Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság

Hungarológiai Értesítő

1988. X. évfolyam 1—2. szám

Hungarológiai Értesítő

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság folyóirata
1988. X. évfolyam 1—2. szám

Felelős szerkesztő: Jankovics József

Hungarológiai Értesítő
A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság folyóirata
1988. X. évfolyam 1–2. szám

Szerkesztőbizottság

Ilia Mihály
Kósa László
Szépe György

Felelős szerkesztő: Jankovics József

A szerkesztésben részt vesznek:

Molnár Ildikó, Nyerges Judit

Szerkesztőség: Budapest, I., Országház u. 30. I. em. 41. 1014
Telefon: 155–9930, 175–9011, 126-os mellék
Postacím: Budapest, Pf. 34. 1250

Az ismertetésre szánt kiadványokat szerkesztőségünk címén Jankovics József nevére kérjük megküldeni.

TARTALOM

Bibliográfiák

A bibliográfiákban felhasznált források jegyzéke 5
A magyar irodalomtudomány bibliográfiája, 1986 17
A magyar nyelvtudomány bibliográfiája, 1986 163
A magyar néprajztudomány bibliográfiája, 1986 199

Könyvismertetések

Magyar néprajz, 1986 251

A hungarológia hírei

A Társaság szervezeti élete
A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság vezetőségi ülése 305
Nekrológok
Király István (1921–1989) 310
Paul Ariste (1905–1990) 311
Bán Imre (1905–1990) 313
Tudományos ülések, konferenciák
A Magyar Néprajzi Társaság centenáriuma 316
A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság vezetőségének és tagjainak névsora és címe 319
Névmutató 377

A bibliográfiákban felhasznált források jegyzéke

AAPSz	Acta Academiae Pedagogicae Szegediensis. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei (Szeged)
AEthn	Acta Ethnographica Academiae Scientiarum Hungaricae (Budapest)
AFT	Angol Filológiai Tanulmányok (Debrecen)
AGHR	The Agricultural History Review (Canterbury)
Agrármuzf	Agrármuzeológiai füzetek (Budapest)
AgrártörtSz	Agrártörténeti Szemle (Budapest)
A Hét	A Hét (Bucureşti)
AHist	Acta Historica (Budapest)
AHistLittUSzeg	Acta Historiae Litterarum Hungaricarum (Szeged)
Akzente	Akzente (München)
Alba Regia	Alba Regia (Székesfehérvár)
Alf	Alföld (Debrecen)
Alftan	Alföldi tanulmányok (Debrecen)
ALH	Acta Linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae (Budapest)
ALing	Analecta Linguistica (Budapest–Amsterdam)
ALitt	Acta Litteraria Academiae Scientiarum Hungaricae (Budapest)
AntTan	Antik Tanulmányok (Budapest)
ÁNyT	Általános Nyelvészeti Tanulmányok (Budapest)
AOH	Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae (Budapest)
AranyJMúzK	Az Arany János Múzeum Közleményei (Nagykőrös)
AranyTársÉvk	Az Arany János Társaság Évkönyve (Nagykőrös)
Arcadia	Arcadia (West Berlin–New York)
Arkánum	Arkánum (Silver Spring, Md.)
Arrabona	Arrabona. A Győri Múzeum Évkönyve (Győr)
ArsHung	Ars Hungarica (Budapest)
Art News	Art News (New York)
Arta	Arta (Bucureşti)
ArtesPop	Artes Populares (Budapest)
Ásványgyfigy	Ásványgyűjtő figyelő (Budapest)
AU-Bud-H	Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Historica (Budapest)
AU-Bud-L	Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Linguistica (Budapest)
AUSz-SEL	Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Sectio Linguistica (Szeged)
Auto-Motor	Auto-Motor (Budapest)
Bányász.kohászL	Bányászati és Kohászati Lapok (Budapest)

BarHelytörtír	Baranyai helytörténetírás (Pécs)
BarKtáros	Baranyai Könyvtáros (Pécs)
BarMűv	Baranyai Művelődés (Pécs)
BBÁMÉ	Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve (Szekszárd)
BE	Balkansko ezikoznanie (Linguistique balkanique) (Sofija)
Bécsi Napló	Bécsi Napló (Wien)
BeiträgezurEthn	Beiträge zur Ethnomedizin, Ethnobotanik und Ethnozoologie (Zürich)
BékésiÉ	Békési Élet (Békéscsaba)
BHH	Balassagyarmati Honismereti Híradó (Balassagyarmat)
BLÉ	Borsodi Levéltári Évkönyv (Miskolc)
BMEMarxLenKözl	A Budapesti Műszaki Egyetem Marxista-Leninista Intézetének Közleményei (Budapest)
BMMK	A Békés Megyei Múzeumok Közleményei (Békéscsaba)
BMűv	Borsodi Művelődés (Miskolc)
BNF	Beiträge zur Namenforschung. Neue Folge (Heidelberg)
Bolletino d'Informazione	Bolletino d'Informazione (Roma)
Borgazd	Borgazdaság (Budapest)
BorsSz	Borsodi Szemle (Miskolc)
BölgE	Bölgarski ezik (Sofija)
BölgEtn	Bölgarskaja Etnografija (Sofija)
BpNépművelő	Budapesti Népművelő (Budapest)
BpNevelő	Budapesti Nevelő (Budapest)
BpRundschau	Budapester Rundschau (Budapest)
BSL	Bulletin de la Société Linguistique de Paris (Paris)
Budapest	Budapest (Budapest)
BurgHbl	Burgenländische Heimatblätter (Eisenstadt)
BücherUng	Bücher aus Ungarn (Budapest)
BVU	Beiträge zur Volkskunde der Ungarn-deutschen (Budapest)
Carpatobalcanica	Carpatobalcanica (Bratislava)
Český Lid	Český Lid (Praha)
CîntRom	Cîntarea Romaniei (Bucureşti)
CLing	Cercetări de Lingvistica (Cluj-Napoca)
Commentaire	Commentaire (Paris)
Confessio	Confessio (Budpaest)
Čtenar	Čtenar (Praha)
Cumania	Cumania, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei (Kecskemét)
Curare	Curare (Heidelberg)
Csallóköz	Csallóköz (Dunajské Streda)
CsMHHír	Csongrád Megyei Honismereti Híradó (Szeged)
CSMMH	Csallóközi Múzeum. Múzeumi Híradó. (Dunajské Streda)
CsongrádmKtárs	Csongrád Megyei Könyvtáros (Hódmezővásárhely)
Debrecen	Debrecen (Debrecen)
DélMo	Délmagyarország (Szeged)

Délszig	Délsziget (Hódmezővásárhely)
Demos	Demos (Berlin)
Diakonia	Diakonia (Budapest)
Die Bühne	Die Bühne (Wien)
Die Presse	Die Presse (Wien)
Die Zeit	Die Zeit (Hamburg)
DissEthn	Dissertationes Ethnographicae (Budapest)
DLZ	Deutsche Literaturzeitung für Kritik der Internationalen Wissenschaft (Berlin)
DMÉ	A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve (Debrecen)
DocEthn	Documentatio Ethnographica (Szolnok)
Doxa	Doxa (Budapest)
DSZ	Debreceni Szemle (Debrecen)
Dunakanyar	Dunakanyar (Budapest)
Dunatáj	Dunatáj (Szekszárd)
É	Évkönyv. Horvátországi Magyarok Szövetsége (Osijek)
ÉA	Édes Anyanyelvünk (Budapest)
Echinox	Echinox (Cluj-Napoca)
EEQ	East European Quarterly (Boulder, Co.)
ÉFOu	Études Finno-Ougriennes (Paris)
EgyÉ	Egyetemi Élet (Debrecen)
EgyL	Egyetemi Lapok (Budapest)
ÉI	Élet és Irodalom (Budapest)
EJSIM	Ethnografija Juznih Slavena u Madarskoj (Budapest)
Életünk	Életünk (Szombathely)
EMÉ	Az Egri Múzeum Évkönyve (Eger)
Ének-Zene-Tan	Az Ének-Zene Tanítása (Budapest)
ÉpSz	Építésügyi Szemle (Budapest)
Észak-Magyaro	Észak-Magyarország (Miskolc)
ÉT	Élet és Tudomány (Budapest)
Ethn	Ethnographia (Budapest)
EthnEuropaea	Ethnologia Europaea (Göttingen)
Ethnology	Ethnology. An International Journal of Cultural and Social Anthropology (Pittsburgh, Pa.)
Ethnom	Ethnomedizin. Zeitschrift für interdisziplinare Forschung (Hamburg)
Ethnomus	Ethnomusicology (Ann Arbor, Mich.)
EvÉ	Evangélikus Élet (Budapest)
Évszak	Évszak. A Magyar Írók Szövetségének tájékoztatója (Budapest)
FA	Folklór Archívum (Budapest)
Fabula	Fabula (West Berlin–New York)
Falu	A falu (Budapest)
FejérmKtáros	Fehér megyei Könyvtáros (Székesfehérvár)
FilKözl	Filológiai Közlöny (Budapest)

Filmkult	Filmkultúra (Budapest)
FilmV	Filmvilág (Budapest)
FMJ	Folk Music Journal (London)
FMűszél	Fehér Megyei Műszaki Élet (Székesfehérvár)
Fo	Forrás (Kecskemét)
FoktSz	Felsőoktatási Szemle (Budapest)
Fol-P-L	Folia practico-linguistica (Műszaki Egyetem, Budapest)
FolHist	Folia Historica (Budapest)
FoliaArch	Folia Archaeologica (Budapest)
Fotom	Fotóművészet (Budapest)
FöldrÉ	Földrajzi Értesítő (Budapest)
FöldrK	Földrajzi Közlemények (Budapest)
FSzM	Film, Színház, Muzsika (Budapest)
FUF	Finnisch-ugrische Forschungen (Helsinki)
FUM	Finnisch-ugrische Mitteilungen (Hamburg)
FUS	Fenno-Ugrica Suecana (Uppsala)
FVL	Forschungen zur Volks- und Landeskunde (Bucureşti)
Gazdálkodás	Gazdálkodás (Budapest)
GSdellaLI	Giornale Storico della Letteratura Italiana (Turin)
Hajdú-BihariN	Hajdú-Bihari Napló (Debrecen)
Halászat	Halászat (Budapest)
Határ	Határ (Debrecen)
Ház és ember SzNMK	Ház és ember. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közleményei (Szentendre)
HBlVK	Hessische Blätter für Volks- und Kulturforschung (Giessen)
H-BMLÉ	Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve (Debrecen)
Hel	Helikon (Budapest)
Hét	Hét (Bratislava)
7 Nap	7 Nap (Subotica)
HevSz	Hevesi Szemle (Eger)
Híd	Híd (Novi Sad)
História	História (Budapest)
HK	Hadtörténeti Közlemények (Budapest)
HOMÉ	A Herman Ottó Múzeum Évkönyve (Miskolc)
Honism	Honismeret (Budapest)
Honismmell	A Honismeret melléklete (Budapest)
Horizont	Horizont (Székesfehérvár)
HS	Hungarian Studies (Budapest)
HungÉrt	Hungarológiai Értesítő (Budapest)
HungKözl	Hungarológiai Közlemények (Novi Sad)
HungPEN	The Hungarian P. E. N. (Budapest)
IF	Indogermanischen Forschungen (West-Berlin)
Ifjúkomm	Ifjúkommunista (Budapest)
IFR	Internationale Folklore Review (London)
IgSzó	Igaz Szó (Tîrgu Mureş)

IgSzóÉvkönyve	Az Igaz Szó Évkönyve (Tîrgu Mureş)
IM	Ifjúsági Magazin (Budapest)
Inosztrannaja Literatura	Inosztrannaja Literatura (Moszkva)
Inyt	Idegen nyelvek tanítása (Budpaest)
Iródia	Iródia (Komárno)
IrodÚjs	Irodalmi Újság (Paris)
Iskusstvo	Iskusstvo (Moszkva)
ISz	Irodalmi Szemle (Bratislava)
It	Irodalomtörténet (Budapest)
ItK	Irodalomtörténeti Közlemények (Budapest)
Itt-Ott	Itt-Ott (Ada, Ohio)
JAF	Journal of American Folklore (Washington)
Jászk	Jászkunság (Szolnok)
JČ	Jazykovedný Časopis (Bratislava)
Je	Jelenkor (Pécs)
Jel-Kép	Jel-Kép (Budapest)
JFR	Journal of Folklore Research (Bloomington, Ind.)
JFVlied	Jahrbuch für Volksliedforschung (Berlin)
JfVuK	Jahrbuch für Volkskunde und Kulturgeschichte (Berlin)
JL	Journal of Linguistic (London)
JÖV	Jahrbuch des Österreichischen Volksliedwerkes (Wien)
JPMÉ	A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve (Pécs)
JPrag	Journal of Pragmatics (Amsterdam)
Karikázó	Karikázó (Bogota, N. J.)
KárpátiIgSzó	Kárpáti Igaz Szó (Uzsgorod)
Katarzis	Katarzis. A Károlyi Mihály Alapítvány Évkönyve (Budapest)
KatSz	Katolikus Szemle (Roma)
KatSzó	Katolikus Szó (Budapest)
KEK	A Kertészeti Egyetem Közleményei (Budapest)
Keletkut	Keletkutatás (Budapest)
Kelet-Magyaro	Kelet-Magyarország (Nyíregyháza)
KépesÚjs	Képes Újság (Budapest)
KerMagv	Keresztény Magvető (Cluj-Napoca)
Kilátó	Kilátó. A Magyar Szó melléklete (Novi Sad)
KisÉ	Kis Építő (Bratislava)
KjK	Keele ja Kirjandus (Tallinn)
KMNF	Komárom megyei néprajzi füzetek (Tatabánya)
KodályIntÉvk	A Kodály Intézet Évkönyve (Budapest)
KomárommKtáros	Komárom megyei Könyvtáros (Tatabánya)
Kor	Korunk (Cluj-Napoca)
Kort	Kortárs (Budapest)
Kóta	Kóta (Budapest)
Könyv és Nev	Könyv és Nevelés (Budapest)
Könyvvilág	Könyvvilág (Budapest)

KözművF	Közművelődés Fejér megyében (Székesfehérvár)
Köznevelés	Köznevelés (Budapest)
KöznevÉvk	Köznevelésünk Évkönyve (Budapest)
Kr	Kritika (Budapest)
KS	Kultura Slova (Bratislava)
KtáriF	Könyvtári Figyelő (Budapest)
Ktáros	Könyvtáros (Budapest)
KultKöz	Kultúra és Közösség (Budapest)
Kwartalnik Neofilologiczny	Kwartalnik Neofilologiczny (Warszawa)
L'autre Europe	L'autre Europe (Paris)
L'ethnographie	L'ethnographie (Paris)
L'Homme et Société	L'Homme et Société (Paris)
Lakóhelyünk Ózd	Lakóhelyünk Ózd (Ózd)
Látóh	Látóhatár (Budapest)
Légkör	Légkör (Budapest)
Lelkipásztor	Lelkipásztor (Budapest)
Létünk	Létünk (Subotica)
LevéltSz	Levéltári Szemle (Budapest)
Lg	Language (Baltimore)
LIn	Linguistic Inquiry (Cambridge, Mass.)
Linguistics	Linguistics (The Hague)
Lit	Literatura (Budapest)
Literarnomuzejný letopis	Literarnomuzejný letopis (Martin)
Literatur und Kritik	Literatur und Kritik (Salzburg)
LK	Levéltári Közlemények (Budapest)
LL	Language Learning (Ann Arbor, Mich.)
LR	Limba română (Bucuresti)
Magyarország	Magyarország (Budapest)
MaHol	Ma és Holnap (Székesfehérvár)
Mai Magazin	Mai Magazin (Budapest)
Marxism today	Marxism today (Lodnon)
Matyóföld	Matyóföld (Mezőkövesd)
MCsvtört	Mozaikok Csongrád város történetéből (Szeged)
Medvetánc	Medvetánc (Budapest)
MÉpítőműv	Magyar Építőművészet (Budapest)
MFF	Magyar Fonetikai Füzetek (Budapest)
MFilSz	Magyar Filozófiai Szemle (Budapest)
MFMÉ	A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve (Szeged)
MGrafika	Magyar Grafika (Budapest)
MH	Múzeumi Híradó (Békéscsaba)
MHírek	Magyar Hírek (Budapest)
MHírl	Magyar Hírlap (Budapest)
MHOMK	A miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei (Miskolc)
MIfj	Magyar Ifjúság (Budapest)

MIOKÉvk	Magyar Izraeliták Országos Képviselete, Évkönyv (Budapest)
MK	Múzeumi Kurír (Debrecen)
Mképes Újs	Magyar Képes Újság (Osijek)
MKSz	Magyar Könyvszemle (Budapest)
MMMK	A Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei (Budapest)
MMűhely	Magyar Műhely (Paris)
MN	Magyar Nemzet (Budapest)
MNy	Magyar Nyelv (Budapest)
MNyj	Magyar Nyelvjárások (Debrecen)
Mo	Magyarország (Budapest)
ModNyokt	Modern Nyelvoktatás (Budapest)
MPed	Magyar Pedagógia (Budapest)
MPSz	Magyar Pszichológiai Szemle (Budapest)
MSFOu	Mémoires de la Société Finno-Ougrienne (Paris)
MTA I. OK	Magyar Tudományos Akadémia I. (Nyelv- és Irodalomtudományok) Osztályának Közleményei (Budapest)
Mtan	Magyartanítás (Budapest)
MTud	Magyar Tudomány (Budapest)
Munka	Munka (Budapest)
Museum	Museum (Paris)
Múzeum	Múzeum (Bratislava)
MúzK	Múzeumi Közlemények (Budapest)
MúzkutCsongrádm	Múzeumi kutatás Csongrád megyében (Szeged)
MúzL	Múzeumi Levelek (Szolnok)
Múzműtv	Múzeumi Műtárgyvédelem (Budapest)
Muzs	Muzsika (Budapest)
Múzsák	Múzsák (Budpaest)
Műev	Műemlékvédelem (Budapest)
Műhely	Műhely (Győr)
Műv	Művészet (Budapest)
Művelődés	Művelődés (Bucureşti)
MűvH	Műveltség és hagyomány (Debrecem)
MV	Mozgó Világ (Budapest)
Mvízgazdálk	Magyar vízgazdálkodás (Budapest)
MZene	Magyar Zene (Budapest)
Nagyv	Nagyvilág (Budapest)
Napj	Napjaink (Miskolc)
NÉ	Névtani Értesítő (Budapest)
Nemzetőr	Nemzetőr (München)
Neohel	Neohelicon (Budapest)
Népműv	Népművelés (Budapest)
Népr. és Nyelvtud	Néprajz és nyelvtudomány (Szeged)
NéprK	Néprajzi Közlemények (Budapest)
Népszabadság	Népszabadság (Budapest)

Népszava	Népszava (Budapest)
New Yorki Figyelő	New Yorki Figyelő (New York)
NH	Néprajzi Hírek (Budapest)
NHQu	The New Hungarian Quarterly (Budapest)
NMMÉ	Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyve (Salgótarján)
Nógrád	Nógrád (Salgótarján)
Nógrműv	Nógrádi művelődés (Salgótarján)
NógrSz	Nógrádi Szemle (Salgótarján)
NőkL	Nők Lapja (Budapest)
NphM	Neuphilologische Mitteilungen (Helsinki)
NyéK	Nyelvünk és Kultúránk (Budapest)
NyIrK	Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények (Cluj-Napoca)
NyK	Nyelvtudományi Közlemények (Budapest)
NyPÍ	Nyelvpedagógiai Írások (Budapest)
Nyr	Magyar Nyelvőr (Budapest)
NyugMság	Nyugati Magyarság (Montréal)
OlvNép	Olvasó Nép (Budapest)
OrszV	Ország-Világ (Budapest)
OrvH	Orvosi Hetilap (Budapest)
Osjecki Zbornik	Osjecki Zbornik (Osijek)
OSZKHír	OSZK Híradó (Országos Széchényi Könyvtár, Budapest)
OtK	Orvostörténeti Közlemények (Budapest)
OZ ČAV/ZPrMK ČAV	Onomastický Zpravodaj ČAV/Zpravodaj Mistopisné Komise ČAV (Praha)
ÖR	Österreichische Richterzeitung (Wien)
ÖZfV	Österreichische Zeitschrift für Volkskunde (Wien)
Pal	Palócföld (Balassagyarmat)
Pártélet	Pártélet (Budapest)
PárttörtKözl	Párttörténeti Közlemények (Budapest)
Pedműh	Pedagógiai műhely (Budapest)
PedSz	Pedagógiai Szemle (Budapest)
PMHírl	Pest Megyei Hírlap (Budapest)
PMHKözl	Pest Megyei Honismereti Közlemények (Szentendre)
RádayGyÉ	A Ráday Gyűjtemény Évkönyve (Budapest)
Rajztanítás	Rajztanítás (Budapest)
RefEgyh	Református Egyház (Budapest)
RefLap	Reformátusok Lapja (Budapest)
RefSz	Református Szemle (Cluj-Napoca)
Revue d'Histoire du Théatre	Revue d'Histoire du Théatre (Paris)
Revue de Littérature Comparée	Revue de Littérature Comparée (Paris)
Revue des Études Sud-Est Européenne	Revue des Études Sud-Est Européenne (Bucureşti)

Revue des Sciences Humaines	Revue des Sciences Humaines (Lille)
Revue Romaine d'Histoire	Revue Romaine d'Histoire (Bucureşti)
Revue Roumaine	Revue Roumaine (Bucureşti)
RRLing	Revue Roumaine de Linguistique (Bucureşti)
Ruch Literacki	Ruch Literacki (Kraków)
SchAfV	Schweizerisches Archiv für Volkskunde (Zürich–Basel)
SEER	The Slavonic and East European Review (London)
Sinn und Form	Sinn und Form (Berlin)
Slavia	Slavia (Praha)
Slavic Review	Slavic Review (New York)
Slavica	Slavica (Debrecen)
SlavSl	Slavica Slovaca (Bratislava)
Slovenská Literatura	Slovenská Literatura (Bratislava)
SlovNár	Slovenský Národopis (Bratislava)
SlovPohl'ady	Slovenské Pohl'ady (Bratislava)
SMK	Somogyi Múzeumok Közleményei (Kaposvár)
SMM	Somogy Megye Múltjából (Kaposvár)
Sociologus	Sociologus (Berlin)
SOF	Südost-Forschungen (Oldenburg – München)
Som	Somogy (Kaposvár)
SomHonHír	Somogyi Honismereti Híradó (Kaposvár)
SomogyiKönyvtMűhely	Somogyi Könyvtári Műhely (Szeged)
Sonntag	Sonntag (Weimar–Berlin)
SoprSz	Soproni Szemle (Sopron)
SovFu	Sovjetskoe finnougrovedenie (Soviet Fenno-Ugric Studies) (Tallinn)
Sozialismus	Sozialismus (Berlin)
SR	Slovenská Reč (Bratislava)
SRev	Slavistična Revija (Ljubljana)
SSlav	Studia Slavica Academiae Scientiartum Hungaricae (Budapest)
Staféta	Staféta (Budapest)
StatSz	Statisztikai Szemle (Budapest)
StUBB	Studia Universitatis Babeş–Bolyai Series Philologica (Cluj-Napoca)
StudHung	Studia Hungarica (Skytyvkar)
Studium	Studium. Acta Iuvenum Universitatis Debreceniensis de Ludovico Kossuth Nominatae (Debrecen)
StudLittDebr	Studia Litteraria (Debrecen)
StudMus	Studia Musicologica (Budapest)
SUSA	Suomalais-ugrilaisen seuran alkakauskirja (Journal de la Société Finno-ougrienne) (Helsinki)
SüdOE-Mit	Südosteuropa Mitteilungen (München)
Szabolcs-SzatmáriSz	Szabolcs-Szatmári Szemle (Nyíregyháza)

Szabolcs-Szatmármhely-törtír	Szabolcs-Szatmár megyei helytörténetírás (Nyíregyháza)
Szakmunkásnevelés	Szakmunkásnevelés (Budapest)
Száz	Századok (Budapest)
SzegE	Szegedi Egyetem (Szeged)
SzegediKM	Szegedi Könyvtári Műhely (Szeged)
Széphalom	Széphalom (Sátoraljaújhely)
SzF	Szabad Föld (Budapest)
SZHH	Szécsényi Honismereti Híradó (Szécsény)
SZI	Szovjet Irodalom (Budapest)
Szính	Színház (Budapest)
SzínhSz	Színházi Szemle (Budapest)
Szín-Kép	Szín-Kép. A Népművelés melléklete (Budapest)
Szivárvány	Szivárvány (Chicago, Ill.)
SzMMÉ	Szolnok Megyei Múzeumi Évkönyv (Szolnok)
SZMN	Szolnok Megyei Néplap (Szolnok)
SzocNev	Szocialista Nevelés (Bratislava)
Szociológia	Szociológia (Budapest)
SzSzFöld	Százoldalas Szabad Föld (Budapest)
SzTKözl	A Szombathelyi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei (Szombathely)
Tábortűz	Tábortűz (Bratislava)
Tanárképz. és Tud.	Tanárképzés és tudomány (Budapest)
Táncmű v	Táncművészet (Budapest)
TáncművDok	Táncművészeti dokumentumok (Budapest)
TánctudT	Tánctudományi Tanulmányok (Budapest)
Tanújs	Tanügyi Újság (Bucureşti)
TárSz	Társadalmi Szemle (Budapest)
TárstudKözl	Társadalomtudományi Közlemények (Budapest)
Teatör	Teatör (Sofija)
TechnikatörtSz	Technikatörténeti Szemle (Budapest)
Tejipar	Tejipar (Budapest)
Téka	Téka (Szentendre)
Településfejlesztés	Településfejlesztés (Budapest)
Teol	Teológia (Budapest)
TermTárs	Természet és társadalom (Bratislava)
TETT	Természet, ember, tudomány, technika (Bucureşti)
The AHR	The American Historical Review (Washington)
TheolSz	Theológiai Szemle (Budapest)
TM	Turista Magazin (Budapest)
TolnaiKtáros	Tolnai Könyvtáros (Szekszárd)
TörtMúzK	Történeti Múzeumi Közlemények (Budapest)
TörtstatT	Történeti Statisztikai Tanulmányok (Budapest)
Tools and Tillage	Tools and Tillage (København)
TörtSz	Történeti Szemle (Budapest)

Törttan	Történelemtanítás (Budapest)
Ttáj	Tiszatáj (Szeged)
TűzMÉ	Tűzoltó Múzeum Évkönyve (Budapest)
UAJb	Ural-Altaische Jahrbücher (Bloomington, Ind.)
UAJbNF	Ural-Altaische Jahrbücher Neue Folge (Wiesbaden)
ÚÍ	Új Írás (Budapest)
ÚjAur	Új Aurora (Békéscsaba)
ÚjÉ	Új Élet (Budapest)
ÚjEmb	Új Ember (Budapest)
ÚjFo	Új Forrás (Tatabánya)
Újhold-Évkönyv	Újhold-Évkönyv (Budapest)
ÚjLátóh	Új Látóhatár (München)
ÚjSymp	Új Sympozion (Novi Sad)
ÚjT	Új Tükör (Budapest)
Universitas	Universitas (Pécs)
Univerzum	Univerzum (Budapest)
Utunk	Utunk (Cluj-Napoca)
Üzenet	Üzenet (Subotica)
Vágóállat hústermelés	Vágóállat és hústermelés (Budapest)
Városép	Városépítés (Budapest)
VasiSz	Vasi Szemle (Szombathely)
VasmKtárÉrt	Vas Megyei Könyvtárak Értesítője (Szombathely)
VHK	Vasi Honismereti Közlemények (Szombathely)
Viata Romîneasca	Viata Romîneasca (București)
Vig	Vigilia (Budapest)
Vil	Világosság (Budapest)
Visszhang	Visszhang (Veszprém)
Vlastivedný Časopis	Vlastivedný Časopis (Bratislava)
VmHT	Veszprém megyei Honismereti Tanulmányok (Veszprém)
VMH	Vas Megye Múltjából. Levéltári Évkönyv (Szombathely)
VMMK	Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei (Veszprém)
Volksk	Volkskunst. Zeitschrift für volkstümliche Sachkultur (München)
Volksstimme	Volksstimme (Wien)
Vság	Valóság (Budapest)
Weimarer Beiträge	Weimarer Beiträge (Weimar–Berlin)
Wochenpresse	Wochenpresse (Wien)
World Literature Today	World Literature Today (Oklahoma)
Zalaigyűjt	Zalai gyűjtemény (Zalaegerszeg)
ZalaiH	Zalai Hírlap (Zalaegerszeg)
ZblattfB	Zentralblatt für Bibliothekwesen (Berlin)
ZbSlovNármuzEtn	Zbornik Slovenského Národného Muzea Etnografia (Martin)
ZDL	Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik (Wiesbaden)
ZenetudD	Zenetudományi Dolgozatok (Budapest)

ZfAA	Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie (Frankfurt am Main)
ZfBalkanologie	Zeitschrift für Balkanologie (Wiesbaden)
ZfBuB	Zeitschrift für Bibliothekwesen und Bibliographie (Frankfurt am Main)
ZfV	Zeitschrift für Volkskunde (Stuttgart)
ZPh	Zeitschrift für Phonetik, Kommunikationsforschung und Wissenschaft (Berlin)
ZSlaw	Zeitschrift für Slavistik (Berlin)

A magyar irodalomtudomány bibliográfiája, 1986

Összeállította: Dobó Katalin

TARTALOM

Irodalomtudomány – Általános rész 21
Összehasonlító irodalomtörténet, irodalmi kapcsolatok 24
Irodalomelmélet, nyelv, stílus, fordítás 28
Régi magyar irodalom 30
Felvilágosodás, reformkor 33
XIX. század II. fele 34
XX. század 35
Egyes szerzők 41
Magyar irodalom külföldön 119
Csehszlovákia – általános rész 122
– egyes szerzők 123
Jugoszlávia – általános rész 130
– egyes szerzők 131
Románia – általános rész 133
– egyes szerzők 135
Szovjetunió – általános rész 144
– egyes szerzők 145
Egyéb országok – általános rész 146
– egyes szerzők 147
1986-ban ismertetett irodalomtörténeti művek 150

IRODALOMTUDOMÁNY

Általános rész

BAKÓ Dorottya: A magyar könyv-, könyvtár-, nyomda- és sajtótörténeti szakirodalom 1985-ben. = MKSz 1986. 4. sz. 331–343.

(bán): Konferencia a magyarságról Torontóban. = ÉI 1986. 26. sz. 4.

BARÓTI Dezső: Irodalmi emlékek Hatvan régmúltjából. = Délszig 6. sz. 1986. 1–7.

Bibliografie československé hungaristiky za léta 1978–1980. Sestavili: Jiří Cvetlar, Richard Pražák, Marta Romportlová. Státni Pedagogické Nakladatelstvi, Praha, 1986. 221 l.

BODRI Ferencné: A Tolnai Fórum repertóriuma, 1970–1985. Tolna Megyei Lapkiadó Vállalat, Szekszárd, 1986. 38 l.

BORBÁNDI Gyula: Magyarország és a magyarság. = ÚjLátóh 1986. 3. sz. 385–401.

BORSA Iván: A hungarikakutatás aktuális kérdései. = LSz 1986. 2. sz. 8–13.

BÖRZSÖNYI József: A Tiszáninneni Református Egyházkerület Nagykönyvtárának kéziratkatalógusa. OSZK, Bp., 1986. 411 l. (Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratkatalógusai 4.)

Az Est-lapok, 1920–1939. Repertórium. (Összeáll.: Pesti Ernő.) 4. 1931–1933. PIM, Bp., 1986. 385 l. (A Petőfi Irodalmi Múzeum bibliográfiai füzetei. Napilapok repertóriumai)

Az 1954–1955-ben feldolgozott kéziratok katalógusa. Ms1–Ms300. MTA Könyvtára, Bp., 1986. 424 l. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára kézirattárának katalógusai 18.)

Feltárni a nemzettudat állapotát. Beszélgetés Juhász Gyula akadémikussal, a Magyarságkutató Intézet igazgatójával. (Riporter: Krasznai Zoltán.) = OlvNép 29. sz. 1986. 74–83.

FILADELFI Mihály: Könyvvilág Békésben. = Könyvvilág 1986. 3. sz. 32.

HALMI János: Készül az irodalmi kortárslexikon. = ÉI 1986. 48. sz. 4.

HARMAT Béla: Új Helikon antológia és repertórium 1936–1937. Kelényi István tanulmányával. Érd, 1986. X, 44, XV l.

HEGEDÜS Rajmund: Irodalomtörténeti kistükör. 1. A kezdetek – Esztergomban. 2. Reneszánsz és humanizmus Esztergomban. 3. Irodalom és irodalmi élet Esztergomban (1683–1850). 4. Irodalom és irodalmi élet Esztergomban. (1850–1920). = ÚjFo 1986. 1. sz. 93–96.; 2. sz. 93–96.; 3. sz. 93–96.; 4. sz. 91–96.

HEGYI Béla: Kimondva és kimondatlan. Tanulmányok, kritikák. Magvető, Bp., 1986. 283 l.

„Minden gondolatnak alján..." Hit és nemhit a magyar költészetben. 13–47.

Helyünk Európában. Tanácskozás Balatonszárszón. = RefL 1986. 41. sz. 1., 3. [1986. szept. 27–28.]

HUBER Kálmánné: A Minerva folyóirat története és repetóriuma 1922–1944. Baranya Megyei Könyvtár, Pécs, 1986. 63 l. (Pannónia könyvek)

I. S. [Imre Samu]: Hungarológiai napok Szombathelyen. = NyéK 63. sz. 1986. 91. [1986. jan. 27–28.]

IVÁNYI Sándor: Az Egri Főegyházmegyei Könyvtár Kéziratkatalógusa. 1850 előtti kéziratok. OSZK, Bp., 1986. 250 l. (Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratkatalógusai 5.)

JUHÁSZ Gyula: A Magyarságkutató Csoportról. = Confessio 1986. 3. sz. 125–127.

KÁRPÁTI László: Új szellemi műhely: Magyarságkutató Csoport. [Interjú Juhász Gyulával.] = ÚjT 1986. 11. sz. 20.

KECSKÉS László: Irodalomtörténeti kistükör. 5. Komárom irodalmi élete a szabadságharcig. 6. Irodalom és irodalmi élet Komáromban a szabadságharctól 1920-ig. = ÚjFo 1986. 5. sz. 92–96.; 6. sz. 94–96.

KOLTAI Tamás: Közjáték. Színházi írások. Magvető, Bp., 1986. 431 l. (Elvek és utak)

KOLTAI Tamás: Színváltozások. Szépirodalmi, Bp., 1986. 576 l.

KÓSA László: A hungarológia változásai és változatai. = Alf 1986. 10. sz. 151–168.

KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz.

A nemzeti kérdésről. Hozzászólás a Fiatal Írók József Attila Körének lakitelki tanácskozásához. 329–334. – Nemzet és egyén. Adalékok egy tudatközpontú nemzet-fogalom meghatározásához. 335–358. – Nemzet – eszme és nacionalizmus. 359–389.

Láthatár. (1933–1944.) Repertórium. (Bev., összeáll.: Kovács J. Béla.) Állami Gorkij Könyvtár–Művelődéskutató Intézet, Bp., 1986. 210 l. (Közművelődéskutatás)

MADÁR Lajos: Magyar irodalmi antológiák és gyűjtemények. 7. Keresztúri véndiákok albuma–Madárúton. PIM, Bp., 1986. 1309–1639. l. (Petőfi Irodalmi Múzeum bibliográfiai füzetei 19–22.)

A magyar irodalom és irodalomtudomány bibliográfiája 1980. Szerk. Lichtmann Tamás. 1–2. kötet. Országos Széchényi Könyvtár, Bp. 1986. 506, 513–985. l.

A magyar irodalom története 1945–1975. II. A költészet. 1–2. köt. (Szerk.: Béládi Miklós). Akadémiai, Bp., 1986. 1150 l.

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság munkájáról (1981–1985). = It 1986. 3. sz. 780–789. [Pálmai Kálmán főtitkár beszámolója az 1985. nov. 19-i közgyűlésen.]

A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete szakbibliográfiája. 1985. Összeállította: B. Hajtó Zsófia. = ItK 1986. 3. sz. 341–343.

Magyarországi magánkönyvtárak I. 1533–1657. Sajtó alá rendezte Varga András. MTA Könyvtára, Bp.–Szeged, 1986. 259 l. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 13.)

Magyarságkutató műhely Budapesten. Interjú Juhász Gyulával. Riporter: Halász György. = MHírek 1986. 6. sz. 13.

II. Hungarológiai Kongresszus. Bécs, 1986. szept. 1–5.

B. Á. [Balázs Ádám]: Hungarológiai Kongresszus Bécsben. = MHírek 1986. 20. sz. 4.

BEREND Iván: Dunavölgyi összefüggések. = ÚjT 1986. 39. sz. 21. [Kongresszusi zárszó]

FÁBIÁN Pál: A magyar nyelvről – Bécsben. = Közn 1986. 39. sz. 5.

HELTAI András: Hungarologie – Kongress in Wien. Bau neuer Brücken. = BpRundschau 1986. 37. sz. 9.

lőrinczy: Hungarológia. Berszélgetés Kósa Lászlóval. = EgyL 1986. 13. sz. 5.

MELCZER Tibor: Magyarságkutatók Bécsben. = ÚjT 1986. 39. sz. 31.

TOMIŠ, Karol: Nemzetközi Hungarológia. = ISz 1986. 10. sz. 920–922.

–: Magyarságtudományi kongresszus. = RefL 1986. 40. sz. 1.

48. Nemzetközi PEN Kongresszus, New York, 1986. jan. 11–17. = NyugMság 1986. 2. sz. 6–7.

CSOÓRI Sándor: Író, állam, nemzet. 6. – KONRÁD György: Az irodalom gyengéd szubvenciója. 6–7. [Előadások]

NÉMETH G. Béla: Két testvértudomány változó viszonya. = It 1986. 3. sz. 567–582. [Irodalom és nyelvtudomány]

Ódon Erdély. Művelődéstörténeti tanulmányok. (Vál., sajtó alá rendezte, szerk., bev., jegyz.: Sas Péter. Utószó: Niederhauser Emil.) 1–2. köt. Magvető, Bp., 1986. 682, 581 l. (Magyar Hírmondó)

PACH Zsigmond Pál: A nemzettudatról napjainkban. = TársSz 1986. 1. sz. 20–33.; Látóh 1986. 4. sz. 122–147.

PÉTER László: A Vasváry-gyűjtemény. = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 100–103. [Vasváry Ödön gyűjteménye az amerikai magyarság történetéről]

POMOGÁTS Béla: Irodalmunk a magyarságtudat szolgálatában. = Som 1986. 4. sz. 26–30.

Régi könyveink és kézirataink katalógusai. A szegedi piaristák könyvtára. (Összeáll. Varga András.) JATE, Szeged, 1986. 108 l. (Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta bibliothecaria 9/1.)

*SEBESTYÉN György: Les Recherches bibliologique en Hongrie. = Bulletin d'Informations Internationales de Bibliologie 1985. 2. sz. 18–19.

SZABÓ György: A Dunántúli Református Egyházkerület pápai Nagykönyvtárának története. = MKSz 1986. 2–3. sz. 149–172.

SZELI István: Az erózió ellen. Tanulmányok, esszék. Forum, Újvidék, 1986. 225 l. Hungarológiai oktatás és kutatás Jugoszláviában. 43–50.

TÓTH Gyula: Hadak, hitek, históriák. Történelmi, irodalmi, művelődéspolitikai tanulmányok. Magvető, Bp., 1986. 640 l. (Elvek és utak)

TÓTH Pál Péter: A magyarságkutatásról. = NyéK 65. sz. 1986. 11–19.

–: 300 let madarské knižni miniatury. = Čtenár 1986. 8–9. sz. 298.

ÚJSZÁSZY Kálmán: A sárospataki „Amerikai magyar református gyűjtemény". = Confessio 1986. 4. sz. 55–59.

Unkarin kirjallisuus. (Toim. Tibor Klaniczay kirjoittajat István Nemeskürty.) SKS, Helsinki, 1986. 484 l. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 438.)

VARGA András: A szegedi piarista rendház könyvtára. = CsongrádmKtáros 1986. 3–4. sz. 157–162.

VÁRNAI Pál: Magyar konferencia Torontóban. = NyéK 65. sz. 1986. 97–98. [1986. május 15–17.]

ZSOLDOS Sándor: Apologia szegediensis. Szeged – szegediség – szegedi irodalom.= SzegediKM 1986. 3–4. sz. 209–213.

Összehasonlító irodalomtörténet, irodalmi kapcsolatok

BAJOMI LÁZÁR Endre: Ezernyolcszázhuszonegyben születtek ... avagy Negyvennyolc fénye. = It 1986. 1. sz. 170–177. [A szabadságharc visszhangja a francia irodalomban]

BAJOMI LÁZÁR Endre: Franczia tükör. = It 1986. 2. sz. 437–454.

BAZSÓ Márton: Idegen tükörben. = Életünk 1986. 7. sz. 667–669. [Magyar irodalom oroszul]

BAZSÓ Márton: Unser Gast: Juri Gusew. = BücherUng 1986. 3. sz. 42–43.

BERECZKI Urmas: Hunfalvy Pál és Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen levelezése (1865–1878). Nemzet és haladás a finn–magyar kapcsolatok tükrében. = NyK 1986. 1–2. sz. 158–167.

BERLÁSZ Jenő: Pavao Ritter-Vitezović az illírizmus szülőatyja. (Magyar–horvát viszony a 17–18. század fordulóján.) = Száz 1986. 5–6. sz. 943–1002.

BOJTÁR Endre: Báthorytól máig. Litvánia magyar szemmel. = Pal 1986. 6. sz. 49–56.

BOJTÁR Endre: „Az ember feljő..." A felvilágosodás és a romantika a közép- és kelet-európai irodalmakban. Magvető, Bp., 1986. 203 l. (Gyorsuló idő)

BOLDIZSÁR Iván: Dear Professor Albert Tezla. = MHírek 1986. 20. sz. 5.

BOLDIZSÁR Iván: Megtalálni Amerikát? Amerika-képünk egy évszázada. = Nagyv 1986. 8. sz. 1222–1232.

BOTKA Ferenc: Gorkij és a húszas évek magyar sajtója. Kassai Munkás 1919–1924. = SzI 1986. 6. sz. 56–62.

CENNER Mihály: Az Éjjeli menedékhely első magyarországi előadásai. = SzI 1986. 6. sz. 41–48.

CZINE Mihály: A népi írók Gorkijról. = SzI 1986. 6. sz. 63–69.

CSANDA Sándor: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. Madách, Bratislava, 1986. 181 l.

Az első magyar bibliafordítás egybevetése hasonló cseh szövegekkel. 8–30. – Magyar–szlovák kapcsolatok a kuruc költészetben. 58–113. – Benyovszky Móric életrajza mint felvilágosodás kori szlovák és magyar regény. 159–172.

CSORDÁS Mihály: Az a két szó. Beszélgetés Cvetko Malušev nyugalmazott publicistával. = 7 Nap 1986. 6. sz. 20–21.

DOBOS Marianne: „Ne keményítsétek meg szíveteket." Interjú Itămár Jáoz-Keszttel. = ÚÍ 1986. 9. sz. 95–98.

Dunai tájak. Egy párizsi kiadó vállalkozásáról. = Nagy 1986. 7. sz. 11. [A L' Harmattan kiadó új vállalkozása a közép-európai irodalmak megjelentetésére. A Le Matin 1985. aug. 20-i cikke alapján]

–ella: Magyar költők – lengyelül. = ÉI 1986. 15. sz. 4. [Przepowiednia czasa twego. (Jóslás a te idődről.) Krakkó, Literackie Szerk., vál.: Konrad Sutarski]

Emil Isac és a magyar irodalom. Válogatta, jegyzet: Mózes Huba. Kriterion, Bukarest, 1986. 223 l.

T. ERDÉLYI Ilona: Velence, Itália és Magyarország – a dekadentizmus és az avantgárd között. (Budapest, 1986. június 10–13.) = Hel 1986. 1–2. sz. 271–272. [VI. olasz–magyar kapcsolattörténeti konferencia]

ESZÉKI Erzsébet: Vendégünk: Csatlós János. = ÉI 1986. 43. sz. 4.

ESZÉKI Erzsébet: Vendégünk: Hannu Launonen. = ÉI 1986. 40. sz. 6.

ESZÉKI Erzsébet: Vendégünk: Kari Kemény. = ÉI 1986. 21. sz. 8.

FAGYEJEV, Szergej: A szovjet–magyar irodalmi kapcsolatokról. = SzI 1986. 4. sz. 188–189.

FARKAS Ágnes: Hipotézis a költőileg megformált világkép szerkezetéről és funkciójáról. = NyIrK 1986. 2. sz. 111–120.

FENYVESI István: Magyar festők és tudósok Odesszában (19. sz.) = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 171–176.

FÖLDEÁK Iván: Irodalmunk külföldi barátai. Alekszander Milanov. = ÚjT 1986. 19. sz. 17.

FÖLDEÁK Iván: Irodalmunk külföldi barátai. Szergej Volszkij. = ÚjT 1986. 26. sz. 17.

*FRANK-SCHNEIDER Katalin: A magyar irodalom fogadtatása a Német Szövetségi Köztársaságban. ELTE, Bp. 1985. 196 l. (Studia philologica moderna 2.)

FRIED István: Hírünk és helyünk a világban. (Töredékes megjegyzések régi-új vitákhoz.) = Ttáj 1986. 4. sz. 67–75.

FRIED István: Kelet- és Közép-Európa között. Irodalmi párhuzamok és szembesítések a kelet-közép-európai irodalmak köréből. Gondolat, Bp., 1986. 234 l. (Közös dolgaink)

FRIED István: A lengyel–magyar művelődési kapcsolatok jellegéhez. = MTud 1986. 1. sz. 82–88.

Friends and relatives. Finnish–Hungarian cultural relations. (Ed. board: Jaakko Numminen et al.) Corvina, Bp., 1986. 265 l.

FUKÁRI Valéria: Babits Mihály halálára. Stefan Krčméry ismeretlen verse. (Kettős mozaikkép.) = Táj 1986. 5. sz. 36–54.

GABRIEL, Astrik L.: The university of Paris and its Hungarian students and masters during the reign of Louis XII. and François I. University of Notre Dame–Josef Knecht Verlag, Notre Dame–Frankfurt am Main, 1986. 238 l. (Texts and studies in the history of mediaeval education 17.)

GERGELY Ágnes: Unser Gast: William Jay Smith. = BücherUng 1986. 1. sz. 35–37.

GERGELY Imre: A két kerékpáros monológja. Párizsi beszélgetés Roger Richard műfordítóval. = ÉI 1986. 6. sz. 8.

GHARIBDZSANJAN, Gevork: Örmény–magyar kapcsolatok. (Ford.: Lengyel János.) = SzI 1986. 9. sz. 136–144.

GRUBER, Klaus: Literatur-Asche Wien–Budapest. = Universitas 1986. 8. sz. 869–870.

HAUHIA-NAGY, Ulla: Vikár Béla, Takáts Gyula és Finnország. = Som 1986. 4. sz. 93–94.

Hungaro-Polonica. Tanulmányok a magyar–lengyel történelmi és irodalmi kapcsolatok köréből. Emlékkönyv Wacław Felczak 70. születésnapjára. (Szerk.: Kiss Gy. Csaba, Kovács István. Közrem.: Nagy József Zsigmond.) MTA Irodalomtudományi Intézete, Bp., 1986. 245 l.

HUNYADY Judit: Irodalmunk külföldi barátai. Konrad Sutarski = ÚjT 1986. 46. sz. 17.

ILLÉS László: Ötven éve jelent meg a Mai Orosz Dekameron. = SzI 1986. 8. sz. 200–204.

JÓZSEF Farkas: A magyar irodalom Gorkij-képe 1918–1919-ben. = SzI 1986. 6. sz. 49–55.

K. J.: Amerikai folyóirat magyar száma. = Nagyv 1986. 6. sz. 925. [Translation, 1985 ősze, New York, a Columbia Egyetem kiadványa]

KABDEBÓ Tamás: Magyarország és Erdély. = NyugMság 1986. 6. sz. 9. [John Paget és „Hungary and Transylvania" c. műve]

KALMÁR Éva: Irodalmunk külföldi barátai. Vang Cse-liang és Jang Kuang-man. = ÚjT 1986. 42. sz. 17.

KENYERES Zoltán: Epimétheusz változásai. A közép-európai századforduló kérdései és tanulságai. = Je 1986. 10. sz. 867–873.; Látóh 1986. 12. sz. 38–49.

KISZELJOV, Andrej: A magyar irodalom észt fordítói. = Kárpáti IgSzó 267. sz. 1986. 3. [Beszélgetés Edvin Hiidel, Edvin Vaaton, Tiiu Kokla és Ellen Niit-Kross műfordítókkal]

KÖPECZI Béla: A francia és a magyar felvilágosodás. = It 1986. 1. sz. 3–26.

KÖPECZI Béla: Román–magyar együttélésről, személyesen. = Napj 1986. 7. sz. 6–7.

KÖVESDI János: A mű lelkét adjuk vissza. Beszélgetés Milan Navratillal. = Műhely 1986. 4. sz. 50–59.

L. P.: Híd az Ipolyon. = Pal 1986. 4. sz. 37. [Magyar–szlovák irodalmi kapcsolatok]

L. S.: Kétnyelvű klub Bolognában. = MHírek 1986. 2. sz. 15. [Olasz–Magyar Baráti Társaság]

LACZKÓ András–PAPP Árpád: Varsói találkozás Tadeusz Fangrattal. = Som 1986. 4. sz. 65–67.

LADÁNYI Sándor: Magyar diákok a franekeri egyetemen. – Franekeri hatások a magyar református egyházban a XVII. és XVIII. században. = Confessio 1986. 4. sz. 70–73.

LÉVAI Béla: Magyar–szláv kapcsolatok. (Szlavisztikai napok a Kossuth Egyetemen.) = MúzKurir 50. sz. 1986. 53–56.

LICHTMANN Tamás: Franz Kafka és Pap Károly. A magány börtönében. = Fo 1986. 10. sz. 32–44.

LOMB Kató: Irodalmunk külföldi barátai. Albert Lange Fliflet. = ÚjT 1986. 10. sz. 17.

LOSONCI Miklós: Egyszemélyes expedíció. Arcképvázlat Győri-Juhász Jenőről. = Műhely 1986. 2. sz. 45–52. [Orosz költők antológiája. 1945.]

LUKÁCSY András: Hol van Magyarország a kulturális térképen? = MHírek 1986. 9. sz. 6–7.

D. MOLNÁR István: Irodalmunk Lengyelországban (1984–1985). = ÉI 1986. 21. sz. 8.

D. MOLNÁR István: Lengyel folyóirat új magyar száma. = ÉI 1986. 29. sz. 12. [Akcent, Lublin, 1986. 1. sz.]

D. MOLNÁR István: Lengyel költőnő a háborús Erdélyben. = Lit 1986. 1–2. sz. 256–261. [Iłłakowiczówna, Kazimiera 1892–1983.]

NAJDENOVA, Jonka: Ungarskata hudožestvenna literatura v ocenkata na bölgarskata

literaturna kritika i istorija (1877–1944). 312–331 l. In: Literatura, obšestvo, idei. Bölgarska Akademia na Naukite, Sofija, 1986. 358 l.

NÉMETH S. Katalin: Magyar könyvek a 17. századi holland könyvpiacon. = MKsz 1986. 4. sz. 305–309.

A nemzeti és nemzetközi irodalmainkban. (Lejegyezte, fordította: Földeák Iván.) = SzI 1986. 12. sz. 120–134. [Beszélgetés a moszkvai Družba Narodov és a Szovjet Irodalom szerkesztősége szervezésében. A magyar résztvevők: Bata Imre, E. Fehér Pál, Király István, Száraz György és Veress Miklós]

NIKOLOV, Nino: Sok magyar költőtől fordítottam. = Som 1986. 3. sz. 61–62.

NIKOLOVA, Ivanka: Magyar könyvek Bulgáriában. = Könyvvilág 1986. 8. sz. 18.

NYOMÁRKAI István: Madjarski elementi u jeziku umjetničkih djela o sigetskoj bítki. 85–90. In: Sigetska epopeja od Karnarutića do Vitezovića. (1584–1684.) (Odgov. ured. Nikica Kolumbic. Hrvatsko filolosko drustvo, Zadar, 1986. 126 l. (Izdanie Hrvatskog filoloskog drustva Zadar. Sv. 2.)

PÁLFALVI Lajos: A paródia lehetőségei. Gombrowicz és Esterházy. = Életünk 1986. 5. sz. 467–474.

PÁLL Sándor: Crnjanski örökös vándorlásának magyar (és egyúttal első) fordításáról. = Üzenet 1986. 1–2. sz. 42–45. [Csuka Zoltán ford.]

PAP Éva: Irodalmunk külföldi barátai. Sole Kallioniemi. = ÚjT 1986. 4. sz. 17.

PENKE Olga: Diderot magyarországi fogadtatása a XIX. és XX. századi sajtó és könyvkiadás tükrében. = MKsz 1986. 2–3. sz. 173–191.

PETRŐCZI Éva: Irodalmunk külföldi barátai. Ilkka Firon. = ÚjT 1986. 33. sz. 15.

PETRŐCZI Éva: Irodalmunk külföldi barátai. Katarina Královà. = ÚjT 1986. 34. sz. 17.

(pomogáts) [Pomogáts Béla]: A magyar kultúra párizsi barátai. = ÉI 1986. 18. sz. 4. [A Magyar Nyelv és Kultúra Franciaországi Baráti Köréről]

SAS Péter: Goga és a magyarok. = TörtSz 1986. 3–4. sz. 490–491. [Levélváltás Octavian Goga és az Erdélyi Irodalmi Társaság között, 1924.]

SÜMEGI György: Magyar Kalevala-illusztrációk. = Fo 1986. 11. sz. 19–24. [A fordításokról is]

SZELI István: Az erózió ellen.
Herder „utókora" a szerb és a magyar irodalomban. 71–116. – Komparatisztikai számvetés és tanulságok. 128–143.

SZELI István: Herder „utókora" a szerb és a magyar irodalomban. 1–2. = Híd 1986. 9. sz. 1063–1077.; 10. sz. 1231–1245.

SZONDI György: Magyar művek Bulgáriában. = Nagyv 1986. 11. sz. 1728.

TOMIŠ, Karol: Maďarska literatura na Slovensku od oslobodenia po sučasnost. = Slovenské Pohl'ady 1986. 7. sz. 152–154.

TOMIŠ, Karol: A magyar irodalom fogadtatásának időszakai a 20. századi szlovák irodalomban. = ISz 1986. 10. sz. 923–926.

Unkarilaista ja Unkaria käsitte-levää kaunokirjallisuutta, kirjallisunsky Intutkimusta ja kielitiedettö suomen kielellä. Unkarilaisen kirjallisuuden keskus. Magyar Irodalmi Központ, Pori, 1986. 29 l.

VADON Lehel: Upton Sinclair fogadtatása Magyarországon. Akadémiai, Bp. 1986. 202 l. (Modern filológiai füzetek 39.)

Cs. VARGA István: Irodalmak barátsága. = Napj 1986. 4. sz. 26–28. [Szovjet hungarológia – magyar russzisztika]

VEDRES Vera: Irodalmunk külföldi barátai. Albert Tezla. = ÚjT 1986. 37. sz. 17.

VÖLKL, Ekkehard: Tausend Jahre bayerisch–ungarische Beziehungen. = SüdOE-Mit 1986. 2. sz. 81–83.

Irodalomelmélet, nyelv, stílus, fordítás

ALABÁN Ferenc: Kritikust tolláról... (avagy szüksége van-e a kritikának kritikára.) = ISz 1986. 3. sz. 253–259. [Dusza István cikkéről: „Futópadon, avagy adalékok egy ankéthoz." = ISz 1985. 9. sz.] Válasz: Dusza István: Milyen madár a kritikus? = uo. 259–261.

ALMÁSI Miklós: A műbírálat: szakma vagy kuruzslás? = Fotóműv 1986. 2. sz. 41–42.

ANGYALOSI Gergely: Új-e még az új regény? = Nagyv 1986. 1. sz. 118–122.

BAJNÓCZI Sándor: Még egyszer a „comica epopeá"-ról. = Mtan 1986. 4. sz. 170–172.

BATA Imre: Az „izmusok" és a „nagy stílus". = Kort 1986. 7. sz. 126–130.

BERTHA Zoltán: Avantgarde tegnap és ma. = Határ 1. sz. 1986. 47–49.

BÍRÓ Béla: Esztétikum és érték. = Kor 1986. 7. sz. 507–510.

BISZTRAY György: A theoretical model of comparative literature. = Arcadia 1986. 3. sz. 225–232.

BUJDOSÓ Alpár: A vizuális költészet poétikai eszközeiről. = MMűhely 71. sz. 1986. 44–46.

EGRI Péter: Axiológia és romantika. = Lit 1986. 3–4. sz. 265–280.

FÜREDI Mihály: Összesített adatok a szépprózai gyakorisági szótárról. (Igék és igeszármazékok.) = MNy 1986. 2. sz. 190–198.

GÁLFALVI Zsolt: Az esszé lehetőségei és változatai. 1–2. = A Hét 1986. 24. sz. 6.; 25. sz. 6.

GYERTYÁN Ervin: A kritikáról – kritikusan. = Fotóműv 1986. 2. sz. 43–44.

JAKAB István: Fordításunk mindennapi gondjai. = ISz 1986. 6. sz. 549–558.

JÓZSA Péter: Az esztétikai élmény nyomában. Művészetszociológiai és szemiotikai tanulmányok. Akadémiai, Bp., 1986. 278 l.

KABDEBÓ Lóránt: Az irodalomtörténet új műfaja: hangdokumentáció. = It 1986. 4. sz. 912–922.

KÁNTOR Lajos: Levél a (posztmodern?) malomból. = Kort 1986. 2. sz. 111–116.

KELEMEN Péter: A műelemzés az irodalom tudományában és tanításában (1–2.) = Mtan 1986. 4. sz. 157–165.; 5. sz. 206–213.

KEMÉNY Gábor: A nyelvi kép mibenléte és befogadásának mechanizmusa az újabb stilisztikai elméletek tükrében. = NyK 1986. 1–2. sz. 39–87.

KERESZTURY Tibor: Viták a neoavantgárdról. = Alf 1986. 3. sz. 79–80.

KIBÉDI-VARGA Áron: Rhétorique et sémiotique. = Revue des Sciences Humaines 1986. 201. sz. 105–117.

KONCSOL László: Ütemező II–VIII. Színes magyar verstan. = ISz 1986. 1. sz. 35–43.; 2. sz. 126–132.; 3. sz. 206–212.; 4. sz. 315–317.; 5. sz. 417–418.; 6. sz. 500–506.; 7. sz. 611–614.

KÖNCZÖL Csaba: A meghatározhatatlan realizmus. In: K. Cs.: Tükörszoba. 111–135.
LIPCSEY Emőke: Asszociáljunk! = MMűhely 71. sz. 1986. 57–59. [Az avantgárd költészet elméletéről]
A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. Szerk. Éder Zoltán. ELTE, Bp., 1986. 501.
MONOSTORY Klára: Gondolatok a töredékről. = It 1986. 4. sz. 923–926.
P. MÜLLER Péter: Egy mai kelet-európai drámamodell: az elveszett identitás drámája. = Val 1986. 9. sz. 81–91.
NAGY Atilla[!] Kristóf: Adjuk fel a „vers" terminust? = MMűhely 71. sz. 1986. 60–61. [A vizuális költészetről]
NAGY Géza–ÁDÁM Anikó: Az irodalomtörténeti terminológia problémái a filozófiai metodológia szempontjából. = Lit 1986. 3–4. sz. 281–293.
J. NAGY Mária: A műelemzések metaforafogalmáról. = NyIrK 1986. 2. sz. 155–160.
NEMESKÜRTY István: A diák magyar éneket ír. Módszertani irányelvek egy korszerűségre törekvő irodalomtörténethez. = Műhely 1986. 2. sz. 4–12.
PAPP Tibor: Gondolatok a látható nyelvről és a vizuális irodalomról. = MMűhely 71. sz. 1986. 50–56.
PETŐCZ András: Utóirat. = MMűhely 72/1. sz. 1986. 7. [A nonfiguratív költészetről]
POSZLER György: Utak és Útvesztők. (Gondterhelt variációk a műfajelmélet dilemmáira.) I–II. = Je 1986. 10. sz. 907–913.; 11. sz. 1037–1044.
A regényről. (Szerk.: Szerdahelyi István és Ungvári Tamás.) Kossuth, Bp., 1986. 480 l. (Vélemények, viták)
SZATHMÁRI István: Der Stil als „écart" oder als „déviation". = FUM 10. sz. 1986. 451–456.
*SZÁVAI János: Igra i čarolija. Misli o noveli. = Delo 1985. 6. sz. 62–74.
SZEGEDY-MASZÁK Mihály: The life and times of the autobiographical novel. = Neohel 1986. 1. sz. 83–104.
SZELI István: A romantika „átfejlődés" vagy forradalom? In: Sz. I.: Az erózió ellen. 117–127.
SZEPES Erika: A görög–római típusú időmértékes verselés fajtái a magyar költészetben. = It 1986. 4. sz. 877–912.
SZERDAHELYI István: Hangsúlyos verselésünk vitatott vonásai. = ItK 1986. 1–2. sz. 117–131.
SZERDAHELYI István: Járjad pap uram a táncot. A magyar hangsúlyos ütemek tempóviszonyai. = It 1986. 3. sz. 660–690.
SZERDAHELYI István: Korszakok és versütemek. = Kort 1986. 4. sz. 120–129.
SZERDAHELYI István: Metrum és ritmus. = It 1986. 1. sz. 212–227.
SZILI József: Genres in literature and non-literature. = Neohel 1986. 1. sz. 37–56.
SZILI József: Műfajok az írástudás és írásbeliség határain. = ÚÍ 1986. 12. sz. 81–93.
TÁBORI Tímea: Az esztétikai befogadás vizsgálata. Művelődéskutató Intézet, Bp., 1986. 201 l.
THOMKA Beáta: A pillanat formái. A rövidtörténet szerkezete és műfaja. Forum, Újvidék, 1986. 222 l.
VÉGH György: Négyszemközt a fordítással. – Ars poetica helyett. = Som 1986. 1. sz. 71–73.

VERES András: Értékfelismerés az irodalomértelmezésben. = Vig 1986. 10. sz. 753–757.

VERESS Miklós: Szabad jegyzetek a szabadvers-jegyzetekhez. = SzI 1986. 4. sz. 166–172.

Régi magyar irodalom

Ars impressoria. Entstehung und Entwicklung des Buchdrucks. Eine internationale Festgabe für Severin Corsten zum 65. Geburtstag. (Hrsg. von Hans Limburg, Hartwig Lohse, Wolfgang Schmitz.) Saur, München, 1986. 351 l.
Borsa Gedeon: Druckerbestimmung von Druckwerken aus Ungarn. XV–XVIII. Jahrhundert. 33–46. – Soltész Zoltánné Juhász Erzsébet: Über Impulse der Budaer Verleger auf die Entwicklung der Buchgraphik in Ungarn. 327–340.

P. BALÁZS János: Magyar kódexszövegek latin forrásai. = MNy 1986. 4. sz. 504–508.

BALÁZS Mihály–MONOK István: Szamosközy István és a Corvina. = MKsz 1986. 2–3. sz. 215–219. [A Sz. I. által említett korvinákról]

BÁNFI Szilvia: Huszár Gál távozása Debrecenből és nyomdakészletének további sorsa. = MKsz 1986. 1. sz. 1–16.

BARLAY Ö. Szabolcs: Romon virág. Fejezetek a Mohács utáni reneszánszról. Gondolat, Bp., 1986. 384 l.

BIRNBAUM, Marianna D.: Humanists in a shattered world. Croatian and Hungarian latinity in the sixteenth century. Slavica Publishers, Columbus, 1986. 433 l. (UCLA Slavic Studies 15.)

BÍRÓ Péter: Vitnyédy János francia verse 1663-ból. = It 1986. 3. sz. 747–753.

BORSA Gedeon: Hazai egyházmegyék Mohács előtt nyomtatott zsinati határozatai. = MKsz 1986. 1. sz. 67–74.

BORSA Gedeon: Egy magyarországi könyvtáros Wolfenbüttelben: Michael Ritthaler (1682–1685). = MKsz 1986. 4. sz. 274–282.

CSAPODI Csaba: Mátyás király és a 15. századi uralkodóeszmény. = Vig 1986. 8. sz. 563–568.

CSAPODI Csaba: Újabban ismeretessé vált hiteles és ál-korvinák. = MKsz 1986. 4. sz. 295–301.

DONÁTH Regina: Végrehajtási utasítás Mária Terézia 1747-es cenzúrarendeletéhez. = MKsz 1986. 1. sz. 81–88.

DÖMÖTÖR Ákos: Csodajelek. Példázatok a 16–17. századi evangélikus prédikációkban. = Diakonia 1986. 1. sz. 80–84.

V. ECSEDY Judit: A régi, magyar nyelvű nyomtatványok betűkarakterei (1533–1800). = MKsz 1986. 4. sz. 249–255.

FÉJA Géza: Arcképek régi irodalmunkból. (Sajtó alá rend.: Féja Endre. Bev.: Nemeskürty István.) Szépirodalmi, Bp. 1986. 459 l.
Ószövetségi zsoltárok. 37–43. – Históriás énekköltészet. 126–132. – Széphistóriák. 140–154. – A 16. század drámája. 155–166. – Névtelen költők. 293–309. – Erdélyi emlékírók. 310–311. – Két század kuruc költészete. 387–414.

FEKETE Csaba: Az első hazai konfirmációs ágenda kiadásai és szerzője. = MKsz 1986. 2–3. sz. 219–220. [Szilágyi Sámuel; 1. kiadás: 1751. Debrecen]

FUTAKY István: A wolfenbütteli szójegyzék. = MNy 1986. 1. sz. 73–77. [Az 1470-es évekből]

GÁBOR Dénes: Brevi manu a hazai könyvnyomtatás történetéről. = Kor 1986. 12. sz. 906–913.

GÁBOR Ildikó: Die Bibliothek der in Wittenberg studierenden Ungarn in der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts. = Zentralblatt für Bibliothekswesen 1986. 10. sz. 443–444.

GÖMÖRI György: Feljegyzések a magyar „Praxis Pietatis" egy XVII. századi példányán. = MKsz 1986. 1. sz. 77–81. [Lőcse, 1641. negyedik kiadás]

HAJDÚ DEMETER Dénes: Zöld Péter Compendiuma. = ÚjEmb 1986. 37. sz. 4. [Kájoni Kódex, 1671.]

HARGITTAY Emil: Csáky István „politica philosophiai okoskodás"-a. = ItK 1986. 1–2. sz. 77–85. [Országos Levéltár, OL P 71 Fasc. 175., 64. cs.]

JÁKLI István: A szenvedés varázsa. Az Ómagyar Mária-siralom – Magyarország és Európa ötvöződésének folyamatában. = KatSz 1986. 4. sz. 289–304.

JÁNOS István: Irodalom és reformáció Kelet-Magyarországon a XVI. század végén. = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 2. sz. 191–200.

KÁLLAI Géza: Szent László fája. = Vság 1986. 8. sz. 86–99. [A Szent László legenda és ábrázolásai]

KELECSÉNYI Gábor: A Corvinák sorsa. = Budapest 1986. 6. sz. 40–41.

KENESSEI András: Egy dráma lehetősége. István király utódlásáról, három tételben, tárgyszerűen. = ÉI 1986. 1. sz. 14. [István király Intelmei]

Livre, imprimerie et société chez les roumains au XVe siècle. Réalisé: Lajos Demény, Lidia A. Demény. Ed. Eminescu, Bucareşt, 1986.

*MÁRZA, Iacob: Inkunabeln in einem siebenbürgischen Bibliothekskatalog aus dem Jahre 1774. = Revue Romaine d'Histoire 1985. 1–2. sz. 147–156.

MEDGYESI Zsófia: A Janus Pannoniusnak tulajdonított „Romulidae Cannas..." = It 1986. 4. sz. 944–952.

MESTERHÁZY Sándor: Emlékezés Nádasdy Tamás sárvári iskolájára a négyszázötvenedik évfordulón. = EvÉ 1986. 24. sz. 3.

MÉSZÁROS István: Erasmus és debreceni „civilitas morum"-a. = PedSz 1986. 12. sz. 1188–1202. [1591]

MÉSZÁROS István: Középkori hazai iskoláskönyvek. = MKsz 1986. 2–3. sz. 113–134.

MÉSZÁROS István: A legelső hazai iskolásfüzet. = ÚjEmb 1986. 37. sz. 6. [Esztergomi diákjegyzet, XII. sz.]

MÉSZÁROS István: Skóla és piktúra. Medveczky Jenő: Az egyetem megalapítása. = Köznevelés 1986. 3. sz. 11. [Középkori egyetemeinkről]

A. MOLNÁR Ferenc: Fe$_3$e. (A Halotti Beszéd értelmezéséhez 2.) = MNy 1986. 2. sz. 169–190. [1. része: MNy 1985. 4. sz. 442–453.]

MOLNÁR A. Ferenc: Über die frühen Ausgabe der „Halotti Beszéd és Könyörgés". = FUM 10. sz. 1986. 267–271.

*A nő az irodalomban. A magyar Irodalomtörténeti Társaság zalaegerszegi vándorgyűlése (1984. május 4–6.). Zala Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg, 1985. 192 l.

Tarnóc Márton: Régi magyar asszonyok – régi magyar műveltség. 8–27. – Németh

S. Katalin: „Az asszonyi tudós világról." Vélekedések a XVIII. század közepén. 50–68. – Keresztury Dezső: Irodalmunk és önismeretünk évszázadai. 81–96. – Nemeskürty István: Régi irodalmunk a jelen költészetben. 97–108.

PÁSZTOR Lajos: Két gyöngyösi betlehemes mise a XVIII. századból. = ItK 1986. 4. sz. 407–456. [Zrunek György kéziratában, 1768-ból, szöveg- és dallamközléssel]

RADVÁNI, Hadrián: Knižná ilustrácia a grafici trnavskej univerzitnej knihtlačiarne v 18. storoci. = Vlastivedny Časopis 1986. 2. sz. 74–81.

Régi magyar költők tára. XVII. század 11. kötet. Az első kuruc mozgalmak korának költészete. (1672–1686) Sajtó alá rend. Varga Imre. Akadémiai, Bp., 1986. 937 l., 8 t.

*STAUD Géza: Les décors du théatre des jésuites en Hongrie. = Revue d'Histoire du Théatre 1985. 4. sz. 358–367.

STAUD Géza: A magyarországi jezsuita iskolai színjátékok forrásai II. 1561–1773. MTA Könyvtára, Bp., 1986. 469 l. (A magyarországi iskolai színjátékok forrásai és irodalma)

STEIN, Rose: Matthias Corvinus and his library. = HungStudRev 1986. 1. sz. 45–53.

STIRLING János: Egy híres kert Csurgón a XVI. század közepén. = Som 1986. 1. sz. 82–85. [Török Bálintné Pemflinger Katalin kertjéről készült leltár, 1552.]

SZABÓ András: Melanchtontól Lipsiusig. Tanárok, diákok és prédikátorok Sárospatakon 1562–1598. = ItK 1986. 5. sz. 483–506.

SZABÓ Jenő: Wirag thudyad theuled el kell mennem. A városi jegyző magyar poézise. = Műhely 1986. 6. sz. 63–69. [Gugelweit János és az első magyar virágének-töredék]

SZEGFŰ László: György, Crissafán fia, aki megjárta a túlvilágot. = ItK 1986. 1–2. sz. 1–21. [Nagy Lajos lovagja, 1317? – 1363?]

SZENTKUTY Pál: Régi magyar gyermekkönyvek, 1538–1875. Írta Drescher Pál. (Gond. Sebestyén Lajos.) ÁKV, Bp., 1986. 133 l. (Reprint) [Az 1934-ben a Magyar Bibliophil Társaság által kiadott mű reprintje]

TARNAI Andor: A consultatio Magyarországon. A politikai nevelés irodalmi formáinak és stílusának történetéhez. = ItK 1986. 6. sz. 637–656.

TARNAI Andor: G. J. Vossius retorikájának kolozsvári kiadásai. = MKsz 1986. 4. sz. 302–305. [Dálnoki Benkő Márton átdolgozása. Tótfalusi Kis Miklós kiadása: 1696.; Telegdi Pap Sámuel kiadása: 1729.]

THEODORESCU, Răzvan: Sur un chapitre de la Renaissance Transylvaine. Art du livre et art funéraire aux débuts de la Réforme. = Revue Roumaine d'Histoire de l'Art 23. 1986. 21–44.

TÓTH István: A Magyi János-kódex verseiből. = Fo 1986. 3. sz. 16–21. [XV. sz-i latin nyelvű formulárium. Szövegközléssel]

TÓTH István György: Az öregek tanúsítják. Seniores referunt. = Honism 1986. 5. sz. 21–23. [Szóbeliség és írásbeliség a XVI–XVII. sz-ban.]

Trnavska univerzita v dejinach skolstva a vzdelanosti. Múzeum Skolstva a pedagogiky, Bratislava, 1986.

TÜSKÉS Gábor: Räume und Schichten der barockzeitlichen Heiligenverehrung in Ungarn. = ÖZfV 1986. 1. sz. 1–16.

VARGA Imre: Huszonkilenc drámaszöveg egy kéziratos forrásban 1670 tájáról. =

MKsz 1986. 4. sz. 256–273. [Magyarországi latin nyelvű evangélikus iskoladrámák. Martin, Matica slovenska, kézirattár, ms 597.]

VARGA Imre: A magyar nyelvű iskolai játékok egyik típusáról. = ItK 1986. 5. sz. 538–548. [A gratulatoriáról, a Vett-jegyzőkönyv (1694–1698) c. kéziratos gyűjtemény alapján]

VARGA Imre: Megjegyzések Szigeti Csaba „Appendix Balassiana" című dolgozatához. = ItK 1986. 1–2. sz. 95–96. [ItK 1985. 6. sz.; A XVII. századi magyar költészet filológiai kutatásáról]

VARGA Péter: Soproni diák egykorú német szonettje Zrínyi Miklós halálára. = It 1986. 2. sz. 511–514. [Preisegger György, 1664.]

VÉRTESSY György: Egy XI. századi „ómagyar" nyelvi emlék problémái. = Fo 1986. 5. sz. 86–94. [Két imádság I. András idejéből. Literáti Nemes Sámuel hagyatéka, OSZK Fol. Hung. I. 1365.]

„Világ világa, virágnak virága..." (Ómagyar Mária-siralom.) Bemutatja: Vízkelety András. Európa, Bp. 1986. 75 l., 1 melléklet. (Kézirattár)

Felvilágosodás, reformkor

ANTAL András: „A tudományokat művelni és elterjeszteni." = ÉT 1986. 21. sz. 665. [Bugát Pálról]

BALÁZS György: Jog vagy kegy. Reformtervek a reformkorban. = Vil 1986. 10. sz. 635–641.

BENCZE Bernadett: Közmondásgyűjtemény egy 1823-ból való tankönyvben. = Nyr 1986. 3. sz. 305–311. [A soproni „Donatus". Szerk. Sztrokay Ignác. Latin–német–magyar szövegközléssel]

BÉNYEI Miklós: A Ráday-könyvtár megvételének terve a reformkori országgyűléseken. = MKsz 1986. 2–3. sz. 220–224.

BORSY Károly: Szepesi Ignác és bibliakiadása. = ItK 1986. 5. sz. 551–558. [1834–1836]

DEME László: A tét és a tett. (A „Tövisek és virágok" megjelenésének 175. évfordulója, és most hasonmásban közzétett újrakiadása ürügyén.) = Nyr 1986. 3. sz. 257–262.

DÉNES Iván Zoltán: A hagyományos konzervativizmus továbbélése. Kállay Ferenc „feudális antikapitalista" publicisztikája. = MTud 1986. 4. sz. 290–300.

DÉNES Iván Zoltán: A konzervatív nemzetiségi tolerancia látszata és lényege. = Vság 1986. 2. sz. 19–36.

FEHÉR Katalin: Az első magyar nyelvű rendszeres neveléstan. = MKsz 1986. 4. sz. 316–320. [Molnár János neveléstana, 1776]

FRIED István: Az „Abafi" előzményeihez. = ItK 1986. 3. sz. 222–230.

GÖMÖRI György: Lord Paget magyar pártfogoltja. = ItK 1986. 3. sz. 291–294.

HAJDU Lajos: A közép- és alsófokú iskolák ellenőrzése Magyarországon a felvilágosult abszolutizmus időszakában (1776–1790). = LK 1986. 1. sz. 3–56.

HÚBERT Ildikó: Adalék az Erdélyi Kéziratkiadó Társaság történetéhez. = MKsz 1986. 1. sz. 88–91. [Bánffy György és Bethlen György levele Batthyány Józsefhez 1792-ből; Batthyány József válaszlevele Bánffy Györgyhöz 1793-ból]

IMRE Mihály: Borosnyai Lukács Simeon franciából átdolgozott magyar szonettje (1778). = It 1986. 3. sz. 753–758.

JÁNOS István: Ismeretlen kéziratos versgyűjtemény a XIX. század elejéről. = MHOMK 24. 1986. 87–92. [1814-ben másolták; Tokaji Múzeum, levéltári száma: 40/1966.]

KEMÉNY G. Gábor: 1848/49. évi törekvések a nemzetközi megbékélésre. (Két előadás a szerző hagyatékából.) I. Wesselényi álláspontja a nemzetiségi kérdésben, különös tekintettel 1848 augusztusi törvényjavaslatára. II. Magyar–délszláv megbékélési kísérletek 1848/49-ben és a „Déli Csillag" szabadságharc-képe. = TörtSz 1986. 2. sz. 283–293. [Déli Csillag: szerk. Csuka Zoltán, 1947 okt. – 1948 dec., Bp.]

KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz. Magvető, Bp., 1986. 407 l. (Elvek és utak)

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság felvilágosodás kori konferenciájának előadásai, Eger, 1985. október 12. = It 1986. 2. sz. 338–423.

Ifj. Barta János: Felvilágosodás és nemzetkép Magyarországon. 338–356. – Margócsy István: Mit jelent a nyelv számára a történelem? [Révai Miklósról] 357–364. – Baróti Dezső: A felvilágosodás szimbólumairól. 365–380. – Szajbély Mihály: Kármán József irodalomszemlélete. 381–393. – Csetri Lajos: Adalékok Kazinczy ifjú barátainak irodalomszemléletéhez. 394–408. – Lőkös István: Eger és a felvilágosodás. 409–423.

A nő az irodalomban.

Péterffy Ida: A „Götsei Helicon" köre. 69–78. – Németh József: Irodalom és hagyomány Zala megyében a XIX. század elején. 135–145. – Szigeti Gábor: Reformkori etika, mai közgondolkodás. 155–166.

STIER Miklós: „Mogensdorf" Nemzetközi Kultúrtörténeti Szimpozion. Celje, 1986. június 30. – július 4. = Száz. 1986. 5–6. sz. 1129–1134. [„A könyvnyomtatás és a nyomtatványok a Pannon-térségben II. József reformjai előtt."]

SZABÓ Péter: A másolás feladatköre és tematikája a felvilágosodás korának művészetszemléletében. = ItK 1986. 3. sz. 294–298.

SZILI József: Irodalomképzetek és irodalomfogalmak: „irodalom" szavunk és a modern magyar irodalmiság XVIII. századi kezdete. = ItK 1986. 4. sz. 345–360.

SZÖRÉNYI László: Őstörténet és metrika. A magyar metrikus verselés XVIII. századi föltámasztásának eszmetörténeti háttere. = It 1986. 1. sz. 62–74.

VALKÓ Arisztid: Toldy Ferenc javaslata könyvtárügyben. = MKsz 1986. 2–3. sz. 224–225. [Eötvös Józsefnek, 1848. május 7-én]

XIX. század 2. fele

DÓKA Klára: A pesti könyvkötők 1855-ben. = MKsz 1986. 2–3. sz. 226–233.

FABÓ Kinga: Mindennapi élet, erkölcs, művészet. (Kísérlet a 19. század második fele magyar irodalmának egységes szempontú vizsgálatára.) = Lit 1986. 1–2. sz. 112–133.

FEHÉR Katalin: Hegel eszméi XIX. századi tankönyveinkben. = MKsz 1986. 2–3. sz. 135–148.

FÉNYES Miklós: A pécsi Klimo-könyvtár múlt századi forgalmáról. = MKsz 1986. 4. sz. 309–316.

GIDAY Kálmán: Az első tanyai népkönyvtár (1873). = MKsz 1986. 4. sz. 320–322. [Zabosfa]

HANÁK Péter: A kert és a műhely. Reflexiók a századforduló bécsi és budapesti kultúrájáról. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 213–250.

Az István Téri Színház, 1872–1874. (Összeáll., bev. tanulmányok: Alpár Ágnes.) Magyar Színházi Intézet, Bp., 1986. 142 l. (Színháztörténeti füzetek 76.)

KEMÉNY G. Gábor: Dunai nézőpont. (Három történeti esszé.) I. Petru Maior és Iosif Vulcan a magyar művelődés tükrében. II. Mocsáry Lajos nemzetiségi programja. = Szá̇z 1986. 4. sz. 832–840.

LUKÁCSY Sándor: Egy fényes lap a debreceni sajtó történetéből. = Alf 1986. 12. sz. 86–90. [Alföldi Hírlap, 1849. jan. 10. Kossuth, Petőfi és Táncsics cikkeinek közlésével]

MÉSZÖLY Tibor: Színház a század küszöbén. Ditrói Mór és a Vígszínház stílusforradalma. Múzsák, Bp., 1986. 72 l. (Szkénetéka) [A függelékben Bródy Sándor, Jób Dániel, Hevesi Sándor és Ignotus írásai]

NĚMCOVÁ, Helena: Litografia v Košiciach do roku 1918. = Vytvarný Zivot 1986. 9. sz. 22–25.

PAJKOSSY Gábor: A könyvkiadás és a könyvkereskedelem új korszaka. Heckenast. = ÉT 1976. 34. sz. 1059–1061. [Heckenast Gusztáv]

RÉVÉSZ T. Mihály: A sajtószabadság érvényesülése 1867–1875. Akadémiai, Bp. 1986. 253 l.

SZECSKÓ Károly: Az első hazai munkásszaklap volt. A Gutenberg 1865–1867. = HevSz 1986. 6. sz. 72–74.

SZŐNYI Éva: A Fővárosi Lapok és Budavár visszafoglalásának kétszáz éves évfordulója. = MKsz 1986. 2–3. sz. 234–237.

XX. század

AGÁRDI Péter: A „Szép Szó"-ról – ötven év múltán. = Kr 1986. 9. sz. 27–33.; Látóh 1986. 9. sz. 27–34.

ALFÖLDY Jenő: Még egyszer: költészet és politika. Tanulságok egy vitához. = Pal 1986. 1. sz. 58–64. [Az 1984. 5. sz.-ban indult vita vitazárója]

ANGYALOSI Gergely: A lélek lehetőségei. (Líra és szubjektumelmélet összefüggései a század eleji Magyarországon.) Akadémiai, Bp., 1986. 123 l. (Irodalomtörténeti füzetek 114.)

BAKÓ Endre: Filologizálás a Kelet Népe körül. = ÉI 1986. 14. sz. 4.

BAKÓ Endre: A Kelet Népe költői. = Alf 1986. 3. sz. 40–46.

BALASSA Péter: Hagyományértelmezések újabb prózánkban. = Életünk 1986. 5. sz. 455–461.

BÁNSZKI István: A Bessenyei Kör újjászerveződése a forradalmak után (1920–1925.) = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 3. sz. 327–339.

BÉCSY Tamás: Lehet-e ma drámát írni? Kérdések új magyar drámák kapcsán. = Szính 1986. 8. sz. 1–11.

BÉNYEI József: A Tiszántúltól Európáig. Adalékok a Kelet Népe indulásának ideológiai arculatához. = Alf 1986. 3. sz. 33–40.

BÉNYEI Miklós: Menekültek Értesítője – egy elveszettnek hitt lap 1945-ből. = MKsz 1986. 4. sz. 322–324. [Debrecen]

B. BERNÁT István: „Híd! Út, ahol nincsen út..." (A „Híd" című folyóirat és a Bartha Miklós Társaság: 1927–1928). = MFilSz 1986. 5–6. sz. 659–689.

BERNÁTH István: Előadások és tervek a Bartha Miklós Társaságban (1926. november – 1928. május). = BME MarxLenKözl 1986. 2. sz. 229–241.

BÍRÓ Zoltán: Megmarad-e az ének? A Hetek miskolci antológiájáról. = Napj 1986. 4. sz. 29–30.

BORBÉLY Sándor: Tájékozódás. Irodalmi tanulmányok és kritikák. Magvető, Bp., 1986. 350 l. (Elvek és utak)

BORNEMISZA László: A Tiszántúli Figyelő meg a Kelet Népe. = ÉI 1986. 12. sz. 2.

BRUCKNER Éva–SZ. HALÁSZ Ágnes: Szélmalomharc. Egy elfelejtett színház. = Vil 1986. 5. sz. 306–313. [Új Színpad 1912.]

CZIGÁNY Lóránt: Lépéskényszer. Az irodalom államosítása Magyarországon, 1946–1951. (1–11.) = NyugMság 1986. 1. sz. 8.; 2. sz. 8.; 3. sz. 5.; 4. sz. 5.; 5. sz. 8.; 6. sz. 8.; 7–8. sz. 8.; 9. sz. 8.; 10. sz. 8.; 11. sz. 8.; 12. sz. 8.

CZINE Mihály: Debrecen és századunk magyar irodalma. = Alf 1986. 12. sz. 59–71.

CSŰRÖS Miklós: Tendenzen und Werke in der neuen ungarischen Dichtung 1. = BücherUng 1986. 3. sz. 22–25.

CSŰRÖS Miklós: Richtungen in der neuen ungarischen Dichtung 2. = BücherUng 1986. 4. sz. 27–30.

DÁNIEL Anna: Két irodalmi „szalon" korképpel. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 442–454.

DOBOZI Eszter: „Rejtőzhetsz már tőlem, Istenem". Válogatás a mai magyar költészetből. = NyéK 65. 1986. 82–96.

DUDÁS Lajos: Egy „képes" fejezet az Uránia történetéből. = Honism 1986. 2. sz. 21–23. [Uránia Magyar Tudományos Egyesület]

*ENZENSBERGER, Hans Magnus: Ungarische Wirrungen. = Die Zeit 1985. 19. sz. 57–63.

ÉZSIÁS Erzsébet: Mai magyar dráma. Kossuth, Bp., 1986. 262 l. (Esztétikai kiskönyvtár)

FODOR András: Bevezető a „Kötet nélkül" költőinek szerzői estjén. = ÚjFo 1986. 3. sz. 25–31. [Faludi Ádám, Flórián Mária, Holló András, Kakuk Tamás, Rigó József]

FÜR Lajos: Magyar memoárok és a világháború. = Alf 1986. 6. sz. 59–63.

FÜZI László: Jegyzetek – „vidéki" könyvekről. Pécsi könyvek. = Fo 1986. 9. sz. 50–51. [Pannónia Könyvek]

Gondolat 1935–1937. = Jel–Kép 1986. 1. sz.

Erényi Tibor: A Gondolat ideológiatörténeti arculatáról. 136–141. – Illés László: A Gondolat és a szocialista világirodalom. 141–147. [A Petőfi Irodalmi Múzeum által 1985. májusában rendezett konferencia két előadása]

GONDOS Ernő: A Gondolat és a kor valósága. = Kr 1986. 1. sz. 7–8.
GÖRÖMBEI András: „Ki viszi át..." Szépirodalmi, Bp., 1986. 441 l.
GÖRÖMBEI András: Önszemléletünk mérlege. In: G. A.: „Ki viszi át..." 286–299. [A magyar irodalom története 1945–1975. I. Irodalmi élet és irodalomkritika. Akadémiai, 1981.]
GYŐRFFY Sándor: Mi a véleményed a népi írókról? MADISZ-vezetők válaszai 1945 júniusában. = OlvNép 27. sz. 1986. 84–91. –: Utóirat, 1985-ben. = uo. 91–92.
Hallgató Irodalom – beszélő irodalom? (A Határ szerkesztőségi szemléje.) = Határ 2. sz. 1986. 103–108. [A magyarországi diákirodalomról és folyóiratszerkesztésről]
HEGYI Béla: Jelzések a viharban. A Vigilia betiltása. In: H. B.: Kimondva is kimondatlan. 214–219. [1944]
HORVÁTH Veronika: A Minerva Társaság története. = ItK 1986. 3. sz. 305–312. [1921–1947]
HUBER Kálmánné: A Minerva (1922–1943). = MKsz 1986. 2–3. sz. 192–200.
ILLÉS Lajos: Huszonöt esztendő távlatából. = ÚÍ 1986. 3. sz. 3–11. [Az Új Írásról]
ILLÉS László: Kun Béla az irodalomról. = Kr 1986. 2. sz. 4–5.
ILLÉS László: Kun Béla és a magyar proletárirodalom. = Kort 1986. 5. sz. 87–92.
ILLÉS László: Az utolsó üzenet. Kun Béla irodalmi tanulmányai a népfrontpolitika erőterében. = Je 1986. 7–8. sz. 741–744.
ILLYÉS Gyula: Egy találkozásról – tíz év után. = Ttáj 1986. 4. sz. 6–14. [1935. febr., Gömbös Gyula, Móricz Zsigmond, Tamási Áron, Németh László, Féja Géza, Szabó Lőrinc, Németh Imre, Illyés Gyula]
Az irodalom pesti műhelye. = Budapest 1986. 3. sz. 22–25.
P. Szabó Ernő: Az épület. 22–24. – Antal Gábor: A kávéház. 24–25. [A New York kávéház]
JANKOVICS József: Hungarian quasi family novels of the seventies. = Neohel 1986. 1. sz. 195–205.
JANKOVICS József: Új jelenség a magyar prózában: az 1970-es évek kvázi családregényei. = Életünk 1986. 5. sz. 462–466.
B. JUHÁSZ Erzsébet: Hősök? Balekok? Sorsmodellek? Deviancia-típusok a hetvenes évek elbeszélőinek ábrázolásában 1–2. = Napj 1986. 9. sz. 6–9.; 10. sz. 4–8.
KARÁTSON, André: Le projet culturel de la revue Nyugat. = Revue de Litterature Comparée 1986. 3. sz. 283–294.
A Kelet Népe. 1935–1942. (Vál., szerk.: Medvigy Endre. Bev.: Tasi József.) Kossuth, Bp., 1986. 358 l. [Válogatás a folyóirat szépirodalmi és publicisztikai írásaiból. Hasonmás kiadás]
KENYERES Zoltán: Irodalmunk néhány jelenségéről. (Riporter: Varga Lajos Márton.) = Könyvvilág 1986. 9. sz. 4.
Kérdések a Válaszról. Márkus Istvánnal beszélget Széchenyi Ágnes. = Kort 1986. 8. sz. 106–125.; Látóh 1986. 10. sz. 106–125.
KESERŰ Katalin: „Légi semmi" és „állandó alak". Dante a magyar szecesszióban. = It 1986. 4. sz. 851–876.
KIRÁLY István: Az „ötvenes évek". Megjegyzések egy tanulmányhoz. = Je 1986. 11. sz. 997–1019. [K. I.: A szocialista esztétikáról egy disszertáció kapcsán. = Kr 1976. 10. sz.]

G. KISS Valéria: Az ének megmarad. A „hetek" antológiájáról. = Alf 1986. 5. sz. 36–41.

KOLTAI Tamás: Közjáték. Színházi írások. Magvető, Bp., 1986. 431 l. (Elvek és utak)

KOVALCSIK József: Rigmusköltészet – csasztuska (1950–1953). = Vság 1986. 3. sz. 66–86.

KÖNCZÖL Csaba: Az író személyes hitele és igaza. = Itt-Ott 1986. 2. sz. 31–32.

KÖNCZÖL Csaba: Tükörszoba. (Tanulmányok, esszék.) Szépirodalmi, Bp., 1986. 330 l.

KÖVESDI János: Irányzatok és törekvések az 1945 utáni magyar irodalomban. Interjú Csűrös Miklóssal. = ISz 1986. 4. sz. 327–340.

KRASSÓ György: A chronicle of repression. = Index on Censorship 1986. 5. sz. 12–14.

KUNTÁR Lajos: A század eleji „Testvériség". = VasiSz 1986. 3. sz. 437–447. [1906–1907]

LACKÓ Miklós: Nemzeti kérdés, nemzettudat a két világháború között. = Je 1986. 7–8. sz. 719–725.

LENGYEL Balázs: Egy magatartás története. Esszék. Magvető, 1986. Bp., 386 l.
Álom egy kastélyról. (Elhangzott a Debreceni Irodalmi Napokon 1984-ben, a magyar kritikáról szóló vitában.) 144–150. – Mire jó az alma? Érthető-e a mai költői nyelv? 161–167. – A magyar ifjúsági irodalomról. 279–295.

Littérature et postmodernité. Études réunies par A. Kibédi Varga. Univ., Groninque, 1986. (Cahiers de Recherches des Insituts Nederlandais de langue et littérature français 14.)

LUKÁCS László: Katolikus kiadványok az elmúlt évtizedben. = NyéK 65. 1986. 25–29.

LUKÁCSY Sándor: Irodalmi gyorsfényképek. = ÚÍ 1986. 6. sz. 104–112. [Az Érdekes Újság Dekameronja számára készült önéletrajzok: Babits Mihály, Bíró Lajos, Bródy Sándor, Heltai Jenő, Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, Krúdy Gyula, Móricz Zsigmond, Nagy Lajos, Szép Ernő, Szomory Dezső, Tömörkény István]

MALLER Sándor: The Hungarian Quarterly, 1936–1944. = NHQu 101. sz. 1986. 129–135.

MARGÓCSY István: A József Attila Kör füzeteinek újabb köteteiről. = Könyvvilág 1986. 2. sz. 11.

Meddig „fiatal" a költő?-vita. = Kr 1986. 2. sz. 7–12.
Sz. I.: Hová lettek a fiatalok? 7. – Kun Árpád: A fiatal költőről és a megjelenésről. 8. – Kántor Zsolt: Versek, érvek. 8–9. – Keresztury Tibor: Fiatal szemmel. Rendhagyó kritika Tóth Endre Bizalmas vallomás című kötetéről. 9–10. – Kemény István: A nagy várakozás. 10. – Kozák László: „Bármelyik lap közölheti". 11. – Földényi F. László: Lélegzet I. 11–12. – Illisz László: Lélegzet II. 12.

Merre tartson az akadémiai könyvkiadás? = MTud 1986. 6. sz. 467–478. [Válaszolnak: Herman József, Imre Samu, Klaniczay Tibor, Köpeczi Béla, Juhász Gyula, Ránki György, Vizi E. Szilveszter, Vajda György, Szántai Csaba, Pécsi Márton] Hozzászólás: B. Lőrinczy Éva: Az akadémiai könyvkiadás a kutatás és a kutató szemszögéből. = MTud 1986. 12. sz. 999–1000.

MEZEY László Miklós: A „népi triász" és az „újarcú magyarok". = Fo 1986. 6. sz. 63–72. [Ady–Móricz–Szabó Dezső]

MIHÁLYI Gábor: Mnogoszlojnoszty. = Szovremennaja dramaturgija 1986. 2. sz. 256–265.

A modern magyar irodalomról. Dr. Bori Imre irodalomtörténésszel Lábady Károly beszélget. = MKépesÚjs 1986. 18. sz. 14–16.

NÁDOR Tamás: Ex libris. Interjúk. Gondolat, Bp., 1986. 462 l.

-ó-: Irodalmi vitahajó. = ÉI 1986. 25. sz. 8. [Örley István Baráti Kör]

Örök téma új hangnemben? A mai szerelmi líráról. 1. rész. = Műhely 1986. 1. sz. 21–35.

Vas István: Egy-két szó a szerelmi líráról. 21–24. – Fodor András: Az anakronizmus próbatétele. 24–25. – Pardi Anna: Felemelő szókimondás. 25–26. – Petrőczi Éva: Szex, szerelem nélkül? 26–29. – Tornai József: Az egymásra ismerés misztériuma. 29–30. – Kerék Imre: Végtelenül tágas világ. 31–32. – Petőcz András: A szó szavakat téveszt. 32–34. – Thinsz Géza: Én írom? Te írod? 34–35.

2. rész. = Műhely 1986. 2. sz. 24–38. Somlyó György: Szókimondás és sejtető szimbólum. 24–26. – Czigány György: Derűs forrás. 26–27. – Baranyi Ferenc: Csapongó gondolatok. 27–29. – Böröndi Lajos: Se veled, se nélküled. 29–33. – Horváth Elemér: Erosz és Erato. 33–34. – Simon Ottó: Szerelem – hit. 36. – Tandori Dezső: Egy kis szöveg és egy rajz. 36–37. – Tűz Tamás: Költője válogatja. 38.

Ötven éve jelent meg a Kelet Népe. = Alf 1986. 3. sz. 28–46.

Görömbei András: A Kelet Népe esztétikai törekvései. 28–33. – Bényei József: A Tiszántúltól Európáig. Adalékok a Kelet Népe indulásának ideológiai áramlatához. 33–40. – Bakó Endre: A Kelet Népe költői. 40–46. [Előadások az 1985. okt. 25-i berettyóújfalui tudományos ülésen]

P. L. [PÉTER László]: Szegedi újságok kormánytámogatása a századelőn. = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 90–96.

PETŐVÁRI Ágnes: A nép javáért munkálkodtak. Két könyvkiadónk, 1939–1944 között. = Napj 1986. 10. sz. 29–32. [Bolyai Akadémia, Turul kiadó]

POGÁNY György: A Stádium Sajtóvállalat rt. története és kiadványai. (1921–1944). = MKsz 1986. 1. sz. 39–52.

POMOGÁTS Béla: Avantgarde örökségünk. (A magyar avantgarde hagyományairól.) = MMűhely 71. 1986. 1–4.

PÜSKI Sándor: A Magyar Élet könyvkiadó és a népi mozgalom. = Szivárvány 19. sz. 1986. 69–89.

RÁBA György: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. Szépirodalmi, Bp., 1986. 345 l.

RADNÓTI Zsuzsa: Átváltozások. = Je 1986. 1. sz. 49–55. [Utószó a drámaantológiához]

RÓNAY László: A második aranykorról. – Centenáriumok, évfordulók tanulságokkal. = Napj 1986. 9. sz. 3–5. [A Nyugatosokról]

RÓNAY László: A Szép Szó fél évszázada. = ÉI 1986. 13. sz. 4.

ROSENFELD Iván: Magyar színház 1986. = New Yorki Figyelő 1986. 2. sz. 5.

SALAMON Konrád: A Kelet Népe. = Lit 1986. 1–2. sz. 229–241.

SÁNDOR Iván: Quo vadis, Thalia? Kozmosz, Bp., 1986. 236 l.

SCHÖPFLIN Gyula: Gondolatok a „Gondolat"-ról. = IrodÚjs 1986. 2. sz. 21.

SÜKÖSD Mihály: Seregszemle. Szépirodalmi, Bp., 1986. 426 l.
Küzdelem az epikával. 307–330. – Címszavak a kortársi regényről. 331–343. – Továbbjutni (ha lehet). [A Mozgó Világról] 344–356.
SZÉCHENYI Ágnes: Sznobok és parasztok? A Válasz történetéhez. = Kort 1986. 10. sz. 109–121.
SZEKÉR Endre: A mai magyar vers metamorfózisa. = Som 1986. 2. sz. 57–61.
A Szép Szó levelesládájából. (Közli: Havas Géza.) = Kr 1986. 8. sz. 14–16. [Déry Tibor, Fejtő Ferenc, Gáspár Zoltán, K. Havas Géza, Ignotus Pál, Komlós Aladár, Móricz Zsigmond, Ottó Ferenc, Remenyik Zsigmond levelei. 1936–1939., 9 levél]
SZERDAHELYI István: Kortársaink mondják. Kozmosz, Bp., 1986. 149 l.
TARDOS Tibor: Előjátékok az íróperhez. = IrodÚjs 1986. 4. sz. 11–14. [1957 novembere; vádlottak: Déry Tibor, Háy Gyula, Zelk Zoltán, Tardos Tibor]
T. TEDESCHI Mária: „Manieristák". A mai magyar próza egyik tendenciájáról. = It 1986. 2. sz. 466–476.
SZÍJÁRTÓ István: Könyvkiadás – vidéken. = ÚjAur 1986. 3. sz. 106–112.
XV. tokaji írótábor. = Napj 1986. 11. sz. 10–25.
Czine Mihály: Valóság, elkötelezettség, közéletiség. Vitaindító előadás a tokaji írótáborban. 10–13. – Veres András: A legteljesebb megértés érdekében. 14–16. – Tarján Tamás: „Bronznő, a rendezetlen téren..." Néhány gondolat valóságról és irodalomról. 17–18. – Székelyhidi Ágoston: Régióink irodalma, irodalmunk régiói. 19–20. – Sándor András: Az átlátható közösség szerepe. 21–24. – Czine Mihály: Az ember, s nem a módszerek. Zárszó. 24.
TÜSKÉS Tibor: Triptichon. Irodalom, művészet, hagyomány. Szépirodalmi, Bp., 1986. 537 l.
Bartók és a népi írók. 183–215. – Egy Nyugat-est története. 390–403. [Pécs, 1910. okt. 1.] – Az avantgárd vonzásában. [Pécs, 1915–1925.] 418–451.
VAJDA György Mihály: Naissance de la modernité en Hongrie. = Revue de Litterature Comparée 1986. 3. sz. 269–282.
Válasz 1934–1938. Vál., szerk. és utószó: Széchenyi Ágnes. Magvető, Bp., 1986. 671 l.
VALUCH Tibor: Tudnunk kellett volna! Tűnődések a mai próza közelmúltképéről. = Napj 1986. 8. sz. 30–33.
VARGHA Kálmán: A Nyugat: modern irodalmunk időszámításának kezdete. = Vig 1986. 5. sz. 339–348.
VÁSÁRHELYI Miklós: Korunk Szava (1931–1938). = Vig 1986. 6. sz. 437–447.
Vita az ifjúsági és gyermekirodalomról. = Kort 1986.
Györffy Miklós: Más hullámhosszon...? Az ifjúsági és gyermeksajtóról. = 1. sz. 116–133. – Csatáry Ildikó–Kéri László: Az ifjúsági sajtó szerepéről. = 2. sz. 128–135. – Nagy Attila: A 15–18 évesek olvasási kultúrájáról. = 2. sz. 136–144. – Vargha Balázs: Mivel „tápláljuk" gyermekeinket? = 3. sz. 142–152. – Ancsel Éva: Gyermeklapok – valóban gyerekeknek? = 4. sz. 136–138. – Grezsa Ferenc: Irodalom tizenéveseknek. = 4. sz. 139–140. – Deme Tamás: A szüzességét vesztett gyermeksajtó. = 5. sz. 134–147. – Széky János: Van-e ifjúsági sajtónk? = 6. sz. 142–145. – Szabó Éva: Igaz szavakat várnak. = 6. sz. 146–148. – Rigó Béla: Megszívlelendő imperatívuszok = 7. sz. 139–141. – Zimber Szilvia: A gyermek nem válo-

gathat. = 7. sz. 141–144. – Hozzászólás helyett. Részletek az úttörősajtó munkáját tárgyaló ülés jegyzőkönyvéből. = 7. sz. 144–147. – Major Árvácska–T. Puskás Ildikó: A címzett ismeretlen? = 8. sz. 146–153. – Fekete Gyula: Quosque tandem? = 9. sz. 141–153. – Somos Ágnes: Hol az a farkas? = 11. sz. 137–143. – Száraz György: Vitazáró, két ütemben. 1. = 12. sz. 143–150.

Vita a színházi struktúráról. = Kr 1986. 1–5. sz.

Illés Jenő: A közös felelősségről. 1. sz. 16–17. – Verebes István: A sajátos bármilyen. = 2. sz. 20–21. – Sívó Emil: Színházi gondok – a másik oldalról. = 2. sz. 21. – Szinetár Miklós: A színház társadalmasítása. = 3. sz. 15–17. – Mészáros Tamás: Struktúrára várva. = 3. sz. 18–19. – Bőgel József: Színházi struktúra '85–86. Vita – helyzet – jövő. = 4. sz. 20–23. – Mihályi Gábor: Szép álom vagy gazdasági szükségszerűség? = 5. sz. 15–16. – Az utópiáktól a színház valóságáig. – Vitazáró jegyzetek. = 5. sz. 17–18.

ZAY László: Protestáns folyóiratok. = OlvNép 27. sz. 127–131. [Confessio, Diakonia]

ZÖLD Ferenc: A nem hivatásos könyvkiadás. (Tájékoztató helyzetkép.) = ÚjAur 1986. 1. sz. 75–84.

–: Felfüggesztették a „Tiszatáj"-t! Szilenciummal sújtják Csurka Istvánt! – Levél a Nemzetközi PEN íróinak. = NyugMság 1986. 7–8. sz. 3.

–: A kifejezés szabadságáért. Levél a Nemzetközi PEN íróinak. = Szivárvány 20. sz. 1986. 131.

Egyes szerzők

ACZÉL GÉZA

GÖRÖMBEI András: A kallódások oka és értelme. Vázlat A. G. munkásságáról. = Fo 1986. 12. sz. 47–55.

ADY ENDRE

„Ahogy én Ady Endrét láttam." Móricz Zsigmond rádióbeszéde 1939-ből. Közli: Natkó Gyula. = Alf 1986. 3. sz. 47–50.

*BIRNBAUM, Marianna D.: Innovative archaism: a facet in the poetic language of Endre Ady. In: The formation of the Slavonic Languages. 1985. 243–252.

DÁNIELISZ Endre: Ady-versek a szalontai lapokban. = MK 1986. 50. sz. 42–43.

DÉNES György: Pörlekedés az Ady-hagyaték körül. = Hét 1986. 41. sz. 10.

DÉNES Zsófia: Még egyszer Adyért. = ÉI 1986. 5. sz. 4.

DOLMÁNYOS István: Politika-történeti problémák Ady életművében. Gondolatok Király István könyveiről. = ItK 1986. 4. sz. 398–406.

FÉJA Géza: A. E. regénye. = Fo 1986. 5. sz. 7–11. [Féja Géza hagyatékából, 1958 körüli írás]

HEGYI Béla: Kinek a költője? A. E. In: H. B.: Kimondva is kimondatlan. 53–58.

HÉVIZI Ottó: Ady iróniája. = ItK 1986. 1–2. sz. 86–94.

KULIN Ferenc: Az „utolsó" szó ürügyén. In: K. F.: Közelítések a reformkorhoz. 393–409.

LAHDELMA, Tuomo: Vapahtajaa etsimässä: evanjeliumit Endre Adyn lyriikan subtekstinä vuoteen 1908. Jyväskylän Yliopisto, Jyväskylä, 1986. 299 l. (Jyväskylä studies in the arts 25.)
RÁBA György: Csönd-herceg és a nikkel szamovár.
Szimbólum és világnézet. (A. E.: Jó Csönd-herceg előtt.) 7–16. – A drámaelvű líra. (Ady – túl a szimbolizmuson.) 17–48.
SABOL, Ján–ZEMAN László: Adalék Ady lírája szlovák fordításainak kérdésköréhez. = ISz 1986. 7. sz. 654–662.
SCHWEITZER Pál: Ady asszonyai. = ÉI 1986. 3. sz. 3. [Mylitta]
TÜSKÉS Tibor: Triptichon.
Egy Nyugat-est története. [Pécs, 1910. okt. 1.] 390–403. – „Kötésünket a sors akarta." Ady-ünnepségek 1919-ben. 404–417.
VITÁLYOS László: Ismeretlen Ady-vers 1901-ből. = Kr 1986. 8. sz. 2–4. [„Senki". Szövegközléssel]

ALVINCZI PÉTER

FÉJA Géza: Pázmány ellenfelei. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 217–220.

AMADE LÁSZLÓ

FÉJA Géza: A. L. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 447–451.

AMBRUS ZOLTÁN

BODNÁR György: A „mese" halála vagy lélekvándorlása. 3. rész. A rezonőrhang és a reflexív elbeszélés (A. Z., 1861–1932). = ÚÍ 1986. 7. sz. 75–83.
GERGYE László: Midás király. A századvégi művészsors A. Z. regényében. = ItK 1986. 1–2. sz. 106–116.
LŐRINCZY Huba: A novellista A. Z. indulása. = ItK 1986. 4. sz. 361–372.
MADARÁSZ Imre: A „Midás király" írója. = EgyL 1986. 19. sz. 5.

ÁNYOS PÁL

NÁDASDY Lajos: Á. P., a diákszínjátszó. = KatSzó 1986. 11. sz. 4.
TÓTH István: Hajszálgyökerek. Á. P. = ÚjEmb 1986. 16. sz. 4.

APÁCZAI CSERE JÁNOS

FÉJA Géza: A. Cs. J. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 257–272.
FÜR Lajos: Verfasser der ersten ungarischen Enzyklopädie. = BpRundschau 1986. 48. sz. 7.

APÁTI MIKLÓS

LENGYEL Balázs: Kötetek, pontos címmel. A. M.: Szerelmi történet. In: L. B.: Egy magatartás története. 253–256.

APOR PÉTER

FÉJA Géza: A. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 333–341.

ÁPRILY LAJOS

FÜZI László–KŐHEGYI Mihály: Németh László levelei Áprily Lajoshoz. = Confessio 1986. 2. sz. 86–88. [2 levél, 1929, 1930]

ARANKA GYÖRGY

ENYEDI Sándor: Kis János és A. Gy. levelezése. = ItK 1986. 1–2. sz. 166–180. [9 levél, 1797–1799]

*SIENERTH, Stefan: Die Briefe Georgs von Aranka an Johann Michael Ballmann. = FVL 1985. 2. sz. 68–74.

ARANY JÁNOS

CAZELLES, Nicolas: Arany Jánossal a Duna mentén. Az öregkori balladák. = Lit 1986. 1–2. sz. 209–215.

DÁNIELISZ Endre: A. J. ismeretlen levele. = Nyr 1986. 3. sz. 265–268. [A gyoroki Olvasó Egyletnek, 1881-ből]

KERESZTURY Dezső: „Se dicsekedni ösztönt, se pirulni okot." Arany, az igazgató-szerkesztő. = It 1986. 2. sz. 279–315.

KERESZTURY Dezső: Utóhang. = ÚjT 1986. 39. sz. 16–17.

KERESZTURY Dezső: „Volt a hazának egy-két énekem." A. J., „a nemzet költője". = ÚÍ 1986. 2. sz. 72–96.

MARKÓ Béla: A. J.: Tengeri-hántás. = IgSzó 1986. 11. sz. 449–453.

NAGY Miklós: A. J. a Bánk bánról. = Életünk 1986. 3. sz. 238–243.

PÁL Endre: A. J. betegségei. = It 1986. 2. sz. 316–337.

PÁSZTOR Emil: Száznegyven éve írta A. J. a Toldit. Tudósítás a Toldi-szótárról. = MKépesÚjs 1986. 19. sz. 15.

PÁSZTOR Emil: Toldi-szótár. A. J. Toldijának szókészlete. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 271 l.

SZELI István: A. J. irodalomtörténete. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 147–153.

TÓTH Béla: Tiszajárás. 74. = Ttáj 1986. 5. sz. 19–23. [Toldi Miklósról]

TÓTH Lajos: A szerelmi tragikum A. J. néhány balladájában. = ÚjAur 1986. 3. sz. 85–96.

VEKERDI József: A „Tengeri-hántás" versformájához. = It 1986. 3. sz. 691–699.

BABITS MIHÁLY

B. M.: Az írástudók árulása. (Előszó, jegyz. Szigethy Gábor.) Magvető, Bp., 1986. 611. (Gondolkodó magyarok)

B. M.: Mit tegyen az író a háborúval szemben? (1935.) Szerk. és jegyz.: Téglás János. Előszó: Juhász Ferenc. Ságvári Endre Nyomdaipari Szakközépiskola, Bp., 1986. 364 l. [Minikönyv]

BAGIN, Albin: M. Babits: Ostrov a more. 390–396. In: B. A.: Hľadanie hodnôt. Slovenský Spisovatel', Bratislava, 1986. 440 l. (Horizonty)

BAKÓ Endre: B. M. Tóth Árpádról. = ÉI 1986. 18. sz. 2.

BODRI Ferenc: Egy párizsi magyar szobrász kapcsolata Babitscsal és másokkal. = Dunatáj 1986. 1. sz. 63–68. [Csáky József, 1888–1971]

CZIBULA Katalin: „Filozófia és irodalom." Nietzsche filozófiájának hatása Babits költészetére és gondolkodására. = Mtan 1986. 6. sz. 279–285.

DEÁK Tamás: Babits árnyékában. In: D. T.: A történet értelme. 439–459.

FEJÉR Ádám: Jónás, a magyar próféta. = Kort 1986. 10. sz. 122–129.

FUKÁRI Valéria: B. M. halálára. Stefan Krčméry ismeretlen verse. (Kettős mozaikkép.) = Ttáj 1986. 5. sz. 36–54.

JAKABFFY Tamás: A világkép-rendeződés vágya. = Utunk 1986. 25. sz. 2.

KERESZTURY Dezső: Mint forró csontok a máglyán. B. M.-portré. = FSzM 1986. 3. sz. 21.

KISS Gy. Csaba: Nemesi polgárosodás a századfordulón. (Maria Dąbrowska: Éjjelek és nappalok, B. M.: Halálfiai.) = Ttáj 1986. 2. sz. 75–85.

LENGYEL Balázs: Egy magatartás története.
A Babits-élmény nyomában. 7–30. – B. M. „világirodalmi szemekkel". 31–50. – Ész és intuíció kérdésköre Babits tanulmányaiban. 51–60. – Új Babits-mű? B. M.: Beszélgetőfüzetek I–II. 61–66.

MELCZER Tibor: Egy európai költő. (Liberalizmus, katolicizmus, nemzeti kérdés és európaiság B. M. műveiben.) = Lit 1986. 3–4. sz. 294–308.

NÉMETH G. Béla: Mindenütt csak kék az ég. Az egyetemesség és viszonylagosság költői élménye a fiatal Babitsnál. = ÚÍ 1986. 1. sz. 92–105.

RÁBA György: Csönd-herceg és a nikkel szamovár.
A versírás mint aranycsinálás. (Babits leckéi a költészetből.) 49–64. – A valóság átlényegítése. (Babits, a mesélő lírikus.) 65–82. – A költő messzi rokonai. (Babits a világirodalom áramában.) 83–101. – Példázat a humánumról. (Jónás könyve.) 102–110.

SZELI István: Jelentésfunkciók Babits irodalomtörténetében. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 154–159.

SZILÁGYI Péter: Verselési tendenciák Babits első két kötetében. = It 1986. 1. sz. 190–212.

TÜSKÉS Tibor: B. M. pécsi diákévei. In: T. T.: Triptichon. 359–389.

BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE

BERNÁT István: A „faji reneszánsz"-tól a „szociális nacionalizmus"-ig. B-Zs. E. pá-

lyaképe a Bartha Miklós Társasággal való találkozásig. = BME MarxLenKözl 1986. 1. sz. 103–117.

KISS József: „Felépíteni újból Magyarországot!" B-Zs. E. Előőrs korszakából. = Alf 1986. 6. sz. 39–47.

MEDVIGY Endre: Bajcsy-Zsilinszky és a Fekete Bojtár. A gárda üzen című Sinka-vers ismeretlen hagyatéki változata elé. = Confessio 1986. 4. sz. 87–88.

VIDA István: A zászlókkal küldött üzenet. B-Zs. E. két levele Nagy István erdélyi kommunista íróhoz. = Napj 1986. 6. sz. 22–24. [1941. márc. 5., márc. 27.]

VIGH Károly: B-Zs. E. levelei Kodolányi Jánoshoz. = Ttáj 1986. 6. sz. 41–58. [17 levél, 1934–1943]

BAJZA JÓZSEF

B. J.: Szózat a pesti Magyar Színház ügyében. Előszó és jegyz.: Szigethy Gábor. Magvető, Bp. 1986. 92 l. (Gondolkodó magyarok)

KOROMPAY H. János: B. J. és Henszlmann Imre vitája a francia drámáról. = ItK 1986. 5. sz. 507–522.

BALASKÓ JENŐ

BALASSA Péter: A hangról és a természetről. B. J. költői világa. = Életünk 1986. 11. sz. 1048–1051.

ERDEI János: Egy költővel kevesebb? = Kr 1986. 7. sz. 29. [Hozzászólás Berkes Erzsébet recenziójához. Kr 1986. 3. sz. 36.] Válasz: Berkes Erzsébet: Nem vitatkozom. = Kr 1986. 7. sz. 26.

LATOR László: B. J. Mini ciklonja. = MV 1986. 4. sz. 127–128.

BALASSA BÁLINT (1626–1684)

VARGA Imre: Egy B. B. védelmére írt paszkvillus. = ItK 1986. 1–2. sz. 162–165. [Szövegközléssel. Országos Levéltár, P 1776. 19. cs. 11.]

BALASSA PÉTER

B. P.: A kolónoszi művészet. Halálnapló, 1. = Je 1986. 11. sz. 979–986. [Esszé]

THOMKA Beáta: A megértés és a hit „hermeneutikus köre". Az esszéíró Balassa Péterről. = Üzenet 1986. 9. sz. 563–566.

BALASSI BÁLINT

Gyarmati Balassi Bálint énekei. (A szövegeket és a dallamokat gond., jegyz. Kőszeghy Péter és Szabó Géza.) Szépirodalmi, Bp., 1986. 331 l.

ADORJÁNNÉ KRAKKAI Mária: Az érzelmek szerepe Balassi Búcsúja hazájától című versében. = Mtan 1986. 6. sz. 267–271.

FÉJA Géza: Arcképek régi irodalmunkból.
B. B. 167–191. – Balassi iskolája. 192–197.
VOLLY István: Dalban született a nemzet. A Kalevala és a Balassi-versek énekolvasata. = Műhely 1986. 5. sz. 48–55.

BALÁZS BÉLA

ANGYALOSI Gergely: A lélek lehetőségei.
A lélek kálváriája és diadala. 5–31. – A lélek és a dialektikus ész II. 51–60.
PATAKI Ferenc: Identitásviták nyomában. = Vság 1986. 6. sz. 46–63.

BALÁZS JÓZSEF

GÖRÖMBEI András: A teremtés hibái. – B. J. regényeiről. In: G. A.: „Ki viszi át..." 247–263.

BÁLINT B. ANDRÁS

HEGYI Béla: Bálint B., a kamasz riporter. = MV 1986. 4. sz. 126–127.

BÁLINT GYÖRGY

KERESZTURY Dezső: Két igaz ember. = ÉI 1986. 42. sz. 12.
TOLNAI Gábor: Bálint Györgyre emlékezve. = Kr 1986. 7. sz. 26–27.

BÁN IMRE

Az Irodalomtörténet kérdései Bán Imréhez. = It 1986. 3. sz. 709–711.

BARABÁS TIBOR

LÁSZLÓ Gyula: Emléksorok egy szelíd harcosról. = ÉI 1986. 35. sz. 5.

BÁRÁNY TAMÁS

B. T.: Villanófénynél. Egy írói indulás emlékeiből. = Kr 1986. 2. sz. 13–15.

BARI KÁROLY

LENGYEL Balázs: A hangfüggöny mögött. B. K.: A némaság könyve. In: L. B.: Egy magatartás története. 269–270.
NEMES Gábor: Károly Bari im Berliner Haus der Ungarischen Kultur. „Ich bin kein Zigeuner-Dichter." = BpRundschau 1986. 47. sz. 9.

BÁRÓCZI SÁNDOR

SZILÁGYI Ferenc: Bárócziná1 Bécsben. Kazinczy kiadatlan naplójából. = It 1986. 1. sz. 156–170.

BARTA LAJOS

POPOV Mitrofan: B. L. idézése a Szerelem fordítása közben. = SzI 1986. 5. sz. 114–117.

BARTA SÁNDOR

BORBÉLY Sándor: Kettőskép Barta Sándorról. In: B. S.: Tájékozódás. 114–128.

BÉCSY TAMÁS

Az Irodalomtörténet kérdései Bécsy Tamáshoz. = It 1986. 2. sz. 477–480.
POSZLER György: Az ontológiai esztétika nyomában. (B. T. írásairól.) = Je 1986. 7–8. sz. 715–718.

BEDE ANNA

TATAY Sándor: B. A. köszöntése. = ÉI 1986. 28. sz. 10.

BÉL MÁTYÁS

B. M.: Buda visszavívásáról. Megjelent Buda ostromának 300. évfordulójára. Ford., bev., jegyz. és a glosszáriumot készítette Déri Balázs. Zrínyi, Bp., 1986. 136 l.
*CHOVAN, Juraj: Obraz Mateja Bela po tristo rokoch a neznámy latinsky básnik Eliás Wanyeczius. = Literarnomuzejny letopis 19. sz. 1985. 89–104.
CSANDA Sándor: B. M., a négynyelvű tudós. In: Cs. S.: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. 133–142.
*Pedagóg Matej Bel. Zbornik referátov vedeckej konferencie. Bratislava, 29. a 30. mája 1984. Slov. ped. kniznica–Ustav skolskych informácii, Bratislava, 1985. 334 l. (Zbornik Muzea skolstva a pedagogiky na Slovensku)
TKÁČIKOVÁ, Eva: Dielo Mateja Bela z literárno-historického aspektu. = Slovenská Literatura 1986. 3. sz. 302–306.

BENEDEK MARCELL

KABDEBÓ Tamás: B. M. = NyugMság 1986. 4. sz. 5.

BENJÁMIN LÁSZLÓ

ALFÖLDY Jenő: Ezt olvastam az Új Tükörben Benjámin Lászlótól. = ÉI 1986. 11. sz. 6.

ALFÖLDY Jenő: Vérző zászlók. B. L. költészetéről. Magvető, Bp., 1986. 300 l.
Búcsú Benjámin Lászlótól. = ÉI 1986. 35. sz. Alföldy Jenő: Egyetlen élete. 6. – Marafkó László: Töredezett vallomás. 6. – E. Fehér Pál: Szellemi rokonok között. 7.
Búcsú Benjámin Lászlótól. = ÚjT 1986. 37. sz. Köpeczi Béla: A megszenvedett hűség költője. 19. – Fekete Sándor: Lesznek követői. 20. – Alföldy Jenő: Az utókor mosolyával. 20.
MADARÁSZ Imre: A benjámini költészet és a fiatalság. = ÚjT 1986. 50. sz. 18.
SZÁRAZ György: „...Álságok nélkül, egy lélekkel élni." B. L. halálára. = Kort 1986. 11. sz. 144–146. [B. L. levelének közlésével, 1983]
TANDORI Dezső: „...Akik a végső kérdésekre egész életükkel felelnek." Töredék B. L. költészetéről. = MV 1986. 11. sz. 88–90.
UNGVÁRI Tamás: In memoriam B. L. = ÚjT 1986. 36. sz. 17.
VASY Géza: „Fölemelt fejjel forradalmár". B. L. költészetéről. = Napj 1986. 11. sz. 3–5.
ZAPPE László: Munkaerkölcs és emberiségmérték. B. L. halálára. = Kr 1986. 10. sz. 2.
Nekr. Fekete Sándor = ÚjT 1986. 35. sz. 5.; Gyurkó László = ÚjT 1986. 36. sz. 15.; Madarász Imre = EgyL 1986. 14. sz. 11.; Major Ottó = ÚjT 1986. 35. sz. 14–15.; Pándi Pál = Népszab 1986. aug. 23. 13.; = Látóh 1986. 11. sz. 86–90.; Simon Zoltán = Alf 1986. 10. sz. 96.

BENKŐ ATTILA

KÖNCZÖL Csaba: Választékos miniatűrök egy szorongásról. B. A.: Köszönet a kulcsokért. In: K. Cs.: Tükörszoba. 289–297.

BERDA JÓZSEF

MEGYER Szabolcs: Autodidakta költő az irodalomesztétikai nevelésben. B. J. költészetéről. I–II. = BpNevelő 1986. 1. sz. 61–92.; 2. sz. 25–46.

BEREMÉNYI GÉZA

BÉRCZES László: Beszélgetés Beremények Gézával. „A kép – rajta Tamás és én – kerek." = FSZM 1986. 30. sz. 6–7.
ÉZSIÁS Erzsébet: B. G. In: É. E.: Mai magyar dráma. 232–237.

BERG PÁL

GŐDÉNY Judit: Emlékezés Berg Pálra (1912–1951). = It 1986. 4. sz. 937–943.

BERTHA BULCSU

BORBÉLY Sándor: B. B., a jelenséglátó. In: B. S.: Tájékozódás. 329–339.
MATKÓ István: Jó volna tudni, melyik a helyes út... Beszélgetés Bertha Bulcsuval. = ÚjT 1986. 17. sz. 23.

NÁDOR Tamás: B. B.: Árnyak és lovasok. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 12. sz. 5.
TÜSKÉS Tibor: Ilyen az egész életed. B. B. válogatott novelláskötetéről. In: T. T.: Triptichon. 172–180.

BERTÓK LÁSZLÓ

CSŰRÖS Miklós: Hóból a lábnyom. Bertók Lászlóról és válogatott verseiről. = Je 1986. 1. sz. 74–82.
KELEMEN Lajos: Fölfelé menjen a világ. Bertók Lászlóról, Hóból a lábnyom című könyve kapcsán. = Napj 1986. 1. sz. 24–25.
LACZKÓ András: Tallózó. B. L. identitása. = Som 1986. 3. sz. 50–55.
LENGYEL Balázs: A hangfüggöny mögött. B. L.: Ágakból gyökér. In: L. B.: Egy magatartás története. 261–265.

BERZSENYI DÁNIEL

B. D. emlékezete. = Életünk 1986. 6. sz.
Döbrentei Kornél: Sötét delelés. 523–525. – Jánosy István: Az aktuális költő. 525–528. – Tandori Dezső: „Könnyű nyomokban"...?! 528–532. – Mezey Katalin: A gyilkos lélektana – az áldozat lélektana. 533–534. – Veress Miklós: A nemzeti szorgalomrul. 535–537. – Laczkó András: Az önértékelés kétségei. B. D. „életfilozófiá"-ja. 566–570.
BELLA István: Nikla. = ÉI 1986. 10. sz. 7.
Berzsenyi Kincses Emlék=Kalendárium. Kiadja a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság. Bp., 1986. 206 l.
BORI Imre: Berzsenyi Dánielről – halála évfordulója kapcsán. = 7Nap 1986. 15. sz. 36.
BORI Imre: Németh László Berzsenyi Dánielről. = 7Nap 1986. 16. sz. 38.
CSETRI Lajos: Nem sokaság, hanem lélek. Berzsenyi-tanulmányok. Szépirodalmi, Bp., 1986. 428 l.
HAJDÚ D. Dénes: „Nem sokaság, hanem lélek..." Megkezdődtek a Berzsenyi-emlékünnepségek. = RefL 1986. 8. sz. 6.
HORKAY HÖRCHER Ferenc: A gyengeségig magyar somogyi Diogenész. = EgyL 1986. 3. sz. 5.
KANYAR József: Berzsenyi-napok Somogyban. – 1948. május 8–9. = Som 1986. 1. sz. 77–82.
KESZELI Ferenc: Dani uraság. = Hét 1986. 8. sz. 9.
KISS Dénes: Berzsenyi-lelőhely. = Életünk 1986. 7. sz. 659–666.
LACZKÓ András: Berzsenyi-emlékhelyek. = Som 1986. 4. sz. 61–63.
LACZKÓ András: Hajó, levont vitorlával. Berzsenyi-hagyományokról. = Napj 1986. 4. sz. 33–35.
MADARÁSZ Imre: Berzsenyi és Kölcsey. = EgyL 1986. 3. sz. 5.
MÁNDÓ Ernőné: Bibliográfia Berzsenyi Dániel munkásságának tanulmányozásához. Berzsenyi Városi Könyvtár, Marcali, 1986. 14 l. (Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár füzetei 1.)
MERÉNYI László: Berzsenyi verseinek első kritikai kiadása 1936-ban. = Som 1986. 3. sz. 7–12.

NÉMETH László: B. D. Szépirodalmi, Bp., 1986. 213 l.
RAKOVSZKY István: Berzsenyi metafizikai szomjúsága. = Diakonia 1986. 1. sz. 22–26.
ROHONYI Zoltán: Egy létösszegzés ambivalenciája. = Utunk 1986. 11. sz. 2.
SANDI István. B. D. magyarsága. = SzegE 1986. 5. sz. 6.
SZILÁGYI Ferenc: Berzsenyinél, Niklán. A költő halálának 150. évfordulóján. = NyéK 63. sz. 1986. 7–14.
TAKÁTS Gyula: Berzsenyi, otthon. = Kort 1986. 6. sz. 132–135.
TÓTH István: „Léted világít, mint az égő nap..." B. D. istenhite. = ÚjEmb 1986. 7. sz. 6.
ZAY László: „Életem képe ez." Berzsenyi-ébresztő. = TheolSz 1986. 5. sz. 308–312.
150 éve halt meg B. D. Marics József = KatSzó 1986. 5. sz. 2.; Mesterházy Sándor = EvÉ 1986. 7. sz. 3.; Nagy László = EvÉ 19. sz. 3.; Vajda Aurél = EvÉ 1986. 19. sz. 3.

BESSENYEI GYÖRGY

B. GY.: Prózai munkák 1802–1804. Sajtó alá rendezte Kókay György. Akadémiai, Bp., 1986. 579 l. (Bessenyei György összes művei)
BÁNSZKI István: Az európai magyarság eszménye Bessenyei és Kazinczy életművében. = Széphalom 1986. 1. sz. 7–29.
BÁNSZKI István: Így él köztünk Bessenyei György. A Bessenyei-hagyomány ápolása Szabolcs-Szatmár megyében – tények és dokumentumok tükrében – 1884–1986. Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, Nyíregyháza, 1986. 158 l. (Szabolcsi téka 3.)
BARÓTI Dezső: A felvilágosodás szimbólumairól. = It 1986. 2. sz. 365–380.
FEKETE Sándor: Egy filozófus remete. = ÚjT 1986. 9. sz. 18–19.
OZSVALD Árpád: A filozófus testőr. = Hét 1986. 8. sz. 10–11.
POMOGÁTS Béla: B. Gy. emlékezete. = NyéK 65. sz. 1986. 7–11.

BETHLEN KATA

FÉJA Géza: Árva B. K. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 356–364.

BETHLEN MIKLÓS

BENE Sándor: Zrínyi és a vadkan. = It 1986. 1. sz. 146–155.
FÉJA Géza: B. M. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 325–332.

BIBÓ ISTVÁN

B. I.: Válogatott tanulmányok 1935–1979. I–III. köt. (Vál., tanulmány: Huszár Tibor. Szerk.. Vida István, Nagy Endre. Közreműködött: ifj. Bibó István.) Magvető, Bp., 1986. 737 923, 653 l.
ÉLIÁS József: Egy igaz a „tíz" közül. – Emlékezés Bibó Istvánra. = Itt-Ott 1986. 4. sz. 28–30.

E. FEHÉR Pál: B. I. olvasása közben. = ÉI 1986. 25. sz. 10.
KANYAR József: Bibó Istvánról – negyven év után. = Som 1986. 6. sz. 22–24.
NAGY Csaba: B. I. életműve. I. = KatSz 1986. 3. sz. 221–234.
NAGY Csaba: A bibói életmű elemzése. II. = KatSz 1986. 4. sz. 317–338.
NAGY Károly: Botrány és remény. = ÚjLátóh 1986. 3. sz. 338–344.
NAGY Károly: Minden rágalommal, feledéssel szemben. = Szivárvány 20. sz. 1986. 99–108. [A Bibó-válogatásból kimaradt írásokról]
PUSKÁS Gyula: A menteni próbálás politikusa. = IrodÚjs 1986. 4. sz. 7.

BOD PÉTER

FÉJA Géza: B. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 380–386.

BODOR ÁDÁM

BALASSA Péter: B. Á. novelláiról. = Életünk 1986. 8. sz. 756–759.

BÓKA LÁSZLÓ

TANDORI Dezső: „...Ki tudja, hová érkezik." A költő B. L. = ÚÍ 1986. 5. sz. 117–124.

BOLYAI FARKAS

PÁNDI Pál: Úton B. F. drámáihoz. A 19. század elejének magyar színműveiről. = Kort 1986. 12. sz. 118–136.

BORI IMRE

Válaszok Gartner Éva kérdéseire. = It 1986. 2. sz. 483–498.

BORNEMISZA PÉTER

BARON, Frank: A Faust-monda és magyar változatai. B. P. és Szenci Molnár Albert. = ItK 1986. 1–2. sz. 22–31.
FÉJA Géza: B. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 93–113.
NEMESKÜRTY István: Kortársunk, B. P. = Diakonia 1986. 1. sz. 15–17.

BÖLÖNI FARKAS SÁNDOR

TARDY Lajos: Hogyan kerülhette el B. F. S. a börtönt? = It 1986. 2. sz. 523–539.

BÖZÖDI GYÖRGY

CSAPODY Miklós: Bözödi és a Székely bánja. = Életünk 1986. 9–10. sz. 889–898.

BRÓDY SÁNDOR

BODNÁR György: A „mese" halála vagy lélekvándorlása. 3. rész. (B. S. 1863–1924) = ÚÍ 1986. 7. sz. 88–96.
LACZKÓ András: Vonások B. S. arcképéhez. = ÚjAur 1986. 3. sz. 75–84.
SZABÓ Zoltán: B. S.: Az ezüst kecske. (Stilisztikai elemzés szövegnyelvészeti alapon.) = Nyr 1986. 1. sz. 57–71.

BUDA FERENC

ÁGH István. B. F. hármaskönyve. = Fo 1986. 11. sz. 3–9.
BORZÁK Tibor: Fölfelé gördülő kő vagyok. Beszélgetés Buda Ferenccel. = MIfj 1986. 39. sz. 36–37.
GÖRÖMBEI András: Költő a fekete aszály évadján. (Vázlat Buda Ferencről.) In: G. A.: „Ki viszi át..." 218–228.
HATVANI Dániel: Vázlat B. F. költői arcképéhez. = Fo 1986. 11. sz. 10–12.
OLASZ Sándor: Liliom és korbács. Az ötvenéves Buda Ferencről. = Napj 1986. 11. sz. 28–29.

CZAKÓ GÁBOR

RŐCZEY János: Katolikus író a mai Magyarországon. Beszélgetés Czakó Gáborral. = KatSz 1986. 1. sz 6–11.
ÉZSIÁS Erzsébet: Cz. G. In: É. E.: Mai magyar dráma. 217–220.

CZINE MIHÁLY

GÖRÖMBEI András: Nép és irodalom. Jegyzetek Cz. M. könyvéről. In: G. A.: „Ki viszi át..." 78–91.

CZÓBEL MINKA

KÖNCZÖL Csaba: A dilettáns bátorsága. Cz. M.: Boszorkány-dalok. In: K. Cs.: Tükörszoba. 182–191.

CSAJKA GÁBOR CYPRIAN

CSŰRÖS Miklós: Cs. G. C. verseiről. = Vig 1986. 9. sz. 668–670.

CSALOG ZSOLT

Cs. Zs.: Szerzőtársam portréjához. Kommentár a Parasztregényhez. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 428–441 [Mohácsi Bálintné Muka Eszter]

CSÁTH GÉZA

BORI Imre: A nekrológon túl... = 7Nap 1986. 36. sz. 37. [Illés Endre Cs. G.-esszéiről]
K. DEÁK László: Cs. G. novellái angolul. = Alf 1986. 6. sz. 91–92.
KOVÁCS Éva: Mikor is született Cs. G.? = ÉI 1986. 2. sz. 9.
KOVÁCS Éva: A századforduló novellisztikájának sajátos mestere: Cs. G. = Nyr 1986. 1. sz. 48–56.

CSEREI MIHÁLY

FÉJA Géza: Cs. M. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 342–355.
FÉJA Géza: Erdélyi emlékírók II. = ÚÍ 1986. 3. sz. 101–106.

CSERÉPFALVI IMRE

NÁDOR Tamás: Cs. I. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 70–79.
TOKAJI NAGY Erzsébet: Adalékok Cs. I. kiadói tevékenységéhez. = MKsz 1986. 2–3. sz. 237–243.
VÁRKONYI Endre: A Cserépfalvi. Egy kiadó útja Cserépfalvától Párizsig. = OlvNép 30. sz. 1986. 27–34.

CSERES TIBOR

„A márványt venni kell valahol..." Beszélgetés Cseres Tiborral. (Riporter: Hunyady Judit.) = OlvNép 29. sz. 1986. 10–16.
VINKÓ József: A magyar nyelvben lakunk valamennyien. Hangulatjelentés Cseres Tiborról. = ÚjT 1986. 49. sz. 16–17.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Csokonai- és Lilla-emlékek Komárom megyében. Összeáll.: Ferenczi Miklós. Komárom megyei Tanács, Tatabánya, 1986. 126 l. (Almásneszmélyi adattár)
Csokonai-tanulmányok. Studia Litteraria 24. sz. Debrecen, 1986. 120 l. Bitskey István: Évkönyvünk Csokonai-száma elé. 5–6. – Bán Imre: Csokonai világirodalmi távlatai. 7–48. – Debreczeni Attila: Csokonai szépprózájának néhány kérdéséről. 49–65. = Fekete Csaba: Csokonai tanulmányai. 67–93. – Szilágyi Ferenc: Öt ismeretlen és egy ál Csokonai-vers. 95–112. – Vargha Balázs: Kármán és Csokonai. 113–120.
*CAVAGLIÀ, Gianpiero: L'identitá perduta. Romanzo e idillo. (Prospettive sul settecento ungherese: Kelemen Mikes e Mihály Csokonai.) Guida, Napoli, 1984. 104 l. (Esperienze 124.)
KISS Gyula: A sárospataki jurista. Cs. V. M. = BorsSz 1986. 4. sz. 95–96.
NEMES NAGY Ágnes: A mi Csokonaink. Beszélgetés Bán Magdával. = It 1986. 1. sz. 231–236.
SZILÁGYI Ferenc: Nagy Sámuel ismeretlen fordításai Gessnerből s egy radikális tár-

sadalombíráló műből. (Csokonai baráti s eszmei kapcsolataihoz.) = It 1986. 2. sz. 514–523.
SZILÁGYI Ferenc: Újabb ismeretlen Csokonai-versek és a kritikai kiadás. = MKépesÚjs 1986. 10. sz. 14–15.
VÁRADI-STERNBERG János: Csokonai első idegen nyelvű fordításairól. = Kárpáti IgSzó 275. sz. 1986. 4. [Dóhovics Vaszilij, ukrán költő és tudós]
VARGA Gábor: A szikszói szüret költővendége. = Napj 1986. 4. sz. 39.

CSOÓRI SÁNDOR

GÖRÖMBEI András: „Ki viszi át..."
„Bujtogatónak lenni". – Cs. S. esszéiről. 170–185. – Az esszéíró Cs. S. világképe. 186–197. – Költő a hetvenes években. 198–209.
LENGYEL Balázs: Versek beszédhangra. Cs. S.: Elmaradt lázálom. In: L. B.: Egy magatartás története. 213–216.
LUDVIG Nándor: Naplójegyzet Csoóri Sándorról. = NyugMság 1986. 12. sz 5.
SÜKÖSD Mihály: Cs. S. In: S. M.: Seregszemle. 377–394.
TÜSKÉS Tibor: Egy nomád a huszadik században. Cs. S. tanulmányai. In: T. T.: Triptichon. 149–163.

CSORBA GYŐZŐ

BAKONYI István: Cs. Gy. „főhajtásai". = Som 1986. 5. sz. 9–12.
BERTHA Bulcsu: A tehetség és tisztesség birodalmában. Cs. Gy. hetvenéves. = ÉI 1986. 47. sz. 6.
BORBÉLY Sándor: Észrevételek Cs. Gy. verseiről. In: B. S.:Tájékozódás. 173–183.
CSÁNYI László: A Végtelen jelei. = ÚÍ 1986. 8. sz. 92–104.
CSŰRÖS Miklós: Ritmus, rend, zene. Cs. Gy. verseskötet-szerkezeteiről. = Je 1986. 11. sz. 973–975.
Elvesztett otthonok. Kabdebó Lóránt interjúja. = Je 1986. 11. sz. 988–996.
KALÁSZ Márton: „Ismerni kell a rejtezőket..." Csorba Győzőnek, hetvenedik születésnapjára. = Kort 1986. 11. sz. 104–108.
LACZKÓ András: Találkozások Csorba Győzővel. = Som 1986. 5. sz. 4–8.
NÉMETH G. Béla: A tárgyszerűség birtokbavétele. (Cs. Gy. hetvenedik évére.) = Je 1986. 11. sz. 967–970.
PARTI NAGY Lajos: Föld, ég, ember. Csorba Győzőről. = Kr 1986. 11. sz. 7.
RÁBA György: Egyszerűség és gazdagság. (Cs. Gy. lírájának delelője.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 259–264.
RÓNAY László: Cs. Gy. vezérszavai. = Vig 1986. 3. sz. 197–198.
Tiszteletadás Csorba Győzőnek. A kötetet vál. és szerk. Tüskés Tibor. Baranya Megyei Könyvtár, Pécs, 1986. 170 l. (Pannónia könyvek)
TÜSKÉS Tibor: A könyvtáros emlékei. Születésnapi beszélgetés Csorba Győzővel. = Ktáros 1986. 11. sz. 679–687.
TÜSKÉS Tibor: „...nem pusztulás: teljesség gyönyörű..." Cs. Gy.: A világ küszöbei. In: T. T.: Triptichon. 80–84.

VAJDA Endre: Cs. Gy. = Vig 1986. 12. sz. 919–923.
A 70 éves Cs. Gy. köszöntése. M. E. = MKépesÚjs 1986. 50. sz. 16.; Nemes Nagy Ágnes = Je 1986. 11. sz. 963–964.

CSUKA ZOLTÁN

Cs. Z. leveleiből. Közli: Weissenbeck József. = Híd 1986. 4. sz. 578–580. [Bencz Boldizsárnak, 1932, 1933]

CSUKÁS ISTVÁN

ERKI Edit: Költő a ringben. Beszélgetés Csukás Istvánnal. = ÚjT 1986. 33. sz. 26.
NÁDOR Tamás: Mint az ejtőernyősök. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 8. sz. 5.
RIGÓ Béla: Der Poet der neuen Galaxis. = BücherUng 1986. 1. sz. 33–35.

CSURKA ISTVÁN

Cs. I.: Ádázok és áldozatosak. = NyugMság 1986. 5. sz. 1. és 9. [A Nyugati Magyarság interjúja az író észak-amerikai előadói körútjáról]
Cs. I.: Az elfogadhatatlan realitás. Esszék, előadások. Püski, New York, 1986. 88 l.
Cs. I.: Az elfogadhatatlan realitás. Felszólalás a Budapesti Kulturális Anti-fórumon. = Nemzetőr 431. sz. 1986. 3.; ÚjT 1986. 10. sz. 14. Válasz: Fekete Sándor: A pesti Epiktétosz. = ÚjT 1986. 10. sz. 15–16. Hozzászólás: Csengey Dénes: „Milyen szabadságról van szó?" Válasz Fekete Sándornak. = Szivárvány 20. sz. 1986. 132–135.
Cs. I.: Nyilatkozat. = Itt-Ott 1986. 3. sz. 5–6.; Nemzetőr 437. sz. 1986. 1–2.; NyugMság 1986. 9. sz. 1.; Szivárvány 20. sz. 1986. 136–137. [A Magyar Írók Szövetsége gyűlésén]
ÉZSIÁS Erzsébet: Cs. I. In: É. E.: Mai magyar dráma. 194–208.
K. Z.: Áldozatvállalás becsületes reformokért. = KatSz 1986. 4. sz. 393–394.
SÁNDOR Iván: Ki itt a bálanya? Egy Csurka-drámáról. In: S. I.: Quo vadis, Thalia? 36–42.

DÁN RÓBERT

Nekr. Kókay György = MKsz 1986. 4. sz. 326–327.; Komlovszki Tibor = ItK 1986. 3. sz. 339–340.; Lanzeritsch Mária = EgyL 1986. 9. sz. 2.; Raj Tamás = ÚjÉ 1986. 8. sz. 3.; Szabó György = RefL 1986. 19. sz. 6.

DARÁZS ENDRE

GALSAI Pongrác: Darázs. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 356–369.

DARVAS JÓZSEF

FÁBIÁN Zoltán: D. J. nosztalgiája. = ÚjAur 1986. 2. sz. 79–82. [Torzóban maradt írása közlésével]

DÁVID FERENC

FÉJA Géza: D. F. In:F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 69–77.

DÉNES ZSÓFIA

Emlékek a századelőről. Dénes Zsófiával beszélget Belohorszky Pál. = Fo 1986. 2. sz. 3–14.

DÉRY TIBOR

DOMOKOS Mátyás: Műbírálat – kiszabott parcellán. (D. T.: Az ámokfutó.) = Kort 1986. 3. sz. 153–158.
NEMES György: D. T., az ÉS munkatársa. = ÉI 1986. 7. sz. 5.
SNEÉ Péter: Az 1956 utáni Déry. = IrodÚjs 1986. 1. sz. 11–16.

DOMOKOS PÁL PÉTER

D. P. P.: „Édes hazámnak akartam szolgálni..." = Kort 1986. 10. sz. 8–25.
CSERES Tibor: D. P. P. koszorújához. = Életünk 1986. 12. sz. 1121–1123.
A 85 éves D. P. P. köszöntése. Halász Péter = ÚjEmb 1986. 26. sz. 6.; (pálfy) [Pálfy István] = MIfj 1986. 27. sz. 6.; Zika Klára = MHírek 1986. 16. sz. 4.

DÖBRENTEI GÁBOR

HAJDÚ D. Dénes: D. G. és a moldvai csángómagyarok. = RefL 1986. 2. sz. 4.

DSIDA JENŐ

POMOGÁTS Béla: „Zengő intelem". D. J. a Szózatról. = Fo 1986. 12. sz. 12–13.

DUGONICS ANDRÁS

BÍRÓ Ferenc: A „karjeli" rokonság. A magyarság eredetének kérdése Dugonics „Etelká"-jában. = It 1986. 1. sz. 51–61.
MAY István: Dugonics nyelvszemléletének módosulása 1788 és 1805 között. = Nyr 1986. 1. sz. 35–45.

DUKAI TAKÁCH JUDIT

PAPP János: D. T. J. kiadatlan levelei. = VasiSz 1986. 1. sz. 131–139. [Döbrentei Gáborhoz 9 levél, 1814–1816; Pázmándi Horváth Endréhez 1 levél, 1818]

DUTKA ÁKOS

BORBÉLY Sándor: D. Á. nagy kalandja. In: B. S.: Tájékozódás. 49–59.
MARTH Hildegard: Dutka Ákos kéziratos hagyatéka. Ms 4183–Ms 4200. MTA Könyvtára, Bp., 1986. 169 l. 6 t. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára kézirattárának katalógusai 17.)

EÖRSI ISTVÁN

ÉZSIÁS Erzsébet: E. I. In: É. E.: Mai magyar dráma. 148–155.

EÖTVÖS JÓZSEF

E. J.: Gondolatok. (Vál., szerk.: az ELTE Felvilágosodás és Reformkori Magyar Irodalomtörténeti Tanszék oktatói.) ELTE, Bp., 1986. 41 l.
GULYÁS István: Szilánkok – báró E. J. gondolatai. = Határ 1. 1986. (ápr.) 34–36.
KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz.
A karthausiról. 143–158. – A falu jegyzője. 159–183. – Magyarország 1514-ben. 185–192. – A nővérek. 193–202. – A publicista Eötvös radikalizálódása. 202–224. – Ábránd és valóság. (Tanulmányok Eötvös Józsefről. Bp., 1973.) 225–234.
MADARÁSZ Imre: E. J., a regényíró. Részlet a „Kölcsey, Eötvös, Madách" c. tanulmányból. = EgyÉ 1986. 18. sz. 10.
SCHLETT István: Új reformkor felé? E. J. 1867 után. = Vil 1986. 6. sz. 346–356.

EÖTVÖS KÁROLY

KEMÉNY G. Gábor: Dunai néző. (Három történeti esszé.) III. Tények és árnyak a „Vajda" pályaképében. = Száz 1986. 4. sz. 840–850.

ERDEI FERENC

GÖRÖMBEI András: „A nagy emberi érdekekkel próbáltam azonosítani magamat." E. F. irodalomszemléletéről. In: G. A.: „Ki viszi át..." 61–77.
LADÁNYI Sándor: Emlékezés Erdei Ferencre. = Confessio 1986. 2. sz. 91–93.
LADÁNYI Sándor: Két évforduló között. Emlékezés Erdei Ferencre. = RefL 1986. 4. sz. 3.
VARGA Csaba: Hármas társadalomszerkezet. Jegyzet E. F. „A magyar társadalom a két háború között" című tanulmányáról. = Napj 1986. 2. sz. 26–27.

ERDÉLYI SÁNDOR

Nekr. Zöldi László = ÉI 1986. 32. sz. 7.; – = Jászk 1986. 3. sz. 37.

ESTERHÁZY PÉTER

BALASSA Péter: A hallgatás ellen emelt ház. = ÉI 1986. 34. sz. 4.

FAZEKAS Tiborc: (Selbstzensur) und (Textverderben) – Konflikte und Lösungen in den neuesten Schriften von Péter Esterházy. = FUM 10. sz. 1986. 103–112.

GRAF, Hansjörg: Eine Grammatik der Gefühle. = Frankfurter Allgemeine Zeitung 1986. 50. sz. 26. [E. P.: A szív segédigéi]

MOLNÁR Miklós: Egy tenyér – ha csattan. (Íráslehetőségek Bivalybasznádon.) = MMűhely 71. 1986. 5–13.

NÁDAS Péter: Ki fia teszi? = ÉI 1986. 42. sz. 5. [Hozzászólás Csontos János: „Az Esterházy-jelenség" c. cikkéhez. = Debrecen 1986. szept. 6.]

PÁLFALVI Lajos: A paródia lehetőségei. Gombrowicz és Esterházy. = Életünk 1986. 5. sz. 467–474.

SZENTE Imre: A hajótöröttek gondolatai. (Esterházy Péterről.) = ÚjLátóh 1986. 2. sz. 192–206.

FÁBIÁN ZOLTÁN

FÁBIÁN Zoltánra emlékezünk. = ÚjAur 1986. 1. sz. 92–117.
Katona Béla: Lehetőség és teljesítmény. Pályaképvázlat a 60 éve született Fábián Zoltánról. 92–107. – Antal Miklós: Emlékmorzsák Fábián Zoltánról. 108–113. – Antall István: Belédbotlásaim. F. Z. emlékezete. 114–117.

FALUDI FERENC

FÉJA Géza: F. F. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 452–457.

KÖBÖLKUTI Katalin: F. F.-bibliográfia. Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely, 1986. 70 l. (Vasi életrajzi bibliográfiák)

FÁY ANDRÁS

ALMÁSI György: „... a nevelésnek is iránytű kellene" – F. A., 1786–1864. = PedSz 1986. 6. sz. 563–572.

BELICZAY Angéla: Ki volt nekünk F. A.? = RefL 1986. 24. sz. 6.

DRUZSIN Ferenc: „Szerencsés voltam a hiány körül kereskedni." Kétszáz éve született F. A. = Napj 1986. 6. sz. 35–36.

FENYŐ István: A nemzet mindenese. Emlékezés Fáy Andrásra. = ÉI 1986. 22. sz. 8.

OZSVALD Árpád: F. A. (1786–1864). = Hét 1986. 22. sz. 11.

RÁCZ-SZÉKELY Győző: A haza mindenese. Kétszáz esztendeje született F. A. = Köznevelés 1986. 18. sz. 9.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály: Kétszáz éve született F. A. = Confessio 1986. 4. sz. 78–81.

A 200 éve született F. A. örököse. = ÚjEmb 1986. 37. sz. 6. [Szeghalmi Elemér és Tóth Sándor írása]

FÉJA GÉZA

KATONA Béla: Egy könyv és egy mozgalom félszázada. Gondolatok a Viharsarok születésének 50. évfordulója alkalmából. = ÚjAur 1986. 2. sz. 60–73.

NEMESKÜRTY István: F. G. és a régi magyarság. = Napj 1986. 6. sz. 26. [Szövegközlés]

ZIMONYI Zoltán: F. G. magyar irodalomtörténetéből. = Napj 1986. 6. sz. 26–29.

ZIMONYI Zoltán: „Lobogó tüzű igehirdető". Féja Gézáról, a Magyar haláltánc megjelenése alkalmából. = Ttáj 1986. 1. sz. 55–69. Hozzászólás: Barcs Sándor: F. G. és kora. = Ttáj 1986. 5. sz. 79–82. Válasz: Zimonyi Zoltán: A kor vagy egy kör hangján? = Ttáj 1986. 5. sz. 82–88.

FEJES ENDRE

ÉZSIÁS Erzsébet: F. E. In: É. E.: Mai magyar dráma. 91–97.

D. MAGYARI Imre: Törőcsik Mari – Fejes Endréről. = MIfj 1986. 5. sz. 32.

Valamiképpen az ember is felel a maga életéért. Fejes Endrével beszélget Geszti Pál. = MIfj 1986. 5. sz. 24–28.

FEKETE GYULA

Olvasásról, könyvekről, honismeretről... Fekete Gyulával beszélget Zika Klára. = Honism 1986. 5. sz. 36–37.

SZERDAHELYI István: Kettős elkötelezettségben. [Interjú] In: Sz. I.: Kortársaink mondják. 94–102.

ZALIGIN, Szergej – F. Gy.: Létezésünk egyetlen közege a természet. (Lejegyezte: Földeák Iván.) = SzI 1986. 7. sz. 136–144.

ZALIGIN, Szergej: F. Gy., a realista. (Ford.: Székelyhidi Ágnes.) = Napj 1986. 11. sz. 34–36.; MIfj 1986. 45. sz. 26–27.

FEKETE ISTVÁN

VALLÓ László: Emlékké válok magam is... F. I. élete. Móra, Bp., 1986. 186 l.

FEKETE JÁNOS

VÖRÖS Imre: Orczy Lőrinc és F. J. elveszettnek hitt közös munkája. Egy téves attribúció helyesbítése. = ItK 1986. 5. sz. 548–550. [Lettre à M' de Voltaire 1764]

FEKETE SÁNDOR

Sávos sügér, szemben az árral. Mester Ákos beszélgetése F. S. íróval, az Új Tükör főszerkesztő-helyettesével. = Jel-Kép 1986. 3. sz. 100–116.

FENÁKEL JUDIT

A Két utca lakójá-tól a Magántörténetig. F. J. útja. (Riporter: Kádár Márta.) = OlvNép 29. sz. 1986. 47–52.

FODOR ANDRÁS

BORBÉLY Sándor: F. A. testvérmúzsái. In: B. S.: Tájékozódás. 307–317.
MALIHINA, Jelena: Andraš Fodor. = Inostrannaja Literatura 1986. 1. sz. 3–4.
TÜSKÉS Tibor: „Egyszerre látni mind a két szobát..." F. A.: Kőnyomat. In: T. T.: Triptichon. 114–124.

FOKTÖVI JÁNOS

H. HUBERT Gabriella: Egy morális antropológia 1614-ből. F. J. kéziratos prédikációgyűjteménye. = ItK 1986. 3. sz. 209–221.

FORGÁCS ANTAL

BAJOMI LÁZÁR Endre: F. A. emléke. = It 1986. 2. sz. 565–566.
GODA Gábor: F. A. emléktáblájánál. = ÉI 1986. 32. sz. 4.

FÜLEP LAJOS

FODOR András: Ezer este Fülep Lajossal. I–II. köt. Magvető, Bp., 1986. 746, 663 l.
FÜLEP Katalin: F. L. ismeretlen kéziratai. = ArsHung 1986. 2. sz. 207–218. [Az arckép; A műterem; Művésznyomor]
TÜSKÉS Tibor: F. L. Zengővárkonyban. In: T. T.: Triptichon. 452–486.

FÜST MILÁN

ANGYALOSI Gergely: „Változtatnod nem lehet". In: A. G.: A lélek lehetőségei. 61–123.
RÁBA György: A képzelet szertartásai. (F. M. költészete.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 111–134.
SÁNDOR Iván: A szavak sorsa. Füst Milánról. In: S. I.: Quo vadis, Thalia? 18–28.
TÓBIÁS Áron: Aki szavakból épített katedrálisokat. = OlvNép 28. sz. 1986. 151–157.

GÁL ISTVÁN

SIMON Károly: A Nehéz föld és a Sarjúrendek a Tolnavármegye 1931-es hasábjain. = Dunatáj 1986. 1. sz. 12–24. [G. I. két Illyés-tanulmányáról]

GALAMBOS LAJOS

MARGÓCSY József: Emlékezés Galambos Lajosra (1929–1986). = Szabolcs-Szatmári-Sz 1986. 4. sz. 502–507.
VÉGH Antal:Búcsúszavak G. L. halálhírére. = ÉI 1986. 12. sz. 81–85.
Nekr. Farkas László = ÚÍ 1986. 12. sz. 20.; – = Kr 1986. 11. sz. 17.

GALGÓCZI ERZSÉBET

KREKITY Olga: Az író az olvasónak ír. [Interjú] = 7Nap 1986. 10. sz. 20–21.

GÁLL ISTVÁN

GYURKÓ László: Egy írástudó végrendeletéhez. = Vság 1986. 5. sz. 64–72.
SÜKÖSD Mihály: G. I. In: S. M.: Seregszemle. 373–376.

GALSAI PONGRÁC

VINKÓ József: Galsai grimaszai. = ÚjT 1986. 37. sz. 26.

GARAI GÁBOR

BORBÉLY Sándor: Több éven át Garai Gáborról. In: B. S.: Tájékozódás. 290–306.
LENGYEL Balázs: Tűztáncosok férfikorban. G. G.: Indián nyár. In: L. B.: Egy magatartás története. 223–227.

GÁRDONYI GÉZA

BODNÁR György: A „mese" halála vagy lélekvándorlása. 3. rész. Az alaphelyzetek életképe (G. G., 1863–1922). = ÚÍ 1986. 7. sz. 83–88.
KOROMPAY János: Lapok egy különleges kéziratból. G. G. szinonima-szótára. 1–2. = HevSz 1986. 4. sz. 35–38.; 5. sz. 37–41.

GÉCZI JÁNOS

VECSERNYÉS Imre: „Mindenkitől függetlenül, de nem biztos, hogy mindenkit tagadva." = Ttáj 1986. 5. sz. 8–13.

GELLÉRI ANDOR ENDRE

G. A. E. levelei Keresztury Dezsőnek. (Közli: Monostori Klára.) = Vig 1986. 3. sz. 195–196. [4 levél. 1937–1943]
VARGHA Kálmán: Egy elfelejtett Gelléri-novella elé. = Vig 1986. 3. sz. 192. [Varázs, 1927]
VARGHA Kálmán: „Egyetlen hal se kacag a Mainában". G. A. E. németországi le-

velei Szabó Lőrincéknek. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 455–466. [5 levél, 1928-ból]

VARGHA Kálmán: G. A. E. Gondolat, Bp., 1986. 217 l. (Nagy magyar írók)

GELLÉRT OSZKÁR

BORBÉLY Sándor: Vázlat G. O. portréjához. In: B. S.: Tájékozódás. 60–83.

GERELYES ENDRE

FERDINANDY György: G. E. (1935–1973). = Szivárvány 20. sz. 1986. 53–54.

Lancelot nélkül. Emlékkönyv Gerelyes Endréről. (Szerk. Baranyi Ferenc, Kojnok Nándor, Laczkó Pál.) Nógrád megyei Tanács, Salgótarján, 1986. 232 l. (Palócföld könyvek)

GERGEI ALBERT

G. A.: Árgírus históriája. Bev. tan. Nagy Péter. Szöveggond. és jegyz. Stoll Béla. Szépirodalmi, Bp., 1986. 118 l.

GERGELY ÁGNES

KÖNCZÖL Csaba: „...száz alakban..." G. Á.: Kobaltország. In: K. Cs.: Tükörszoba. 284–288.

GODA GÁBOR

A 75 éves G. G. köszöntése. Jovánovics Miklós = ÉI 1986. 13. sz. 5.

GÖRGEY GÁBOR

ÉZSIÁS Erzsébet: G. G. In: É. E.: Mai magyar dráma. 120–127.

GÖRÖG DEMETER

MIKÓ Pálné: G. D. a császár udvarában. = MKsz 1986. 1. sz. 91–98.

GÖRÖMBEI ANDRÁS

VARGA Pál: „Ki viszi át..." (Töprengések G. A. könyvéről.) = Határ (2.) 1986. nov. 85–91.

GRANDPIERRE K. ENDRE

MAJTÉNYI Zoltán: G. K. E. köszöntése. = ÉI 1986. 41. sz. 6.

GRANDPIERRE LAJOS

Nekr. Bakó Endre = Alf 1986. 6. sz. 96.

GREZSA FERENC

Az Irodalomtörténet kérdései Grezsa Ferenchez. = It 1986. 2. sz. 481–483.

GULYÁS PÁL

BORBÉLY Sándor: A költő G. P. érkezése. In: B. S.: Tájékozódás. 129–145.
GELLÉRT Sándor: Emlékeim Gulyás Pálról. = Fo 1986. 8. sz. 27–40.

GYERGYAI ALBERT

Gy. A. bibliográfia. Összeállította Balla Mária. Kaposvári Tanítóképző Főiskola–Nagybajomi Tanács, Kaposvár, 1986. 67 l.

GYÓNI GÉZA

KOVÁCS Csaba: Magyarok a przemysli várban 1914–1915. = Alf 1986. 1. sz. 63–64.
VASZILJEVA, Larisza: A történelem forgatagában. = ÚjAur 1986. 2. sz. 118–125.

GYÖKÖSSY ENDRE

TÓTH Endre: Gy. E. írói indulása a debreceni „bokrétás"-okkal. = ÚjAur 1986. 2. sz. 111–117.

GYÖNGYÖSI ISTVÁN

FÉJA Géza: Gy. I. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 281–292.
POROGI András: Gyöngyösi Kemény-eposzának politikai koncepciójáról. = It 1986. 3. sz. 583–609.
SZILÁGYI Ferenc: Elfeledett és ismeretlen magyar írólevelek. I. Zrínyi, Gyöngyösi levelesládájából. = It 1986. 3. sz. 743–747. [Máriássy Miklósnak és Horváth Boldizsárnak, 1703-ból]

GYŐRI LÁSZLÓ

MONOSTORI Imre: Gy. L. költészetéről. = ÚjFo 1986. 4. sz. 35–37.

GYULAI PÁL

ANTAL Árpád: A fiatal Gyulai arcképéhez. „Sorsunkat hordta, nem csupán a kardot..." = NyIrK 1986. 1. sz. 3–18.

LŐCSEI Gabriella: Régi ház. Kallódó örökség. = Mo 1986. 41. sz. 27.

GYURKÓ LÁSZLÓ

ÉZSIÁS Erzsébet: Gy. L. In: É. E.: Mai magyar dráma. 128–131.
SÜKÖSD Mihály: Gy. L. In: S. M. Seregszemle. 366–372.
TÜSKÉS Tibor: Faustus doktor boldogságos pokoljárása. Gy. L. regénye. In: T. T.: Triptichon. 125–130.

GYURKOVICS TIBOR

ÉZSIÁS Erzsébet: Gy. T. In: É. E.: Mai magyar dráma. 156–163.
LENGYEL Balázs: A hangfüggöny mögött. Gy. T.: Boszorkányok pedig vannak. In: L. B.: Egy magatartás története. 268–269.
NAGY Imre: Küzdelem a groteszkkel. (Gy. T. drámáiról.) = Je 1986. 12. sz. 1116–1119.
RIGÓ Béla: Die umgekehrte Pyramide. = BücherUng 1986. 3. sz. 35–37.
VINKÓ József: A versek a szeretet törmelékei. Hangulatjelentés Gyurkovics Tiborról. [Interjú] = ÚjT 1986. 1. sz. 26.

HAJNÓCZY PÉTER

SÜKÖSD Mihály: H. P. In: S. M.: Seregszemle. 399–406.

HALÁSZ GÁBOR

LENGYEL Balázs: A személyiség radioaktivitása. H. G. 80. születésnapjára. In: L. B.: Egy magatartás története. 330–336.
VAJDA Gábor: Az esztétizmus tűnő varázsa. H. G. regényelméletéről. = Lit 1986. 1–2. sz. 159–173.

HAMVAS BÉLA

ALEXA Károly: Az öt (plusz egy) géniusz. = Vig 1986. 12. sz. 850–856.
BALASSA Péter: Egy beszédmód körülírása. H. B. olvasásához. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 312–322.
THOMKA Beáta: Az egzisztenciális műfaj. H. B. regényszemlélete és a Karnevál. = Életünk 1986. 11. sz. 1038–1044.

HATVANI ISTVÁN

KÁLMÁN Mária: A tudás igájában. In memoriam professor Hatvani 1718–1786. = Vil 1986. 5. sz. 314–320.

HATVANY LAJOS

VARGA József: Hatvany Lajosról. Halálának 25. évfordulójára. = Nagyv 1986. 1. sz. 129–130
VARGA József: H. L. emlékezete. = ÚjT 1986. 4. sz. 23.
VÁRKONYI Endre: Dedikáció Somogyi Lolinak. = OlvNép 27. sz. 1986. 93–98. [Beszélgetés Hatvany Lajosné Somogyi Jolánnal]

HÁY JÁNOS

ZALÁN Tibor: H. J. és Kurdi Fehér János versei elé. = Ttáj 1986. 1. sz. 43–44.

HEGEDÜS GÉZA

LENGYEL Balázs: Prózaírók versei. H. G.: Négyszemközt a mindenséggel. In: L. B.: Egy magatartás története. 232–237.

HEGYI BÉLA

SZERDAHELYI István: A marxizmus és a katolicizmus. Beszélgetés Hegyi Bélával. = Kr 1986. 2. sz. 18–19.

HEKERLE LÁSZLÓ

BALASSA Péter: H. L. halálára. = ÉI 1986. 28. sz. 7.
SZKÁROSI Endre: A szerepkör elvesztése. = MMűhely 72/1. sz. 1986. 3–6.

HELTAI GÁSPÁR

FÉJA Géza: H. G. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 82–92.

HENSZLMANN IMRE

KOROMPAY H. János: Bajza József és H. I. vitája a francia drámáról. = ItK 1986. 5. sz. 507–522.

HERMÁNYI DIENES JÓZSEF

FÉJA Géza: Erdélyi emlékírók II. = ÚÍ 1986. 3. sz. 107–112.
FÉJA Géza: H. D. J. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 365–379.

HERNÁDI GYULA

„Ez a barátság tartós, halálunkig tart már..." Beszélgetés Jancsó Miklóssal. (Riporter: Somogyi Lia.) = Filmkult 1986. 10. sz. 11–13.

ÉZSIÁS Erzsébet: H. Gy. In: É. E.: Mai magyar dráma. 98–104.
GARAJ Lajos: Titkok – karnyújtásnyira. = ISz 1986. 7. sz. 666–670. [A Drakula c. regény szlovák kiadásának utószava]
KÖNCZÖL Csaba: A láthatatlan csúsztatás. H. Gy.: Jézus Krisztus horoszkópja. In: K. Cs.: Tükörszoba. 192–201.
PÓSA Zoltán: A Hernádi-szindróma. Egy monográfia műhelynaplója. H. Gy. – felülnézetből. = Vság 1986. 11. sz. 56–68.
TARJÁN Tamás: Celluloid ostábiatöredék. Képlet: H+Gy=60. = FilmKult 1986. 10. sz. 3–10.
VINKÓ József: A divat: hullámvonal. Hangulatjelentés Hernádi Gyuláról. [Interjú] = ÚjT 1986. 14. sz. 26.
A 60 éves H. Gy. köszöntése. Sükösd Mihály = ÉI 1986. 34. sz. 15.

HIDAS ANTAL

Egy barátság néhány év tükrében. = ÚÍ 1986. 8. sz. 71–91. [Levelezése Illyés Gyulával. 43 levél, 1955–1967]

HUBAY MIKLÓS

BALACI, Alexandru: Találkozásom Hubay Miklóssal. = IgSzó 1986. 6. sz. 570–572.
ÉZSIÁS Erzsébet: H. M. In: É. E.: Mai magyar dráma. 76–83.

HUNYADI ISTVÁN

Nekr. Fodor András = ÉI 1986. 47. sz. 11.

IGNOTUS

CAVAGLIÀ, Gianpiero: „Hazafiság és irodalom." Megjegyzések egy század eleji vitához Ignotus körül. = Lit 1986. 1–2. sz. 216–221.

ILLÉS ENDRE

Búcsú. = Kort 1986. 10. sz.
Vészi Endre: A hiány. I. E. halálára. 144–146. – Páskándi Géza: Csütörtökhelyről egy bölény. 146–147.
Búcsú Illés Endrétől. = ÉI 1986. 31. sz.
Bertha Bulcsu: Magánképek. 6. – Fehér Klára: Olvadó jég kezemben az idő. 6. – Köpeczi Béla: Teljes életet élt. 7. – Juhász Ferenc: Új halotti beszéd. 7. – Szokolay Sándor: Kiáltás a túlsó partra. 7.
BORI Imre: Az írók írója – I. E. = 7Nap 1986. 35. sz. 37.
BORI Imre: A nekrológon túl... = 7Nap 1986. 36. sz. 37. [I. E. Csáth Géza-esszéiről]
ÉZSIÁS Erzsébet: I. E. In: É. E.: Mai magyar dráma. 31–38.

JUHÁSZ Géza: Szervezőként és hivatalnokként is kiváló volt. I. E. halálára. = Üzenet 1986. 9. sz. 556–557.
KISS Tamás: Búcsú Illés Endrétől. = Alf 1986. 9. sz. 94–96.
KÖPECZI Béla: Teljes életet élt. = ÉI 1986. 31. sz. 7.; Látóh 1986. 10. sz. 72–75.
RÓNAY László: „Vázlatok egy férfiarchoz." = ÉI 1986. 28. sz. 15.; Látóh 1986. 10. sz. 78–83.
SÜKÖSD Mihály: I. E. In: S. M.:Seregszemle. 242–265.
SZEKÉR Endre: I. E. búcsúzó ezüstpénze. = Napj 1986. 9. sz. 24–25.
TURKOV, Andrej: Vendégségben Illés Endrénél. (Fordította: Zappe László.) = SZI 1986. 10. sz. 136–138.
TÜSKÉS Tibor: Triptichon.
„Szeretem az emlékeket". I. E.: Halandók. 22–34. – I. E. „önéletrajza". Az Igézet. 35–45.
VINKÓ József: „Csak a kéziratpapírral tudok beszélgetni." Hangulatjelentés Illés Endréről. [Interjú] = ÚjT 1986. 25. sz. 23.
Nekr. Abody Béla = Könyvvilág 1986. 8. sz. 3.; Major Ottó = ÚjT 1986. 31. sz. 9.; Szekér Endre = Fo 1986. 9. sz. 96.; – = Kr 1986. 9. sz. 2.; – = BpRundschau 1986. 31. sz. 2.

ILOSVAI SELYMES PÉTER

FÉJA Géza: I. S. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 133–139.

ILLYÉS GYULA

I. Gy.: Egy találkozóról. – Tíz év után. = Ttáj 1986. 4. sz. 6–14.; Látóh 1986. 7. sz. 9–21. [Gömbös Gyulával, 1935-ben]
I. Gy.: Naplójegyzetek 1929–1945. (Vál., szerk., sajtó alá rend.: Illyés Gyuláné.) Szépirodalmi, Bp., 1986. 412 l.
I. Gy.: Naplójegyzetek, 1946. = Kort 1986. 7. sz. 3–28.; 8. sz. 3–18.; 9. sz. 61–73.; 10. sz. 50–63.; 11. sz. 51–67.
I. Gy.: A szentlélek karavánja. (Emlékezés.) 8–9. = Kort 1986. 1. sz. 80–100.; 2. sz. 3–20. [I. Gy. befejezetlenül maradt esszéregényének részletei]
ACZÉL György: Messzebbre nyílt szemhatár. Illyés Gyuláról, Ozorán. = Délszig 5. sz. 1986. 3–7.
CSICSERY-RÓNAY István: A magyar „Guernica". = NyugMság 1986. 9. sz. 4. [I. Gy.: Egy mondat a zsarnokságról]
DOMOKOS Mátyás: Szabó Lőrinc, I. Gy., Nagy László versmondásáról. Válaszok Bán Magdának. = It 1986. 1. sz. 237–242.
DOMOKOS Mátyás: Szondi and Illyés. Encounter in Zürich, November 1946. = NHQu 1986. 104. sz. 81–89. [I. Gy. két levele Szondi Lipóthoz]
Egy barátság néhány év tükrében. = ÚÍ 1986. 8. sz. 71–91. [Levelezése Hidas Antallal, 43 levél, 1955–1967]
ÉZSIÁS Erzsébet: I. Gy. In: É. E.: Mai magyar dráma. 39–48.
GERLEI József: Már nem a malmok. = ÚjEmb 1986. 44. sz. 3.

GÖRÖMBEI András: „Ki viszi át..."
Ebéd és ítélet. [Ebéd a kastélyban.] 18–25. – I. Gy. különös testamentumai. 26–43.
HUSZÁR János: Tüskés Tibor Illyés Gyuláról. = Mtan 1986. 4. sz. 190–192.
Illyés antológiája a magyar sajtóban. Összeállította: Lengyel János. = SZI 1986. 8. sz. 204–206. [M. Pogány Béla, Remenyik Zsigmond, Cs. Szabó László, Füzes György, Kassák Lajos írásai 1936-ból]
IZSÁK József: I. Gy. költői világképe 1950–1983. Szépirodalmi, Bp., 1986. 555 l.
JENS, Walter: Blick von Sternen, Blick aus dem Staub. Walter Jens über Gyula Illyés' „Pusztavolk". = BpRundschau 1986. 24. sz. 10.
KONCZ Virág: I. Gy. magyarságszemléletéről. = Lit 1986. 3–4. sz. 347–364.
A költő felel. Beszélgetések Illyés Gyulával. Összegyűjtötte, sajtó alá rend., bev. tan. és jegyzet: Földes Anna. Szépirodalmi, Bp. 1986. 862 l.
LÁNG Gusztáv: Tallózás egy emlékkönyvben. = Alf 1986. 3. sz. 58–65.
LENGYEL Balázs: Vázlat – redukált karakterjegyekkel. I. Gy.: A semmi közelít. In: L. B.: Egy magatartás története. 171–177.
NÁDOR Tamás: I. Gy. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 104–114.
(ordas): Rácegresen Illyésre emlékeztek. = ÉI 1986. 17. sz. 6.
SEBESTYÉN György: Illyés Kháron ladikján. In: S. Gy.: A lét háza. 327–332.
SIMON Károly: Egy lírai Illyés-emlékezés margójára. – Pável Ágoston Dombóváron 1913–1920. = Dunatáj 1986. 4. sz. 11–25.
SIMON Károly: A Nehéz föld és a Sarjúrendek a Tolnavármegye 1931-es hasábjain. = Dunatáj 1986. 1. sz. 12–24.
SÜKÖSD Mihály: Illyés. In: S. M.: Seregszemle. 237–241.
SZÍJÁRTÓ István: „Hullj pajzsnak holtan is megszabdalt honodra..." Tüskés Tibor I. Gy. monográfiájáról. = ÚjAur 1986. 1. sz. 63–66.
(t. á.): Költő és körorvos. = OlvNép 30. sz. 1986. 63–76. [I. Gy. és Bodosi György]
TÜSKÉS Tibor: I. Gy. szülőföldjén. = Ktáros 1986. 6. sz. 359–364.
TÜSKÉS Tibor: Triptichon.
Az aforista Illyés. A Táviratok ürügyén. 9–21. – Ikertársak. Kodály és Illyés. 235–255.

IMRE FLÓRA

LATOR László: I. F. verseiről. = MV 1986. 1. sz. 128.

IPOLYI ARNOLD

BARNA Gábor: Hajszálgyökerek. „...ébresszük fel tehát a sírokból is nemzetünk lehúnyt élete emlékeit!" I. A. püspök halálának centenáriumán. = ÚjEmb 1986. 46. sz. 4.
HOPPÁL Mihály: A Magyar Mythologia helye és értékelése. = ÚÍ 1986. 12. sz. 70–80.

JÁNOSY ISTVÁN

Sorsfordító pillanatok. Jánosy Istvánnal beszélget Kabdebó Lóránt. = Életünk 1986. 12. sz. 1092–1099.

JANUS PANNONIUS

J. P.: Epigrammata lasciva – Pajzán epigrammák. Szerk., ford., utószó és jegyzet: Csorba Győző. Helikon, Bp., 1986. 74 l.
BISZTRAY Ádám: J. P. emlékezete Ferrarában. = ÚjT 1986. 17. sz. 26.
CSERHÁTI József: J. P. és Európa szívverése. = Vig 1986. 3. sz. 217–219.
FÉJA Géza: J. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 13–19.
KOVÁCS Sándor Iván: Búcsú a búcsúverstől Vas István fordítói vallomásával és egy új Weöres-fordítással. = Kr 1986. 8. sz. 39–40. [Búcsú Váradtól]
TÖRÖK László: Catullus-hatások J. P. költészetében. = ItK 1986. 6. sz. 617–636.

JÉKELY ZOLTÁN

J. Z.: Napló. Részletek. 1936., 1940. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 370–378.
J. Z.: Sorsvállalás. (Vál., szöveggond.: Győri János.) Szépirodalmi, Bp., 1986. 391 l.
GYŐRI János: J. Z.: Antal Antal és a két szép galamb. = Confessio 1986. 1. sz. 43–50. [Az 1941-ben íródott novella első szövegközlésével]
GYŐRI János: J. Z.: Vendetta. = Confessio 1986. 2. sz. 64–67. [A Pásztortűzben 1935-ben megjelent novella végleges változatának szövegközlésével]
HEGYI Béla: Kinek a költője? J. Z. In: H. B.: Kimondva és kimondatlan. 48–52.
KÁNTOR Lajos: J. Z. kolozsvári testamentuma IV–V. = Je 1986. 2. sz. 159–168.; 3. sz 243–252. [Előzmény: Je 1985. 9. sz., 10. sz., 11. sz.]
KOZOCSA Sándor Géza: Egy költői kép rétegei. = Köznevelés 1986. 8. sz. 17. [Az ég játékai, 1946]
LENGYEL Balázs: Jékely igaza. In: L. B.: Egy magatartás története. 115–134.
POMOGÁTS Béla: J. Z. Akadémiai, Bp., 1986. 265 l. (Kortársaink)

JÓKAI ANNA

TÜSKÉS Tibor: A siker természetrajza. J. A.: A panasz leírása. In: T. T.: Triptichon. 131–137.

JÓKAI MÓR

*BUENO, Salvator: Mor Jokai, defensor de la libertad cubana. = La Nueva Gaceta 1985. 6. sz. 3.
HEITLER László: A festő Jókai. = Múzsák 1986. 3. sz. 8–10.
JAKABFFY Tamás: Margó. = Utunk 1986. 3. sz. 8. [Az arany ember]
NAGY Ferenc: Ki volt a „magyar nábob"? = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 1. sz. 60–66.
SZÍJ Béla: J. M. festményei és rajzai. = ÉT 1986. 11. sz. 349–350.

SZÍJ Béla: Kies és szelíd tájak. = Műhely 1986. 6. sz. 39–43.

JÓSIKA MIKLÓS

CAVAGLIÀ, Gianpiero: Il romanzo storico come Bildungsroman: l'Abafi Miklós Jósika. 119–138. In: Autocoscienza e autoinganno: Saggi sul romanzo di formazione. Liguori Editore, Napoli, 1985. 157 l.

FRIED István: Az „Abafi" előzményeihez. = ItK 1986. 3. sz. 222–230.

JÓZSEF ATTILA

BIERNACZKY Szilárd: J. A. és a folklór. = Fo 1986. 7. sz. 18–21.

BORI Imre: Szántó Judit naplójáról. = 7Nap 1986. 34. sz. 38.

*DENT, Bob: A proletarian outsider. = Marxism today 1985. June 33–34.

FODOR András: J. A. érvényessége. = FSzM 1986. 5. sz. 12.

GYERTYÁN Ervin: Van-e József Attila-pör? = ÉI 1986. 15. sz. 3.

HOLLÓS KORVIN Lajos: Üdvözülési kísérlet J. A. ürügyén. = Kr 1986. 8. sz. 17–22. [Bevezető: Gyertyán Ervin.] Hozzászólás: Szabolcsi Miklós: A J. A. emlékkönyvről. = Kr 1986. 11. sz. 6.

HORVÁTH Márton: J. A. és az illegális Kommunista Párt. = Kr 1986. 2. sz. 25–27.

JAKABFFY Tamás: A szorongó költő étosza. = Utunk 1986. 33. sz. 2.

KIRÁLY István: J. A. és a mai befogadói állapot. = Fo 1986. 7. sz. 12–17.; Látóh 1986. 7. sz. 12–17.

KOVÁCS János: J. A. nyomában. Temesvári adalékok. = ÉI 1986. 18. sz. 6.

MAJOR Tamás: Kádár János József Attiláról. = Kr 1986. 2. sz. 24.

PINTÉR István: J. A. és a munkásegység problémája. = Kr 1986. 2. sz. 28–29.

PINTÉR István: A munkásegység körüli vita a KMP-ban 1933 első felében. = PárttK 1986. 1. sz. 18–47.

RÁBA György: Kunyhó és kastély. (J. A. és Franz Kafka.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 227–243.

SZABOLCSI Miklós: L'avant-garde littéraire hongroise et l'itinéraire poétique d'Attila József. = Revue de Litterature Comparée 1986. 3. sz. 295–306.

SZÁNTÓ Judit: Napló és visszaemlékezés. (Sajtó alá rend., bev., jegyz.: Murányi Gábor.) Múzsák–Petőfi Irodalmi Múzeum, Bp., 1986. 220 l. (Irodalmi múzeum)

SZELEI Béla: A felemelt síp szavával. J. A. hatvani kapcsolatának emlékei. = Napj 1986. 4. sz. 35–36.

TANDORI Dezső: Az eredendő versélmény nyomában (I.). J. A. költészetének „élhető tragikuma". = It 1986. 2. sz. 455–465.

TŐZSÉR Árpád: Délelőtt a parkban. (Egy Jiří Wolker-vers jelentéseltolódásai J. A. fordításában.) = Je 1986. 12. sz. 1122–1128.

TŐZSÉR Árpád: Jelentéseltolódások J. A. Wolker-fordításaiban. = ISz 1986. 10. sz. 930–944.

TÜSKÉS Tibor: „Mert ez itt egy divatos nyári fürdő." Szárszói jegyzetek. In: T. T.: Triptichon. 509–531.

TVERDOTA György: J. A. finnugor ihlete. = It 1986. 1. sz. 75–94.

TVERDOTA György: J. A. nyelvesztétikájának forrásai. = ItK 1986. 4. sz. 373–392.
TVERDOTA György: J. A. nyelvszemlélete II. (A névtől a szóig.) = ItK 1986. 1–2. sz. 54–75. [1. része: ItK 1985. 3. sz.]
TVERDOTA György: J. A. szókultusza. = Je 1986. 9. sz. 834–842.
TVERDOTA György: A születő szó és a használt szó. = Lit 1986. 1–2. sz. 174–198.
UJHELYI József: J. A. és a nem csituló viták. = Kr 1986. 11. sz. 5–6.
VALACHI Anna: J. A.: Holt vidék. = ItK 1986. 5. sz. 559–571.

JUHÁSZ FERENC

BODNÁR György: Mit tehet az eposzköltő? J. F.: Halott feketerigó. = Je 1986. 4. sz. 323–331.
BODNÁR György: The long poem as a means of liberation for a contemporary poet in Hungary. = Neohel 1986. 1. sz. 125–140.
GÖRÖMBEI András: A halottak királya. In: G. A.: „Ki viszi át..." 155–169.
KÖNCZÖL Csaba: A hallgatás szinonimái. In: K. Cs.: Tükörszoba. 237–269.
KREKITY Olga: A teremtő ember dicsérete. Látogatóban Juhász Ferencnél. [Interjú] = Üzenet 1986. 4. sz. 227–230.
NÁDOR Tamás: J. F. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 115–128.
SIMON Zoltán: A „világvalóság hosszú éneke". (J. F.: Halott feketerigó.) = Alf 1986. 7. sz. 37–54.

JUHÁSZ GYULA

APRÓ Ferenc: J. Gy. ismeretlen írásai Bodzási Istvánról. = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 177–183. [A festő kiállításainak ismertetései]
BORBÉLY Sándor: J. Gy. második élete. In: B. S.: Tájékozódás. 100–113.

JUSTUS PÁL

STANDEISKY Éva: Művészetpolitikai elképzelések a Szociáldemokrata Pártban 1945–1948 között. (Kassák, Justus, Fejtő.) = TörtSz 1986. 2. sz. 325–340.

KALÁSZ MÁRTON

TÜSKÉS Tibor: K. M.: Szállás. In: T. T.: Triptichon. 138–143.

KÁLNOKY LÁSZLÓ

K. L.: Táj és költő. = MV 1986. 8. sz. 102.
A. J. [ALFÖLDY Jenő]: Költő 1944 őszén. = ÉI 1986. 14. sz. 15. [Három vers szövegközlésével]
BORI Imre: Avantgard versek – versek az avantgardról. = 7Nap 1986. 24. sz. 37.
BORI Imre: Költői „hőstettekről" még egyszer. = 7Nap 1986. 29. sz. 46.

CSŰRÖS Miklós: Az emlékezés természetrajza. Lángok árnyékban. Szemelvények egy készülő Kálnoky-monográfiából. = ÚÍ 1986. 1. sz. 79–91.

CSŰRÖS Miklós: A költő és a műfordító. Szemelvények egy készülő K. L.-monográfiából. = Je 1986. 2. sz. 169–176.

HATÁR Győző: A kidalolhatatlan hattyúdal. Kálnoky Lászlóról. = ÚjLátóh 1986. 2. sz. 257–261.

Homálynoky Szaniszló utolsó vallomása. Beszélgetés Kálnoky Lászlóval. = Kr 1986. 1. sz. 12–13. [A beszélgetésben részt vett: Filippinyi Éva, Lator László, Lukácsy András, Mészöly Dezső és Vargha Balázs]

LENGYEL Balázs: Az esélytelen reményei. K. L.: Bálnák a parton. In: L. B.: Egy magatartás története. 202–207.

LENGYEL Balázs: Wounded by Existence. László Kálnoky, 1912–1985. = NHQu 102. sz. 1986. 73–86.

KANYAR JÓZSEF

K. J. 70 éves. [Bibliográfia] (Összeáll.: Bősze Sándor.) Somogy Megyei Levéltár, Kaposvár, 1986. 191.

KARÁCSONY SÁNDOR

KONTRA György: A neveléstudomány társaslélektani alapjai. = Vság 1986. 2. sz. 86–93.

VEKERDI László: Érvényes példák, tanulságok – vitatható általánosítások. K. S. A magyar észjárás című könyvéről. = Fo 1986. 5. sz. 22–26.

KARDOS G. GYÖRGY

BALÓ Júlia: „Művészetet mindenki tud csinálni." Találkozás Kardos G. Györggyel. = FSzM 1986. 19. sz. 8–9.

Csak le kéne hajolni értük. Kardos G. Györggyel beszélget Eszéki Erzsébet. = MN 1986. okt. 25. 9.; Látóh 1987. 1. sz. 37–44.

KARDOS GYÖRGY

CSURKA István: Ágyúlövés helyett. In memoriam K. Gy. = Könyvvilág 1986. 1. sz. 2.; Látóh 1986. 4. sz. 74–76.

In memoriam K. Gy. (A Magvető kollektívája nevében sajtó alá rendezte: Hegedős Mária, Sebestyén Lajos.) Magvető, Bp., 1986. 195 l.

MOLDOVA György: Ének az aluljáróban. = Kr 1986. 5. sz. 9–11.

MOLDOVA György: Isten Veled... Búcsú Kardos Györgytől. = ÚjT 1986. 2. sz. 11. [Elhangzott a temetésen, 1986. jan. 6-án]

Nekr. Galsai Pongrác = NőkL 1986. 13. sz. 9.; Sánta Ferenc = Kort 1986. 5. sz. 148–149.; Szabó Magda = Kr 1986. 2. sz. 2.

KARDOS LÁSZLÓ

K. L. emlékezete. = Életünk 1986. 9–10. sz.
Fekete Gyula: A kisközösségekről. 919–921. – Pataki Ferenc: Vezércsillaga volt a politikum és a pedagógikum. 922–926. – Filep Antal: K. L. a néprajztudós. 926–931. – Pogány Mária: A népi kollégiumi mozgalom Magyarországon (1939–1949) mint modell a fejlődő világ oktatási reformjához. 932–942. – Vitányi Iván: Meg nem valósult lehetőség. 942–944. [A Vasvárott 1985. okt. 16-án megrendezett emlékülés anyagából]
CSONTOS Magda: Előszó. = OlvNép 27. sz. 1986. 73–84.
NÁDOR Tamás: K. L. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 129–139.

KARIG SÁRA

Olyan lettem, mint a század. K. S. vallomása. (Riporter: Bán Magda.) = OlvNép 29. sz. 1986. 42–47.

KARINTHY FERENC

Elvesztett otthonok. Karinthy Ferenccel beszélget Kabdebó Lóránt. = Je 1986. 6. sz. 553–561., Látóh 1986. 8. sz. 32–46.
ÉZSIÁS Erzsébet: K. F. In: É. E.: Mai magyar dráma. 84–90.

KARINTHY FRIGYES

BÍRÓ András: Előkerültek a fél évszázados dokumentumok. Ötven évvel ezelőtt operálta meg Karinthy Frigyest Olivecrona professzor. = OrszV 1986. 44. sz. 10.
HORNYIK Miklós: Ceruzasorok egy elfeledett remekműről. = 7Nap 1986. 52. sz. 33. [K. F.: Szerelem]
KŐVÁRY György: Irodalmi magánemlékeim. = MHírek 1986. 7. sz. 20.

KÁRMÁN JÓZSEF

SZAJBÉLY Mihály: K. J. irodalomszemlélete. = It 1986. 2. sz. 381–393.
VARGHA Balázs: Kármán és Csokonai. In: Studia Litteraria 24. sz. 1986. 113–120.

KÁROLYI AMY

KOVÁCS Sándor Iván: Négykezes a Kritikának. = Kr 1986. 4. sz. 9.
Sorsfordító pillanatok. Weöres Sándorral és Károlyi Amyval beszélget Kabdebó Lóránt. = Kort 1986. 5. sz. 93–102.
TÜSKÉS Tibor: A megtalált hang. K. A.: Vers és napló. In: T. T.: Triptichon. 85–94.

KÁROLYI GÁSPÁR

FÉJA Géza: K. G. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 78–81.

KASSÁK LAJOS

K. L.: Szénaboglya. Naplójegyzetek 1955. március–1956. február. 9–14. = Alf 1986. 1. sz. 7–22.; 3. sz. 6–21.; 4. sz. 47–60., 5. sz. 18–31.; 6. sz. 22–35.; 7. sz. 22–33.

ACZÉL Géza: Kísérlet az avantgárd hazai megújítására. Kassák az emigráció után. = ÚÍ 1986. 9. sz. 108–118.

BÉLÁDI Miklós hagyatékából. A Magyar Rádióban elhangzott kisesszék. = ÚjAur 1986. 3. sz. 49–55.

GYÖRGY Péter: Az elsikkasztott forradalom. – Kassák 1926 után – A hazatérés tanulságai. = Vság 1986. 8. sz. 66–85.

KOMORÓCZY Emőke: A húszas évek Kassák-vitái. = Lit 1986. 1–2. sz. 134–158.

MOLDVAY Győző: Kassák és a Vásárhelyi Szó. = Délszig 6. sz. 1986. 23–24.

PÉTER László: K. L. négy levele. = It 1986. 4. sz. 957–961. [Péter Lászlónak, 1959–1962]

POMOGÁTS Béla: K. L. a forradalmakban. = ItK 1986. 5. sz. 523–534.

PONGRÁCZ Zsuzsa. K. L. képzőhasználata a Hirdetőoszloppal című verseskötetben. = Nyr 1986 3 sz. 281–293.

RÁBA György: Csönd-herceg és a nikkel szamovár.
A föllázított valóság poézise. (A ló meghal, a madarak kirepülnek.) 202–211. – Az avantgárd metamorfózisa. (Kassák kései költészete.) 212–226.

SÁNDOR László: K. L. Szlovákiában. = ISz 1986. 7. sz. 643–644.

STANDEISKY Éva: Művészetpolitikai elképzelések a Szociáldemokrata Pártban 1945–1948 között. (Kassák, Justus, Fejtő.) = TörtSz 1986. 2. sz. 325–340.

SUMONYI Zoltán: Barcsay Jenő Lyka Károlyról és Kassák Lajosról. [Interjú] = ÚjAur 1986. 1. sz. 48–51.

TAKÁCS Ferenc: Poems by Lajos Kassák. = HungPen 1986. 27. sz. 57.

TÜSKÉS Tibor: Így látták Bartókot. Kassák és Weöres versének párhuzamos megközelítése. In: T. T.: Triptichon. 216–234. [A mérleg serpenyője]

KATONA JÓZSEF

GREZSA Ferenc: K. J. és Németh László. = Fo 1986. 5. sz. 12–17.

LEHOTA János: A Bánk bán szereplőinek magatartásvázlata. = Szính 1986. 12. sz. 24–28.

NAGY Miklós: Arany János a Bánk bánról. = Életünk 1986. 3. sz. 238–243.

KAZINCZY FERENC

K. F.: Tövisek és virágok. (Szerk. Csorba Csaba.) Hasonmás kiad. Kazinczy Társaság–Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár, Miskolc, 1986. 52 l. [A Sárospatakon, 1811-ben Nádaskay András által nyomtatott példányról készített hasonmás]

BÁNSZKI István: Az európai magyarság eszméje Bessenyei és Kazinczy életművében. = Széphalom 1986. 1. sz. 7–29.

BOJTOR István: Kazinczy szobra Göncruszkán. = Széphalom 1986. 1. sz. 125–127. [Borsos István alkotása]

CSETRI Lajos: Adalékok Kazinczy ifjú barátainak irodalomszemléletéhez. = It 1986. 2. sz. 394–408.

DEME László; A tét meg a tett. = ÉI 1986. 16. sz. 5.

FEHÉR Erzsébet: Korabeli kritika a „Hivatalba vezető beszéd"-ről. = Széphalom 1986. 1. sz. 45–58. [Péczeli József kritikája]

FENYVESI András: „Qui se fait brebis, le loup le mange" – avagy: A túl jó embert a gonoszok elpusztítják. = Széphalom 1986. 1. sz. 105–113.

FRIED István: A „Fogságom naplója" regénye. = ItK 1986. 6. sz. 683–694.

ILLÉS Endre: Éjszakai jegyzetek. (Az autokratákról.) = ÉI 1986. 25. sz. 12.; Látóh 1986. 9. sz. 69–76.

KAZINCZY FERENCNÉ TÖRÖK Sophie levelezése. (Bev., jegyz.: V. Busa Margit. Sajtó alá rend., tan.: Z. Szabó László.) Kazinczy Ferenc Gimnázium, Győr, 1986. 100 l.

KOVÁTS Dániel. „Vádlának, s még a jók is..." Mai vélemény a „Hivatalba vezető beszéd"-ről. = Széphalom 1986. 1. sz. 59–74.

KOVÁTS Dénes: Mai iskolások Kazinczyról. = Széphalom 1986. 1. sz. 115–123.

KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz.
Kazinczy emlékezete. 9–29. – Kazinczy ízléséről. 30–43. – Kazinczy és Kölcsey. 44–53.

MEZEI Márta: Általánosság és személyesség a Kazinczy-levelezés első korszakában. = It 1986. 1. sz. 27–50.

SOÓS István. K. F. levelei az Osztrák Nemzeti Könyvtárban. = ItK 1986. 5. sz. 589–590. [Ismeretlennek, 1830-ból]

SZILÁGYI Ferenc. Bárócznál Bécsben. Kazinczy kiadatlan naplójából. = It 1986. 1. sz. 156–170.

KELÉNYI BÉLA

BELLA István: K. B. versei elé. = Életünk 1986. 3. sz. 231.

KEMÉNY ISTVÁN

KOZÁK László. Fátyolgyári szeánsz. K. I. versei. = Kr 1986. 12. sz. 17–18.

KEMÉNY JÁNOS

FÉJA Géza: K. J. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 312–317.

KEMÉNY ZSIGMOND

BARTA János: „Ködképek a kedély láthatárán." Egy különös Kemény-regényről. = It 1986. 1. sz. 123–146.
IMRE László: A jelképesség változatai K. Zs. Férj és nő-jében. = ItK 1986. 3. sz. 301–304.
NEUMER Katalin: K. Zs. három regényének értelmezése. (A szív örvényei, Ködképek a kedély láthatárán, A rajongók.) = ItK 1986. 1–2. sz. 147–161.

KENYERES ZOLTÁN

R. L. [RÓNAY László]: A Vigilia beszélgetése Kenyeres Zoltánnal. = Vig 1986. 12. sz. 933–941

KÉPES GÉZA

BORBÉLY Sándor: Jegyzetlapok Képes Gézáról. In: B. S. Tájékozódás. 187–198.
TÓBIÁS Áron: Keresztül-kasul K. G. életútján. = OlvNép 27. sz. 1986. 42–49.

KERECSÉNYI DEZSŐ

PÁLMAI Kálmán: Emlékezés Kerecsényi Dezsőre. = It 1986. 3. sz. 638–652.

KERÉK IMRE

BÖRÖNDI Lajos: „arcom arcodon ha átdereng" – K. I. lírája. = Som 1986. 6. sz. 37–39.

KERESZTURY DEZSŐ

GELLÉRI Andor Endre levelei Keresztury Dezsőnek. (Közli: Monostory Klára.) = Vig 1986. 3. sz. 195–196. [4 levél 1937–1943]
NÁDOR Tamás: K. D. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 140–150.
TÜSKÉS Tibor: Keresztury „őszikéi". Így éltem. In: T. T.: Triptichon. 46–57.

KERTÉSZ ÁKOS

ALEKSANDROVA, Marija: Pri Akos Kertesz. = Teatör 1986. 2. sz. 66–67.
ÉZSIÁS Erzsébet. K. Á. In: É. E.: Mai magyar dráma. 176–182.

KIRÁLY GYÖRGY

BOTKA Ferenc: K. Gy. emléke. = ÉI 1986. 16. sz. 8.

KIRÁLY ISTVÁN

DOLMÁNYOS István: Politika-történeti problémák Ady életművében. Gondolatok K. I. könyveiről. = ItK 1986. 4. sz. 398–406.
HIMA Gabriella: Jóvátétel és nosztalgia. (K. I.: Kosztolányi. Vita és vallomás.) = Alf 1986. 9. sz. 75–84.
TARJÁN Tamás: Irodalomtudósaink könyvtárában. K. I. [Interjú] = It 1986. 3. sz. 714–739.

KIS JÁNOS

ENYEDI Sándor: K. J. és Aranka György levelezése. = ItK 1986. 1–2. sz. 166–180. [9 levél, 1797–1799]

KISFALUDY SÁNDOR

SZILÁGYI Ferenc: Elfeledett és ismeretlen magyar írólevelek II. = It 1986. 4. sz. 952–957. [K. S. levele családtagjainak, 1796. Draguignan]

KISS ANNA

Szélárnyék elzuhant fákkal. Sorsfordító pillanatok. Kiss Annával beszélget Kabdebó Lóránt. = Kr 1986. 3. sz. 13.

KISS BENEDEK

LENGYEL Balázs. Keresztúton. K. B.: Szemem parazsa mellett. In: L. B.: Egy magatartás története. 246–249.

KISS DÉNES

TÜSKÉS Tibor: Tűnt nyarak királya, K. D. válogatott versei. In: T. T.: Triptichon. 164–171.

KISS JÓZSEF

RÓKA Jolán: K. J., a publicista. = Nyr 1986. 4. sz. 449–457.

KOCZOGH ÁKOS

K. Á.. Egyetemi hallgató 1935–39-ben. = OlvNép 30. sz. 1986. 45–54.
BALOGH László: K. Á. 70 éves. = Confessio 1986. 2. sz. 98–101.
Nekr. Balogh László = ÉI 1986. 50. sz. 7.

KOCSIS ISTVÁN

ELEK Tibor: Az első magyarországi monodrámakötetről. = Életünk 1986. 1. sz. 66–68.
ÉZSIÁS Erzsébet: K. I. In: É. E.: Mai magyar dráma. 209–212.

KODOLÁNYI JÁNOS

K. J. kiadatlan levelei Juhász Gézához. (Közli: Lévay Botond.) = Alf 1986. 3. sz. 51–55. [4 levél; 2 1934-ből, 2 1941-ből]
VIGH Károly: Bajcsy-Zsilinszky Endre levelei Kodolányi Jánoshoz. = Ttáj 1986. 6. sz. 41–58. [17 levél, 1934–1943.]

KOHÁRY ISTVÁN

CSANDA Sándor: K. I. börtönverseinek keletkezése. = ISz 1986. 4. sz. 361–371.
CSANDA Sándor: K. I. füleki kapitány börtönverseinek keletkezése. In: Cs. S.: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. 114–132.

KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL

BELOHORSZKY Pál: Mítoszok jégtörője. Kolozsvári Grandpierre Emilről. = Életünk 1986. 1. sz. 27–40.
GALSAI Pongrác: Könyvlevél Kolozsvári Grandpierre Emilhez. = ÉI 1986. 2. sz. 15. [Összefüggések c. kötetéről]
MAJOR Ottó: Mindig elölről – mindig ugyanazt. = ÚjT 1986. 28. sz. 23.
WÉBER Antal: K. G. E. Akadémiai, Bp., 1986. 230 l. (Kortársaink)

KONDOR BÉLA

RUTTKAY Helga: A kondori „művészi attitűd". = ÚjAur 1986. 3. sz. 32–35.

KONRÁD GYÖRGY

K. Gy.: Egy regényíró antipolitikája. = ÚjLátóh 1986. 1. sz. 33–40.
NAGY Csaba. K. Gy. kitüntetése. = Bécsi Napló 1986. 1. sz. 8. [A Charles Veillon-alapítvány 1985-ös európai esszédíja]

KORMOS ISTVÁN

BORBÉLY Sándor: K. I. mindenhatósága. In: B. S.: Tájékozódás. 241–249.
KÖNCZÖL Csaba: „Sétálni sistergő parázson..." K. I. verseiről. In: K. Cs.: Tükörszoba. 279–283.

KORNIS MIHÁLY

ÉZSIÁS Erzsébet: K. M. In: É. E.: Mai magyar dráma. 249–252.

KOSSUTH LAJOS

DOJCSÁK Győző: Kossuth New Yorkban. = ÉT 1986. 11. sz. 330.

FENYVESI László–FENYVESINÉ BALDZSI Irén: „Szövegét is látnom kellene..." Kossuth-levél Szentesen. = Honismeret 1986. 1. sz. 13–16. [Szöllősy Balázsnak, 1882]

PAJKOSSY Gábor: Kölcsey három levele Kossuthhoz. = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 1. sz. 87–96. [1836]

A Somogyi-könyvtár Kossuth-levelei. (Szerk. Péter László.) Somogyi-könyvtár, Szeged, 1986. 87 l. [A levelek hasonmása és olvasata]

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Kosztolányi regényeinek elemzése. Tudományos ülésszak az Újvidéki Magyar Nyelv-, Irodalom- és Hungarológiai Kutatások Intézete és az MTA Irodalomtudományi Intézete közreműködésével (1985 ősz). = Lit 1986. 1–2. sz. 3–73.
Bodnár György: Regény és lélektani regény. 3–8. – Angyalosi Gergely: A narrátor nézőpont-változatai Kosztolányi novellisztikájában. 9–15. – Kálmán C. György: A rossz orvos elbeszélő szerkezetének néhány eleme. 16–26. – Szegedy-Maszák Mihály: Körkörösség és transzcendencia a Pacsirtában. 27–42. – Utasi Csaba: A bizonyosságtól a viszonylagosságig. – Az aranysárkány. 43–48. – Rónay László: Az aranysárkányról. 49–55. – Bori Imre: Az Édes Anna egy lehetséges nézőpontjáról. 56–60. – Gerold László: Konfliktushelyzetek az Édes Annában. 61–67. – Juhász Erzsébet: A hiány szerepe és jelentése a Nero, a véres költő című regényben. 68–73.

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Nyelvtudományi Társaság 1985. május 3–5-én Nyíregyházán közös vándorgyűlést rendezett K. D. születésének 100. évfordulója alkalmából. = Nyr 1986. 3. sz. 258–288.
Fábián Pál: K. D. nyelvművelés-történeti helye és szerepe. 257–263. – Horváth Mária: A fiatal Kosztolányi stílusa. Vizsgálódások a Tinta című kötet nyomán. 263–269. – Bencze Lóránt: A remekmű gyökerei. 269–275. – Gáspári László: A szecesszió és a szimbolizmus Kosztolányi lírájában. 275–280. – Kemény Gábor: Kosztolányi nézetei a nyelv esztétikumáról. 280–288.

ÁDÁM Péter. Kosztolányi et Kornél Esti. = HungPEN 1986. 27. sz. 18–19.

ÁDÁM Péter: Kosztolányi franciául. Párizsi beszélgetés Jean-Luc Moreauval. = ÉI 1986. 35. sz. 10.

DÉR Zoltán: Amire mi is befizetünk. Öt Kosztolányi-interjú. = Üzenet 1986. 4. sz. 231–234. [Szövegközléssel]

DÉR Zoltán: Kosztolányi „naplója". = Üzenet 1986. 1–2. sz. 88–92. [K. D.: Napló 1933–1934.]

DÉRCZY Péter: Szindbád és Esti Kornél. Műfaj, szerkezet és világkép. = Lit 1986. 1–2. sz. 81–94.

DIENES György: Kosztolányi sugárkezelése Stockholmban. = OrvH 1986. 48. sz. 2949–2951.

DOMONKOS László: Kosztolányi szerbhorvátul. = ÉI 1986. 49. sz. 8. Hozzászólás: Péter László = ÉI 1986. 50. sz. 2.

HERCZEG Gyula: A prózaíró Kosztolányi. = Nyr 1986. 4. sz. 432–449.

HIMA Gabriella: Az egzisztencializmus és Kosztolányi. = ItK 1986. 6. sz. 694–704.

HIMA Gabriella: Jóvátétel és nosztalgia. (Király István: Vita és vallomás.) = Alf 1986. 9. sz. 75–84.

HUBAY Miklós: (Milyen megható, hogy itt is élek.) = ÉI 1986. 45. sz. 6. [Elhangzott K. D. síremlékének avatásán]

KIRÁLY István: Dezső Kosztolányi und die Österreichisch–Ungarische Monarchie. = Neohel 1986. 1. sz. 271–285.

KIRÁLY István: Kosztolányi. Vita és vallomás. Tanulmányok. Szépirodalmi, Bp., 1986. 478 l.

KŐHEGYI Mihály: Kosztolányi József levele feleségének az utolsó nemesi felkelés esztergomi táborából. = Fo 1986. 11. sz. 59–64. [1809, Kosztolányi Dezső nagyapja]

LENGYEL Balázs: Elemi szerkezetek Kosztolányi prózájában. In: L. B.: Egy magatartás története. 67–82.

MARGÓCSY István: „A szegény kisgyermek panaszai." = It 1986. 1. sz. 95–102.

Neue Zürcher Zeitung über Dezső Kosztolányi. „Sich sellst und andere verstehen lernen." = BpRundschau 1986. 41. sz. 9.

Ötven éve hunyt el K. D. = Üzenet 1986. 11. sz.

Rónay László: K. D. és a kortársi világirodalom. 693–704. – Thomka Beáta: A küzdő kétség. 705–708. – Mák Ferenc: Egy Kosztolányi-kép mint a gondolkodói pálya állomása. 709–710. – Bárdos László: Mire vagyunk fogékonyak Kosztolányiban? 711–714. – Harmat Béla: Egy levél háttere. Veljko Petrović levele Kosztolányihoz. [1927] 715–719.

RÁDICS Károly: Megfakultak a zöld tintával írott levelek. = MIfj 1986. 51. sz. 24–25. [A Kosztolányi–Móricz levelezésről]

RÉDEY Pál: Egy nemzedék panasza Kosztolányihoz. = EvÉ 1986. 52. sz. 6.

SCHELKEN Pálma: Kosztolányi gyorsírásos jegyzeteiből. = ItK 1986. 5. sz. 572–577.

„Számadás". K. D. születésének 100. évfordulóján. Tudományos ülésszak. (Budapest, 1985. március 28.) (Szerk.: Fráter Zoltán.) ELTE, Bp., 1985. [1986!] 203 l.

THOMKA Beáta: A félelem tere. K. D.: Poe Edgar. = Üzenet 1986. 12. sz. 765–767.

THOMKA Beáta: A pillanat formái.

A szimbolista elbeszélőszerkezet és a Kosztolányi-rövidtörténet formajegyei. 1. Kosztolányi korai elbeszélő formái. 89–109. – 2. A redukált létélmény formája. 109–132. – 3. A realista szimbolizmus és a groteszk realizmus formatendenciái. 132–137.

ZÁGONYI Ervin: Kosztolányi japán versfordításai – forrásaik fényében. = ItK 1986. 3. sz. 246–274.

VIRÁNYI Ottó: „...ismeretlen Úrnak vendége voltam..." Kosztolányi Dezsőre emlékezünk. = KatSzó 1986. 26. sz. 5.
WLACHOVSKÝ, Karol: Kosztolányi prózája a fordítás tükrében. = Nagyv 1986. 5. sz. 732–735.
50 éve halt meg K. D. Mózsi Ferenc = Nemzetőr 434. sz. 1986. 5.

KOVÁCS IMRE

ERDÉSZ Ádám: K. I. pályaképéhez. K. I. és Kner Imre levelezése 1936–37. = LevéltSz 1986. 3. sz. 49–67. [32 levél]

KOVÁCS ISTVÁN

BALASSA Péter: K. I. költészetéről. = EgyL 1986. 4. sz. 6.
(pálfy) [PÁLFY G. István]: Tartozó hűség. = MIfj 1986. 3. sz. 6.

KOVÁCS PÁL

KÁLMÁN Gyula: Nemzedékek éltető szelleme volt, K. P. emlékezete. = Műhely 1986. 4. sz. 60–67.

V. KOVÁCS SÁNDOR

Nekr. Kovács József László = It 1986. 4. sz. 983–984.

KOVAI LŐRINC

K. L.: Emlékezés nehéz időkre. [Önéletrajzi írás.] = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 3. sz. 320–326.
KÁRÁSZ József: Kovai Lőrincre emlékezve. = Délszig 6. sz. 1986. 18–22.
Nekr. Katkó István. = ÉI 1986. 11. sz. 10.

KÖLCSEY FERENC

KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz.
Kazinczy és Kölcsey. 44–53. – Kölcsey személyiségének fejlődése – lírája tükrében. 1808–1823. 57–105. – Az epikus Kölcsey. 106–126. – Kölcsey nemzetfogalmai. 127–139.
MADARÁSZ Imre: Berzsenyi és Kölcsey. = EgyL 1986. 3. sz. 5.
PAJKOSSY Gábor: Kölcsey három levele Kossuthhoz. = Szabolcs-SzatmáriSz 196. 1. sz. 87–96. [1836]
SZABÓ G. Zoltán: Kölcsey ismeretlen verse egy emlékkönyvben. = ItK 1986. 5. sz. 590–596. [Bayné Szemere Teréz emlékkönyve, 1815]
SZABÓ Sarolta: A szatmárcsekei Kölcsey-kúria levéltára. = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 1. sz. 97–111.

KŐRÖSI CSOMA SÁNDOR

BETHLENFALVY Géza: Csoma dokumentumok indiai levéltárakban. = Keletkutatás 1986. tavasz. 75–81.

KRASZNAHORKAI LÁSZLÓ

BALASSA Péter: A csapda koreográfiája. K. L.: Sátántangó. = Je 1986. 2. sz. 177–184.
VARGA Lajos Márton: Mindennapi irodalmunk. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 8. sz. 4.

KRIZA JÁNOS

BORI Imre: Vadrózsa Vadrózsa. = 7Nap 1986. 28. sz. 38.
KÓSA László. A Vadrózsák tudós gyűjtője. K. J. = ÉT 1986. 26. sz. 806–807.
KRÍZA Ildikó: Székelyföld nagy fia. Kriza Jánosról – születésének 175. évfordulóján. = MHírek 1986. 13. sz. 10–11.

KRÚDY GYULA

BIKÁCSY Gergely: N. N. Párizsban. = ÉI 1986. 7. sz. 6. [K. Gy.: N. N. c. könyvének francia fordításáról. Ford. Virág Ibolya]
BODNÁR György. A „mese", a novellaciklus és a Szindbád. = Lit 1986. 1–2. sz. 74–80.
CSÁKY Károly: Nógrádi tájak és hősök K. Gy. műveiben. = ISz 1986. 2. sz. 162–171.
CZÉRE Béla: Élet és halál mezsgyéjén. K. Gy. Mit látott Vak Béla szerelemben és bánatban c. regényéről. = Fo 1986. 3. sz. 22–26.
CZÉRE Béla: Két Krúdy-elemzés. A múlt századi Budapest poézise. Krúdy Hét bagoly című regényének időrétegei. – Középkori haláltánc. Krúdy felvidéki zsoldostörténetei. = Életünk 1986. 12. sz. 1124–1134.
CZÉRE Béla: A Nyírség mitológiája. K. Gy. Napraforgó című regénye. = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 2. sz. 218–228.
CZÉRE Béla: Rezeda Kázmér romantikus szerepjátszása. = Pal 1986. 4. sz. 68–76.
DÉRCZY Péter: Szindbád és Esti Kornél. Műfaj, szerkezet és világkép. = Lit 1986. 1–2 sz. 81–94.
FABÓ Kinga: Pluralitás és anekdotaforma. = Életünk 1986. 2. sz. 149–158. [K. Gy.: Napraforgó]
FÜLÖP László: Közelítések Krúdyhoz. Szépirodalmi, Bp., 1986. 400 l.
KOMPOLTHY Zsigmond: A rejtőzködő főmű. Néhány szempont Krúdy Boldogult úrfikoromban című regényének elemzéséhez. = Életünk 1986. 2. sz. 159–170.
KRÚDY Zsuzsa: K. Gy. Bécse. = MHírek 1986. 4. sz. 14–15. [Hatvany Lajos és K. Gy. levélváltásából: 4 levél, 1925]
KRÚDY Zsuzsa: Levél a Palócföld olvasóihoz. Ősi fészkünk Nógrádban volt. = Pal 1986. 4. sz. 77–79.
KULIN Ferenc: K. Gy. Petőfi-élménye. In: K. F.: Közelítések a reformkorhoz. 282–304.

MIKES György: Új anekdotakincs. = MHírek 1986. 1. sz. 20–21.
POMOGÁTS Béla: Két szökés. Nosztalgia és irónia a Szindbád-elbeszélésekben. = Lit 1986. 1–2. sz. 95–101.
SEBESTYÉN György: A démonok kedvence. In: S. Gy.: A Lét háza. 293–308.

KUN ÁGOTA

ACZÉL Géza: K. Á. verseiről. = Alf 1986. 6. sz. 38.

KUN ÁRPÁD

OLÁH János: K. Á. verseiről. = Életünk 1986. 12. sz. 1100.
VÖRÖS István: Anton Sztrakics második száműzetése. K. Á. versei. = Kr 1986. 12. sz. 18.

KUNSZABÓ FERENC

BORBÁNDI Gyula: Széchenyiről – mai szemmel. – K. F. És ég az oltár című könyve. = NyugMság 1986. 6. sz. 5.

KUNSZERY GYULA

HAAS György: Ki volt K. Gy.? = KatSz 1986. 1. sz. 84–86.
SZEGHALMI Elemér: Egy nagy katolikus újságíró emlékezete. K. Gy. születésének 80. évfordulójára. = ÚjEmb 1986. 27. sz. 6.

KURDI FEHÉR JÁNOS

ZALÁN Tibor: Háy János és K. F. J. versei elé. = Ttáj 1986. 1. sz. 43–44.

LACKÓ MIKLÓS

SÜKÖSD Mihály: A megtalált múlt átvilágítása. L. M. tanulmányai örvén. In: S. M.: Seregszemle. 175–182.

LADÁNYI MIHÁLY

SIMOR András: L. M. nagyságáról. = Kr 1986. 11. sz. 2.
SZEKÉR Ernő: „Aki az eresz alá áll, jobban ázik." Utolsó beszélgetés Ladányi Mihállyal. = ÉI 1986. 41. sz. 6.
VINKÓ József: Ahová a lélek hazatalál. = ÚjT 1986. 40. sz. 15.
Nekr. Baranyi Ferenc = ÉI 1986. 40. sz. 6.

LAKATOS ISTVÁN

KABDEBÓ Lóránt: L. I. Akadémiai, Bp., 1986. 283 l. (Kortársaink)
LENGYEL Balázs: Egy magatartás története. L. I.: Írás a porban. In: L. B.: Egy magatartás története. 208–212.

LAKATOS MENYHÉRT

GARAJ Lajos: Cigány regény. = ISz 1986. 3. sz. 279–283. [Füstös képek]
KOVÁCS József: A számadás a lemondás kezdete. [Interjú] = ÚjT 1986. 15. sz. 27.
A 60 éves L. M. köszöntése. M. G. = ÉI 1986. 15. sz. 11.

LÁSZLÓ-BENCSIK SÁNDOR

A 60 éves L.-B. S. köszöntése. Megyesi Gusztáv = ÉI 1986. 1. sz. 10.

LÁSZLÓ LAJOS

LACZKÓ András: Oknyomozás és diagnózis. L. L. könyveiről. = Je 1986. 9. sz. 854–858.

LATOR LÁSZLÓ

ERDŐDI Gábor: L. L. műfordítói műhelyében. = EgyL 1986. 18. sz. 8.

LENGYEL BALÁZS

A Márciusi Fronttól az Újholdig. Beszélgetés Kabdebó Lóránt Sorsfordító pillanatok című rádiósorozatában. In: L. B.: Egy magatartás története. 349–382.
A Márciusi Fronttól az Újholdig. (Beszélgetés Kabdebó Lóránttal.) = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 467–491.
TÜSKÉS Tibor: Közelképek. L. B. esszéi. In: T. T.: Triptichon. 95–102.

LENGYEL JÓZSEF

DEMÉNY Pál: A kicsi, mérges öregúr. = Kr 1986. 7. sz. 8–9.
DUSZA István: „Legyen kenyere mindenkinek." Kilencven éve született L. J. = TermTárs 1986. 8. sz. 28–31.
L. S.: Tudományos tanácskozás Lengyel Józsefről Marcaliban. = Som 1986. 6. sz. 95–96.
MAJOR Ottó: Jegyzetek Szibériából. L. J. kockás füzetei. = ÚjT 1986. 18. sz. 16.
MAJOR Ottó. L. J. naplójából – 1969–1971. = Val 1986. 9. sz. 23–40. [Szövegközléssel]
MAJOR Ottó: Monoszlói elégia. Lengyel Józsefre emlékezve. = ÚjT 1986. 31. sz. 23.
POMOGÁTS Béla: L. J. 1896–1975. = Életünk 1986. 2. sz. 134–142.

- sb -: L. J.-emlékülés. = ÉI 1986. 38. sz. 6. [Marcali, 1986. szept. 12.]
SÜKÖSD Mihály: Sors és példa. Töredék Lengyel Józsefről. In: S. M.: Seregszemle. 104–111.
VAJDA György: Emlékezet és példa. = ÚjT 1986. 41. sz. 5.

LESZNAI ANNA

PETRÁSNÉ KOVÁTS Gizella: Első és utolsó találkozásom Lesznai Annával. = Hét 1986. 3. sz. 11.

LOTZ BÉLA

FODOR András: Lotz Béláról. = Som 1986. 4. sz. 56–57.

LOVIK KÁROLY

THOMKA Beáta: A pillanat formái.
Lovik rövidprózájának elbeszélésszerkezeti és műfaji kérdései. 57–58. – 1. Egyszerű formák és fantasztikus elbeszélés. 58–65. – 2. A keretelbeszélés változatai. 65–70. – 3. A drámai novellától a történetszerűség funkcióvesztéséig. 71–76. – 4. Az anekdotikus történetmag és az egyeseményű történet. 76–81. – 5. Távolodás a klasszikus novellaformától. 81–86.

LUKÁCS GYÖRGY

L. Gy.: Selected correspondence, 1902–1920. Dialogues with Weber, Simmel, Buber, Mannheim and others. (Sel., ed., transl., annot. by Judith Marcus, Zoltán Tar. Introd. by Zoltán Tar.) Columbia Univ. Press, New York, 1986. 318 l.
L. Gy.-emlékszám. = ÚjSymp 1986. 5–6. sz. 2–69.
Dési Ábel: Útjelzők és kérdőjelek. Bevezető gondolatok. 2–3. – Heller Ágnes: Az iskolaalapító. 5–9. – Vranicki, Predrag: Marxista ellentmondások. 11–15. – Fehér Ferenc: A romantikus antikapitalizmus válaszútjain. Tipológia és német ideológiatörténeti adalék az Ernst–Lukács levelezés kapcsán. 17–35. – Márkus György: Lukács első esztétikája. 36–45. – Vajda Mihály: A dialektika nyomában. Lukács 1918–1919-ben. 47–58. – Sziklai László: A nem tiszta ész kritikusa. 60–62 – Tóth, Cvetka: Lukács sztálinizmus-kritikájáról. 64–69.
L. Gy.-emlékszám. = ÚjSymp 1986. 7–8. sz. 2–52.
Zoltai Dénes: Út a modern filozófia világfogalmához. Adalék a lukácsi életmű értelmezéséhez. 2–6. – Milošević, Nikola: Lukács mint Nietzsche adósa. 7–10. – Pejović, Danilo: Hegel két marxista megközelítése. (Lukács és Bloch.) 11–14. – Strehovec, Janez: Bloch és Lukács vitája az expresszionizmusról. 15–17. – Gáll Ernő: Gramsci és Lukács. 18–21. – Fehér Ferenc: Lukács és Benjamin – párhuzamok és ellentétek. 22–25. – Hanák Tibor: L. Gy. és az elidegenedés. 26–31. – Almási Miklós: Lukács ontológiai fordulata. A társadalmi lét ontológiájáról. 32–

38. – Bodrogvári Ferenc: Lét és ideológia. 39–44. – Roth Ferenc: Lukács Ontológiája. 45–49. – Heller Ágnes: Lukács és a „Szent Család". 50–52.

ANGYALOSI Gergely: A lélek és a dialektikus ész I. In: A. G.: A lélek lehetőségei. 32–50.

BALASSA Péter: A zárójelbe tett módszer. L. Gy.: Megjegyzések az irodalomtörténet elméletéhez. = Je 1986. 6. sz. 522–528.

Hármasegység. Vallomások Lukács Györgyről. Interjúetűdök Kovács András filmjéből. A Lukács-vita. = MV 1986. 12. sz. 4–27. [Almási Miklós, Fehér Ferenc, Heller Ágnes, Hermann István, Jánossy Ferenc, Király István, Kovács András, Sőtér István, Szigeti József, Tőkei Ferenc, Újhelyi Szilárd, Vas István]

JOVINE, Francesco: Egy Lukács-interjú 1949-ből. = Kr 1986. 8. sz. 37. [L'Unitá, 1949. nov. 3.]

KAPOSI Márton: A kellemesség kategóriája L. Gy. esztétikájában. = Ttáj 1986. 6. sz. 75–85.

KISS Endre: Lukács, Bécs, belle époque... = Nagyv 1986. 6. sz. 917–921.

KISS Irén: Lukács and European culture – A conference in Rome. = NHQu 102. sz. 1986. 121–128.

KIRÁLY István: L. Gy. nemzettudata. = ÉI 1986. 36. sz. 5., 8.

KOFLER, Leo: Zu Lukács Literaturtheorie. = Sozialismus 1986. 4. sz. 41–46.

KOLOSZÁR László–WEISZ János: „A félreértett realizmus ellen." = Val 1986. 9. sz. 98–105.

KÖNCZÖL Csaba: A formát akaró lélek dialektusa. A lélek és a formák stílusáról. In: K. Cs.: Tükörszoba. 85–110.

Levélváltás Thomas Mann és L. Gy. között. (Közli: Imre Magda és Szabó Ágnes.) = Kr 1986. 1. sz. 9. [3 levél, 1927]

Lukács és Sereni levélváltása. (Közli: Szabó Tibor.) = Kr 1986. 8. sz. 38. [Emilio Sereni, 2 levél 1954-ből]

MARCUS, Judith: L'artiste et son philosophe. Réflexions sur les rapports entre Th. Mann et G. Lukács. = L'Homme et la Société 1986. 79–82. sz. 81–95.

P. MÜLLER Péter: A színikritikus Lukács. = Híd 1986. 2. sz. 240–244.

NAGY András: „Játsszunk Dosztojevszkijt!" Vázlat a fiatal L. Gy. Dosztojevszkij-élményéhez. = Confessio 1986. 1. sz. 76–85.

POSZLER György: Az évszázad csapdái. Tanulmányok Lukács Györgyről. Magvető, Bp., 1986. 183 l. (Gyorsuló idő)

POSZLER György: A realizmuselmélet keletkezése. (Adalékok L. Gy. esztétikájához a 30-as és 40-es években.) = Je 1986. 6. sz. 529–536.

SCHWEITZER Pál: Publikationen zum Lukács-Jubiläum in Ungarn. = BücherUng 1986. 1. sz. 16–18.

SOÓS László: L. Gy. dokumentumok az Országos Levéltárban. = LK 1986. 1. sz. 155–173.

SZERDAHELYI István: L. Gy. és a mai tömegkultúra. = Kr 1986. 3. sz. 23–25.

SZIKLAI László: Proletárforradalom után. L. Gy. marxista fejlődése, 1930–1945. Kossuth, Bp., 1986. 361 l.

TOLNAI Gábor: Lukács Györggyel Rómában, 1949. október. = Kr 1986. 8. sz. 34–36.

MADÁCH IMRE

DEÁK Tamás: Száz év Madách. = Életünk 1986. 1. sz. 52–63.
FÁJ Attila: Az ember tragédiája és az antiutópiák. Madách történelemszemlélete. = KatSz 1986. 1. sz. 31–44.
HORVÁTH Károly: Krasiński és Madách. In: Hungaro-Polonica. 191–202.
KERÉNYI Ferenc: Az utolsó nógrádi nagyasszony. Beszélgetés Balogh Károlynéval. = Pal 1986. 3. sz. 69–75.
KOVÁCS Anna: M. I. sztregovai műhelyében. = NógrMűv 1986. 1. sz. 89–95.
KUTASI KOVÁCS Lajos: Madách Flóra emlékei. Egy régi beszélgetés a költő unokájával. = NyéK 64. sz. 1986. 22–24.
RÁKOS Péter: Madách, ha élne... Az ember tragédiája gottwaldovi bemutatója. = ISz 1986. 8. sz. 757–761.
SÁNDOR Iván: Quo vadis, Thalia?
A Tragédia körül. 56–71. – A Mózes ébresztése. 72–81.
*STREM, George G.: The influence of Goethe's „Faust" on the Hungarian classic „The Tragedy of Man" by Imre Madách. = EEQ 1985. 1. sz. 81–93.
SZILÁGYI Ferenc: Elfeledett és ismeretlen magyar írólevelek II. = It 1986. 4. sz. 952–957. [M. I. levele Pákh Albertnek, 1864]
VALECSIK Árpád: „A híd-szerep jegyében". (A Nagykürtösi M. I. irodalmi és kulturális napok rendezvényeiről.) = NógrMűv 1986. 1. sz. 84–89.
VARGA Pál: Az ember tragédiája kompozíciójáról. = ItK 1986. 1–2. sz. 132–147.

MAGYARI ISTVÁN

FÉJA Géza: Pázmány ellenfelei. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 214–217.

MÁNDY IVÁN

ANTALL István: „Az álmok legalább annyira valóságosak, mint napjaink." Beszélgetés Mándy Ivánnal. = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 2. sz. 232–234.
BORI Imre: Egy kitűnő író. = 7Nap 1986. 10. sz. 36.
ERDŐDY Edit: A tehetség törvényei szerint. M. I. prózája 1–2. = Vig 1986. 1. sz. 17–25.; 2. sz. 93–98.
LENGYEL Balázs: Egy tárgyias lírikus. Bevezető egy Mándy-esthez. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 300–304.
LENGYEL Balázs: Mándyról – fiataloknak. In: L. B.: Egy magatartás története. 135–143.
Milyen hosszú egy délelőtt? Gách Marianne beszélgetése Mándy Ivánnal. = FSzM 1986. 34. sz. 6–7.
NEMESKÜRTY István: Álom és éjbeomlás. M. I. Magukra maradtak című prózaköltéményéről. = ÉI 1986. 47. sz. 11.
Sorsfordító pillanatok. Mándy Ivánnal beszélget Kabdebó Lóránt. = Kort 1986. 3. sz. 127–135.

MARÓTI LAJOS

ÉZSIÁS Erzsébet: M. L. In: É. E.: Mai magyar dráma. 132–139.

MARTONFALVY IMRE

M. I.: Török Bálint deákjának, Martonfalvy Imrének naplótöredéke és emlékirata 1555., 1585. A kézirat hasonmása és betűhű átirata bevezetéssel és jegyzetekkel. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 1986. VII., 74 l. (A magyar nyelvtörténet forrásai 1.)

MÉCS LÁSZLÓ

MÉSZÁROS István: M. L. verse református gimnazistáknak. = ÚjEmb 1986. 19. sz. 4. [Életbe indulók dala]

MEDGYESI PÁL

KOCSIS Attila: 350 éve jelent meg a „Praxis Pietatis". = RefL 1986. 16. sz. 3.

MÉLIUSZ JUHÁSZ PÉTER

FÉJA Géza: M. J. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 63–68.

MESTERHÁZI LAJOS

E. FEHÉR Pál: Egy realista író. Mesterházi Lajosról, születésének 70. évfordulóján. = Kr 1986. 2. sz. 16.

KARIG Sára: M. L. emlékezete. = ÉI 1986. 9. sz. 4.

MAJOR Ottó: Prométheusz-sors. A visszaemlékező M. L. = ÚjT 1986. 9. sz. 23.; Látóh 1986. 5. sz. 66–70.

70 éve született M. L. Jovánovics Miklós = Budapest 1986. 3. sz. 3.

MÉSZÁROS IGNÁC

CSANDA Sándor: Az első magyar regény és verses betétei – szlovák fordításban. = ISz 1986. 2. sz. 154–161. [M. I.: Kártigám. Ford.: Michael Semian]

CSANDA Sándor: Az első magyar regény és verses betétei – szlovák fordításban. In: Cs. S.: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. 143–158. [Kártigám]

MÉSZÖLY MIKLÓS

M. M.: Egy elmaradt előadás. = Itt-Ott 1986. 4. sz. 17–22. [Az Itt-Ott által rendezett, 1986 augusztusi magyar hétre szánt előadás szövege]

M. M.: Esélyek és kockázatok a kétezredik év küszöbén. = Vság 1986. 3. sz. 43–53. [Elhangzott a hollandiai Mikes Kelemen Körben, 1985. szept. 8-án]

M. M.: Schriftsteller und Integrität. = Akzente 1986. 3. sz. 232–237.

BORI Imre: Album- és álomképek. = 7Nap 1986. 4. sz. 36.

JELENITS István: A vadász és a vad. M. M. Saulusáról. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 305–311.

KARÁTSON Endre: M. M. és a Camus-i közérzet. = Életünk 1986. 2. sz. 128–133. [Az atléta halála]

KÖNCZÖL Csaba: Tükörszoba.
Kórtani makettünk, M. M. 202–210. – Rendezés vagy végrehajtás? M. M.: Film. 211–217. – A pontosság romantikusa. Mészöly Miklósról. 218–236.

LENGYEL Balázs: Prózaírók versei. M. M.: Esti térkép. In: L. B.: Egy magatartás története. 237–239.

M. M. műhelyvallomása. Riporter: Szörényi László. = Vig 1986. 3. sz. 231–232. [Elhangzott 1985. dec. 2-án a rádióban]

MÁTÉ J. György: Karmabandka és erotika. = Fo 1986. 10. sz. 45–50.

RADNÓTI Sándor: Utószó M. M.: Saulus című regényéhez. = Szivárvány 20. sz. 1986. 145–148. [Az olasz nyelvű kiadáshoz]

SEBESTYÉN György: „Egy hangyát megsimogatni!" In: S. Gy.: A Lét háza. 333–336.

MEZEI ANDRÁS

LENGYEL Balázs: Tűztáncosok férfikorban. M. A.: És eljön... In: L. B.: Egy magatartás története. 228–232.

MEZEI JÓZSEF

Nekr. Csűrös Miklós = ItK 1986. 2. sz. 340–341.; u.ő. = ÉI 1986. 19. sz. 8.; Eisemann György = EgyL 1986. 9. sz. 2.; Madarász Imre = EgyL 1986. 8. sz. 4.

MIKES KELEMEN

M. K.: Catechismus formájára való közönséges oktatások. Sajtó alá rend. Hopp Lajos. Akadémiai, Bp., 1986. 923, 929–1752. (Mikes Kelemen Összes Művei 5.)

*CAVAGLIÀ, Gianpiero: L'identitá perduta. Romanzo e idillo. (Prospettive sul settecento ungherese: Kelemen Mikes e Mihály Csokonai.) Guida, Napoli, 1984. 104 l. (Esperienze 124.)

FÉJA Géza: M. K. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 447–451.

HOPP Lajos: Mikes-fordítások Rákóczi rodostói könyvtárából. = MKsz 1986. 4. sz. 283–294.

OZSVALD Árpád: M. K. (1690–1761). = Hét 1986. 40. sz. 10.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

ALEXA Károly: Über Kálmán Mikszáth für Ausländer. = BücherUng 1986. 3. sz. 26–30.
MOLNÁR Aurél: Mikszáthról – Prágában. = OlvNép 27. sz. 1986. 8–18.
VÉBER Károly: Így élt M. K. Móra, Bp., 1986. 221 l. (Így élt)

MOCSÁR GÁBOR

M. G.: ...eleitől fogva. Irodalmi önéletírás. Magvető, Bp., 1986. 562 l.
BORBÉLY Sándor: M. G. írói átváltozásai. In: B. S.: Tájékozódás. 227–240.
M. G. 65 éves. Ajánló bibliográfia. (Összeáll. Elek Sándorné.) Városi Könyvtár, Debrecen, 1986. 34 l.

MOHÁS LÍVIA

SZÉLES Klára: M. L. regény-kertészete. = ÚÍ 1986. 7. sz. 123–126.

MOLDOVA GYÖRGY

MÜLLER Tibor: „Egyetlen szerkesztőre se fogtam még pisztolyt, hogy közölje az írásomat." [Interjú] = Budapest 1986. 3. sz. 16–19.
NAGY László Kálmán: Moldova, a „híres vagány" – lengyelül. = ÉI 1986. 18. sz. 4.

MOLNÁR FERENC

BÁNOS Tibor: Fedák Sári különös élete II. = ÚjT 1986. 13. sz. 18–19.
BÁNOS Tibor: A tárca. = Mo 1986. 48. sz. 27.
HALÁSZ László: A siker nyomában. (M. F.: A Pál utcai fiúk.) = KultKöz 1986. 5. sz. 52–61.
KAHL, Kurt: Ringspiel-Casanova. Zur Neuinszenierung von Franz Molnárs unverwüstlichet Vorstadtlegende „Liliom". = Bühne 1986. 332. sz. 20–21.
SEBESTYÉN György: Molnár Ferencről. In: S. Gy.: A Lét háza. 309–315.

MOLNÁR GÉZA

BORBÉLY Sándor: Három találkozás Molnár Gézával. In: B. S.: Tájékozódás. 250–267.

MOLNÁR JÁNOS

FEHÉR Katalin: Az első magyar nyelvű rendszeres neveléstan. = MKsz 1986. 4. sz. 316–320.
TAKÁCS Béla: M. J. Egy jezsuita hitvitázó a XVIII. században. = TheolSz 1986. 1. sz. 39–44.

MOLNÁR JÓZSEF

Nekr. Nagy Miklós = ItK 1986. 4. sz. 478.

MÓRA FERENC

FEKETE János: A Kincskereső kisködmön néhány életrajzi vonatkozása. = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 163–170.

MÓRICZ VIRÁG

BORBÉLY Sándor: Az örökségőrző M. V. In: B. S.: Tájékozódás. 199–210.

MÓRICZ ZSIGMOND

„Ahogy én Ady Endrét láttam." M. Zs. rádióbeszéde 1939-ből. (Közli: Natkó Gyula.) = Alf 1986. 3. sz. 47–50.
H. BAGÓ Ilona: M. Zs. hagyatéka. = ItK 1986. 6. sz. 738–741.
BORBÉLY Sándor: A gyermekeknek író Móricz. In: B. S.: Tájékozódás. 29–48.
BORI Imre: M. Zs. kisregényeiről. = 7Nap 1986. 6. sz. 36.
HERCEG János: M. Zs. és a Bácska. = Fo 1986. 9. sz. 28–32.
MÓRICZ Virág: A Móricz–Négyesy-affér. = ÉI 1986. 16. sz. 4.
M. PÁSZTOR József: Új bázisul, a jövőnek. M. Zs., a Nyugat szerkesztője. = Napj 1986. 1. sz. 27–28.
RÁDICS Károly: Az elfogult testvér. Ady Lajos levelei Móricz Zsigmondhoz. = Dunatáj 1986. 1. sz. 44–62. [30 levél, 1913–1934]
RÁDICS Károly: Megfakultak a zöld tintával írott levelek. = MIfj 1986. 51. sz. 24–25. [A Kosztolányi–Móricz-levelezésről]
RÁDICS Károly: A megőrző megőrzése. Németh László levelei Móricz Zsigmondhoz. = Fo 1986. 11. sz. 65–73. [10 levél, 1931–1940]
RUBOVSZKY Kálmán: Az irodalmi művek adaptálása. (Móricz: Légy jó mindhalálig.) = KultKöz 1986. 5. sz. 62–73.
SINKA István: Amikor M. Zs. „korteskedett"... = Napj 1986. 10. sz. 16–17.
SINKA István: Búcsú Móricz Zsigmondtól. = Napj 1986. 10. sz. 17. [1942]
TAKÁCS Ferenc: Zsigmond Móricz (1879–1942). = HungPEN 1986. 27. sz. 3–8.

NÁDAS PÉTER

BALÓ Júlia: Találkozás Nádas Péterrel. „A történés a papíré." = FSzM 1986. 47. sz. 10–11.
ÉZSIÁS Erzsébet: N. P. In: É. E.: Mai magyar dráma. 221–226.
SZEGEDY-MASZÁK Mihály: Péter Nádas. = HungPEN 1986. 27. sz. 44–56.

NAGY DÁNIEL

MÓZER István: Az „úgynevezett legmagasabb szellemi pályán..." = Utunk 1986. 36. sz. 4–5.

NAGY GÁSPÁR

DOMOKOS Mátyás: Pillantás az „ÉvTiZeDhAtÁrHíD"-ról. = Ttáj 1986. 6. sz. 33.
GÖRÖMBEI András: N. G. földi pörei. In: G. A.: „Ki viszi át..." 264–285.
KAMPIS, Peter: Dreißig Jahre „Judaszeit." = Wochenpresse 1986. 40. sz. 30–31.

NAGY LAJOS

BARTÓK János: N. L. mint előadóművész. = ÚÍ 1986. 7. sz. 97–105.
BORBÉLY Sándor: Így élt N. L. Móra, Bp., 1986. 196 l. (Így élt)
BORBÉLY Sándor: Nagy Lajosról kezdőknek és haladóknak. In: B. S.: Tájékozódás. 84–99.
GODA Gábor: Történeteim Nagy Lajosról. = MN 1986. ápr. 26. 11., Látóh 1986. 7. sz. 22–29.
PÁLOS László: N. L. Jeremiáda című novellájának stílusa. = Mtan 1986. 3. sz. 124–134.

NAGY LÁSZLÓ

N. L.-emlékszám. = Alf 1986. 2. sz. 3–111.
Csoóri Sándor: N. L. újra Debrecenben. 3–6. – Koczkás Sándor: „A világ kirakatában." N. L. élő öröksége. 8–23. – Cs. Nagy Ibolya: Beszélgetés a költővel. 24–27. – Görömbei András: Erkölcs és esztétikum a mindenség színe előtt. 28–34. – Szabolcsi Miklós: Indulás és megérkezés. Három találkozás Nagy Lászlóval. 35–38. – Tornai József: Mágia és metafizika. Képzelt beszélgetés Nagy Lászlóról és Pilinszky Jánosról. 39–44. – Jánosi Zoltán: „füledbe a létezés jajgat, anyjának ő követel". A hosszúversek emberképének fejlődési váza 1953-tól 1956-ig. 45–53. – Keresztury Tibor: Sorsösszegzés és művészi kiteljesedés. N. L.: Búcsúzik a lovacska. 54–61. – Tőkei Ferenc: N. L. és a „hosszúvers" műfaja. 62–64. – Czine Mihály: N. L. és Debrecen. 65–66. – Kósa Ferenc: Érdemes-e? Töprengések a mértékről és a megmaradásról. 67–75. – Tamás Attila: Tűnődések az időszerűségről. 76–77. – Nyilasy Balázs: Kritikus töprengések egy jelentős költőről. 78–83. – Csurka István: Indulatos identitás. Reflexiók N. L. korszerűsége kapcsán. 84–87. – Székelyhidi Ágoston: Szárnya a madárnak. Töredék N. L. humanizmusáról. 88–90. – Hekerle László: „Ördög már veletek". Kísérlet N. L. kései költészetéről. 91–97. – Simon Zoltán: „ostorát föl lehet venni". N. L. kritikai fogadtatása. 99–111.
N. L.-emlékszám. Hajdú-Bihar Megyei Lapkiadó Vállalat, Debrecen, 1986. 111 l. [Az Alföld 1986. 2. sz.]
DOMOKOS Mátyás: Szabó Lőrinc, Illyés Gyula, N. L. versmondásáról. Válaszok Bán Magdának. = It 1986. 1. sz. 237–242.

(eszéki) [Eszéki Erzsébet]: Iszkáz és a Kozmosz között. Egy svéd N. L.-kötetről. = ÉI 1986. 28. sz. 8.

GÖRÖMBEI András: „Ki viszi át..."
„Fönséges fejét bánat, bitangság fölé vágja." N. L. költészetéről. 95–125. – „Ki viszi át a szerelmet." 126–140. – Jönnek a harangok értem. 141–154.

HEGYI Béla: Kinek a költője? N. L. In: H. B.: Kimondva is kimondatlan. 59–61.

HUSZÁR János: N. L.-emléktábla avatás Pápán. = Honism 1986. 2. sz. 12.

KERESZTURY Tibor: N. L. (1925–1978) = Határ 1. sz. 1986. (ápr.) 59–51.

NAGY Gáspár: Széljegyzet Cogito úr testtartásához – Zbigniew Herbert és N. L. segítségével. In: Hungaro-Polonica. 219–223.

TUNGLI Gyula: N. L. és Vas Károly. = Honism 1986. 1. sz. 10–11.

VASILJEVA, L.: Bolgarskij dom Laszlo Nagya. = Inostrannaja Literatura 1986. 8. sz. 236–239.

NAGY PÉTER

Az Irodalomtörténet kérdései Nagy Péterhez. [Interjú] = It 1986. 1. sz. 228–231.

NÉGYESY LÁSZLÓ

MÓRICZ Virág: A Móricz–Négyesy-affér. = ÉI 1986. 16. sz. 4.

NEMES NAGY ÁGNES

Elvesztett otthonok. Kabdebó Lóránt interjúja. = Je 1986. 12. sz. 1129–1138.

FÖLDES Anna: „Micsoda orvos mely igéje ment meg?" Beszélgetés Nemes Nagy Ágnessel. = NőkL 1986. 30. sz. 20–21.

SZERDAHELYI István: „A teljességet szeretném." [Interjú] In: Sz. I.: Kortársaink mondják. 69–77.

NEMESKÜRTY ISTVÁN

NÁDOR Tamás: N. I. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 281–292.

NÉMETH G. BÉLA

Helyettünk senki sem gondolkodik. N. G. B. akadémikus, egyetemi tanárral, az ELTE Egyetemi Könyvtára főigazgatójával beszélget Lendvai L. Ferenc. = TársSz 1986. 3. sz. 68–76.

NÁDOR Tamás: N. G. B. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 293–304.

NÉMETH LÁSZLÓ

N. L.: Gyökérszaggatás. Karácsonyi üzenet. = OlvNép 30. sz. 1986. 5–6. [Elhangzott a Magyar Rádióban, 1961-ben]

N. L.: Ha én miniszter lennék. Levél egy kultúrpolitikushoz. = Vság 1986. 6. sz. 1–45. [Aczél Györgyhöz, 1962. dec. 5. Első teljes közlés]

N. L. levelei Sárközi Györgyhöz (1936–1937) és Sárközi Györgynéhez (1945–1954). Közli: Széchenyi Ágnes = MV 1986. 8. sz. 19–56. [74 levél] Hozzászólás: G. Merva Mária: Olvashatatlan? = ÉI 1986. 42. sz. 9.

N. L.: Művelődéspolitikai írások. (Vál., szerk., utószó: Monostori Imre. Bev.: Lackó Miklós.) Múzsák, Bp., 1986. 233 l. (Társadalom és művelődés)

Az első N. L. konferencia. Gyöngyös, 1975. április 17. = Délszig 1986. 4. sz. 1–22. Béládi Miklós: N. L. emlékezete. 2–3. Cs. Varga István: A kritikus pályakezdése (1924–1930). 4–6. – Grezsa Ferenc: Szempontok az Iszony elemzéséhez. 7–9. – Bata Imre: Papírszínház? 10–12. – Sipka Sándor: N. L. pedagógiai elveiről. 13–16. – Moldvay Győző: Siroki nyár. 17–19. – Czine Mihály: Az író szobránál 20–22.

BAKONYI István–HORVÁTH Júlia: N. L. és Mezőszilas. = ÚjT 1986. 4. sz. 11.

BARTA János: Különös levélváltás. = Kort 1986. 6. sz. 140–141. [N. L. 1943-as debreceni egyetemi pályázatáról. Előzménye: Barta János: N. L. debreceni katedrája. = Kort 1984. 11. sz.]

BATA Imre: A „N. L.-pör" vitájához. = ÉI 1986. 17. sz. 5.

BÉLÁDI Miklós hagyatékából. A Magyar Rádióban elhangzott kisesszék. = ÚjAur 1986. 3. sz. 55–59.

BORI Imre: N. L. Berzsenyi Dánielről. = 7Nap 1986. 16. sz. 38.

CSORBA Tibor: Itt élünk, egy sorsközösségben. N. L. kultúrkörében. = Napj 1986. 7. sz. 31–33.

DÉKÁNY Endre: Kálvinizmus és kultúra. = RefL 1986. 41. sz. 4.

DÉKÁNY Endre: N. L. és egyházunk. = RefL 1986. 51–52. sz. 5.

DÉKÁNY Endre: A református N. L. = Confessio 1986. 2. sz. 76–79.

FODOR András: A gyógyulónak. Előhang az 1986-os hatvani N. L. Emléknapokhoz. = Délszig 5. sz. 1986. 1–2.

FÜZI László: A Tanú „előjátéka". N. L. pályája 1930–32 között. = ÚjFo 1986. 4. sz. 74–80.

FÜZI László–KŐHEGYI Mihály: N. L. levelei Áprily Lajoshoz. = Confessio 1986. 2. sz. 86–88. [2 levél, 1929, 1930]

GREZSA Ferenc: Katona József és N. L. = Fo 1986. 5. sz. 12–17.

GREZSA Ferenc: Magyarok Romániában. Fejezet N. L. és az erdélyi irodalom kapcsolattörténetéből. = Délszig 6. sz. 1986. 8–10.

GREZSA Ferenc: N. L. Sátorkőpusztán. = ÚjFo 1986. 4. sz. 85.

GREZSA Ferenc: A szeretet üveghangja volt. A Bercsényi utcai emléktábla avatóbeszéde. = Napj 1986. 9. sz. 36. [Hódmezővásárhely, 1986. ápr. 17.]

HARTYÁNYI István: Emlékek Németh Lászlóról. = Confessio 1986. 2. sz. 79–86. [5 levél, 1943-ból]

HÖLVÉNYI György: N. L. és Kerényi Károly. = ÚjFo 1986. 6. sz. 36–52. [27 levél, 1943–1970]

KABDEBÓ Lóránt: Németh Lászlóról. Bevezető egy esthez, személyes vallomással. = Napj 1986. 8. sz. 36.

KÁDÁR Ferenc: N. L. tanítványa voltam. = OlvNép 30. sz. 1986. 35–39.

KIRÁLY István: N. L. korszerűsége. = Pal 1986. 6. sz. 67–73.

KULCSÁR SZABÓ Ernő: A példává emelt szerep regényei. A regényíró N. L. az Iszony fordulata után. = Ttáj 1986. 3. sz. 51–64.

MAROSI Péter: Irodalom és analízis. = Utunk 1986. 16. sz. 4.

NÉMETHY Magda: Nevelés a minőségi életre N. L. munkáiban 1–2. = NyugMság 1986. 7–8. sz. 1., 5.; 9. sz. 5.

POMOGÁTS Béla: Magam helyett. Tompa László N. L.-estje elé. = ÉI 1986. 17. sz. 12.

PORKOLÁB Tibor: „A jobbításnak ötvenkötetes vénykönyve." (Közelítések Németh Lászlóhoz.) = Határ 2. sz. 1986. 15–21.

RÁDICS Károly: A megőrző megőrzése. N. L. levelei Móricz Zsigmondhoz. = Fo 1986. 11. sz. 65–73. [10 levél, 1931–1940]

SÁNDOR Iván: A N. L.-pör. Magvető, Bp., 1986. 226 l.

SÁNDOR Iván: Tengerszem a század térképén. = Ttáj 1986. 3. sz. 46–50.

SCHMIDT Henrik: N. L. betegágya mellett. = OlvNép 30. sz. 1986. 38–44.

SEBESTYÉN György: Az erény bűntudata. In: S. Gy.: A Lét háza. 316–321.

SIEROSZEWSKI, Andrzej: Magyarország és Közép-Európa N. L. gondolati rendszerében. = Lit 1986. 1–2. sz. 222–228.

TASI József: „Magunkra ismerünk alakjaiban..." Kabdebó Lóránt N. L.-esszéjéről. = Nagyv 1986. 8. sz. 35.

TÓBIÁS Áron: Németh Lászlónál Tihanyban. = OlvNép 27. sz. 1986. 148–154. [Rádióbeszélgetés 1956 szeptemberéből]

TRENCSÉNYI Imre: N. L. öröksége. = Népműv 1986. 6. sz. 14–15.

UNGVÁRI Tamás: A „N. L.-pör" margójára. = ÉI 1986. 11. sz. 5., 8. Hozzászólás: Sükösd Mihály: N. L. körül. – Vita Ungvári Tamással. = ÉI 1986. 14. sz. 5. Válasz: Ungvári Tamás: Az emlékmű. N. L. utókora. = ÉI 1986. 15. sz. 5–8.

VARGA Imre: Vihar egy történelmi egyfelvonásos körül. N. L.: Petőfi Mezőberényben. = Alf 1986. 3. sz. 55–57.

NÉMETH PÉTER MIKOLA

RÓZSA Endre: N. P. M. versei elé. = Ttáj 1986. 3. sz. 18.

NYILASY BALÁZS

BÁCSKAI Júlia: Ny. B. versei elé. Magánlevél egy költőhöz. = MIfj 1986. 4. sz. 29.

OLÁH JÁNOS

KODOLÁNYI Gyula: Sámán fél-száműzetésben. Elhangzott O. J. „Titkos írás" című költői estje előtt, 1986. január 22-én. = EgyL 1986. 3. sz. 6.

OLÁH MIKLÓS

ALBU, Corneliu: Nicolaus Olahus, humaniste de réputation européenne. = Revue Roumaine 1986. 7. sz. 60–78.

E. FEHÉR Pál: Ki volt O. M.? Tűnődés a származásról és egyebekről. = ÉI 1986. 49. sz. 5.

OLTVÁNYI AMBRUS

SÜKÖSD Mihály: O. A. In: S. M.: Seregszemle. 395–398.

ORBÁN OTTÓ

BORBÉLY Sándor: O. O. versei között. In: B. S.: Tájékozódás. 340–351.

DOMOKOS Mátyás: „Félig vers, félig élet." O. O. ötvenedik születésnapjára. = Vig 1986. 8. sz. 596–597.

LENGYEL Balázs: Posta messziről és közelebbről. O. O.: Szép nyári nap, a párkák szótlanul figyelnek. In: L. B.: Egy magatartás története. 188–190.

ORCZY LŐRINC

FÉJA Géza: O. L. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 458–461.

KOMÁROMY Sándor: A magyar irodalmi népiesség felvilágosodáskori előzményei (O. L. 1718–1789). = Széphalom 1986. 1. sz. 31–43.

VÖRÖS Imre: O. L. és Fekete János elveszettnek hitt közös munkája. Egy téves attribúció helyesbítése. = ItK 1986. 5. sz. 548–550. [Lettre à M' de Voltaire 1764]

OSVÁT ERNŐ

NEMESKÉRI Erika: Tóth Árpád levelei Osvát Ernőhöz. = Kr 1986. 11. sz. 8–11. [19 levél, 1909–1917]

OTTLIK GÉZA

BÁN Magda: „...Építeni kell a művet." Beszélgetés Ottlik Gézával. = FSzM 1986. 29. sz. 8–9.

„Az étheren át..." Ottlik Gézával beszélget Salamon István. = Kort 1986. 11. sz. 109–117.; Látóh 1986. 11. sz. 22–37.

LENGYEL Balázs: Ami volt: van. O. G. köszöntése. In: L. B.: Egy magatartás története. 337–342.

SÜKÖSD Mihály: Ottlik. In: S. M.: Seregszemle. 298–303.

ÖRKÉNY ISTVÁN

Ö. I.: Mi érdekli az olvasót? (Interjúk a Rádióban és a Televízióban.) = Je 1986. 6. sz. 502–514.

ÉZSIÁS Erzsébet: Ö. I. In: É. E.: Mai magyar dráma. 49–63.

GULYÁS József: A műértés és -befogadás esélyei. = Som 1986. 5. sz. 41–44. [A Trilla és Információ c. egypercesek befogadásvizsgálata pedagógusoknál]

KÁLMÁN C. György: The rise of the absurd(?) in Hungarian drama. = Neohel 1986. 1. sz. 163–176.

P. MÜLLER Péter: Egy mai kelet-európai drámamodell: az elveszett identitás drámája. = Val 1986. 9. sz. 81–91. [Örkényről is]

P. MÜLLER Péter: Megsokszorozódás és eggyé válás. Ö. I.: Pisti a vérzivatarban. = Életünk 1986. 2. sz. 184–188.

Rádióinterjú Örkény Istvánnal. = ÚjT 1986. 18. sz. 17.

SÁNDOR Iván: A leszámolás írója. Örkény Istvánról. In: S. I.: Quo vadis, Thalia? 29–32.

SEBESTYÉN György: Kivégzéseknél is viseld magad tisztességesen. In: S. Gy.: A Lét háza. 322–326.

SZIRTES György: Örkény in English. = NHQu 103. sz. 1986. 204–206.

THOMKA Beáta: A pillanat formái.

A tömörség poétikája – az „egyperces" rövidtörténet retorikája. 141–145. – 1. A dialógusos rövidtörténet. 146–152. – 2. Parabola-paródiák. 152–164. – 3. Poétizált egyszerű formák. 164–172. – 4. A rövidtörténet mint strukturális paródia és a groteszk miniatűr formacélja. 172–179.

PALASOVSZKY ÖDÖN

TÓTH Dénes: Avantgárd színházi hagyományok. P. Ö.: Aynus leánya. = Alf 1986. 9. sz. 90–92.

PÁNDI PÁL

AGÁRDI Péter: P. P. köszöntése. = Kort 1986. 8. sz. 139–142.; Látóh 1986. 10. sz. 94–99.

A 60 éves P. P. köszöntése. Benjámin László = Kr 1986. 7. sz. 2.; Fekete Sándor = ÚjT 1986. 31. sz. 15.

PAP KÁROLY

LICHTMANN Tamás: Franz Kafka és P. K. A magány börtönében. = Fo 1986. 10. sz. 32–44.

PETRÁNYI Ilona: A gyermek-motívum jelentései és szerepe P. K. novelláiban. = ItK 1986. 3. sz. 231–245.

PAPP LAJOS

CS. VARGA István: „A férfi-kor kitelt világú udvarán." P. L. költészetéről. = Délszig 5. sz. 1986. 19–27.

PÁSKÁNDI GÉZA

ÉZSIÁS Erzsébet: P. G. In: É. E.: Mai magyar dráma. 183–193.

D. MAGYARI Imre: Énekeljük a csend zsoltárait. Beszélgetés Páskándi Gézával. = MIfj 1986. 51. sz. 40–41.

Sorsfordító pillanatok. Páskándi Gézával beszélget Kabdebó Lóránt. = Kort 1986. 6. sz. 99–108.

A tehetségesek demokráciáját várom. Hangulatjelentés Páskándi Gézáról. [Interjú] Riporter: Vinkó József. = ÚjT 1986. 6. sz. 26.

PÁVEL ÁGOSTON

P. Á. [Bibliográfia.] (Összeáll.: Tilcsikné Pásztor Ágnes.) Berzsenyi Dániel Könyvtár, Szombathely, 1986. 158 l. (Vasi életrajzi bibliográfiák 19.)

Száz éve született P. Á. = Életünk 1986. 9–10. sz.
Gyurácz Ferenc: P. Á. útja. 855–861. – Székely András Bertalan–Mukics Ferenc: Két nép hű fia. Beszélgetések Pável Ágostonról Weöres Sándorral, Gazdag Erzsivel. 862–874. – Kuntár Lajos: „A könyv szeretete megér egy kis szégyenáldozatot." P. Á. könyvtárfejlesztő munkája. 875–884.

BORI Imre: Pável Ágostonról. = 7Nap 1986. 40. sz. 46.

DOMONKOS János: Emlékképek Pável Ágostonról. = VasiSz 1986. 4. sz. 572–575.

DOMONKOS János: Két anyanyelvvel: mindkét népe iránti hűséggel. = MKépesÚjs 1986. 45. sz. 15.

DOMONKOS János: Két nép iránti hűség. = Kr 1986. 10. sz. 20.

DOMONKOS János: P. Á. centenáriuma. = Köznevelés 1986. 32. sz. 10.

DOMONKOS János: Vasiak Baráti Köre Budapesten. = KatSzó 1986. 22. sz. 8.

SIMON Károly: Egy lírai Illyés-emlékezés margójára. – P. Á. Dombóváron 1913–1920. = Dunatáj 1986. 4. sz. 11–25.

SIMON Veronika: P. Á. magántanári ügye a szegedi egyetemen. = VasiSz 1986. 4. sz. 565–571.

SZÉKEY András Bertalan: P. Á., a „hídépítő". Születésének századik évfordulóján. = Üzenet 1986. 12. sz. 744–750.

SZÉKELY András Bertalan–Mukics Ferenc: „Két nép hű fia". Beszélgetések Pável Ágostonról. – Zvesti sin dveh narodov. Pogovori o Avgustu Pavlu. Vas megye tanácsa–Állami Gorkij Könyvtár, Szombathely–Bp., 1986. 113 l.

TUNGLI Gyula: P. Á. emlékezete. = Honism 1986. 4. sz. 6–8.

100 éve született P. Á. Ács Zoltán = MIfj 1986. 42. sz. 29.; (Szeghalmi) [Szeghalmi Elemér] = ÚjEmb 1986. 44. sz. 6.

PÁZMÁNY PÉTER

BITSKEY István: P. P. Gondolat, Bp., 1986. 224 l. (Magyar história)

K. FÁBIÁN Ilona: A határozott névelő használata Pázmány-levelekben. = MNy 1986. 3. sz. 329–333.

FÉJA Géza: P. P. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 201–213.

KUČERA, M.: Konferencia trnavskej universitete. = Historicky Časopis 1986. 2. sz. 301–305. [Pázmány Péterről is]

SZABÓ Ferenc: Pázmány ébresztése. Új Pázmány-antológiák és -tanulmányok. = Vig 1986. 2. sz. 149–151.
TARNÓC Márton: Az egyetemalapító Pázmány. = História 1986. 1. sz. 20–21.
TARNÓC Márton: P. P. műveltségeszménye. In: A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. 7–11.

PETELEI ISTVÁN

NAGY Pál: „Írók írója": Petelei. = Utunk 1986. 28. sz. 2.

PÉTER LÁSZLÓ

APRÓ Ferenc: P. L. munkássága. Bibliográfia. Somogyi Könyvtár, Szeged, 1986. 353 l.
DÉVAVÁRI Zoltán: Neve összeforrt egy város nevével. – Beszélgetés dr. Péter Lászlóval életéről, munkásságáról, terveiről. = 7Nap 1986. 39. sz. 28–29.
TASI József: P. L. hatvanéves. = Ttáj 1986. 1. sz. 49–50.
TÓTH Ferenc: P. L., Szeged művelődéstörténésze. = Honism 1986. 4. sz. 49–51.
A 60 éves P. L. köszöntése. Botka Ferenc = ItK 1986. 6. sz. 737.; Gyuris György: A bibliográfus. = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 203–205.; Sz. Simon István: A P. L.-jelenség. = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 199–200.; Zöldi László = ÉI 1986. 3. sz. 8.; Zsoldos Sándor = SzegE 1986. 1. sz. 4.

PETŐCZ ANDRÁS

FRÁTER Zoltán: Ütemek és atomok. P. A. zárójelversei. = Pal 1986. 5. sz. 53–57.

PETŐFI SÁNDOR

BODOLAY Géza: A Petőfi-kutatás és -kultusz helyzete hazánkban. = Fo 1986. 1. sz. 81–91.; Honism 1986. 1. sz. 3–4.
BORI Imre: Egy Petőfi-versről. = 7Nap 1986. 5. sz. 37. [A téli esték]
GONDA György: Egy Petőfi-kézirathoz. = ÚjT 1986. 11. sz. 18. [Egressy Gáborhoz c. verse]
ILLYÉS Bálint: Petőfi és választói 1848-ban. = Fo 1986. 1. sz. 92–95.
KULIN Ferenc: Közelítések a reformkorhoz.
A nép nevében. 237–260. – A hegyek közt. 261–281. – Krúdy Gyula Petőfi-élménye. 282–304. – Új eredmények, új problémák a Petőfi-kutatásban. 305–326.
D. MAGYARI Imre: P. S.: Nemzeti dal. = MIfj 1986. 11. sz. 14–15.
MARKÓ Béla: Olvassuk együtt. P. S.: A puszta, télen. = IgSzó 1986. 3. sz. 271–275.
*PETHŐ György: Szendrey Júlia hagyatéka. In: A nő az irodalomban. 109–134.
Petőfi Emlékhelyek Országos Találkozója. Aszód, 1985. október 4. (Szerk. Asztalos István.) Petőfi Múzeum, Aszód, 1986. 48 l. (Galga menti műhely 1.)
RATZKY Rita: Petőfi Késmárkon. = ItK 1986. 3. sz. 298–301.; ÚjT 1986. 3. sz. 16–17.
SZABÓ Gyula: Kettős szívügy. = IgSzó 1986. 6. sz. 514–548.

*VONGREJ, Pavol: Prvé knižné vydanie Petőfiho v slovenčine. = SLit 1985. 5. sz. 408–412.

PETRI GYÖRGY

FÖLDVÁRI Tamás: Rossz a szöveg Petrigyuri. = Szivárvány 19. sz. 1986. 120–122.
GÖMÖRI György: „Pökésnyire a túlvilág..." P. Gy. új versgyűjteménye. = Szivárvány 20. sz. 1986. 154–155. [„Azt hiszik..." AB Független Kiadó, Bp., 1985.]
KÖNCZÖL Csaba: „Együtt, elválva..." P. Gy. versei. In: K. Cs.: Tükörszoba. 298–316.
SÁRKÖZI Mátyás: Blikfangos realizmus. = Bécsi Napló 1986. 3. sz. 9.

PETRŐCZY KATA SZIDÓNIA

*S. SÁRDI Margit: P. K. Sz. és a pietista nőeszmény. In: A nő az irodalomban. 28–48.

PILINSZKY JÁNOS

Beszélgetés Kocsis Zoltánnal Pilinszky Jánosról. (1983. július 21.) Riporter: Tasi József. = ÚjFo 1986. 2. sz. 30–58. [1 levél, 1979]
DLUSZTUS Imre: „Minden tetőről látni a napot." Pilinszky Jánosról. = SzegE 1986. 15. sz. 4.
HEGYI Béla: Pilinszky és Rónay. In: H. B.:Kimondva is kimondatlan. 62–74.
KÖNCZÖL Csaba: Pilinszky „szent egy-ügyűsége". Alkalmi révedezések. In: K. Cs.: Tükörszoba. 317–327.
RADNÓTI Sándor: Pilinszkyvel New Yorkban. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 325–338.
TORNAI József: Mágia és metafizika. Képzelt beszélgetés Nagy Lászlóról és Pilinszky Jánosról. = Alf 1986. 2. sz. 39–44.
TÜSKÉS Tibor: „Én nem különbözni akartam." P. J. kapcsolatai a háború utáni években. = ÚjFo 1986. 2. sz. 59–64.
TÜSKÉS Tibor: P. J. 3–5. = Je 1986. 1. sz. 65–72.; 2. sz. 151–158.; 3. sz. 235–242. [Előzmény: Je 1985. 10. sz. 881–888.; 11. sz. 989–996.]
TÜSKÉS Tibor: P. J. alkotásai és vallomásai tükrében. Szépirodalmi, Bp., 1986. 302 l. (Arcok és vallomások)
TÜSKÉS Tibor: A szemtanú vallomása. Pilinszky a háborús és a koalíciós években. = Napj 1986. 2. sz. 22–24.
VASADI Péter: A költő, aki mert kevés lenni. – Emlékezés Pilinszky Jánosra. = Som 1986. 3. sz. 42–46.

RAB ZSUZSA

ÁGH István: Vadrózsával, zelnicevirággal. R. Zs. születésnapjára. = ÉI 1986. 27. sz. 4.
J. MATYI Anna: A „máslelkűség" varázslatos tolmácsolója. Születésnapi köszöntő helyett Rab Zsuzsáról. = Napj 1986. 11. sz. 36–38.

A 60 éves R. Zs. köszöntése. Földeák Iván = Nagyv 1986. 11. sz. 1724–1726.; Vinokurov, Jevgenyij = SzI 1986. 7. sz. 134–135.; – = SzI 1986. 7. sz. 133–134.

RADNÓTI MIKLÓS

DÉNES György: Tini, R. M. csehországi kedvese. = Hét 1986. 29. sz. 11.
ÉLTETŐ J. Lajos: R. M. = Itt-Ott 1986. 2. sz. 5–9.
GÁLLOS Orsolya: A szó él és üzen. Radnóti versei szlovén nyelven. = Napj 1986. 7. sz. 15.
HULESCH Ernő: Stációk. Szemtanúk az erőltetett menetről. = Műhely 1986. 3. sz. 6–24.
HULESCH Ernő: Stációk. Az erőltetett menet utolsó állomása. = Műhely 1986. 6. sz. 24–29.
MARKÓ Béla: Olvassuk együtt. R. M.: Hetedik ecloga. = IgSzó 1986. 2. sz. 179–182.
SÜKÖSD Mihály: „Fölöttünk fú a förtelmes halál." Melocco Miklós szobra Radnótiról. In: S. M.: Seregszemle. 420–424.
SZELEI Béla: A dráma utolsó felvonása. Radnóti és Hatvan. = Délszig 1986. 4. sz. 23–27.
VÖRÖS Imre: Ménfőcsanak, 1944. Emlékezés a falura, ahol Radnóti az utolsó éjszakát töltötte. = It 1986. 3. sz. 653–659.

II. RÁKÓCZI FERENC

FÉJA Géza: II. R. F., az író. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 415–437.

RÁKOSY GERGELY

BORBÉLY Sándor: R. G. haragszik. In: B. S.: Tájékozódás. 268–277.

RATKÓ JÓZSEF

Az ötvenéves –– köszöntése. = Napj 1986. 8. sz. 20–23.
Ratkó József: Anyakönyv. Előszó. 20. – Bíró Zoltán: Sors és szerep. Arcképvázlat az ötvenes R. J. költészetéhez. 20–23.
GÖRÖMBEI András: Mélyből jött költészet. R. J. In: G. A.: „Ki viszi át..." 210–217.
GYÖNGYÖSI Gábor: Mindig a máról gondolkodom. Beszélgetés Ratkó Józseffel. = FSzM 1986. 37. sz. 6–7.
MONOSTORI Imre: „Nem tudom az istent bemérni, nem ad jelet." R. J. portréjához. = Fo 1986. 3. sz. 76–79.
VARGA Lajos Márton: Ratkó Józsefről. = Alf 1986. 5. sz. 74–79.

REMÉNYIK SÁNDOR

BENCZÚR László: Gy. Szabó Béla emlékezete. = Diakonia 1986. 1. sz. 64–69. [R. S. arcképe c. írása és Reményikhez írt két levele (1936) közlésével]

IMRE Mária: Egy Reményik-vers keletkezése. = Vig 1986. 4. sz. 307–310. [R. S. és Sík Sándor levélváltása, 1936]

IMRE Mária: Kuncz Aladár és R. S. barátságáról. = EvÉ 1986. 5. sz. 2. [Kuncz Aladár levele, 1930. nov. 22.]

*VÁRDY HUSZÁR Ágnes: Trianon and Transylvanian Hungarian literature. Sándor Reményik's „Végvári poems". Duquesne University, Pittsburgh, 1985. 151. (Studies in history 15.)

REMENYIK ZSIGMOND

R. Zs.: Szemétdomb. (Naplójegyzetek.) 1–3. 1942–1945. = HevSz 1986. 4. sz. 30–35.; 5. sz. 41–45.; 6. sz. 49–53.

DALOS László: A bocsánatkérőről. = FSzM 1986. 17. sz. 15.

NAGY Csaba: A naplóíró R. Zs. = HevSz 1986. 4. sz. 27–29.

NAGY Sándor: Zsigmond vagy/és Laci? = ÉI 1986. 48. sz. 2.

NAGY Sz. Péter: A totális tagadás írója: R. Zs. = ÚÍ 1986. 7. sz. 106–112.

RÉVAI MIKLÓS

MARGÓCSY István: Mit jelent a nyelv számára a történelem? = It 1986. 2. sz. 357–364.

RIMAY JÁNOS

CSANDA Sándor: R. J. In: Cs. S.: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. 51–57.

FÉJA Géza: Balassi iskolája. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 192–197.

ROBOTOS IMRE

BODOR Pál: Hosszú, hosszú önéletírást! R. I. 75 éves. = ÉI 1986. 42. sz. 8.

RÓNAY GYÖRGY

HEGYI Béla: Pilinszky és Rónay. In: H. B.: Kimondva és kimondatlan. 62–74.

LENGYEL Balázs: A belső nyár felé. Rónay költői önmegvalósítása. In: L. B.: Egy magatartás története. 93–114.

RÁBA György: A modernség klasszicizálása. (R. Gy. utolsó költői önarcképe.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 247–252.

SÁNDOR GYÖRGY

HEGYI Béla: Az első magyar tragikomédia-író. = MV 1986. 5. sz. 127.

SÁNTA FERENC

DUTKA Judit: Erkölcs és szabadság. Egy író vallomása. = RefL 1986. 49. sz. 3.
GYÖRFFY Miklós: Önmagamban kellett legyőznöm a reménytelenséget. Interjú Sánta Ferenccel. = ÚjT 1986. 47. sz. 16–17.

SARKADI IMRE

CSONTOS Sándor: Beszélgetés Gábor Miklóssal Sarkadi Imréről. = ÚÍ 1986. 6. sz. 113–119.
A megrendülés és számvetés verse. Csontos Sándor beszélgetése Somlyó Györggyel Halálhír című költeményéről és Sarkadi Imréről. = Alf 1986. 1. sz. 33–39.
SÁNDOR Iván: A palackposták útja. Sarkadi Imréről. In: S. I.: Quo vadis, Thalia? 33–35.

SÁRKÖZI GYÖRGY

Németh László levelei Sárközi Györgyhöz (1936–1937) és Sárközi Györgynéhez (1945–1954). Közli: Széchenyi Ágnes. = MV 1986. 8. sz. 19–56. [74 levél] Hozzászólás: G. Merva Mária: Olvashatatlan? = ÉI 1986. 42. sz. 9.

SÁROSPATAKI ISTVÁN

ÉZSIÁS Erzsébet: S. I. In: É. E.: Mai magyar dráma. 213–216.

SARUSI MIHÁLY

(d. f.): A csabai Szajnán. [Interjú] = OlvNép 28. sz. 1986. 92–104.

SCHEIBER SÁNDOR

NÁDOR Tamás: S. S. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 368–382.
Z. L.: Szerkesztette: S. S. = OlvNép 28. sz. 1986. 119–121.
Nekr. Czeglédy Károly = MNy 1986. 4. sz. 502–503.

SCHWAJDA GYÖRGY

ÉZSIÁS Erzsébet: S. Gy. In: É. E.: Mai magyar dráma. 227–231.

SERFŐZŐ SIMON

HORPÁCSI Sándor: Kiállás a vidék-Magyarországért. Beszélgetés Serfőző Simonnal. = MIfj 1986. 30. sz. 31–33.

SÍK SÁNDOR

IMRE Mária: Egy Reményik-vers keletkezése. = Vig 1986. 4. sz. 307–310. [Reményik Sándor és S. S. levélváltása, 1936]

SIMON ISTVÁN

BORBÉLY Sándor: Utószavak Simon Istvánról. In: B. S.: Tájékozódás. 278–289.
E. FEHÉR Pál: Simon Istvánról. = SzI 1986. 10. sz. 129–133.
GUSZEV, Jurij: Az egyszerű-bonyolult S. I. = SzI 1986. 10. sz. 133–135.
SZEGHALMI Elemér: Egy tiszta költőre emlékezve. 60 éve született S. I. = ÚjEmb 1986. 40. sz. 4.
VERESS Miklós: Szekeres ballada. A hatvanéves Simon Istvánról. = ÉI 1986. 38. sz. 10.; Látóh 1986. 12. sz. 77–85.

SINKA ISTVÁN

DÉNES György: Aki kisbárányát Petőfi-kötetre cserélte. = Hét 1986. 37. sz. 11.
HELTAINÉ NAGY Erzsébet: Nyelvi építkezés S. I. balladáiban. Akadémiai, Bp., 1986. 77 l. (Nyelvtudományi értekezések 122.)
MEDVIGY Endre: Álom volt s az marad: álom a világon. S. I. tizenhét ismeretlen verse elé. = Napj 1986. 4. sz. 6–8. [Szövegközléssel]
MEDVIGY Endre: Bajcsy-Zsilinszky és a Fekete Bojtár. A gárda üzen című Sinka-vers ismeretlen hagyatéki változata elé. = Confessio 1986. 4. sz. 87–88.
MEDVIGY Endre: „Mezítláb az utolsó padban." S. I. ismeretlen újságcikkei elé. = Napj 1986. 10. sz. 9–11.
SZÁLLÁSI Árpád: S. I. nyolc kiadatlan verse. = ÚjFo 1986. 1. sz. 75–79.

SOMFAI STROMFELD JÁNOS

NÉMETH Ferenc: Adalékok Somfai bánáti éveihez. = Üzenet 1986. 1–2. sz. 19–23.

SOMLYÓ GYÖRGY

Á. P.: S. Gy. – franciául. = ÉI 1986. 42. sz. 2.
CS.: Somlyó: A modernség mint eszköz. = Nagyv 1986. 2. sz. 286–287.
CSÁNYI László: Ember és lantváltozatok S. Gy. témáira. = Som 1986. 4. sz. 30–38.
LENGYEL Balázs: Egy lap a Holocaust történetéből. S. Gy.: Rámpa. In: L. B.: Egy magatartás története. 151–160.
A megrendülés és számvetés verse. Csontos Sándor beszélgetése Somlyó Györggyel Halálhír című költeményéről és Sarkadi Imréről. = Alf 1986. 1. sz. 33–39.
NOVÁK Ferenc: Beszélgetés Somlyó Györggyel. = Som 1986. 2. sz. 17.
SÜKÖSD Mihály: S. Gy. gyakorlati költészetesztétikája. Philoktétész sebe. – Bevezetés a modern költészetbe. In: S. M.: Seregszemle. 289–297.

SOMLYÓ ZOLTÁN

50 éve halt meg S. Z. Naschitz Frigyes = NewYorki Figyelő 1986. 10. sz. 5.

SÖTÉR ISTVÁN

Elvesztett otthonok. Kabdebó Lóránt interjúja. = Je 1986. 9. sz. 778–786.

SPIRÓ GYÖRGY

BÁN Magda: A színházhoz nem vonzott semmi. Beszélgetés Spiró Györggyel. = FSzM 1986. 41. sz. 6–7.
ÉZSIÁS Erzsébet: S. Gy. In: É. E.: Mai magyar dráma. 238–248.
NEMERE István: „Pamflet és misztifikáció." = ÚjT 1986. 19. sz. 42. [Nowak, Jerzy Robert kritikájáról: Zdanie, 1986. 2. sz.]
NOWAK, Jerzy Robert: S. Gy. előítéletei. = ÉI 1986. 30. sz. 6. Válasz: Spiró György: A tollamért. = ÉI 1986. 30. sz. 7–8.
Van itt valaki. S. Gy. Az imposztorról. = Kr 1986. 1. sz. 18–19.
Vélemények S. Gy. Az Ikszek című könyvéről. = Kr 1986. 7. sz. 21–26. Nowak, Jerzy Robert: Gúnyirat és misztifikáció. 21–24. – E. Fehér Pál: Képzelgések helyett. 24–26.

SUMONYI ZOLTÁN

Két költői út – egy nemzedékből. Vas István és Domokos Mátyás beszélgetése. = Kort 1986. 1. sz. 134–144.

SZABÓ DEZSŐ

BUDAI BALOGH Sándor: Sz. D. a Magyar Nemzet-ben. Amit a cenzúra nem engedélyezett. = Lit 1986. 3–4. sz. 309–332.
KIRÁLY István: Az ellentmondások írója: Sz. D. I. Az ellentmondások negatív oldala. = Alf 1986. 9. sz. 56–74.
KIRÁLY István: Az ellentmondások írója: Sz. D. II. Az ellentmondások egybefogója: az imperializmus élménye. = Alf 1986. 10. sz. 29–49.
KIRÁLY István: Az ellentmondások írója: Sz. D. III. Az ellentmondások pozitív oldala. Nemzeti identitás és valós helytudat. = Alf 1986. 11. sz. 27–60.
POMOGÁTS Béla: Az egész látóhatár. – Bevezető Tompa László Sz. D.-estjéhez. = Confessio 1986. 2. sz. 106–108.; = NyugMság 1986. 3. sz. 5.
SZÁVAI János: Sz. D. életei. = ÚÍ 1986. 3. sz. 90–96.

SZABÓ ISTVÁN

SIMON Zsuzsanna: Befejezetlen élet. Szabó Istvánról. = Lit 1986. 3–4. sz. 380–384.

SZABÓ LŐRINC

BARÁNSZKY JÓB László: Sz. L., az ember és a költő. = Délszig 6. sz. 1986. 15–17.
DOMOKOS Mátyás: Sz. L., Illyés Gyula, Nagy László versmondásáról. Válaszok Bán Magdának. = It 1986. 1. sz. 237–242.
KABDEBÓ Lóránt: „A tékozló fiú csalódása." Sz. L. költészetének dimenziói. = It 1986. 1. sz. 103–122.
ÖRKÉNY István: Sz. L. játéka. = ÉI 1986. 18. sz. 14. [Örkény hagyatékából]
PÉTER László: A napimádó költő. = ÉI 1986. 13. sz. 6.
RÁBA György: A „megszűnt én" költészetének húrjain. (Az érett Sz. L.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 135–201.
REŐTHY Ferenc: Sz. L. és Takáts Gyula levelezéséből. = Som 1986. 3. sz. 71–76. [10 levél, 1937–1939]
SZOKOLAY Károly: Költő házikabátban. Sz. L. kiadatlan leveleiből. = ÚjAur 1986. 1. sz. 85–90. [8 levél, 1949–1954. Szokolay Károlynak és Szokolay Bálintnénak]
TÓBIÁS Áron: Sz. L. hangszalagon. = OlvNép 27. sz. 1986. 154–160. [El nem hangzott rádióbeszélgetés 1956 októberéből]
VARGHA Kálmán: „Egyetlen hal se kacag a Mainában." Gelléri Andor Endre németországi levelei Szabó Lőrincéknek. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 455–466. [5 levél, 1928-ból]

SZABÓ MAGDA

Elvesztett otthonok. Kabdebó Lóránt beszélgetése Szabó Magdával. = Alf 1986. 12. sz. 21–31.
ÉZSIÁS Erzsébet: Sz. M. In: É. E.: Mai magyar dráma. 69–75.
NÁDOR Tamás: Sz. M. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 383–394.
SZERDAHELYI István: A történelem hullámgyűrűi. [Interjú] In: Sz. I.: Kortársaink mondják. 78–86.

SZABÓ PÁL

BERTALAN Ágnes: A biharugrai Sz. P.-emlékház. = BékésiÉ 1986. 4. sz. 496–502.

SZAKONYI KÁROLY

BORBÉLY Sándor: Sz. K. példázatai. In: B. S.: Tájékozódás. 318–328.
ÉZSIÁS Erzsébet: Sz. K. In: É. E.: Mai magyar dráma. 164–175.
ÉZSIÁS Erzsébet: Sz. K. drámairói portréja. = Som 1986. 1. sz. 38–42.

SZALÁRDI JÁNOS

FÉJA Géza: Sz. J. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 318–324.

SZÁNTÓ PIROSKA

Elvesztett otthonok. Kabdebó Lóránt interjúja. = Je 1986. 5. sz. 453–462.
A Vigilia beszélgetése Szántó Piroskával és Vas Istvánnal. A festőművész és a költő találkozásai a Bibliával. = Vig 1986. 1. sz. 59–63.

SZÁRAZ GYÖRGY

ÉZSIÁS Erzsébet: Sz. Gy. In: É. E.: Mai magyar dráma. 140–147.
NAGY István: A be nem teljesült várakozások könyve. (Sz. Gy.: A tábornok. Részletek egy készülő kor- és életrajzból.) = Határ 1. sz. 1986. 73–77.
OROSZ István: Az „akaratlan bűnösök" elfogulatlan apológiája avagy lehetséges-e a kör négyszögesítése? = IrodÚjs 1986. 3. sz. 7–9.
SÜKÖSD Mihály: Seregszemle.
Kísértetek ellen. Sz. Gy. könyve ürügyén. 200–209. – A tábornok. 210–216.

SZÁSZ IMRE

SZ. I.: Levél mai Eötvös-kollégistáknak. = ÉI 1986. 17. sz. 3. [Ménesi út c. könyve kapcsán]
BÓTA Gábor: Sz. I. író. [Interjú] = EgyL 1986. 2. sz. 3.

SZÉCHENYI ISTVÁN

SZ I.–WESSELÉNYI Miklós: Feleselő naplók. Egy barátság kezdetei. (Vál., szerk., tan., jegyz.: Maller Sándor.) Helikon, Bp., 1986. 285 l.
A „Felelet" és más vitairatok Sz. I. A' Kelet népe című könyvére. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1986. 439 l. (A társadalomtudományok magyar klasszikusai)
GERGELY András: SZ. I. mint író. = ItK 1986. 1–2. sz. 32–53.
TRÓCSÁNYI Zsolt: Feleselő naplók. Széchenyi és Wesselényi, 1822. Azonos eszmék zászlóvivői. = Mo 1986. 33. sz. 23.

SZÉCSI MARGIT

LENGYEL Balázs: Új látomások. Sz. M.: A Rózsaszínű Dzsip. In: L. B.: Egy magatartás története. 217–222.

SZÉKELY LÁSZLÓ

NÉMETH S. Katalin: „Bizony igazat írok, és úgy írom a mint volt." Sz. L. önéletírása. = It 1986. 3. sz. 610–637.

SZEKERES GYÖRGY

BODNÁR György: Huszadik századi következtetések. Vallomásos könyv Szekeres Györgyről. = ÚÍ 1986. 2. sz. 110–113.

SZÉNÁSI SÁNDOR

BERCZIK Árpád: Sz. S., a műfordító. = Confessio 1986. 2. sz. 101–103.

SZENCI MOLNÁR ALBERT

BARON, Frank: A Faust-monda és magyar változatai. Bornemisza Péter és Sz. M. A. = ItK 1986. 1–2. sz. 22–31.

CSANDA Sándor: Sz. M. A. zsoltárainak szlovák fordításai. In: Cs. S.: Szülőföldünk régebbi irodalmi hagyományai. 31–50.

FÉJA Géza: Sz. M. A. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 250–256.

PATAKY László: 400 éve tanult a győri Seregiskolánkban Sz. M. A. = RefL 1986. 43. sz. 6.

SZENNAY ANDRÁS

RAPCSÁNYI László: A Vigilia beszélgetése Szennay Andrással. [Interjú] = Vig 1986. 5. sz. 367–372.

SZENTKUTHY MIKLÓS

FEKETE J. József: Olvasat. (Esszék Szentkuthyról.) Forum, Újvidék, 1986. 104 l. (Gemma könyvek 18.)

FEKETE J. József: A tanulmányíró Szentkuthy. = ÚjSymp 1986. 11–12. sz. 76–77.

RUGÁSI Gyula: Az elveszett klasszicizmus. (Sz. M.: Múzsák testamentuma.) = Je 1986. 5. sz. 470–476.

SÜKÖSD Mihály: Sz. M. esszéi. = ÉI 1986. 6. sz. 10.

SÜKÖSD Mihály: Törvényszegő és törvényteremtő. Sz. M. In: S. M.: Seregszemle. 275–280.

VEKERDI László: A géniusz sátánosságáról. Sz. M. esszéi. = Napj 1986. 10. sz. 21–23.

SZÉP ERNŐ

TANDORI Dezső: Az „Első csokor" – és a második kötet. Sz. E. költészetének kibontakozásáról. I. = It 1986. 1. sz. 177–189.

SZEPESI ATTILA

LENGYEL Balázs: Keresztúton. Sz. A.: Sorstalan énekek. In: L. B.: Egy magatartás története. 249–253.

SZEPSI CSOMBOR MÁRTON

FÉJA Géza: Sz. Cs. M. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 244–249.

SZERB ANTAL

DEÁK Tamás: Sz. A. emléke. In: D. T.: A történet értelme. 460–468.
KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE Emil: Eretnek esszé Szerb Antalról. = Életünk 1986. 9–10. sz. 839–852.

SZERDAHELYI ISTVÁN

Az Irodalomtörténet kérdései Szerdahelyi Istvánhoz. = It 1986. 3. sz. 711–714.

SZERÉMI GYÖRGY

FÉJA Géza: Sz. Gy. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 20–36.

SZINI GYULA

BORBÉLY Sándor: Szemlélődés Sz. Gy. világában. In: B. S.: Tájékozódás. 13–28.

SZKÁROSI ENDRE

VARGA Lajos Márton: Sz. E. a költészet új törekvéseiről. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 10. sz. 6.

SZKHÁROSI HORVÁT ANDRÁS

FÉJA Géza: Sz. H. A. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 53–62.

SZOMORY DEZSŐ

SŐTÉR István: Egy meg nem értett író. Szomory Dezsőről. = ÚjT 1986. 47. sz. 19.

SZTÁRAI MIHÁLY

KATHONA Géza: Azonosítható-e Sz. M. Siklósi Mihállyal? = ItK 1986. 1–2. sz. 76–77.
SZIGETI Jenő: Sz. M. újonnan felfedezett históriája.= TheolSz 1986. 2. sz. 112.

TAKÁCS IMRE

CSŰRÖS Miklós: T. I. 60 éves. = Kort 1986. 8. sz. 143–145.
Megmaradásom története. – Válaszok Bakonyi István kérdéseire. = Fo 1986. 11. sz. 40–49.
TÜSKÉS Tibor: „Védekezés a vers – menedék." T. I.: Forduló csillagképek. In: T. T.: Triptichon. 103–113.

TAKÁTS GYULA

T. Gy. 75 éves. = Som 1986. 1. sz. 3–30.
Csányi László: Változatok tíz sorra. 6–9. – Fodor András: Takáts tanár úr. – Naplószilánkok: 1945. november, december. 12–16. – Tüskés Tibor: A vízitükör – újraolvasva. 19–22. – Pomogáts Béla: A mester és a gazda. 23–24. – Laczkó András: Keressük a Hesperisek kertjét? 26–30.

BORBÉLY Sándor: T. Gy. lírájáról, utóirattal. In: B. S.: Tájékozódás. 155–172.

BORI Imre: Az idill költője. = 7Nap 1986. 49. sz. 37.

CSÁNYI László: A Múzsák kaviccsal játszanak. Megérinthető talányok T. Gy. kései költészetében. = ÚÍ 1986. 1. sz. 71–78.

KABDEBÓ Lóránt: Sorsfordító pillanatok. [Interjú] = Kort 1986. 2. sz. 97–104.

KOCZKÁS Sándor: A derűs otthonosság fényei. T. Gy.: Tükrök szava – betűk arca. = Je 1986. 2. sz. 108–110.

LACZKÓ András: T. Gy. és Pécs. = Je 1986. 2. sz. 100–104.

NÁDOR Tamás: T. Gy. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 421–429.

PETHŐ Bertalan: Áttűnő létezés. A 75 éves T. Gy. újabb két verseskötetéről. = Je 1986. 2. sz. 105–107. [Helyettünk szóljál; Rejtett egész]

POMOGÁTS Béla: Otthon a világban. Írások Takáts Gyuláról. Somogy Megyei Levéltár, Kaposvár, 1986. 64 l. (Somogyi almanach 42.)

RÁBA György: Az őselemek természetlírája. (T. Gy.) In: R. Gy.: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. 253–258.

REÖTHY Ferenc: Szabó Lőrinc és T. Gy. levelezéséből. = Som 1986. 3. sz. 71–76. [10 levél, 1937–1939]

TÖTTŐS Gábor: Ifjúi főhajtás Takáts Gyulának. = Dunatáj 1986. 1. sz. 5–11.

TÜSKÉS Tibor: Hideg-tű. T. Gy. versprózája. In: T. T.: Triptichon. 68–79.

A hetvenöt éves T. Gy. köszöntése. Bertha Bulcsu = ÉI 1986. 5. sz. 15.

TALPASSY TIBOR

HAJDÚ D. Dénes: Egy krónika születése. Beszélgetés a 80 éves Talpassy Tiborral. = Dunatáj 1986. 1. sz. 30–35. [A föld gazdát cserél c. kötetéről]

TAMÁS MENYHÉRT

Kell az egymást kereső, biztató szó. Tamás Menyhérttel beszélget Pálfy G. István. = MIfj 1986. 22. sz. 29–31.; Látóh 1986. 8. sz. 75–83.

TAMÁSI ÁRON

ABLONCZY László: Virágcsokor helyett. Húsz esztendeje halt meg T. Á. = MIfj 1986. 22. sz. 35–37.

P. EŐRY Vilma: Az epikai mű elemzésének kérdéséről. (T. Á.: Világló éjszaka.) = MNy 1986. 1. sz. 53–65.

GÖRÖMBEI András: Az ábeli létforma titkai. In: G. A.: „Ki viszi át..." 44–60.

SALLÓ László: A színműíró T. Á. = IgSzó 1986. 2. sz. 183–185.

TANDORI DEZSŐ

T. D.: Legszűkebb 48 évem környéke. = Budapest 1986. 12. sz. 31–32.

KÖNCZÖL Csaba: Tükörszoba.
A hallgatás szinonimái. 237–269. – Vizsgálat egy minden gyanú felett álló szabályrendszer ügyében. T. D.: A mennyezet és a padló. 270–278.

ZALÁN Tibor: Töprengések Tandoriról – három megtorpanásban. = Pal 1986. 3. sz. 46–49.

TARDY LAJOS

NÁDOR Tamás: T. L.: Szaggatott krónika. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 3. sz. 5.

TÁRKÁNYI BÉLA

100 éve halt meg T. B. Tóth Sándor = ÚjEmb 1986. 9. sz. 5.; Szeghalmi Elemér = ÚjEmb 1986. 9. sz. 5.

TATÁR SÁNDOR

VERESS Miklós: T. S. versei elé. = ÉI 1986. 22. sz. 15.

TAURINUS ISTVÁN

FÉJA Géza: T. I. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 44–52.

TELEKI LÁSZLÓ

Nemzetközi konferencia Szirákon. = NógrMűv 1986. 1. sz. 72–83.
T. Pataki László: Gróf T. L. hiteles arcmása (1.) 72–73. – Kosáry Domokos: T. L. és a nemzetközi politika. 73–77. – Miskolczy Ambrus: T. L., Fogarasvidék követe a reformkori diétákon. 78–79. – Spira György: Teleki és a honti aulikusok. 79–81. – Maior, Liviu: Teleki és a 48-as erdélyi diéta. 81–82. – Bodea, Cornelia: T. L. és a román forradalmi emigráció. 82–83.

Nemzetközi konferencia Szirákon. = NógrMűv 1986. 2. sz. 48–75.
T. Pataki László: Gróf T. L. hiteles arcmása (2.) 48. – Lukács Lajos: T. L. elfogatásáról öngyilkosságáig és a nemzetközi diplomácia. 48–51. – Lakatos Ernő: Az 1861-es abonyi képviselőválasztás. 51–52. – Praznovszky Mihály: Teleki és a vármegyék 1861-ben. 52–54. – Berindei, Dan: Teleki halálának visszhangja a román sajtóban. 54–58. – Trócsányi Zsolt: Teleki-portrék. 58–59. – Csanak Dóra: T. L. ősei a magyar közéletben. 59–60. – Lukácsy Sándor: Idősb T. L. és a magyar nyelv. 60–61. – Caranisteanu, Constantin: Teleki József, Erdély kormányzója. 61–62. – Kerényi Ferenc: A drámaíró, színházbarát, műkedvelő színész T. L. 62–64.

SOMOGYI Márta: A látogató nyolckor érkezett... akár lövés is lehetett. = KépHét 1986. 2. sz. 26–27.

TERSÁNSZKY JÓZSI JENŐ

LENGYEL Balázs: Az eleven Tersánszky. In: L. B.: Egy magatartás története. 325–330.

THURZÓ GÁBOR

RÓNAY László: Egy önkínzó moralista: T. G. = ÚjAur 1986. 1. sz. 55–63.

TINÓDI SEBESTYÉN

FÉJA Géza: Tinódi Lantos Sebestyén. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 114–125.

TOLDY FERENC

VALKÓ Arisztid: T. F. javaslata könyvtárügyben. = MKsz 1986. 2–3. sz. 224–225. [Eötvös Józsefnek, 1848. május 7-én]
WÉBER Antal: T. F. Akadémiai, Bp., 1986. 188 l. (A múlt magyar tudósai)

TOLNAI LAJOS

BOGDÁN László: T. L., a fene fátumok és az utókor. = Utunk 1986. 38. sz. 4–5.
NAGY Pál: Példakép – vagy torzó? = IgSzó 1986. 12. sz. 556–558.

TORNAI JÓZSEF

LENGYEL Balázs: Kötetek, pontos címmel. T. J.: A többszemélyes én. In: L. B.: Egy magatartás története. 257–260.

TÓTFALUSI KIS MIKLÓS

DUKKON Ágnes: Tótfalusi-konferencia. (Debrecen, 1985. április 25–27.) = Hel 1986. 1–2. sz. 268–269.
FÉJA Géza: Misztótfalusi Kis Miklós. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 273–280.
SCHÜTZ Ödön: T. K. M. jelentősége az örmény tipográfiában. = SzI 1986. 9. sz. 128–131.

TÓTH ÁRPÁD

Száz éve született T. Á. (Emlékszám.) = Alf 1986. 4. sz. 3–40.
Barta János: T. Á. műhelyében. 3–16. – Tandori Dezső: „Vadul fellobban a ho-

mály". T. Á. költészetéről. 16–21. – Kun András: A makulátlan poéta kínjai. A fiatal T. Á. a korai Nyugat lírai körképében. 22–26. – Fried István: Aquincumi korcsmában. Bevezetés T. Á. versének világába. 26–31. – Bakó Endre: T. Á. és a Csokonai-kör. 32–36. – Szekér Endre: T. Á. közelében. Jegyzetek Tóth Eszter Családi emlékek Tóth Árpádról című könyvéről. 37–40.

100 éve született T. Á. = Életünk 1986. 4. sz. 338–355.
Tandori Dezső: Az eredendő vers-élmény nyomában. T. Á. műfordításai. 338–344. – Lator László: A fordítás: birtokbavétel. 344–346. – Rába György: Minta vagy mérték. 346–347. – Láng Gusztáv: Csillagtól csillagig. 348–352. – Hauber Károly: Ábrándok a valóság zátonyain. Konfliktusok T. Á. novelláiban. 352–355.

T. Á.-ülésszak, Debrecen, 1986. ápr. 18. = It 1986. 4. sz.
Keresztury Dezső: T. Á. – Debrecen – magyar szecesszió. 791–795. – Sebestyén Árpád: A versnyelv néhány jellemzője T. Á. lírájában. 796–836. – Szuromi Lajos: T. Á.: Isten törött csellója, hallgatok. (Metrikai elemzés.) 833–850. – Keserű Katalin: „Légi semmi" és „állandó alak". Dante a magyar szecesszióban. 851–876.

Száz éve született T. Á. – Emlékszám. = ÚÍ 1986. 11. sz.
Szentkuthy Miklós: Remete szent Árpád stációi. 4–19. – Sőtér István: Az inga lassú fénye. 21–31. – Baránszky Jób László: T. Á. költői alkata. 32–35. – Kiss Tamás: A T. Á.-vers élénkítő és színező elemei. 37–43. – Pomogáts Béla: A Nyugat elveinek képviseletében. 43–46. – Ördögh Szilveszter: Eretnek ima. Képzettársítás az Elégia egy rekettyebokorhoz-t olvasva. 47–50. – Jókai Anna: Apa és leánya. 55–58. – Csányi László: T. Á. mosolya. 59–65. – Lator László: A T. Á.-vers természetrajza. 66–71. – Kocztur Gizella: Költői önarckép Keats tükrében. John Keats–T. Á.: Óda egy görög vázához. 71–78. – Tandori Dezső: „Lesz-e égi angyal, akinek karja védjen...?" 80–88. – Kabdebó Lóránt: Angyal a pokolban. 89–98. – Szabó Magda: Színképelemzés. 99–102. – Németh G. Béla: A csöndes tűnődés költője. 103–109. – Vargha Balázs: A költő két szava. 109–119. – Mező Ferenc: Az aquincumi korcsma romjainál. 123–124. – Kiss Endre: A szépség bejövetele és kivonulása. 125–128.

ALFÖLDY Jenő: A költő címere. T. Á. születésének 100. évfordulóján. = Kort 1986. 4. sz. 112–119.

ALFÖLDY Jenő: A közíró. = ÉI 1986. 15. sz. 6.

BAKÓ Endre: Babits Mihály Tóth Árpádról. = ÉI 1986. 18. sz. 2.

BAKÓ Endre: T. Á.-emlékülés. = ÉI 1986. 17. sz. 8. [Déri Múzeum, 1986. ápr. 18–19.]

BAKÓ Endre: T. Á. ismeretlen tréfás verse. = ÉI 1986. 15. sz. 7. [Klasszikusok a gyermeknapról. Debreceni Futár, 1913.]

BARTA János: Alkotó szenvedés. (A T. Á.-évfordulóra.) = Műhely 1986. 2. sz. 39–44.

BARTA János: Fény, szín, hang, lélek. T. Á. költői képeiről. = ItK 1986. 6. sz. 657–672.

BENCE Erika: Áldozatok. T. Á. novellahősei. = Üzenet 1986. 6. sz. 340–342.

Beszélgetés Kardos Lászlóval. Riporter: Erki Edit = ÚjT 1986. 15. sz. 14–15.

BORI Imre: Egy előítélet ellen... = 7Nap 1986. 18. sz. 38.

BORI Imre: Fekete rózsák kertjében. A szimbolista T. Á. = Híd 1986. 4. sz. 553–560.

BORI Imre: A „szomorúság Anteusa". = 7Nap 1986. 19. sz. 44.

FÜLÖP Lajos: T. Á. és a Hajnali szerenád. (A költő pályakezdésének impresszionista vonásaihoz.) = Nyr 1986. 3. sz. 274–281.
GUSZEV, Jurij: „Megrakva szívem hűvös jókkal." Száz éve született T. Á. = SzI 1986. 4. sz. 140–142.
CS. GYÍMESI Éva: T. Á. halk hajója. (Egy költői értékszimbólum nyomában.) = NyIrK 1986. 2. sz. 151–154.
HAYPÁL Béla: Lélektől lélekig. 100 éve született T. Á. = RefL 1986. 17. sz. 4.
ITTZÉS Gáborné: „Száz év után". = EvÉ 1986. 23. sz. 2.
KABDEBÓ Lóránt: Pokoljárás, angyal módra. T. Á. a húszas évek elején. = Kr 1986. 4. sz. 12–14
KARDOS László: Lélektől lélekig. = Nagyv 1986. 4. sz. 562–565.
LÁSZLÓFFY Aladár: „Eladó város már a lomha ÉN." = Utunk 1986. 15. sz. 4.
LENGYEL Balázs: For whom beauty was truth. Árpád Tóth (1886–1928). = NHQu 103. sz. 1986. 48–54.
LENGYEL Balázs: A múlandóság tragikuma. = Kr 1986. 4. sz. 10–12.
MAGYAR Imre: Lélektől lélekig. – Száz éve született T. Á. = Bécsi Napló 1986. 2. sz. 8.
MÁK Ferenc: „Minek a lélek balga fényűzése?" T. Á. emlékére. = Üzenet 1986. 11. sz. 683.
MARICS József: „Isten törött csellója". 100 éve született T. Á. = KatSzó 1986. 7. sz. 8.
MARKÓ Béla: A költő és az Ószeres. = Utunk 1986. 15. sz. 4.
MARKÓ Béla: T. Á.: Hajnali szerenád. = IgSzó 1986. 4. sz. 366–370.
NAGY Lajos: T. Á. (1886–1928). Műsorajánlat a 100. évfordulóra. = NyéK 62. sz. 1986. 90–100.
NEMESKÉRI Erika: T. Á. levelei Osvát Ernőhöz. = Kr 1986. 11. sz. 8–11. [19 levél, 1909–1917]
NÉMETH G. Béla: A mindig újra megszeretett költő. (T. Á. jubileumára.) = Je 1986. 4. sz. 362–368.
OZSVALD Árpád: T. Á. (1886–1928). = Hét 1986. 15. sz. 11.
PETRÁNYI Ilona: T. Á.-album. = Múzsák 1986. 1. sz. 13–15.
ROHONYI Zoltán: „Férfigondok barna fedélzetén..." = Utunk 1986. 15. sz. 4.
RÓNAY László: „...tied az én harcom". A százéves T. Á. = Vig 1986. 10. sz. 758–766.
SZABÓ Magda: Színképelemzés. T. Á.: A vén zsivány. = Kr 1986. 7. sz. 27–28.
SZÁSZ János: Egy költő emléke. = IgSzó 1986. 4. sz. 349–352.
SZEKÉR Endre: „Igazi ember – igazi költő". T. Á.: Új tavaszig vagy a halálig. = Napj 1986. 4. sz. 4–5.
SZEKÉR Endre: T. Á.: Álarcosan. Verselemzés, a költő századik születésnapjára. = Fo 1986. 5. sz. 18–21.
SZEKÉR Endre: T. Á. költészetéről jelzői tükrében. = Üzenet 1986. 6. sz. 337–339.
TAMÁS Attila: T. Á. költészete és a századeleji stílusirányzatok. = ItK 1986. 4. sz. 393–397.
TÓTH Eszter: Ismeretlen T. Á.-kéziratok. = ÉI 1986. 51–52. sz. 12.
TÓTH István: Isten oltó-kése: T. Á. = ÚjEmb 1986. 35. sz. 6.

VASADI Péter: „Igézve álltam, soká, csöndesen..." – Száz éve született T. Á. = ÚjFo 1986. 5. sz. 70–76.
VERESS Miklós: T. Á. sétái. Beszélgetés Kardos Lászlóval. = ÉI 1986. 15. sz. 7.
–: T. Á. évforduló. = Echinox 1986. 5. sz. 8. [A „Szeretnék átölelni..." c. versről]
100 éve született T. Á. B. Á. [Balázs Ádám] = MHírek 1986. 9. sz. 4.; Varga József = ÚjT 1986. 15. sz. 15.

TÓTH DEZSŐ

Nekr. Fenyő István = ItK 1986. 5. sz. 615–616.; Köpeczi Béla = MTud 1986. 2. sz. 159–161.; Wéber Antal = It 1986. 1. sz. 274–275.

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN

APRÓ Ferenc: Tömörkény levelezéséből. = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 97–99. [4 levél, 1891–1917]
SZÁSZ László: Olvassuk együtt. T. I.: Tanyák a hó alatt. = IgSzó 1986. 12. sz. 551–555.

TRÓCSÁNYI ZOLTÁN

100 éve született T. Z. Lengyel Béla = Kr 1986. 12. sz. 28.; Rab Zsuzsa = SzI 1986. 11. sz. 127–129.

TURCZI ISTVÁN

LATOR László: T. I. segédmúzsái. = MV 1986. 5. sz. 128.
m.: Vers (nem) mindenkinek. Beszélgetés Turczi Istvánnal – verseskötete ürügyén. = MIfj 1986. 3. sz. 27. [Segédmúzsák fekete lakkcipőben]

TÜSKÉS TIBOR

HUSZÁR János: T. T. Illyés Gyuláról. = Mtan 1986. 4. sz. 190–192.
NÁDOR Tamás: T. T.: Triptichon. Tiszteletpéldány az olvasónak. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 10. sz. 7.
SZÍJÁRTÓ István: „Hullj pajzsnak holtan is megszabdalt honodra..." T. T. Illyés Gyula-monográfiájáról. = ÚjAur 1986. 1. sz. 63–66.

ÚJVÁRI ERZSI

BORI Imre: Ú. E. verseskönyve. = 7Nap 1986. 52. sz. 35. [Prózák. Bécs, 1921.]

UNGNÁD DÁVID

U. D. konstantinápolyi utazásai. Ford., bev. tan. Kovács József László. Jegyz. Feny-

vesi László, Kovács József László. Szépirodalmi, Bp., 1986. 354 l. (Magyar ritkaságok)

UNGVÁRI TAMÁS

NÁDOR Tamás: U. T.: Kaland és gondviselés. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 2. sz. 5.

UTASSY JÓZSEF

GÖRÖMBEI András: Tengerlátó költő. U. J. In: G. A.: „Ki viszi át..." 229–246.

VÁCI MIHÁLY

V. M. emléknapok Tiszaszalkán és Nyíregyházán 1984. december 8-án és 10-én. Szerk. Margócsy József. Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár, Nyíregyháza, 1986. 112 l.

VAJDA JÁNOS

MARKÓ Béla: Olvassuk együtt. V. J.: Húsz év múlva. = IgSzó 1986. 1. sz. 75–78.
MIKLÓSSY János: V. J. Shakespeare-fordításairól. = ÉI 1986. 50. sz. 2.

VÁMOS MIKLÓS

ÉZSIÁS Erzsébet: V. M. In: É. E.: Mai magyar dráma. 253–256.

VÁRADY SZABOLCS

Két költői út – egy nemzedékből. Vas István és Domokos Mátyás beszélgetése. = Kort 1986. 1. sz. 134–144.

VARGA CSABA

„Szeretethiányos kor ez..." – V. Cs. válaszol Mezey László Miklós kérdéseire. = Fo 1986. 11. sz. 50–58.

R. VÁRKONYI ÁGNES

Az Irodalomtörténet kérdései R. Várkonyi Ágneshez. = It 1986. 3. sz. 705–709.

VÁRKONYI NÁNDOR

Levelek Csányi Lászlóhoz 1966–73. (1–2.) = Je 1986. 5. sz. 431–440.; 6. sz. 515–519. [16 illetve 10 levél]
RAJNAI László: A Nap és árnyéka. Emlékeim Várkonyi Nándorról. = Je 1986. 5. sz. 425–430.

VÁRNAI ZSENI

FEUERSTEIN Emil: V. Zs. 3–4. = New Yorki Figyelő 1986. 2. sz. 12.; 3. sz. 7.

VAS ISTVÁN

V. I.: Ajánlás a Bibliáról. = Nagyv 1986. 4. sz. 579–595. [Bevezető tanulmány Bibliaválogatásához]

V. I.: Azután. – Nehéz szerelem IV. (Emlékirat 5–8.) = Kort 1986. 9. sz. 6–25.; ua. = Látóh 1986. 11. sz. 8–33.; = Kort 10. sz. 10–27.; 11. sz. 7–25.; 12. sz. 3–16.

ALBERT Zsuzsa: La poésie d' István Vas. = HungPEN 27. sz. 1986. 9–10.

HEGYI Béla: Az „is-is" költészete. V. I. tanúsága. In: H. B.: Kimondva is kimondatlan. 75–101.

KIS Istvánné: V. I. 75 éves. Pályavázlat és ajánló bibliográfia. Debreceni Városi Könyvtár, Debrecen, 1986. 44 l.

LENGYEL Balázs: A megváltoztatott jelrendszer. V. I.: Ráérünk. In: L. B.: Egy magatartás története. 196–201.

D. MAGYARI Imre: Cukor. = ÉI 1986. 20. sz. 8.

NÁDOR Tamás: V. I. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 442–454.

SÜKÖSD Mihály: V. I. esszéírása. In: S. M.: Seregszemle. 281–288.

A Vigilia beszélgetése Szántó Piroskával és Vas Istvánnal. A festőművész és a költő találkozásai a Bibliával. = Vig 1986. 1. sz. 59–63.

VASADI PÉTER

BALASSA Péter: A költészet mint szerelmes férfi. = Napj 1986. 6. sz. 30.

ESTERHÁZY Péter: „Hajnali hadművelet." = ÚjFo 1986. 3. sz. 15–19.

A 60 éves V. P. köszöntése. Török Endre = Vig 1986. 6. sz. 448–450.

VÁTH JÁNOS

REŐTHY Ferenc: A Balaton mesemondója. Emlékezés Váth Jánosra (1887–1962). = Som 1986. 2. sz. 34–36.

VÉGH ANTAL

NÁDOR Tamás: V. A.: Kenyér és vászon. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 7. sz. 5.

VÉGH GYÖRGY

LENGYEL Balázs: Posta messzebbről és közelebbről. V. Gy. összegyűjtött versei. In: L. B.: Egy magatartás története. 185–188.

TARJÁNYI Zoltán: Szent György havában. = Vig 1986. 4. sz. 306–307.

VIDOR Miklós: A szökevény. Emlékezés Végh Györgyre. = Újhold-Évkönyv 1986. 1. sz. 343–355.

VERES PÉTER

V. P.: „Bérharcos" munkásmozgalom vagy „államépítő" szocializmus? (Előszó, jegyz. Szigethy Gábor.) Magvető, Bp., 1986. 561. (Gondolkodó magyarok)
FODOR András: Két találkozás Veres Péterrel. = Kort 1986. 11. sz. 81–88.
FÜSI József: Egy délelőtt a „Számadás" írójánál. = OlvNép 28. sz. 1986. 6–12. [1955]
GÖRÖMBEI András: „Megérteni a létet, és rendet teremteni benne." – V. P. esszéiről. In: G. A.: „Ki viszi át..." 7–17.
GYURÁCZ Ferenc: Magyarság és szocializmus. V. P. politikai filozófiájának néhány vonása. = Életünk 1986. 2. sz. 143–148.
GYURÁCZ Ferenc: A társadalmi rétegtudat és a táji tudat összekapcsolódása. V. P. népcsoporttudatáról. = Fo 1986. 4. sz. 26–29.
MÁRKUS Béla: Feljegyzések az ötvenes évekből. – V. P.: Olvasónapló. = Som 1986. 1. sz. 61–70.
CS. VARGA István: „Csak az a kis nép marad meg..." Egy V. P.-üzenetről. = Napj 1986. 8. sz. 34–35.

VÉSZI ENDRE

BORBÉLY Sándor: V. E. műfajgazdagsága. In: B. S.: Tájékozódás. 211–226.
GARAI Gábor: A napbanéző köszöntése. – V. E. hetvenéves. = ÉI 1986. 42. sz. 5.
KABDEBÓ Lóránt: A valóságból a valóságba. = Kort 1986. 10. sz. 153–157.
MAJOR Ottó: A hűség és a felháborodás költője. V. E. köszöntése. = ÚjT 1986. 42. sz. 23.
A 70 éves V. E. köszöntése. – = Kr 1986. 10. sz. 16.

VIDOR MIKLÓS

LENGYEL Balázs: A hatvanéves Vidor Miklósról. In: L. B.: Egy magatartás története. 342–346.

VIKÁR BÉLA

V. B. levelei Finnországba. (Közli: Kristó Judit.) = Som 1986. 2. sz. 49–53. [5 levél, 1891–1921]

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

BAKONYI István: Egy kevésbé ismert Vörösmarty-dráma. = Som 1986. 3. sz. 12–16. [A bujdosók]
CSÁNYI László: Hírhedett zenésze a világnak. Vörösmarty verse és a negyvenes évek. = Dunatáj 1986. 3. sz. 36–45.
FRIED István: Eposz és/vagy emberiségköltemény. (V. M. pályájának fordulójához.) = Dunatáj 1986. 1. sz. 25–29.
(hajnal): A Csongor és Tünde németül. = ÉI 1986. 26. sz. 6. [Ford.: Franz Fühmann]

MARKÓ Béla: V. M.: Gondolatok a könyvtárban. = IgSzó 1986. 6. sz. 561–566.
Százötven éves a Szózat. = Fo 1986. 12. sz. 1–13.
Orosz László: A százötven éves Szózat. 1–10. – Dsida Jenő: Itt élned, halnod kell. 11. – Pomogáts Béla: „Zengő intelem." Dsida Jenő A Szózatról. 12–13.
SZÖRÉNYI László: Vörösmarty lírája. = Lit 1986. 3–4. sz. 385–395.
ZENTAI Mária: V. M.: Az emberek. = ItK 1986. 1–2. sz. 97–106.

WEÖRES SÁNDOR

W. S.: A vers születése. (Meditáció és vallomás.) Pécs 1939. Kiad. a Baranya Megyei Könyvtár. Pécs, 1986. 39 l. (Pannonia könyvek)
A. F.: W. S. Ha a világ rigó lenne című kötete angolul. = NyéK 62. sz. 1986. 107. [Ford.: Alexander Fenton, Edinburgh, 1985.]
BODNÁR György: The long poem as a means of liberation for a contemporary poet in Hungary. = Neohel 1986. 1. sz. 125–140.
BOGYAY Katalin: Fekete cica a kertben... Pár szó Weöres Sándorral. = ÚjT 1986. 35. sz. 27.
BORI Imre: Egy bölcs följegyzései. = 7Nap 1986. 50. sz. 31.
ÉZSIÁS Erzsébet: W. S. In: É. E.: Mai magyar dráma. 64–68.
*KISSER, Erwin: „Der Kahnfahrer im Mond" von Sándor Weöres in Kobersdorf. Zwischen Poesie und Exotik. = Volksstimme 1985. 157. sz. 9.
KOVÁCS Sándor Iván: Négykezes a Kritikának. = Kr 1986. 4. sz. 9.
LENGYEL Balázs: Egy magatartás története.
Mindig Weöres. W. S. Kézírásos könyve. 177–183. – Posta messzebbről és közelebbről. W. S.: Posta messziről. 183–185. – Szavakból paloták épülnek. W. S.: Színjátékok. 190–195.
MALIHINA, Jelena: W. S. – ma. = SzI 1986. 1. sz. 148–151.
Sorsfordító pillanatok. Weöres Sándorral és Károlyi Amyval beszélget Kabdebó Lóránt. = Kort 1986. 5. sz. 93–102.
SZERDAHELYI István: „A művész kénytelen vállalni saját korát." [Interjú] In: Sz. I.: Kortársaink mondják. 87–93.
SZOPORI NAGY Lajos: Weöres-kötet finnül. = ÉI 1986. 26. sz. 8. [Ford.: Hannu Launonen, Jávorszky Béla. „Kivi ja ihminen"]
TÓBIÁS Áron: Gyerekkor, szülői táj... [Interjú] = OlvNép 30. sz. 1986. 153–160.
TÜSKÉS Tibor: Triptichon.
Két verskaleidoszkóp. W. S.: Harmincöt vers. Ének a határtalanról. 58–67. – Így látták Bartókot. Kassák és Weöres versének párhuzamos megközelítése. (W. S.: Bartók Béla.) 216–234. – Weöres és a Sorsunk. 487–508.
TÜSKÉS Tibor: W. S. könyvtárai. Interjú, kommentárokkal. = Ktáros 1986. 9. sz. 556–561.
ZSILKA Tibor: Az előszöveg mint jelentéshordozó tényező. = Műhely 1986. 3. sz. 32–38. [W. S.: Józsefet eladják testvérei]

WESSELÉNYI MIKLÓS

SZÉCHENYI István–W. M.: Feleselő naplók. Egy barátság kezdetei. (Vál., szerk., tan., jegyz.: Maller Sándor.) Helikon, Bp., 1986. 285 l.
TRÓCSÁNYI Zsolt: Feleselő naplók. Széchenyi és Wesselényi, 1822. Azonos eszmék zászlóvivői. = Mo 1986. 33. sz. 23.
TRÓCSÁNYI Zsolt: W. M. hűtlenségi pere. Abszolutizmus vagy liberalizmus? Helikon, Bp., 1986. 109 l. (Labirintus)

ZALA MÁRK

ÖRDÖGH Szilveszter: Emlékzúzódások, emlék-véraláfutások. (Z. M. verstörmelékei elé.) = MV 1986. 5. sz. 3–4.

ZALÁN TIBOR

Laposravert szobor. Beszélgetés Zalán Tiborral. (Riporter: Nagy Ferenc.) = Határ 2. sz. 1986. 79–83.
TANDORI Dezső: „...mutatóujjunk árnyéka átsuhan a mocsokkal megrakodott égen." = Pal 1986. 3. sz. 57–62.

ZELK ZOLTÁN

Z. Z.: Reménykedem és rettegek. Prózai írások 1963–1981. (Vál., sajtó alá rend.: Sinka Erzsébet.) Szépirodalmi, Bp., 1986. 477 l. (Z. Z. művei)
„Akit az Isten nem szeret." Beszélgetés Zelk Zoltánnal. (Riporter: Szalontai Mihály.) = Kr 1986. 12. sz. 16–17.
BORBÉLY Sándor: Z. Z. reménytelen győzelme. In: B. S.: Tájékozódás. 146–154.
MAJOR Ottó: Kortársaim, barátaim. A dal születése. Zelk Zoltánról. = ÚjT 1986. 15. sz. 11.
RÓNAY László: Z. Z. „keréknyomai". A költő 80. születésnapjára. = Kr 1986. 12. sz. 16.
TANDORI Dezső: Hányszor is volt 1934. április 8...? avagy A költészet nappali menedékhelyei. = MV 1986. 12. sz. 70–71.

ZOLNAY LÁSZLÓ

Z. L.: Hírünk és hamvunk. (Visszaemlékezés.) Magvető, Bp., 1986. 732 l. (Tények és tanúk)
NÁDOR Tamás: Z. L. In: N. T.: Ex libris. Interjúk. 455–463.
Nekr. Tardy Lajos = It 1986. 1. sz. 275–277.

ZOLTÁN ATTILA

G. NÉMETH György: Testamentum. = ÚjT 1986. 38. sz. 19.

ZRÍNYI MIKLÓS

BENE Sándor: Zrínyi és a vadkan. = It 1986. 1. sz. 146–155.
BORI Imre: A költő Z. M. = 7Nap 1986. 13. sz. 36.
DÖMÖTÖR Adrienne: A XVII. századi mondatalkotásról. (Z. M. különböző műfajainak mondatszerkesztési jellemzői.) = Nyr 1986. 4. sz. 475–488.
FÉJA Géza: Zrínyi, a költő. In: F. G.: Arcképek régi irodalmunkból. 221–243.
NÉMETH Béla: Z. M. latin epigrammájának szövegéhez és magyar fordításához. = ItK 1986. 5. sz. 535–536. Hozzászólás: Kovács Sándor Iván: A Zrínyi epigrammák szövegközléséhez és az „Una est..." új fordításához. = ItK 1986. 5. sz. 536–537.
SZILÁGYI Ferenc: Elfeledett és ismeretlen magyar írólevelek. I. Zrínyi, Gyöngyösi levelesládájából. = It 1986. 3. sz. 740–743. [Zrínyi bizonyságlevele Várady Stepan Ferencnek, 1645, Csáktornya]
TÓTH Péter: Egy németalföldi utazó Z. M. udvarában (1660). = Som 1986. 5. sz. 75–80. [Jakob Tollius]
R. VÁRKONYI Ágnes: Líra és politika Zrínyi életművében. = ItK 1986. 6. sz. 673–683. [Kovács Sándor Iván: A lírikus Zrínyi. Bp., 1985. c. könyve kapcsán]

ZSÁMBOKI JÁNOS

ERDEI Klára: Heinrich Rantzau és Zs. J. = ItK 1986. 5. sz. 580–588.

ZSINDELY ENDRE

MÁRKUS Mihály: Cserépedénybe rejtett kincs. Zs. E. 1929–1986. = Confessio 1986. 4. sz. 116–119.

MAGYAR IRODALOM KÜLFÖLDÖN

GÖRÖMBEI András: Kézikönyv a határon túli magyar irodalmakról. In: G. A.: „Ki viszi át..." 421–439. [A magyar irodalom története 1945–1975. IV. A határon túli magyar irodalom. Akadémiai, 1982.]
MEZEY László Miklós: Hármas kötődésben. = ÚjFo 1986. 4. sz. 86–90. [A nemzetiségi irodalomról]
NAGY Károly: Kettős nemzeti tudat. = Itt-Ott 1986. 2. sz. 18–25. [Előadás az Anyanyelvi Konferencián, Veszprém, 1985. aug.]
POMOGÁTS Béla: Olvasónapló. Magyar Néző. = NyéK 62. sz. 1986. 102–107.
SZATHMÁRI István: Magyarságtudomány (hungarológia) a külföldi felsőoktatásban. = NyéK 64. sz. 1986. 24–29.

Csehszlovákia

ÁLTALÁNOS RÉSZ

BOTLIK József: Kontextus. = ÉI 1986. 34. sz. 8. [A megváltozott „Műhely" – irodalmi folyóirat Pozsonyban]

BOTLIK József: A magyar nyelvű színház. = OlvNép 27. sz. 1986. 18–23. [A komáromi Magyar Területi Színház]

DUBA Gyula: Vallomás a regényről. I–II. = ISz 1986. 9. sz. 787–795.; 10. sz. 890–903.

DUSZA István: Hármas tükör. A Főnix Füzetek kilenc darabja. = ISz 1986. 1. sz. 81–88.

DUSZA István: (Mostoha) gyermekszínház I–II. = ISz 1986. 9. sz. 852–855.; 10. sz. 952–957.

Ének az éjben. Szlovákiai magyar írók, 1939–1945. (Összeáll., bev. tanulmány: Turczel Lajos.) Madách–Szépirodalmi, Bratislava–Bp., 1986. 333 l. (Csehszlovákiai magyar írók)

FÓNOD Zoltán: Az emberség őrhelyén. Ötven éve jelent meg a Magyar Nap első száma. = ISz 1986. 5. sz. 461–466.

FÓNOD Zoltán: Szlovenszkói küldetés. Haladó törekvések a két világháború közötti csehszlovákiai magyar irodalomban. 1–3. = Hét 1986. 42. sz. 10.; 43. sz. 11.; 44. sz. 10.

FÓNOD Zoltán: Tegnapi önismeret. Madách, Bratislava, 1986. 392 l.

A kisebbségi helyzet történelmi koordinátái. 8–12. – Gazdasági és társadalmi viszonyok Csehszlovákiában a két világháború között. 13–19. – Kisebbségi viszonyok és a politikai pártok tevékenysége. 20–34. – A kisebbségi irodalom kialakulása és korszakai. 35–54. – A csehszlovákiai magyar irodalom két évtizedes fejlődése, korszakai és jellemzői. 55–98. – Irodalomszemlélet, irodalomkritika és esszé a két világháború között. 99–119. – Magyar nyelvű szocialista sajtó Csehszlovákiában a két világháború között. 198–206. – A csehszlovákiai magyar nyelvű munkássajtó előzményei és a Kassai Munkás (később: Munkás) a kommunista mozgalomban. 207–237. – Magyar könyvkiadás Csehszlovákiában. 240–259. – „Legyen ékes, szép zászló..." (Az Irodalmi Szemle 25 éve.) 260–276. – Szellemi őrjárat. (Jegyzetlapok írókról, könyvekről, irodalomról.) 277–330. – Történelemszemlélet és nemzeti tudat. (Tallózás egy témában.) 331–367.

GYÜRE Lajos: Kassai napló 1918–1929. Madách, Bratislava, 1986. 257 l.

*LACZA Tihamér: Ember a szóban. Madách, Bratislava, 1985. 144 l. (Főnix füzetek 10.)

Kritika és irodalom. 9–12. – Nemzetiségi irodalmunk időszerű kérdéseiről. (Válaszok az Irodalmi Szemle szerkesztőségének.) 13–18. – A ló másik oldalán. (Hozzászólás Balla Kálmán Van-e költészetünk? című cikkéhez.) 19–23. – Prózaírók a várószobában. 24–26. – Papírhajók a tengeren. (Megközelítés. Fiatal költők és képzőművészek antológiája.) 27–31. – Szlovenszkói vásár. (Csehszlovákiai magyar elbeszélők 1918–1938.) 92–96. – Egy műfaj ébresztése. (Családi Krónika. Csehszlovákiai magyar elbeszélők 1948–1979.) 97–101. – Tizenkét arcképvázlat.

(Tóth László: Vita és vallomás. – Beszélgetés szlovákiai magyar írókkal.) 139–144.
LACZA Tihamér: Irodalmi körkép. = Hét 1986. 44. sz. 11. [A Műhely és a Kontextus c. kiadványról]
MEZEY László Miklós: A kisebbség küldetése. Az „újarcú magyarok" messianizmusa. = Fo 1986. 11. sz. 74–83.
MEZEY László Miklós: „Szlovenszkói Helikon." Egy irodalmi vállalkozás kudarca az 1930-as években. = ÚjFo 1986. 2. sz. 70–73.
RÁCZ Olivér: Elkötelezettség, pártosság – irodalom. = ISz 1986. 2. sz. 97–100.
SIKLÓS Zsuzsa: Emlékülés a „Magyar Nap" megalapításának 50. évfordulóján. = PárttörtKözl 1986. 3. sz. 200–202.
Szlovák írók a csehszlovákiai magyar irodalomról. [Ankét] = ISz 1986. 6. sz. 544–548. [Mila Haugová, Ivan Hudec, Július Lenko, Karol Rosenbaum, Karol Tomiš]
TÓTH László: Egy elfelejtett irodalmi pályázat margójára. = Hét 1986. 10. sz. 10–11. [A „Tátra" c. folyóiratban, 1937]
TÓTH László: Naplójegyzetek a gyermekirodalomról. = Hét 1986. 3. sz. 10–11.
TURCZEL Lajos: Ifjúmunkások és sarlósok Vörös Barátságának története. = ISz 1986. 4. sz. 341–361. [Pozsonyi szervezet, 1931–1935]
TURCZEL Lajos: Az Út szerepe a Vörös Barátság fellendítésében. = ISz 1986. 7. sz. 632–635.

EGYES SZERZŐK

ÁSGÚTHY ERZSÉBET

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. Á. E. (1895–1984). = Hét 1986. 20. sz. 14.

BÁBI TIBOR

*LACZA Tihamér: Az utókor dolga. (B. T.: Író, költő, művész dolga.) In: L. T.: Ember a szóban. 60–64.

BÁNYAI PÁL

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. B. P. (1901–1943). = Hét 1986. 16. sz. 14.

BERKÓ SÁNDOR

FÓNOD Zoltán: B. S.: „...mi végigharcoljuk megkezdett harcunk." In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 175–180.
TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. B. S. (1918–1944). = Hét 1986. 24. sz. 15.

CÚTH JÁNOS

—: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 25. sz. 16.

CSANDA SÁNDOR

Emberközelben. Dr. Cs. S., az irodalomtudomány doktora, egyetemi tanár. [Interjú] Riporter: Lacza Tihamér. = Hét 1986. 22. sz. 2.

DARKÓ ISTVÁN

FÓNOD Zoltán: D. I. helye a csehszlovákiai magyar szépprózában. In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 181–188.

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. D. I. (1902–1972). = Hét 1986. 18. sz. 14.

DARVAS JÁNOS

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. D. J. (1891–1945). = Hét 1986. 28. sz. 15.

DÁVID TERÉZ

DÉNES György: D. T. köszöntése. = Hét 1986. 32. sz. 10.

MÉSZÁROS László: D. T. nyolcvanéves. Pályaképvázlat a drámaíróról. = ISz 1986. 7. sz. 636–638.

DUBA GYULA

Emberközelben. D. Gy., érdemes művész. [Interjú] Riporter: Ozsvald Árpád. = Hét 1986. 2. sz. 2.

FÓNOD Zoltán: Kiárusítás délelőtt. (D. Gy. új elbeszéléskötetéről.) = Hét 1986. 9. sz. 10–11.

*LACZA Tihamér: Egy falu regénye. (D. Gy.: Örvénylő idő.) In: L. T.: Ember a szóban. 108–115.

DURAY MIKLÓS

L'affair Duray. = L'autre Europe 1986. 10. sz. 21–28.

EGRI VIKTOR

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. E. V. (1898–1982). = Hét 1986. 19. sz. 14.

FÁBRY ZOLTÁN

F. Z.: Összegyűjtött írásai 6. (1950–1953). Újságcikkek, tanulmányok. Vál. és összeáll. Fónod Zoltán. Jegyz. Alabán Ferenc. Bibliogr. Reguly Ernő. Madách, Bratislava, 1986. 413 l.

DUBA Gyula: F. Z. időszerűsége. = ISz 1986. 1. sz. 8–16.; Látóh 1986. 8. sz. 113–130.

FÓNOD Zoltán: F. Z. közírói és kritikusi tevékenysége a két világháború között. In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 122–138.

FÓNOD Zoltán: Megmozdult világban. F. Z. élete és munkássága. = Műhely 1986. 5. sz. 41–47.

MEZEY László Miklós: Önálló poszton. A kisebbségi kérdés F. Z. életművében. = ÚjFo 1986. 1. sz. 70–74.

RÉDLI Margit: Őrizzük szellemi hagyatékát. = Hét 1986. 45. sz. 6–7.

*TOMIŠ, Karol: Slovenská a ceská literatura v diele Zoltána Fábryho. = Slovenské Pohl'ady 1985. 10. sz. 79–95.

FARNBAUER GÁBOR

TŐZSÉR Árpád: Az élmények finommechanizmusa. = ISz 1986. 3. sz. 212–213.

FORBÁTH IMRE

FÓNOD Zoltán: A modern líra útkeresése F. I. költészetében. In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 139–151.

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. F. I. (1898–1967). = Hét 1986. 22. sz. 14.

FÖLDES SÁNDOR

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. F. S. (1895–1968). = Hét 1986. 23. sz. 14.

FÜLÖP ANTAL

*LACZA Tihamér: Történetek a közelmúltból. (F. A.: Kedvező pillanat.) In: L. T.: Ember a szóban. 131–133.

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 1. sz. 6.

GÁL SÁNDOR

*LACZA Tihamér: A prózaíró G. S. műhelyében. In: L. T.: Ember a szóban. 116–121.

GRENDEL LAJOS

BÁBA Iván: Árnyalt töredékek. G. L. regényeinek szlovák változatáról. = Confessio 1986. 3. sz. 82–84.

ELEK Tibor: Az áttételek írója. G. L. prózájáról. = Alf 1986. 4. sz. 78–82.

FÜLÖP Antal: Evidenciák. (Néhány sor G. L. Áttételek című könyvéhez.) = ISz 1986. 3. sz. 271–272.

Kerekasztal-beszélgetés G. L. könyveiről. (Lejegyezte, szerk.: Haraszti Mária.) = ISz 1986. 7. sz. 645–653. [Dobos László, Duba Gyula, G. L., Tóth Károly, Tőzsér Árpád, Zalabai Zsigmond]

KISS GY. Csaba: A közép-európai identitás útvesztőjében. G. L. Éleslövészet című regényéről – külföldieknek. = Életünk 1986. 5. sz. 475–479. [A párizsi L'Harmattan kiadónál megjelenő regény utószava]

*LACZA Tihamér: G. L. két könyve. In: L. T.: Ember a szóban. 122–130. [Hűtlenek. Galeri]

OLASZ Sándor: Az eltűnt identitás nyomában. G. L. regényeiről. = Fo 1986. 12. sz. 29–33.

PETHŐ Bertalan: Tudatállapot a második frontvonalon. G. L. Áttételek című könyvéről. = Fo 1986. 12. sz. 23–28.

TÓTH Károly: Legvégső (formai) (ön)leszámolás. (Az ábrázolástól az őszinteségig vezető út G. L. regényeiben.) = ISz 1986. 3. sz. 262–270.

GYIMESI GYÖRGY

*KOVÁC, M. H.: Jubileum György Gyimesiho. = Slovenské Pohl'ady 1985. 10. sz. 152–153.

GYŐRY DEZSŐ

FÓNOD Zoltán: Gy. D., a küldetéstudat költője. In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 152–166.

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. Gy. D. (1900–1974). = Hét 1986. 21. sz. 14.

HEVESI MARIAN

*BAJZA Jozef Ignác: Preklady a parafrázy Mariána Hevešiho. = Slovenské Pohl'ady 1985. 12. sz. 32–34.

N. JACZKÓ OLGA

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. N. J. O. (1895–1970). = Hét 1986. 14. sz. 14.

KONCSOL LÁSZLÓ

BALLA Kálmán: Tanár és tanú. (Az ötvenéves Koncsol Lászlóról.) = Hét 1986. 22. sz. 10–11.

DUSZA István: Hermész és Apollón szolgája. Az ötvenéves Koncsol Lászlóról. = ISz 1986. 6. sz. 540–542.

*LACZA Tihamér: Irodalom és szolgálat. (Arcképvázlat Koncsol Lászlóról.) In: L. T.: Ember a szóban. 65–71.

KÖVESDI JÁNOS

DUSZA István: Aki gyémántot hoz a többinek. (K. J.: Éjféli elégia.) = Hét 1986. 35. sz. 10.

*LACZA Tihamér: Üzenet a Styx partjáról. (K. J.: Romvárosi beszélgetés.) In: L. T.: Ember a szóban. 137–138.

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 9. sz. 16.

KRAUSZ TIVADAR

BALLA Kálmán: K. T. verseiről. = ISz 1986. 3. sz. 221–222.

MÉSZÁROS KÁROLY

*LACZA Tihamér: Magánügyek. (M. K. elbeszélései.) In: L. T.: Ember a szóban. 134–136.

MIHÁLYI MOLNÁR LÁSZLÓ

DALMAY Árpád: Egy levegőt szívunk. [Interjú] = KárpátiIgSzó 224. sz. 1986. 3.

MIHÁLYI ÖDÖN

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. M. Ö. (1899–1929). = Hét 1986. 25. sz. 15.

MORVAY GYULA

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. M. Gy. (1905–). = Hét 1986. 29. sz. 15.

NAGY LAJOS

*Päť desiatka Lajosa Nagya. = Slovenské Pohľady 1985. 9. sz. 154.

NAGY ZOLTÁN MIHÁLY

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 15. sz. 16.

OZSVALD ÁRPÁD

KÖVESDI János: A költő „aranyrögei". Beszélgetés Ozsvald Árpáddal. = ISz 1986. 6. sz. 507–518.

RÁCZ OLIVÉR

Emberközelben. R. O., érdemes művész. [Interjú] Riporter: Ozsvald Árpád. = Hét 1986. 16. sz. 2.

*LACZA Tihamér: Cimborák a perifériáról. (R. O.: A Rogozsán kocsma.) = In: L. T.: Ember a szóban. 102–107.

SÁFÁRY LÁSZLÓ

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. S. L. (1910–1943). = Hét 1986. 12. sz. 14–15.

SEBESI ERNŐ

*LACZA Tihamér: Jelentés a panoptikumból. (S. E.: Haláljáték.) In: L. T.: Ember a szóban. 87–91.

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. S. E. (1893–1944). = Hét 1986. 27. sz. 15.

SELLYEI JÓZSEF

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. S. J. (1909–1941). = Hét 1986. 13. sz. 14.

SZABÓ BÉLA

DÉNES György: Szabó Bélára emlékezünk. = Hét 1986. 39. sz. 10.

SZENES PIROSKA

TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. Sz. P. (1899–1972). = Hét 1986. 15. sz. 14.

SZITÁSI FERENC

MÉSZÁROS Károly: Költő volt – kortársunk volt. Sz. F. halálára. = ISz 1986. 9. sz. 822–823.

TALAMON ALFONZ

GRENDEL Lajos: T. A. elbeszélése elé. = Ttáj 1986. 4. sz. 22.

TAMÁS MIHÁLY

FÓNOD Zoltán: T. M. ideálja: a „dúsan termő magyar irodalmi élet Szlovenszkón". In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 189–195.
TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. T. M. (1897–1967). = Hét 1986. 17. sz. 14.

TÓTH LÁSZLÓ

DUSIK Éva: Ötödik emelet. (Beszélgetés Tóth Lászlóval legújabb verseskötetéről.) = Hét 1986. 12. sz. 10–11.
TAKÁCS József: A legújabb testamentum. = SzegE 1986. 12. sz. 4.

TŐZSÉR ÁRPÁD

ÁGH István: A közép-európai költő megteremtődése. = Életünk 1986. 7. sz. 583–588.
*LACZA Tihamér: Az esztétikum keresése. (T. Á.: Szavak barlangjában.) In: L. T.: Ember a szóban. 72–77.
PÉCSI Györgyi: Madár, verdeső szárnyhoz. T. Á. ötvenéves. = Napj 1986. 2. sz. 24–25.
*PLUTKO, Pavol: Päť desiatnik Árpád Tőzsér. = Slovenské Pohľady 1985. 10. sz. 106–108.
TÜSKÉS Tibor: T. Á.: Genezis. In: T. T.: Triptichon. 144–148.

TURCZEL LAJOS

*LACZA Tihamér: Hiányzó fejezetek. (T. L. könyve.) In: L. T.: Ember a szóban. 56–59.

VAJKAI MIKLÓS

Hiszek a művészet tisztaságában... (Beszélgetés Vajkai Miklóssal.) Riporter: Zsemberi Etelka. = Hét 1986. 41. sz. 11.

VOZÁRI DEZSŐ

FÓNOD Zoltán: V. D., az urbánus költő. In: F. Z.: Tegnapi önismeret. 167–174.
TURCZEL Lajos: Örökség. Arcképek a két világháború közötti időszak csehszlovákiai magyar irodalmából. V. D. (1904–1974). = Hét 1986. 26. sz. 15.

ZALABAI ZSIGMOND

*LACZA Tihamér: Küzdelem a kritikával. (Z. Zs.: Mérlegpróba.) In: L. T.: Ember a szóban. 78–83.

Jugoszlávia

ÁLTALÁNOS RÉSZ

BARÁCIUS Zoltán: Cselekvőképes művészemberek. Az Újvidéki Színház sikeres évadjáról. = MKépesÚjs 1986. 30. sz. 16.

BARÁCIUS Zoltán: A szabadkai Népszínház évadjáról. = MKépesÚjs 1986. 31. sz. 16.

B. BERNÁT István: Híd! Út, ahol nincsen út..." (A Híd című folyóirat és a Bartha Miklós Társaság: 1927–1928). = MFilSz 1986. 5–6. sz. 659–689.

BORI Imre: „Hosszú ének" '85. = 7Nap 1986. 3. sz. 38.

BOTLIK József: A szabadkai 7Nap negyven esztendeje. = ÉI 1986. 35. sz. 8.

F. Á.: Ünnepel a Népszínház. = MKépesÚjs 1986. 35. sz. 17. [40 éves a zombori Népszínház]

HÓDI Éva: A nemzeti önismeret új útjai. A jugoszláviai magyar társadalomtudományi gondolkodás kialakulása. = Vság 1986. 2. sz. 76–85.

JUHÁSZ Géza: A jugoszláviai magyar irodalom orgánuma. 15 éves az Üzenet. = 7Nap 1986. 37. sz. 38.

MAGYAR László: Egy elfeledett alkalmi lap. = 7Nap 1986. 14. sz. 44. [Áprilisi Újság, 1938 Szabadka]

MALUŠEV, Cvetko: Széljegyzet a Híd folyóirat mozgalmi jellegéről. = Létünk 1986. 6. sz. 753–764.

Negyvenéves a 7Nap (1946–1986). = Üzenet 1986. 4. sz.

Biacsi Antal: A falu és a város népszerű lapja. 180–185. – Mészáros Zakariás: Hattól a hatvanezerig. 186–190. – Herceg János: Az emlékezés hangulatában. 191–196. – Bori Imre: Goethe a 7Napban. Emlék és kommentárja. 197–198. – Molnár Cs. Attila: Élményszilánkok 7 Napos életemből. 199–201. – Krekovics Ferenc: A bohémszoba. 202–203. – A 7Nap-évfordulók dokumentumai. 204–209.

NÉMETH Ferenc: A becskereki Renaissance. Egy irodalmi vállalkozás margójára. = Üzenet 1986. 12. sz. 751–752.

PETKOVICS Kálmán: Adalékok hetilapunk történetéhez. A 7Nap útja (2–15.) = 7Nap 1986. 1. sz. 28–29.; 2. sz. 28–29.; 3. sz. 28–29.; 4. sz. 28–29.; 5. sz. 28–29.; 6. sz. 28–29.; 7. sz. 28–29.; 8. sz. 28–29.; 9. sz. 28–29.; 10. sz. 28–29.; 11. sz. 28–29.; 12. sz. 26–29.; 13. sz. 26–29.; 14. sz. 60–67.

PETKOVICS Kálmán: Baljós idők vártán. Ötven esztendővel ezelőtt indult a haladó szellemű vajdasági fiatalok kulturális és gazdasági mozgalma 1–3. = 7Nap 1986. 35. sz. 24–25.; 36. sz. 24–25.; 37. sz. 20–21.

SZAJBÉLY Mihály: Még egyszer a Kalangyáról. = ÉI 1986. 17. sz. 4. [Előzmény: Sz. M.: Egy vajdasági folyóirat monográfiája. Utasi Csaba: Irodalmunk és a Kalangya. Forum, 1984. = Fo 1985. 12. sz. 87–89.] Válasz: Herceg János: A helyi színekről. = ÉI 1986. 20. sz. 4.

SZELI István: Szenteleky-napok. = Híd 1986. 1. sz. 144–145. [1985. dec. 7–8., Szivác]

Tizenöt éves az Üzenet. = Üzenet 1986. 9. sz.

Csordás Mihály: Közös bölcsőnknél. 503–504. – Juhász Géza: A jugoszláviai magyar irodalom orgánuma. 505–507. – Urbán János: A szerkesztő emlékei 508–510.

Tizenöt éves az Üzenet. Tárt kapuk. Csordás Mihály főszerkesztő válaszol Lábadi Károly kérdéseire. = MKépesÚjs 1986. 39. sz. 14–15.
TOMÁN László: A Szép Szó élő irodalmi szemle 1956–1958. (Emlékezés és adatok.) = Létünk 1986. 6. sz. 925–930. [Újvidék]

EGYES SZERZŐK

ÁCS KÁROLY

Á. K. műfordításkötetéről. = Híd 1986. 9. sz. 1059–1062. [Ivan V. Lalić és Bori Imre méltatása a Kiásott kard c. könyvről]
VAJDA Gábor. Ács költészete és az egzisztencializmus. Elemzésproblémák. = Üzenet 1986. 1–2. sz. 46–49.

ALADICS JÁNOS

Nekr. (G) = Híd 1986. 10. sz. 1306.

BADA TIBOR

FEKETE J. József: Bada dada – a klasszikus. = ÚjSymp 1986. 1–2. sz. 72–73.

CSÉPE IMRE

CSORDÁS Mihály: „...az ismert rögön." Cs. I. tisztelői tovább ápolják Kiskunhegyesen az író emlékét. = 7Nap 1986. 41. sz. 36–37.
CSORDÁS Mihály: A „mesefák" rokona. = 7Nap 1986. 20. sz. 36–37.
CZINE Mihály: Cs. I. világa. = Kort 1986. 5. sz. 103–123.

DEBRECZENI JÓZSEF

SZELI István: Kísérlet egy regény megközelítésére. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 171–180. [Hideg krematórium]

DÉSI ÁBEL

D. Á.: Vallomás és verskommentár a Ha felébred az álom című vershez. = Híd 1986. 10. sz. 1253–1262.

DOMONKOS ISTVÁN

KISS László: Külföldi magyar írók. D. I. = SzegE 1986. 14. sz. 4.
–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 13. sz. 16.

FEHÉR FERENC

Szolgálat, hasznosság, hitvallás. F. F. költő válaszol Lábadi Károly kérdéseire. = MKépesÚjs 1986. 13. sz. 8–10.

GÁL LÁSZLÓ

BORI Imre: A világjáró. = 7Nap 1986. 48. sz. 43.
SZELI István: Személyre szabott humor. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 217–221.

HERCEG JÁNOS

SZELI István: Előszó egy novellagyűjteményhez. In: Sz. I.. Az erózió ellen. 181–197.

KIRÁLY ISTVÁN

DUDÁS Károly: Önéletírásom. [Interjú] = 7Nap 1986. 11. sz. 11.

MAYER OTTMÁR

M. O. születésének 75. évfordulója. = Létünk 1986. 5. sz. 714–752.
Urbán János: M. O. élete nyomában. 714–720. – Visszaemlékezések Mayer Ottmárra. 721–739. [Máriás József, Kun Szabó György, M. Lovászy Magda] – Nemes G. Zsuzsa–Petrányi Ilona: Interjú Szentiványi Jenő íróval M. O. és a Híd magyarországi kapcsolatairól. 740–752.

NÉMETH ISTVÁN

PODOLSZKI József: Sérelem. Beszélgetés N. I. Híd-díjas íróval. = 7Nap 1986. 14. sz. 25–27.

PAP JÓZSEF

BORI Imre: P. J. hatvanéves. = 7Nap 1986. 14. sz. 68.; Híd 1986. 3. sz. 321–322.
DÉSI Ábel: P. J. hatvanéves. = Üzenet 1986. 5. sz. 275–276.
A 60 éves P. J. köszöntése. Botka Ferenc = ÉI 1986. 12. sz. 10.

PODOLSZKI JÓZSEF

MÁK Ferenc: Kallódva. P. J. költészetéről. = Üzenet 1986. 10. sz. 630–632.
Nekr. Dudás Károly = 7Nap 1986. 38. sz. 8.; Németh János = 7Nap 1986. 38. sz. 8.; – = Híd 1986. 10. sz. 1307.

SINKÓ ERVIN

BOSNYÁK István: S. E. Krleža-képe. = Híd 1986. 12. sz. 1541–1557.

BOSNYÁK István: A Tanácsköztársaság vajdasági közírója és beszédei a kecskeméti Magyar Alföldben. = Létünk 1986. 5. sz. 765–786.

SZAKOLCZAY Lajos: Egy drámai életút drámája. S. E. és színpadi utóélete. = Szính 1986. 8. sz. 43–48.

SZENTELEKY KORNÉL

CSORDÁS Mihály: Az író és irodalomalapító. A Szenteleky-emléknap elé. = 7Nap 1986. 49. sz. 36.

DÉR Zoltán: A Bácsmegyei Napló és a „becsei Helikon". Ismeretlen Szenteleky-levelek 1–3. = Üzenet 1986. 9. sz. 549–553.; 10. sz. 623–626.; 11. sz. 675–682. [Bácsmegyei Napló, Szabadka, 1903–1930]

HORNYIK Miklós: Sz. K. és „A mi irodalmunk" 1–4. = Üzenet 1986. 6. sz. 325–336.; 7–8. sz. 388–398.; 9. sz. 542–548.; 10. sz. 615–622. [A mi irodalmunk. A Reggeli újság melléklete. Újvidék, 1931]

SZELI István: Sáfárkodásunk a hagyatékkal. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 160–170.

SZIVERI JÁNOS

ENDRŐDI SZABÓ Ernő: Satupofa és emberarc. = Pal 1986. 4. sz. 31–33.

THURZÓ LAJOS

SZELI István: T. L. In: Sz. I.: Az erózió ellen. 201–206.

TOLNAI OTTÓ

BOTLIK József: Tonalitás – tolnaitás – totalitás. Jegyzetek T. O. műveiből. = Fo 1986. 2. sz. 67–70.

VARGA ZOLTÁN

HÓDI Éva: A tudományosság vonzásában. Az esszéíró V. Z. = Híd 1986. 7–8. sz. 909–918.

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 50. sz. 16

Románia

ÁLTALÁNOS RÉSZ

ALMÁSI Erzsébet: A nemzetiségi önismeret szolgálatában. Budapesti beszélgetés a romániai Művelődésről. = ÉI 1986. 3. sz. 7. [Kovács Jánossal, a lap volt főszerkesztőjével]

*BALOTA, Nicolae: Minorités ethniques et culturelles en Transylvanie. = Revue de Littérature Comparée 1985. 2. sz. 145–154.

BOTLIK József: Diófaültetők. Jegyzetek a bukaresti Művelődés című folyóirat 1980–1985 közötti évfolyamairól. = Napj 1986. 5. sz. 29–31.

CSEKE Péter: Az Erdélyi Fiatalok kutatásának mérlege. Bevezető egy dokumentumkötethez. = Lit 1986. 3–4. sz. 420–436.

GÖRÖMBEI András: A hetvenes évek romániai magyar irodalma. In: G. A.: „Ki viszi át..." 303–322.

GREZSA Ferenc: Magyarok Romániában. Fejezet Németh László és az erdélyi irodalom kapcsolattörténetéből. = Délszig 6. sz. 1986. 8–10.

HAJDÚ Demeter Dénes: A Művelődés (Bukarest, 1948–1985). = Honism 1986. 4. sz. 70–75.

HAJDU Győző: Évad közepén. = IgSzó 1986. 1. sz. 22–26. [Az 1985–86-os színházi évad]

HAJDU Győző: Műfaj és minőség 1–3. = IgSzó 1986. 2. sz. 95–100.; 3. sz. 249–253.; 4. sz. 353–357. [Színházi élet]

HORVÁTH Sz. István: Történelmi sorsfordulat – drámák nyelvén. = Kor 1986. 8. sz. 613–614. [1944. aug. 23.]

JAKABFFY Tamás: A kifejezés ereje. Műfaji kérdések a Korunk első évfolyamában. = Kor 1986. 3. sz. 232–236.

KÁNTOR Lajos: A kísérlet folytatódik. Az irodalom híd-szerepének érvényesítése Erdélyben. = ÉI 1986. 35. sz. 5.

KÁNTOR Lajos: Romániai magyar esszé- és regénypróba a két háború között. = Fo 1986. 1. sz. 68–80.

KÁNTOR Lajos: A színház élete. = Kor 1986. 11. sz. 821–826.

KÁNTOR Lajos: A színház élete. Kolozsvári jegyzetek. = Szính 1986. 12. sz. 37–42.

A két világháború közötti romániai magyar rövidpróza. (Könyvészeti tanulmány.) Összeállította Mózes Huba. = NyIrK 1986. 1. sz. 59–71.

KÖTELES Pál: A transzilvanizmus és az erdélyi avantgarde. = Confessio 1986. 3. sz. 52–59.

KÖTŐ József: Színház és közművelődés. = Utunk 1986. 18. sz. 6.

MAROSI Péter: Művészszínház az adott hely igényének megfelelően. = Kor 1986. 6. sz. 450–454. [A kolozsvári magyar színpadról]

Mi újság? Kriterion. Domokos Géza, a könyvkiadó igazgatója válaszol. Kérdez: Forró László. = Utunk 1986. 35. sz. 2.

MÓZES Attila: Az Ajtók előtt. = IgSzó 1986. 3. sz. 257–260. [Előszó az Ajtók c. antológiához]

B. NÁDOR Orsolya: A Termés létrejöttének körülményei a levelezés tükrében. = Lit 1986. 1–2. sz. 242–255. [Termés: 1942–1944, Kolozsvár. Szabédi László 3 levele Bözödi Györgynek, Bözödi György 1 levele Szabédi Lászlónak, Asztalos István 1 levele Bözödi Györgynek, 1942-ből]

T. PÁLL Árpád: Tompa Miklós és a stílusirányzatok. = Kor 1986. 6. sz. 455–457. [A marosvásárhelyi Székely Színházról]

M. PÁSZTOR József: Erdély, Ardeal, Siebenbürgen, Transsylvania. A transzilvánizmus eszméje és az irodalmi élet 1920–1940 között, Erdélyben. = Napj 1986. 9. sz. 29–35.; Látóh 1986. 12. sz. 119–150.

POMOGÁTS Béla: Három erdélyi évforduló. = Kort 1986. 9. sz. 119–125. [A marosvécsi Helikon és a Korunk 60., az Utunk alapításának 40. évfordulója]
POMOGÁTS Béla: Magunk keresése. Az erdélyi magyar szociográfiáról és valóságirodalomról. = ÚjAur 1986. 2. sz. 82–93.
POMOGÁTS Béla: Magunk keresése. – Szociográfia és útirajz a romániai magyar irodalomban. = Som 1986. 3. sz. 37–41.
POMOGÁTS Béla: Magyar irodalom Romániában. = Diakonia 1986. 2. sz. 61–65.
POMOGÁTS Béla: Marosvécs, 1926. = ÉI 1986. 29. sz. 8.
POMOGÁTS Béla: A marosvécsi Helikon. = ÚjT 1986. 29. sz. 11.
POMOGÁTS Béla: Székelyek az irodalomban. = ÚjAur 1986. 3. sz. 61–74.
POMOGÁTS Béla: Válasz a történelemre. Autonómiatörekvések a romániai magyarság körében 1918–1921. = Alf 1986. 7. sz. 66–75.
SOPRONI Géza: Milyen folyóirat volt – a Művelődés? = Kort 1986. 9. sz. 126–131. [1948–1986, Bukarest]
STOICA, Leontin: Mi újság? Dacia. = Utunk 1986. 35. sz. 2. [Dacia Könyvkiadó]
SZEKERNYÉS János: Új hazai drámák, megfiatalodott társulat. Temesvári Állami Magyar Színház. = AHét 1986. 40. sz. 5.
Színházi műhely Temesváron. = IgSzó 1986. 10. sz. 325–372.
Hajdu Győző: Egy színház hétköznapjai. 325–340. – Leahu, Gheorghe: A legnagyszerűbb előadás. 341. – Sinka Károly: Egyetlen igazi szerelmem. 342–346. – Szűcs István: Népszínház? 347–352. – Sándor István: Múlt – jelen – jövő. – Gondolatok színházról, színészekről, előadásokról. 353–356. – Szekernyés János: Összhangban az írói szándékkal. 359–364. – Klein Magdalena: Látóvá tenni a nézőt. 364–365. – Kerekasztalnál színészekkel. I. Évszázadunk egyharmada a temesvári Állami Magyar Színházban. (Riporter: Bárányi Ferenc.) 366–369. – II. Fiatalok változás közben. (Riporter: Illés Mihály.) 369–372.
VERESS Miklós: Az Utunk negyven éve. = ÉI 1986. 25. sz. 7.
VIRÁNYI Ottó: Emlékezzünk a régiekről... Az Erdélyi Helikon íróközösség megalakulása 60 évvel ezelőtt. = KatSzó 1986. 16. sz. 3.

EGYES SZERZŐK

ASZTALOS ISTVÁN

CZINE Mihály: Olvasónapló. Táltos ökrök. A. I. kisregényei, elbeszélései. = Fo 1986. 10. sz. 72–73.

BÁLINT TIBOR

SÜTŐ András: Írótársakról, nyelvünkről. Az orchidea példája. Bevezető B. T. szerzői estjén Marosvásárhelyt. = Alf 1986. 10. sz. 22–24.

BALLA ZSÓFIA

ADONYI NAGY Mária: Írók műhelyében. Beszélgetés Balla Zsófiával. = AHét 1986. 7. sz. 7.; 9.

BALOGH EDGÁR

B. E.: Férfimunka. Emlékirat 1945–1955. Magvető, Bp., 1986. 417 l. (Tények és tanúk)

B. E.: Magyarok, románok, szlávok. Tanulmányok, cikkek, interjúk. (Vál., jegyz.: Sándor László. Előszó: Sütő András.) Kossuth, Bp., 1986. 418 l.

BORI Imre: Öreg barátunk... = 7Nap 1986. 41. sz. 38.

DUPKA György: B. E. nyolcvanéves. = Kárpáti IgSzó 206. sz. 1986. 3.

GÁLFALVI Zsolt: A közíró ethosza. = AHét 1986. 36. sz. 6.

GÖRÖMBEI András: B. E. köszöntése. = Kort 1986. 9. sz. 94–97.; Látóh 1986. 11. sz. 80–84.

HARASZTI Mária: Levél Balogh Edgárhoz 80. születésnapján. = ISz 1986. 7. sz. 630–631.

KÖBÖLKÚTI József: Vallomások az emberről. = Hét 1986. 40. sz. 15.

LÁSZLÓFFY Aladár: Nyolcvan acéltükörnek mélyén. = Utunk 1986. 36. sz. 2.

LIPCSEY Ildikó: Kortársunk Közép-Európában. B. E. nyolcvanadik születésnapjára. = Fo 1986. 9. sz. 1–8.

LŐRINCZI László: „Van még rá időm..." = IgSzó 1986. 9. sz. 261–262.

OLASZ Sándor: Hívő élet. A nyolcvanéves B. E. köszöntése. = Alf 1986. 9. sz. 85–88.

POMOGÁTS Béla: B. E. = NyéK 65. sz. 1986. 19–25.

POMOGÁTS Béla: Egy eszme szolgálatában. B. E. nyolcvanéves. = ÚjT 1986. 36. sz. 23.

RÉDEY Pál: Hűség a néphez, tájhoz, röghöz. = Honism 1986. 6. sz. 54–55.

SZÉCHY András: A „regöscserkészettől" a munkásmozgalomig. – Beszélgetés Balogh Edgárral. = PedSz 1986. 11. sz. 1120–1127.

BÁNFFY MIKLÓS

POMOGÁTS Béla: A számvetés regénye. B. M.: Erdélyi történet. = Lit 1986. 3–4. sz. 333–346.

BEKE GYÖRGY

KOKES János: Riportúton Beke Györggyel. = Hét 1986. 42. sz. 11.

LIPCSEY Ildikó: Az önismeret írója. B. Gy., a romániai magyarság szociográfusa. = Fo 1986. 2. sz. 57–62.

BENEDEK ELEK

LISZTÓCZKY László: B. E. és a Cimbora. = Mtan 1986. 5. sz. 236–240.

BERDE MÁRIA

MOLNÁR Szabolcs: Berde Mária. Monográfia. Kriterion, Bukarest, 1986. 317 l.

BITAY ÁRPÁD

KÖLLŐ Károly: A filológus példája. = Utunk 1986. 33. sz. 2.
POLGÁRDY Géza: Emlékezés egy hídépítőre: dr. Bitay Árpádra. = Honism 1986. 3. sz. 10–11.

BÖLÖNI DOMOKOS

SZÁVAI Géza: „Irodalom az, amit papírra írnak." [Interjú] = AHét 1986. 49. sz. 5.

BRETTER GYÖRGY

RÁCZ Győző: A mítoszok halnak, de az ember – él. = Utunk 1986. 32. sz. 2.

DEÁK TAMÁS

D. T.: A történet értelme. Válogatott és bizalmas esszék. Magvető, Bp., 1986. 557 l.
KURCZ Béla: A kételkedés joga. Utolsó beszélgetés Deák Tamással. = ÉI 1986. 6. sz. 7.
Nekr. Bodor Pál = ÉI 1986. 5. sz. 10.; Székely János = Kort 1986. 5. sz. 149–150.; – = ÚjT 1986. 6. sz. 43.

ENDRE KÁROLY

PONGRÁCZ P. Mária: Érkezések – fénylő időben. II. „Ezerszer drága e sík." [Interjú] = IgSzó 1986. 10. sz. 296–298.

FARKAS ÁRPÁD

CZINE Mihály: A befalazott szószék. F. Á. versei. = Fo 1986. 10. sz. 73–74.
GÖRÖMBEI András: Alagutak hóban és asszonyidőben. (Farkas Árpádról.) In: G. A.: „Ki viszi át..." 398–420.
NÉZŐ Sándor: „Méltóságos a pusztulásban." – F. Á. költészete. I–II. = Határ 1. 1986. (ápr.) 52–60.; 2. 1986. (nov.) 22–30.
N. PÁL József: A befalazott szószék. F. Á. költészetéről. = MIfj 1986. 26. sz. 27.

FERENCZ ZSUZSANNA

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 32. sz. 14.

FODOR SÁNDOR

KOVÁCS János: Az egyszerűség változatai. = IgSzó 1986. 6. sz. 549–554.

GELLÉRT SÁNDOR

MÓZES Attila: G. S. egyetlen verse. = Utunk 1986. 49. sz. 2.
A 70 éves G. S. köszöntése. Pomogáts Béla = ÉI 1986. 49. sz. 6.

HORVÁTH IMRE

BAJOR Andor: „Adj kertem több virágot." = AHét 1986. 45. sz. 5.
IANCU, Dorin: Ha a múzsa nem csügged. [Interjú[= AHét 1986. 45. sz. 5.
Ki vagyok tulajdonképpen? – Beszélgetés Horváth Imrével. (Riporter: Mikó Ervin.) = Utunk 1986. 45. sz. 2.
MÓZES Attila: Feljegyzések A sárga házból. = Utunk 1986. 45. sz. 2.
SZŐCS István: Részlet vagy töredék a Váradi Regényből. = Utunk 1986. 5. sz. 2.
TÓTH István: Levél Horváth Imréhez. = IgSzó 1986. 11. sz. 411–415.
A 80 éves H. I. köszöntése. Pomogáts Béla = ÉI 1986. 44. sz. 7.

HUSZÁR SÁNDOR

MAROSI Péter: Hol az az epika... = Utunk 1986. 32. sz. 2–3.

JAKÓ ZSIGMOND

BALOGH Edgár: Erdélyi levél. J. Zs. hetvenedik születésnapjára. = ÉI 1986. 35. sz. 4.
HAJDÚ Lajos: Erdély historikusa. = ÚjT 1986. 37. sz. 23.

JANCSIK PÁL

KÁNTOR Lajos: „...ha már nem vászonra ecsettel". = Utunk 1986. 46. sz. 2.

KACSÓ SÁNDOR

SÜTŐ András: K. S. emlékezete. = MIfj 1986. 18. sz. 28. [Gyászbeszéd 1984. febr. 21-én Kolozsvárott]

KALLÓS ZOLTÁN

A 60 éves K. Z. köszöntése. B. P. = ÉI 1986. 12. sz. 7.

KÁNTOR LAJOS

POMOGÁTS Béla: Küldetéses kritikus. Arcképvázlat Kántor Lajosról. = ÉI 1986. 1. sz. 8.

KÁNYÁDI SÁNDOR

GÖRÖMBEI András: K. S. fekete-piros táncai. In: G. A.: „Ki viszi át..." 347–375.
KOCZÓHNÉ JÁRAY Erzsébet: K. S.: Ló és lovas. = Nyr 1986. 3. sz. 293–297.
POMOGÁTS Béla: Megtartó hagyomány. K. S.: Fekete-piros. = Ttáj 1986. 1. sz. 70–74. [Verselemzés]

KENÉZ FERENC

MÓZES Attila: Ki van ott? = Utunk 1986. 40. sz. 2.

KIBÉDI SÁNDOR

ŞIREAUGU, Octavian: Emlékeim Kibédiről. = AHét 1986. 32. sz. 5.

KIRÁLY LÁSZLÓ

GÁLFALVI Zsolt: Hajózni szükséges. = AHét 1986. 12. sz. 5.
MÓZES Attila: Tűz! Tűz? Tűz... = Utunk 1986. 30. sz. 2.
POP, Ion: K. L. tükörképe. = Utunk 1986. 46. sz. 2.

KISS JENŐ

ADONYI NAGY Mária: Írók műhelyében. Beszélgetés Kiss Jenővel. = AHét 1986. 48. sz. 7.; 10.

KÓS KÁROLY

K. K. képeskönyv. (Gyűjtötte, válogatta, az összekötő szöveget Tordai Zádor írásaiból összeállította: Sas Péter.) Múzsák, Bp., 1986. 168 l.
BODOR Pál: K. K. felségjelei. = ÉI 1986. 16. sz. 12.
SZAKOLCZAY Lajos: K. K., a reneszánsz ember. = ÚjFo 1986. 1. sz. 63–70.

KOVÁCS GYÖRGY

HAJDU Győző: Laurus. = IgSzó 1986. 9. sz. 259–261. [A romániai írószövetség 1985-ös nagydíjasa]
NAGY Pál: K. Gy. hetvenöt éves. = Utunk 1986. 16. sz. 2.
A 75 éves K. Gy. köszöntése. Hajdu Győző = IgSzó 1986. 4. sz. 371–373.; Pomogáts Béla = ÉI 1986. 16. sz. 10.

KOZMA DEZSŐ

SZEKERNYÉS János: Klasszikusokról, népszerűen. Beszélgetés Kozma Dezsővel. = AHét 1986. 26. sz. 5–6.

KUNCZ ALADÁR

BERÉNYI Zsuzsanna Ágnes: Hol tanított K. A.? = Köznevelés 1986. 18. sz. 11.
BERÉNYI Zsuzsanna Ágnes: K. A. mint magyartanár. = Mtan 1986. 4. sz. 182–186.
IMRE Mária: K. A. és Reményik Sándor barátságáról. = EvÉ 1986. 5. sz. 2. [K. A. levele, 1930]
JÁVOR Ottó: A kolostor árnyéka. = ÉI 1986. 1. sz. 6.
POMOGÁTS Béla: Az irodalmi élet nevelője. K. A. születésének századik évfordulójára. = Köznevelés 1986. 3. sz. 13.
SZÁSZ János: K. A. küldetése. = IgSzó 1986. 3. sz. 220–224.
SZEGHALMI Elemér: Hajszálgyökerek. K. A. írói öröksége. = ÚjEmb 1986. 5. sz. 6.
–v–: A másik Kuncz Aladárról. = Kr 1986. 2. sz. 15.

KURKÓ GYÁRFÁS

BEKE György: Egy elfelejtett erdélyi publicista. K. Gy. pályája. = Fo 1986. 8. sz. 41–49.

LAKATOS DEMETER

HAJDÚ D. Dénes: Üzenetek a Szeret partjáról. 75 éve született L. D. csángó-magyar költő. = Fo 1986. 5. sz. 27–30.
PORKOLÁB Tibor: „Kerpa-ruva nehez gunya..." = Határ 1. sz. 1986. (ápr.) 61–66.
UDVARDY Frigyes: L. D. csángó költő (1911–1974). = Honism 1986. 4. sz. 8–13.

LÁSZLÓFFY ALADÁR

DOBOZI Eszter: Spirális pályán. L. A.: Ledőlési határidő. = Fo 1986. 6. sz. 19–24.

LÁSZLÓFFY CSABA

NAGY Pál: Az udvarház gazdája – kisregényesen. = Utunk 1986. 5. sz. 2.

LÉTAY LAJOS

HAJDU Győző: Laurus. = IgSzó 1986. 9. sz. 259–261. [A romániai írószövetség 1986-os írószövetségi nagydíjasa]

MÉHES GYÖRGY

BÁN Magda: Beszélgetés Méhes Györggyel. = FSzM 1986. 14. sz. 8.
FODOR Sándor: A 34. Névtelen Levél Méhes Györgyhöz. = Utunk 1986. 20. sz. 2.
A 70 éves M. Gy. köszöntése. Nagy Pál = IgSzó 1986. 7. sz. 91.

MÉLIUSZ JÓZSEF

BORCSA János: Éhe a teljességnek. M. J. költészetéről. = Lit 1986. 1–2. sz. 199–208.
HORVÁTH Andor: Ulysses párizsi utazása. = Utunk 1986. 31. sz. 2–3.
MALUŠEV, Cvetko: Krleža és Sinkó kenyerespajtása. = 7Nap 1986. 11. sz. 38.
SZÁSZ János: A kicselezett Mnemoszüné. – Versek M. J. fél évszázados terméséből. = IgSzó 1986. 3. sz. 254–257.

MIKÓ IMRE

POLGÁRDY Géza: „Erdély Széchenyije". = RefL 1986. 37. sz. 6.

MOLNOS LAJOS

MAROSI Péter: Többféle egyszerűség. = Utunk 1986. 50. sz. 2.

MÓZES ATTILA

M. A. műhelyében. = IgSzó 1986. 7. sz. 76–90.
Lászlóffy Aladár: Az író emlékkönyvébe. 76–77. – Nemess László: A megidézett gonosz. 77–79. – Nagy Pál: Az „elveszett dallam" nyomában. 79–82. – Szőcs István: A Gonosz színeváltozásai. 82–86. – Kovács János: Az erkölcs színeváltozásai. 86–90.
ENDRŐDI SZABÓ Ernő: A humánum devianciája. = Életünk 1986. 9–10. sz. 947–953.
CS. GYÍMESI Éva: Paradoxonok zsarnoksága. = Életünk 1986. 9–10. sz. 945–947.
MAROSI Péter: Változatok egy témára. = Utunk 1986. 5. sz. 4–5.

NAGY IMRE

M. KISS Pál: N. I.: Ahogy Csíkba megérkeztem... = MK 50. sz. 1986. 3–11.
TÓBIÁS Áron: Sikerült kép nincsen... N. I. műtermében, Csíkzsögödön. = OlvNép 29. sz. 1986. 143–157. [Az interjú első teljes közlése]

NAGY ISTVÁN

KOVÁCS János: Egy év a hatvanötből. Alkalmi gondolatok egy régi regényről. = Utunk 1986. 7. sz. 3. [Egy év a harmincból]
VIDA István: A zászlókkal küldött üzenet. Bajcsy-Zsilinszky Endre két levele. N. I. erdélyi kommunista íróhoz. = Napj 1986. 6. sz. 22–24. [1941]

NAGY KAROLA

BALOGH Edgár: Ki tud Nagy Karoláról = Utunk 1986. 29. sz. 8.

PALOTÁS DEZSŐ

MAROSI Péter: Hogyhogy: prózai írások? = Utunk 1986. 7. sz. 2.

PETRÁS INCE JÁNOS

DOMOKOS Pál Péter: P. I. J. és a moldvai magyarok. = Honism 1986. 6. sz. 16–19.
HAJDU D. Dénes: P. I. J. emlékezete. = ÚjEmb 1986. 36. sz. 6.
HAJDU Demeter Dénes: A Szent László Társulat. = Honism 1986. 5. sz. 15–18.
HALÁSZ Péter: A csángó magyarság első kutatója. = MHírek 1986. 21. sz. 14.
MARICS József: A csángók papja. = KatSzó 1986. 22. sz. 16.
VIRT László: P. I. J. és a moldvai magyarok. (Száz éve halt meg az első magyar népdalgyűjtő.) = Vig 1986. 10. sz. 797–798.

SALAMON ANDRÁS

NÁSZTA Katalin: Drámaíró a láthatáron. [Interjú] = AHét 1986. 7. sz. 6.

SIGMOND ISTVÁN

Az 50 éves S. I. köszöntése. Lászlóffy Aladár = Utunk 1986. 31. sz. 2.

SIPOS DOMOKOS

KOVÁCS István: S. D. írói indulásáról. = IgSzó 1986. 3. sz. 264–270.

SÜTŐ ANDRÁS

ABLONCZY László: A játékról – személyesen. = Alf 1986. 8. sz. 53–54.
ÉZSIÁS Erzsébet: S. A. In: É. E.: Mai magyar dráma. 105–114.
F. Á.: Álomkommandó. Sütő Andrással – új művéről. [Interjú] = FSzM 1986. 37. sz. 5.
GÖRÖMBEI András: „Ki viszi át..."
„Felgyűlt az idő". Az Anyám könnyű álmot ígér időszerkezete. 323–334. – „Kelj fel és beszélj!" Engedjétek hozzám jönni a szavakat. 335–346.
GÖRÖMBEI András: S. A. Akadémiai, Bp., 1986. 313 l. (Kortársaink)
JUHÁSZ László: Ádvent a Hargitán. – Bonyodalmak a Sütő-dráma budapesti ősbemutatója körül. = Nemzetőr 431. sz. 1986. 5.
POMOGÁTS Béla: Anyám könnyű álmot ígér. = NyugMság 1986. 11. sz. 6.
POMOGÁTS Béla: Költészetben elbeszélt szociográfia – másfél évtized után. (S. A.: Anyám könnyű álmot ígér.) = Fo 1986. 2. sz. 51–55.
SZAKOLCZAY Lajos: S. A. két drámája. Egy lócsiszár virágvasárnapja, Advent a Hargitán. = Vig 1986. 5. sz. 395–398.
TARJÁN Tamás: S. A. színjátéka a próbáktól a premierig. = Kr 1986. 4. sz. 26–27.; Látóh 1986. 7. sz. 79–85. [Advent a Hargitán]

Vidám siratók. Sütő Andrással beszélget Ablonczy László. = Ttáj 1986. 3. sz. 81–90.

SZABÓ GYULA

GÖRÖMBEI András: Sokarcú történelem. Szabó Gyuláról – új könyvei ürügyén. In: G. A.: „Ki viszi át..." 376–397.

SZÁSZ JÁNOS

Sz. J.: Pályám igyekezete. [Önéletrajzi írás] = IgSzó 1986. 2. sz. 160–166.

SZÁVAI GÉZA

MAROSI Péter: Vagy valami, vagy megy valahová. = Utunk 1986. 13. sz. 2. [„Séta gramofonzenére"]

SZEMLÉR FERENC

BODOR Pál: Sz. F. megkerülhetetlensége. = ÉI 1986. 14. sz. 7.
GÁLFALVI Zsolt: Százlátó üveg. = AHét 1986. 15. sz. 5.
KOVÁCS János: Sz. F. csendje. = Utunk 1986. 12. sz. 2.
LŐRINCZI László: Sz. F. arca. = IgSzó 1986. 4. sz. 373–374.

SZIGETI JÓZSEF

Nekr. Gaal György = Utunk 1986. 27. sz. 4.

SZILÁGYI DOMOKOS

BODOR Pál: Szisz. = ÉI 1986. 44. sz. 6.
DOINAŞ, Ştefan Augustin: Sokoldalú költő. (Ford.: Kántor Erzsébet.) = AHét 1986. 43. sz. 7.
Élő emlékezet. Sz. D. = Utunk 1986. 44. sz. 4–5.
Kántor Lajos: Forrás. 4. – Doinaş, Ştefan Augustin: Sokoldalú költő. 4. – K. Jakab Antal: A kétely költője. 5. – Szilágyi István: „Aztán kitágult a világ." 5.
GÁLFALVI Zsolt: Vallani és hallani. = AHét 1986. 43. sz. 6.
JAKABOS Enikő: Sz. D. montázsversei. = Lit 1986. 3–4. sz. 365–379.
KÁNTOR Lajos: Mintha minden költők szeme... = Kor 1986. 10. sz. 777–779. [Sz. D. román fordításairól]
KÁNTOR Lajos: „most március még a vidék..." Sz. D. írásai. = Kort 1986. 11. sz. 70–79.
KÁNTOR Lajos: Sz. D. románul. = Utunk 1986. 21. sz. 1.; 5. [A teriznare fortată. (Kényszerleszállás.) 1986. Ford.: Paul Drumaru]
A költő életei. Sz. D. (1938–1976). (Versek, írások, levelek, visszaemlékezések. Szerk.: Kántor Lajos.) Kriterion, Bukarest, 1986. 293 l.

MÓZES Huba: Sz. D. Wordsworth-fordítása elé. = Kor 1986. 11. sz. 852.

SZILÁGYI ISTVÁN

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 6. sz. 16.

SZILÁGYI JÚLIA

KÁNTOR Lajos: Választott sors. = Utunk 1986. 32. sz. 2.

SZTOJKA LÁSZLÓ

Nekr. Lászlóffy Aladár = Utunk 1986. 13. sz. 4.

TAMÁS GÁSPÁR

NAGY Pál: Mi marad meg az íróból? = Utunk 1986. 37. sz. 2.

VÁSÁRHELYI GÉZA

MÓZES Attila: „az ártatlanok béna keretlegénye". = Utunk 1986. 26. sz. 2.
SZÁSZ János: Álom és valóság V. G. költészetében. = IgSzó 1986. 12. sz. 548–550.

VITA ZSIGMOND

LÁSZLÓFFY Aladár: V. Zs. 80 éves. = Utunk 1986. 25. sz. 4.
A 80 éves V. Zs. köszöntése. Pomogáts Béla = ÉI 1986. 26. sz. 7.; Sütő András = IgSzó 1986. 6. sz. 572.

WOJTICZKY GYULA

BODRI Ferenc: Egy kötőszó kihantolása: W. Gy. 1887–1958. = Lit 1986. 3–4. sz. 396–419.

Szovjetunió

ÁLTALÁNOS RÉSZ

BALLA D. Károly: Józsefattilások. Alkotóközösségünk rövid története. = MIfj 1986. 30. sz. 30.
(barát): A kárpátontúli magyar írók munkásságának tükre. = KárpátiIgSzó 275. sz. 1986. 4. [A Literatura Ukrajina magyar számáról]
–dénes– [Dénes György]: A kárpátaljai magyar irodalomról. = Hét 1986. 43. sz. 9.
KÁROLY Andor: Olvasói konferencia a „Sugaras utakon" c. antológiáról. = KárpátiIgSzó 222. sz. 1986. 4.

PÁLFY G. István: Egy új nemzedék Móriczék, Adyék nyomában. Magyar irodalom Kárpátalján. = MIfj 1986. 30. sz. 28–30.
SZALAI Borbála: Magyar irodalom Ukrajnában. = SzI 1986. 1. sz. 135–140.
M. TAKÁCS Lajos: Irodalmunk: szolgálat. A kárpát-ukrajnai magyar irodalom magyarországi fogadtatásához. = Napj 1986. 11. sz. 38.
M. TAKÁCS Lajos: A kárpát-ukrajnai magyarság irodalmi életéről. = Confessio 1986. 3. sz. 86–87.
–: Mérföldkőnél. Az ukrajnai magyar irodalom köztársaságunk írószövetségének titkársága előtt. = KárpátiIgSzó 280. sz. 1986. 3.

EGYES SZERZŐK

BALLA D. KÁROLY

PÁL György: B. D. K. versei. = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 1. sz. 125–128.
PÁL György: A világ és benne önmagunk. = KárpátiIgSzó 286. sz. 1986. 3.

FODOR GÉZA

GYÖRKE László: Mélyről jövő, mélyen érző. Gondolatok F. G. Széltükör című verseskötetének olvasásakor. = KárpátiIgSzó 250. sz. 1986. 3.

FÜZESI MAGDA

„Legyek fatörzs, legyek gyökér." = KárpátiIgSzó 286. sz. 1986. 4. [F. M. szerzői estje a József Attila Irodalmi Stúdió és a Kárpáti Igaz Szó szervezésében]
PÁL György: Egy költőnő Kárpát-Ukrajnából. = KárpátiIgSzó 262. sz. 1986. 3. [Első közlés: Szabolcs-SzatmáriSz 1985. 2. sz. 125–128.]
–: Az írószövetség új tagja: F. M. = KárpátiIgSzó 250. sz. 1986. 3.

SÜTŐ KÁLMÁN

KŐSZEGHY Elemér: Mit csinál most? S. K. költőnél. [Interjú] = KárpátiIgSzó 261. sz. 1986. 4.

SZALAI BORBÁLA

HORVÁTH Katalin: Ha megcsillan a gyermek szeme. Beszélgetés Szalai Borbálával. = KárpátiIgSzó 252. sz. 1986. 3.

Egyéb országok

ÁLTALÁNOS RÉSZ

BÁRÁNY János: Nekünk ne játssza itt a nagy zenészt, kedves Bartók! = NyugMság 1986. 2. sz. 3. Válasz: Horváth Elemér: Játssza csak, kedves Bartók! = NyugMság 1986. 4. sz. 8. Viszontválasz: Bárány János: Olvasó vagy? Akkor nesze, itt egy lexikon! = NyugMság 1986. 6. sz. 4.

BÉLÁDI Miklós–POMOGÁTS Béla–RÓNAY László: A nyugati magyar irodalom 1945 után. (A bibliográfiát összeáll.: B. Hajtó Zsófia.) Gondolat, Bp., 1986. 327 l.

BORBÁNDI Gyula: Drágák-e a nyugati magyar könyvek? = IrodÚjs 1986. 3. sz. 15. Hozzászólás: Méray Tibor: Mindennek ára van. = uo.

BŐDY Pál: Magyarok az Egyesült Államokban. = Itt-Ott 1986. 3. sz. 19–28.

FAZEKAS Erzsébet: Magyar könyvesház New Yorkban. = OlvNép 27. sz. 1986. 63–72. [Beszélgetés Püski Sándorral]

FAZEKAS Tiborc: A magyar nyelv és kultúra oktatása a Német Szövetségi Köztársaságban. = NyéK 64. sz. 1986. 29–36.

GINTER Károly: A szórványság második nemzedékének magyarságtudatáról. = NyéK 65. sz. 1986. 44–47.

KOVÁCS Andor–BÁRCZAY Gyula: Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem tevékenységéről. = NyugMság 1986. 4. sz. 2.

KOVÁCS Ilona: Magyar könyvek Amerikában. Az amerikai közkönyvtárak magyar gyűjteményének jövője. = Ktáros 1986. 4. sz. 235–236.

KÖNCZÖL Csaba: Nyugati és magyarországi magyar irodalom. Legyen kölcsönkapcsolat! = NyugMság 1986. 6. sz. 10.

KÖNNYŰ László: Az amerikai magyar irodalom története szemelvényekkel. 2., jav., bőv. kiad. Amerikai Magyar Szemle, St. Louis, 1986. 149 l.

„A megmaradásnak három pillére van..." Szeberényi Lajos burgenlandi tanárral beszélget Bedécs Gyula. = Honism 1986. 2. sz. 24–27.

Nyugati magyar esszéírók antológiája, 1986. (Vál., szerk.: Borbándi Gyula.) Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem, Bern, 1986. 406 l.

PAPP László: Ötvenhatos egyetemisták Amerikában. = ÚjLátóh 1986. 3. sz. 345–356.

POMOGÁTS Béla: Lake Hope. = Itt-Ott 1986. 2. sz. 26–30.; Je 1986. 2. sz. 145–148.; NyéK 63. sz. 1986. 24–29.; NyugMság 1986. 4. sz. 1., 4. és 5. sz. 6. [A magyar Baráti Közösség konferenciája, 1985. aug.]

SCHÖPFLIN Gyula: Emberi kötelességünk. – Összegezés a nyugati magyar irodalomról. = BécsiNapló 1986. 6. sz. 8.

SCHÖPFLIN Gyula: Magyarok között. Némely nagyon is egyéni benyomás a hollandiai Mikes Kelemen Kör találkozójáról. = IrodÚjs 1986. 1. sz. 22.

SZATHMÁRI István: Először Amerikában. = NyéK 63. sz. 1986. 18–19.

VÁRDY HUSZÁR Ágnes: Magyar nyelvoktatás, magyarságtudomány és magyar kulturális élet Pittsburghben. = NyéK 62. sz. 1986. 43–47.; MHírek 1986. 2. sz. 14.

*VARDY, Steven Bela: The Hungarian–Americans. Twayne, Boston, 1985. 215 l. (The immigrant heritage of America series)

EGYES SZERZŐK

BORBÁNDI GYULA

—: Pótlás az életrajzhoz. — Beszélgetés Borbándi Gyulával. = BécsiNapló 1986. 4. sz. 8.

DOMAHIDY ANDRÁS

D. A.: A regényíró önmagát írja meg. Egy emigráns író gondolatai. = ÚjLátóh 1986. 3. sz. 373–384.

VARGA Lajos Márton: Mindennapi irodalmunk. [Interjú] = Könyvvilág 1986. 8. sz. 4.

DOMAHIDY MIKLÓS

—: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 11. sz. 16.

FALUDY GYÖRGY

JÓNÁS Pál: Faludyról (és magunkról) — egy születésnap ürügyén. = IrodÚjs 1986. 1. sz. 7–8. Hozzászólás: Polgáry Sándor: Ne zavarjuk össze a fogalmakat. = IrodÚjs 1986. 2. sz. 10. Válasz: Jónás Pál: Magamról, egy hozzászólás ürügyén. = IrodÚjs 1986. 2. sz. 10.

PINTÉR Lajos: A torontói remete. Egy délután Faludy Györggyel. [Interjú] = 7Nap 1986. 52. sz. 28–29.

FEJTŐ FERENC

F. F.: Histoire de ma réhabilitation. = Commentaire 1986. 32. sz. 1209–1210.

F. F.: Megjegyzések Agárdi Péter könyvéhez. = It 1986. 3. sz. 700–704. [Agárdi Péter: Értékrend és kritika. Fejtő Ferenc irodalomszemlélete a 30-as években. Bp., 1982.]

LITVÁN György: „József Attilának szüksége volt rá..." Beszélgetés Fejtő Ferenccel. = Kr 1986. 8. sz. 5–14. [Előszó: Agárdi Péter]

STANDEISKY Éva: Művészetpolitikai elképzelések a Szociáldemokrata Pártban 1945–1948 között. (Kassák, Justus, Fejtő.) = TörtSz 1986. 2. sz. 325–340.

FERDINANDY GYÖRGY

F. Gy.: Huszonöt év után. Európai irodalmi körutam számára készült előadás. = Nemzetőr 431. sz. 1986. 5. [Önéletrajzi írás]

FISCHER IMRE

BAJOMI LÁZÁR Endre: F. I. avagy Prousttól a Panthéonig. = Kr 1986. 7. sz. 13–15.

FLÓRIÁN TIBOR

Nekr. Szathmáry Lajos = Szivárvány 19. sz. 1986. 127–128.; – = NyugMság 1986. 4. sz. 2.

GÖMÖRI GYÖRGY

SANDERS Iván: G. Gy. költő, közvetítő. = NyugMság 1986. 11. sz. 9. [A Magyar Öregdiák Szövetség és a Bessenyei György Kör által szervezett irodalmi est bevezetője, 1986. nov. 1.]

GYÉKÉNYESI GYÖRGY

SÜTŐ András: A kék lábú madár nyomában. Egy amerikai magyar költőről. = Alf 1986. 10. sz. 24–25.

HAJAS TIBOR

LOVER, Art: H. T. művészi hagyatéka. = ÚjSymp 1986. 1–2. sz. 76.

HARTAI HARTMANN EMIL

ERDŐS József: Üzenet Mexikóból. H. H. E. emlékezetére. = Kr 1986. 7. sz. 9–10.

HATÁR GYŐZŐ

„Az álom az én munkatársam." Gách Marianne beszélgetése Határ Győzővel. = FSZM 1986. 49. sz. 10–11.

CSUHAI István: Külföldi magyar írók. H. Gy. = SzegE 1986. 11. sz. 5.

JÁSZI OSZKÁR

SZÁNTÓ Miklós: J. O. és Polányi Károly. = MHírek 1986. 22. sz. 10.

SZARKA László: Állami integritás – regionális integráció. J. O. szemléleti fejlődéséről és hatásáról. = Vság 1986. 12. sz. 69–77.

KERÉNYI KÁROLY

HÖLVÉNYI György: Németh László és K. K. = ÚjFo 1986. 6. sz. 36–52. [27 levél, 1943–1970]

LACKÓ Miklós: Vita, emlékezés, hagyomány. = ÉI 1986. 38. sz. 5. [Az 1941-ben a Magyar Csillagban megjelent Kerényi-vitáról] Hozzászólás: Szentkuthy Miklós: Kerényi-ügyben. = ÉI 1986. 39. sz. 2.

MÁRAI SÁNDOR

ANGYALOSI Gergely: A pastiche mint interpretáció. – M. S.: Szindbád hazamegy. = Lit 1986. 1–2. sz. 102–111.
BARÁNSZKY JÓB László: A Márai-probléma. = Vig 1986. 11. sz. 819–825.
ROMÁN J. István: Manipuláció M. S. nevével. = Nemzetőr 431. sz. 1986. 4. [A Magyar Hírek 1985 karácsonyi–újévi számáról]

MISKA JÁNOS

–: Szélrózsa. = ÚjT 1986. 36. sz. 16.

PÜSKI SÁNDOR

ÁRPÁSI Zoltán: Beszélgetés Püski Sándorral. = ÚjAur 1986. 2. sz. 94–110.
BORBÁNDI Gyula: Érzelmes sorok Püski Sándorról. – Hetvenötödik születésnapja alkalmából. = NyugMság 1986. 4. sz. 4.
PÉTER László: A népi írók kiadója. P. S. 75. születésnapjára. = Ttáj 1986. 2. sz. 47–51.; Látóh 1986. 5. sz. 102–109.
PETŐVÁRI Ágnes: Békéstől New Yorkig. A hetvenöt éves P. S. életútja. = BékésiÉ 1986. 3. sz. 373–381.
PETŐVÁRI Ágnes: Az irodalom szolgálatában. P. S. hetvenöt esztendős. = Napj 1986. 7. sz. 33–35.
PETŐVÁRI Ágnes: A népi irodalom mindenese. = Honism 1986. 4. sz. 51–53.
PETŐVÁRI Ágnes: P. S. – az egység kovácsa. = Som 1986. 5. sz. 29–32.
PETŐVÁRI Ágnes: A Szerb utcától a 82. Avenue-ig. – P. S. egykori és mai kiadói munkássága – 75. születésnapjára. = Confessio 1986. 3. sz. 116–118.
A 75 éves P. S. köszöntése. = NyugMság 1986. 2. sz. 8–9.

SEBESTYÉN GYÖRGY

S. Gy.: A Lét háza. (Esszék.) (Németből ford. Györffy Miklós. Versford. Tandori Dezső.) Gondolat, Bp., 1986. 347 l.
S. Gy.: Skizze zu einem Selbstporträt. = Literatur und Kritik 1986. 201–202. sz. 51–70.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ

BENKE György: Cs. Sz. L. Sárospatakon. = Széphalom 1986. 1. sz. 129–140.
LENGYEL Balázs: Az esszé magasiskolája. Cs. Sz. L. In: L. B.: Egy magatartás története. 83–92.
LENGYEL László: Két személyiség a válsággal szemben. Varga István és Cs. Sz. L. eltérő pályaíve a harmincas években. = Vság 1986. 10. sz. 51–64.
LINTNER Sándor: Az író hagyatéka. = MHírek 1986. 7. sz. 18–19.
POLGÁRDY Géza: Őrzők. Cs. Sz. L. és esszéi. = RefL 1986. 1. sz. 53–61.

SIKLÓS István: Cs. Sz. L. emlékezete. = ÚjLátóh 1986. 1. sz. 53–61.
SÜKÖSD Mihály: Egy szereplő visszatér. Cs. Sz. L. újabb esszéi. In: S. M.: Seregszemle. 266–274.

SZABÓ ZOLTÁN

HUSZÁR Tibor: A szociográfus Sz. Z. = Je 1986. 7–8. sz. 727–740.
Levelek a szerkesztőhöz. = IrodÚjs 1986. 1. sz. 21. [Czigány Lóránt és az Irodalmi Újság véleménycseréje]

SZÉKELY MOLNÁR IMRE

Nekr. Szombati Sándor = New YorkiFigy 1986. 2. sz. 6.

SZŰTS GÁBOR

SZAKONYI Károly: Egy magyar Stockholmban. = HevSz 1986. 3. sz. 39–40.

TÓTH JUDIT

LENGYEL Balázs: A hangfüggöny mögött. T. J.: Füstáldozat. In: L. B.: Egy magatartás története. 265–268.

TŰZ TAMÁS

SIMÁNDI Ágnes: „Átmenetileg az ellipszis fókuszán." A hetven éves T. T. költészete. = KatSz 1986. 1. sz. 79–84.
SZAKOLCZAY Lajos: T. T. átváltozásai. Egy örökifjú hetven évére. = Vig 1986. 5. sz. 350–352.
SZAKOLCZAY Lajos: T. T. új lírakorszaka. = Alf 1986. 9. sz. 50–55.
SZEGHALMI Elemér: A 70 éves T. T. költészete. = ÚjEmb 1986. 19. sz. 6.

VÁZSONYI ENDRE

Nekr. Zöldi László = ÉI 1986. 50. sz. 11.

ZILAHY LAJOS

MIKES György: Új anekdotakincs. = MHírek 1986. 1. sz. 20–21.

1986-ban ismertetett irodalomtörténeti művek

Agárdi Péter: Korok, arcok, irányok. Bp., 1985. – Ism. Alföldy Jenő = ÉI 1986. 32. sz. 11.; Balogh Ernő = MIfj 1986. 35. sz. 34–35.; Fenyő István = ÚÍ 1986. 12. sz.

124–128.; Szerdahelyi István = ÚjT 1986. 12. sz. 23.; Tarján Tamás = Könyvvilág 1986. 2. sz. 4.; Wéber Antal = TársSz 1986. 6. sz. 100–102.

Apró Ferenc: Péter László munkássága. Bibliográfia. Szeged, 1986. – Ism. Csontos Magda = Köznevelés 1986. 7. sz. 12.; Harmat Béla = Ktáros 1986. 7. sz. 435–437.; Németh S. Katalin = ItK 1986. 6. sz. 723–724.

Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai. (Összegyűjt., bev., jegyz.: Moravcsik Gyula.) Bp., 1984. – Ism. P. Gábor Mózes = Száz 1986. 1. sz. 174–176.; Kőhegyi Mihály = MKsz 1986. 1. sz. 104–105.

Arany László. A magyar emigráció mozgalmai. Bp., 1983. – Ism. Király K. Béla = Südostforschungen 1986. 45. sz. 356–357.

Balassa Péter: Észjárások és formák. Elemzések és kritikák újabb prózánkról, 1978–1984. Bp., 1985. – Ism. Bárdos László = Vig 1986. 7. sz. 549–550.; Eörsiné Hajdú Marianna = Je 1986. 1. sz. 93–95.; Fabó Kinga = ÚjFo 1986. 3. sz. 88–90.; Hima Gabriella = Alf 1986. 3. sz. 73–76.; Kurdi Imre = EgyL 1986. 2. sz. 6.

Balázs János: A szöveg. Bp., 1985. – Ism. E. Abaffy Erzsébet = It 1986. 1. sz. 261–265.

Balogh Edgár: Hídverők Erdélyben. Bp., 1985. – Ism. Botlik József = Napj 1986. 7. sz. 35–36.; Kokes János = Hét 1986. 21. sz. 11.; Olasz Sándor = Alf 1986. 4. sz. 93–95.

Barta János: A pályai ívei. Kemény Zsigmond két regényéről. Bp., 1985. – Ism. Alexa Károly = Könyvvilág 1986. 1. sz. 8.; Horpácsi Sándor = Műhely 1986. 4. sz. 71–73.; Imre László = Alf 1986. 12. sz. 96–98.; Nagy Miklós = ItK 1986. 3. sz. 313–314.

Bécsy Tamás: Az irodalomesztétikai tudásról. Bp., 1985. – Ism. Marton Gábor = Kr 1986. 11. sz. 31–32.

Béládi Miklós: Válaszutak. Bp., 1983. – Ism. Kulcsár Szabó Ernő = Ttáj 1986. 6. sz. 91–95.

Benedek András: Színházi műhelytitkok. Bp., 1985. – Ism. Antal Gábor = Szính 1986. 4. sz. 45–46.; Illés Jenő = FSzM 1986. 8. sz. 28.; Kerényi Ferenc = ItK 1986. 3. sz. 328–331.; Marton Gábor = ÚjT 1986. 29. sz. 2.

Benedek István: Szirt a habok közt. Bp., 1984. – Ism. Saáry Éva = Nemzetőr 431. sz. 1986. 6.

Benkő Samu: Őrszavak. Bukarest, 1984. – Ism. Vekerdi László = Ttáj 1986. 2. sz. 86–92.

Berkes Erzsébet: Pillanatképek. Irodalmi bírálatok. Bp., 1984. – Ism. Hima Gabriella = Alf 1986. 4. sz. 92–93.

Bibó István: Válogatott tanulmányok 1935–1979. I–III. köt. Bp., 1986. – Ism. Bilecz Endre = EgyL 1986. 10. sz. 4.; Madarász Imre = EgyL 1986. 11–12. sz. 11.; Szabad György = Kort 1986. 11. sz. 147–152.

Bojtár Endre: Egy kelet-európéer az irodalomelméletben. Bp., 1983. – Ism. Hima Gabriella = Alf 1986. 6. sz. 72–75.

Borbándi Gyula: A magyar emigráció életrajza 1945–1985. Bern, 1985. – Ism. Hanák Tibor = Szivárvány 19. sz. 1986. 99–102.; Kovács K. Zoltán = BécsiNapló 1986. 1. sz. 9.; Várnai Ferenc = Mo 1986. 1. sz. 21.

Bori Imre: Huszonöt tanulmánya a XX. századi magyar irodalomról. Újvidék, 1984. – Ism. Kulcsár Szabó Ernő = Kort 1986. 10. sz. 148–152.

Bori Imre: A jugoszláviai magyar irodalom rövid története. Újvidék, 1982. – Ism. Lőkös István = It 1986. 1. sz. 266–269.

Botka Ferenc: Üzenetek Szibériából. Hadifogság és irodalom 1914–1921. Bp., 1985. – Ism. Tasi József = ÚjFo 1986. 1. sz. 86–88.; Tóth László = Hét 1986. 2. sz. 9.

Brodericus, Stephanus: De conflictu Hungarorum cum Solymano Turcarum imperatore ad Mohach historia verissima. Bp., 1985. – Ism. Boronkai Iván = ItK 1986. 6. sz. 725–727.

Czigány Lóránt: The Oxford history of Hungarian literature from the earliest times to the present. Oxford, 1984. – Ism. Bátori István = Südostforschungen 1986. 45. sz. 376–377.; Pál József = Revue de Littérature Comparée 1986. 3. sz. 347–348.

F. Csanak Dóra: Fülep Lajos kéziratos hagyatéka. Bp., 1984. – Ism. Kőhegyi Mihály = Confessio 1986. 2. sz. 114–115.

F. Csanak Dóra: Két korszak határán. Teleki József, a hagyományőrző és a felvilágosult gondolkodó. Bp., 1983. – Ism. R. Várkonyi Ágnes = Kort 1986. 2. sz. 158–160.

Csanda Sándor: Nemzetiségi irodalmunk és kapcsolatai. Bratislava, 1985. – Ism. Lacza Tihamér = Hét 1986. 2. sz. 11.; Mészáros László = ISz 1986. 2. sz. 172–174.: Sándor László = Kort 1986. 7. sz. 162–164.

Csapodi Csaba: A budai királyi palotában 1686-ban talált kódexek és nyomtatott könyvek. Bp., 1984. – Ism. Kermy Terézia = ArsHung 1986. 11. sz. 141–142.; Körmendy Kinga = ItK 1986. 1–2. sz. 200–201.; Winter, Ursula = ZblattfB 1986. 10. sz. 472.

Csetri Elek: Kőrösi Csoma Sándor. Bukarest, 1984. – Ism. Trócsányi Zsolt = Száz 1986. 5–6. sz. 1161–1163.

Csűrös Miklós: Színképelemzés. Bp., 1984. – Ism. Alföldy Jenő = ÉI 1986. 7. sz. 10.; Hima Gabriella = Alf 1986. 1. sz. 81–83.

Dánielisz Endre: Arany-emlékek Nagyszalontán. Tanulmányok, dokumentumok. Bukarest, 1984. – Ism. Kósa László = Honism 1986. 4. sz. 66.

Dávid Gyula: Tolnai Lajos Marosvásárhelyen. Bukarest, 1974. – Ism. Bogdán László = Utunk 1986. 38. sz. 4–5.

Debreceni Szemle. 1912–1915. Repertórium. (Összeáll.: Berényiné Varga Ibolya.) Debrecen, 1985. – Ism. Lévay Botond = Napj 1986. 3. sz. 33.; Takács Péter = Szabolcs-SzatmáriSz 1986. 1. sz. 134–135.

Demény János: Rézkarcok hidegtűvel. Bp. 1985. – Ism. Breuer János = Som 1986. 2. sz. 101–103.; Csányi László = Dunatáj 1986. 2. sz. 67–69.; Füzi László = Fo 1986. 6. sz. 73–74.; László Ferenc = Muzs 1986. 4. sz. 44–46.; Vekerdi László = Je 1986. 9. sz. 848–851.; Wilheim András = Kort 1986. 6. sz. 166–168.

Dér Zoltán: Szülőföld és költője. Írások Kosztolányiról. Szabadka, 1985. – Ism. Lábadi Károly = MKépesÚjs 1986. 44. sz. 15.; Pomogáts Béla = NyéK 65. sz. 1986. 105–106.

Dobossy László: Előítéletek ellen. Bp., 1985. – Ism. Fried István = Alf 1986. 3. sz. 69–71.; Rákos Péter = Nagyv 1986. 8. sz. 1249–1251.; Sinkó Ferenc = ÚjEmb 1986. 17. sz. 6.; Szirmay Endre = Pal 1986. 6. sz. 90–92.

Domokos Sámuel: Magyar–román irodalmi kapcsolatok. Bp., 1985. – Ism. Sándor László = Napj 1986. 9. sz. 26–27.

Égi s földi virágzás tükre. Kortársak Nagy Lászlóról. (Vál., szerk.: Balogh Ferencné. Előszó: Czine Mihály.) Veszprém, 1984. – Ism. Bertha Zoltán = Fo 1986. 9. sz. 54–55.

Elek László: Művelődés és irodalom Békés megyében. 1. köt. A XVI. századtól a XIX. század derekáig. Békéscsaba, 1985. – Ism. Füzi László = Fo 1986. 3. sz. 90–92.; Pálmai Kálmán = BékésiÉ 1986. 2. sz. 243–244.

Eötvös József: „Neveljünk polgárokat..." Eötvös József levele Dessewffy Józsefhez. Bemutatja: Fenyő István. Bp., 1984. – Ism. Horváth Károly = It 1986. 4. sz. 970–972.

Erős Zoltán: Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig. Bp., 1985. – Ism. Aradi Péter = ÉI 1986. 9. sz. 11.; Bakó Endre = Alf 1986. 9. sz. 92–94.; Balázs Art Valéria = Híd 1986. 3. sz. 448–449.; F. Gy. = KépÚ 1986. 29. sz. 15.; P. G. I. [Pálfy G. István] = MIfj 1986. 3. sz. 6–7.; Pomogáts Béla = NyéK 63. sz. 1986. 83–84.; T. T. = Könyvvilág 1986. 1. sz. 11.; Újvári Márton = Köznevelés 1986. 3. sz. 17.; vereckey = ÚjEmb 1986. 1. sz. 6.; (zöldi) [Zöldi László] = ÉI 1986. 22. sz. 9.

Eszmetörténeti tanulmányok a magyar középkorról. Bp., 1984. – Ism. (M) = Historicky Časopis 1986. 3. sz. 452–453.

Az 1922 és 1980 között megjelent szegedi egyetemi ifjúsági lapok annotált cikkbibliográfiája. (Összeáll.: Rácz Béláné és Szabó Éva.) Szeged, 1985. – Ism. Gyuris György = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 222–223.; Zsoldos Sándor = SzegE 1986. 7. sz. 8.

Ézsiás Erzsébet: Mai magyar dráma. Bp., 1986. – Ism. Koltai Ágnes = ÉI 1986. 20. sz. 10.; P. Müller Péter = Som 1986. 5. sz. 105–107.; Tarján Tamás = Könyvvilág 1986. 8. sz. 9.

Fábián Ernő: A példaadás erkölcse. Bukarest, 1984. – Ism. Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 463–464.

Falk Miksa: Gróf Széchenyi István utolsó évei és halála. Emlékezések, Bp., 1984. – Ism. Nagy Miklós = ItK 1986. 6. sz. 732.

Féja Géza: Arcképek régi irodalmunkból. Bp., 1986. – Ism. Madarász Imre = Köznevelés 1986. 30. sz. 15.; Zimonyi Zoltán = Könyvvilág 1986. 9. sz. 3.

Fekete J. József: Olvasat. (Esszék Szentkuthyról.) Újvidék, 1986. – Ism. Gerold László = Híd 1986. 10. sz. 1275–1278.; Kontra Ferenc = ÚjSymp 1986. 1–2. sz. 73–74.; Pomogáts Béla = ÉI 1986. 43. sz. 10.

Fodor András. Ezer este Fülep Lajossal. I–II. köt. Bp., 1986. – Ism. Kristó Nagy István = Könyvvilág 1986. 12. sz. 6.

Földes Anna: Örkény-színház. Tanulmányok és interjúk. Bp., 1985. – Ism. Koltai Ágnes = ÉI 1986. 12. sz. 10.; Varjas Endre = Szính 1986. 4. sz. 47–48.

Földes László: Elvek és viták. Bukarest, 1983. – Ism. Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 462–463.

Frank Tibor: Egy emigráns alakváltásai. Zerffi Gusztáv pályaképe 1820–1892. Bp., 1985. – Ism. Fenyves Katalin = BücherUng 1986. 4. sz. 18–20.; Kiss József = ItK 1986. 6. sz. 714–718.

Fried István: Kelet- és Közép-Európa között. Irodalmi párhuzamok és szembesítések a kelet-közép-európai irodalmak köréből. Bp., 1986. – Ism. Balla Gyula = Könyvvilág 1986. 5. sz. 2.; Dobossy László = Nagyv 1986. 11. sz. 1736–1737.

Futaky László: Könyvespolc. Könyvismertetések és kritikák. Nyíregyháza, 1985. – Ism. Csorba Sándor = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 1. sz. 131–132.

Fülep Lajos emlékkönyv. Cikkek, tanulmányok Fülep Lajos életéről és munkásságáról. (Vál., szerk., jegyz., bibliográfia: Tímár Árpád.) Bp., 1985. – Ism. Ruttkay Helga = Vig 1986. 11. sz. 873–874.; Simon Károly = Dunatáj 1986. 1. sz. 75–76.

Fülöp László: Közelítések Krúdyhoz. Bp., 1986. – Ism. Bezeczky Gábor = ItK 1986. 4. sz. 470–472.; Császtvay Tünde = Budapest 1986. 11. sz. 46–47.; Grezsa Ferenc = Alf 1986. 12. sz. 101–104.; Hegyi Béla = ÉI 1986. 35. sz. 11.; Lőkös István = Napj 1986. 10. sz. 24–25.; Pálmai Kálmán = Kr 1986. 11. sz. 32–33.

Gáspári László: A századvégi novella lírizálódásáról. Bp., 1983. – Ism. Büky László = Nyr 1986. 3. sz. 380–381.

Gerold László: Színház a nézőtérről. Újvidék 1983. – Ism. Szajbély Mihály = Életünk 1986. 1. sz. 83–84.

Görömbei András: „Ki viszi át...?" Bp., 1986. – Ism. Ablonczy László = MIfj 1986. 44. sz. 29.; Hegyi Gyula = ÉI 1986. 37. sz. 11.

Görömbei András: Sütő András. Bp., 1986. – Ism. Czine Mihály = Könyvvilág 1986. 9. sz. 3.; Hegedüs Géza = ÉI 1986. 43. sz. 10.; Keresztury Tibor = Határ 2. sz. 1986. 92–94.; Martos Gábor = MTud 1986. 10. sz. 821–822.; Szakolczay Lajos = Alf 1986. 12. sz. 104–110.

Grezsa Ferenc: Németh László háborús korszaka. 1938–1944. Bp., 1985. – Ism. Bakonyi István = Napj 1986. 7. sz. 37–38.; Fried István = Ttáj 1986. 6. sz. 67–74.; Gyurácz Ferenc = Kort 1986. 11. sz. 165–168.; Imre László = Alf 1986. 10. sz. 84–87.; Kristó Nagy István = ÉI 1986. 45. sz. 11.; Cs. Varga István = ÚjFo 1986. 5. sz. 85–88.; Vekerdi László = Ttáj 1986. 6. sz. 67–74.

Gyergyai Albert: Védelem az esszé ügyében. Bp., 1984. – Ism. Mikó Krisztina = ÚÍ 1986. 5. sz. 112–114.; Villó Ildikó = Nagyv 1986. 6. sz. 938–939.

Hankiss Elemér: Az irodalmi mű mint komplex modell. Bp., 1985. – Ism. Vekerdi László = Kort 1986. 9. sz. 154–159.

A határon túli magyarság olvasáskultúrája. Összeállítás olvasásvizsgálati és művelődésstatisztikai felmérések eredményeiből. (Szerk., bev.: Gereben Ferenc. Előszó: Fekete Gyula.) Bp., 1985. – Ism. Bartos Éva = Ktáros 1986. 2. sz. 113–114.; Botlik József = ÚjFo 1986. 1. sz. 90–92.; Kövendi Dénes = Confessio 1986. 4. sz. 59–60.

Hatvany Lajos levelei. (Vál., jegyz.: Hatvany Lajosné és Rozsics István. Bev.: Illés Endre.) Bp., 1985. – Ism. Kiss Károly = Budapest 1986. 5. sz. 45.; Litván György = ÉI 1986. 22. sz. 9.; Nagy Sz. Péter = Vság 1986. 10. sz. 103–109.; Varga József = ÚjT 1986. 6. sz. 2.

Héra Zoltán: Válasz a szfinxnek. Bp., 1985. – Ism. Kőháti Zsolt = Kr 1986. 4. sz. 34.; Zay László = ÉI 1986. 14. sz. 10.

Herczeg Gyula: A régi magyar próza stílusformái. Bp., 1985. – Ism. T. Tedeschi Mária. = It 1986. 1. sz. 256–258.

Hopp Lajos: A lengyel literatura befogadása Magyarországon. 1780–1840. Bp., 1983. – Ism. Snopek Jerzy = Ruch Literacki 1986. 1. sz. 84–86.

Horváth Károly: Madách Imre. Bp., 1984. – Ism. Csongrády Béla = Pal 1986. 4. sz. 88–91.

Huszár Sándor: Honnan tovább? Barangolások elődök írói világában. Bukarest, 1984. – Ism. Bertha Zoltán = Alf 1986. 3. sz. 71–73.; Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 464.

„Az idő és hírnév." Zrínyi három epigrammájának ritmikája. (Szerk.: Kecskés András.) Bp., 1984. – Ism. Szuromi Lajos = It 1986. 2. sz. 540–543.

„Az időt mi hoztuk magunkkal." Tanulmányok a szocialista irodalom történetéből VI. (Szerk.: Illés László.) Bp., 1985. – Ism. Szilágyi János = ItK 1986. 4. sz. 469–470.; Vasy Géza = Könyvvilág 1986. 1. sz. 3.

Illyés Gyula-emlékkönyv. (Vál., szerk.: Illyés Gyuláné.) Bp., 1984. – Ism. Tamás Attila = It 1986. 2. sz. 556–558.

Illyés Gyuláné Kozmutza Flóra: József Attila utolsó hónapjairól. Békéscsaba, 1984. – Ism. Hollós Róbert = ÉI 1986. 15. sz. 4.

In memoriam Kardos György. Bp., 1986. – Ism. V. Bálint Éva = ÚjT 1986. 26. sz. 2.; Berend T. Iván = Könyvvilág 1986. 5. sz. 35.; – = Mo 1986. 20. sz. 26.

Intellectuels français, intellectuels hongrois, XIIIe–XXe siècles. (Szerk.: Köpeczi Béla, Jacques Le Goff.) Bp.–Paris, 1985. – Ism. Ferenczi László = BücherUng 1986. 4. sz. 7–8.

Irodalomtudományi és stilisztikai tanulmányok, 1984. (Szerk.: Szabó Zoltán.) Bukarest, 1984. – Ism. N. Abaffy Csilla = It 1986. 2. sz. 543–545.; Füzi László = Életünk 1986. 1. sz. 87–89.; Kemény Gábor = Nyr 1986. 3. sz. 376–377.; Lőrinczy Huba = ItK 1986. 1–2. sz. 198–200.; Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 457–458.; NyéK 65. sz. 1986. 103–105.

A Jordánszky-kódex. Magyar nyelvű bibliafordítás a XVI. század elejéről. 1516–1519. (Tanulmány: Csapodi Csaba. Utószó, szómagyarázatok: Lázs Sándor.) I–IV. Bp., 1984. – Ism. Madas Edit = ItK 1986. 1–2. sz. 181–183.

József Farkas: Értelmiség és forradalom. Kultúra, sajtó és irodalom a Magyar Tanácsköztársaságban. Bp., 1984. – Ism. Hajdu Tibor = PárttK 1986. 1. sz. 190–192.; Wéber Antal = It 1986. 2. sz. 553–555.

Kabdebó Lóránt: Lakatos István. Bp., 1986. – Ism. Hegedüs Géza = ÉI 1986. 43. sz. 10.

Kabdebó Lóránt: Szabó Lőrinc. Bp., 1985. – Ism. Nemes István = Je 1986. 6. sz. 568–570.

Kacsir Mária: A varázslat elemzése. Színikritikai napló. Bukarest, 1985. – Ism. Oláh Tibor = IgSzó 1986. 1. sz. 69–71.

Káich Katalin: Az újvidéki magyar nyelvű színjátszás története és repertóriuma 1836–1918. Újvidék, 1983. – Ism. Bori Imre = Scena 1986. 1. sz. 167–168.

Kántor Lajos: Vallani és vállalni. Egy irodalmi vita és környéke (1929–1930). Bukarest, 1984. – Ism. Imre László = Alf 1986. 5. sz. 90–91.; Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 458–459.

Karácsony Sándor: A magyar észjárás. Bp., 1985. – Ism. Kövendi Dénes = Confessio 1986. 2. sz. 115–117.; R. D. Gy. = New YorkiFigy 1986. 8. sz. 8.

Kazinczy Ferenc: Sophie. Bp., 1984. – Ism. F. Csanak Dóra = ItK 1986. 3. sz. 335–336.

Kazinczy Ferencné Török Sophie levelezése. Győr, 1986. – Ism. Fried István = ItK 1986. 4. sz. 475–477.; H. Gy. = ÚjEmb 1986. 46. sz. 6.

Kăfer István: A szlovák és a cseh irodalom magyar bibliográfiája a kezdetektől 1970-ig. Bp., 1985. – Ism. A. P. [Andruška, Peter] = Slovenské Pohl'ady 1986. 1. sz. 155–156.; Rákos Péter = It 1986. 1. sz. 270–273.

A Kelet Népe. 1935–1942. Bp., 1986. – Ism. (ács) = MIfj 1986. 25. sz. 7.; Bakó Endre = Napj 1986. 7. sz. 38–39.; Gárdos Miklós = Mo 1986. 15. sz. 22.; Kiss Károly = Budapest 1986. 6. sz. 46.; Péter László = ÉI 1986. 13. sz. 2.; Szále László = Népműv 1986. 4. sz. 26–27.

Kelt Balázsfalván... A román–magyar levelezés múltjából. 1746–1916. Bukarest, 1985. – Ism. Borsi-Kálmán Béla = Kort 1986. 9. sz. 132–134. Mîndrut, Stelian = Kor 1986. 5. sz. 390–392.

Kenyeres Zoltán: Tündérsíp. Weöres Sándorról. Bp., 1983. – Ism. Tamás Attila = Alf 1986. 5. sz. 86–89.

Kerényi Ferenc: Madách Imre: „...írtam egy költeményt..." Bp., 1983. – Ism. Horváth Károly = It 1986. 4. sz. 970–972.

A két világháború közötti Magyarországról. (Szerk.: Lackó Miklós.) Bp., 1984. – Ism. Erdélyi K. Mihály = ItK 1986. 3. sz. 337–338.

Király István: Kosztolányi. Vita és vallomás. Tanulmányok. Bp., 1986. – Ism. Alföldy Jenő = ÚjT 1986. 34. sz. 23.; Angyalosi Gergely = ItK 1986. 6. sz. 705–710.; Grezsa Ferenc = ÚjFo 1986. 6. sz. 72–74.; Rónay László = ÉI 1986. 14. sz. 11.; uő. = It 1986. 4. sz. 962–970.; Szabó B. István = Könyvvilág 1986. 5. sz. 34.; Cs. Varga István = Napj 1986. 9. sz. 25–26.; Zappe László = Kr 1986. 11. sz. 28–29.; – = Mo 1986. 12. sz. 27.

Kiss Ferenc: „Fölrepülni rajban..." Bp., 1984. – Ism. Csűrös Miklós = Je 1986. 7–8. sz. 712–714.

Kiss Ferenc: Interferenciák. Bp., 1984. – Ism. Csűrös Miklós = Je 1986. 7–8. sz. 712–714.

Kistükör. Magyar irodalomtörténeti arcképek. (Szerk., bev.: Pomogáts Béla.) Bp., 1985. – Ism. Nyéki Lajos = NyéK 64. sz. 1986. 98–100.

Klaniczay Tibor: Pallas magyar ivadékai. Bp., 1985. – Ism. Rászlai Tibor = ÉI 1986. 13. sz. 10.; Tarnai Andor = ItK 1986. 5. sz. 597–600.

Kókay György: Könyv, sajtó és irodalom a felvilágosodás korában. Bp., 1983. – Ism. Fekete Csaba = TheolSz 1986. 2. sz. 125–126.; Fülöp Géza = MKsz 1986. 1. sz. 99–102.

Kolozsvári Grandpierre Emil: Életnek esszék. Bp., 1984. – Ism. Péter László = It 1986. 2. sz. 558–564.; Rónay László = Je 1986. 4. sz. 381–383.

Kós Károly képeskönyv. Bp. 1986. – Ism. Beke Mihály András = Köznevelés 1986. 21. sz. 12.; Polgárdy Géza = RefL 1986. 31. sz. 4.; Sas Péter = ÉI 1986. 22. sz. 2.; Székely András = ÚjT 1986. 15. sz. 2.

Kovács Sándor Iván: A lírikus Zrínyi. Bp., 1985. – Ism. Tóth István = Som 1986. 5. sz. 109–110.

„Kőből, fából házat... igékből várat." In memoriam Kós Károly. 1883–1983. Bp., 1983. – Ism. Erdélyi K. Mihály = ItK 1986. 1–2. sz. 192–194.

A költő életei. Szilágyi Domokos (1938–1976). (Összegyűjt., szerk.: Kántor Lajos.) Bukarest, 1986. – Ism. Gálfalvi Zsolt = AHét 1986. 51. sz 6.

Könyvecse az szent apostoloknak méltóságokról. A nyelvemlék hasonmása és betűhű átirata. Bp., 1985. – Ism. Madas Edit = ItK 1986. 6. sz. 724–725.

Köpeczi Béla: Hongrois et français. De Louis XIV à la Révolution française. Bp., 1983. – Ism. Voisine, J. = Revue de Littérature Comparée 1986. 1. sz. 102.

Kríza Ildikó: A legenda-ballada. Bp., 1982. – Ism. Kovačovičová, Juliana = Slovensky Národopis 1986. 1–2. sz. 345–346.

Krmann Dániel: Küldetésem története. Itinerarium 1708–1709. Bp., 1984. – Ism. Monok István = ItK 1986. 1–2. sz. 190–191.

Kulcsár Szabó Ernő: A zavarbaejtő elbeszélés. Bp., 1984. – Ism. Fülöp László = Ttáj 1986. 6. sz. 95–97.; Reuter Lajos = Je 1986. 1. sz. 95–96.

Kulin Ferenc: Közelítések a reformkorhoz. Bp., 1986. – Ism. Szörényi László = Könyvvilág 1986. 10. sz. 38.

Lacza Tihamér: Ember a szóban. Bratislava, 1985. – Ism. Alabán Ferenc = ISz 1986. 4. sz. 372–377.; Mányoki Endre = Könyvvilág 1986. 10. sz. 42.

Lancelot nélkül. Emlékkönyv Gerelyes Endréről. Salgótarján, 1986. – Ism. Kabdebó Lóránt = ÚjT 1986. 38. sz. 2.

Láthatár. (1933–1944.) Repertórium. Bp., 1986. – Ism. Péter László = ÉI 1986. 46. sz. 8.; Tóth István = Napj 1986. 10. sz. 29.

Levelek Kosztolányihoz (1907–1936.) Vál., sajtó alá rend., bev.: Dér Zoltán. Szabadka, 1985. – Ism. Lábadi Károly = MKépesÚjs 1986. 44. sz. 15.

Literatur Ungarns 1945 bis 1980. (Előszó: Szabolcsi Miklós. Szerk.: Paul Kárpáti, Regina Krolop.) Berlin, 1984. – Ism. Illés László = Napj 1986. 6. sz. 928–929.

Lőkös István: Magyar és délszláv irodalmi tanulmányok. Bp., 1984. – Ism. Füzi László = Ttáj 1986. 3. sz. 43–45.; Vajda Gábor = Kort 1986. 7. sz. 164–166.

Lőrinczy Huba: Fénytörés. Válogatott bírálatok. Bp., 1985. – Ism. Böröndi Lajos = ÚjFo 1986. 3. sz. 91–92.; Nagy András = Pal 1986. 5. sz. 84–87.; Nagy Miklós = Életünk 1986. 6. sz. 574–576.; Sipos Lajos = Kr 1986. 3. sz. 39.; Tverdota György = Kort 1986. 8. sz. 164–166.

Lukács Lajos: Magyar politikai emigráció 1849–1867. Bp., 1984. – Ism. Kokas Károly = ItK 1986. 1–2. sz. 204–206.

Madách Imre-dokumentumok a Nógrád megyei Levéltárban. (Összeáll.: Leblancné Kelemen Mária.) Salgótarján, 1984. – Ism. Praznovszky Mihály = Pal 1986. 4. sz. 91–93.; Várnai Tamás = LSz 1986. 1. sz. 81–83.

A magyar irodalom története. 1945–1975. II. A költészet. 1–2. köt. Bp., 1986. – Ism. Kabdebó Lóránt = Könyvvilág 1986. 5. sz. 36.; Kántor Lajos = Kort 1986. 12. sz. 151–156.

Magyar könyvek könyve. (Szerk.: Bereczky László.) Bp. 1985. – Ism. Harmat Béla = ÚjT 1986. 15. sz. 2.; Lukácsy Sándor = Ktáros 1986. 5. sz. 240–241.; Marót Miklós = MKtáriSz 1986. 4. sz. 442–446.

A magyar sajtó története. II/1–2. 1848–1867., 1868–1892. (Szerk.: Kosáry Domokos, Németh G. Béla.) Bp., 1985. – Ism. Antal Gábor = Vság 1986. 3. sz. 108–112.; Budai Katalin = BücherUng 1986. 2. sz. 12–14.; K. Gy. = Ktáros 1986. 7. sz. 424–426.; Polgárdy Géza = RefL 1986. 10. sz. 4.

Magyar Shakespeare-tükör. Esszék, tanulmányok, kritikák. (Vál., szerk.: Maller Sándor és Ruttkay Kálmán. Előszó: Maller Sándor.) Bp., 1984. – Ism. Dávidházi

Péter = It 1986. 3. sz. 765–774.; Masterman, Neville = NHQu 101. sz. 1986. 157–160.

A magyarországi értelmiség a XVII–XVIII. században. (Szerk.: Zombori István.) Szeged, 1984. – Ism. Bán Judit = Száz 1986. 5–6. sz. 1148–1151.

May István: A magyar heroikus regény története. Bp., 1985. – Ism. Madácsy Piroska = ItK 1986. 6. sz. 728–729.

Megela, Ivan: Realizm Zsigmonda Móricza. Kijev, 1985. – Ism. Sándor László = Nagyv 1986. 9. sz. 1419–1420.

Mikó Imre–*Kicsi* Antal–*Horváth* Sz. István: Balázs Ferenc. Bukarest, 1983. – Ism. Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 459–460.

A mindentudás igézete. Tanulmányok Németh Lászlóról. (Összeáll.: Szegedy-Maszák Mihály.) Bp., 1985. – Ism. Alexa Károly = Confessio 1986. 2. sz. 88–90.; Bakonyi István = Som 1986. 6. sz. 102–106.; Füzi László = Alf 1986. 6. sz. 75–78.; Grezsa Ferenc = Ttáj 1986. 3. sz. 65–69.; Péter László = ItK 1986. 6. sz. 718–720.; Sükösd Mihály = Vság 1986. 6. sz. 109–113.; Cs. Varga István = ÚjFo 1986. 5. sz. 83–88.

Monostori Imre: Németh László Sátorkőpusztán. Tatabánya, 1985. – Ism. Bakonyi István = Napj 1986. 8. sz. 30.; Füzi László = Fo 1986. 9. sz. 51–52.

Móricz Zsigmond, a Nyugat szerkesztője. Levelek. (Vál., szerk., utószó: Tasi József. Sajtó alá rend., jegyz.: H. Bagó Ilona, Papp Anna.) Bp., 1984. – Ism. Bakonyi István = Som 1986. 2. sz. 94–95.; R. Takács Olga = MKsz 1986. 1. sz. 106–107.

Náday Károly–*Sáfrán* Györgyi: Történeti kutatások Kufsteinben. Czuczor Gergely rabsága. Bp., 1984. – Ism. Szabó Flóris = ItK 1986. 3. sz. 333–335.

Nádor Tamás: Ex libris. Interjúk. Bp., 1986. – Ism. Gasparics Gyula = Könyvvilág 1986. 12. sz. 12.

A néma barát megszólal. Válogatás a Kartauzi Névtelen beszédeiből. (Vál., a szöveget gond., sajtó alá rend., utószó, jegyz.: Madas Edit.) Bp., 1985. – Ism. Uray Piroska = ItK 1986. 3. sz. 331–332.

Nemes Nagy Ágnes: A hegyi költő. Vázlat Babits lírájáról. Bp., 1984. – Ism. Bárdos László = It 1986. 3. sz. 759–765.; Rónay László = ItK 1986. 1–2. sz. 194–198.; Takács Ferenc = World Literature Today 1986. 3. sz. 464.; Ungvári Tamás = ÉI 1986. 9. sz. 10.

Nemeskürty István: Bornemisza Péter kísértései. Bp., 1984. – Ism. Imre Mihály = ItK 1986. 1–2. sz. 183–189.

Nemeskürty István: Tűnődések történelemről, irodalomról. Bp., 1985. – Ism. Körösi Zoltán = Vig 1986. 8. sz. 637–638.; Pomogáts Béla = ÚÍ 1986. 4. sz. 123–125.

Németh G. Béla: Századutóról, századelőről. Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok. Bp., 1985. – Ism. Lőrinczy Huba = ItK 1986. 6. sz. 710–714.; uő. = Pal 1986. 5. sz. 79–83.; Nemes István = Je 1986. 11. sz. 1051–1054.; Rónay László = ÚjT 1986. 31. sz. 17.; Wéber Antal = Kr 1986. 7. sz. 33–34.

Németh László: Berzsenyi Dániel. Bp., 1986. – Ism. Varga József = ÚjT 1986. 14. sz. 2.; (-th) = ÚjEmb 1986. 17. sz. 6.; Zimonyi Zoltán = Könyvvilág 1986. 4. sz. 8.

Németh László élete képekben. (Összeáll.: Németh Lászlóné és Lakatos Istvánné Németh Ágnes.) Bp., 1985. – Ism. Pomogáts Béla = NyéK 64. sz. 1986. 92–93.; Tüskés Tibor = Napj 1986. 8. sz. 29.; Cs. Varga István = Alf 1986. 6. sz. 79–80.; Zimonyi Zoltán = Műhely 1986. 3. sz. 65–68.

Németh László: Művelődéspolitikai írások. Bp., 1986. – Ism. Füzi László = Fo 1986. 8. sz. 89–90.; Gróh Gáspár = Könyvvilág 1986. 5. sz. 12.; Házi Zoltán = Köznevelés 1986. 26. sz. 12.; Herceg János = Híd 1986. 9. sz. 1102–1104.; Vekerdi László = ÚjFo 1986. 5. sz. 81–83.

Népünk és nyelvünk 1929–1939. Repertórium. (Összeáll.: Szántai Kiss Ágnes.) Szeged, 1985. – Ism. Gyuris György = SzegediKM 1986. 3–4. sz. 221–222.

Ódon Erdély. Művelődéstörténeti tanulmányok. 1–2. köt. Bp., 1986. – Ism. P. Kovács Imre = Köznevelés 1986. 29. sz. 12.; Rédey Pál = RefL 1896. 34. sz. 4.; Székely András = ÚjT 1986. 31. sz. 2.

Osvát Ernő a kortársak között. (Vál., összeáll., sajtó alá rend.: Kőszeg Ferenc és Márványi Judit.) Bp., 1985. – Ism. Dénes György = Hét 1986. 31. sz. 9.; Nagy Sz. Péter = Vság 1986. 10. sz. 103–109.; Pomogáts Béla = Köznevelés 1986. 11. sz. 11–12.; uő. = NyéK 64. sz. 1986. 91–92.; Tábor Ádám = ÉI 1986. 17. sz. 11.; –. = Mo 1986. 4. sz. 27.

Péter László: Szegedi örökség. Bp., 1983. – Ism. Csűrös Miklós = ItK 1986. 6. sz. 733–735.

Péter László: A szerette város. Írások Szegedről. Bp., 1986. – Ism. Antal Gábor = ÉI 1986. 29. sz. 10.; Hidvégi Máté = Kr 1986. 10. sz. 19.; Ökrös László = ÚjT 1986. 37. sz. 2.; Ruszoly József = Napj 1986. 10. sz. 27–28.

Péterffy Ida: Horváth Ádám munkássága a „Hunniás" előtt. Bp., 1985. – Ism. Seres V. József = ItK 1986. 6. sz. 729–731.

Petőfi Sándor összes költeményei II. 1884. január–augusztus. Kritikai kiadás. Bp., 1983. – Ism. Korompay H. János = ItK 1986. 5. sz. 611–614.

Pomogáts Béla: Jékely Zoltán. Bp., 1986. – Ism. Hegedüs Géza = ÉI 1986. 43. sz. 10.; vereczkei = ÚjEmb 1986. 21. sz. 6.

Pomogáts Béla: Otthon a világban. Írások Takáts Gyuláról. Kaposvár, 1986. – Ism. Tüskés Tibor = Som 1986. 4. sz. 94–96.

Pomogáts Béla: A transzilvanizmus. Az Erdélyi Helikon ideológiája. Bp., 1983. – Ism. Tordai Zádor = Ttáj 1986. 3. sz. 69–72.

Poszler György: Az évszázad csapdái. Tanulmányok Lukács Györgyről. Bp., 1986. – Ism. Balassa Péter = Könyvvilág 1986. 12. sz. 11.; Földényi F. László = ÉI 1986. 50. sz. 11.

Praznovszky Mihály: Madách és Nógrád a reformkorban. Tanulmányok. Salgótarján, 1984. – Ism. Imre László = ItK 1986. 6. sz 731.; Szabad György = Pal 1986. 4. sz. 94–96.

Rába György: Csönd-herceg és a nikkel szamovár. Bp., 1986. – Ism. Pomogáts Béla = ÉI 1986. 48. sz. 10.; r. l. [Rónay László] = ÚjEmb 1986. 40. sz. 6.

Radnóti Zsuzsa: Cselekvés-nosztalgia. Drámaírók színház nélkül. Bp., 1985. – Ism. Bécsy Tamás = Je 1986. 4. sz. 346–349.; Bóna László = Műhely 1986. 3. sz. 72–75.; Györgyey Klára = Szivárvány 20. sz. 1986. 156–158.; Kerényi Ferenc = ItK 1986. 3. sz. 328–331.; Sándor Iván = FSzM 1986. 2. sz. 28.; Varjas Endre = Szính 1986. 4. sz. 48.

Reformkori országgyűlések színházi vitái, 1825–1848. (Sajtó alá rend., összeáll., bev., utószó, jegyz.: Bényei Miklós.) Bp., 1985. – Ism. Fried István = ItK 1986. 1–2. sz. 202–203.

A regényről. (Szerk.: Ungvári Tamás, Szerdahelyi István.) Bp., 1986. – Ism. Pozsvai Györgyi = Híd 1986. 9. sz. 1106–1108.

Révérend, Dominique: Bethlen Miklós emlékiratai. Bp., 1984. – Ism. Jankovics József = ItK 1986. 3. sz. 320–322.

Rolla Margit: Kaffka Margit. II. Út a révig. Bp., 1983. – Ism. Borbély László = Confessio 1986. 1. sz. 114–115.

Rónai Mihály András: Magyar lant. Bp., 1984. – Ism. Pogány Ö. Gábor = HevSz 1986. 5. sz. 89–91.; Wéber Antal = It 1986. 3. sz. 774–777.

Sándor Iván: A Németh László-pör. Bp., 1986. – Ism. Dési Ábel = 7Nap 1986. 24. sz. 25.; Grezsa Ferenc = Ttáj 1986. 6. sz. 86–91.; Gyurácz Ferenc = Kort 1986. 11. sz. 165–168.; Imre László = Alf 1986. 10. sz. 84–87.; Kristó Nagy István = Könyvvilág 1986. 4. sz. 11.; Olasz Sándor = Napj 1986. 8. sz. 28–29.; Sándor Iván = Könyvvilág 1986. 11. sz. 6.; Vekerdi László = ÚjFo 1986. 4. sz. 80–84.

Scheiber Sándor: Folklór és tárgytörténet III. Bp., 1984. – Ism. Dán Róbert = MKSz 1986. 1. sz. 105–106.

Sütő András: Az Idő markában. Esszék, naplójegyzetek. Bp., 1984. – Ism. Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 463.

Cs. Szabó László: Őrzők. Bp., 1985. – Ism. Rónay László = ItK 1986. 3. sz. 314–318.; Szekér Endre = Fo 1986. 6. sz. 73.; Szigethy Gábor = BücherUng 1986. 2. sz. 8–10.; uő. = Kort 1986. 1. sz. 161–164.

Szabó Lőrinc: Könyvek és emberek az életemben. Prózai írások. (Vál., szerk., szöveggond.: Steinert Ágota.) Bp., 1984. – Ism. Kormos Mária = Műhely 1986. 6. sz. 73–75.

Szabó T. Attila: Tallózás a múltban. Válogatott tanulmányok, cikkek 6. Bukarest, 1985. – Ism. Forró László = Utunk 1986. 3. sz. 1–2.; Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 460–461.; uő. = ÚÍ 1986. 5. sz. 109–112.

Szántó György Tibor: Csengery Antal. Bp., 1984. – Ism. Nagy Miklós = ItK 1986. 1–2. sz. 203–204.

Szász János: A fennmaradás esélyei. Esszék. Bp., 1986. – Ism. Herceg János = Híd 1986. 10. sz. 1287–1290.; Pomogáts Béla = Könyvvilág 1986. 3. sz. 9.; uő. = NyéK 63. sz. 1986. 84–85.; Tokai András = Kr 1986. 9. sz. 34–35.

Szávai János: Zsendül-e a fügefa ága? Bp., 1984. – Ism. Csűrös Miklós = It 1986. 3. sz. 777–779.; Hima Gabriella = Alf 1986. 1. sz. 81–83.

Széchenyi István–*Wesselényi* Miklós: Feleselő naplók. Egy barátság kezdetei. Bp., 1986. – Ism. Szabó G. Zoltán = ItK 1986. 5. sz. 606–610.

Szeged története. 2. köt. 1686–1849. (Szerk.: Farkas József.) Szeged, 1985. – Ism. Csorba Csaba = Honism 1986. 5. sz. 66–67.; Imre Mihály = ItK 1986. 5. sz. 602–606.; Kállay István = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 107–112.; Monok István = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 112–113.; Szabó Ferenc: BékésiÉ 1986. 4. sz. 514–517.; Vámbéry Gusztáv = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 114–116.

Székely András Bertalan–*Mukics* Ferenc: „Két nép hű fia". Beszélgetések Pável Ágostonról. Szombathely– Bp., 1986. – Ism. Ács Zoltán = Könyvvilág 1986. 6. sz. 28.

Szelestei N. László: Bél Mátyás kéziratos hagyatékának katalógusa. Bp., 1984. – Ism. Varga Imre = ItK 1986. 6. sz. 720–723.

Szentkuthy Miklós: Múzsák testamentuma. Összegyűjtött tanulmányok, cikkek, bírálatok. (A szöveget gond., sajtó alá rend.: Tompa Mária.) Bp., 1985. – Ism. Nagy Sz. Péter = ÚÍ 1986. 3. sz. 113–115.; Radnóti Sándor = Kort 1986. 6. sz. 146–155.; Sőtér István = Kr 1986. 3. sz. 11–12.; Térfy Tamás = ÚjT 1986. 2. sz. 2.

Szerdahelyi István: Az esztétikai érték. Bp., 1984. – Ism. Alföldy Jenő = ÉI 1986. 41. sz. 11.; Rényi András = MFilSz 1986. 1–2. sz. 252–258.

Szilágyi Ákos: Nem vagyok kritikus! – Ism. Hima Gabriella = Alf 1986. 11. sz. 84–87.; Kardos András = Je 1986. 2. sz. 184–188.

A táguló világ magyarországi hírmondói. XV–XVII. század. (Vál., bev., jegyz.: Waczulik Margit.) Bp., 1984. – Ism. Monok István = ItK 1986. 4. sz. 473–475.; S. Varga Katalin = Száz 1986. 5–6. sz. 1139–1141.

Táncsics Mihály. Tudományos ülés. Tata, 1984. május 7–8. (Szerk.: Simonné Tigelmann Ilona.) Tata, 1985. – Ism. Ugrin Aranka = ItK 1986. 6. sz. 732–733.

Thomka Beáta: A pillanat formái. Újvidék, 1986. – Ism. Dési Ábel = 7Nap 1986. 15. sz. 29.; Toldi Éva = Híd 1986. 12. sz 1624–1626.

Tibenský, Ján: Vel'ká ozdoba Uhorska. Diels, život a doba Mateja Bela. Bratislava, 1984. – Ism. Niederhauser Emil = Száz 1986. 1. sz. 207–209.

Toldy Ferenc: Irodalmi arcképek. (Vál., bev., jegyz.: Lőkös István.) Bp., 1985. – Ism. Szilágyi Ferenc = ItK 1986. 1–2. sz. 206–207.

Tótfalusi Kis Miklós. Az Amszterdami Biblia kiadásának háromszázadik évfordulója alkalmából megtartott konferencia. Debrecen, 1985. április 25–27. Előadások. Debrecen, 1985. – Ism. Kőszeghy Péter = ItK 1986. 4. sz. 466–468.

Tóth Eszter: Családi emlékek Tóth Árpádról. Bp., 1985. – Ism. Boronyák Rita = Életünk 1986. 4. sz. 356–358.; Papp István Géza = Ttáj 1986. 4. sz. 81–84.

Tóth Gyula: Hadak, hitek, históriák. Történelmi, irodalmi, művelődéspolitikai tanulmányok, Bp., 1986. – Ism. D. Felder Katalin = ÚjÉ 1986. 24. sz. 4.; (n.) = Könyvvilág 1986. 2. sz. 28.; Pomogáts Béla = ÉI 1986. 27. sz. 10.

Töttős Gábor: Irodalmi séták Szekszárdon. Szekszárd, 1985. – Ism. Gárdonyi Tamás = Je 1986. 7–8. sz. 767–768.; N. Horváth Béla = Dunatáj 1986. 2. sz. 71–72.; Péter László = ÉI 1986. 42. sz. 8.; Tüskés Tibor = Köznevelés 1986. 13. sz. 12.

Tőzsér Árpád: Régi költők – mai tanulságok. Bratislava, 1984. – Ism. Grezsa Ferenc = ÚÍ 1986. 6. sz. 120–123.

Turczel Lajos: Hiányzó fejezetek. Tanulmányok a két világháború közötti csehszlovákiai magyar irodalomról és sajtóról. Bratislava, 1982. – Ism. Vigh Károly = Confessio 1986. 1. sz. 111–114.

Tüskés Tibor: Pilinszky János alkotásai és vallomásai tükrében. Bp., 1986. – Ism. Tóth László = Könyvvilág 1986. 12. sz. 8.

Umnyakova, Jelena: Zsigmond Móricz i szovremennaja vengerszkaja literatura. Moszkva, 1985. – Ism. Margócsy Klára = It 1986. 1. sz. 259–261.; Z. Somogyi Erzsébet = Som 1986. 2. sz. 92–93.

Ungvári Tamás: Kaland és gondviselés. A regény születésének eszmetörténeti háttere. Bp., 1985. – Ism. Csibra István = Kr 1986. 11. sz. 30–31.; Sükösd Mihály = ÚjT 1986. 8. sz. 23.; Wéber Antal = Nagyv 1986. 8. sz. 1246–1249.

Ungvári Tamás: A magyar irodalom válaszútjain. Irodalmi tanulmányok. Bp., 1984. – Ism. Nagy Péter = Nagyv 1986. 4. sz. 604–606.

Ungvári Tamás: Nemcsak Babilonban. Bp., 1984. – Ism. Nagy Péter = Nagyv 1986. 4. sz. 604–606.

Valló László: Emlékké válok magam is... Fekete István élete. Bp., 1986. – Ism. Csokonai Attila = Som 1986. 4. sz. 96–98.

Varga Sándor: A magyar könyvkiadás és könyvkereskedelem, 1945–1957. Bp., 1985. – Ism. Csertői Oszkár = Budapest 1986. 10. sz. 46.; Surányi Béla = Alf 1986. 3. sz. 86–88.; Zöld Ferenc = Kr 1986. 10. sz. 29–30.

Vásárhelyi Judit: Eszmei áramlatok és politika Szenci Molnár Albert életművében. Bp., 1985. – Ism. Uray Piroska = ItK 1986. 5. sz. 600–602.

Vasy Géza: Pályák és művek. Bp., 1983. – Ism. Imre László = Ttáj 1986. 5. sz. 76–78.

Venezia, Italia, Ungheria fra Arcadia e Illuminismo. Rapporti italo–ungheresi dalla presa di Buda alla rivoluzione francese. Bp., 1982. – Ism. Pippidi, Andrei = Revue des Études Sud-Est Européenne 1986. 1. sz. 92–95.

Vita Zsigmond: Művelődés és népszolgálat. Bukarest, 1983. – Ism. Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 461–462.; Trócsányi Zsolt = Száz 1986. 4. sz. 874–876.

Wéber Antal: Kolozsvári Grandpierre Emil. Bp., 1986. – Ism. Hegedüs Géza = ÉI 1986. 43. sz. 10.

Weöres Sándor és Károlyi Amy élete képekben. (Írta és összeállította: Károlyi Amy. A képanyagot összegyűjt., vál.: Moldován Domokos.) Bp., 1984. – Ism. Tüskés Tibor = Je 1986. 9. sz. 845–847.

Wesselényi István: Sanyarú világ. Napló 1703–1708. I. 1703–1705. II. 1707–1708. Bukarest, 1983., 1985. – Ism. Trócsányi Zsolt = Száz 1986. 5–6. sz. 1151–1153.; Varga Imre = ItK 1986. 3. sz. 322–328.

Zágoni Jenő: Kőrösi Csoma Sándor bibliográfia. Bp.–Bukarest, 1984. – Ism. Batári Gyula = Alf 1986. 6. sz. 94–95.

Záhony Éva: Romániai magyar szépirodalom a két világháború között 1919–1944. Bp., 1985. – Ism. Bodor Pál = Kort 1986. 7. sz. 166–168.; Pomogáts Béla = ItK 1986. 4. sz. 465.; Székely András Bertalan = Napj 1986. 1. sz. 30.; uő. = NyéK 63. sz. 1986. 89–90.; Végh Ferenc = Ktáros 1986. 7. sz. 433–435.

Zelk Zoltán: Reménykedem és rettegek. Prózai írások 1963–1981. Bp., 1986. – Ism. r. l. [Rónay László] = ÚjEmb 1986. 51–52. sz. 6.; Rónay László = ItK 1986. 6. sz. 735–736.

A magyar nyelvtudomány bibliográfiája, 1986

Összeállította: Máté Jakab

TARTALOM

I. Alkalmazott nyelvészet (A magyar nyelv oktatása anyanyelvként, idegen nyelvként. Idegen nyelvek oktatása magyarok számára. A magyar nyelv használatának kérdései Magyarország határain kívül. A szaknyelvek és a terminológia kérdései) 167
II. Általános nyelvészet (Nyelvfilozófia, szemiotika, matematikai és számítógépes nyelvészet, pszicholingisztika, szociolingvisztika, kommunikáció-kutatás magyar nyelvi és nyelvészeti vonatkozásai) 170
III. Bibliográfia 171
IV. A fordítás elmélete és gyakorlata 171
V. Hangtan, fonológia, prozódia és a velük összefüggő kérdések 172
VI. Helyesírás (Átírás, írástörténet) 172
VII. Lexikológia, frazeológia, jelentéstan 173
VIII. A magyarság eredete (Őstörténet. A magyarság táji/történeti tagolódásának nyelvi/nyelvészeti kérdései) 174
IX. A magyar nyelvtudomány és művelődés intézményei és személyiségei (Megemlékezések, méltatások. Beszámolók. Kongresszusok és tudományos ülésszakok. A magyar nyelvtudomány-történet kérdései) 175
X. Névtan 177
XI. Nyelvföldrajz és nyelvjárástan (A regionális köznyelvek kérdései) 180
XII. Nyelvművelés, normatív nyelvészet 181
XIII. A nyelvi kölcsönhatás kérdései (Két- és többnyelvűség. Kontrasztív nyelvészet, tipológia, areális nyelvészet. A gyermeknyelv kérdései) ... 184
XIV. Nyelvtan és szövegtan (Alaktan, szóképzéstan, mondattan) 186
XV. Nyelvtörténet, etimológia (Az irodalmi nyelv története) 187
XVI. Stilisztika, verstan 189
XVII. Szótárak, lexikográfia 190
XVIII. Az 1986-ban ismertetett művek, tanulmányok, cikkek 192

I. Alkalmazott nyelvészet

(A magyar nyelv oktatása anyanyelvként, idegen nyelvként. Idegen nyelvek oktatása magyarok számára. A magyar nyelv használatának kérdései Magyarország határain kívül. A szaknyelvek és a terminológia kérdései)

ANDOR György: Közhelyek a sportnyelvben. = ÉA 1986. 2. sz. 7.

ANDRÁSSY Attila: A differenciálás tendenciájának szükségessége, lehetőségei és korlátai a Nemzetközi Előkészítő Intézet nyelvoktatási gyakorlatában. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 87–96.

*Anyanyelvünkért. Válogatta és szerkesztette Guttmann Miklós. Pomurska založba, Murska Sobota, 1983. 151 l.

BACHÁT László: Az ifjúság nyelve. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 9–22.

BAGI Ferenc: A magyar nyelv mint környezeti nyelv tanításának főbb kérdései. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 216–233.

BÁN Ervin: Nyelvi „idegenségünk" és idegennyelv-tudásunk. = Nyr 1986. 3. sz. 298–305.

BÁRKÁNYI Zoltánné: A lengyel igeaspektusok használatának néhány kérdése magyar anyanyelvűeknél. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp. 1986. 144–158.

BENKŐ László: Szaknyelvünk. (A cím és a témaindítás.) = MNy 1986. 4. sz. 457–466.

BERÉNYI Katalin: A nyelvi verseny szerepe a magyarnyelv-oktatás differenciálásában. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 209–215.

BERÉNYI, Sarolta: L'enseignement du français économique et commercial. = ModNyokt 1986. 71–77.

CSÉNYI, Madelaine: Problèmes méthodologiques dans l'enseignement des langues agglutinantes. = ÉFOu 20. sz. (1986–1987). 243–252.

DÁNIEL, Ágnes: Prévenir? Corriger? Tolérer? Les fautes de français dans l'expression orale (À propos d'un discussion professionelle). = ModNyokt 1986. 122–141.

DOBÓNÉ BERENCSI Margit: Anyanyelvi nevelésünk néhány gondja. = ÉA 1986. 2. sz. 13.

EGYED László: A differenciálás lehetőségei a nyelvtanulás kezdő fokán. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 153–160.

ERDŐS József: Haladó magyar nyelvi jegyzet a BME előkészítő tanfolyamai számára. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 168–176.

FÁBIÁN Zsuzsanna: Le raccolte dei modi di dire italiani publicate in Ungheria. In: Studia lexicographica neolatina. Szeged, 1986 (1987). 82–117.

FAZEKAS Tiborc: A magyar nyelv és kultúra oktatása a Német Szövetségi Köztársaságban. = NyéK 64. sz. 1986. 29–36.

*FINLAY, Ian F.: Facilities for the Study of Hungarian. = The Incorporated Linguist 1985. 162–165.

FÜREDI Jánosné: Emelt szintű magyarnyelv-oktatási kísérlet a BME-n. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 203–208.

GÁGYOR József: A helyi nyelvjárás hasznosításának lehetőségei a magyartanításban (1–2). = Hét 1986. 16. sz. 10.; 17. sz. 10.

GYÁGYOR József: Játszótársam: édes anyanyelvem (1–4). = Hét 1986. 29. sz. 10.; 30. sz. 11.; 35. sz. 11.; 36. sz. 10.

GIAY Béla: Differenciálódási tendenciák a magyar mint idegen nyelv leírásában és oktatásában. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 67–83.

GINTER Károly: Tankönyvírás közben. = NyéK 64. sz. 1986. 58–62.

GINTER Károly: A szórványság második nemzedékének magyarságtudatáról. = NyéK 65. sz. 1986. 44–47.

GINTER Károly–TARNÓI László: Ungarisch für Ausländer. 5. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 559 l.

GUTTMANN Miklós: Mondatszerkezeti sajátosságok változása általános iskolai tanulók fogalmazásaiban. = Nyr 1986. 1. sz. 81–87.

GYENES Tamásné: Sajátosan differenciált alapfokú magyarnyelv-oktatás aspiránsok számára. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 161–167.

HAJAS Andrea: A nagykanizsai kovácsmesterség szakszókincse. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke–MTA Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 111 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 27.)

HEGEDŰS, Aranka: L'enseignement des langues étrangères dans le cadre de la Société pour la Vulgarisation des Sciences (TIT). = ModNyokt 1986. 41–47.

HEGEDÜS, L.: Nekotoryje voprosy russkoj leksiki v posobijah dlja vengrov. = Slavica 22. sz. 1986. 23–31.

HERMAN, József–SZÉPE, György: Tour d'horizon des problèmes et expériences. = ModNyokt 1986. 9–28.

HERNÁDI Sándor: Nyelvtan és nyelvművelés a tanító- és óvónőképző intézetek számára. 7. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 610 l.

HOFFMAN Ottó: Dogma és formabontás a tanulói szövegalkotásban. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 49–57.

JUHÁSZ János: Richtiges Deutsch. 16 Gespräche über typische Fehler in der Umgangssprache für Ungarn. 5. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp. 1986., 334 l.

*A kaposvári komplex anyanyelvi kísérlet összegezése. Szerk. Bellyei László. ELTE. Bp., 1985. 217 l.

KELEMEN, Jolán: La formation des professeurs de français du secondaire en Hongrie. = ModNyokt 1986. 78–84.

KISS János–SZÉPE György: A Magyar Televízió „A nyelv világa" című műsora az V. Anyanyelvi Konferencián. = NyéK 62. sz. 1986. 48–51.

KOVALOVSZKY Miklós: Miért érdekes a nyelv és a nyelvtan? = NyéK 63. sz. 1986. 40–42.

KOVÁCS László L.: Magyar gyűjtemények felmérése Amerika kutató könyvtáraiban. NyéK 62. sz. 1986. 25–34.

LAINÉ, Yves–XÁNTUS, Judit: La prise en charge pédagogique de la retention dans l'apprentissage des langues étrangères. = ModNyokt 1986. 98–115.

LETSCH Endre: Neologizmusok, szemantikai interferencia a polgári jogi nyelvben. = Létünk 1986. 1. sz. 82–93.

MÁTRAI, Ágnes: Objectifs, problèmes et difficultés de la formation d'interprètes de langue française en Hongrie. = ModNyokt 1986. 67–70.

*MOLNÁR CSIKÓS László: Határozottságot, ill. határozatlanságot kifejező nyelvelemek mondattani szerepe a jugoszláviai magyar nyelvben. = HungKözl 1984. 3. sz. 1041–1071.

*MOLNÁR CSIKÓS László: Problemi lingvističke terminologije u madjarskom jeziku. In: Kontrastivna jezička istrazivanja. Simpozijum, 2. Novi Sad, 1983. 115-117.

G. NAGY Emília: Egy ismétlésfajta terminológiai problémáiról. = MNy 1986. 2. sz. 207–209.

NAUMENKO-PAPP Ágnes–SZILI Katalin: A magyar mint idegen nyelv grammatikájának néhány gyakorlati kérdése. ELTE, Bp., 1985 (1986). 15 l. (Dolgozatok a magyar mint idegen nyelv és a hungarológia köréből 8.)

REMÉNYI-GYENES István: Megmagyarosodott szakszavak. = ÉA 1986. 4. sz. 11–12.

ROT, Sándor: Outlines of present-day Hungarian. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Bp., 1986. 200 l.

SILLÁR, Emőke–GRUSZ, Éva: Cours de français à la Radio hongroise. = ModNyokt 1986. 61–64.

SIPOS JENŐNÉ SOMODI Mária: A makói hagymatermesztés szakszókincse. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke–MTA Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 21 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 29.)

SOLYMOSY K. Viktória: Környezetnyelv, származásnyelv vagy magyar mint idegen nyelv? = Fol-P-L 1986. 1. sz. 234–238.

SOMORJAI József: Hogyan találkozik a balatoni nyelvi táborban tanuló gyermek a magyarságismerettel? = NyéK 62. sz. 1986. 60–65.

SOMOS Béla: A differenciálás az országismeret oktatásában. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 197–202.

SÓS Péterné–STURCZ Zoltán: Nyelvoktatás – nyelvoktatási rendelet – nyelvtudás. = Fol-P-L 1986. 2. sz. 7–22.

STURCZ Zoltán: A differenciálás pedagógiai-módszertani elvei és problémái a nyelvoktatásban. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 47–64.

SÜKÖSD, Erzsébet: Remarques à propos d'un cours pour enfants hongrois de 8 à 10 ans enregistré au magnétophone a l'Institut Français de Budapest. = ModNyokt 1986. 54–60.

SZATHMÁRI István: Magyarságtudomány (hungarológia) a külföldi felsőoktatásban. = NyéK 64. sz. 1986. 24–29.

SZATHMÁRI István: Miért megtartó erő az anyanyelv? = NyéK 62. sz. 1986. 34–42.

SZELI István: A nyelv szelleméről – előjelekkel (Részlet). = MKépesÚjs 1986. 3. sz.14.

SZENDE Aladár: Esztétikai hatások érvényesítése gyermekek magyarnyelv-tanításában. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 188–196.

SZENDE Aladár: Esztétikai szempontok a nyelvtanításban. Hanghatások. = NyéK 63. sz. 1986. 35–40.

SZENDE Aladár: Esztétikai szempontok a nyelvtanításban. A szó varázsa. = NyéK 64. sz. 1986. 52–58.

SZENDE Aladár: Esztétikai szempontok a nyelvtanításban. A szólások szemléltető ereje. = NyéK 65. sz. 1986. 37–43.

SZÉPE György: Nyelvoktatás és nyelvi tervezés. = ModNyokt 1986. 17–38.

*SZIRMAY Endre: Anyanyelvi ismeretek és a helyesírás tanítása. In: A kaposvári komplex anyanyelvi kísérlet összegezése. ELTE, Bp., 1985. 112–134.

*SZIRMAY Endre: Kreativitás az anyanyelvi nevelésben. In: A kaposvári komplex anyanyelvi kísérlet összegezése. ELTE, Bp. 1985., 28–44.

SZŐLLŐSY-SEBESTYÉN András: Az egységes magyar mint idegennyelv-oktatás differenciálása és továbbfejlesztése a műszaki egyetemeken és főiskolákon. Kísérletek a Budapesti Műszaki Egyetemen. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 99–149.

TERESTYÉNI Tamás: Idegen nyelvek ismeretének elterjedtsége Magyarországon. = ModNyokt 1986. 55–78.

VÁRDY HUSZÁR Ágnes: Magyar nyelvoktatás, magyarságtudomány és magyar kulturális élet Pittsburghben. = NyéK 62. sz. 1986. 43–47.

II. Általános nyelvészet

(Nyelvfilozófia, szemiotika, matematikai és számítógépes nyelvészet, pszicholingvisztika, szociolingvisztika, kommunikáció-kutatás magyar nyelvi és nyelvészeti vonatkozásai)

BACHÁT László: Nyelvhasználat és magatartás. = ÉA 1986. 3. sz. 12.

BAKOS Ferenc: Érték, képszerű és ésszerű, változás és fejlődés a nyelvben. (Gondolatok Molnár Ilona tanulmányának olvasása nyomán.) = NyK 1986. 1–2. sz. 287–294.

SZ. BAKRÓ-NAGY Marianne: A nyelv és az érték. (Hozzászólás Molnár Ilona tanulmányához.) = NyK 1986. 1–2. sz. 295–298.

BÍRÓ Zoltán: „Párbeszéd" a családban. (Kommunikációs zárlatok a családon belüli szülő–gyerek kapcsolatban.) = Nyr 1986. 1. sz. 72–81.

FÁBIÁN Pál: Nyelvfejlődés és nyelvfejlesztés. = Hét 1986. 51. sz. 10.

HÁRDI István: A beszéd és a mentálhigiéne. = Nyr 1986. 1. sz. 21–35.

HEGEDŰS Attila: Történeti szociolingvisztika? = MNy 1986. 4. sz. 438–441.

HIDASI Judit: Deviancia – tolerancia. (Viszonylagosság az egyes nyelvekben.) In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 39–47.

KIEFER Ferenc: A modalitás fogalmáról. = NyK 1986. 1–2. sz. 3–38.

Műhelymunkák a nyelvészet és társtudományai köréből. 2. szám, 1986 június. MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1986. 155 l.

Norma – átlag – eltérés. Az 1984. május 23–24-i pécsi tudományos konferencia válogatott előadásai. Szerk. Grétsy László és Fülei-Szántó Endre. Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs. 1986. 131 l.

PLÉH Csaba: A hiperkorrekció és a „lazaság" között. (A nyelvi intuíció néhány életkori és pedagógiai befolyásolójáról.) In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 89–98.

PLÉH Csaba: A pszicholingvisztika tegnap és ma. = Nyr 1986. 3. sz. 320–332.
SEREGY Lajos: Társadalmi jelenségek a nyelvhasználat tükrében. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 111–117.
SŐRÉS Anna: Nyelvi változások a nyelvi normák tükrében. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 119–123.
TELEGDI Zsigmond: Bevezetés az általános nyelvészetbe. (A 13. és 16. fejezetet Balázs János írta.) 4. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 267 l.
TEMESI Mihály: A különböző nyelvrendszerekben gondolkodás nyelvi alakulatairól. = ModNyokt 1986. 39–54.

III. Bibliográfia

*BRADEAN-EBINGER Nelu: A kétnyelvűségi kutatások bibliográfiája. MKKE Nyelvi Intézet, Bp., 1985. 203 l., 84 l. melléklet.
FERENCZI Endréné: A nemzeti könyvtár hungarika-gyűjteménye és gyűjtési programja. = NyéK 62. sz. 1986. 18–25.
Hungarológiai alapkönyvtár. Könyvjegyzék. Szerk. Nyerges Judit közreműködésével V. Windisch Éva. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság–Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Bp., 1986. 173 l.
Onomastic Publications of Loránd Eötvös University, Budapest. = HS 1986. 1. sz. 179–185.
Publications reçues. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok, Magyar személynévi adattárak, Magyar névtani dolgozatok, Név- és névkutatás és a Névtani Értesítő bibliográfiai adatai.) = ÉFOu 20. sz. (1986–1987.) 303–304.
Schriftenverzeichnis István Futaky 1961–1986. Zusammengestellt von Tibor Keszty˝s. = FUM 10. sz. 1986. 11–15.
Sociolinguistic Publications of Loránd Eötvös University, Budapest. = HS 1986. 1. sz. 185–187.
TAKÁTS Károlyné: Károly Sándor munkássága 1947–1985-ig. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 9–25.

IV. A fordítás elmélete és gyakorlata

BENCZE Lóránt: A „hív magyarázat" eredete. (Pázmány bibliai idézeteinek fordításáról, forrásáról.) = Nyr 1986. 2. sz. 170–174.
A fordítás tudománya. Válogatás a fordításelmélet irodalmából. Szerk. Bart István és Klaudy Kinga. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 360 l.
JAKAB István: Fordításunk mindennapi gondjai. = ISz 1986. 6. sz. 549–558.
KLAUDY Kinga: A fordítás pragmatikai aspektusa. = NyPÍ 8. sz. 1986. 124–129.
PONGRÁCZ Judit: Hibák és idegenszerűségek gazdasági tárgyú szövegek németre fordításában. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 99–109.

V. Hangtan, fonológia, prozódia és a velük összefüggő kérdések

FODOR István: Endbetonung im Altungarischen? Gegen die Wiederbelegung einer noch nicht begrabenen Theorie. = FUM 10. sz. 1986. 139–150.

FÜREDI Mihály: Vowel frequency in Hungarian. = NyPÍ 8. sz. 1986. 200–212.

GÓSY Mária: Magyar beszédhangok felismerése, a kísérleti eredmények gyakorlati alkalmazása. = MFF 15. sz. 1986. 9–100.

HASÁK Vilmosné: A hanghibák és megelőzésük. = SzocNev 1986. 5. sz. (jan.) 154–156.

KOZMA Gábor: Nyelvjárási beszédhangok ajakartikulációs vizsgálata. = Nyr 1986. 4. sz. 467–474.

MOHÁCSY István: Ritkítsuk az *e* hangokat! 1. Ahol lehet, *ö*-re váltva. 2. Láng Miklós: ... És szinonimák használatával. 3. Deme László: ... És a mélyhangrendűség támogatásával. = ÉA 1986. 2. sz. 8–9.

MOLNÁR József: A magyar beszédhangok atlasza. Egyetemi segédkönyv. 5. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 88 l.

RAPCSÁK Lajos: Utóhang a zárt *é* vitájához. = ÉA 1986. 3. sz. 9.

SOVIJÄRVI, Antti–AULANKO, Reijo: Die automatische Regelung der Intonations- und Betonungsgestalten beim Synthetisieren des Ungarischen. In: Gedächtniskolloquium für Eberhard Zwirner. Antwerpen, 9–12 April 1986. Antwerpen, 1986. 197–205.

VARGA László: Vélemények a magyar mondat hangsúlyozásáról – avagy Brassai és a többiek. = NyK 1986. 1–2. sz. 181–188.

VI. Helyesírás (Átírás, írástörténet)

KATONA Ádám: A legújabb álrovásírásos emlék. = MNy 1986. 2. sz. 216–217.

KOZOCSA Sándor: A magyar helyesírás szabályai. = Honism 1986. 3. sz. 3–5.

Magyar helyesírás' és szóragasztás' főbb szabályai a' Magyar Tudós Társaság különös használatára. Pesten, Petrózai Trattner J. M. és Károlyi István, 1832. Helikon, Bp. 1986. 32 l. [Reprint]

MOLNÁR CSIKÓS László: A helyesírás és a beszédszünet. = MKépesÚjs 1986. 9. sz. 16.

MOLNÁR CSIKÓS László: Az írásjelekről funkcionálisan. = MKépesÚjs 1986. 1. sz. 16.

MOLNÁR CSIKÓS László: A mozaikszók írásmódja. = MKépesÚjs 1986. 3. sz. 16.

PÁSZTOR Emil: Helyesírás és értetlenség. = ÉA 1986. 3. sz. 14–15.

RÓNA-TAS András: A magyar rovásírás és a Mátyás-kori humanizmus. = AUSz-SEL 29–30. 1985–1986. 173–179.

SZENDE Aladár: Helyesírás lépésről lépésre. Szójegyzékek a Helyesírás lépésről lépésre c. könyvhöz. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 159, 99 l.

SZEPESY Gyula: Hmhmhm vagy Hm-Hm-Hm? = ÉA 1986. 3. sz. 13–14.

TOMPA József: Járványos helyesírási merevgörcs vagy csak ismétlődő pongyolaság? = ÉA 1986. 3. sz. 15.

ZIMÁNYI Árpád: Üdítő ital és üdítőital. (A két fajta írásmód közötti különbség.) = ÉA 1986. 3. sz. 15.

VII. Lexikológia, frazeológia, jelentéstan

BALÁZS Géza: Népművelés – közművelés. (A két szó jelentése és használata.) = ÉA 1986. 2. sz. 6–7.

BÁRDOSI Vilmos és munkatársai: Le traitment des locutions idiomatiques par micro-ordinateur. = Studia lexicographica neolatina. Szeged. 1986. (1987). 10–50.

BENCZE Bernadett: Közmondásgyűjtemény egy 1823-ból való tankönyvben. = Nyr 1986. 3. sz. 305–311.

BERNÁTH Béla: A Mohácsi nóta. (Szólásmagyarázat.) = Nyr 1986. 2. sz. 227–228.

BÜKY Béla: A pszichikumra vonatkozó szókincs korai rétege a magyarban. Akadémiai, Bp., 1986. 189 l.

BÜKY László: *Borág.* (Szómagyarázat.) = AUSz-SEL 29–30. 1985–1986. 63–71.

BÜKY László: Múlt és jelen az *istállóban.* (A szó múltja és jelene.) = ÉA 1986. 4. sz. 3.

FÁBRICZ Károly: A denotatív és pragmatikus jelentés összefüggéséről. = AUSz-SEL 29–30. 1985–1986. 107–114.

FODOR István: Tizenegy–tizenkilenc, huszonegy–huszonkilenc szláv tükörszó? = NyK 1986. 1–2. sz. 189–195.

GALGÓCZY László: *Káromol, káromkodik.* (Szómagyarázat.) = Nyr 1986. 3. sz. 350–354.

I. GALLASY Magdolna: Újjászületik az „alsó szomszéd". (A szókapcsolat értelmezési lehetőségei.) = ÉA 1986. 4. sz. 4.

HEGEDŰS Attila: *Bakó.* (Szómagyarázat.) = MNy 1986. 1. sz. 87–89.

KIEFER Ferenc: Szemantika és pragmatika. = NyPÍ 8. sz. 1986. 20–31.

KISS Jenő: Két új kertészeti szó: *cukkini* és *mulcs.* = MNy 1986. 3. sz. 333–334.

KORNAI András: Szótári adatbázis az akadémiai nagyszámítógépen. = Műhelymunkák. 2. sz. Bp. 1986. 65–79.

MIZSER Lajos: *Csörsz.* (Szómagyarázat.) = MNy 1986. 2. sz. 217–218.

MIZSER Lajos: *Délibáb.* Szómagyarázat.) = MNy 1986. 1. sz. 89.

A. MOLNÁR Ferenc: Szélhámos. (Szómagyarázat.) = Nyr 1986. 1. sz. 110.

MORVAY Gábor: „Az öreg az ólban van". = Hét 1986. 7. sz. 11.

PACZOLAY Gyula: Magyar proverbiumok európai rokonsága. (A „Nem mind arany, ami fénylik" példáján.) = Ethn 1986. 2–4. sz. 334–360.

PÁLFY Miklós és munkatársai: Quelques critères supplémentaires pour un dictionnaire scolaire français–hongrois. = Studia lexicographica neolatina. Szeged. 1986 (1987). 1–8.

RAPCSÁK Lajos: Miért nem száll le a repülőgép? (A „landol" szó használata.) = ÉA 1986. 3. sz. 7.

RITTER, Ralf-Peter: Ungarisch *méh* 'Biene' und 'Gebärmutter'. = FUM 10. sz. 1986. 343–345.

Studia lexicographica neolatina. Szerk. Fábián Zsuzsanna. JATE, Szeged, 1986 (1987). 118 l. (Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae)
SZATHMÁRI István: Sínen van? (A kifejezés használatáról.) = ÉA 1986. 3. sz. 6.
TÓTH István: „Az igazat mondd, ne csak a valódit". (Szómagyarázat.) = Nyr 1986. 2. sz. 225–226.

VIII. A magyarság eredete

(Őstörténet. A magyarság táji/történeti tagolódásának nyelvi/nyelvészeti kérdései)

Attila és hunjai. Szerk. Németh Gyula. Magyar Szemle Társaság, Bp. 1940. Reprint kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. XXXIX, 348 l.
CZEGLÉDY Károly: A magyar őstörténet írásos forrásai. A mohamedán források. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 240–242.
DEÉR József: A honfoglaló magyarság. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 123–153.
DEÉR József: A magyar őstörténet írásos forrásai. A középkori magyar források. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 251–255.
DEÉR József: A magyar őstörténet írásos forrásai. A nyugati kútfők. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 255–258.
GYÓNI Mátyás: A magyar őstörténet írásos forrásai. A bizánci források. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 243–246.
HALASI KUN Tibor: A magyar őstörténet írásos forrásai. Az örmény és georgiai források. In: A magyarság őstörténete. Bp., 1986. 249–251.
KNIEZSA István: Nyelvészet és őstörténet. In: A magyarság őstörténete. Bp. 1986. 178–190.
KOSSÁNYI Béla: A magyar őstörténet írásos forrásai. A szláv források. In: A magyarság őstörténete. Bp. 1986. 247–249.
LIGETI Lajos: A magyar őstörténet írásos forrásai. A belsőázsiai források. In: A magyarság őstörténete. Bp. 1986. 263–265.
LIGETI Lajos: A magyar őstörténet írásos forrásai. A kínai források. In: A magyarság őstörténete. Bp. 1986. 258–262.
LIGETI Lajos: A magyar nyelv török kapcsolatai a honfoglalás előtt és az Árpád-korban. Akadémiai, Bp., 1986. 602 l.
A magyarság őstörténete. Szerk. Ligeti Lajos. Franklin Társulat, Bp. 1943. Reprint kiadás. Akadémiai, Bp. 1986. 289 l.
VÉKONY Gábor: Levedia meg Atel és Kuzu. = MNy 1986. 1. sz. 41–53.

IX. A magyar nyelvtudomány és művelődés intézményei és személyiségei

(Megemlékezések, méltatások. Beszámolók. Kongresszusok és tudományos ülésszakok. A magyar nyelvtudomány-történet kérdései)

BALÁZS János: Szabó T. Attila nyolcvan éve. = MNy 1986. 3. sz. 380–384.

Bárczi Géza emlékezése Pais Dezsőre. Közzéteszi Zelliger Erzsébet. = NÉ 11. sz. 1986. 112–114.

BEKE Mihály András: Szabó T. Attila nyolcvanéves = Köznevelés 1986. 12. sz. 14.

BENKŐ Loránd: Lőrincze Lajos köszöntése hetvenedik születésnapján. = MNy 1986. 4. sz. 497–501.

BERECZKI Urmas: Hunfalvy Pál és Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen levelezése (1865–1878). Nemzet és haladás a finn–magyar kapcsolatok tükrében. = NyK 1986. 1–2. sz. 158–167.

BERÉNYI Zsuzsanna Ágnes: A matematikai nyelvészet kezdetei Magyarországon. = Nyr 1986. 4. sz. 424–428.

DEME László: A tét és a tett. (A „Tövisek és virágok" megjelenésének 175. évfordulója, és most hasonmásban közzétett újrakiadása ürügyén.) = Nyr 1986. 3. sz. 257–262.

DOMOKOS Péter–PALÁDI-KOVÁCS Attila: Hunfalvy Pál. Akadémiai, Bp., 1986. 259 l. (A múlt magyar tudósai)

ÉDER Zoltán: A tudománytörténet fényében. (Szabó T. Attila nyolcvanadik születésnapjára.) = Nyr 1986. 1. sz. 1–20.

Évszázadokkal társalkodó. Szabó T. Attila 80 esztendős. = A hét 1986. 3. sz. 4.

FÁBIÁN Pál: Berrár Jolán (1925–1985). = MNy 1986. 4. sz. 501–502.

GERGELY, Jean: Dezső Kosztolányi, témoin de son temps. = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 159–176.

B. GERGELY Piroska: Szabó T. Attila 80 éves. = NyIrK 1986. 1. sz. 98–99.

HAJDÚ Mihály: Szabó T. Attila 80 éves. = Honism 1986. 3. sz. 54–55.

HAJDÚ Péter: Márk Tamás 1946–1985. = NyK 1986. 1–2. sz. 301–303.

HELTAINÉ NAGY Erzsébet: Jubilált a magyar nyelv hete. = ÉA 1986. 3. sz. 3.

A hetvenéves Penavin Olga köszöntése. = Üzenet 1986. 7–8. sz.

Szeli István: A szintézis felé. 406–413. – Péter László: Horgostól Sándoregyházáig, Padétól Kapornakig. 414–419. – Lábadi Károly: Az életpálya két állomása. Szlavónia és a Drávaszög. 420–423. – Horváth Mátyás: A nyelvpedagógus. 424–427.

HORVÁTH Iván: Petrov obsitos megjegyzései a magyar nyelvről. = Nyr 1986. 4. sz. 429–431.

KÁLMÁN Béla: Csűry Bálint emlékezete. = Honism 1986. 1. sz. 12.

KÁLMÁN Béla: Lauri Hakulinen 1899–1985. = NyK 1986. 1–2. sz. 299–300.

KERESZTESSY Attila: A második évtized küszöbén. (A „Beszélni nehéz" rádióműsor jubileumára.) = ÉA 1986. 2. sz. 8–9.

KESZTYŰS, Tibor: István Futaky zum 60. Geburtstag. = FUM 10. sz. 1986. 5–10.

KISS Károly: Szabó T. Attila köszöntése. = ÚjT 1986. 3. sz. 17.

LAKÓ György: Lauri Hakulinen emlékezete. = MNy 1986. 1. sz. 122–124.

LAKÓ György: Lotz János részessége a korabeli amerikai nyelvészeti intézmények munkájában. = Nyr 1986. 3. sz. 262–265.

LAKÓ György: Szinnyei József. Akadémiai, Bp., 1986. 207 l. (A múlt magyar tudósai)

MAY István: Dugonics nyelvszemléletének módosulása 1788 és 1805 között. = Nyr 1986. 1. sz. 35–45.

MIKÓ, Marianne: Le premier professeur de Hongrois à l'Université de Vienne: Joseph Márton. = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 253–266.

MIKÓ Pálné: Marseillaise és Gotterhalte. Találkozás Márton Józseffel. Magvető, Bp., 1986. 299 l. (Nemzet és emlékezet.)

MOLNÁR József: Die Reise von P. Hell und P. Sajnovics nach Wardoe im Jahre 1768. = FUM 10. sz. 1986. 273–294.

NAGY Pál: Elkötelezett igazságkeresés. = IgSzó 1986. 1. sz. 64–66.

NYÍRI Antal: Károly Sándor köszöntése. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 5–6.

A 80. éves Szabó T. Attila köszöntése. Imre Samu = Confessio 1986. 3. sz. 69–72.; Vári Attila = ÉI 1986. 3. sz. 6.

Pais Dezső és a szülőföld. Dokumentumok. Zala Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg, 1986. 127 l.

POMOGÁTS Béla: A nyelvtudománytól a nemzeti önismeretig. Szabó T. Attila nyolcvanadik születésnapjára. = NyéK 64. sz. 1986. 7–10.

RÁCZ Endre: Tompa József köszöntése. (80. születésnapja alkalmából.) = MNy 1986. 4. sz. 494–497.

Részletek Horváth János és Pais Dezső levelezéséből. Közzéteszi Korompay Klára. = NÉ 11. sz. 1986. 95–111.

SAUVAGEOT, Aurélien: Ladislas Pődör (1911–1984). = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 267–269.

SCHELLBACH, Ingrid: Magdolna Szabó-Kispál. 1910–1984. = FUF 1986. 2–3. sz. 309–310.

SZABÓ József: Nyíri Antal köszöntése 80. születésnapján. = Nyr 1986. 4. sz. 509–510.

*SZATHMÁRI István: Die Entwicklung des sprachlichen Bewusstseins im Ungarn der Aufklärungszeit. In: Sprache und Volk im XVIII. Jahrhundert. Frankfurt am Main–Bern 1983. 161–173.

SZATHMÁRI István: Először Amerikában. (A szerző beszámolója a magyar kultúra és a magyar nyelv terjesztéséről az Egyesült Államokban.) = NyéK 63. sz. 1986. 19–24.

SZÍJ Enikő: A sziktivkari kongresszusról. = NyK 1986. 1–2. sz. 303–308.

TOMIŠ, Karol: Nemzetközi hungarológia. = ISz 1986. 10. sz. 920–922.

TÓTH Pál Péter: A magyarságkutatásról. = NyéK 65. sz. 1986. 11–19.

VÁRNAI Pál: Magyar konferencia Torontóban. = NyéK 65. sz. 1986. 97–98.

X. Névtan

ANDOR György: Sportolók bece- és ragadványnevei. = ÉA 1986. 1. sz. 12.

BALOGH László: Kerél volt-e Kereel? (Névmagyarázat.) = Nyr 1986. 3. sz. 355–356.

BENKŐ Loránd: *Pais* és *Dezső*. = NÉ 11. sz. 1986. 5–14.

BENKŐ Loránd: Tosu tanár úr. (Pais Dezső tréfás megnevezése és ami mögötte van.) = ÉA 1986. 1. sz. 7.

BITTER Anikó: Endrefalva keresztnevei (1734–1979). ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 70 l. (Magyar személynévi adattárak 71.)

BOROS Edit: A keresztnévadás divatja Ajkán a várossá alakulás első két évtizedében. = Nyr 1986. 2. sz. 149–160.

BOROS Edit: Névemlékek Farkaslakáról. = ÉA 1986. 3. sz. 6–7.

BURUS János: Székelyvécke helynevei. = NyIrK 1986. 2. sz. 175–181.

BÜKY Béla: Pais Dezső és a „Kruzsok"-beli nevek. = NÉ 11. sz. 1986. 115–118.

Comitatus Bihariensis. Hrsg. Heller, Georg. München, 1986. 395 l. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A. Die historischen Ortsnamen von Ungarn 20.)

*Comitatus Jauriensis. Comitatus Mosoniensis. Zgest. Karl Nehring. München, 1985. 71 l. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A. Die historischen Ortsnamen von Ungarn 19.)

*Comitatus Marmarosiensis, Comitatus Ugocsiensis. Zgest. Heller, Georg. München, 1985. 236 l. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A. Die historischen Ortsnamen von Ungarn 18.)

*Comitatus Unghensis. Zgest. Georg Heller. München, 1985. 151 l. (Veröffentlichungen des Finnisch-Ugrischen Seminars an der Universität München. Serie A. Die historischen Ortsnamen von Ungarn 17.)

CSIGE Katalin: Személynevek frazeológiai egységekben. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 50 l. (Magyar névtani dolgozatok 62.)

CSOMORTÁNI Magdolna: Csíkszentdomokos, Csíkszentkirály és Zsögöd helynevei. = NyIrK 1986. 1. sz. 72–80.

CSOMORTÁNI Magdolna: Érkörtvélyes mai személynévrendszere. 1. = NyIrK 1986. 2. sz. 141–150.

CSONKICS Tünde: A sakkfigurák elnevezésének eredetéhez. = MNy 1986. 4. sz. 431–437.

ESZES László: Feledésbe ment utcanevek Keszthelyen. Az utószót írta Cséby Géza. Városi Tanács, Keszthely, 1985 (1986). 44 l.

K. FÁBIÁN Ilona: Szövegmutatvány Kisszékely nyelvjárásából. = Nyr 1986. 3. sz. 312–319.

FEHÉR Péter: A palóc. (Névmagyarázat.) = Hét 1986. 43. sz. 10–11.

FEHÉRTÓI Katalin: A *Csihar, Csoltár* és *Kacor* családnevekről. = MNy 1986. 4. sz. 445–450.

FICZEKNÉ MOLNÁR Mária: Magyarlak mai kereszt- és becenevei. ELTE Magyar

Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 57 l. (Magyar személynévi adattárak 74.)

GYERGYÁK Krisztina: Magyarországi szarvasmarhanevek. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 91 l. (Magyar névtani dolgozatok 63.)

HAJDÚ Mihály: Magyar hajónevek. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 53 l. (Magyar névtani dolgozatok 57.)

HAJDÚ Mihály: A *szer* helyneveinkben. 1. = NÉ 11. sz. 1986. 41–48.

HAJDÚ Mihály: Véleményem Szabó T. Ádám egyik utcaelnevezési javaslatáról. = NÉ 11. sz. 1986. 94.

HALÁSZ Péter: Klézse (Cleja) helynevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 48 l. (Magyar névtani dolgozatok 58.)

HEGEDÜS Attila: Módszerbeli tanulságok Pais Dezső vitái alapján. = NÉ 11. sz. 1986. 83–90.

HORVÁTH Gergely: A kínai nevek írásáról és kiejtéséről. = ÉA 1986. 2. sz. 12.

HORVÁTH Mária: Nyelvek és nevek Batthyány Ádám családjában. = NÉ 11. sz. 1986. 19–27.

HULEY Alfréd: Gerendási ragadványnevek. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 15 l. (Magyar személynévi adattárak 72.)

JANITSEK Jenő: Kajántó helynevei. = NyIrK 1986. 2. sz. 171–175.

JUHÁSZ Dezső: Még egyszer a Bőrhíd-ról. = NÉ 11. sz. 1986. 63–73.

KÁLMÁN Béla: Átvétel, fordítás, új név. = NÉ 11. sz. 1986. 48–53.

KÁZMÉR Miklós: Tájszavak családneveinkben. = NÉ 11. sz. 1986. 27–30.

KISS Lajos: Hogyan keletkezett az Osztrovszki-hegység neve? = MNy 1986. 3. sz. 334–336.

KISS Lajos: Ómagyar tulajdonnév-vizsgálatok. = MNy 1986. 2. sz. 162–169.

KISS Lajos: *Torbágy*. (Helynévmagyarázat.) = MNy 1986. 4. sz. 450–453.

KOVÁCS Zita: Magyar bútornevek. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 38 l. (Magyar névtani dolgozatok 60.)

KOVALOVSZKY Miklós: Közületek névdivatja. = ÉA 1986. 1. sz. 4.

KRISTÓ Gyula: A Kárpát-medence *-grad* ~ *-grád* utótagú helyneveiről. = NÉ 11. sz. 1986. 31–41.

MATIJEVICS Lajos: Bácska történeti víznevei. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Újvidék, 1986. 150 l.

MÉSZÁROS Edit: Zalacséb személynevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 62 l. (Magyar személynévi adattárak 73.)

MIZSER Lajos: Három finnugor népnév. = MNy 1986. 4. sz. 453–454.

MOLNÁR CSIKÓS László: -s képzős helységnevek. =MKépesÚjs 1986. 34. sz. 17.

ONDRUŠ, Šimon: Meno rieky Hornád je slovensko-slovenské. = SR 1986. 4. sz. 234–240.

PÁSZTOR Emil: Név és névkutatás. = ÉA 1986. 2. sz. 11.

PENAVIN Olga: A hajdani bácskai jász telepek. = Üzenet 1986. 7–8. sz. 428–434.

*PESTI Frigyes: Magyarország helynevei történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. 1. Pest–Pilis–Solt vármegye és kiegészítések. Közreadja Bognár András. Pest Megyei Könyvtár, Szentendre, 1984. 620 l. (Pest megyei téka 6.)

*PESTI Frigyes: Magyarország helynevei történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. 2. Hont vármegye és kiegészítések. Közreadja Bognár András. Pest Megyei Könyvtár, Szentendre, 1984. 384 l. (Pest megyei téka 7.)

RÁCZ Sándor: Maroslele ragadványnevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 128 l. (Magyar személynévi adattárak 64.)

RÁSZLAI Tibor: Régi magyar pénzeink elnevezése. = MNy 1986. 4. sz. 509–512.

REUTER Camillo: Adatok a Temesköz helységneveihez: *Agyagos* és *Menyes*. = NÉ 11. sz. 1986. 57–63.

REUTER Camillo: Élt-e Zselicség tájnév? = Nyr 1986. 2. sz. 223–225.

RÓNA-TAS András: A *magyar* népnév egy 1311-es volgai bolgár sírfeliraton. = MNy 1986. 1. sz. 78–81.

SALLÓ László: Földrajzi nevek nyomában. = A hét 1986. 12. sz. 10.

SCHULTHEIS, Johannes: Unsere Namenecke. = Sprachpflege 1986. 5. sz. 71.

J. SOLTÉSZ Katalin: Szokatlan alaki szerkezetű helynevek. = NÉ 11. sz. 1986. 73–82.

J. SOLTÉSZ Katalin: Újabb állatnévvizsgálatok. = Nyr 1986. 2. sz. 129–137.

SZABÓ T. Ádám: Környezetvédelem és utcanévadás. = NÉ 11. sz. 1986. 90–93.

SZABÓ T. Ádám: Magyar–román–német párhuzamos helynévadás: Brassó – Braşov – Kronstadt. = NÉ 11. sz. 1986. 54–57.

SZABÓ T. Ádám: Román nevek magyar vonatkozásairól. = MNy 1986. 1. sz. 83–84.

SZABÓ T. Ádám: Siedlungsnamen aus Sathmar und seiner Umgebung. (Deutsch–Rumänisch–Ungarische Etymologien der Ortsnamen eines mehrsprachigen Gebietes in Ost-Mitteleuropa.) = FUM 10. sz. 1986. 435–443.

*SZÉP Katalin: Magyarszerdahely személynevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1985. 72 l. (Magyar személynévi adattárak 68.)

SZILÁGYI Ferenc: Ha „Zsül" – legyen „Vern". (A magyarrá lett „Verne Gyula" nevének helyes használatáról.) = ÉA 1986. 2. sz. 6.

Szolnok megye földrajzi nevei. 1: Jászberényi járás. Közzétette Farkas Ferenc. Szerkesztette Balogh Lajos, Ördög Ferenc. A mutatót összeállította Nagy Józsefné. Tanítóképző Főiskola, Jászberény, 1986. 284 l.

SZŐCS István: Üthetjük-e bottal a nyomát a földrajzi neveknek? = A hét 1986. 14. sz. 10.

A történelmi Vas megye helynevei. Összeállította Pethő Gyula. Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely, 1986. 41 l.

D. VARGA László: Deregnyő helynevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 45 l. (Magyar névtani dolgozatok 61.)

VARSIK, Branislav: Ešte k pôvodu názvu rieky Slaná. = OZ ČSAV/ZMK ČSAV 27. sz. 1986. 141–164.

VERES József: Vajon valóban öv? = A hét 1986. 16. sz. 10.

VIRÁG Gábor: Csantavér családnevei. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 83 l. (Magyar személynévi adattárak 70.)

Zala megye földrajzi nevei. 2. A keszthelyi járás. Közzétette Markó Imre Lehel és munkatársai. Szerk. Balogh Lajos és Ördög Ferenc. Zala Megyei Levéltár, Zalaegerszeg, 1986. 157 l. (Adatok és források Zala megye történetéhez 3.)

XI. Nyelvföldrajz és nyelvjárástan

(A regionális köznyelvek kérdései)

BOKOR József: A tájszógyűjtésről egy kis orvanyag alapján. = MNy 1986. 4. sz. 470–474.

BURA László: A moldvai csángó nyelvjárás *a*-zása. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke–MTA Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 37 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 28.)

GÁGYOR József: Az anyanyelv ékes köntöse alatt. Nyelvi barangolás a Galánta környéki falvakban (1–2). = Hét 1986. 8–9. sz. 11.

GÁLFFY Mózes: Nyelvértékű-e a nyelvjárás? = Kor 1986. 6. sz. 465–468.

HAJDÚ Mihály: Útmutató az állandó szókapcsolatok gyűjtéséhez. = Honismmell 1986. 3. sz.

HAJDÚ Mihály: A 31. országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat népnyelvi témájú dolgozatairól. = MNy 1986. 4. sz. 466–470.

HALÁSZ Péter: Az önkéntes néprajzi és nyelvjárásgyűjtők 12. országos találkozója. = Honism 1986. 1. sz. 50–51.

KÁLMÁN Béla: Az Európai Nyelvatlasz. = Nyr 1986. 1. sz. 111–117.

KOLLÁTH Anna: Nyelvjárási szöveg Rumból. = MNy 1986. 4. sz. 474–477.

KOVÁCS László: A nyelvjárások és a köznyelv viszonya nemzetiségi környezetben. = ISz 1986. 10. sz. 926–929.

KOVÁTS Dániel: Unokáink sem fogják hallani? (A nyelvjáráskutatás módszerének népszerűsítése az ifjúság körében.) = ÉA 1986. 2. sz. 12.

KISS Jenő: Dialekte im Wandel der Zeit. – Am Beispiel von Mundartwörtern des Ungarischen. = FUM 10. sz. 1986. 203–206.

KISS Jenő: A nyelvjárási szólások és közmondások vizsgálatáról. = Nyr 1986. 1. sz. 92–97.

LAKATOS Demeter: Csángó strófák. ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke–MTA Nyelvtudományi Intézete. Bp., 1986. 253 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 26.)

*LÁNCZ Irén: Köznyelvi és nyelvjárási alakok szembenállása a csantavéri nyelvben. = HungKözl 1984. 2.(59). sz. 809–846.

LIZANEC Péter: Tájékoztató „A kárpátontúli magyar nyelvjárások atlaszá"-ról. = MNy 1986. 4. sz. 416–431.

MOKÁNY Katalin: Nabljudenija nad vengerskoj dialektnoj terminologiej životnovodstva. = SovFU 1986. 3. sz. 214–219.

MURÁDIN László: Az e/ö hangviszony a mezőségi nyelvjárásban. = NyIrK 1986. 2. sz. 121–141.

MURÁDIN László: A zárt ű-zés és ú-zás egytagú szavakban és határozóragokban. = NyIrK 1986. 1. sz. 49–58.

NAGY Brigitta: Nyelvjárási szöveg Újszászról. = MNy 1986. 2. sz. 229–234.

*PENAVIN Olga: Pouke iz dijalektoskog atlasa madjarskog jezika u Slavoniji. (Tanulságok a magyar nyelv nyelvjárási atlaszából Szlavóniában.) In: Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku, 27–28. sz. Novi Sad, 1984–1985. 593- 601.

POSGAY Ildikó: A nyelvi regionalitás mérése hangstatisztika alapján. = MNy 1986. 3. sz. 340–349.
STUBENDEK László: A népnyelv még él! = Hét 1986. 13. sz. 11.
SZABÓ Géza: Diglosszia és nyelvi norma a nyugati magyar nyelvjárásokban. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 125–131.
SZABÓ József: A nagykónyi nyelvjárás. Béri Balogh Ádám Múzeum, Szekszárd, 1986. 303 l.
SZABÓ József: A nagykónyi nyelvjárás jövevényszavai. = Nyr 1986. 2. sz. 197–201.
SZATHMÁRI István: Über den Zustand der Mundarten im Ungarn von heute. = FUF 1986. 2–3. sz. 145–155.
VÉGH József: Megjegyzések a Békés város néprajza, Békés, 1983. című kötethez és néhány időszerű dialektológiai kérdés. = MNy 1986. 1. sz. 90–99.
VINCZE Krisztina: Hiányjelenségek nyelvjárási szövegekben. = MNy 1986. 3. sz. 349–356.
VINCZE Krisztina: Redundancia-jelenségek nyelvjárási szövegekben. = MNy 1986. 2. sz. 221–229.
ZILAHI Lajos: Az *í*-zés állapota (bomlása) a mai nyelvjárási beszédben. = Nyr 1986. 1. sz. 97–109.
ZILAHI Lajos: Mondattani jelenségek a püspökladányi nyelvjárásban. = MNy 1986. 3. sz. 356–368.

XII. Nyelvművelés, normatív nyelvészet

*ÁGOSTON Mihály: A földrajzi nevek írásmódja. Forum, Újvidék, 1984. 121 l. (Nyelvművelő füzetek)
BALABÁN Péter: Szobrászok, festők, labdarúgók. (A nevek átalakítása, egyszerűsítése.) = ÉA 1986. 4. sz. 11.
BALABÁN Péter: Újabb divathullám. (Az angol szavak erőltetett használatáról.) = ÉA 1986. 3. sz. 3.
BALOGH Lajos: Név-e a szám? = ÉA 1986. 4. sz. 13.
BÁN Ervin: Egy túltenyésztett szó. (A tanuló, tanítvány, hallgató, diák szavak helyes használatáról.) = ÉA 1986. 1. sz. 3.
BERECZ János: Óvjuk nyelvünket! = ÉA 1986. 3. sz. 1–2.
BOZSIK Gabriella: Hibák sportintézmények nevének írásában. = ÉA 1986. 1. sz. 15.
CSETNEKI Sándorné: Diákhagyományok nyomában. (Régi diáknyelvi szavak felelevenítése ügyében.) = ÉA 1986. 4. sz. 7–8.
CSETNEKI Sándorné: *Uzsi, édi, ari* – avagy egy sajátos nyelvi járványról. = ÉA 1986. 1. sz. 8–9.
DEME László: Rádióműsorunk születésnapjára. = ÉA 1986. 3. sz. 8–9.
DÉRY Tibor: Nyögvenyelő. (Nyelvhelyességi kérdések.) = Hét 1986. 45. sz. 10.
EGEDY Mária: Ikes igék, ikes ragozás. = ÉA 1986. 1. sz. hátlapján.
FÁBIÁN Pál: Kosztolányi nyelvművelés-történeti helye és szerepe. = MNy 1986. 3. sz. 257–263.
FABÓ Kinga: A nyelvhelyességi szabályok jellege. (A nyelvművelés mint a nyelv-

használat regulatív szabályozása.) In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 23–31.

FÜREDI Mihály: Tükröződik-e a nyelvi norma a hazai lexikográfiai gyakorlatban? (Néhány megjegyzés az *-ódzik, -ózik, -ődzik, -őzik* képzők kapcsán.) In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 33–37.

GÁLFFY Mózes: Édesanyám. = A hét 1986. 50. sz. 7.

GRAF Rezső: A szépen szólás igénye. (Sátoraljaújhely, 1985. október 25–27.) = ÉA 1986. 1. sz. 9.

GRÉTSY László: Az anyanyelv mindnyájunké. = ÉA 1986. 2. sz. 1.

GRÉTSY László: Az értetlenség(!) védelmében. (Az *értetlen* szó helyes használatáról.) = ÉA 1986. 1. sz. 1.

HAJÓS József: Mintha vagy mint ha? = NyIrK 1986. 1. sz. 27–34.

HARASZTI Mária: A nyelv legújabb jelenségei. = Hét 1986. 49. sz. 11.

HORVÁTH Lajos: Típushibák a rádió nyelvhasználatában. = Nyr 1986. 4. sz. 415–424.

HUSZÁR Ágnes: Nyelvművelés és norma. In: Norma – átlag – eltérés. Pécs, 1986. 59–67.

JANKOVITS György: A magyar beszéd ünnepén. (Zárszó a Kazinczy-versenyek győri döntőjén.) = ÉA 1986. 4. sz. 8–9.

KARINTHY Ferenc: Maszek, vagy Egy szó diadalútja. = Hét 1986. 48. sz. 10.

KÁZMÉR Miklós: Fűszer és fűszerek. = Hét 1986. 18. sz. 10–11.

KÁZMÉR Miklós: A jámbor és az együgyű. = Hét 1986. 47. sz. 10.

KÁZMÉR Miklós: Korona, forint, rubel. = Hét 1986. 39. sz. 10.

KÁZMÉR Miklós: Számszerij, pattantyú, mordály. = Hét 1986. 31. sz. 11.

KÁZMÉR Miklós: Sztentori hang és drákói szigor. (Nyelvhelyességi kérdések.) = Hét 1986. 23. sz. 10.

KÁZMÉR Miklós: Tőr, szablya, panganét. = Hét 1986. 42. sz. 11.

KEMÉNY Gábor: Mundiál-mérleg nyelvészszemmel (és -füllel). = ÉA 1986. 4. sz. 1.

KNIIVILÄ, Irmeli: Purista finn és univerzális magyar – avagy fordítva? = NyK 1986. 1–2. sz. 268–275.

KOCSÁNY Piroska: Mit tudnak a kötőszók? = ÉA 1986. 1. sz. 6.

KOLTÓI Ádám: A rádió előtt. Mire képes a hang? = ÉA 1986. 1. sz. 2.

KOVALOVSZKY Miklós: Divat az egész világ. (A nyelvi divatról.) ÉA 1986. 2. sz. 2.

KOVALOVSZKY Miklós: Névutók pálfordulása. = ÉA 1986. 3. sz. 5–6.

KOVALOVSZKY Miklós: Szálok az úrnak. (A szálok és szállok közötti különbség.) = ÉA 1986. 4. sz. 10.

LENDVAY Tibor: A riportalany közbeszól. = Hét 1986. 22. sz. 10.

LŐRINCZE Lajos: Fontos és „fontatlan". = ÉA 1986. 2. sz. 3–4.

*LŐRINCZE Lajos: Hogyan vitázunk, hogyan vitázzunk? Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 1985. 54 l. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványai 162.)

LŐRINCZE Lajos: Húsz év: tapasztalatok, tanulságok a nyelvi ismeretterjesztésben. = Nyr 1986. 4. sz. 385–401.

DEL MEDICO Imre: A nők megnevezéséről. = ÉA 1986. 2. sz. 4.

MOLNÁR CSIKÓS László: Bankrottál a légitársaság. = MKépesÚjs 1986. 30. sz. 16.

MOLNÁR CSIKÓS László: Betű szerint. = MKépesÚjs 1986. 11. sz. 16.

MOLNÁR CSIKÓS László: Bonyolultság és tömörség. = MKépesÚjs 1986. 21. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Érdekeltség és szókincs. = MKépesÚjs 1986. 45. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Érezhetően. = MKépesÚjs 1986. 37. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Hangjelölésünk hiányai. = MKépesÚjs 1986. 22. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Hangrendi kiigazítás. = MKépesÚjs 1986. 25. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Kivételesen. = MKépesÚjs 1986. 43. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Névtévesztés. = MKépesÚjs 1986. 46. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Nyúlgát. = MKépesÚjs 1986. 31. sz. 17.
MOLNÁR CSIKÓS László: Radar vagy radár? = MKépesÚjs 1986. 27. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Sommáz vagy summáz? = MKépesÚjs 1986. 10. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: A szálláson tanyázik. = MKépesÚjs 1986. 14. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Szóbelileg. = MKépesÚjs 1986. 35. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Szőröstül – bőröstül. = MKépesÚjs 1986. 16. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Tejútrendszertől a galaksziáig. = MKépesÚjs 1986. 44. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Tépőzár. = MKépesÚjs 1986. 4. sz. 16.
MOLNÁR CSIKÓS László: Változó ikes igék. = MKépesÚjs 1986. 40. sz. 17.
MOLNÁR CSIKÓS László: Zavaró raghiány. = MKépesÚjs 1986. 41. sz. 16.
MORVAY Gábor: A „dinamikus gondolkodás és szemlélet". = Hét 1986. 14. sz. 11.
MORVAY Gábor: Az „érzékeny viszonyulás" és a „hangsúlyos szólás". = Hét 1986. 12. sz. 11.
MOTESÍKY Árpád: Mitől lesz a félfülű félfülűbb? = Hét 1986. 52. sz. 15.
PÉCHY Blanka: Műsorunkról – mozgalmunkról. = ÉA 1986. 1. sz. 12–13.
RÁCZ Endre: A kicsapás. (Diáknyelvünk történetéből.) = ÉA 1986. 4. sz. 5.
SALLÓ László: Pontatlan pontok. = A hét 1986. 44. sz. 7.
SEBESTYÉN Ilona: Terpeszkedünk, terjeszkedünk. (A terpeszkedő kifejezésekről.) = ÉA 1986. 2. sz. 5.
SOMOGYI Béla: Utazás a *villa* körül. (A villa szó jelentéséről.) = ÉA 1986. 1. sz. 5–6.
SZABÓ György: Szaxofon, szeladon. (Nyelvhelyességi kérdések.) = A hét 1986. 9. sz. 10.
SZEPESY Gyula: Hol a hiba, mi a hiba? (Szólások, állandó szókapcsolatok helytelen használatáról.) ÉA 1986. 2. sz. 10.
SZEPESY Gyula: Nyelvi babonák. Gondolat, Bp., 1986. 232 l.
SZIKLAI Lászlóné: Terpeszkednek vagy körülírnak. (A terpeszkedő, „körülíró" szerkezetek.) = Nyr 1986. 3. sz. 268–273.
SZILÁGYI Ferenc: *Le*értesít, *le*nyilatkozik, *le*bőg. = ÉA 1986. 1. sz. 5.
SZŰTS László: A magyar nyelv hete. = NyéK 65. sz. 1986. 98–99.
TOLCSVAI NAGY Gábor: Hódít az angol. = ÉA 1986. 2. sz. 4–5.
TÖRÖK Gábor: Bomba-e a bombasztikus? (A két szó helyes használatáról.) = ÉA 1986. 3. sz. 5.
T. URBÁN Ilona: Paraszt – földműves. (Szómagyarázat.) = ÉA 1986. 1. sz. hátlapján.
VITA Zsigmond: Szó-szemek. (Nyelvhelyességi kérdések.) = A hét 1986. 33. sz. 10.

XIII. A nyelvi kölcsönhatás kérdései

Két- és többnyelvűség. Kontrasztív nyelvészet, tipológia, areális nyelvészet. A gyermeknyelv kérdései)

ÁDÁMNÉ PORCSALMY Éva: Gondolatok a lengyel igeszemléletről és magyar megfelelőiről. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 159–170.

BÁN Ervin: A magyar tárgyas ragozás és az idegen nyelvi névmáshasználat kontrasztív kapcsolatának szerepe a nyelvtanulásban. = Nyr 1986. 4. sz. 458–461.

BAŃCZEROWSKI Janusz: A lengyel és a magyar mássalhangzói rendszer kontrasztív szempontból. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 70–87.

BIHARI Gábor: Prepozíciót tartalmazó jelzős szerkezetek és magyar megfelelői. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 131–143.

Contrasting English with Hungarian. Ed. by Éva H. Stephanides. Akadémiai, Bp., 1986. 291 l. (Studies in modern philology 2.)

*CHRISTUREANU, Alexandru: Toponime ce reflectă frămintata istorie a Transilvaniei. = StUBB 30. sz. 1985. 11–17.

*CSEH Márta: A kisgyermek szókincsének lexikológiai vizsgálata. (Babaszótár.) = HungKözl 1984. 2. (59). sz. 901–933.

DEZSŐ, László: Tipološka analiza hrvatskosrpske sintakse i njene usporedba sa sintaksom madarskog jezika. (Preveo Josip Buljovčić.) Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 166 l.

FÖLDES, Csaba: O mežjazykovom sopostavlenii frazeologičeskih jedinic na materiale russkogo i vengerskogo jazykov. = Slavica 22. sz. 1986. 5–13.

GECSŐ Tamás: Bevezetés. In: Kontrasztív szemantikai elemzések. Bp., 1986. 5–12.

GECSŐ Tamás: A német *halten* és a magyar *tart* ige jelentésének elemzése. In: Kontrasztív szemantikai elemzések. Bp. 1986. 13–31.

GINTER Károly: Anyanyelvi differenciálás a magyartanításban: kétnyelvűség. = Fol-P-L 1986. 1. sz. 283–286.

*GÖNCZ Lajos: Egy új kétnyelvűségi tipológia felállításának kísérlete. (Részlet.) = HungKözl 1984. 1 (58). sz. 729–755.

GREGOR, F(erenc): Slowakische Lehnübersetzungen aus dem Ungarischen. = SSlav 1986. 1–4. sz. 31–48.

HONTI László: Szláv hatás a magyar számnévszerkesztésben? = NyK 1986. 1–2. sz. 196–207.

HŐNYINÉ STEPHANIDES, Éva: A contrastive study of English *some* and *any* and their Hungarian equivalents. In: Contrasting English with Hungarian. Bp., 1986. 150–203.

JANCZYSZYN-KIEFER Júlia–KIEFER Ferenc: Lengyel–magyar kétnyelvűség. Néhány megjegyzés lengyel–magyar kétnyelvű gyermekek nyelvtanulásáról. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 5–21.

KÁVÁSSY Sándor: Szlovák és román nevek a szatmári nemesség 1809. évi összeírásában. = MNy 1986. 1. sz. 124–126.

KEPECS, Ágnes: A contrastive analysis of English passive and their Hungarian equivalents. In: Contrasting English with Hungarian. Bp. 1986. 23–87.

KIEFER, Ferenc: Introduction of a general linguist's views on contrastive linguistics. In: Contrasting English with Hungarian. Bp. 1986. 11–22.

KONTRA Miklós: Az amerikai–magyar kétnyelvűség kutatásának áttekintése (1906–1984). = Nyr 1986. 2. sz. 237–255.

Kontrasztív szemantikai elemzések. Szerk. Gecső Tamás. ELTE Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke. Bp., 1986. 103 l. (A „Nyelvi mozgásformák dialektikája" kutatócsoport munkái 5.)

KORPONAY Béla: Outlines of a Hungarian–English case grammar. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 238 l.

KOSYL, Czesław: Nazwiska polskie i węgierskie. Analogie i róznice. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 61–69.

LÁSZLÓ Sarolta–SZANYI Gyula: Magyar–német igei vonzatok. 2. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 155 l.

A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Az 1985. március 19–20. között tartott tudományos konferencia anyaga. Szerk. Bańczerowski Janusz. Lengyel Tájékoztató és Kulturális Központ, Bp., 1986. 364 l.

LENGYEL Zsolt: *Tigrist vettem a vásárba* ... avagy a gyermeki diskurzus kérdéséhez. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 135–141.

LIZANEC, P(etr) N(ikolaevič): Slavjansko–vengerskije leksiko-semantičeskije shoždenija v govorah karpato–balkanskogo arealja. = SovFU 1986. 4. sz. 283–289.

MAJER, K. I.: Zoonimy kak komponenty frazeologičeskih jedinic. (Nekotoryje paralleli russkogo, vengerskogo i nemeckogo jazykov.) = Slavica 22. sz. 1986. 15–21.

MARCINKOVÁ, Hedviga: A szlovák és a magyar nyelv szókincsének egybevetése során felmerült kérdések. = SzocNev 1986. 9. sz. 275–278.

*MISKOLCI-MILOJEVIĆ, Eva: A *predlog* főnév magyar ekvivalensei. = In: Kontrastivna jezička istraživanja. Simpozijum. 2. Novi Sad. 1983. 185–193.

OREL, V. E.: Nabljudenija nad etnolingvističeskoj situaciej v karpato–dunajskom areale. = SSlav 1986. 1–4. sz. 307–313.

PACZOLAY Gyula: Lengyel, magyar és észt közmondások és szólások összehasonlítása. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 88–107.

PÁLLNÉ LAKATOS Ilona–SZABÓ Ferenc: 10–14 éves tanulók nyelvhasználata írásbeli munkáik tükrében. Megyei Pedagógiai Intézet, Nyíregyháza, 1986. 66 l. (Módszertani füzetek)

*PAPP Ferenc: A possible influence of mass lexical borrowings from Slavic on the Hungarian grammatical system. = RLB 7. sz. 1984. 83–88.

PAPP, Nándor: A Hungarian look at the meaning of the English perfect. In: Contrasting English with Hungarian. Bp., 1986. 88–149.

PENAVIN Olga: Adalékok a nyelvi kontaktuskutatáshoz a jugoszláviai magyar nyelvjárásokban. In: Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia 3. Művelődési Minisztérium, Bp., 1986. 602–617.

PENAVIN Olga: Beiträge zur sprachlichen Kontaktforschung ungarischer Mundarten in Jugoslavien. = FUM 10. sz. 1986. 301–322.

STEFAN, Ion: Un calc semantic: oaspe(te) „gazdă". = LR 1986. 3. sz. 179–184.

VÁRADI, Tamás: Reported statements in English and Hungarian. In: Contrasting English with Hungarian. Bp., 1986. 236–291.

VARGA, László: A contrastive analysis of some types of negative sentence in Hungarian and English. In: Contrasting English with Hungarian. Bp., 1986. 204–235.

*WODALA, Kathleen A.: The development of reading skills of an English–Hungarian bilingual child in the initial stages. Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged, 1985. VIII, 191 l. (Magyar pszicholingvisztikai tanulmányok 3.)

ZOLTÁN, András: Węgierskie *ország*, polskie *panstwo*, rosyjskie *gosudarstvo*. In: A lengyel nyelv és irodalom magyarországi kutatásairól. Bp., 1986. 181–185.

XIV. Nyelvtan és szövegtan

(Alaktan, szóképzéstan, mondattan)

BALOGH Dezső: A szófaji érték. = NyIrK 1986. 1. sz. 43–47.

BÉKÉSI Imre: Az aktuális tagolódás és a tartalmi-logikai kapcsolódás. = AUSz-Sel 29–30. sz. 1985–1986. 27–35.

BÉKÉSI Imre: A gondolkodás grammatikája. Szöveg- és mondatszerkezeti elemzések. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 374 l.

*BIERMANN, Anna: Possesion und Zuschreibung im Ungarischen. Gunter Narr Verlag, Tübingen, 1985. 166 l. (Schriftenreihe zur Linguistik 4.)

*BOIRON, Bertrand: Situation, valeurs et genèse de la catégorie du préverbe en hongrois. = BSL 1985. 1. sz. 265–295.

BÚKY László: A *kötődik* ige és a *kötődés* főnév használata a mai magyar nyelvben. = Nyr 1986. 2. sz. 137–149.

DÁNIEL Ágnes: Az idéző mondat funkciója írói szövegekben. (Egy szembesítő szövegvizsgálat néhány tapasztalata.) = Nyr 1986. 3. sz. 332–345.

B. FEJES Katalin: A szerkesztettségi mutató környezetstruktúrája a lineáris korrelációs együtthatók tükrében. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 37–49.

FÜREDI Mihály: Összesített adatok a szépprózai gyakorisági szótárról. (Igék és igeszármazékok.) = MNy 1986. 2. sz. 190–198.

HUNYADI László: A nyelvi polaritás kifejezésének lexikális és grammatikai esetei. = MNy 1986. 1. sz. 65–72.

KÁLMÁN László: Egy hipotézis a lehetséges közvetlen összetevős szerkezetekről. = Nyr 1986. 2. sz. 211–214.

KASSAI, Georges: Double conjugaison et perspective fonctionnelle de la phrase en Hongrois. = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 215–234.

KERESZTURY Dezső: A mellékmondat védelmében. = Hét 1986. 32. sz. 10.

KERKOVITS Andrea: Ellipszis a mellérendelő mondatokban. = NyK 1986. 1–2. sz. 168–180.

É. KISS Katalin: A személyragos főnévi igeneves szerkezetről. = MNy 1986. 4. sz. 393–408.

KLAUDY Kinga: Az idéző mondategység igéiről. = Nyr 1986. 2. sz. 214–222.

KOLPAKOVA, N. N.: Nekotoryje osobennosti possessivnyh otnošenij v vengerskom jazyke v svete teorii polja. = SovFU 1986. 3. sz. 209–213.

LENGYEL Klára: A saját alanyú határozói igenevek használatának szintaktikai és szemantikai szabályai. = MNy 1986. 3. sz. 317–329.

MOLNÁR CSIKÓS László: Egyidejűség vagy ellentét? = MKépesÚjs 1986. 6. sz. 16.

SZ. NAGY Irma: Ikerszavaink sajátos jellemzői. = MNy 1986. 4. sz. 408–415.

NAGY L. János: Fekete lyukak? (Egy szabálytalan mondattípusról.) = Nyr 1986. 1. sz. 45–47.

NYÉKI, Lajos: Définitude, totalisateurs et conjugaison objective en Hongrois. = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 193–214.

*ODORICS Ferenc: Miképpen értünk meg metaforikus szövegeket? = Lit 1985. 1–2. sz. 14–36.

PETE István: Az aspektuális jelentés az igei jelentésfajták rendszerében. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 159–172.

PÉTER Mihály: A nyilatkozat mint a nyelvi közlés egysége. = MNy 1986. 1. sz. 1–10.

PLÉH Csaba–MACWHINNEY, Brian: Vonatkozó mellékmondatok megértése a magyarban. In: Műhelymunkák. 2. sz. Bp., 1986. 81–114.

RÁCZ Endre–SZEMERE Gyula: Mondattani elemzések. Egyetemi tankönyv. 4. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 385 l.

SCHIEFER, Erhard F.: Quid ergo erga linguae Hungaricae passivum? = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 235–241.

J. SOLTÉSZ Katalin: Számneveink. = Nyr 1986. 4. sz. 401–415.

SZABOLCSI Anna: A magyar birtoklásmondatról. = Műhelymunkák. 2. sz., Bp., 1986. 115–131.

SZATHMÁRI István: Személytelen formák a mai magyar nyelvben. = MNy 1986. 4. sz. 385–392.

TAMÁSINÉ BÍRÓ Magda: A főnévi szerkezetek szintaktikai tárgyalása a szintaktikai és a szemantikai valencia alapján. = MNy 1986. 2. sz. 198–207.

UZONYI Pál: Morfémikai szabálytípusok. = Műhelymunkák. 2. sz. Bp., 1986. 133–152.

XV. Nyelvtörténet, etimológia

(Az irodalmi nyelv története)

BALÁZS János: *Óriás.* = MNy 1986. 4. sz. 441–445.

BALÁZS János: *Tünik* és *tündér, tetszik* és *tettet.* = MNy 1986. 1. sz. 84–87.

*BIDIAN, V.–LOSONȚI, D.–MĂRII, I.: Note lexicale și etimologice (Szókészleti és etimológiai jegyzetek). = CL 1985. 2. sz. 114–130.

BRATINKA József–SZIGETI Ferenc: Szeged város törvényszéki jegyzőkönyveiből (1721–1723). = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 51–61.

DIENES Erzsébet: A *lĕsz* és *tĕsz* igék az Érdy-kódexben. = MNy 1986. 3. sz. 300–317.

DÖMÖTÖR Adrienne: A függő idézések a 16. századi levelekben. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 99–106.

DÖMÖTÖR Adrienne: A XVII. századi mondatalkotásról. (Zrínyi Miklós különböző műfajainak mondatszerkesztési jellemzői.) = Nyr 1986. 4. sz. 475–488.

ÉDER Zoltán: Pázmány nyelvi hagyománya a felvilágosodás korában. In: A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. Bp., 1986. 13–24. (Dolgozatok a magyar mint idegen nyelv és a hungarológia köréből 9.)

K. FÁBIÁN Ilona: A határozott névelő használata Pázmány-levelekben. = MNy 1986. 3. sz. 329–333.

FORGÁCS Tamás: A Müncheni Kódex jelöletlen tárgyas szószerkezeteiről. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 115–124.

FUTAKY István: A wolfenbütteli szójegyzék. = MNy 1986. 1. sz. 73–77.

HAADER Lea: A főnév határozói mellékmondatainak vonzatossága a kései ómagyar korban. In: Műhelymunkák. 2. Bp., 1986. 3–10.

HEGEDŰS Attila: Ismeretlen asszony levele 1515-ből. (Nyelvtörténeti adatok.) = MNy 1986. 2. sz. 255–256.

HEGEDŰS Attila: Székelyudvarhely XVI. század végi nyelve a Székely Oklevéltár alapján. = MNy 1986. 2. sz. 210–215.

A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. Szerk. Éder Zoltán. ELTE, Bp., 1986. 50 l.

MAYER Judit: A crimen szó származékainak nyomában. = Hét 1986. 15. sz. 11.

MOKÁNY Sándor: Az „Oxfordi glosszák" *cuchaga seegu* szavának értelmezése. = MNy 1986. 4. sz. 454–456.

MOKÁNY Sándor: A *romlik, ront, rongál* és *rombol* szócsalád áltagjai. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 151–154.

A. MOLNÁR Ferenc: *Fe3e*. (A Halotti Beszéd értelmezéséhez 2.) = MNy 1986. 2. sz. 169–190.

MOLNÁR, A. Ferenc: Über die frühen Ausgaben der „Halotti Beszéd és Könyörgés". = FUM 10. sz. 1986. 267–271.

MOLNÁR József. Pázmány Péter szerepe a magyar nyelv egységesülésében. In: A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. Bp., 1986. 45–50.

NYÍRI Antal: A Müncheni Kódex *kénesőt* szavának mivoltáról. = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 155–157.

*PAPP György: A proverbiumok etimológiai és alaki vizsgálatának szerepe. = HungKözl 1984. 2. (59.). sz. 863–900.

RÁCZ Endre: A csép, a maca meg a TESZ. = NÉ 11. sz. 1986. 14–18.

RÉDEI Károly: Szófejtések 247–260. = NyK 1986. 1–2. sz. 208–219.

REUTER Camillo: Jurda és Leordis. = Nyr 1986. 4. sz. 499–500.

RÉVAY Valéria: Igevonzatok a 15. századi magyar nyelvben. = NyK 1986. 1–2. sz. 276–280.

SCHRAM Ferenc: Ceglédi nyelvtörténeti adatok (1699–1825). = MNy 1986. 1. sz. 126–128.; 2. sz. 248–255.

SZABÓ T. Ádám: *Fel + lak – *Fellek > Felek. = FUF 1986. 2–3. sz. 231–235.

SZABÓ T. Attila: *Hadnagy*. (A tisztségnév értelmezése.) = MNy 1986. 3. sz. 336–340.

SZABÓ T. Attila: Kösöntyű. = MNy 1986. 1. sz. 29–41.

VELCSOV Mártonné: Jelentésváltozás és etimológia. (Még egyszer a *teher* szó eredetének kérdéséhez.) = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 195–197.

VÉRTES O. András: Érzelmi világunk és a nyelv történeti változásának kölcsönhatása. = MNy 1986. 1. sz. 11–29.; 2. sz. 151–162.; 3. sz. 288–300.
VOIGT Vilmos: Apacsok Magyarországon. = MNy 1986. 2. sz. 219–220.

XVI. Stilisztika, verstan

BAKOS József: A felkiáltójelek poétikája. = Nyr 1986. 2. sz. 183–189.
BENCZE Lóránt: A remekmű gyökerei. = MNy 1986. 3. sz. 269–275. [Kosztolányi Utcapad c. tollrajzának elemzése.]
BENKŐ László: Megjegyzések az érzelemkifejezés kérdéséhez. = Nyr 1986. 3. sz. 346–349.
DEME László: Tartalom és forma. (Három Váci-vers egybevetése.) = AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 73–86.
EGEDY Mária: Nincs rózsás labyrinth. (Berzsenyi szóhasználatáról.) = ÉA 1986. 4. sz. 2.
ELEKFI László: Megjegyzések egy metrikai kezdeményezéshez. = Nyr 1986. 2. sz. 202–211.
ELEKFI László: Petőfi verseinek mondattani és formai felépítése, különös tekintettel az aktuális mondattagolásra. Akadémiai, Bp., 1986. 495 l. (Nyelvészeti tanulmányok 27.)
P. EŐRY Vilma: Az epikai mű elemzésének kérdéséről. (Tamási Áron: Világló éjszaka.) = MNy 1986. 1. sz. 53–65.
FÁBIÁN Pál: Beszélt nyelvi elemek a századforduló prózájában. In: A magyar irodalmi nyelv Pázmánytól napjainkig. Bp., 1986. 25–34.
FÜLÖP Lajos: Tóth Árpád és a Hajnali szerenád. (A költő pályakezdésének impreszszionista vonásaihoz.) = Nyr 1986. 3. sz. 274–281.
GÁSPÁRI László: A szecesszió és a szimbolizmus Kosztolányi lírájában. = MNy 1986. 3. sz. 275–280.
HELTAINÉ NAGY Erzsébet: Nyelvi építkezés Sinka István balladáiban. Akadémiai, Bp., 1986. 77 l. (Nyelvtudományi értekezések 122.)
HERCZEG Gyula: A prózaíró Kosztolányi. = Nyr 1986. 4. sz. 432–449.
HORVÁTH Mária: A fiatal Kosztolányi stílusa. Vizsgálódások a Tinta című kötet nyomán. = MNy 1986. 3. sz. 263–269.
HORVÁTH Mária: A napló dicsérete. Justh Zsigmond Naplójának stílustörténeti méltatása. = Nyr 1986. 2. sz. 174–183.
KEMÉNY Gábor: Kosztolányi nézetei a nyelv esztétikumáról. = MNy 1986. 3. sz. 280–288.
KEMÉNY Gábor: A nyelvi kép mibenléte és befogadásának mechanizmusa az újabb stilisztikai elméletek tükrében. = NyK 1986. 1–2. sz. 39–87.
KEMÉNY Gábor: A szépirodalmi közlés specifikuma és a stíluselemzés módszere. In: Műhelymunkák 2. Bp., 1986. 53–64.
KOCZÓHNÉ JÁRAY Erzsébet: Kányádi Sándor: Ló és lovas. = Nyr 1986. 3. sz. 293–297.

KOVÁCS Éva: A századforduló novellisztikájának sajátos mestere: Csáth Géza. = Nyr 1986. 1. sz. 48–56.

*OLTYÁN Béla: Humánum, szerkezet és nyelv összefüggése a *Képzelt riport*...-ban. = Lit 1985. 3–4. sz. 399–412.

PONGRÁCZ Zsuzsa: Kassák Lajos képzőhasználata a Hirdetőoszloppal című verseskötetben. = Nyr 1986. 3. sz. 281–293.

PUSZTAI István: A majmolás veszélye. (A stílusváltás veszélyei.) = ÉA 1986. 3. sz. 8.

RAISZ Rózsa: A kvantitatív módszer mondatstilisztikai alkalmazhatóságáról. = Nyr 1986. 2. sz. 161–169.

RÓBERT Zsófia: A versépítő zárójelről. = Lit 1986. 1–2. sz. 65–73.

SIMON Zoárd: Pokolgép és Damoklesz-kard. (A robbanás szavunk képes értelméről.) = ÉA 1986. 3. sz. 4.

SZABÓ Zoltán: Bródy Sándor: Az ezüst kecske. (Stilisztikai elemzés szövegnyelvészeti alapon.) = Nyr 1986. 1. sz. 57–71.

*SZABÓ Zoltán: Importanta gramaticii textului pentru stilistică. = CL 1985. 2. sz. 152–160.

*SZABÓ Zoltán: Text and style (an outline of methodological bases of stylistic analysis). = RRLing 1985. 5. sz. 485–488.

SZATHMÁRI István: Der Stil als „écart" oder als „déviation". = FUM 10. sz. 1986. 451–456.

SZILI Szabolcsné: Vizsgálható-e a szövegbefogadás mértéke? (Egy Ady-vers középiskolai elemzésének tanulsága.) = Nyr 1986. 2. sz. 190–196.

TVERDOTA György: A születő szó és a használt szó. = Lit 1986. 1–2. sz. 174–198. [József Attiláról szóló kandidátusi értekezés részlete.]

VITÁNYI Borbála: Papp Dániel írói névadása. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 51 l. (Magyar névtani dolgozatok 59.)

ZALABAI Zsigmond: Tűnődés a trópusokon. Szépirodalmi, Bp., 1986. 253 l.

XVII. Szótárak, lexikográfia

Angol–magyar, magyar–angol útiszótár – English–Hungarian, Hungarian–English tourist dictionary. Szerk. Magay Tamás. 8. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 313, 22, 315 l.

BAKOS Ferenc: Idegen szavak és kifejezések szótára. Főmunkatárs Fábián Pál, munkatárs Zigány Judit. 8. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. XVI, 949 l.

BÖDEY József: Magyar–bolgár szótár. – Ungarsko–Bălgarski rečnik. 3. kiadás. Terra, Bp., 1986. 584 l. (Kisszótár sorozat)

CHITNHOTHINH Sithong–BOUNTEUM Khamkheuang: Magyar–lao szótár. Szerk. Jakócs Dániel. JATE, Szeged, 1986. XXX, 716 l.

CSIRIKNÉ CZACHESZ Erzsébet: Újságnyelvi gyakorisági szótár – Častotnyj slovar' vengerskoj gazetnoj leksiki – Frequency dictionary of Hungarian newspaper and magazine language. Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged, 1986. LII, 399 l. (Magyar pszicholingvisztikai tanulmányok 4.)

ECKHARDT Sándor: Francia–magyar szótár – Dictionnaire français–hongrois. 12. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 464 l. (Kisszótár sorozat)

ECKHARDT Sándor: Magyar–francia szótár – Dictionnaire hongrois–français. 12. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 560 l. (Kisszótár sorozat)

FÁBIÁN Pál–GRAF Rezső–SZEMERE Gyula: Szabályzat és szójegyzék az iskolák számára. 5. átdolg. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 271 l.

FALUBA Kálmán: Noticia del diccionario manual catalán–húngaro. In: Studia lexicographica neolatina. Szeged, 1986. 52–80.

GÁLDI László: Magyar–spanyol kéziszótár. – Diccionario manual húngaro–espanol. Főmunkatárs Katona Lóránt, Király Rudolf, Maria Lourdes Arconada. 5. kiadás. Terra, Bp., 1986. 1008 l.

GYÖRKÖSY Alajos: Latin–magyar szótár. – Dictionarium Latino–Hungaricum. Munkatársak: Bödey József, Szily Enikő, Zigány Judit. 9. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 616 l.

HADROVICS László–GÁLDI László: Magyar–orosz kéziszótár. – Vengersko–russkij slovar'. Munkatársak Keszthelyi Enikő, Mihók László: Surányi Magda. 7. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 712 l.

HADROVICS László–GÁLDI László Magyar–orosz szótár – Vengersko–russkij slovar'. 1–2. kötet. 7. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 1480, 1248 l.

HALÁSZ Előd: Magyar–német szótár – Ungarisch–deutsches Wörterbuch. A kiegészítést összeáll. Héra István. 7. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 998, 1331 l.

HALÁSZ Előd: Német–magyar szótár. – Deutsch–ungarisches Wörterbuch. Szerk. Rácz Ottó, Skripecz Sándor vezetésével Ármósné Eisenbach Magda és munkatársai. 1–2. kötet. 8. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 1198, 1200–2336 l.

HORVÁTH József–SIÓRÉTINÉ GYEPES Judit: Magyar–angol igevonzatok szótára. 2. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 166 l.

Idegen nevek kiejtési szótára. Szerk. Magay Tamás. 3. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 500 l.

*KELEMEN Béla: Dicţionar frazeologic român–maghiar. (Román–magyar frazeológiai szótár.) Editura ştiinţifică şi enciclopedică, Bucureşti, 1984. 556 l.

KOLTAY-KASTNER Jenő: Magyar–olasz szótár. Főmunkatárs Király Rudolf. 3. kiadás. 1–2. kötet. Akadémiai, Bp., 1986. 1593 l.

A magyar nyelv értelmező szótára. 2–3. kötet. Szerk. Balázs János. 4. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 1137, 939 l.

MURVAI Olga: Mic dicţionar român–maghiar de expresii şi locuţiuni. Editura Albatros, Bucureşti, 1986. 312 l. (Dicţionarele Albatros)

ORSZÁGH László: Angol–magyar kéziszótár – A concise English–Hungarian dictionary. 12. kiadás. Akadémiai, Bp., 1986. 1052 l.

PÁLFY, Miklós: Pourquoi a-t-on besoin de dictionnaires bilingues d'un type nouveau? = ModNyokt 1986. 116–121.

TÓTFALUSI István: Vademecum. Szokatlan szavak szótára. 2. jav., bőv. kiadás. Móra, Bp., 1986. 394 l.

VÉGH Béla: Gallicizmusok. 5000 francia szólás és kifejezés. Szerk. Végh Béla és Rubin Péter. 4. kiadás. Terra, Bp., 1986. 272 l.

ZUGOR István: Holland–magyar szótár – Nederlands–hongaars woordenboek. 4. kiadás. Terra, Bp., 1986. 864 l. (Kisszótár sorozat)

ZUGOR István: Magyar–holland szótár. – Hongaars–nederlands woordenboek. Főmunkatárs Rátz Ottó. 2. kiadás. Terra, Bp., 1986. 695 l.

XVIII. Az 1986-ban ismertetett művek, tanulmányok, cikkek

Ágoston Mihály: Helyesírásunk hiteléért. Újvidék, 1985. – Ism. Grétsy László: Két nyelvészeti könyv Jugoszláviából. = ÉA 1986. 3. sz. 10.; (c.) = MKépesÚjs 1986. 18. sz. 17.; Papp György: Bizalommal, jóhiszeműen, kritikai hozzáállással. = Híd 1986. 7–8. sz. 971–974.

Areális nyelvészeti tanulmányok. Szerk. Balázs János. Bp., 1983. – Ism. Nyéki Lajos = ÉFOu 20. sz. 1986–1987. 293–299.

Bakos Ferenc: A magyar szókészlet román elemeinek története. Bp., 1982. – Ism. Király F(erenc) – Zsemlyei J(ános) = LR 1986. 3. sz. 243–248.

Balázs János: A szöveg. Bp., 1985. – Ism. Szende Tamás = Inyt 1986. 2–3. sz. 95–97.; Tolcsvai Nagy Gábor = ÉA 1986. 2. sz. 14.

Bánréti Zoltán: A megengedő kötőszók szintaxisáról és szemantikájáról. Bp., 1983. – Ism. Huszár Ágnes = Nyr 1986. 2. sz. 233–234.

Baranya megye földrajzi nevei. 1. Sásdi járás, szigetvári járás, pécsi járás, Pécs város. 2. Mohács járás, siklósi járás és névmutató. Szerk. Pesti János. Pécs, 1982. – Ism. Hoffmann István = MNy 1986. 4. sz. 486–494.; Kálmán Béla = MNy 1986. 3. sz. 373–375.

Behrens, Leila: Zur Funktionalen Motivation der Wortstellung: Untersuchungen anhand des Ungarischen. München, 1982. – Ism. Elekfi László = NyK 1986. 1–2. sz. 356–361.

Benkő Loránd: A magyar fiktív (passzív) tövű igék. Bp., 1984. – Ism. Fazekas Tiborc = FUM 9. sz. 1985. 139–143.; E. Abaffy Erzsébet = NyK 1986. 1–2. sz. 361–365.; Kálmán Béla = MNy 1986. 2. sz. 235–236.

Beöthy, Erzsébet: Hongaars. Fundamentele grammatica voor Nederlandstaligen. Muiderberg, 1983. – Ism. Gerstner Károly = MNy 1986. 1. sz. 107–115.

Bíró Zoltán: Beszéd és környezet. (Tanulmányok az anyanyelvhasználat köréből.) Bukarest, 1984. – Ism. Heltainé Nagy Erzsébet = Nyr 1986. 4. sz. 501–503.

Bodnár Béla: Hódmezővásárhelynek és környékének földrajzi nevei. Sajtó alá rendezte Szabó József. Szeged, 1983. – Ism. Hajdú Mihály = MNy 1986. 2. sz. 243–246.

Büky Béla–*Egyed* András–*Pléh* Csaba: Nyelvi képességek – fogalomkincs – megértés. Bp., 1984. – Ism. Molnár Ilona = NyK 1986. 1–2. sz. 380–384.

A cirill betűs szláv nyelvek neveinek helyesírása. Az újgörög nevek magyar helyesírása. Bp., 1985. – Ism. Kiss Lajos = NyK 1986. 1–2. sz. 390–392.; Pavlova, Sabina = BE 1986. 4. sz. 379–380.

Dezső L(ászló): Tipologičeskaja harakteristika russkoj grammatiki v sopostavlenii s vengerskoj. Bp., 1984. – Ism. Majtinskaja, K. E. = VJa 1986. 4. sz. 134–136.

Dobóné Berencsi Margit: A személyiségformálás lehetőségei az anyanyelvi órákon.

(Általános iskola, 5–8. osztály.) Bp., 1985. – Ism. B. Fejes Katalin = Nyr 1986. 4. sz. 505–506.

Fedotov, M. R.: B. *Munkači* o tjurskih elementah v vengerskom jazyke. = Sovjetskaja tjurkologija. 1985. 1. sz. 30–37. – Ism. Ligeti Lajos = MNy 1986. 4. sz. 478–482.

Fehértói Katalin: Árpád-kori kis személynévtár. Bp., 1983. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 175.

Ferenc Fabricius-Kovács Bibliography. Compiled by Miklós Kontra. Bloomington, 1984. – Ism. Kiss Lajos = Nyr 1986. 1. sz. 123–124.; uő. = SSlav 1986. 1–4. sz. 357–358.

A fordítás tudománya. Válogatás a fordításelmélet irodalmából. Szerk. Bart István, Klaudy Kinga. Bp., 1986. – Ism. Balázs Art Valéria: Tanulmánykötet a fordítás kérdéseiről. = Híd 1986. 10. sz. 1292–1293.

Gáspári László: A századvégi novella lírizálódásáról. Bp., 1983. – Ism. Büky László = Nyr 1986. 3. sz. 380–381.

Göncz Lajos: A kétnyelvűség pszichológiája. A magyar–szerbhorvát kétnyelvűség lélektani vizsgálata. Újvidék. 1985. – Ism. Hódi Sándor = Létünk 1986. 5. sz. 787–790.; Horváth Mátyás: A kétnyelvűség alternatívái. = Üzenet 1986. 12. sz. 786–788.; Vajda János: A megalapozottság igényével. = Híd 1986. 3. sz. 447–448.; uő. = ÚjSymp 1985. 11–12. sz. 239–240.

Gregor, Ferenc: Die alte ungarische und slowakische Bergbauterminologie mit ihren deutschen Bezügen. Bp., 1985. – Ism. Kiss Lajos = NyK 1986. 1–2. sz. 370–371.; Ondruš, Simon = SSlov 1986. 3. sz. 295–296.; Paul, R. = SSlav 1986. 1–4. sz. 337–339.

Grundlagen der Sprachkultur. Beiträge der Prager Linguistik zur Sprachtheorie und Sprachpflege. Teil 2. Berlin, 1982. – Ism. Huszár Ágnes = Nyr 1986. 1. sz. 125–126.

Gyarmathi, Sámuel: Grammatical Proof of the Affinity of the Hungarian Language with Languages of Fennic Origin. Transl., annotated and introduced by Victor Hanzeli. Amsterdam–Philadelphia, 1983. – Ism. Kovács Magdolna = NyK 1986. 1–2. sz. 324–325.; Voigt Vilmos = HS 1986. 1. sz. 167.

Hadrovics László: Ungarische Elemente im Serbokroatischen. Köln–Bp., 1985. – Ism. Fodor István = FUM 9. sz. 1986. 157–162.; Müller, Klaus = DLZ 1986. 12. sz. 857–858.; Nyomárkay István = FilKözl 32–33. sz. 1986–1987. 127–132.; Schubert, Gabriella = SOF 45. sz. 1986. 423–427.

Hajdú Mihály: A Csepel-sziget helynevei. Bp., 1982. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 175–176.

Hajdú Mihály: Magyar–angol, angol–magyar keresztnévszótár. Hungarian–English, English–Hungarian dictionary of Christian names. Bp., 1983. – Ism. Gálffy Mózes = NyIrK 1986. 1. sz. 94–96.

Helimskij, E. E.: Drevnejšie vengersko–samodijskije jazykovye paralelli. Moskva, 1982. – Ism. Pusztay János = MNy 1986. 2. sz. 236–242.

Heller, Georg: Comitatus Marmarosiensis. Comitatus Ugocsiensis. München, 1985. – Ism. Hadrovics, L(ászló) = SSlav 1986. 1–4. sz. 343–344.

Hernádi Miklós: Közhelyszótár. Bp., 1985. – Ism. Rajsli Ilona: Közhely vagy eredetiség? = Híd 1986. 1. sz. 129–131.

History of Semiotics. Achim Eschbach, Jürgen Trabant szerk. Amsterdam–Philadelphia, 1983. – Ism. Voigt Vilmos = NyK 1986. 1–2. sz. 384–385.

Horváth Mária: Német elemek a 17. század magyar nyelvében. Bp., 1978. – Ism. Korkisch, Adolf = BurgHbl 1986. 1. sz. 54–56.

Hungaro–Slavica 1983. 9. Internationaler Slavistenkongress, Kiev. 6–13. September 1983. Wien–Köln, 1984. – Ism. Fodor István = IF 91. sz. 1986. 427–431.

A hűség nyelve. Csehszlovákiai írók a magyar nyelvről. Összeállította Zalabai Zsigmond. Bratislava, 1985. – Ism. Szeli István = Híd 1986. 2. sz. 270–277.

Intézményneveink írásáról. Szerk. Békési Imre. Bp., 1985. – Ism. Majoros Mihály = ÉA 1986. 2. sz. 11.

Irodalomtudományi és stilisztikai tanulmányok 1984. Szerk. Szabó Zoltán. Bukarest, 1984. – Ism. Kemény Gábor = Nyr 1986. 3. sz. 376–377.

Jegyzet a tanítóképző főiskolák számára a budapesti program szerint. Szerk. Adamikné Jászó Anna. Bp., 1985. – Ism. I. Gallasy Magdolna = Nyr 1986. 4. sz. 503–505.

Kálnási Árpád: A fehérgyarmati járás földrajzi nevei. Debrecen, 1984. – Ism. Juhász Dezső = MNy 1986. 3. sz. 373–378.

Kecskés András–*Szilágyi* Péter–*Szuromi* Lajos: Kis magyar verstan. Bp., 1984. – Ism. Elekfi László = Nyr 1986. 3. sz. 357–367.

Kelemen Béla–*Szász* Lőrinc: Dicţionar frazeologic român–maghiar. – Ism. Szász Lőrinc: Szótárak műhelye. Beszélgetés... (Riporter: Beke György) = A Hét 1986. 2. sz. 7.

Keve András: Magyarország madarainak névjegyzéke. Bp., 1984. – Ism. Hajdú Péter = NyK 1986. 1–2. sz. 393.

Kiefer Ferenc: Az előfeltevések elmélete. Bp., 1983. – Ism. Kabán Annamária = NyIrK 1986. 1. sz. 92–94.

Kiss Jenő: Magyar madárnevek. (Az európai madarak elnevezései.) Bp., 1984. – Ism. Gulya János = UAJb 5. sz. 1985. 265–266.; Gunda Béla = ÖZV 1986. 4. sz. 381–382.; Kolbach Ferenc = FUM 9. sz. 1985. 163–164.; A. Molnár Ferenc = MNy 1986. 1. sz. 99–103.; Zaich Gábor = NyK 1986. 1–2. sz. 365–368.

Kiss Jenő: A pingvintől a kolibriig. Egzotikus madarak magyar nevei. Bp., 1985. – Ism. Zaicz Gábor = NyK 1986. 1–2. sz. 368–370.

Komárom megye földrajzi nevei. Szerk. Balogh Lajos és Ördög Ferenc. Bp., 1985. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványai 169.) – Ism. Kiss Lajos = Nyr 1986. 1. sz. 121–123.; uő. = SSlav 1986. 1–4. sz. 340–342.

Kunoss Judit: Fogalmazástanítás az alsó tagozatban. Bp., 1983. – Ism. Bellyei László = Nyr 1986. 1. sz. 88–91.

Magyar fonetikai füzetek. Bp., 1978–1985. – Ism. Bán Elek = NyIrK 1986. 2. sz. 191–193.

A magyar helyesírás szabályai. 11. kiadás. Bp., 1984. – Ism. Fodor István: Helyesírásunk újabb szabályozása. = IrodÚjs 1986. 1. sz. 19–20.

*Magyar Nyelv 1980. 4. sz. Bp., 1984. – Ism. Sauvageot, A(urélien) = BSL 1985. 2. sz. 249–255.

A Magyar Nyelv 51–75. évfolyamának mutatója. Szerk. Szemere Gyula. Bp., 1983. – Ism. A. Molnár Ferenc = MNy 1986. 4. sz. 484–486.

A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára. Főszerk. Benkő Loránd. 4. kötet. Mu-

tató. Bp., 1984. – Ism. Schlachter, W(olfgang) = SOF 1985. 44. sz. 340–345.; Szemere Gyula = MNy 1986. 4. sz. 482–483.

Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Tanítóképző főiskolák, egységes jegyzet. Bp., 1983. – Ism. I. Gallasy Magdolna: Új főiskolai jegyzetek a magyar nyelvről. = Nyr 1986. 4. sz. 503–505.

Magyar verbális asszociációk 1. Szerk. Baló Larisza. I–II. Szeged–Debrecen, 1983. – Ism. Füredi Mihály: Asszociációs szótárak és módszerek. = Nyr 1986. 3. sz. 368–373.; J. G. (Gulya János) = UAJb 5. sz. 1986. 296–297.

Magyar verbális asszociációk 2. I–II. Szeged–Budapest–Debrecen, 1985. – Ism. Füredi Mihály: Asszociációs szótárak és módszerek. = Nyr 1986. 3. sz. 368–373.

Mikó Pálné: Márton István és Márton József munkásságáról. (A magyarországi német nyelvtanítás kezdetei.) Bp., 1983. – Ism. Hessky Regina: Becsüljük meg a régi mestereket. = Inyt 1986. 6. sz. 188–189.

Mollay Károly: Német–magyar nyelvi érintkezések a 16. század végéig. Bp., 1982. – Ism. Korkisch, Adolf = BurgHbl 1986. 1. sz. 52–54.

**Morvay* Judit: A sztereotípiáról. = Strena Folclorica Josepho Faragó sexagenario dedicata. Bp., 1982. – Ism. Kiss Mária = Demos 1985. 2. sz. 149–150.

Murvai Olga: Mic dictionar român–maghiar de expresii şi locuţiuni. Szerk. Osváth Annamária. Bukarest, 1986. – Ism. Beke György = A Hét 1986. 33. sz. 7.

Müncheni Kódex 1466. A négy evangélium szövege és szótára. Décsy Gyula olvasata alapján sajtó alá rendezte Szabó T. Ádám. Előszó: Király László. Bp., 1985. – Ism. Kovalovszky Miklós = ÉA 1986. 3. sz. 11.

Nagy Jenő: Néprajzi és nyelvjárási tanulmányok. Bukarest, 1984. – Ism. Hajdú D. Dénes = Honism. 1986. 3. sz. 73–74.

Nyelvi divatok. Szerk. Bíró Ágnes, Tolcsvai Nagy Gábor. Bp., 1985. – Ism. Kovalovszky Miklós = Nyr 1986. 1. sz. 118–121.; Szűts László: ÉA 1986. 2. sz. 14.; Turi Gábor: Gondolatok társadalmi gyakorlatunk nyelvi tükröződéséről. = Létünk 1986. 1. sz. 62–81.

Nyelvművelő kézikönyv 2. Főszerk. Grétsy László, Kovalovszky Miklós. Bp., 1985. – Ism. Kovalovszky Miklós: Anyanyelvi műveltségünk „törvénykönyve". = NyéK 63. sz. 1986. 81–83.; Péter László: Óvatoskodó nyelvművelés = Üzenet 1986. 1–2. sz. 74–80.

Papp István–*Jakab* László: Magyar–finn szótár. Bp., 1985. – Ism. Ikola, Osmo = Sananjalka 1986. 28. sz. 245–246.

Penavin Olga: Horvátországi (szlavóniai) magyar nyelvjárási atlasz. Újvidék, 1984. – Ism. Lábadi Károly: Nyelvi látkép. = MKépesÚjs 1986. 12. sz. 15.; Sárvári V. Zsuzsa: Beszédes térképek. = Híd 1986. 5. sz. 717–718.

Penavin Olga–*Matijevics* Lajos. Gombos (Bogojevo) földrajzi neveinek adattára. Újvidék, 1984. – Ism. Papp György: Földrajzinév-gyűjtésünk egy évtizede. = Híd 1986. 11. sz. 1438–1440.

Pethő Zsoltné Németh Erika: Szentendre utcanevei. Szentendre, 1983. – Ism. Büky László = MNy 1986. 3. sz. 378–380.

Rácz Sándor: Földeák és környéke tájszótára. Bp., 1984. – Ism. Forgó István = Honism. 1986. 3. sz. 76–77.

Rédei Károly: Uralisches Etymologisches Wörterbuch. Lieferung 1–2. Bp. – Wiesbaden, 1986. – Ism. Gulya János. = UAJb 6. sz. 1986. 231–234.

Régi Magyar Glosszárium. (Szótárak, szójegyzékek és glosszák egyesített szótára). Szerk. Berrár Jolán és Károly Sándor. Bp., 1984. – Hetzer, Armin = SOF 1985. 44. sz. 346–349.; Büky Béla = FUF 1986. 2. sz. 293–295.; Ism. Kálmán Béla = Nyr 1986. 2. sz. 229–232.; Szabó T. Attila = NyIrK 1986. 1. sz. 81–83.; –. AUSz-SEL 29–30. sz. 1985–1986. 224–225.

Stephanides Éva: Contrasting English with Hungarian. Bp., 1986. – Ism. –. = Lingua 1986. 4. sz. 402.

Studien zur phonologischen Beschreibung uralischer Sprachen. Hrsg. Péter Hajdú, László Honti. Bp., 1984. – Ism. Zikmund, Hans = ZPh 1986. 5. sz. 623–624.

Szabó József: A mondatszerkesztés nyelvszociológiai vizsgálata a nagykónyi nyelvjárásban. Bp., 1983 – Ism. Balogh Lajos = Nyr 1986. 3. sz. 377–379.; Papp Lajos = MNy 1986. 1. sz. 103–105.

Szabó József: Nyelvjárási szöveggyűjtemény Nagykónyiból. Bp., 1982. – Ism. Kósa László = Honism 1986. 3. sz. 76.

Szabó T. Attila: Tallózás a múltban. Válogatott tanulmányok, cikkek. 6. Bukarest, 1985. – Ism. Danter Izabella = A Hét 1986. 21. sz. 9; Forró László: Sebtében szólva. = Utunk 1986. 3. sz. 1–2.; Nagy Pál: Elkötelezett igazságkeresés. = ISz 1986. 1. sz. 64–66.; Zsemlyei János = NyIrK 1986. 1. sz. 83–84.

Szeli István: Nyelvhasználatunk etikája. Újvidék, 1985. – Ism. Grétsy László = ÉA 1986. 3. sz. 10.; Papp György: Nyelvhasználat és nyelvi felelősség. = ÚjSymp 1985. 11–12. sz. 239–240. uő. = Híd 1986. 2. sz. 262–266.; Turi Gábor: Egy könyv tanulságai. = Híd 1986. 5. sz. 706–708.; –: Gondolatok a nyelvhasználat ügyében. = MKépesÚjs 1986. 3. sz. 15.

Szepesy Gyula: Nyelvi babonák. Bp., 1986. – Ism. Rajsli Ilona: Kórvizsgálat. = Híd 1986. 10. sz. 1290–1292.; Szűts László = ÉA 1986. 4. sz. 5.

Szilágyi Ferenc: A magyar mondat regénye. Szórakoztató mondattan – történeti és nyelvhasonlító alapon. Bp., 1983. – Ism. Szabó Zoltán = NyIrK 1986. 2. sz. 194–195.

Szolnok megye földrajzi nevei 1. Szerk. Balogh Lajos, Ördög Ferenc. Jászberény, 1986. – Ism. Kovalovszky Miklós = ÉA 1986. 4. sz. 13.

Thomas, Helen–*Molnár* Judit: Hungarian into English and Back. A book of exercises in translation and style. Bp., 1986. – Ism. Klaudy Kinga = Inyt 1986. 6. sz. 185–187.

Tolna megye földrajzi nevei. Szerk. Ördög Ferenc, Végh József, Papp László. Bp., 1981. – Ism. Kesztyűs Tibor = ZDL 1986. 1. sz. 133.

Tompa J(ózsef): Kleine ungarische Grammatik. 2. Aufl. Bp., 1985. – Ism. Buzássyová, K. = JČ 1986. 1. sz. 102–105.

Uibopuu, Valev: Meie ja meie hõimud. (Mi és a rokonaink.) Lund, 1984. – Ism. Kálmán Béla = NyK 1986. 1–2. sz. 338–340.

**Vértes* Edit: György Lakó Bibliographie. Bloomington, Ind., 1985. – Ism. R. R. = UAJb 5. sz. 1985. 296.

Veszprém megye földrajzi nevei 1. A tapolcai járás. Szerk. Balogh Lajos, Ördög Ferenc. Bp., 1982. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 176.

Vöő István: Dicţionar de proverbe maghiar–român. Bucureşti, 1984. – Ism. Paczolay Gyula = Ethn 1986. 2–4. sz. 398–400.

Wojtilla Gyula: Kőrösi Csoma Sándor szanszkrit–magyar szójegyzéke. Bp., 1984. – Ism. = Renner Zsuzsanna = MTud 1986. 4. sz. 324–325.

A magyar néprajztudomány bibliográfiája, 1986

Összeállította: S. Gémes Magda

TARTALOM

A. Általános
I. Bibliográfia, lexikon 205
II. Kutatók 205
III. Tudomány- és kutatástörténet 210
IV. Általános elméleti és módszertani kérdések 211
V. Összefoglaló és vegyes tartalmú művek 212
VI. Gyűjtési és kutatási beszámolók 213
a) Tudományos gyűjtőmunka 213
b) Társadalmi gyűjtőmunka, kérdőívek, pályázatok 213
VII. Folklorizmus 214
VIII. Néprajzi filmek, fényképezés 215
IX. Személyi és tudományos hírek 215
X. A néprajz szervei és intézményei 216
a) Múzeumok, muzeológiai kérdések, restaurálás 216
b) Kiállítások 217
c) Tájházak 217
d) Néprajzi gyűjtemények 217
e) Kongresszusok, konferenciák, tudományos tanácskozás, emlékülés 217
f) Magyar Néprajzi Társaság 218
XI. Népi műemlékvédelem 219

B. Tájak, népcsoportok
I. Tájak, települések 219
II. Népcsoportok 221

C. Tárgykörök
I. Település, építkezés, lakóház 222
II. Földművelés, növénytermesztés, erdőgazdálkodás, gazdasági eszközök 224
III. Gyűjtögetés 225
IV. Halászat 225
V. Vadászat 225
VI. Állattartás, pásztorkodás 226
VII. Kereskedelem, vásárok, mértékek 226

VIII. Közlekedés, teherhordás, híradás ... 228
IX. Táplálkozás ... 228
X. Népi technológia, malom ... 228
XI. Népművészet ... 229
a) Általános és elméleti kérdések ... 229
b) Faragás, festés ... 229
c) Hímzés ... 230
d) Szövés ... 230
XII. Mesterség, kézmű- és kisipar ... 230
XIII. Bútor és lakáskultúra ... 231
XIV. Kerámia ... 231
XV. Viselet, ékszer ... 231
XVI. Társadalom, társadalomnéprajz ... 232
a) Történeti és általános kérdések ... 232
b) Jelenkutatás – A mai magyar falu társadalma ... 233
c) Család, családszervezet, rokonság ... 233
d) Nemek, korcsoportok ... 234
e) Osztályok, rétegek ... 234
f) Intézmények ... 235
1. Iskola, oktatás ... 235
2. Katonaság ... 235
3. Céhek ... 235
4. Bánya, bányászat ... 235
5. Ipar ... 235
6. Egyesületek, társulások ... 236
XVII. Jog ... 236
XVIII. Néphit, vallás, mitológia ... 236
XIX. Orvoslás, állatgyógyítás, természetismeret ... 238
XX. Szokás ... 239
a) Általános és elméleti kérdések, vegyes tartalmú írások ... 239
b) Emberi élet ... 239
c) Az esztendő ... 240
d) Munkavégzéshez kötődő szokások ... 240
d) Egyéb ... 240
XXI. Népköltészet ... 241
a) Általános és elméleti kérdések ... 241
b) Népköltési gyűjtemények, antológiák ... 241
c) Népi líra ... 242
d) Eposz ... 242
e) Mese ... 243
f) Monda, legenda ... 243
g) Ballada ... 243
h) Kisebb műfajok ... 243
1. Közmondás, szólás, anekdota, elbeszélés, vicc ... 243
2. Gúnyvers, rigmus, mondóka ... 244

XXII. Népi írásbeliség 244
a) Paraszti önéletírások, emlékiratok 244
b) Kalendáriumok 244
c) Feliratok 245
XXIII. Népzene, népi hangszerek, zenetörténet 245
XXIV. Tánc 245
XXV. Játék, színjátszás 246
a) Játék 246
b) Színjátszás 246
1986-ban ismertetett néprajzi és néprajzi érdekű irodalom 246

A. ÁLTALÁNOS

I. Bibliográfia, lexikon

Hungarológiai alapkönyvtár. Könyvjegyzék. Szerk. Nyerges Judit közreműködésével V. Windisch Éva. Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság–Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. Bp., 1986. – Kósa László: Néprajz. 159–172.

A magyar néprajztudomány bibliográfiája. Összeáll. Serfőzőné Gémes Magda. = NH 1986. 3. sz. 77–157.

II. Kutatók

BÁLINT SÁNDOR

*Fiftyfour Letters. Fortyfive Answers 1958–1979. The correspondence between Professor Dr. Sándor Bálint and Ernő Lang. Ötvennégy levél. Negyvenöt válasz. 1958–1979. (Bálint Sándor válaszai Lang Ernő leveleire.) Lang Ernő, Adelaide, 1984. XV, 327 l.

*KATONA Imre: Bálint Sándor szegedi műhelyei. = MúzkutCsongrádm 1985. 179–187.

PÉTER László: Bálint Sándor szakrális néprajzi munkái. Válogatott bibliográfia. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 603–634.

BÁRTH JÁNOS

Homoki mélyfúrás. Bárth Jánossal, a Kecel monográfia szerkesztőjével beszélget Szűcs Judit. = Honism 1986. 1. sz. 23–26.

BÁTKY ZSIGMOND

SZTRINKÓ István: Bátky Zsigmond levelei Bellosics Bálinthoz. = Cumania 1986. 405–418.

BODROGI TIBOR

Búcsú Bodrogi Tibortól. = MN 1986. 57. sz. 7.

FILEP Antal: Bodrogi Tibor. Újpest 1924. szeptember 20.–Budapest 1986. március 6. = NH 1986. 1. sz. 32–34.

Konferencia. = NH 1986. 2. sz. 69. [Bodrogi Tibor emlékére.]

CSATKAI ENDRE

DOMONKOS Ottó: Csatkai-emléktábla Darufalván. = SoprSz 1986. 4. sz. 363–364.

CSŰRY BÁLINT

BALASSA Iván: Csűry Bálint 1886–1941. = NH 1986. 1. sz. 35–37.
KÁLMÁN Béla: Csűry Bálint emlékezete. = Honism 1986. 1. sz. 12.

DEBRECZENI LÁSZLÓ

BALASSA Iván: A 80 éves Debreczeni László köszöntése. = RádayGyÉ 1984–1985 (1986). 317.

DOMOKOS PÁL PÉTER

D. P. P.: „Édes hazámnak akartam szolgálni..." = Kort 1986. 7. sz. 114–125.
„Egyik fején a nap, s a másiknak a huold." 1–2. Riporter: Biernaczky Szilárd. = Kóta 1986. 9–10. sz. 3–4. [Domokos Pál Péter: „Így jutottam be Moldvába."]
S. LACKOVITS Emőke: Köszöntő sorok Domokos Pál Péter 85. születésnapjára. = NH 1986. 2. sz. 60–62.

DÖMÖTÖR SÁNDOR

*HORVÁTH Ernő: Bemutatjuk Dömötör Sándort. = VHK 1985. 1–2. sz. 16–21.
KODOLÁNYI János: Dömötör Sándor 1908–1986. = NH 1986. 1. sz. 34.
TÖLTÉSI Imre: Dömötör Sándor (1908–1986). = Honism 1986. 3. sz. 63–64.

DÖMÖTÖR TEKLA

HOFFMANN Tamás: Dömötör Tekla Herder-díjas. = NH 1986. 1. sz. 18–19.
Magyar folklorista Herder-díja. Riporter: Kiss Károly. = MN 1986. 102. sz. 9.
A néprajzprofesszor Herder-díja. Riporter: Lukácsy András. = MHírl 1986. 116. sz. 4.
TARJÁN Tamás: Látogatás Dömötör Tekla könyvtárában. (Interjú.) = It 1986. 4. sz. 927–936.
WUNDERLI, Peter: Herder-Preis-Verleihung 1986 an Prof. Dr. Tekla Dömötör. = ÖZfV 1986. 3. sz. 252–256.

ECSEDI ISTVÁN

BALASSA Iván: Ecsedi István századik születésnapján. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 5–6.

BALOGH István: Dr. Ecsedi István naplójegyzetei (1920. ápr. 10.–1928. febr. 15.) = DMÉ 1985/1986. 191–206.
BALOGH István: Ecsedi István emlékezete. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 7–13.
E. I. születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 1985. szeptember 26–27. Hajdú-Bihar Megyei Múzeum, Debrecen, 1986. (A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok közleményei 44.)
UJVÁRY Zoltán: Az életképeket és útirajzokat író Ecsedi István. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 37–42.

GUNDA BÉLA

LUKÁCS László: Gunda Béla köszöntése. = NH 1986. 2. sz. 58–59.

GYÖRFFY ISTVÁN

CSÁKY Károly: Adalékok Györffy István Ipoly menti kapcsolataihoz. = Pal 1986. 1. sz. 51–54.
GYÖRFFY Lajos: Györffy István és Túrkeve. = MúzL 53–54. sz. 1986. 70–79.
MOLNÁR József: Találkozások Györffy Istvánnal. = Honism 1986. 3. sz. 24–25.

GYÖRFFY LAJOS

KAPOSVÁRI Gyula: Búcsúszavak Györffy Lajos sírjánál. = MúzL 53–54. sz. 1986. 64–69.
SZABÓ László: Meghalt Györffy Lajos. = NH 1986. 1. sz. 35.

HERMAN OTTÓ

BALASSA Iván: Herman Ottó, a néprajztudós. = HOMÉ 1986. 17–29.
ÖKRÖSNÉ BARTHA Júlia: Herman Ottó levele Karcagra. = MúzL 51–53. sz. 1986. 118–122.

HONTI JÁNOS

DÖMÖTÖR Tekla: A halhatatlanságra vágyó királyfi. = ÉI 1986. 4. sz. 6–7.
SZABÓ Miklós: Honti János és a keltológia. = Ethn 1986. 2–3. sz. 361–367.
VOIGT Vilmos: Honti János összehasonlító filológiája ma. = Ethn 1986. 2–3. sz. 368–376.

HUNFALVY PÁL

H. P.: Napló, 1848–1849. A szöveget gond., a bev. tanulmányt és a jegyzeteket írta Urbán Aladár. Szépirodalmi K. Bp., 1986. 444 l. (Magyar ritkaságok)

DOMOKOS Péter–PALÁDI-KOVÁCS Attila: Hunfalvy Pál. Akadémiai K. Bp., 1986. 259 l., 1 t. (A múlt magyar tudósai)

JANKOVICH MIKLÓS

FRIED István: Jankovich Miklós és a magyar népköltészet-kutatás. = Ethn 1986. 1. sz. 114–122.

JELKY ANDRÁS

J. A. nyomában. Solymos Ede muzeológussal beszélget Csorna Béla. = Honism 1986. 4. sz. 31.

KARDOS LÁSZLÓ

FILEP Antal: Kardos László, a néprajztudós. = Életünk 1986. 9–10. sz. 926–931.

KOMORÓCZY MIKLÓS

KÓSA László: Egy elfelejtett gömöri néprajzi író: Komoróczy Miklós. = ISz 1986. 1. sz. 76–79.

KRIZA JÁNOS

K. J., 1811–1875. Ajánló bibliográfia. Szerk. Róka Lászlóné. Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, Győr, 1986. 7 fol.

LAJOS ÁRPÁD

DANKÓ Imre: Lajos Árpád emlékezete. = NH 1986. 2. sz. 75.

LUBY MARGIT

BALASSA Iván: Luby Margit élete és munkássága 1885–1976. = MK 51. sz. 1986. 71–75.

BARNA Gábor: Szatmár szerető „íródeák"-ja. (Luby Margit születésének centenáriumán.) = SzabolcsSzatmárSz 1986. 1. sz. 80–83.

FARKAS József: Luby Margit kéziratos hagyatéka a Szatmári Múzeumban. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 117 l.

UJVÁRY Zoltán: Luby Margit emléktáblájának avatása. = MK 51. sz. 1986. 75–77.

NAGY GYULA

N. Gy.: A múzeum szolgálatában. Négy évtized Orosháza múzeumaiban. I. A bibliográfiát összeáll.: Koszorús Oszkár. = BMMK 1986. 215 l., 4 t.

ORTUTAY GYULA

ÁDÁM György: A közéleti cselekvés példaképe. In: Ortutay Gyula 75. születésnapjára. 21–24.
BALASSA Iván: Ortutay Gyula, a magyar néprajztudomány szervezője. In: Ortutay Gyula 75. születésnapjára. 35–47.
DÖMÖTÖR Tekla: Ortutay Gyula, a tudós és a nevelő. In: Ortutay Gyula 75. születésnapjára. 25–33.
KÁLLAI Gyula: A politikus Ortutay. In: Ortutay Gyula 75. születésnapjára. 9–19.
KORNIDESZ Mihály: Ortutay Gyula. 1910–1978. = KöznevÉvk 1986. 218–223.
O. Gy. 75. születésnapjára. Az 1985. június 15-én Budapesten, az MTA Zenetudományi Intézetének Konferenciatermében tartott emlékülés anyaga. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. Bp., 1986. 47 l. (Néprajzi Füzetek)
SZABOLCSI Miklós: Megnyitó. In: Ortutay Gyula 75. születésnapjára. 7–8.

PÁVAI VAJNA FERENC

GUNDA Béla: Pávai Vajna Ferenc és a néprajz. = MN 1986. 100. sz. 4.

PÁVEL ÁGOSTON

DOMONKOS János: Emlékképek Pável Ágostonról. = VasiSz 1986. 4. sz. 572–575.
DOMONKOS János: Két nép iránti hűség. = Kr 1986. 10. sz. 20.
GYURÁCZ Ferenc: Pável Ágoston útja. = Életünk 1986. 9–10. sz. 855–861.
M. KOZÁR Mária: Száz éve született Pável Ágoston. = NH 1986. 2. sz. 74.
P. Á. Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely, 1986. 158 l. [Bibliográfia]
SIMON Veronika: Pável Ágoston magántanári ügye a szegedi egyetemen. = VasiSz 1986. 4. sz. 565–571.
Száz éve született Pável Ágoston. = Életünk 1986. 9–10. sz. 855–884.
SZÉKELY András Bertalan: Pável Ágoston és a magyarországi honismeret. = VHK 1986. 1–2. sz. 6–11.
TUNGLI Gyula: Pável Ágoston emlékezete. = Honism 1986. 4. sz. 6–8.

PETRÁS INCE JÁNOS

DOMOKOS Pál Péter: Petrás Incze (!) János és a moldvai magyarok. = Honism 1986. 6. sz. 16–19.
HALÁSZ Péter: A csángók elkötelezettje. Petrás Ince János (1813–1886). = ÉT 1986. 36. sz. 1138–1140.
KISS Károly: A csángómagyarok tudósa. Petrás Ince János emlékére. = MN 1986. 210. sz. 9.

PENAVIN OLGA

KISS Mária: Penavin Olga köszöntése. = NH 1986. 2. sz. 62–63.

PÉTER László: Horgostól Sándoregyházig. Padétól Kapornakig. = Üzenet 1986. 7–8. sz. 414–419.

RAJECZKY BENJAMIN

HOFER Tamás: Rajeczky Benjamin köszöntése. = NH 1986. 2. sz. 62.

SZABÓ T. ATTILA

GUNDA Béla: Szabó T. Attila nyolcvan éves. = Hajdú-BihariN 1986. 41. sz. 5.

SZENTMIHÁLYI IMRE

KERECSÉNYI Edit: Szentmihályi Imre 1924–1986. = Zalaigyűjt 1986. 3–4.

TÁLASI ISTVÁN

SELMECZI László: Tálasi István 1910–1984. = AranyJMúzK 1986. 453–455.
*VOIGT Vilmos: In memoriam István Tálasi. 1910–1984. = AU-Bud-H 1985. 333–340.

TIMAFFY LÁSZLÓ

S. LACKOVITS Emőke: Timaffy László hetven éves. = NH 1986. 1. sz. 19–20.

VAJKAI AURÉL

MATYIKÓ Sebestyén József: A Balaton-mellék néprajztudósa (Vajkai Aurélról). = SomHonHír 1986. 1. sz. 95–97.

VARGYAS LAJOS

Vargyas Lajossal beszélget Ittzés Mihály. = Fo 1986. 7. sz. 1–11.

III. Tudomány- és kutatástörténet

BENCZE Lászlóné Mező Judit: A Sárrét első népdalgyűjtője: Nagy József. = Honism 1986. 4. sz. 21–22.
FÜR Lajos: Az agrártörténeti kutatások mérlege. In: A Magyar Mezőgazdasági Múzeum 90 éve. 105–128.
GUNDA Béla: Forum scholae. Visszatekintés. = EgyÉ 1986. 4. sz. 2.
GUNDA Béla: Megjegyzések a kulturális ökológiához. = ÚjFo 1986. 5. sz. 3–13.
HOPPÁL Mihály: A Magyar mythologia helye és értékelése. = ÚÍ 1986. 12. sz. 70–80. [Ipolyi Arnold: Magyar mythologia]
A komáromi múzeum 100 éve. Összeáll. Fehérváry Magda, Ratimorsky Piroska,

Trughy Sándor. Madách, Bratislava, 1986. 187 l., 24 t. (Új Mindenes Gyűjtemény 5.)

KÓSA László: A hungarológia változatai és változásai. = Alf 1986. 10. sz. 49–60.

KÓSA László: Néprajz és magyar őstörténet. Tudománytörténeti töprengések. = Fo 1986. 2. sz. 71–77.

KRESZ Mária: Mi lesz a nagy értékű anyag sorsa? = Honism 1986. 3. sz. 29–30. [A táj- és népkutató táborban gyűjtött anyag publikálásáról]

MORVAY Péter: Emlékezés az egykori táj- és népkutató táborokra. = Honism 1986. 3. sz. 22–24.

OFELLA Sándor: A népdal apostola. = Honism 1986. 5. sz. 78–80. [Balla Péter]

RUDLOVCSÁK, Olena: A kárpátukrán néprajzkutatás története 1914-ig. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 95 l. (Folklor és etnográfia 23.)

SZILÁGYI Miklós: Az „ősfoglalkozások" Ecsedi István kutatásaiban. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 29–36.

*TÓTH Ferenc: A múzeumi gyűjtés története Makón. = MúzkutCsongrádm 1985. 106–109.

TÜSKÉS Gábor: A népi vallásosság kutatása Magyarországon. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 18–62.

VARGA Gyula: Ecsedi István és a népi táplálkozás kutatása. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 21–28.

IV. Általános elméleti és módszertani kérdések

GUNDA Béla: A néprajz és a magyar őstörténet. In: A magyarság őstörténete. 202–222.

HAJDÚ Mihály: A néprajzi és nyelvjárási gyűjtés mai feladatai és lehetőségei. = PMHKözl 1986. 77–85.

HORVÁTH Sándor: Kire marad a kisködmön? (Adalékok a magyar néprajzi kutatás elméletéhez és módszertanához.) = Életünk 1986. 3. sz. 279–283. [Gaál Károly: Kire marad a kisködmön? Adatok a burgenlandi uradalmi béresek elbeszélő kultúrájához]

JOÓ Rudolf–SZÉKELY András Bertalan: Egy magyar–szlovén közös nemzetiségkutatás néhány módszertani és nyelvi-kulturális tapasztalata. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 1. 206–218.

JUHÁSZ Antal: Néprajzi tárgyegyüttesek dokumentálásának és gyűjtésének szempontjai. = PMHKözl 1986. 5–13.

KÄFER István: A magyar–szlovák szimbiózis a magyarországi szlovákok kulturális életében. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 2. 473–476.

KRÍZA Ildikó: Merre tart a magyar néprajz? Riporter: Peterdi Ágnes. = MHírl 1986. 32. sz. 8.

MORVAY Péter: Egy kiaknázatlan helytörténeti forrás: a II. József-féle országos ka-

taszteri földmérés. In: Hungarológiai Napok I. 171–186.; Honism 1986. 4. sz. 16–21.

PARÍKOVÁ, Magdaléna: A szlovák–magyar etnikai határ agrárproblematikájának kutatása. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 1. 249–253.

PENAVIN Olga: Adalékok a nyelvi kontaktuskutatáshoz a jugoszláviai magyar nyelvjárásban. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 2. 602–617.

SZENTI Tibor: Könyvismertetés ürügyén: gondolatok az erotikus folklór-kultúráról. = Fo 1986. 3. sz. 37–40.

SZILÁGYI Miklós: Gyűjtőmódszerek és forráskritika a néprajztudományban. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 72 l. (Folklor és etnográfia 26.)

V. Összefoglaló és vegyes tartalmú művek

Falvak, mezővárosok az Alföldön. Szerk. Novák László, Selmeczi László. Arany János Múzeum, Nagykőrös, 1986. 878 l. (Az Arany János Múzeum közleményei 4.)

A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 1985. október 2–4. 1–3. Szerk. Eperjessy Ernő, Krupa András. Művelődési Minisztérium Nemzetiségi Önálló Osztálya, Bp.–Békéscsaba, 1986. 973 l.

HUNFALVY János: Magyarország és Erdély képekben. Hasonmás kiad. Európa, Bp., 1986. 4 db. 292 l. 38 t.; 427 l., 111 t.; 135 l., 55 t.; Kísérő füzet. Hunfalvy szövegéről írta Véber Károly, Rohbock képeiről írta Rózsa György. 19 l. 3 t.

LISZKA József: Ágas-bogas fa. Néprajzi ismeretek alapfokon. Madách, Bratislava, 1986. 89 l., 8 t.

A magyarság őstörténete. Szerk. Ligeti Lajos. Akadémiai K., Bp., 1986. 289 l. 6 t. (Az Akadémiai Kiadó reprint sorozata)

Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. Szerk. Petercsák Tivadar. Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága, Eger, 1986. 128 l., 9 t., 1 térk.

Néprajzi füzet. Válogatta: Liszka József. Komáromi Dunamenti Múzeum, CSEMADOK komáromi helyi szervezete, Komárom, 1986. 70 l.

SZABÓ Kálmán válogatott írásai. Megjelent Szabó Kálmán születésének 100. évfordulójára. Szerk. Sztrinkó István. Katona József Múzeum, Kecskemét, 1986. 420 l. (A Kecskeméti Katona József Múzeum közleményei 2.)

Szól a harang. Néprajzi tanulmányok. Szerk. Dedinszky Gyula. Új Auróra, Békéscsaba, 1986. 53 l. (Új Auróra füzetek)

Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. Szerk. S. Lackovits Emőke. Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság, Veszprém, 1986. 68 l.

Traditio et innovatio. A budapesti 1984. novemberi nemzetközi néprajzi konferencia tanulmányai. Szerk. Szabó Piroska. MTA Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1986. 193 l. (Documentatio Ethnographica 11.)

VÉGH Antal: Kenyér és vászon. Szokások, hagyományok, emlékek Szatmárból. Magvető, Bp., 1986. 698 l.

VI. Gyűjtési és kutatási beszámolók

a) TUDOMÁNYOS GYŰJTŐMUNKA

BAKÓ Ferenc: Befejezés előtt áll a palóckutatás. = Pal 1986. 1. sz. 1–9.

BANÓ István: Kutatási programot kaptunk. = Honism 1986. 3. sz. 25–26.

BARNA Gábor: Néprajzi kutatások a Laborc folyó mentén. = NH 1986. 1. sz. 23.

BARTHA Elek: Néprajzi kutatások a szlovákiai Gömörben. = Honism 1986. 3. sz. 57–58.

BARTHA Elek: Tanulmányúton Csehszlovákiában. = NH 1986. 2. sz. 63.

DANKÓ Imre: Gömör-kutatás – Gömör Néprajza – Gömöri Múzeum. = NH 1986. 2. sz. 64–66.

*DÖMÖTÖR Sándor: Adatgyűjtés Hegyhátszentpéteren. = VHK 1985. 1–2. sz. 39–45.

FEJŐS Zoltán: Újabb néprajzi gyűjtőfeladatok. = PMHKözl 1986. 65–76.

*FERENCZI Imre: Tájékoztató a dél-alföldi folklórkutatás című tervmunkáról. (Tapasztalatok, tanulságok.) In: Az agráréletmód változása. 42–53.

IMRE Mária: Egyetemi, főiskolai honismereti tábor a Tóközben. = Honism 1986. 2. sz. 50. [Bősárkány]

KATONA Imre: A drávaszögi kutatás és mai folytatása. = Honism 1986. 3. sz. 27–29.

KERECSÉNYI Edit: Beszámoló az Alsólendva környéki (szlovéniai) gyűjtőutakról. (1986. május és június.) = NH 1986. 2. sz. 67–68.

LISZKA József: Előszó avagy elmélkedés arról, miért nem lett irodalmi–népismereti csoportosulás az IRÓDIA? In: Néprajzi füzetek. 7–9.

LISZKA József: Néprajzi kutatások a Garam mentén. = Hét 1986. 37. sz. 6–7.

LISZKA József: Néprajzi kutatótábor és tudományos tanácskozás az Alsó-Garam mentén. = NH 1986. 2. sz. 66–67.

LUKÁCS László: Kire marad a kisködmön? A burgenlandi magyarok folklórkutatásáról. = NH 1986. 2. sz. 66–67.

LUKÁCS László: Néprajzi gyűjtőutak. = Alba Regia 1986. 190–191.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Néprajzi kutatómunka Pátyon. = PMHírl 1986. 89. sz. 5.

TÓTH János: A tájkutatás időszerűsége és mai lehetőségei. = Honism 1986. 3. sz. 30–31.

b) TÁRSADALMI GYŰJTŐMUNKA, KÉRDŐÍVEK, PÁLYÁZATOK

ANDRÁSFALVY Bertalan: Vitaindító. = PMHKözl 1986. 56–64. [Az Önkéntes néprajzi és nyelvjárási gyűjtők XI. országos találkozóján.]

ANGYAL Béla: A gútai alapiskolások körében meghirdetett Nagyszüleink háza pályázat tanulságai. In: Néprajzi füzet. 57–58.

BARNA Gábor–NÁDASI Éva: Kérdőív a búcsújárás néprajzi kutatásához. Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke, Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 24 l.

Az 1985. évi Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázat eredményjegyzéke. = Honismmell 1986. 2. sz. 6–8.

H(AJDÚ) M(ihály): A Csűry Bálint emlékérmes Rácz Sándor. = Honism 1986. 1. sz. 53. [Néprajzi gyűjtőpályázat díjnyertese.]

HALÁSZ Péter: Az önkéntes néprajzi és nyelvjárási gyűjtők XII. országos találkozója. = Honism 1986. 1. sz. 50–51.

HALÁSZ Péter: Újjáalakult az Országos Honismereti Bizottság. = Honism 1986. 3. sz. 31.

Ismerkedés, udvarlás, párválasztás. Összeáll.: Tátrai Zsuzsanna. = Honismmell 1986. 1. sz. 2. [Gyűjtési útmutató, kérdőív]

KANYAR József: „Bízom a nemzetközi közönyt feloldó honismereti mozgalom jövőjében." = Honism 1986. 6. sz. 3. [XIV. Honismereti Akadémia, Bp. 1986. június 30.]

LISZKA József: A néprajzi gyűjtőmunka eredményei és távlatai a CSEMADOK keretein belül az érsekújvári járásban. (Az önkéntes gyűjtőmozgalom és a kistájkutatás egy konkrét példája.) In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 2. 517–524.

MORVAY Péter: Ajánlás. = PMHKözl 1986. 1–4. [Az Önkéntes Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtők XI. Országos Találkozója]

MORVAY Péter: Eszmeváltás a Honismereti Akadémián. = Honism 1986. 6. sz. 7–9.

MORVAY Péter: A honismereti táborok jelentősége a gyűjtőmozgalomban. = PMHKözl 1986. 86–94.

Néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat. = Honismmell 1986. 2. sz. 5–6.

Néprajzi és nyelvjárási, valamint új- és legújabbkori történeti pályázatok Szolnok megyében 1985-ben. = MúzL 51–52. sz. 1986. 163–178.

PERGER Gyula: A XVI. Országos Honismereti Diáktábor. = Honism 1986. 2. sz. 48–49.

Pest megyei honismereti közlemények IV. Válogatás az Önkéntes Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtők XI. országos találkozóján elhangzott előadásokból (Gödöllő 1983. július 4–7.) Vál. Morvay Péter. Szerk. Máté György. Pest megyei Művelődési Központ és Könyvtár, Szentendre, 1986. 96 l. (Művelődés 16.)

VII. Folklorizmus

ANDRÁSFALVI Bertalan: What role can folk tradition play in the future of civilization? = Karikázó 1986. 1–2. sz. 9–14.

GAZDÁNÉ OLOSZ Ella: Kézimunkázók könyve. A szerző rajzaival. Kriterion, Bukarest, 1986. 399 l., 6 t.

*Gyökereink. Összeállítás a Villő folklórcsoport 20 éves munkájáról. Összeáll.: Jókai Mária, Irena Števk. Okresné Osvetové Stredisko, Nyitra, 1985. 62 l. [Zoboralja]

HALÁSZ Péter: A népi hagyomány Jáborné Balogh Tünde batikkárpitjain. = Honism 1986. 3. sz. 32–34.

HOPPÁL Mihály: A mindennapok mitológiája. Falvédőszövegek Magyarországon. = Vil 1986. 4. sz. 243–248.

Húzzad, húzzad muzsikásom. A hangszeres népzene feltámadása. Szerk. Széll Jenő. Múzsák, Bp., 1986. 215 l.

*LISZKA József: A népi kultúra időszerűsége. (Gondolatok napjaink folklorizmusáról.) = Iródia 1985. 8. sz. 27–44.

MAÁCZ László: Néptáncmozgalom Magyarországon. = NyéK 65. sz. 1986. 75–82.

PETE Györgyné: Egy „virágzó asszony" Vas megyében. Beszprémy Józsefné népi iparművész portréja. = VHK 1986. 1–2. sz. 31–35.

ROMÁN András: Népi vagy nemzeti építészet? In: A népi építészet védelme. 27–32.

VIDRA SZABÓ Ferenc: Népművészet – munka – közösség. = KultKöz 1986. 4. sz. 68–84.

ZIKA Klára: „Békét a bemenőnek, áldást a kimenőnek." A székelykapuk reneszánsza. = Honism 1986. 4. sz. 24–27.

VIII. Néprajzi filmek, fényképezés

H. CSUKÁS Györgyi: Néprajzi fényképek Veszprémben, a Bakonyi Múzeumban. = NH 1986. 2. sz. 56–57.

Élő agrártörténet. Kunkovács László fotóművész kiállítása. Rábaközi Művelődési Központ, Kapuvár, 1986. 2 l.

HATVANI Dániel: Kunkovács László fényképeit nézegetvén. = Fo 1986. 1. sz. 47–49.

Nemzetközi Néprajzi Filmtalálkozó 1987-ben. = NH 1986. 1. sz. 10.

Néprajzi és szociológiai filmek III. fesztiválja. = NH 1986. 2. sz. 70. [Brüsszel, 1986. november 21–23.]

SOLYMOS Ede: Kunkovács László fotói. = NH 1986. 1. sz. 17.

IX. Személyi és tudományos hírek

BAKÓ Ferenc: Az Egri Nyári Egyetem szakmai értékelése. In: A népi építészet védelme. 131–135.

BARNA Gábor: A Bálint Sándor kuratórium ülése. = NH 1986. 1. sz. 25.

GUNDA Béla: Néprajzi kiadványok a látóhatáron kívül. = NH 1986. 1. sz. 28–31.

HOFER Tamás: Alapítvány Martin György emlékére. = NH 1986. 1. sz. 24.

Kandidátusi értekezések megvédése. = NH 1986. 1. sz. 11–2.
[*Nagybákay Péter:* A magyarországi céhes kézművesipar jelvényei; *Kiss Mária:* A Duna-menti délszlávok szokásformáinak fejlődési irányai; *Pesovár Ernő:* A magyar páros táncok történeti rétegei]

KISS Gyula: A „tardi helyzet" folytatása. = BorsSz 1986. 1. sz. 79–82.

LISZKA József: A szlovákiai magyar fiatalok és a néprajz. = NH 1986. 2. sz. 71–73.

LUKÁCS László: Előzetes híradás a 8. Nemzetközi Ethnographia Pannonica Szimpozionról. = NH 1986. 2. sz. 51.

MORVAY Péter: A Kárpátokon kívül rekedt magyarokról. Gunda Béla előadása. = Honism 1986. 2. sz. 55.

M(ORVAY) P(éter): A legújabb Sebestyén Gyula-emlékérmesek. = Honism 1986. 1. sz. 51–52.

SELMECZI KOVÁCS Attila: A Soros Alapítvány támogatása a néprajzkutatásnak. = NH 1986. 1. sz. 24–25.

SINKÓ Katalin: Devóció és populáris művészet. Híradás Szilárdfy Zoltán új könyvéről és két kiállításról Pannonhalmán és Egerben. = Ethn 1986. 1. sz. 143–148.

SZABÓ László: Gunda-díjas 1986-ban. = NH 1986. 1. sz. 20–21. [Örsi Julianna]

SZENTMÁRTONI Zoltán: Idegennyelvű néprajzi kiadványsorozat. = NH 1986. 1. sz. 28. [Studia Ethnologica in Hungaria]

X. A néprajz szervei és intézményei

a) MÚZEUMOK, MUZEOLÓGIAI KÉRDÉSEK, RESTAURÁLÁS

BALASSA Iván: Az agrármuzeológiáról. In: A Magyar Mezőgazdasági Múzeum 90 éve. 129–145.

BALASSA Iván: Múzeumok a Hortobágyon. = MK 50. sz. 1986. 65–66.

T. BERECZKI Ibolya: Múzeumavatás Kunszentmártonban. 1985. szeptember 28. = NH 1986. 1. sz. 16–17.

DÁM László: A közművelődés múzeumi feladatai Nyírbátorban. = Pedműh 1986. 2. sz. 63–65.

DANKÓ Imre: A múzeumi vezetők, kalauzok metodikája I. = MK 51. sz. 1986. 62–65.

FELLEGI Beatrix: Baranya múzeumai. = Népműv 1986. 8. sz. 14–18.

FLÓRIÁN Mária: Felső-Tiszavidék. Fotók: Szabó Jenő, Bodnár Imre, Ébner Sándor. Rajz: Bálint János, Sabján Tibor. Szerkesztette: Kecskés Péter. Múzsák Közművelődési Kiadó, Bp., 1986. 79 l. (Szabadtéri Néprajzi Múzeum tájegységei 1.) [Szentendrén]

FÜZES Endre: Az első ásónyomtól a jövő évezredig. Látogatás a szentendrei múzeumfaluban. Riporter Mátraházi Zsuzsa. = MN 1986. 269. sz. 8.

GAZDA László: Jelentés a Déri Múzeum és a megyei múzeumi szervezet 1985. évi munkájáról. = DMÉ 1985/1986. 469–485.

GUNDA Béla: Magyar szabadtéri múzeum Kárpátalján. = NH 1986. 1. sz. 15–16. [Nagyszőllősi kerület]

HOFFMANN Tamás: A hétköznapok kultúrájának gyűjteménye. Néprajzi Múzeum. = TársSz 1986. 10. sz. 97–100.

KNÉZY Judit: Az adattár gyűjteményeinek története. In: A Magyar Mezőgazdasági Múzeum 90 éve. 147–156.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum 90 éve. Szerk. Szabó Loránd. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Bp., 1986. 205 l.

A pincemúzeum. In: Vadas Ferenc: Tolna megye múzeumai. 100–113.

SZALAI András: A Bakony-Balatonfelvidék tájegység. = Téka 1986. 2. sz. 20–30.

SZŰCS Judit: A 30 éves Csongrádi Múzeum munkájáról. = NH 1986. 1. sz. 13–15.

VADAS Ferenc: Tolna megye múzeumai. 1981–1985. Béri Balogh Ádám Múzeum, Szekszárd, 1986. 147 l. (A Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve 13/2.)

b) KIÁLLÍTÁSOK

BICZÓ Piroska–KULCSÁR Valéria: A kerámiaművesség emlékei a Duna–Tisza közén. Kiállításvezető a Katona József Múzeum régészeti-néprajzi kiállításához. Katona József Múzeum, Kecskemét, 1986. 40 l.

KESERŰ Katalin: Múzeum a lóistállóban. = Múzsák 1986. 3. sz. 16–17. [Békáspuszta]

Palóc konyha. Háztartási eszközök Nógrád megye losonci járásának magyar községeiben a 20. század elején. A kiállítást rend. és a katalógust összeáll. Duray Éva, Böszörményi István. CSEMADOK, Fülek, 1986. 28 l. [Kerületi Népművészeti Fesztivál Fülek 1986. augusztus 15–17.]

SZILÁGYI Miklós: Kompleksnaja etnografičeskaja monografija i vystavka v Budapestkom Etnografičeskom Muzee. = DocEthn 1986. 131–138.

TULI Györgyné: Helytörténeti és paraszti munkaeszköztörténeti kiállítás. Magyar Mezőgazdasági Múzeum Tájmúzeuma, Cece 1985. Magyar Mezőgazdasági Múzeum Tájmúzeuma, Cece, 1986. 23 l.

c) TÁJHÁZAK

BÖSZÖRMÉNYI István: Falumúzeum Kalondán. = Hét 1986. 44. sz. 6–7.

SZAMÁK Mihály: A somorjai Honismereti Ház. = Honism 1986. 6. sz. 58–59.

SZENTESI Magda: A beregi tájmúzeum. = Falu 1986. 1. sz. 96–99.

Tájházak, helytörténeti gyűjtemények. In: Vadas Ferenc: Tolna megye múzeumai. 46–57.

d) NÉPRAJZI GYŰJTEMÉNYEK

H. BATHÓ Edit: A jászágói Helytörténeti Gyűjtemény. = NH 1986. 2. sz. 55–56.

GAÁL Ida: A néprajzi gyűjtemény. In: A komáromi múzeum száz éve. 92–100. (Új Mindenes Gyűjtemény 5.)

*ISTVÁN Erzsébet: Kacheln aus der Sammlung des Ethnographischen Museums Budapest. In: Vergleichende Keramikforschung in Mittel- und Osteuropa. Kittsee 1984. 83–87.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. I. = EMÉ 1986. 163–186.

PETÁNOVICS Katalin: A Zala megyei múzeumok néprajzi gyűjteményeinek elemzése 1984. = Zalaigyűjt 1986. 309–325.

e) KONGRESSZUSOK, KONFERENCIÁK, TUDOMÁNYOS TANÁCSKOZÁS, EMLÉKÜLÉS

BALÁZS Géza: Az Ethnographia Pannonica 7. konferenciája Velemben 1985. november 11–13. = NH 1986. 1. sz. 3–5.

BALÁZS Géza: Országos Tudományos Diákköri Konferencia Debrecenben. A néprajzi szekció munkájáról. = NH 1986. 1. sz. 7–8.

BARNA Gábor: Református vallási néprajzi konferencia Hajdúszoboszlón. 1985. március 24–27. = Ethn 1986. 1. sz. 140–142.

BARTHA Elek: A IX. Nemzetközi Balkáni Folklór Szimpózium. Ohrid 1985. július 7–8. = Ethn 1986. 1. sz. 136–137.

BARTHA Elek: Népzenei találkozó Kecskeméten. = Honism 1986. 3. sz. 56–57.

BEREZNAI Zsuzsanna: A II. finn–magyar szimpózium. = NH 1986. 2. sz. 47–48.

CZÖVEK Judit: Református vallási néprajzi konferencia Debrecenben 1985. augusztus 26–30. = Ethn 1986. 1. sz. 142–143.

DOMONKOS Ottó: Kézműves szimpózium Münchenben 1985. november 19–23. = NH 1986. 1. sz. 1–2.

GUNDA Béla: Befogadás és átadás. Nemzetközi hungarológiai kongresszus Bécsben. = HajdúBihariN 1986. 231. sz. 5.

GUNDA Béla: Négy földrész néprajza. = NH 1986. 1. sz. 3. [Szeminárium a finn Ethnos, a Helsinki egyetem néprajzi tanszéke és a Tammisaari Múzeum rendezésében, 1986. febr. 10–12.]

Hungarológiai Napok I. Szombathely 1986. január 27–28. Az ülésen elhangzott előadások. Szerk. Szalay László. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, Szombathely, 1986. 236 l.

KODOLÁNYI János: A VI. Nemzetközi Finnugor Kongresszus. Szyktyvkar 1985. július 24–30. = Ethn 1986. 1. sz. 128–131.

KÖPECZI Béla művelődési miniszter nyitó beszéde. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 1. 11–15.

LUKÁCS László: Hungarológiai napok Szombathelyen. = NH 1986. 1. sz. 5–6.

NIEDERMÜLLER Péter: Munkaértekezlet a társadalmi identitásról. = NH 1. sz. 1986. 7.

SASALA János, a Békéscsabai Városi Tanács elnöke üdvözlő szavai. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 1. 9–10.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Hungarológiai Kongresszus Bécsben 1986. szeptember 1–5. = NH 1986. 2. sz. 46–47.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Magyar–szlovák bilaterális konferencia. = NH 1986. 2. sz. 48.

SÓFALVINÉ TAMÁS Márta: Dunántúli néprajzi nap Székesfehérváron. = NH 1986. 2. sz. 50–51.

SZABÓ József: Az „Ethnographia Pannonica" VII. konferenciája. = Honism 1986. 3. sz. 56.

SZABÓ László: Országos játék-szimpozion Kecskeméten. = NH 1986. 1. sz. 6–7.

TARI Lujza: Beszámoló két zenei konferenciáról. Zágráb 1985. július 22–25. és Trento 1985. szeptember 5–7. = Ethn 1986. 1. sz. 139–140.

f) MAGYAR NÉPRAJZI TÁRSASÁG

A Magyar Néprajzi Társaság 1986. évi (98.) közgyűlése. = NH 1986. 2. sz. 41.

XI. Népi műemlékvédelem

BAKÓ Ferenc: A Heves megyei népi műemlékvédelem eredményei. In: A népi építészet védelme. 13–18.

KECSKÉS Péter: A kutatás és dokumentálás a népi műemlékek védelmének alapjai. In: A népi építészet védelme. 53–59.

KOMJÁTHY Attila: Szalafő komplex védelme. In: A népi építészet védelme. 87–91.

MENDELE Ferenc: A népi építészeti emlékek védelmének módszerei napjainkban. In: A népi építészet védelme. 39–44.

A népi építészet védelme. Az Egri Nyári Egyetem előadásai, 1985. július 29 – augusztus 7. a Heves Megyei TIT és az Országos Műemléki Felügyelőség szervezésében. Egri Nyári Egyetem Intéző Bizottsága (Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Heves Megyei Szervezete), Országos Műemléki Felügyelőség, Eger, 1986. 135 l.

SALAMON Ferenc: Természetvédelem és hagyományőrzés a Hortobágyi Nemzeti Parkban. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 55–58.

SIMÁNYI Frigyes: Népi műemlékek megmentése a szabadtéri néprajzi múzeumokban. In: A népi építészet védelme. 45–51.

B. TÁJAK, NÉPCSOPORTOK

I. Tájak, települések

BAKÓ Ferenc: Az egri hóstyákról. = HevSz 1986. 1. sz. 51–55.

BÁRTH János: Gondolatok a pusztanevek írásmódjáról. = AranyJMúzK 1986. 563–572.

BELUSZKY Pál: Néhány megjegyzés az alföldi településfejlődéshez. = AranyJMúzK 1986. 763–777.

BELUSZKY Pál–SIKOS T. Tamás: Szolnok megye falutípusai. = FöldrÉ 1986. 1–2. sz. 79–111.

BENCSIK János: Kísérlet a Taktaköz néprajzi elemzésére az egyházi anyakönyvek és a recens néprajzi anyag segítségével. = MHOMK 1986. 109–115.

A Bodrogköz néprajzi irodalma. Összeáll.: Janó Ákos. Előszó: Gunda Béla. Rákóczi Múzeum Baráti Köre, Sárospatak, 1986. 67 l. (A Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei 27.)

BOROSS Marietta: Zamárdi, Szántódpuszta. Tájak, Korok, Múzeumok, Bp., 1986. 16 l. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára 151 A.)

DANKÓ Imre: A Bodrogköz régi vízrajza és vízi élete. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 21–28.

DOBOSY László: Gömörszőlős. Egy gömöri falu néprajzi monográfiája. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1984 [1986]. 82 l., 16 t. (Borsodi kismonográfiák 19.)

ECSEDI István: A Bodrogköz rejtelmei. In: A Bodrogköz néprajzi irodalma. 53–66.

FAGGYAS István: Kelemér. Fejezetek a község néprajzához. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 350 l., 10 t. (Gömör néprajza 6.)

FARAGÓ György: Kalocsa. Előszó: Bárth János. Városi Tanács, Kalocsa, 1986. 32 sztl.

Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. Az 1986. szeptember 22-én Sárospatakon rendezett tájkonferencia anyaga. Szerk. Viga Gyula. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 100 l. (Néprajzi vidékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 5.) (A miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai 19.)

FELHŐSNÉ CSISZÁR Sarolta: A beregi Tiszahát néprajzához. = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 4. sz. 463–473.

HADHÁZY Pál: Néprajzi dolgozatok Túristvándiból. Vál., sajtó alá rend. Erdész Sándor. Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, 1986. 190 l. (Jósa András Múzeum kiadványai 22.)

HERÉNYI István: Az Őrség a középkorban. In: Hungarológiai Napok I. 208–217.

*HERK Mihály: Karád története. Karád Községi Közös Tanács, Karád, 1985. 304 l.

HOFFMANN Tamás: A város és az urbanizáció történelmi útjain a hagyományos Európában – útvesztők az Alföldön. = AranyJMúzK 1986. 649–659.

HORVÁTH József: Hány falu volt hajdan a Káli-medencében. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 3–6.

HŐGYE István: A Bodrogköz. (Történeti vázlat és levéltári források.) In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 5–8.

Írások Pusztaszerről. Szerk. Juhász Antal. Csongrád Megyei Tanács V.B. Művelődési Osztálya, Szeged, 1986. 34 l.

*IVÁNYOSI-SZABÓ Tibor: Bács-Kiskun megye múltjából VII. Gazdaságtörténeti és demográfiai feldolgozások. Bács-Kiskun megyei Levéltár, Kecskemét, 1985. 501 l. (A Bács-Kiskun Megyei Levéltár kiadványai 9.)

JANÓ Ákos: A Bodrogköz néprajzi irodalma. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 73–99.

JUHÁSZ Antal: Migráció a szegedi tájon a XIX. század második felében. = AranyJMúzK 1986. 599–610.

KISS Géza: Ormányság. 3. kiad. A bevezetőt írta Andrásfalvy Bertalan. Gondolat, Bp., 1986. 563 l., 16 t. (A magyar néprajz klasszikusai 39.)

KORDÁS Ferenc: Árpádfalva. (Magyar falu a brazil őserdőben.) = Fo 1986. 9. sz. 79–91.

KOVÁTS Dániel: A Bodrogköz népnyelvi sajátosságaiból. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 46–50.

KUNSZABÓ Ferenc: Sárköz. 2. átd. kiad. Szépirodalmi, Bp., 1986. 261 l., 50 t.

MÁRKUS István: Az „alföldi út" és elakadása. = Vság 1986. 4. sz. 30–58. [Igrici, Gelej, Mezőcsát]

MIKÓ Sándor: Egy Sopron környéki község, Nagylózs. = Honism 1986. 1. sz. 36–40.

MURAKÖZI Ágota: Adalékok a Rétköz néprajzához, népművészetéhez. = Pedműh 1986. 1. sz. 63–77.

NOVÁK László: A három város. Gondolat, Bp., 1986. 397 l., 16 t. [Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd]

*NOVÁK László: Mezővárosi fejlődés az Alföldön. A „három város". Kandidátusi értekezés. Nagykőrös 1985. 301 l.

NOVÁK László: Mezővárosi migráció és árucsere. (A „három város" példája.) In: Árucsere és migráció. 71–87.

*PALÁDI-KOVÁCS Attila: Continuity and discontinuity in Hungarian villages today. In: Cultural Changes. Ed by I. Lehtinen. Helsinki 1985. 211–220.

PATAKI Ferenc: Adalékok Makád község történetéhez. (A letelepüléstől a felszabadulásig.) Városi Jogú Nagyközségi Közös Tanács VB., Ráckeve, 1986. 119 l. (Ráckevei füzetek)

Páty. Fejezetek a község történetéből. Községi Tanács, Páty, 1986. 155 l.

Rábaköz. Helyismereti-helytörténeti bibliográfia. Válogatás. 1985. Szerk. Gáll Mária. Rábaközi Napok Intéző Bizottsága, Csorna, 1986. 47 l.

SÁNDOR Károly: Egy község népi kultúrája. = Hét 1986. 37. sz. 8. [Mohi]

Szabolcs-Szatmár megye műemlékei. I. Írta: Balogh István, Baranyai Béláné stb. Akadémiai, Bp., 1986. 475 l. (Magyarország műemléki topográfiája 10.)

A Zselic mezsgyéjén. Mindszent-Godisa és társközségei. Szerk. Füzes Miklós. Mindszentgodisa Községi Közös Tanács, 1985 [1986], 311 l., 7 térk.

II. Népcsoportok

BENDA Kálmán: A moldvai csángó magyarok. = Confessio 1986. 3. sz. 59–65.

CSERES Tibor: Domokos Pál Péter koszorújához. = Életünk 1986. 12. sz. 1121–1123. [A moldvai magyarság sorsáról]

DOMOKOS Pál Péter: A moldvai magyarság történeti számadatai. = Honism 1986. 3. sz. 16–22.

GUNDA Béla: Egy csángó könyv jubileuma. = MN 1986. 171. sz. 4.

GUNDA Béla: The role of remigrants from America in Hungarian folk-life. = Sociologus 1986. 79–80.

GYÖRFFY István: A Fekete-Körösvölgyi magyarság. Szerk., a jegyzeteket írta és a fényképeket válogatta Gy. Ruitz Izabella. Az előszót Györffy György írta. Európa, Bp., 1986. 210 l.

HOPPÁL Mihály: Etnikus tudat és kisebbség. (Néprajzi kutatások az amerikai magyarság körében.) In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 2. 446–461.

HOPPÁL Mihály: Hagyományőrzés és azonosságtudat. Magyar munkásélet Amerikában. = Műhely 1986. 4. sz. 31–40.

IMRE Samu: Gondolatok a burgenlandi magyarságkutatásról. In: Hungarológiai Napok I. 16–25.

KRÍZA Ildikó: Etnikus szimbólumok az amerikai magyarok körében. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai. 2. 494–506.

LUKÁCS László: Althergebrachte Beziehungen des Volkes der Oberen Warth zu Transdanubien. = BurgHbl 1986. 4. sz. 191–197.

LUKÁCS László: Felső-Őrség népének régi kapcsolatai a Dunántúllal. In: Hungarológiai Napok I. 223–230.

SZAKÁCS József: A gyímesi csángók és építészetük. = Műev 1986. 3. sz. 176–186.

C. TÁRGYKÖRÖK

I. Település, építkezés, lakóház

BALASSA M. Iván: A Magyar Népi Építészeti Archívum, Magyar Népi Építészeti Kataszter. = Téka 1986. 1. sz. 20–21.

BALÁZS Géza: A csűr. = TM 1986. 2. sz. 12.

BALÁZS Géza: A kerített ház. = TM 1986. 6. sz. 40.

BALÁZS Géza: A kutak. = TM 1986. 5. sz. 12.

*BARABÁS Jenő: Fordulatok és korszakok a magyar népi építészetben. Bp., 1985. 281 l., 3 térk. [Akadémiai doktori értekezés, gépirat]

BARABÁS Jenő: A magyar népi építészet korszakai. In: A népi építészet védelme. 19–26.

BÍRÓ Friderika: Paraszti porta. Őrség, 1960-as évek. = História 1986. 5–6. sz. 37–38.

BÖSZÖRMÉNYI István: Volt egyszer egy kemence... A tűz és a tüzelőberendezések a népéletben. In: Palóc konyha. 1–10.

CSERI Miklós: A Bodrogköz népi építkezésének vázlata. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 29–36.

CSONKARÉTI Károly: Harangtornyok a Felső-Tisza vidékén. = Honism 1986. 4. sz. 38–41.

H. CSUKÁS Györgyi: Források, patakok hasznosítása a Káli-medence falvaiban, különös tekintettel a mosókra. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 33–38.

DÁM László: A lakóház táji változatainak és történeti fejlődésének problémái az Alföldön. = AranyJMúzK 1986. 237–252.

DÁM László–D. RÁCZ Magdolna: Lakóházak Dél-Gömörben. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 148 l., 16 t. (Gömör néprajza 7.)

DOBROSSY István–IGLÓDY Gyula: Koronauradalmi épületek Miskolcon a XIX. század elején. = HOMÉ 1986. 77–98 l., 1 mell. [Előzményt ld. HOMÉ 1982. 137–164.]

GÁL Gyula: A szilvásváradi Orbán-ház. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 57–64.

GAZDA Anikó: Ismert-e a magyar falu építészete? Bev. Kerényi József. = Falu 1986. 2. sz. 44–55.

GAZDA Ildikó: Veszprém megye falusi építészetéről. = Műev 1986. 1. sz. 76–85.

GRÁFIK Imre: Magyar tanyák – szlovák sortanyák? In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 170–186.

HEITLER László: Vörösmáli présházak. = Múzsák 1986. 1. sz. 32–33.

HOFFMANN Tamás: A középkori parasztporták építészete: Európa és Magyarország. In: A népi építészet védelme. 67–73.

JUHÁSZ Antal: Öttömös településtörténete. = MFMÉ 1986. 1. sz. 125–135.

KERESKÉNYI Miklós: Nagykállói ólaskertek és szállások a XVII–XVIII. században. = Ethn 1986. 1. sz. 45–74.

KERNER Gábor: A paraszti építészet változásai napjainkban. In: A népi építészet védelme. 35–37.

LUKÁCS László: A tanyásodás kezdetei a Mezőföldön. = AranyJMúzK 1986. 611–630.

A magyar népi építészet archívuma. Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, 1986. 91.

Műemlékértékű agrártörténeti emlékek. Mezőgazdasági Főiskola, Kaposvár, 1986. 25 l. [Lakóház, vízimalom, cselédház, magtár, istálló stb.]

NAGY Angéla: Nagyszüleink háza. In: Néprajzi füzet. 59–61.

NOVÁK László: Falvak, mezővárosok az Alföldön. = Honism 1986. 1. sz. 30–34.

NOVÁK László: Mozsgó és vonzáskörzete településnéprajza a XVIII–XX. században. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen, 1986. 154 l. (Folklor és etnográfia 29.)

NOVÁK László: Településnéprajz. Tanulmányok az Alföld településnéprajzához. Arany János Múzeum, Nagykőrös, 1986. 270 l. (Az Arany János Múzeum kismonográfiái 5.)

NOVÁK László: Településrendszer-típusok az Alföldön. = AranyJMúzK 1986. 573–583.

PÁLL István: A magyar lakóház középkori fejlődésének vázlata. = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 3. sz. 391–394.

PÁLL István: Történeti adatok a Taktaköz népi építkezéséhez. = HOMÉ 1986. 237–244.

PETERCSÁK Tivadar: Népi építkezés és lakáskultúra a Taktaközben. = MHOMK 1986. 116–119.

PINTÉR István: Dél-Gömör településnéprajza. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 171 l., 8 t. (Gömör néprajza 2.)

SELMECZI KOVÁCS Attila: A gerendavázas hidasról. = Nógrád 1986. 55. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SELMECZI KOVÁCS Attila: A terheskamra. = Nógrád 1986. 213. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SELMECZI László: A szállástól a faluig. (Adatok a magyarországi kunok településtörténetéhez.) = AranyJMúzK 1986. 193–213.

SISA Béla: Magyar települések fatornyai. In: A népi építészet védelme. 61–66.

SZABÓ László: A kertesség kérdése az Alföldön. = AranyJMúzK 1986. 586–598.

SZENTI Tibor: Tanyai istállók Hódmezővásárhelyen. = MFMÉ 1984/85-1/1986. 109–141.

TÓTH Ferenc: Melléképületek Makón a 18. század végén. = MFMÉ 1984/85-1/1986. 99–108.

VÁRAYNÉ BÍRÓ Ibolya: Az ásványrárói lakóház. = Téka 1986. 1. sz. 9–12.

VÖRÖS Attila: Nevezetes templom a Balog-völgyben. = Honism 1986. 5. sz. 48–50. [Zsip, Dél-Gömör]

II. Földművelés, növénytermesztés, erdőgazdálkodás, gazdasági eszközök

BELLON Tibor: Szabadalmas alföldi mezővárosok gazdálkodása a XVIII–XIX. században. = AranyJMúzK 1986. 505–531.

BODÓ Sándor: Hagyományos és mai tárgyak egy bükki falu családi gazdaságaiban. In: Az életmód változása egy bükki faluban. 124–127.

BÖRCSÖK Vince: Pálfi Ferenc számadáskönyve. = MFMÉ 1986-1. 87–107.

CSOMA Zsigmond: A kővágóörsi aszúborok és hírük. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 30–33.

CSOMA Zsigmond: A kővágóörsi ürmös és a törökök emléke: a mustméz. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 27–30.

CSOMA Zsigmond: A metszőolló megjelenése Magyarországon és nyugat-európai előzményei. = KEK 1986. 321–326.

CSOMA Zsigmond: Nászéjszakák bora: a somlai. Mezőgazdasági, Bp., 1986. 312 l.

FEJES Katalin: Erdőhasználat Bodonyban. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 5–18.

FODOR Ferenc: A napraforgó termelése, felhasználása és az olajsutulás Csólyospáloson. = MFMÉ 1986-1. 71–85.

*FÜLÖP Éva Mária: Szántódpuszta kapitalizmus kori agrártörténete 1848–1945. Siótour. Somogy megye Tanácsának Idegenforgalmi Hivatala, Szántódpuszta, 1985. 132 l. (Szántódi füzetek 9.)

FÜR Lajos: Az agrárkultúra megújulása és kiteljesedése az Alföldön 1848–1914. = AranyJMúzK 1986. 429–450.

GIDAY Kálmán: Szőreg dohánykertészete 1837-ben. = SzegediKM 1986. 1–2. sz. 73–78.

GÖTZ Csaba: A Hortobágy gazdasági hasznosításának eredményei. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 49–54.

GUNDA Béla: Observation on the beginning of plant cultivation. = Tools and Tillage 1986. 157–159. sz. 189.

HALÁSZ Péter: Rizstermelő közösségek Püspökladányban. = Honism 1986. 5. sz. 29–31.

KÓSA László: A gazdálkodáshoz kapcsolódó előítéletek egy háromnemzetiségű városban. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 219–225.

*D. KOVÁCS József: Fejezetek egy készülő szakdolgozatról. = Iródia 1985. 8. sz. 21–24. [A kender feldolgozása]

S. LACKOVITS Emőke: Asszonyok kertje... Adatok a köveskáli kisnemesi virágoskertekhez. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 38–43.

LISZKA József: Adalékok egy kisalföld-peremi község gazdálkodási rendszeréhez. = AranyJMúzK 1986. 631–648.

OROSZ István: Az alföldi mezővárosi parasztság termelési eljárásai a XVIII. században és a XIX. század első felében. = AranyJMúzK 1986. 403–428.

*PALÁDI-KOVÁCS Attila: Leaf-fodder in traditional Hungarian stock-breeding. = StudHung 1985. 129–135.

PETERCSÁK Tivadar: Az erdő szerepe Felsőtárkány életében. In: Az életmód változása egy bükki faluban. 128–136.

RÉFI OSZKÓ Magdolna: A Rétköz földhasznosítása a XIX. századi vízi munkálatok előtt. = AgrártörtSz 1986. 1–2. sz. 221–261.

*SELMECZI KOVÁCS Attila: A napraforgó termesztése Magyarországon. = AgrártörtSz 1985. 3–4. sz. 367–394.

SELMECZI KOVÁCS Attila: A részesaratás és bércséplés emlékei a Káli-medencében. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 44–48.

SISKA József: A bodrogközi termelő gazdálkodás évszázadai. = Széphalom 1986. 199–221.

SZILÁGYI Miklós: Családi és közösségi gazdálkodás változásai az alföldi mezővárosokban. = AranyJMúzK 1986. 533–546.

TAKÁCS Lajos: A tüskésborona készítése és használata Várongon. In: Dombóvári kalendárium 1985[1986]. 5–14.

VÁRHIDY Imre: A kukoricabetakarítás gépesítése a századfordulón. = Honism 1986. 2. sz. 38–42.

VECSERNYÉS János: A dohánytermelés munkafolyamatának leírása. 1. = CsMHHír 1986. 157–175.

III. Gyűjtögetés

HÁLA József: A Káli-medencében és környékén levő kis tavak vizének, valamint növény és állatvilágának hasznosításáról. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 60–66.

N. LÁSZLÓ Endre: Aranymosás a csallóközi Dunán. = Ttárs 1986. 8. sz. 24–27.

N. LÁSZLÓ Endre: Aranymosás a Dráván és a Murán. = BányászkohászL 1986. 5. sz. 336–344.

IV. Halászat

BEDEY Endre: A szolnoki Tisza szakasz és halászbérlői, halászai. = MúzL 51–52. sz. 1986. 82–93.

SOLYMOS Ede: Kenyérharc a vízért. = Dunatáj 1986. 2. sz. 5–9. [Halászat]

SZILÁGYI Miklós: A csongrádi halászati bérlő kisajátítása 1919-ben. = MCsvtört 1986. 58–62.

VIGA Gyula: Néhány adat a pácini Karcsa hasznosításához. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 63–72.

V. Vadászat

N. KISS István: Die bäuerliche Jagd im Königreich Ungarn 1500–1848. = ZfAA 1986. 1. sz. 69–79.

TAKÁCS Lajos: A jobbágyok vadászata a feudális kor végén. = AgrártörtSz 1986. 3–4. sz. 419–446.

VI. Állattartás, pásztorkodás

BALÁZS Géza: Az egyéni és háztáji juhászat Ároktőn. (Adalékok a juhászat mai formáihoz.) = MHOMK 1986. 146–155.

BALÁZS Géza: Élet a juhásztanyán. = TM 1986. 10. sz. 18.

FAGGYAS István: A búzaszalma felhasználása a keleméri juhtartásban. = MHOMK 1986. 164–165.

GELENCSÉR József: Őrzőgyerekek a Káli-medencében. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 48–56.

*JUHÁSZ Antal: Az állattartás szerepe Szeged mezőgazdaságában 1850 és 1914 között. In: MúzkutCsongrádm 1985. 66–74.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Egykori pásztorok. = Nógrád 1986. 96. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SELMECZI KOVÁCS Attila: Hagyományos állattartás. = Nógrád 1986. 89. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SZABADFALVI József: A paraszti állattartás és pásztorkodás kutatásának eredményei Ecsedi István munkásságában. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 15–19.

SZABADFALVI József: A pásztormigráció mint kultúraközvetítő. In: Árucsere és migráció. 51–56.

SZABADFALVI József: A sertéstenyésztés néprajzi kutatása Magyarországon. = HOMÉ 1986. 293–302.

SZIKORA András: Legeltetési rend Monokon a századelőn. = HOMÉ 1986. 303–316.

TAKÁCS Lajos: Sertésmakkoltatás Dél-Dunántúlon a XVIII. században. = SMM 1986. 125–142.

TAKÁTS Gyula: Somogyi pásztorvilág. Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, Kaposvár, 1986. 125 l., 1 térk. [Halászat, madarászat]

D. VARGA László: Adatok az Ung–Laborc–Latorca-mellék pásztorkodásához. = HOMÉ 1986. 317–342.

VIGA Gyula: A bükki pásztorkodás természetes enyhelyei. = MHOMK 1986. 156–161.

VII. Kereskedelem, vásárok, mértékek

Árucsere és migráció. A 75 éves Gunda Béla professzor tiszteletére. (A Tokajban 1985. október 28–29-én megrendezett tanácskozás anyaga.) Szerk. Szabadfalvi József, Viga Gyula. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 237 l. (A miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai 18.)

BALÁZS Géza: A piac. = TM 1986. 12. sz. 29.

BARNA Gábor: A búcsúvásár. In: Árucsere és migráció. 39–50.

BENCSIK János: Mezőgazdasági árucsere-kapcsolat Füzesgyarmat mezőváros paraszt-

gazdaságai és a környező vásártartó települések között. Adatok a paraszti állattartás ismeretéhez, 1835–1843. = BékésiÉ 1986. 2. sz. 182–189.

CSERI Miklós: Az építőanyag mint az árucsere tárgya. In: Árucsere és migráció. 205–231.

DANKÓ Imre: Árucsere és migráció. In: Árucsere és migráció. 11–19.

DUDÁS Lajos: Egy „képes" fejezet az Uránia történetéből. = Honism 1986. 2. sz. 21–23. [Kosaras tót. Tutajjal érkezett fák partra húzása ökrökkel. Gyümölcsvásár.]

GELENCSÉR József: A fehérvári marhavásárok cenzárjai. = Honism 1986. 6. sz. 49–51.

GRÁFIK Imre: Velemér völgyi gerencsérek. = VasiSz 1986. 3. sz. 381–388.

HIDVÉGI Lajos: Nem minden kurta kocsma kurtakocsma. = Honism 1986. 3. sz. 44–46.

*KRESZ Mária: Die Donau als Handelsweg für Hafnerware. Mit besonderer Berücksichtigung der Schüsselerzeugung von Mohács. In: Vergleichende Keramikforschung in Mittel- und Osteuropa. Kittsee 1984. 143–161.

S. LACKOVITS Emőke: A Balaton szerepe a paraszti árucserében. In: Árucsere és migráció. 165–174.

LUKÁCS László: Vándorkereskedelem a Mezőföldön. In: Árucsere és migráció. 116–127.

NÁDASI Éva: Piacközpontok és jellemzőik a Dél-Dunántúlon a századfordulótól napjainkig terjedő időszakban. In: Árucsere és migráció. 105–114.

PÁLL István: Árucsere a Tisza két partja között. In: Árucsere és migráció. 155–164.

PETERCSÁK Tivadar: A fa és erdei termékek az Északi-Középhegység és az Alföld közötti népi kereskedelemben. In: Árucsere és migráció. 233–237.

PRICKLER, Harald: Vas megye régi borűrmértékei az északnyugat-pannóniai mértékrendszer keretében. = VMM 1986. 74–106 l., 2 t.

ROMÁN János: A mértékek használatának vándorlása. In: Árucsere és migráció. 21–28.

SOLYMOS Ede: A dunai halászok árucsereviszonyai. In: Árucsere és migráció. 135–141.

SZABÓ Ferenc: Észak-Magyarország vásárra utaló helységnevei. = MHOMK 1986. 137–141.

SZTRINKÓ István: A tanyák és a város árucserekapcsolata: tanya–város migráció. In: Árucsere és migráció. 89–98.

VARGA Gábor: Adatok Debrecen és Hegyalja gazdasági kapcsolatainak történetéből. = MK 50. sz. 1986. 71–73.

VERES László: Az üveghuták felvevő piaca a 18–19. században. In: Árucsere és migráció. 129–133.

VIGA Gyula: A gyümölcs a népi árucserében. In: Árucsere és migráció. 175–194.

VIGA Gyula: Tevékenységi formák és a javak cseréje a Bükk-vidék népi kultúrájában. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 195 l. (Borsodi Kismonográfiák 23.)

VIII. Közlekedés, teherhordás, híradás

BALÁZS Géza: A bíró és a falurádió. = TM 1986. 9. sz. 41.

BENCSIK János: A folyók elválasztó, a révek összekötő szerepe a paraszti árucserében. In: Árucsere és migráció. 143–153.

BODÓ Sándor: A mezőgazdasági termelés igaereje Magyarországon 1895-ben. (Heves megyei kitekintéssel.) = EMÉ 1986. 187–201.

„Csúszó" Szőgyénből. = MHOMK 1986. 162–163.

*KAMODY Miklós: Észak-Magyarország hírközlésének története. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1985. 153 l. (Borsodi Kismonográfiák 22.)

PÁLL István: XIX. század végi adatok a szekérkészíttetéshez Panyoláról. = MK 50. sz. 1986. 73–79.

IX. Táplálkozás

BALÁZS Géza: Égetett szeszes italok készítése és fogyasztása a Közép-Tisza vidékén. = HOMÉ 1986. 273–288.

BALÁZS Géza: A szódás. = TM 1986. 11. sz. 30.

T. BERECZKI Ibolya: Népi táplálkozás Szolnok megyében. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 159 l. (Studia folkloristica et ethnographica 19.)

T. BERECZKI Ibolya: Süteményreceptek egy vezsenyi hagyatékból. = MúzL 53–54. sz. 1986. 108–126.

SZ. BOZÓKI Margit–SZABÓ József: Táplálkozási hagyományok Nagykónyiban II. = Népr. és Nyelvtud 1985–1986. 201–211. [Előzményt ld. uo. 1984. 85–97. és Néprajzi dolgozatok 43. sz. 86–97.]

DURAY Éva: A háztartás használati eszközei. In: Palóc konyha. 11–19.

FARKAS Gábor: Kenyérsütés Bodonyban. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 27–37.

FAZEKAS Mihály: A karcagi kenyér, kalács és egyéb süteményfélék. = MúzL 51–52. sz. 1986. 123–145.

*FAZEKAS Mónika–LAKATOS Mónika: Adalékok a hagyományos népi táplálkozás ismeretéhez Kéménden. = Iródia 1985. 8. sz. 13–16.

SCHWALM Edit: A népi táplálkozás változása Felsőtárkányon. In: Az életmód változása egy bükki faluban. 137–146.

SÓFALVINÉ TAMÁS Márta: Néhány étel káposztából. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 58–60.

SZABÓ Ildikó: Kenyérsütés Kéménden. In: Néprajzi füzet. 12–15.

SZITTÁNÉ GYEVNÁR Éva: Gyümölcsaszalás és lekvárfőzés Szilvásváradon. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 19–26.

SZŰCS Judit: A kásák, a lepények, a kenyér és a tésztafélék Szentesen. = MFMÉ 1986-1. 51–69.

X. Népi technológia, malom

BESZÉDES Valéria: Az oromi szélmalom és a hozzá kapcsolódó szakkifejezések. = Üzenet 1986. 7–8. sz. 435–438.

CSEPREGI H. Kázmér: Az utolsó vízimalmok a Szamoson. = Műev 1986. 4. sz. 288–291.
CSŐSZ SZABÓ István: Kurta vitorlájú malom. = Múzsák 1986. 3. sz. 6–7.
CSŐSZ SZABÓ István: Vízimalmok a Körösök vidékén. = Múzsák 1986. 4. sz. 8–9.
IGLÓI Gyula: A miskolci Belgrád-malom. = MHOMK 1986. 71–79.
MÓRÓ Mária Anna: Baranya vármegye malmai 1785/86-ban. = BarHelytörtír 1985/1986. 439–474.
PÁLL István: Tégla- és cserépégetés Szabolcs megyében a XIX. század első felében. = MK 50. sz. 1986. 66–71.
SABJÁN Tibor: Szélmalom Dusnokról. = Téka 1986. 2. sz. 16–19.
ZÁKONY Ferenc: A csopaki vízimalom. = Honism 1986. 6. sz. 39–41.

XI. Népművészet

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK

DOMANOVSZKY György: Hungarian folk art. Caption. Akadémiai, Bp., 1986. 66 l. [Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete 3. kötetenként.]
MALONYAY Dezső: A dunántúli magyar nép művészete. Veszprém, Zala, Somogy, Tolna. Helikon, Bp., 1986. 370 l., 127 t. (A magyar nép művészete 4.) [Hasonmás kiadás]
Népművészet. Pécs-Baranya. A népművészeti hagyományok ápolása napjainkig. Összeáll. Andrásfalvy Bertalan. Fotó Lantos Miklós. Baranya M. Idegenforgalmi Hivatala, Pécs, 1986. 40 l., 106 t. (Pécs-baranyai minikönyvek 4.)
SZTRINKÓ István: Kecskemét és a Kiskunság népművészete. Vak Bottyán Múzeum, Vác, 1986. 12 l.

b) FARAGÁS, FESTÉS

BALÁZS Géza: A kórósi templom. Kazettás famennyezetek. = TM 1986. 12. sz. 2.
BOROSS Marietta: Napot tett az üveg alá. = Múzsák 1986. 2. sz. 16–17.
KÁLLAI Géza: Szent László fája. = Vság 1986. 8. sz. 86–99. [A Szent László-legenda falképi ábrázolásairól]
PINTÉR István: Népies üvegképek Nyugat-Magyarországon. = Zalaigyűjt 1986. 131–150.
CS. SCHWALM Edit: A két Kapoli faragásai az egri múzeumban. = EMÉ 1986. 203–229.
SZIGETVÁRI János: Festett famennyezetek református templomokban Dél-Baranyában. In: A népi építészet védelme. 117–128.
VEREBÉLYI Kincső: Arma Christi. = Múzsák 1986. 2. sz. 12–13. [Türelemüveg, festészet, faragás]
VIGA Gyula: Nagy Pál Miklós faragott botja a Béres Béla-gyűjteményben. = HOMÉ 1986. 289–292.

c) HÍMZÉS

BESZPRÉMY Józsefné: Dunántúli szabadrajzú hímzések. = VHK 1986. 1–2. sz. 64–67.

SEBES András: Fogaras vidéki inghímzések. = CîntRom 1986. 10. sz. 62.

d) SZÖVÉS

KERECSÉNYI Edit: Dél-zalai hímes szőttesek. I. Takácsszőttesek. = Zalaigyűjt 1986. 243–272.

SISKA József: A Bodrogköz népi textilművészete. Rákóczi Múzeum Baráti Köre, Sárospatak, 1986. 41 l. (A sárospataki Rákóczi Múzeum füzetei 26.)

XII. Mesterség, kézmű- és kisipar

BAKONYI Béla: Adatok az abaújszántói csizmadiaipar múltjához. = HOMÉ 1986. 139–151.

BALÁZS György: A népi mesterségek műhelyei, építményei. In: A népi építészet védelme. 81–85.

BODÓ Sándor: A mesterlegény-vándorlás és a kézműves áru. In: Árucsere és migráció. 65–69.

HAJAS Andrea: A nagykanizsai kovácsmesterség szakszókincse. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 111 l. (Magyar csoportnyelvi dolgozatok 27.)

HÁLA József: Archaic methods for lithing fire in the Carpathian Basin with special regard to the use of siliceous materials. In: Papers for the International Conference on prehistoric flint mining and lithic raw material identification in the Carpathian Basin. Ed. T. Bíró Katalin. Bp.–Sümeg, 1986. 323–342.

JUHÁSZ Antal: Vásározási körzetek és iparos-migráció a Dél-Alföldön. In: Árucsere és migráció. 99–104.

KOVÁCS Károly: A paraszti kisipar Poroszlón. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 39–56.

KURUCZ Enikő: Késes műhely Nagykőrösről. = Téka 1986. 1. sz. 15–19.

LUKOVSZKY Ilona: Bőrmívesség. Múzsák, Bp., 1986. 108 l. (Kaptár)

NAGY Vera: A mindszenti takácsmesterség. = MFMÉ 1986-1. 109–124.

SZABADFALVI József: Mézeskalácsosság Debrecenben. Déri Múzeum, Debrecen, 1986. 135 l. (Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok közleményei 46.)

SZATYOR Győző: Faművesség. Mezőgazdasági, Bp., 1986. 167 l. (Mindennapi hagyomány)

TÓTH Judit: Paplankészítés Kunszentmártonban. = MúzL 51–52. sz. 1986. 146–153.

VARGA Gyula: Debreceni szíjgyártók. Kathy László, Kádár Gyula. Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága, Debrecen, 1986. 59 l., 15 t. (A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok közleményei 45.)

VERES László: Üvegmetszés és gravírozás a XIX. században. = MHOMK 1986. 80–85.
VIGA Gyula: Kőmunkák egy bükkalji faluban. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1985 [1986]. 124 l. (Studia folkloristica et ethnographica 17.)

XIII. Bútor és lakáskultúra

KOVÁCS Zita: Magyar bútornevek. Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport Névkutató Munkaközössége, Bp., 1986. 38 l. (Magyar névtani dolgozatok 60.)

XIV. Kerámia

BÖSZÖRMÉNYI István: Egy gömöri fazekasról. = Honism 1986. 6. sz. 53. [Kártik János fazekasmester]
GONDA György: Az alsó-őrségi gerencsérség. = VasiSz 1986. 3. sz. 376–377.
KARDALUS János: Fazekasok iskolája. = A Hét 1986. 46. sz. 4.
KÓS Károly: A züricvölgyi gerencsérség. = VasiSz 1986. 3. sz. 388–421.
KRESZ Mária: Bevezetés. = VasiSz 1986. 3. sz. 378–388. [Kós Károly: A züricvölgyi gerencsérség c. írásának méltatása]
LANTOSNÉ IMRE Mária: Egy bakócai fazekascsalád. In: A Zselic mezsgyéjén. 273–286.
SZABADFALVI József: A magyar feketekerámia. Rajz Schöberl Magdolna. Corvina, Bp., 1986. 87 l., 48 t. (Magyar népművészet)
P. SZALAY Emőke: Debreceni tálak, tányérok. = DMÉ 1985/1986. 223–239.
Vallomás a munkáról. Beszélgetés Busi Lajossal és Gonda Istvánnal. = MúzL 51–52. sz. 1986. 154–162. [Fazekasok]

XV. Viselet, ékszer

CSÓKÁS Ferenc: Bokréták – kalapdíszek – szalagok. = Hét 1986. 38. sz. 24. [Bény]
FÜGEDI Márta: Árucsere útján terjedő elemek az észak-magyarországi viseletben. In: Árucsere és migráció. 197–203.
JÓKAI Mária: Bokréták – kalapdíszek – szalagok. 1–15. = Hét 1986. 26–37. sz.; 41–43. sz. 24. [Szlovákiai magyar népviseletek]
KAPROS Márta: Kisgyermekek népviselete az Ipoly menti falvakban. = Pal 1986. 1. sz. 32–38.
LAPU Istvánné: Viseletek és szokások Zsámbokon. Közreadja, összeáll., a szöveget gondozta Korkes Zsuzsa. Petőfi Múzeum, Aszód, 1986. 227 l. (Múzeumi füzetek 33.)
MÉRY Margit: Bokréták – kalapdíszek – szalagok. 1–2. = Hét 1986. 39–40. sz. 24.
SELMECZI KOVÁCS Attila: Régi női viselet. = Nógrád 1986. 130. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SELMECZI KOVÁCS Attila: Változó férfiviselet. = Nógrád 1986. 47. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

ÚJVÁRY Ferenc: Boldog község népviselete. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 87–91.

VEREBÉLYI Kincső: Ruha teszi az embert? = Múzsák 1986. 1. sz. 11–12.

XVI. Társadalom, társadalomnéprajz

a) TÖRTÉNETI ÉS ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

Agrárszocializmus Magyarországon. Az 1981. május 5–6-án Orosházán tartott tudományos ülésszak előadásai és hozzászólásai. Szerk. Szabó Ferenc. Békés Megyei Tanács V.B. Tudományos Koordinációs Szakbizottsága, Békéscsaba–Orosháza, 1986. 210 l.

BÁRTH János: Magyarország népességének felekezeti megoszlása a 19–20. században. = Cumania 1986. 201–224.

FÜR Lajos: Az agrárkultúra megújulása az Alföldön. 1848–1914. = Fo 1986. 1. sz. 31–40.

GUNST Péter: Tiszazug. Kísérlet a gyilkossági ügyek társadalomtörténeti elemzésére. = Vság 1986. 10. sz. 89–97.

HENKEI Gyula: Adatok a csongrádiak antropológiájához és társadalmi néprajzához. = MCsvtört 1986. 39–52.

PÁLL István: A Taktaköz néprajzi képe az 1772-es úrbéri összeírások alapján. = MHOMK 1986. 103–108.

ROZS András: Kopács község úrbéri panaszai a 19. század első felében. = BarHelytörtír 1985/1986. 169–192.

SISKA József: A Bodrogköz népmozgalma. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 9–20.

SZABÓ László: A falusi közösségek belső tagoltsága. = AranyJMúzK 1986. 457–503.

SZABÓ László: Kapcsolatok rendszere a Káli-medence falvaiban. (Tanácskozás Kővágóörsön 1986. szeptember 20–21.) = NH 1986. 2. sz. 48–50.

SZABÓ László: A népi társadalom változásai az Alsó-Garam mente magyar falvaiban, 1900–1974. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 96 l. (Folklor és etnográfia 25.)

SZABÓ Zoltán: A tardi helyzet. Cifra nyomorúság. Sajtó alá rend. és az utószót írta Huszár Tibor, Akadémiai–Kossuth–Magvető, Bp., 1986. 239, 282, XIX l., 30 t. [Az 1937-ben és 1938-ban kiadott művek reprintje]

SZÉKELYNÉ KŐRÖSI Ilona: Egy kecskeméti háziasszony számadáskönyve 1826–27-ből. = Cumánia 1986. 145–168.

*SZŰCS Judit: A népi társadalom vizsgálata a malom életében. = MúzkutCsongrádm 1985. 43–50.

SZŰCS Judit: A társadalmi rétegződés és a táplálkozás összefüggése Szentesen. = MFMÉ 1984/85-2/1986. 167–178.

b) JELENKUTATÁS – A MAI MAGYAR FALU TÁRSADALMA

*Az agráréletmód változása. Néprajzi változásvizsgálatok. Előszó: Juhász Antal. Megyei Művelődési Központ, Szeged, 1985. 64 l. [Az 1985. április 22-én, Szegeden rendezett konferencia előadásai]

BERÉNYI István: A falusi társadalom átalakulása Királyhegyes példáján. = AranyJMúzK 1986. 751–762.

Az életmód változása egy bükki faluban. Az 1985. május 23-án megrendezett felsőtárkányi néprajzi tájkonferencia anyaga. Szerk. Petercsák Tivadar. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Heves Megyei Szervezete, Bp.–Eger, 1986. 147 l. (Néprajzi tájkonferenciák Heves megyében 4.)

KATONA Imre: Átalakuló és átalakult parasztélet. (Néprajzi változásvizsgálatok.) = Fo 1986. 1. sz. 14–25.

*KATONA Imre: Az új agrárnépesség kialakulása Magyarországon 1945 után. Néprajzi változásvizsgálatok. In: Az agráréletmód változása. 6–23.

KOVÁCS Teréz: Egy falu társadalmának átalakulása Kerekegyháza példáján. = AranyJMúzK 1986. 843–851.

MOLNÁR Mária: Egy borsod megyei község társadalmi átrétegződése, Borsodgeszt 1945–1978. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 63 l. (A miskolci Herman Ottó Múzeum kiadványai 20.)

NAGY Olga: A változó paraszti értékrend. = Kor 1986. 7. sz. 511–515.

*SZABÓ László: A parasztság mai jellemvonásai. In: Az agráréletmód változása. 24–41.

SZABÓ Piroska: Problemy adaptacii „individual'nogo" hozjaistva k socialističeskim proizvodstvennym otnosčenijam. = DocEthn 1986. 139–146.

SZARVAS Zsuzsa: A háztartások eszközkészletének átalakulása és az életmódváltozás összefüggései Szeremlén. = Cumania 1986. 293–337.

*SZENTI Tibor: A gazdálkodás és az életmód változása a vásárhelyi tanyavilágban 1945 után. In: Az agráréletmód változása. 54–64.

SZILÁGYI Miklós: Új elemek a parasztság kultúrájában. = Fo 1986. 1. sz. 41–46.

TOMKA Miklós: Vallási változás Magyarországon. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 572–600.

c) CSALÁD, CSALÁDSZERVEZET, ROKONSÁG

BENKŐ Éva: Nagycsalád a Medvesalján. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 91 l. (Gömör néprajza 4.)

FARAGÓ Tamás: Házasság, család, háztartás és munkaszervezet. Pilis, Budakörnyék, 1724–1779. Andorka Rudolf: Az európai nagy pestisjárványok. Dányi Dezső: Az első magyarországi népszámlálás. Központi Statisztikai Hivatal, Bp., 1985 [1986]. (A Központi Statisztikai Hivatal Népességtudományi Kutató Intézetének történeti demográfiai füzetei 2.)

FEHÉR Ágnes: Debrecen néhány szabadegyházi közösségének családmodellje. = DMÉ 1985/1986. 273–279.

JÁVOR Kata: Cem'ja rabota v dvuh sovremennyh vengerskih derevnjah. = DocEthn 1986. 45–50.

KISS Mária: A műrokonság délszláv–magyar párhuzamaihoz. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 3. 774–780.

MÁRKUS István: Egy élet társadalomrajza. 1. Túri Janka, nagyanyám (és a Túryak). = Fo 1986. 1. sz. 50–60.

P. SZALAY Emőke: Debreceni fazekasok családi kapcsolatai a XVIII–XIX. században. = H-BMLÉ 1986. 47–58.

d) NEMEK, KORCSOPORTOK

BARABÁS László: A gyermekkor akusztikája. = TETT 1986. 3. sz. 35–39.

*KÁPLÓCZKY Bea: A gyermek helye és feladatai a kéméndi családban. = Iródia 1985. 8. sz. 9–12.

KÓSA László: Gyerekcsere és nyelvtanulás. In: Tanulmányok a magyar–lengyel történelmi és irodalmi kapcsolatok köréből. Emlékkönyv Wacław Felczak 70. születésnapjára. MTA Irodalomtudományi Intézete, Bp., 1986. 175–181.

ŐRSZIGETHY Erzsébet: Asszonyok férfisorban. Szépirodalmi, Bp., 1986. 101 l., 16 t. (Magyarország felfedezése) [Hévízgyörk]

TÁTRAI Zsuzsanna: Izmenenija v strukture i očenke ženskogo truda. = DocEthn 1986. 165–174.

e) OSZTÁLYOK, RÉTEGEK

BÁRTH János: A parasztközösség önigazgatása egy erdélyi magyar faluban. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 2. 363–373.

GERELYES Ede: Városi- és munkáséletmód a XIV. Honismereti Akadémia napirendjén. = Honism 1986. 6. sz. 4–6.

GUNST Péter: A paraszti életforma a XX. század első felében. = AgrártörtSz 1986. 3–4. sz. 491–565.

HOFFMANN Tamás: Az első civilizációk és a parasztok – az agrárkultúra öröksége. = AgrártörtSz 1986. 3–4. sz. 357–418.

B. KOVÁCS István: Néprajzi tájékozódás a gömöri kisnemesek utódai között. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 3. 809–822.

KOVÁCS Nándor: Mai summások. = Vság 1986. 3. sz. 87–94.

MARUZS János: Gyermekkori summás emlékeim. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 65–86.

VIGA Gyula: Bükk-vidéki adatok a paraszti munkaerő migrációjához. = MHOMK 1986. 125–130.

f) INTÉZMÉNYEK

1. *Iskola, oktatás*

DOMOKOS Pál Péter: Énektanítás Csíksomlyón a 18. század elején. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 395–417.

*Hajdú-bihari iskolák. Összeáll. és a bevezetést írta Mervó Zoltánné. Hajdú-Bihar megyei Levéltár, Debrecen, 1985. 101 l. (A Hajdú-Bihar Megyei Levéltár közleményei 22.)

HUDI József: Egyházlátogatás a Káli-medence református iskoláiban 1867-ben. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 13–18.

KURUCZ János: A rákhegyi iskola története. = Honism 1986. 1. sz. 44–50.

2. *Katonaság*

CSORBA Csaba: A gesztelyi Váradi Balázs feljegyzései a hadifogságban. = MHOMK 1986. 93–97.

PAPP Izabella: A jászkunok katonaállítása 1735-ben. (Egy régi „levéltári segédlet" nyomán.) = MúzL 53–54. sz. 1986. 20–46.

3. *Céhek*

NÁDASDY Lajos: A falusi és mezővárosi céhes kézműipar helyzete Vas megyében a 19. században. = VasiSz 1986. 1. sz. 96–121.; 2. sz. 261–283.; 4. sz. 576–597.

SZABÓ Péter: A céhek tárgyi emlékei a győri Xántus János Múzeum gyűjteményében. 2. A pecsétnyomók. = Arrabona 1986. 129–184.

4. *Bánya, bányászat*

GERGELY Ernő: A magyarországi bányásztársadalom története 1867-ig. Műszaki, Bp., 1986. 327 l.

*NAGY Károly: Somsálybánya története 1900–1980. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1985. 144 l.

SZVIRCSEK Ferenc: Bányászati tevékenység történetének vizsgálata az etesi bányavidéken. Nógrád megyei Múzeumi Igazgatóság, Salgótarján, 1986. 119 l. (Múzeumi értekező 3.)

5. *Ipar*

BARTA Györgyi: Az Alföld falusi ipara. = Alftan 1986. 165–186.

6. *Egyesületek, társulások*

HAGYMÁSY Sándor: Legeltetési intézmények Túrkevén. = MúzL 53–54. sz. 1986. 80–107.

HUSZKA Lajos: A Szeged-szatymazi Gazdakör története 1–2. = MFMÉ 1984/85-1/ 1986. 235–252.; 1986-1. 237–268.

MÁRFI Attila: Baranya vármegye egyesületei (1867–1914) 1. = BarHelytörtír 1985/ 1986. 193–214.

SZŰCS Ernő: A debreceni tűzoltóság története. = Honism 1986. 6. sz. 35–38.

XVII. Jog

BÉRES András: Debrecen város fekete könyve helytörténeti forrásértéke. = H-BMLÉ 1986. 153–166.

P. KOVÁCS Imre: A hosszúperesztegi helytörvény 1846-ból. = VasiSz 1986. 2. sz. 297–306.

B. KOVÁCS István: Erkölcs és fegyelmezés a felsővályi egyházban a jobbágyfelszabadítás előtt. = HOMÉ 1986. 99–112.

NAGY Ibolya: Végrendeletek és temetkezés Szentesen a 19. században. = MFMÉ 1984/85-1/1986. 179–192.

SZENTI Tibor: Orosházi és vásárhelyi feudális kori becsük tanulsága. = AranyJMúzK 1986. 547–561.

SZILÁGYI Miklós: A mindszent-algyői uradalom halászati szerződései (1832–1861). = MFMÉ 1984/85-1/1986. 143–166.

XVIII. Néphit, vallás, mitológia

BALÁZS Géza: Boszorkányok. = TM 1986. 3. sz. 31.

BALÁZS Géza: Hiedelmek a pálinkával kapcsolatban. = TM 1986. 4. sz. 41.

BARNA Gábor: A magyar búcsújárás interetnikus vonatkozásai. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 3. 677–685.

BARTHA Elek: A bizánci liturgia nyomai a néphagyományban. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 312–327.

BARTHA Elek: Parasztprófétáik, vallásos parasztközösségek. = MK 51. sz. 1986. 66–68.

BENEDECZKI Erzsébet: Az utolsó keceli garabonciás. = PMHKözl 1986. 23–31.

BERNÁTH Béla: „Felakasztom a füstre." A boszorkányhitről, rontásokról és azok gyógyításáról. – Kísérlet e hiedelmek magyarázatára. = Fo 1986. 9. sz. 33–39.

CSERBÁK András: A magyar görög katolikus népi vallásosság művelődéstörténeti háttere. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 275–311.

DÖMÖTÖR Ákos: Csodajelek. Példázatok a 16–17. századi evangélikus prédikációkban. = Diakonia 1986. 1. sz. 80–84.

*DÖMÖTÖR Ákos: A példázatok fejlődéstendenciái a protestáns igehirdetésben. = TheolSz 1985. 6. sz. 326–334.
*DÖMÖTÖR Ákos: A példázatok természetrajza a protestáns szentbeszédekben. = TheolSz 1985. 1. sz. 15–21.
DÖMÖTÖR Tekla: A magyarországi ördög-ikonográfia problémái. = Ethn 1986. 2–3. 296–309.
ERDŐ Péter: Magyar egyházjogi népszokások, az offerálás. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 252–274.
FEHÉR Ágnes: Vallási endogámia a szabadegyházi közösségekben. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 557–571.
FRANKOVICS György: Néhány párhuzam a kovácsról a szerbek, a horvátok és a magyarok hiedelmében. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 154–161.
HÁLA József: Ásványokkal és kőzetekkel kapcsolatos néprajzi adatok a Börzsönyből és környékéről. = Ásványgyfigy 1985/1986. 73–75. [Hiedelmek: „Golyóbisok" és „Szűz Mária gyöngyei", „forrasztókő", vízmelegítés felforrósított kövekkel, kövek a síron, „mennykő", „Jézus lábnyomai" és az „óriás lépések"]
JÁDI Ferenc: A népi vallásosság pszichopatológiája. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 516–556.
JUNG Károly: A garabonciás a magyar és horvát néphagyományban. Egy hosszabb tanulmány vázlata. = Üzenet 1986. 12. sz. 760–764.
KATONA Imre: Kik voltak az egri újkeresztények? = Napj 1986. 10. sz. 36–38.
KLANICZAY Gábor: Boszorkányhit, boszorkányvád, boszorkányüldözés a XVI–XVIII. században. = Ethn 1986. 2–3. sz. 257–295.
KRUPA András: Paralelizmusok a Békés megyei magyarok és szlovákok hiedelemvilágában. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 226–233.
MADAR Ilona: Adatok a felsőőri reformátusok vallásosságához. In: Hungarológiai Napok I. 187–200.
MAGYAR László: Hogyan repülnek a boszorkányok? = ÉT 1986. 38. sz. 1193–1194.
MARCZELL Béla: Adatok a csallóközi hiedelmekhez. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 2. 554–563.
MAROSI Ernő: Megjegyzések a középkori magyarországi művészet liturgiai vonatkozásaihoz. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 88–116.
„Mert ezt Isten hagyta..." Tanulmányok a népi vallásosság köréből. Szerk. Tüskés Gábor. Magvető, Bp., 1986. 636 l.
*MINÁROVITS János: Tűzmegelőzéssel és tűzoltással kapcsolatos babonák. = TűzMÉ 1985. 79–97.
MOLNÁR Ambrus: A hajdúhadházi Szent Emberek és Szent Asszonyok Társasága. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 418–443.
MOLNÁR István: Boszorkányok kertje. Boszorkányszombat. = ÚjT 1986. 32–33. sz. 16–17.
MOLNÁR István: Boszorkányok pörölye. = ÚjT 1986. 28. sz. 16–17.
MOLNÁR István: Démonománia. = ÚjT 1986. 29. sz. 16–17.
MOLNÁR István: Démonománia. = Vil 1986. 6. sz. 379–389.

MOLNÁR István: Szerelmi varázslatok. = ÚjT 1986. 35. sz. 18–19.

MORVAY Péter: Látogató Moldvából. = Honism 1986. 2. sz. 55–56. [Jánó Ilona csángó halottlátó]

S. NAGY Katalin: Kabalisztikus tárgyak. = KultKöz 1986. 4. sz. 29–37.

NAGY Olga: Vallásos élet Havadon. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 496–515.

ÖKRÖSNÉ BARTHA Júlia: A boszorkányság Karcagon. = MúzL 53–54. sz. 1986. 132–140.

PÓCS Éva: A „gonoszűzés" mágikus és vallásos szövegei. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 213–251.

PÓCS Éva: Tündér és boszorkány Délkelet- és Közép-Európa határán. = Ethn 1986. 2–3. sz. 177–256.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Hajdanvolt „vendégség". = Nógrád 1986. 137. sz. 4. (Kis palóc néprajz) [Búcsú]

SOLYMÁR Imre: „Elnémult harang", „bús rom". A szakrális képekből történő politikai szimbólumépítés, mítoszteremtés völgységi vonatkozásai (1934–1945). = Dunatáj 1986. 2. sz. 35–45.

SZENDREY Ákos: A magyar néphit boszorkánya. Szerk., a szómagyarázatokat és a helynévmutatót készítette Fazekas István. A bev. tanulmányt írta Sándor István. Magvető, Bp., 1986. 401 l., 16 t.

SZIGETI Jenő: A békési paraszt-ecclesiolák válsága és a baptista gyülekezet megalakulása, 1890–1891. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 444–478.

SZILÁRDFY Zoltán: A Szeged-alsóvárosi templom Purgatórium-oltárának ikonográfiája. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 357–376.

TÜSKÉS Gábor: Búcsújárás a barokk kori Magyarországon a mirákulumirodalom tükrében. 1–2. Bp., 1986, 481 l., 41 táblázat, 26 t., 68 térk. [Kandidátusi értekezés, gépirat]

TÜSKÉS Gábor: Räume und Schichten der barockzeitlichen Heiligenverehrung in Ungarn. = ÖZfV 1986. 1. sz. 1–16.

XIX. Orvoslás, állatgyógyítás, természetismeret

ANGYAL Béla: Egy kamocsai asszony gyógyító tudománya és hiedelemmondái. In: Néprajzi füzet. 17–41.

BÁRTH János: Időjósló feljegyzés 1771-ből. = Honism 1986. 6. sz. 33–34.

Csízió vagyis a csillagászati tudománynak rövid értelmes leírása. A függeléket írta Borsa Gedeon. A kéziratot átnézte Verebélyi Kincső. Mezőgazdasági, Bp., 1986. 187 l.

DANTER Izabella: Népi gyógyítás a Csallóközben: Csilizköz. In: III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 2. 407–414.

GUNDA Béla: Gyógynövények – népi gyógyorvosok. = MN 1986. 189. sz. 4.

KÓCZIÁN Géza: A népi fitoterápia néhány fontosabb gyógynövénye Dél-Somogyban. = SomHonHír 1986. 1. sz. 37–44.

OLÁH Andor: „Az idő a gazda mindenütt..." Népi természetismeret, időjósló megfigyelések és hiedelmek. Mezőgazdasági, Bp., 1986. 142 l.

OLÁH Andor: „Új hold új király!" A magyar népi orvoslás életrajza. Gondolat, Bp., 1986. 305 l.

SÓFALVINÉ TAMÁS Márta: Embergyógyítás növényekkel. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 57–58.

SURÁNYI Dezső: Az ősi magyar hitvilág növényei. = Fo 1986. 8. sz. 54–62.

*SZILÁGYI Miklós: A boszorkányperek orvostörténelmi háttere Tolna megye Duna menti községeiben. = OtK 1984. 1–2. sz. 61–74.

TÓTH József: Gyógynövények és hasznosításuk Oladon. = VHK 1986. 1–2. sz. 82–90.

XX. Szokás

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK, VEGYES TARTALMÚ ÍRÁSOK

DÖMÖTÖR Tekla: Régi és mai magyar népszokások. Tankönyvkiadó, Bp., 1986. 163 l., VIII t. (Néprajz mindenkinek 3.)

*EGYÜD Árpád: Szántódpuszta és környéke szájhagyománya. Siótour. Somogy megyei Tanács Idegenforgalmi Hivatala, Szántódpuszta, 1985. 116 l. (Szántódi füzetek 12.)

SZABÓ Andrásné–MOLNÁR Klára: Páty lakói, szokásai. In: Páty. Fejezetek a község történetéből. 107–154.

SZIGETI György: Hagyományos népszokások Apátfalván 2. = MFMÉ 1984/85-2/1986. 193–214. [1. közleményt ld. uo. 1982/83-1/1985. 191–207.]

TÁTRAI Zsuzsanna: Osztrák–magyar interetnikus kapcsolatok a jeles napi szokásokban. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 295–303.

VASAS Samu–SALAMON Anikó: Kalotaszegi ünnepek. Gondolat, Bp., 1986. 455 l., 24 t.

b) EMBERI ÉLET

Bábaasszony az Ipoly mentén. Elmondta Kelemen Anna. Lejegyezte Z. Urbán Aladár. = Honism 1986. 2. sz. 42–44.

BAKÓ Ferenc: A szerelmi ajándék formái Felsőtárkányon. In: Az életmód változása egy bükki faluban. 9–19.

BALÁZS Lajos: A lakodalom hangjai. = TETT 1986. 3. sz. 29–32.

BENKŐ Mihály: An ancient burial custom. = NHQu 1986. 104. sz. 128–130.

BOLYKINÉ SZABÓ Marianna: Halotti, temetési szokások Mátraderecskén. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 108–128.

SZ. BOZÓKI Margit: Lakodalmi szokások Nagykónyiban. = Dunatáj 1986. 2. sz. 11–34.

CSŐSZ-SZABÓ István: A tiszaladányi temető és a temetés. = MHOMK 1986. 120–124.

DOBSZAY László: A középkori magyar temetés maradványai az erdélyi néphagyományban. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 189–210.

FELHŐSNÉ CSISZÁR Sarolta: Temetkezési szokások a Beregi-Tiszaháton. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 196 l. (Studia folkloristica et ethnographica 20.)

KAPROS Márta: A születés szokásai és hiedelmei az Ipoly mentén. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 380 l.

KAPROS Márta: A születés szokásai és hiedelmei az Ipoly menti falvakban. = BHH 1986. 1–2. sz. 18–30.

MARKOS Györgyi: A születés hagyományai Makón. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 105 l. (Folklor és etnográfia 27.)

*MARKOS Györgyi: A terhességgel kapcsolatos szokások Makón. = MúzkutCsongrádm 1985. 58–65.

SCHEIBER Sándor: Asztalból koporsó. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 348–353.

SELMECZI KOVÁCS Attila: Születési szokások. = Nógrád 1986. 18. sz. 4. (Kis palóc néprajz)

SZABÓ Imréné: Fedémesi lakodalmak. In: Néprajzi dolgozatok Heves megyéből. 93–107.

SZÉMAN Zsuzsa: A párválasztás, a párkapcsolatok és a családi élet változása Felsőtárkányon. In: Az életmód változása egy bükki faluban. 20–123.

ULLMANN Péter: Halottvirrasztás egy mai erdélyi faluban. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 481–495.

VIRT István: A moldvai, a zoboralji és a gyímesi magyarok temetkezési szokásai. = PMHKözl 1986. 14–22.

WIRTH Péter: Temetők népművészete. In: A népi építészet védelme. 75–80.

c) AZ ESZTENDŐ

BARNA Gábor: Karácsony az ungi Tiszaháton. = Confessio 1986. 4. sz. 100–104.

BECK Zoltán: Az év jeles napjai a battonyai magyarságnál. 1–2. (januártól októberig.) = MK 50., 51. sz. 1986. 83–88., 68–71.

GULYÁS Éva: Egy őszi pásztorünnep és európai párhuzamai. (Adatok a Vendel-kultusz magyarországi kutatásához.) Damjanich Múzeum, Szolnok, 1986. 148 l. (Szolnok megyei múzeumi közlemények 42.)

POMOGYI József: Hej, regü. = VHK 1986. 1–2. sz. 68–69. [A regölésről]

d) MUNKAVÉGZÉSHEZ KÖTŐDŐ SZOKÁSOK

BALÁZS Géza: Disznóölés. = TM 1986. 1. sz. 18.

FISTER Magda: Mit rejt a harangszoknya? = Hét 1986. 45. sz. 6–7. [Szüreti ünnepség Somorján]

NAGY Géza: Társasmunkák a Bodrogközben. In: Fejezetek a Bodrogköz néprajzából. 51–62.

e) EGYÉB

BODÓ Julianna: Színes és hangos forgatag. = TETT 1986. 3. sz. 24–26. [A vásári jellegű népi ünnepekről és a vásári beszédről]

CSÍK Antal: Majsai harangok és harangozók. = Honism 1986. 3. sz. 43–44.
VEREBÉLYI Kincső: Emlékkönyvbe ennyi elég. = Múzsák 1986. 3. sz. 22–23.

XXI. Népköltészet

a) ÁLTALÁNOS ÉS ELMÉLETI KÉRDÉSEK

DANKÓ Imre: Agrárszocialista mozgalom – népi irodalom. In: Agrárszocializmus Magyarországon. 161–168.
DÖMÖTÖR Ákos: Csodajelek. Példázatok a 16–17. századi evangélikus prédikációkban. = Diakonia 1986. 1. sz. 80–84.
DÖMÖTÖR Tekla: Grimmtől a krimiig. = KultKöz 1986. 6. sz. 60–66.
FARAGÓ József: A népek közti folklórkapcsolatok alapjai. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 147–153.
GAŠPARÍKOVÁ, Viera: A szlovák–magyar kapcsolatok tükröződése a népmesemondásban. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 162–169.
GÖRÖG Veronika: Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete: A teremtéstörténet újrateremtései. = Ethn 1986. 1. sz. 13–24.
KRÍZA Ildikó: Issledovanie sovremennosti v vengerskoj folkloristike. = DocEthn 1986. 74–84.
LAMMEL Annamária–NAGY Ilona: Transzformációs folyamatok a magyar néphagyományban élő biblikus történetekben. = Ethn 1986. 1. sz. 1–12.
NAGY Dezső: A mozgalmak jelentkezése a népköltészetben. In: Agrárszocializmus Magyarországon. 167–177.
NAGY Olga: Asszonyok elbeszélései. = NyIrK 1986. 1. sz. 35–41.
NAGY Olga: Mesemondó és közönsége. = TETT 1986. 3. sz. 14–15.
TIMAFFY László: A magyar–német–horvát néphagyományok egymásrahatása a Kisalföldön, a népköltészet tükrében. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 3. 918–923.
UJVÁRY Zoltán: Fejezetek Gömör folklórjához. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 212 l. (Gömör néprajza 5.)

b) NÉPKÖLTÉSI GYŰJTEMÉNYEK, ANTOLÓGIÁK

BECK Zoltán: A szárnyas királyfi: Népmesék, mondák, anekdoták Békés megyéből. Tevan Nyomdaipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola, Békéscsaba, 1986. 69 l.
*Derzsi Kovács Jenő szentesi és Szentes vidéki dallamgyűjteménye. Vál., szerk., a bevezetést és jegyzeteket írta Forrásné Török Katalin. Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, Szentes, 1985. 140, 20 l.
Den grüne Recke. Ungarische Volksmärchen. Hrsg. von Ágnes Kovács. Corvina–Röth, Bp.–Kassel, 1986. 216 l.

LAKATOS Demeter: Csángó strófák. Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszéke, MTA Nyelvtudományi Intézete, Bp., 1986. 253 l.

Magyar ráolvasások. Összeáll. Pócs Éva. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Bp., 1985–1986. 729 l. 2 db.

Menyecske a kemencében. Világjáró palóc adomák és huncutságok. Gyűjt. és a bevezetést írta Ujváry Zoltán. Európa, Bp., 1986. 261 l.

*SALAMON Anikó: Gyímesi csángó mondák, ráolvasások, imák. Sajtó alá rend., és jegyzetekkel ellátta: Mohay Tamás. Bev. Dömötör Tekla. Helikon, Bp., 1985. 270 l., 12 t.

SEBESTYÉN Ádám: Bukovinai székely népmesék 4. Szerk. Lovas Henrik. A nyelvészeti gondozást Rónai Béla, a jegyzeteket és a mutatókat Kovács Ágnes készítette. Tolna Megyei Könyvtár, Szekszárd, 1986. 580 l.

Sebestyén Lőrinc (Sándor Lajos) meséi. Tolna Megyei Tanács V.B. Könyvtára, Szekszárd, 1986. 580 l.

„Szállj el fecskemadár Hevesen keresztül..." 101 ballada és balladaszerű dal Eger környékéről. A bevezetőt írta, a gyűjteményt összeállította és jegyzetekkel ellátta Nagy Miklós. Gárdonyi Társaság, Eger, 1986. 219 l. (Gárdonyi Géza Társaság kiskönyvtára 3.)

*Szedem szép rózsámat. Népi mondókák, versek, dalok a Drávaszögből és Szlavóniából. Vál., szerk. és jegyz. Katona Imre, Lábadi Károly. Gondolat–Forum, Bp.–Újvidék, 1985. 354 l., ua. Forum, Újvidék, 1986. 354 l.

Szem meglátott, szív megvert. Magyar ráolvasások. Vál., összeáll., a jegyezeteket és az utószót írta Pócs Éva. Helikon, Bp., 1986. 285 l., 12 t. (Prométheusz könyvek 11.)

Szoross parancsolat eljött. Népballadák háborúról, katonákról. Összeáll. és az összekötő szöveget írta Soltész István. Zrínyi, Bp., 1986. 365 l.

TÓTH Béla: A magyar anekdotakincs. Válogatás. Vál. és szerk. Szalay Károly. Gondolat, Bp., 1986. 311 l.

Virágok vetélkedése. Régi magyar népballadák Faragó József gondozásában. A dallamokat vál., és sajtó alá rend. Almási István. Kriterion, Bukarest, 1986. 380 l.

c) NÉPI LÍRA

SZABÓ Jenő: Wirag thudyad theuled el kell mennem. A Városi jegyző magyar poézise. = Műhely 1986. 6. sz. 63–69.

d) EPOSZ

ERDÉSZ Sándor: Az archaikus eposz kérdései. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1986. 59 l. (Folklór és etnográfia 28.)

*SZÍJ Enikő: A Kalevala és a magyarok. = NyK 1985. 2. sz. 399–417.

VOLLY István: Dalban született a nemzet. A Kalevala és a Balassi-versek énekolvasata. = Műhely 1986. 5. sz. 48–55.

e) MESE

ERDÉSZ Sándor: Ámi Lajos mesemondó. (1886–1986.) = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 4. sz. 505–507.

*A kikapós menyecske. (Népmese.) Lejegyezte: Szabó Ildikó. = Iródia 1985. 8. sz. 19–20.

A magyar népmesék tréfakatalógusa. AaTh 1350–1429. Összeáll. és a bevezetőt írta Vöő Gabriella. Vehmas Marja adatainak felhasználásával. MTA Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1986. 319 l. (Magyar népmesekatalógus 7/A.)

A magyar rászedett ördög-mesék típusai. AaTh 1030–1199. Összeáll. és a bevezetést írta Süvegh Veronika. MTA Néprajzi Kutató Csoport, Bp., 1986. 492 l. (Magyar népmesekatalógus 5.)

MOLNÁR István: Jászszentandrási népmesék. = MúzL 53–54. sz. 1986. 141–152.

f) MONDA, LEGENDA

BALÁZS Géza: A csodaszarvas. = TM 1986. 7. sz. 31.

DOBOS Ilona: Paraszti szájhagyomány, városi szóbeliség. Gondolat, Bp., 1986. 292 l.

ECKHARDT Sándor: Attila mondában. In: Attila és hunjai. 143–216.

FERENCZI Imre: Tiszaháti és felső-tiszai történeti népmondák. József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged, 1986. 116–130. (Néprajzi dolgozatok 46.)

KNAPP Éva: Remete Szent Pál csodái. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 117–188.

N. LÁSZLÓ Endre: A Csallóköz regevilága. = ISz 1986. 1. sz. 57–65.

*LUKÁCS László: Történeti mondák a Káli-medencében. In: Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből. 18–27.

TIMAFFY László: Török kori mondák a Kisalföldön. = Honism 1986. 5. sz. 46–47.

VOIGT Vilmos: Miért és hogyan sokasodnak hiedelemmondáink? = Vság 1986. 10. sz. 78–88.

g) BALLADA

Népballadák. = CîntRom 1986. 6. sz. 57–58. [Tollas Erzsi, Megöltek egy juhászlegényt, József Sándor]

SZÉKELY László: A Júlia szép leány... ballada újraértékeléséhez. In: „Mert ezt Isten hagyta..." 377–394.

h) KISEBB MŰFAJOK

1. Közmondás, szólás, anekdota, elbeszélés, vicc

BENCZE Bernadett: Közmondásgyűjtemény egy 1823-ból való tankönyvben. = Nyr 1986. 3. sz. 305–311.

BERNÁTH Béla: A szerelem titkos nyelvén. Erotikus szólások és egyéb folklórszövegek magyarázata. Gondolat, Bp., 1986. 349 l.

Góbéságok. Erdélyi viccek. Összeáll.: Hajdú István. Minerva, Bp., 1986. 137 l.

LÁBADI Károly: Ahogy rakod a tüzed. Drávaszögi magyar proverbiumok. Horvátországi Magyarok Szövetsége, Eszék, 1986. 347 l. (Kisepikai prózaműfajok 2.)

PACZOLAY Gyula: Magyar proverbiumok európai rokonsága. – A „Nem mind arany, ami fénylik" alapján. = Ethn 1986. 2–3. sz. 334–360.

*PAPP György: A proverbiumok etimológiai és alaki vizsgálatának szerepe. = HungKözl 1984. 59. sz. 863–900.

Székelydályai közmondások. Találós kérdések. = CîntRom 1986. 5. sz. 59.

SZILÁGYI Miklós: Történetek az óriás harcsákról. = Fo 1986. 8. sz. 63–67.

VOIGT Vilmos: Apacsok Magyarországon. = MNy 1986. 2. sz. 219–220.

2. Gúnyvers, rigmus, mondóka

BEREZNAI Zsuzsanna: Falucsúfolók Eger vidékén. = EMÉ 1986. 231–271.

GÁGYOR József: Falucsúfolók a galántai járásban. = ISz 1986. 1. sz. 66–75.

KOVALCSIK József: Rigmusköltészet – csasztuska (1950–1953). = Vság 1986. 3. sz. 66–86.

(Lakodalmi rigmusok) = CîntRom 1986. 6. sz. 58.

LISZKA József: A katicabogarakkal kapcsolatos népi gyermekmondókák gyűjtésének eredményéről. In: Néprajzi füzet. 45–55.

XXII. Népi írásbeliség

a) PARASZTI ÖNÉLETÍRÁSOK, EMLÉKIRATOK

GÁSPÁR SIMON Antal: Az én szülőföldem, a bukovinai Istensegíts. A válogatás és a kísérő tanulmány Forrai Ibolya munkája. Akadémiai, Bp., 1986. 164 l. [Fakszimile kiadás]

KÖRNYEYNÉ GAÁL Edit: Az első világháború emlékei a népi kéziratos forrásokban és a szájhagyományban. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen, 1985 [1986]. 203 l. (Studia folkloristica et etnographica 15.)

LŐRINCZ Imre: A bukovinai Istensegítstől a völgységi Majosig. Sajtó alá rend., az előszót írta és a szómagyarázatokat készítette: Kóka Rozália. Magvető, Bp., 1986. 624 l. (Tények és tanúk)

b) KALENDÁRIUMOK

TURÓCZYNÉ VESZTEG Rozália: Kalendáriumok, naptárak a Dani Szabó család hagyatékában. = MúzL 51–52. sz. 1986. 94–117.

c) FELIRATOK

BALÁZS Géza: Kocsmafeliratok. = TM 1986. 8. sz. 18.

XXIII. Népzene, népi hangszerek, zenetörténet

BARSI Ernő: A burgenlandi magyarság népzenei hagyományai. = Ének-ZeneTan 1986. 1. sz. 41–44.

BARSI Ernő: A burgenlandi Őrvidék magyarságának népzenei hagyományai. In: Hungarológiai Napok I. 201–207.

GALAMBOS Ferenc: A burgenlandi magyar népzenei kutatás és annak felhasználása kulturális munkában. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 2. 422–427.

HANKÓCZI Gyula: Typen und Spieltechnik der Drehleier im Karpatenbecken. = JÖV 1985(1986). 11–23.

MANDEL Róbert: Magyar népi hangszerek. Móra, Bp., 1986. 60 l. (Kolibri könyvek)

Népzene és népköltészet Kodály gyermek- és nőikari műveiben. 1. Szalay Olga: Népdalok és gyermekjátékok. 2. Paksa Katalin: Jelesnapi szokások. = KodályIntÉvk 1986. 136–197.

OLSVAI Imre: Ecsedi István helye és eredményei a magyar népzene feltárásában. In: Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 43–48.

RAJECZKY Benjamin: Európa kétezeréves dallamai. Riporter V. Bálint Éva. = MHírl 1986. 196. sz. 9.

SÁROSI Bálint: Folk music. Hungarian musical idiom. Corvina, Bp., 1986. 188 l., 24 t.

SZOMJAS-SCHIFFERT György: Újabb adatok a magyar és a cseh-morva népzene összehasonlításához. = Ethn 1986. 2–3. sz. 310–333.

TARI Lujza: A dudahagyomány továbbélése hegedűn. = ZenetudD 1986. 109–123.

TARI Lujza: Kodály Intermezzója triójának forrása. = MZene 1986. 3. sz. 294–311.

VIKÁR László: Alsó kvartváltás a volga–kámai és a magyar népzenében. = ZenetudD 1986. 125–138.

XXIV. Tánc

BÉRES András: Adatok Hajdú és Bihar táncéletéhez. = Táncművdok 1986. 79–83.

FODOR Béla: A közép-erdélyi sűrű legényes pont-szerkezetének változatai. = CîntRom 1986. 7. sz. 60–63.

MARTIN György: Peasant dance traditions and national dance types in East-Central Europe. = EthnEuropaea 1986. 117–128.

SZENDREI Eszter: Tiszazugi táncalkalmak a század elején. = MúzL 53–54. sz. 1986. 127–131.

Táncetnológia. Szerk. Pesovár Ernő. Magyar Táncművészek Szövetsége Tudományos Tagozata, Bp., 1986. 96 l.

VOLLY István: Kiáltás a kállói kállai kettősért! = SzabolcsSzatmáriSz 1986. 2. sz. 201–206.

XXV. Játék, színjátszás

a) JÁTÉK

[Kiszámolók.] = CîntRom 1986. 5. sz. 59.

KRISTON VÍZI József: Egy sportszerű népi játék: a palóc mancsozás. Lajos Árpád (1911–1976) néprajzkutató emlékére. = Pal 1986. 1. sz. 39–42.

SOMOGYI Béla: A népi és a gyermekjátékok szókészletéről. = TanárkésTud 1986. 460–477.

VARGA Gyula: Karácsonyesti játékok Fülöpön. = DMÉ 1985/1986. 241–263.

b) SZÍNJÁTSZÁS

UJVÁRY Zoltán: Betyármaszkos alakoskodók és betyárjátékok. = DMÉ 1985/1986. 265–272.

UJVÁRY Zoltán: A magyar népi színjátszás nemzetiségi kapcsolatai és párhuzamai. In: A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai 1. 304–309.

UJVÁRY Zoltán: Vásári szórakoztatók, vándor mulattatók és a vásárt megjelenítő népi játékok. In: Árucsere és migráció. 29–38.

VOLLY István: Bábos betlehemesek a Balatonnál. = Som 1986. 6. sz. 73–77.

1968-ban ismertetett néprajzi és néprajzi érdekű irodalom

Bácskai és bánáti jobbágylevelek (1686–1848). Újvidék 1984. – Ism. Barna István: A helytörténet és a történelmi néprajz forrásai. = Üzenet 1986. 7–8. sz. 470–472.

Balassa Iván: Báránd története és néprajza. Báránd, 1985. – Ism. Krupa András = BékésiÉ 1986. 2. sz. 245–247.; Szilágyi Miklós: A Báránd-kötet néprajzi tanulságai. = MK 50. sz. 1986. 79–83.

Balassa Iván: Die Lohnernte in Ungarn bis 1945. = AgrártörtSz Suppl. 1983. – Ism. Slavkovský, Peter = SlovNár 1986. 1–2. sz. 323–325.

Balassa Iván–*Ortutay* Gyula: Hungarian Ethnography and Folklore. Bp. 1984. – Ism. Owen Trefor M. = AGHR 1986. 2. sz. 223–224.

Balassa M. Iván: A paraszthéz évszázadai. Békéscsaba 1985. – Ism. Páll István = BékésiÉ 1986. 3. sz. 396–398.

Bálint Sándor: A hagyomány szolgálatában. Bp. 1981. – Ism. Barna Gábor = Honism 1986. 4. sz. 65–66.

Bálint Sándor: Szeged-Alsóváros. Bp. 1983. – Ism. Barna Gábor = Honism. 1986. 6. sz. 76–77.

Balogh István: Ecsedi István élete és munkássága. Debrecen 1985. – Ism. Szilágyi Miklós = BékésiÉ 1986. 3. sz. 390–392.

Baloghné Horváth Terézia: Népi ékszerek. Bp. 1983. – Ism. Zsemberi Klaudia. In: Néprajzi füzetek 1986. 65.

Benkő Éva: Nagycsalád a Medvesalján. Debrecen 1986. – Ism. Viga Gyula: Könyvek Gömör néprajzáról. = BorsSz 1986. 3. sz. 93.

Botka József: Ünnepi kalendárium, vallási néphagyományok. Székelykevei népélet. Kikinda. 1983. – Ism. Bartha Elek = Ethn 1986. 1. sz. 151–152.

Burány Béla: „Szomjas a vakló." Újvidék 1984. – Ism. Szenti Tibor: Könyvismertetés ürügyén: gondolatok az erotikus folklór-kultúráról. = Vság 1986. 3. sz. 37–40.

Dankó Éva: Szűcs Sándor élete és munkássága. Debrecen 1984. – Ism. Szilágyi Miklós = BékésiÉ 1986. 3. sz. 390–392.

Dobosy László: Gömörszőlős, egy gömöri falu néprajzi monográfiája. Miskolc 1986. – Ism. Horpácsi Sándor = BorsSz 1986. 1. sz. 95–96.

Dömötör Tekla: Hungarian folk beliefs. Bloomington 1982. – Ism. Daxenmüller, Christoph = ZfV 1986. 1. sz. 113–114.

Dömötör Tekla: Régi és mai népszokások. Bp. 1986. – Ism. Fehérváry Magda: Új könyv a népszokásokról = Hét 1986. 51. sz. 9.

Farkas József: Fejezetek az Ecsedi-láp gazdálkodásához. Debrecen 1982. – Ism. Surányi Béla = AgrártörtSz 1986. 1–2. sz. 340–342.

Fejős Zoltán: Hiedelemrendszer, szöveg, közösség. Esettanulmány Karancskeszi példáján. 1–2. Bp. 1985. – Ism. Danter Izabella = Hét 1986. 36. sz. 9.

The fishing culture of the world. Ed. Béla Gunda. Bp. 1984. – Ism. Kodolányi János = NyK 1986. 1–2. sz. 392.; Liesenfeld, Gertraud = ÖZfV 1986. 2; 185–187.

Forrai Sándor: Küskarácsonytól Sülvester estig. Bp. 1985. – Ism. Endrei Walter = Ethn 1986. 1. sz. 152–153.

Für Lajos: Kertes tanyák a futóhomokon. Bp. 1983. – Ism. Erdész Ádám = BékésiÉ 1986. 2. sz. 247–249.

Füzes Endre: A gabona tárolása a magyar parasztgazdaságokban. Bp. 1984. – Ism. Mándoki László = Honism 1986. 6. sz. 79–80.; Szilágyi Miklós = FUF 1986. 2–3. sz. 291–293.

Gaál Károly: Kire marad a kisködmön? Szombathely 1985. – Ism. Ács Zoltán = Fo 1986. 11. sz. 92–94.; Szabó László = Honism 1986. 6. sz. 78–79.

Gömör néprajza. 1. Debrecen 1985. – Ism. Bodnár Mónika: A debreceni KLTE Néprajzi Tanszékének új sorozata. = ISz 1986. 8. sz. 764–765.; Viga Gyula: Könyvek Gömör néprajzáról. = BorsSz 1986. 3. sz. 92.

**Gráfik* Imre: A magyarországi fahajózás (a hajóvontatás néprajza). Bp. 1983. – Ism. Schubert, Gabriella = ZtfBalkanologie 1985. 1. sz. 119–120.

István Erzsébet: Volkstümliche Keramik aus Ungarn. München 1985. – Ism. Moser, Oskar = ÖZfV 1986. 3. sz. 282–283.

Jugoszláviai magyar folklór. Újvidék 1983. – Ism. Lábadi Károly = MKépesÚjs 1986. 37. sz. 15.

Jugoszláviai magyar népköltészet. 1. Újvidék 1985. – Ism. Sárvári V. Zsuzsa: Népköltészeti tanulmányok = Híd 1986. 10. sz. 1281–1283.

Kállay István: Úriszéki bíráskodás a XVIII–XIX. században. Bp. 1985. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 164–165.

Kanyó Zoltán: Sprichwörter – Analyse einer einfachen Form. Bp. 1981. – Ism. Neumann, Siegfried = JfVuK 1986. 306–309.

Karcsai népmesék. I–II. Szerk. Nagy Géza, Erdész Sándor. Bp. 1985. – Ism. Fazekas Tiborc = Fabula 1986. 3–4. sz. 362–364.

Kecel története és néprajza. Kecel 1984. – Ism. Szilágyi Miklós = Ethn 1986. 1. sz. 168–170.

Kertész Manó: Szokásmondások. Bp. 1922. [Reprint 1985.] – Ism. Soóky László = Hét 1986. 34. sz. 9.

Kiss Jenő: Magyar madárnevek. Bp. 1984. – Ism. Gunda Béla = ÖZfV 1986. 4. sz. 381–382.

Kiss Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára. Bp. 1983. – Ism. Gunda Béla = BékésiÉ 1986. 2. sz. 244–245.

Kotics József: Kalendáris szokások a Medvesalján. Debrecen 1986. – Ism. Viga Gyula: Könyvek Gömör néprajzáról. = BorsSz 1986. 3. sz. 92–93.

Kovács Ágnes: Der grüne Recke. Ungarische Volksmärchen. Kassel 1986. – Ism. Karlinger, Felix = ÖZfV 1986. 2. sz. 194–196.

Lábadi Károly: Ahogy rakod tüzed. Drávaszögi magyar proverbiumok. Eszék 1986. – Ism. Liszka József: Tudósok becsülete...„ = ISz 1986. 8. sz. 766–767.

Lábadi Klára: Barkócakoszorú. Eszék 1984. – Ism. Urbán Aladár = Hét 1986. 40. sz. 9.

Lammel Annamária – *Nagy* Ilona: Parasztbiblia. Magyar népi biblikus történetek. Bp. 1985. – Ism. Futaky István = Fabula 1986. 3–4. sz. 348–349.

Lászlóffy Woldemár: A Tisza. Vízi munkálatok és vízgazdálkodás a tiszai vízrendszerben. Bp. 1982. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 167.

Magyar Eszter: A feudalizmus kori erdőgazdálkodás az alsó-magyarországi bányavárosokban (1255–1747). Bp. 1983. – Ism. Bárth János = Ethn 1986. 1. sz. 166.

Molnár Ambrus: Tanulmányok Nagyrábé történetéből. Püspökladány 1985. – Ism. Kósa László = BékésiÉ 1986. 3. sz. 394.

Molnár Ambrus – *Szigeti* Jenő: Református népi látomásirodalom a XVIII. században. = TheolTan Új folyam 1984. – Ism. Barna Gábor = Ethn 1986. 1. sz. 150.

Nagy Olga: Paraszt dekameron. Budapest 1977. – Ism. Szenti Tibor: Könyvismertetés ürügyén: gondolatok az erotikus folklór-kultúráról. = Vság 1986. 3. sz. 37–40.

Néprajzi változásvizsgálatok. Szerk. Juhász Antal. Szeged 1985. – Ism. Grin Igor: Az agrár életmód változása. = BékésiÉ 1986. 3. sz. 395–396.

Oláh Andor: „Fűbe-fába az orvosság"! Békéscsaba 1985. – Ism. Küllős Imola = Fo 1986. 11. sz. 94–95.

Péntek János – *Szabó* Attila: Ember és növényvilág. Bukarest 1985. – Ism. Gunda Béla = ÖZfV 1986. 2. sz. 291.; Kovács Attila = A Hét 1986. 40. sz. 8.; Váczy Kálmán = NyIrK 1986. 2. sz. 188–189.

Pesovár Ferenc: Béres vagyok, béres. Fejér megyei népzene. Székesfehérvár 1982. – Ism. Vlecek, Antonín = Ceský Lid 1986. 1. sz. 63–64.

Petercsák Tivadar: Népi szarvasmarhatartás a zempléni Hegyközben. Miskolc 1983. – Ism. Bencsik János = Honism 1986. 6. sz. 80.

Pintér István: Dél-Gömör településnéprajza. Debrecen 1986. – Ism. Viga Gyula: Könyvek Gömör néprajzáról. = BorsSz 1986. 3. sz. 92.

Pusztainé Madar Ilona: Uradalmi cselédek Békés megyében. Békéscsaba 1982. – Ism. Molnár Mária = Honism 1986. 3. sz. 75–76.

Seres András: Barcasági magyar népköltészet és népszokások. Bukarest 1984. – Ism. Penavin Olga: A paraszti kultúra kincstára. = Üzenet 1986. 12. sz. 790–791.

Solymos Ede: Über den Ursprung und die Verbreitung des Schleppnetzbeutels. In: The fishing culture of the world. Bp. 1984. – Ism. Liesenfeld, Gertraud = ÖZfV 1986. 2. sz. 186.

Szedem szép rózsámat. Újvidék 1986. – Ism. Sárvári V. Zsuzsa: Jeles népköltési szöveggyűjtemény. = Híd 1986. 7–8. sz. 974–975.

Szem meglátott, szív megvert. Bp. 1986. – Ism. Sárvári V. Zsuzsa: Szómágia. = Híd 1986. 9. sz. 1108–1110.

Szilágyi Miklós: Methoden der Fischkonservierung bei den Ungarn. In: The fishing culture of the world. Bp. 1984. – Ism. Liesenfeld, Gertraud = ÖZfV 1986. 2. sz. 186.

Tanulmányok Orosházáról és környékéről. Békéscsaba 1983. – Ism. Szilágyi Miklós = BékésiÉ 1986. 1. sz. 136–137.

A Tápió mente néprajza. Szentendre 1985. – Ism. Gunda Béla = BékésiÉ 1986. 3. sz. 392–393.

Ujváry Zoltán: Fejezetek Gömör folklórjához. Debrecen 1986. – Ism. Viga Gyula: Könyvek Gömör néprajzáról. = BorsSz 1986. 3. sz. 93.

Vadas Ferenc: Faddi dohány. Szekszárd 1984. – Ism. Szabó József = Népr.ésNyelvtud 1985–1986. 222–223.

Vargyas Lajos: Hungarian Ballads and the European Ballad Tradition. Bp. 1983. – Ism. Müns, Heike = JfVuK 1986. 292–294.; Sirovátka, Oldrich = SlovNár 1986. 1–2. sz. 345–346.

Vargyas Lajos: A magyarság népzenéje. Bp. 1981. – Ism. Gergely, Jean = EFOu 1985. 199–207.

Vasas Samu: Népi gyógyászat. Bukarest 1985. – Ism. Zsemberi Klaudia. In: Néprajzi füzet 1986. 63.

Volkskunst. Traditionen, Innovationen. Bp. 1985. – Ism. Benker, Gertrud = Volksk 186. 1. sz. 3–4.

Magyar néprajz, 1986

Az alsó-őrségi gerencsérség.
Az Őrségi Baráti Kör kiadása. Szombathely, 1986. 48 l.

Kevesen tudják, hogy a romániai magyar néprajzi kutatás egyik vezéralakja, az etnográfus Kós Károly a budapesti egyetemen doktorált. Disszertációjának témája éppen nem Erdélyhez, hanem a magyar nyelvhatár legnyugatibb részéhez kapcsolódott. *Züricvölgyi gerencsérség* címmel nagyobbik része meg is jelent 1944-ben a Dunántúli Szemlében. A folytatás a háború és következményei miatt elmaradt, sőt Pável Ágoston szerkesztő hagyatékában a kéziratnak is sok időre nyoma veszett. A több mint negyven esztendő után szerencsésen előkerült teljes dolgozatot Pável Ágoston születésének századik évfordulója alkalmából a Vasi Szemlében jelentették meg. A különnyomatból néhány melléklettel összekötve önálló kiadvány készült. Gonda György szerkesztő a kézirat történetét ismerteti, Kresz Mária Kós tanulmányának értékeit méltatja. Gráfik Imre önálló tanulmányt közöl 25 évvel Kós Károly munkája után a tárgykörből készült újabb gyűjtés eredményeként, amelynek középpontjában a cserépedények dél-dunántúli szekerező–faluzó árusítása áll. Végül következik Kós dolgozata. Megjegyzendő, hogy a kísérő írások szerzői nem fogadják el a Züric-völgyi megnevezést, mert a vidéken nem ismerik, helyette „alsó-őrségi" vagy „Velemér-völgyi" gerencsérségről beszélnek.

K. L.

Árucsere és migráció.
(A Tokajban 1985. október 28–29-én megrendezett tanácskozás anyaga.) Szerkesztette: Szabadfalvi József és Viga Gyula. Miskolc, 1986. 237 l. (A Miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai XVIII.)

Ez a kötet azon kiadványok sorába illeszkedik, amelyek egy konferencia előadásait tanulmányokká átdolgozva jelentetik meg. Ezúttal huszonegy néprajzkutató és történész követte ezt a gyakorlatot, egy-egy esetben tetemesen bővítve eredetileg elhangzott szövegét, és szinte minden esetben levéltári jelzetekkel, szakirodalmi jegyzetekkel és irodalomjegyzékkel egészítve ki azt.

A címben jelzett kettős tárgy hosszú ideig a mellőzöttebbek között volt a néprajzi kutatások körén belül. Pedig a migráció, mind a szellemi, mind az anyagi javak vándorlása, mind pedig a munkásvándorlás foglalkoztatta a néprajzi gyűjtést, és nem egyszer általános következtetéseket is levontak a megismert anyagból. Az árucsere néprajzára mintegy negyedszázaddal ezelőtt szinte egyidejűleg hívta föl a figyelmet Kolozsvárott Kós Károly, Magyarországon Dankó Imre. Noha előttük is született néhány színes vásárleírás, az ő kettősük nyomán bontakozott ki az érdemi kutatómunka. Kós elsősorban anyagközléssel és Erdély nagytájként való áttekintésével,

Dankó Imre helyi példák elemzésével, még inkább elméleti kérdések fölvetésével gazdagította a szakirodalmat. Az utóbbi ebben a minőségben vezette be, számos fontos problémát exponálva, a tokaji konferenciát.

A kötet első szerzőjének említése után, azt a gyakorlatot kell követnünk, ami a hasonló felépítésű, konferenciaanyagot közlő tanulmánygyűjtemények rövid ismertetésénél a legcélszerűbb, a többiek írását nem ismertetjük külön-külön. Ez ugyanis ezúttal is nehézségekbe ütközne, hiszen annak ellenére, hogy néhány összetartó szála jól megragadható a tanulmányoknak, azok mégis igen szerteágazóak, egymástól szinte minden esetben eltérőek. Az egyik összetartó szál földrajzi. A konferenciát a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei múzeumi igazgatóság rendezte, így jórészt északkelet-magyarországi szakemberek vettek rajta részt, akik előadásuk tárgyát is erről a tájegységről választották ki. Találunk azonban az Alföld távolabbi vidékeivel és a Dunántúllal foglalkozó tanulmányokat is a kötetben. Egy másik közös szál az, hogy a néprajzkutató előadók túlnyomó része a debreceni egyetem néprajzi tanszékén végezte tanulmányait, ami bizonyosan befolyásolta módszerüket és témaválasztásukat is. Az előadások a migráció és az árucsere sokfajta változatával foglalkoznak. Csupán két kisebb csoportra hívjuk föl a figyelmet. Az egyik a paraszti árucsere nyomán terjedő kulturális javakkal foglalkozik, a másik a vizek összekötő és elválasztó szerepét taglalja az árucsere útjainak alakulásában.

A tanulmányokat német vagy angol összefoglalók, az egész kötetet német és angol tartalomjegyzék kíséri.

Kósa László

Balogh László: Dolgozatok Szamosszeg néprajzából.
Sajtó alá rendezte Erdész Sándor. Nyíregyháza, 1985. 169 l. (A Jósa András Múzeum kiadványai 21.)

A nyíregyházi múzeum 1975-től törekszik a Szabolcs-Szatmár megyei honismereti és néprajzi pályázatok legjavát megjelentetni, hogy az anyag szélesebb körben hozzáférhető legyen, továbbá újabb munkákra serkentsen. Balogh László tanár gyermekkorát, majd értelmiségi pályája egy részét Szamosszegen töltötte. Azon ritka, falun élő pedagógusok közé tartozik, aki sosem adta föl az egyetemről hozott tudományos ambíciókat. Már nyelvjáráskutatóként ismertté vált, amikor 1968-tól néprajzi gyűjtésbe fogott. A jelen kötetben közölt három, tartalmas dolgozat ennek a munkának az eredménye: 1. A hagyományos búzatermesztés Szamosszegen; 2. A szamosszegi kenyér; 3. A szamosszegi temetés hagyományai. Mindhárom tanulmány népnyelvi anyaga is gazdag, az utolsóhoz külön tájszó-jegyzék csatlakozik. A kenyérről szóló írás a kötet legnagyobb terjedelmű, igen részletes és érdekes fejezete. A temetés leírása nemcsak a község többségét jelentő reformátusok szokásait foglalja magába, hanem a kisebb töredék-felekezetekhez tartozókét is.

K. L.

Beck Zoltán: A szárnyas királyfi.
Népmesék, mondák, anekdoták Békés megyéből. Kiadta a Tevan Andor Nyomdaipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola. Békéscsaba, 1986. 691.

Békés megye a magyar nyelvterület legkorábban polgárosuló vidékei közé tartozik. Az archaikus emlékek és peremtájak iránt érdeklődő néprajztudomány sokáig alig kutatta tájait. Pedig hogy milyen értékekre lehetett volna bukkanni, azt az is bizonyítja, hogy 1906-ban Bartók Béla itt kezdte népzenei gyűjtéseit. Beck Zoltán az elmúlt közel harminc esztendőben igyekezett a hiányt pótolni. A mai megye területén lejegyzett harmincöt prózai szöveget adja közre kötetében. Ezek túlnyomó többsége anekdota és monda, népmese csupán néhány akad közöttük. A könyv népszerű kiadványnak készült, tartalma azonban – a terület folklorisztikai ismertségének alacsony foka miatt – így is forrásértékű.

K. L.

Benkő Éva: Nagycsalád a Medvesalján.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 91 l. (Gömör néprajza IV.)

A történeti Gömör megye délnyugati szegletében meghúzódó hat település magyar lakosságának társadalomnéprajzi vizsgálata kapcsán foglalkozik a szerző a családszerkezet alakulásával, a század eleji nagycsaládok életének fontosabb jellemzőivel. Elsőként az életkeretül szolgáló telek és ház tagolódását, használatmódját, a jellegzetes hadas településformát mutatja be. Reguly Antal 1857-ből származó feljegyzéseire támaszkodva rekonstruálja a rokonságterminológiákat és a korcsoportok megjelölését a nagycsaládon belül. A családi gazdaság és munkaszervezet részletes leírása sok hasonlóságot mutat a palóc nagycsaládszervezettel, éppen úgy, mint a nők családon belüli szerepkörének ismertetése. Figyelmet érdemel az iparosítás hatásának elemzése, amit a nagycsalád felbomlásának leírása követ.

A kötetet az 1784–1787-es első népszámláláson kívül több időmetszetben készített népesedésstatisztikai adatok és német nyelvű összefoglalás zárja.

Selmeczi Kovács Attila

T. Bereczki Ibolya: Népi táplálkozás Szolnok megyében.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 159 l. (Studia Folkloristica et Ethnographica 19.)

A kismonográfia egy mindeddig kevésbé kutatott terület hagyományos paraszti táplálkozási kultúrájának fontosabb jellemzőit rögzíti mintaszerűen alapos helyszíni gyűjtés és impozáns szakirodalmi, archiválís, adattári anyag segítségével. A klasszikus téma kutatástörténeti áttekintését követően a szerző a táplálkozás rendjének, időszakainak alapján határolja el az étkezési sajátosságokat. A hétköznapi táplálkozás vizsgálata során nagy hangsúlyt helyez az étkezések számának, időpontjának, színterének és módjának meghatározására, az abban megmutatkozó társadalmi és törté-

neti változásokra. Külön foglalkozik a tipikusnak tekinthető heti étrenddel, valamint a táplálkozás évi rendjével. A hétköznapoktól eltérő alkalmak táplálkozási szokásai között szerepel az ínségeledelek sajátos sora, a mezőgazdasági munkák, a házépítés és társasmunkák alkalmai, a kenyérsütés, disznóölés stb. eseménye. Külön fejezetben került tárgyalásra az ünnepi táplálkozás nagy témaköre, amelynek kapcsán az emberi élet fordulóihoz kötődő étkezési alkalmakat, majd pedig az esztendő jeles napjainak ünnepi étkezési jellemzőit veszi számba a szerző. Az összegzésben kísérletet tesz a megye táplálkozási sajátosságainak nagytáji elhelyezésére, a hegyvidéki és az alföldi kapcsolatok táji kötődésének elhatárolására.

Selmeczi Kovács Attila

Csoma Zsigmond: Nászéjszakák bora: a somlai.
Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1986. 313 l.

A szerző mindjárt könyve elején megvilágítja a nem mindennapos cím eredetét. A helyi hagyomány fiúnemzést elősegítő hatást tulajdonított a somlai bornak, ezért úgy tartják, hogy hajdan az uralkodók nászéjszakájukon fogyasztották a kívánt fiú trónörökös érdekében. Bármiként volt is, a somlai bort évszázadok óta a legjobb magyar borok között tartják számon.

A somlói borvidék ma hivatalosan a badacsonyihoz tartozik. Maga a hegy valóban egyidős a Tapolcai-medence vulkánjaival, és bora is rokon az ottani borokkal, ha íze-zamata némileg más is. Csoma Zsigmond kismonográfiája érdekes életrajza hazánk legkisebb történelmi borvidékének. Legnagyobb erőssége a részletes gazdaságtörténet. A szerző nemcsak a somlai bor történetét, hanem magát a termesztést, a termesztéssel kapcsolatos tevékenység minden nemét föltárta: levéltári forrásokból, nehezen hozzáférhető nyomtatványokból és szájhagyományból. Megismertet a jobbágykori birtokosokkal és a jobbágyi szőlőmunkával is. Elmagyarázza, mennyire fontos volt, hogy a szőlő a hegyoldalban vagy a hegy lábánál és melyik égtáj felé helyezkedett el. A művelés és a birtoklás rendjét hegyközségi rendtartások védték. Minden műveletnek megvolt a kiszabott ideje, de még az illendő szőlőhegyi viselkedésre is ügyeltek. A könyv több alfejezete a régi típusú paraszti szőlőművelés emlékét eleveníti föl. Az uradalmi borászat ugyancsak sok érdekességgel járt. Készítettek itt finom aszút, csemegének és gyógyszernek szánt ürmöst, kapásoknak való gyönge csigert. Bár fehérbort szűrtek szívesebben, de olykor vörösbor is került a hordókba. A könyv a kocsmáltatási és az ivási szokásokkal, valamint a borkereskedelemmel is foglalkozik. A bor azonban – a cím ellenére – csak főszereplője a kis kötetnek, nem foglalja el annak minden lapját. Aki járt Somlón, az tudja, hogy a hegy valóságos nemzeti park. A századokon át nagy gonddal kiépített teraszok és mélyutak mellett találunk itt szép présházakat, pompás fekvésű kápolnákat, forrásokat és egy különleges szerkezetű vízemelőt, úgynevezett taposó kutat. Az északi csúcson vadregényes várrom bújik meg az erdőben. A vulkanikus földtani múlt emlékét látványos bazaltoszlopsorok őrzik. A főcsúcsról pedig tiszta időben nagy távolságra ellátni. Csoma Zsigmond könyve eredeti történeti anyagon nyugvó kismonográfia, egyúttal azonban népszerű országismertető mű is.

Kósa László

Dám László–D. Rácz Magdolna: Lakóházak Dél-Gömörben.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 148 l. (Gömör néprajza VII.)

A felvidéki magyarság népi építészetének jelen vizsgálata a Medvesaljától az Aggteleki-karsztig terjedő terület 57 településének anyagára támaszkodik. Az impozáns méretű recens anyag rendszerezése követi a leíró vizsgálatok hagyományát: az épületszerkezet, az alaprajzi tagolódás, majd a funkcionális tényezők, másként a lakáskultúra elemzésére kerül sor. A falazat és tetőszerkezet fontosabb változatainak bemutatása sajátosan hegyvidéki építési kultúra emlékeit őrzik. A tornácstílusokra tájilag megmutatkozó nagyobb változatosság jellemző. A tanulmány szerzői jól megválasztott dokumentációs anyaggal szemléltetik az alaprajz időbeli változásait és társadalmi meghatározottságát, egyben végigkövetik a tűzhely és a füsttelenítés időbeli formálódásának folyamatát. A lakóház funkcionális tagolódása címszó alatt a lakóház tipikus berendezésének hagyományos formáját, majd változásainak folyamatát vizsgálják, kellő hangsúlyt fektetve az alaprajzi beosztás és a családszervezet összefüggéseire. A lakóház életével kapcsolatban elsősorban az étkezés és az alvóhelyek rendjével, a házbeli munkatevékenységek formáival, valamint a karbantartás módjával ismerkedhetünk meg. Külön fejezetben kapott helyet a legjellemzőbb bútorok számbavétele, használatuk viszonyítása a hagyományos életmódhoz. A kötethez német nyelvű összefoglalás csatlakozik.

Selmeczi Kovács Attila

Dobos Ilona: Paraszti szájhagyomány, városi szóbeliség.
Gondolat Kiadó, Budapest, 1986. 292 l.

Bevezetőben a szerző a tradicionális népi kultúra, a néphagyományok továbbélésének, elhalásának, az írásbeliség mellett ma is alkotó szájhagyományozásnak a törvényszerűségeiről és esetlegességéről értekezik. Utal a szóbeli műfajok városi továbbélésére is.

A könyv első része a korai mondatípusokat elemzi. A hiedelemmondákban fellelhető honfoglaláskori hitvilág, a samanizmus elemeit vizsgálja főként a táltos–garabonciás mondakörben. Olvashatunk a Hold- és röviden a Napkultusz található maradványairól is a hiedelemmondákban. A történeti mondák elemzése kapcsán a „kutyafejű" tatárok értelmezéséhez találhatók összehasonlító adalékok. Az Attila-mondák vizsgálata vitázik azzal a nézettel, mely szerint ezek mind múlt század végi, irodalmi eredetű alkotások lennének. A honfoglaláskori hitvilág emlékét látja Dobos Ilona a kincsmondákban, balladákban előforduló emberáldozat motívumában. Igazolásul az öregek kényszerű, önként vállalt halálára vonatkozó népi elbeszéléseket, mondákat, szépirodalmi leírást idéz. A korai mondatípusok között szól a Csörsz árka mondájáról, amely egy mesterséges csatornarendszer építéséhez fűződik. Legközelebbi változata Mongóliából való, de az ókori nagy közmunkák emléke más népek hagyományában is megtalálható. Végezetül „az ellenség nyelvének kivágása" motívumáról szól, mely a magyar mondai és népmesei hagyományban egyaránt fellelhető.

A kötet második fejezete a vándormondák tipologikus egyezések példáit mutatja be. Legendákon, történeti- és hiedelemmondákon keresztül hívja fel a figyelmet az egymástól független egyezésekre, a magyarországi nemzetiségek útján terjesztett hagyományokra, a katolikus egyház által nemzetközivé tett vándorlegendákra, valamint a háborúk és dinasztikus kapcsolatok hatására a népek kultúrájának cseréjében.

Dobos Ilona könyvének harmadik nagy témaköre A parasztság történeti emlékezete címmel a parasztság történeti ismeretéről, illetve annak hiányáról, a szájhagyományban élő történeti emlékekről és alakokról ad színes és tanulságos képet. A történelmi szájhagyományt a kronológia hiányával és a szelektálás sajátosságával jellemzi.

Változások falun cím alatt az álhiedelemmondákról és álhiedelemtörténetekről olvashatunk. Ezek a csattanóban leleplezik a jelenséget és racionális magyarázatot adnak. Közelmúltbeli gyakoriságukban a szerző a néphit hanyatlását látja.

A kötet utolsó fejezete a Szóbeliség a városban címet viseli, és napjaink hiedelmeihez, hiedelemtörténeteihez vezet el.

Összeveti a falusi és városi változatokat olyan témakörökben, mint pl. a halál előjelei, kísértetjárás, halottlátók, gyógyító emberek, holdkórosok, tetszhalottak. Olyan hiedelmekről is szól, melyek kizárólag a városi emberek vagy a falusi felsőbb rétegek körében terjedtek el, mint pl. a „déjà vu" jelenség, a tenyérjóslás. A népi próza keletkezésének és terjedésének sajátosságait figyelhette meg a szerző 1955–56 között Dunaújvárosban, az ország különböző vidékeiről az építkezésre érkező munkások „igaz" történeteiben. Két típust különböztetett meg: 1. első személyben elmondott élménytörténetek; 2. a folklorizáció magasabb fokán álló, mások élményeit elmondó, csiszoltabb „igaz" történetek.

A mai szájhagyományozás jellegzetes „műfajai" a rémhírek, képtelen történetek és viccek folklórkapcsolatait mutatja be. Ugyancsak a korábbi hagyományokon alapulva élnek tovább egyes szokások is a városokban, mint pl. az ajándékozás, megvendégelés, lakodalmi szokások, kaláka, vásár és búcsú, ballagás. Az utolsó alfejezet sokszínű példái mutatják, hogy Budapesten, a fővárosban is fellelhetők a paraszti hiedelmek, szokások maradványai, az elbeszélő műfajok.

A hazai és nemzetközi összefüggésében, történetiségében vizsgált szóbeli műfajokat főként saját gyűjtésű példákkal illusztrálta a szerző.

Az egyes alfejezetekhez tartozó jegyzetekkel és bibliográfiával zárul a kötet.

Tátrai Zsuzsanna

Domokos Péter–Paládi-Kovács Attila: Hunfalvy Pál.
Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986. 259 l. (A múlt magyar tudósai)

Hunfalvy Pál (1810–1891) a múlt századi Magyarország egyik legtekintélyesebb társadalomtudósa volt. Bár konkrét tudományos eredményei napjainkra már elavultak, kezdeményezései és iránymutatásai közül nem egy most is érvényes. 1848 előtt társadalombölcselettel, közgazdaságtannal, joggal és hittudománnyal foglalkozott. Ezek együttes alkalmazásából kívánt egy általa „országászat"-nak nevezett általános társadalomtudományt alkotni. A szabadságharc bukását követően fordult érdeklődése fokozottabban a történetírás felé és vált ő maga filológussá. Kezdettől érdekelte a nép-

történet és fölismerte a magyar etnogenezis európai viszonylatban meglehetős társtalan problematikáját, a megoldás kulcsát viszont nem annyira a történetkutatásban, hanem az összehasonlító nyelvészetben találta meg. Élete vége felé vált igazán történésszé, miután Budenz Józseffel együtt bizonyította a magyar nyelv finnugor eredetét a török eredet híveivel szemben, majd a hun–magyar, a hun–székely, végül a dák–román leszármazás eszméjét is cáfolta. Ebben az időben került közel az önállóvá szerveződő magyar néprajzhoz is. Ő lett a Magyar Néprajzi Társaság első elnöke.

Erről a hosszú és sok tudományos sikert megért, közéleti elismerésben bőven részesült életpályáról írt átfogó értékelést az uralista irodalomkutató Domokos Péter és az etnográfus Paládi-Kovács Attila. Érezhetően küszködtek Hunfalvy sokoldalúságával, melyet maradéktalan teljességgel valószínűleg csak egy olyan tudós értékelhetne, aki hozzá hasonló tudományközi jártassággal bír. A szerzőpáros a számára legfontosabb területeket emelte ki, a nyelvtudományt, a történetírást és a néprajzot. A kötet felépítése az életrajz eseményeinek ismertetésével indul, majd a három nagy terület külön-külön következik. Kétségkívül szerencsésebb megoldás lett volna Hunfalvy tudományos munkásságát szintetikusan bemutatni, amilyen az a valóságban is volt, mert így az összetartozó területek egymástól elválnak, és a szerzők gyakran tények ismétlésére, a kapcsolódásokra való utalások újraemlítésére kényszerülnek.

A legnagyobb terjedelem a nyelvtudósi munkálkodásnak jutott. Az utókor szempontjai szerint ez így igazságos, noha teljesen igaza van Domokos Péternek, amikor hangoztatja, hogy Hunfalvy Pál nem volt „vérbeli", jól képzett nyelvész. Végezetül meg kell jegyeznünk, hogy szívesen olvastunk volna Hunfalvy élete első szakaszának érdeklődési területei közül a társadalombölcseleti tanulmányokról valamivel többet, mint az életrajz utal rá, mert az általános magyar tudománytörténetben valószínűleg nagyobb lehetett a szerepe az eddig gondoltnál. Feltevésünk arra is utalni szeretne, hogy a méltatlanul kevéssé ismert Hunfalvy életrajzának és munkásságának még jónéhány „felfedezésre" váró részlete van, amihez ez a könyvecske kedvet csinálhat.

Kósa László

Dömötör Tekla: Régi és mai magyar népszokások.
Tankönyvkiadó, Budapest, 1986. 163 l. (Néprajz mindenkinek 3.)

A kötet gyakorlati célra készült azok számára, aki felújítani, vagy meghonosítani szeretnének jeles napokhoz, ünnepekhez kötődő szokásokat.

Az anyag három nagy tematikus egységben került bemutatásra: az év ünnepi szokásai; valamint a munkához fűződő szokások. A jeles napok, ünnepek leírásánál a hozzájuk kapcsolódó jellegzetes hiedelmekről is tájékozódhat az olvasó. A rigmusok, mondókák több táji változata szerepel: mint például újévi kántálók, húsvéti locsolóversek. A farsangi szokások jellegzetes megnyilvánulásai közül a rönkhúzás 1971-ben Körmenden gyűjtött változata a szerző gyűjtéséből került közlésre. A tavaszi ünnepekhez kapcsolódó zöldágjárás négy táji variánsa került a gyűjteménybe, a pünkösdölő énekekből is három változatot, a regösénekekből kettőt olvashatunk.

A szokások eredetéről éppúgy tájékozódhatunk, mint a hagyományok továbbéléséről, átalakulásáról. Ez utóbbira példa a májusfa állításának szokásáról vagy az augusz-

tus 20-a megünnepléséről szóló rész. A válogatásban a századeleji gyűjtések mellett megtaláljuk a közelmúltból valókat is.

A naptári rendbe kerültek egyes munkaszokások, például az aratás Péter-Pál napja kapcsán, az őszi ünnepi szokások között szerepel a szüret, a leányvásár, a fonó és a kukoricafosztó.

Az emberi élet szokásainak ismertetésénél csak rövid utalás történik a születéssel kapcsolatos szokásokra, a legényavatásra, valamint a fiatalok jellegzetes ismerkedési és udvarlási, szórakozási alkalmára, a táncházra. A lakodalom fontos mozzanatainak ismertetésénél lakodalmi rigmusokat, lakodalmas énekeket, vőfélyverseket, valamint két jellegzetes lakodalmi maszkos, alakoskodó játékot közöl a szerző. A temetésről szóló rövid fejezet ugyancsak a hagyományos szokások legfőbb jellegzetességeit foglalja össze.

A kötet utolsó fejezete a munkához kötődő szokásokat ismerteti röviden, majd a disznóölés, disznótor hagyományait, végezetül disznótori kántáló verseket, rigmusokat olvashatunk.

A kötetet 7 ábra, 68 fekete–fehér fénykép, 8 színes tábla és az ajánlott irodalom jegyzéke egészíti ki. A szövegközti példák javarészt kottával együtt szerepelnek.

Dömötör Tekla könyve a témához képest kis terjedelem ellenére is gazdag anyagot nyújt az olvasó nagyközönségnek éppúgy, mint a szakembereknek.

Tátrai Zsuzsanna

Ecsedi István születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásai. 1985. szeptember 26–27. Debrecen, 1986. 59 l. (A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei 44.)

Ecsedi István (1885–1936) korának jellegzetes vidéki muzeológusa, sokat dolgozó etnográfusa volt. Mint első igazgatójára emlékezett rá Magyarország egyik legjelentősebb vidéki múzeuma, a debreceni Déri Múzeum. Az elhangzott és külön kiadványban megjelentetett előadások teljes mértékben fölölelték munkásságát. Az első előadást *Balogh István* tartotta, aki szaktudományos pályáját még Ecsedi múzeumigazgatása alatt kezdte, így számos személyes emlékét is beleszőhette a teljes életpályával foglalkozó méltatásba. Ecsedi etnográfusi teljesítménye nem volt problémamentes, amint ezt a legfontosabb kutatási területeivel foglalkozó előadások sorra föltárták. *Szabadfalvi József* az állattartással és pásztorkodással foglalkozó írásaihoz óvatos kritikával, *Varga Gyula* a táplálkozásvizsgálataihoz már bátrabban, *Szilágyi Miklós* a halászati és vadászati írásokhoz lényeges bírálattal közelített. *Ujváry Zoltán* az utókorban kevéssé ismert, már-már elfeledett útirajzokról beszélt, és fölhívta a figyelmet az életkép-író Ecsedire, mint aki a korábbi néprajzi elbeszélés hagyományait folytatta, s egyszersmind táplálta Györffy István, Kiss Lajos, Szűcs Sándor hasonló kortársi törekvéseit. *Olsvai Imre* a népdalgyűjtő Ecsedi István tudománytörténeti helyét jelölte ki. Végül *Götz Csaba* és *Salamon Ferenc* előadásai a földrajzkutató Ecsedi emlékéhez kapcsolódtak, aki szívügyének tekintette a Hortobágy gazdasági és természeti

értékeinek népszerűsítését. Igaz, e két utóbbi előadás nem róla, hanem a végső soron általa kezdeményezett törekvések mai eredményeiről szólt.

K. L.

Az életmód változása egy bükki faluban.
Az 1985. május 23-án megrendezett felsőtárkányi néprajzi tájkonferencia anyaga. Szerkesztette: Petercsák Tivadar. Budapest–Eger, 1986. 147 l. (Néprajzi tájkonferenciák Heves megyében 4.)

Egyetlen község, az Egertől északra fekvő Felsőtárkány hagyományos kultúrájának változásait vizsgálta az egynapos tanácskozás. Az elhangzott és közzétett előadások, amelyek többsége tudományos jegyzetapparátussal jelent meg, egymástól távoleső témákat dolgoztak föl. A századelőig visszanyúlva, a szerelmi ajándékok formáinak változásait *Bakó Ferenc* tekintette át. *Petercsák Tivadar* az erdő és a község kapcsolatát vizsgálta, ugyancsak hagyományos néprajzi megközelítéssel. *Bodó Sándor* 1984-ben négy család tárgyi világának teljes leltárát készítette el. Előadása ennek a munkának előzetes ismertetése. *Cs. Schwalm Edit* a divatok és ízlések változásának egyik legérzékenyebb területét, a táplálkozási szokásokat kutatta. Végül a kötet legjelentősebb dolgozata, amely kétharmad terjedelmét tölti meg, *Széman Zsuzsa* nagyszabású tanulmánya a felsőtárkányiak párválasztási szokásainak és családi életének részletes fölmérése és elemzése. A szociológiainak és jelenkutató néprajzi vizsgálatnak egyaránt elfogadható írás jelentékeny összehasonlító irodalommal kísérten mintát nyújt a mai magyar falu szokásváltozásai feltárásának egy kevéssé vizsgált, többnyire nehezen megközelíthetőnek tartott területen.

K. L.

Faggyas István: Kelemér. Fejezetek a község néprajzához.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 350 l. (Gömör néprajza VI.)

Egy színtiszta gömöri magyar település egykor volt mindennapjainak életébe enged betekintést Faggyas István élményszerűen, a személyes tapasztalás teljességével megírt munkája, mely a falusi élet csaknem minden jelentősebb eseményét megidézi. A könyv szerzője előljáróban vázlatos képet nyújt a település történetéről, a falu népességének megoszlásáról, társadalmi rétegződéséről, a határ földrajzi neveiről. A paraszti birtokon folyó hagyományos gazdálkodást az 1920-as évek gyakorlatának felidézésével a szántástól a betakarításig az egyes munkafolyamatok részletes leírása eleveníti fel, majd az állattartás, állatgyógyítás és pásztorkodás emlékanyaga tárul elénk. Külön fejezetet kapott a gazdasági juhászat. Mozaikszerű élménybeszámolók és részletes leíró tanulmányok váltogatják egymást az orvvadászok, népi vadfogók, az erdei gyűjtögetés, a falusi épületek, a parasztházak életének, a gazdasági cselédek munkakörülményeinek bemutatása során.

Figyelmet érdemel a hegyközségi élet század eleji szabályozásának ismertetése, ami az általánosan elterjedt gyakorlatot számos helyi sajátossággal ötvözte. Ugyancsak részletes leírást olvashatunk az 1920-as évektől működő helyi gőzmalomról,

az őrletés, molnárkalács-készítés és kendertörés jellegzetes munkafogásairól. A falusi társasmunkák sorában a kukoricafosztás, káposztataposás, lekvárfőzés és a fonó őrizte meg legtovább jelentőségét. Terjedelmes helyet kap a jeles napok és az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó szokások felsorakoztatása, amit a falu hiedelemvilágából merített történetek, majd helyi balladák követnek. Újszerű feldolgozást jelent az egyház és a falu viszonyának taglalása, az egyházi iskolai oktatás felidézése, a templomi ülésrend és a legációk történeti adatokkal kiegészített leírása. A kötet gazdag és sokrétű leíró anyagát a szerző számos szemléletes rajza egészíti ki.

Selmeczi Kovács Attila

Falvak, mezővárosok az Alföldön.
Villages, country towns in the Great Hungarian Plain. – Dörfer, Marktflecken auf der Grossen Ungarischen Tiefebene. Szerkesztette: Novák László, Selmeczi László. Kiadja az Arany János Múzeum. Nagykőrös, 1986. 877 l. (Acta Musei de János Arany nominati – Az Arany János Múzeum Közleményei IV.)

Az 1980-as évtized számos nagyszabású társadalomtudományi konferenciája közül méreteivel és vállalkozási körével együttesen emelkedett ki az, amelyet 1985 márciusában az Arany János Múzeum több társadalmi szerv és tudományos intézmény bevonásával szervezett Nagykőrösön. A tárgy, a Magyar Alföld múlt és jelenbeli települési kérdésköre eleve megkövetelte az interdiszciplináris közelítést. Ennek megfelelően a konferencia – bevezetőkkel és megnyitókkal együtt – ötven előadásával négy szekcióban zajlott le: régészeti, néprajzi, történeti, szociológiai-településökológiai. Az előadásokat a résztvevők többsége bővítette, jegyzetekkel és vonatkozó szakirodalommal látta el. Így kerültek közlésre. A tematika nemcsak azért nyúlt túl az Alföld természeti határain, mert a történelmi Magyarország tengelyében fekvő nagytáj történeti és kulturális határai nem vágnak egybe a természetiekkel, hanem az összehasonlítások és modellalkotások is közrejátszottak. Ugyanakkor az ismertetés nem terjeszkedhet ki az egész kötetre, mert a tematika oly szerteágazó, s ezért alább csupán a néprajzi tárgyú írások bemutatására vállalkozhatunk.

Szabó László első tanulmánya az egyike azoknak, amelyek az Alföldet központba helyezve a teljes magyar nyelvterületre kitekintve adták elő mondandójukat, a magyar falusi közösségek belső tagolódásának változását a honfoglalás utáni évszázadoktól a 20. század elejéig. *Bellon Tibor* jóval konkrétabban közelítette meg tárgyát, a szabadalmas mezővárosok 18–19. századi gazdálkodását elemezte. Ezek legfontosabb bevételi forrása a külső legelőkön folyó nagyállattartás volt, melynek eltűnése hanyatlásuk kezdetét jelentette. *Szilágyi Miklós*, akár Bellon, egy kisebb tájegység, Békés megye kutatásából indult ki, amikor a tanyás mezővárosok 19. századi gazdálkodását vizsgálta. Ezek sok tekintetben hasonlóan működtek, mint a Bellon által tengelybe állított közép-alföldi nagyhatárú helységek. A legeltető nagyállattartás itt is fontos jövedelemszerző volt. Szilágyi finom módszerrel tapint rá a családi és közösségi gazdaságszervezet változásaiban a nagyobb távlatot mutató változások jeleire. *Szenti Tibor* egy kevéssé kiaknázott okleveles forrás, a későfeudáliskori becsüjegyzőkönyv értékeire hívta föl a figyelmet Orosháza és Hódmezővásárhely viszonylatában.

Bárth János előadása nyelvészeti indíttatású: a *puszta* szó három jelentésének összefüggéseiből indul ki, és történeti szempontok alapján tesz javaslatot a pusztával kapcsolt földrajzi nevek helyesírására. A kötetszerkesztő és konferenciaszervező nagykőrösi múzeumigazgató, *Novák László* rövid előadása egy nagyobb tanulmányból kiemelve felveti az alföldi településrendszer újfajta tipologizálásának lehetőségét. *Szabó László* második tanulmánya az újabb kutatások alapján keresi a választ a magyar néprajznak az Alföld-kutatáshoz kapcsolódó egyik fő kérdésére, a kertességre, azaz az osztott települések mibenlétére. A típusok egymásbafonódására és a többféle történeti eredet eshetőségeire hívja föl a figyelmet. *Juhász Antal* a Bálint Sándor által kezdeményezett szegedi nagytájbeli paraszti migráció kutatási perspektíváját gondolta tovább, hiszen – mint hangsúlyozta – a 19. század második felének történései alig ismertek. *Lukács László* előadása teljes egészében a Magyar Alföldön földrajzilag kívül eső tárgyról szólt, a Mezőföldnek a 20. század első felében végbement tanyásodását mutatta be párhuzamok és kapcsolatok keresésének jegyében. Még távolabbi tárgyat választott *Liszka József* az Esztergom megyei Köbölkut község (ma Szlovákia) települési és gazdálkodási képének fölvázolásával, mintegy előfeltevésként, hogy a Kisalföld nyugati peremén is fellelhetők a Magyar Alföld képével azonosítható kulturális mozzanatok. A szekció záróelőadását *Hoffmann Tamás* tartotta elméleti-tudománytörténeti problémákat fölvetve. Erdei Ferenc gondolataitól ösztönözve a magyar agrárvárosok európai kapcsolatait helyezte a kutatás kívánatos centrumába, szemben a Györffy István által meggyökereztetett, immár hagyományosnak mondható, Keletre tekintő eredetkérdéssel.

A vaskos tanulmánykötetben megjelent írásokat – a főcímnek megfelelően – angol és német nyelvű, rövid tartalmi összefoglalók kísérik.

Kósa László

Fejezetek a Bodrogköz néprajzából.
(Az 1986. szeptember 22-én Sárospatakon rendezett tájkonferencia anyaga.) Szerkesztette Viga Gyula. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 100 l. (Néprajzi vidékek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében V. A miskolci Herman Ottó Múzeum néprajzi kiadványai XIX.)

A miskolci múzeum a TIT megyei szervezetével karöltve közel egy évtizede szervez a megye különböző területén tájkonferenciákat, melyek előadásait rendre meg is jelenteti. Ebben a figyelmet érdemlő szaktudományos és közművelődési munkában fontos hely illeti meg a Bodrogközt, annál is inkább, mert a vidék néprajzi arculatáról mindeddig nem rendelkezünk átfogó képpel. Erre a nagy múltú néprajzi vidékünkre hívja fel a figyelmet a miskolci múzeum szerény kiadványa, mely egyben új ismeretekkel gyarapítja és mintegy szorgalmazza a regionális kutatásokat.

A kötet – az előadások jellegéből adódóan – többségében vázlatos áttekintést, vagy kisebb lélegzetű problémavizsgálatot tartalmaz. Előljáróban *Hőgye István* a Bodrogköz településtörténetéhez, *Siska József* a táj népmozgalmához nyújt adatokat levéltári források alapgán. *Dankó Imre* a Bodrogköz régi vízrajzát és ártéri gazdálkodásának jellegzetességeit mutatja be. *Cseri Miklós* a tájegység népi építkezésének vázlatát nyújtja gazdag szakirodalom kíséretében. A bodrogközi legelők építményeit,

a külterjes tartásmód század eleji gyakorlatát *Godó Sándor* vette vizsgálat alá. *Kováts Dániel* a népnyelvi sajátosságokból ad szemelvényeket, *Nagy Géza* a társasmunkák meglehetősen széles körben élő változatait rendszerezi. A Karcsa folyó vízének hagyományos hasznosítási formáiról, többek között a Pácin környéki népi halászati technikákról ad képet *Viga Gyula*. A kötetet *Janó Ákos*nak a Bodrogköz néprajzi irodalmáról nyújtott értékelő tanulmánya, valamint e tájra vonatkozó néprajzi bibliográfiája zárja.

Selmeczi Kovács Attila

Fejős Zoltán: Hiedelemrendszer, szöveg, közösség.
(Esettanulmány Karancskeszi példáján.) I–II. Múzsák, Közművelődési Kiadó, Budapest, 1985. 398 l.

A Néprajzi Közlemények XXVII. és XXVIII. kötetét tölti ki az a „monografikus igénnyel összeállított" anyag, amelyet a Nógrád megyei település, Karancskeszi idősebb generációja körében gyűjtött össze a kutató, s melynek nagy része a 70-es évekre jellemző. Kutatási témája a néphit változatos területe.

A munka két részre tagolódik. A második részbe sorolt adattári anyag képezi az alapját az első részben közölt elemző-feldolgozó vizsgálatoknak. Itt ismerkedhetünk meg a vizsgált település történetével, a hozzá kapcsolódó helytörténeti anyaggal és az eddig megvalósult karancskeszi néphittel foglalkozó kisszámú kutatások eredményeivel, szórványos feljegyzésekkel, amelyek segítségével néhány esetben sor kerülhet a történeti összehasonlításra. A szerző felhívja a figyelmet az anyaggyűjtés szorosabban vett technikai gondjaira, hiszen a hiedelmek összegyűjtése a szóbajöhető adatok nagy mennyisége miatt nem kis feladat. Részletesen foglalkozik a néphit vizsgálatának alapelveivel, a hiedelemrendszer jellemzőivel, kategóriáival. Elemzi a témával kapcsolatos elért eredményeket a magyar néprajz területén, kiemelve Dömötör Tekla, Hoppál Mihály és Pócs Éva munkásságát, összegezve a néphittel, hiedelemrendszerrel foglalkozó elméleteiket. Tartalmi szempontból a hiedelemrendszer 5 kategóriáját (1. természeti világ, 2. emberi világ, 3. szerencse, átok, álom, vegyes előjelek, 4. mitikus lények, 5. nevezetes időpontok) különbözteti meg. E rendszer lényege tulajdonképpen a természeti és az emberi világ, a többi három kategória átmeneti területet képez az első kettő között, amely így kialakítja a hiedelemrendszer lényeges vonását, a hármas szerkezetet. A tartalmi kérdések mellett tárgyalja még a rendszerben végbemenő formai változások megjelenését. Vizsgálja a hiedelemrendszer, a hiedelemszövegek összefüggéseit a lexikai elemek állandósága szempontjából, amely a „kultúra hagyományosságának egyik lényeges vonása". Részletesen elemzi az elemek közötti kapcsolódási rendszer használatának és funkciójának a törvényszerűségeit. Konstatálja, hogy „a mai anyag egyértelműen vesztett egykori jelentőségéből és az elemek egész sorozatát szorította ki a racionális tudás terjedése".

Fejős Zoltán munkája jó példa lehet egy újabb gyűjtés elvégzéséhez, segítséget nyújthat a népi hiedelmek összegyűjtött anyagának rendszerezéséhez.

Danter Izabella

Felhősné Csiszár Sarolta: Temetkezési szokások a Beregi-Tiszaháton.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 196 l. (Studia Folkloristica et Ethnographica 20.)

A trianoni békeszerződés után a mai Magyarországon maradt Dél-Bereg vasúttalan vidék, egészen a közelmúltig zártságáról, archaikus népi kultúrájáról volt nevezetes. Az itteni községek vallásilag csaknem homogének, lakosságuk református. Általános megfigyelés szerint a magyar reformátusok temetkezési szokásai különösen sok régies elemet őriztek meg. A fölsorolt körülmények miatt a könyv címben megjelölt tárgya kiemelt figyelmet érdemel a szokáskutatás újabb eredményeinek sorában. A szerző teljesíti is a kötetét előfeltevésekkel kézbe vevő olvasó igényeit, egy valóban archaikus mozzanatokkal teljes szokásmonográfiát ír. Azokat a kutatókat követi, akik a szokások dramatikus keretét tartják szem előtt, a temetést mint „népi drámá"-t fogja föl. Nem a tragikus eseményen, hanem az eseményt körülfogó szertartásos előírásokon, a szerepek „eljátszásán", a szokás valóságos dramaturgiáján van a hangsúly. A szerző részletes helyszíni gyűjtései mellett figyelembe veszi az egyházi irattárak anyagát, a vallási és természetesen az összehasonlító néprajzi irodalmat, noha az utóbbival nem célja a távolabbi összefüggések keresése, csupán a szűkebb táji környezet vonatkozásait veszi számba. A részletes, adatokban igen gazdag kismonográfia fontos hozzájárulás a tárgykör további vizsgálatához. A kötetet német nyelvű összefoglaló és tartalomjegyzék kíséri.

K. L.

Gáspár Simon Antal: Az én szülőföldem, a bukovinai Istensegíts.
A válogatás és a kísérő tanulmány Forrai Ibolya munkája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986. 165 l.

A bukovinai székelyek hányatott sorsa ma már részletesen ismert különböző történeti és néprajzi munkákból. Ezek azonban túlnyomólag „külső" szerzőtől származnak, „belső" krónikása az eseményeknek eddig kevés akadt, azaz a viszontagságokat egyénileg átélő szemtanú ritkán nyilatkozott meg. Gáspár Simon Antal (1895–1978) földműves kézirata elsősorban ebből a szempontból érdemel figyelmet. A másik szempont a paraszti írásbeliség vizsgálata, mely az archaikus hagyományok iránt fokozottan érdeklődő néprajz figyelmét jóideig elkerülte. Gáspár Simon Antal mintegy hatvan füzetet írt tele kéziratos történeti, néprajzi és nyelvi följegyzéseivel. Munkásságát már 1945 után, idős korában, dunántúli lakóhelyén végezte, de jóval korábbi hagyományt követett. A nyelvi és kulturális elszigeteltségben a bukovinai székelyek közt elterjedt gyakorlat volt a vallásos vagy közhasznú tudnivalókag rögzítő kéziratok készítése. 1945 után a tematika változott, és nemcsak Gáspár Simon Antal, hanem jónéhány más sorstársa is leírta emlékeit. A tudatosan magyarázó, a rosszhiszemű környezet és a közvélemény tájékoztatásának felvilágosító szándéka adta kezünkbe a tollat. Gáspár Simon Antal kiemelkedett kortársai közül magasabb fokú intelligenciájával és történeti–etnikai öntudatával. Kéziratainak zömét a budapesti Néprajzi Múzeum Etnológiai Adattára őrzi. Ezekből válogatta a kötet anyagát Forrai Ibolya, aki kísérő tanulmányában nemcsak a szerző életrajzát és kéziratos

munkásságát ismertette, hanem vázolta a bukovinai székelyek paraszti írásbeliségének legfontosabb vonásait is. Mind a négy kiadott kézirat facsimilében olvasható a kötetben. Az első Istensegíts község fekvéséről, a második népszokásairól szól, a harmadik, a könyv címadója a szerző életének első, Bukovinában töltött felének krónikája. Végül a negyedik kézirat nyilvánvalóan tudós nyelvjáráskutatói késztetésre készült, egy bukovinai székely tájszójegyzék.

Kósa László

Gémes Balázs: A népi születésszabályozás (magzatelhajtás) Magyarországon a XIX–XX. században.
MTA Néprajzi Kutatócsoport, Budapest, 1986. 296 l. (Documentatio Ethnographica 12.)

A szakirodalom elszórt közlései s a múlt század végi orvosi leírások után ez a tanulmány az első összefoglaló magyar munka e témában. A szerző a recens gyűjtés mellett levéltári, bírósági és kórházi irattárak anyagát dolgozta fel.

A népi felfogás szerint a magzatot az első megmozdulástól számították élőnek, tehát eddig az időhatárig a közösség által hallgatólagosan megengedett dolog volt a magzatelhajtás, és nem tekintették bűnnek.

A szerző két kötetre tervezett anyagából az elsőben a közvetlen fizikai beavatkozással járó eszközöket és eljárásokat veszi sorra. A második kötetben szándékozik közreadni a belsőleg használt (orális) abortív szereket és a közvetett fizikai behatással történő eljárásokat.

E kötet „Adattár" fejezete aprólékosan sorolja föl a különböző eszközöket és eljárásokat: növényi eredetű eszközöket, fa és fémtárgyakat, kémiai anyagokat, folyadékokat, oldatokat, növényi főzeteket, forrázatokat. Egyéb eljárások közé teszi a röntgent, kvarcolást, elektrotraumát, méhnyakégetést, reflexes módszert. Rövid fejezet foglalkozik a mágikus eljárásokkal is.

Az adattárat a növénynevek és a szövegben használt kifejezések jegyzéke egészíti ki. A jegyzet 1091 tételből áll. Bő forrásjegyzék és angol nyelvű rezümé zárja a kötetet.

Tátrai Zsuzsanna

Gulyás Éva: Egy őszi pásztorünnep és európai párhuzamai.
(Adatok a Vendel-kultusz magyarországi kutatásához.) Szolnok, 1986. 148 l. (Szolnok Megyei Múzeumok Közleményei 42.)

A kötet bevezetőjében a szerző a témával foglalkozó szakirodalomról ad áttekintést. Összefoglalja a Szent Vendel-tisztelet magyarországi emlékeit. A Vendel-kultusz egyik jellegzetes vidéke a Jászság. Gulyás Éva saját gyűjtései alapján mutatja be a jászsági Vendel-mondákat, a juhtartó gazdák Vendel-társulatait, a Vendel-napi szokásokat, a kultusz tárgyi emlékeit, s végezetül az e tájon népszerű Vendel névadás szokását.

A Vendel-kultusz emlékei Magyarországon a 18. század közepétől mutathatók ki.

Elterjesztésében a német kolonizációnak, a katolikus egyháznak és a barokk kultúrának volt döntő szerepe. Ezért a szerző felvázolja a Vendel-kultusz európai elterjedésének útját is.

A kötet utolsó fejezete az őszi pásztorünnepek és az állatpatrónus tiszteletének szokásait vizsgálja a magyar és az európai néphagyományban. Az őszi pásztorünnepekben és pásztorkodásokban két réteget különböztet meg: az egyik a gazdasági év vége, a legeltetési idényt befejező jeles nap a hozzá fűződő szokásokkal, a másik az állatpatrónus szentek tiszteletére rendezett, főleg vallásos jellegű ünnep. Magyarországon az idényt befejező napok: Mihály, Dömötör, Márton, az állatpatrónus-tisztelet Vendel és szórványosan Lénárd ünneplésében nyilvánul meg.

A monográfiához gazdag jegyzetapparátus és irodalomjegyzék csatlakozik, valamint a Szent Vendel-emlékeket áttekintő térkép és a jászberényi Vendel keresztnév gyakoriságát bemutató grafikon. 34 fényképfelvétel az ország különböző vidékein fellelhető Szent Vendel- és Szent Lénárd-ábrázolásokról tájékoztatja az olvasókat. A kötetet angol nyelvű rezümé zárja.

Tátrai Zsuzsanna

Györffy István: A Fekete-Körös völgyi magyarság.
Szerkesztette, a jegyzeteket írta és a fényképeket válogatta Gy. Ruitz Izabella. Györffy György bevezetőjével. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1986. 210 l. (Pro memoria)

Györffy István 1911 késő nyarán másfél hónapos tanulmányutat, néprajzi terepgyűjtést tett a Belényes környéki, Fekete-Körös melléki magyar településeken. Kutatómunkájának eredményeként 394 tárggyal, túlnyomó részben textíliával és kerámiával gyarapította a Néprajzi Múzeum gyűjteményeit, valamint tucatnyi szaktudományos és ismeretterjesztő írással hívta fel a figyelmet a mindaddig néprajzi szempontból ismeretlen tájegységre és etnikumra. Ezen munkáiból közreadott újabb válogatás, amit néhány kéziratban maradt írás és számos, eddig publikálatlan fényképfelvétel egészít ki, a szaktudomány és a nagyközönség számára egyaránt hasznos vállalkozást jelent. Az olvasók részéről megerősíthetjük a könyv bevezető tanulmányát író *Györffy György* vélekedését, miszerint „... e kötet közreadásával nem csupán a magyar néprajz és a településtörténet, hanem magyarságismeretünk is nyerni fog".

Györffy István dél-bihari kutatásai során a Fekete-Körös völgyi magyarságban olyan népcsoportra bukkant, amely a középkorban összefüggött az alföldi magyarsággal, azonban a románok 13. században megindúló letelepedése nyomán idővel népszigetté zsugorodott. Hagyományos műveltségi javainak egy részét – a sok évszázados együttélés idején – a környező románság átvette, aminek számos konkrét példáját tárta fel a helyszíni adatgyűjtés. A monografikus igényű kutatómunkát a világháború, majd a terület elcsatolása végképp félbeszakította. Ennek következtében főképpen a néptörténeti, településnéprajzi, építkezési és viseleti kutatások valósultak meg, illetve ezen témaköröket dolgozta ki és publikálta a szerző. A jelen kötet tanúsága szerint az elvégzett kutatómunka szélesebb témavizsgálatra terjedt ki.

A szövegválogatás a monografikus tematikának megfelelő sorrendben és fejezetcímek alatt adja közre Györffy Istvánnak a különböző szakfolyóiratokban a század elején megjelent írásait. A településtörténeti feldolgozással indított kötet képet ad a

terület történeti alakulásáról, népességének eredetéről és kapcsolatrendszeréről, majd a gazdaságföldrajzi értékelés után a magyar községek egyenkénti leírása következik. Az építkezés hagyományos formájának bemutatása kiterjed a gazdasági építmények változatainak és használatának megismertetésére, valamint a temetőkre. A férfi és női viselet legfontosabb elemeinek alapos tárgyleírását és változásvizsgálatát kitűnően egészíti ki a közreadott nagyszámú fényképfelvétel. Külön fejezetet alkot a babonás hiedelmek és szokások újraközlése, melynek gazdag példatárában számos archaikus elemet lehet megtalálni. A függelékben közreadott kéziratos közlés a kismesterségek köréből merít, melynek középpontjában a mészégetés és a belényesi fazekasok állnak. A kéziratos anyagot azon tájszójegyzék egészíti ki, amelyet Györffy István saját gyűjtőfüzeteiből Viski Károly számára jegyzett ki a népnyelvi kutatásra való buzdítás miatt.

Selmeczi Kovács Attila

Der grüne Recke. Ungarische Volksmärchen.
Hrsg: Kovács Ágnes. Corvina–Erich Röth Verlag, Budapest–Kassel, 1986. 216 l.

A német olvasónak talán kissé szokatlan, mert nem köznyelvi, de ezért bizonyára figyelemfölhívó cím tizennégy németre fordított magyar népmesét tartalmazó kötetet jelöl. Kovács Ágnes, a magyar népmesék egyik legjobb mai ismerője a múlt század közepi, immár klasszikusnak számító, Kriza János nevéhez fűződő gyűjteménytől a közelmúlt években napvilágot látott újabb mesegyűjtésekig bezárólag válogatta össze az anyagot. Ügyelt arra is, hogy a szövegek távoli tájakról, évtizedek óta kisebbségben élő magyar közösségekből származzanak. Az alig több mint egy tucat mese nyilvánvalóan nem reprezentálja igazán a többezer publikált szövegből álló színes magyar mesekincset, de betekintést nyújt, és kedvet csinálhat az érdeklődőnek. Ugyanis a kötet elsősorban nem szakemberek érdeklődésére számít, hanem meseszeretőkére, ám a jegyzetekben, amelyek a tudományos földolgozást is lehetővé teszik, meg lehet találni a további, régebben németül kiadott magyar szövegekre való utalást is.

K. L.

Hadházy Pál: Néprajzi dolgozatok Turistvándiból.
Válogatta és sajtó alá rendezte: Erdész Sándor. Jósa András Múzeum, Nyíregyháza, 1986. 190 l. (A Jósa András Múzeum kiadványai 22.)

A szerző nyugdíjas református lelkész, aki 43 esztendőt töltött a községben. Nyugdíjba menetele után kapcsolódott be az országos honismereti mozgalomba, ahol pályamunkáival számos díjat nyert. A kötetben három különböző tárgyú és különböző időben született dolgozata szerepel. Az első írás a turistvándi kivándorlás történetét dolgozza föl birtokstatisztikákkal, társadalomrajzzal, szociográfiai értékeléssel és a kivándorlás okainak elemző megjelölésével. A másik dolgozat a turistvándi Kende-uradalom cselédeinek életét rajzolja meg az 1930-as években, a szerzőnek a községbe kerülése idejéből. Szociográfiai részletekben nem kevésbé gazdag, mint az előző tanulmány és hasonlóan erőssége a társadalomnéprajzi bemutatás. Külön értéke, hogy az uradalmi cselédségre vonatkozó, ezidáig publikált dolgozatok túlnyomórészt az

ország nyugati felére vonatkoznak és különösen ritka az elmaradottabb középbirtokok cselédsége életének bemutatása. Végül a kötet harmadik egysége hagyományos értelemben vett néprajzi leírás, a falu népi táplálkozásának regisztrálása, amelyet a szerző néprajzos muzeológus szakember útmutatásával készített el.

Kósa László

A III. Békéscsabai Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásai (1985. október 2–4).
I–III. Kiadja a Művelődési Minisztérium Nemzetiségi Önálló Osztálya. Budapest–Békéscsaba, 1986. 973 l.

Amikor a Magyar Néprajzi Társaság és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat 1975-ben első ízben szervezte meg Békéscsabán a nemzetiségek néprajzával foglalkozó nemzetközi konferenciát, a résztvevők száma még viszonylag alacsony volt, a kiadott előadások egyetlen kötetbe belefértek. A rendezők úgy gondolták, hogy ötévenként más város, másik országban fogja majd újra megrendezni a konferenciát. A kezdeményezést sokan helyeselték, de a „stafétabotot" senki sem vette át, ezért Békéscsaba vállalta másodszorra, sőt harmadszorra, s így a konferencia nevébe belekerült a város neve is. A jelentkezők köre és az előadások száma időközben tetemesen bővült, a harmadik alkalommal megjelentetett előadások után 179 résztvevő neve olvasható, akik 14 országból és Nyugat-Berlinből érkeztek. Közülük 119-en voltak magyarországiak, a két másik nagyobb csoportot a csehszlovákiaiak (23) és a jugoszláviak (14) alkották. Nehezebb már meghatározni, vajon közülük mennyien lehettek magyarországi nemzetiségiek és nemzetiségi sorban élő magyarok. A jelenlevők közül 99-en tartottak előadást is. Ezek a nagy számok, a párhuzamosan, szekciókban zajló ülések túlságosan naggyá, nehezen áttekinthetővé tették a konferenciát. Már az előző két alkalommal is törekedtek a rendezők arra, hogy kifejeződjék a magyar nemzetiségi politika kezdeményezőkészsége és nyitottsága. A harmadik konferencia megnyitó ünnepségén a korábbiaknál is jobban kidomborodott ez az elképzelés. A helyi vezetők üdvözlő szavai után Köpeczi Béla akadémikus, művelődési miniszter a konferencia fővédnökeként mondta a megnyitó beszédet. A tanácskozás jelentőségét közéleti vezetőkből és tudományos dolgozókból álló nagylétszámú védnökség és titkárság kívánta méginkább nyomatékosítani.

A rendezés körülményeit és a konferencia méreteit azért tartottuk fontosnak bemutatni és ismertetni, mert azok valóban jelentősek voltak, és fontosnak tartjuk, hogy Magyarország immár folyamatosan ad helyet a tárggyal foglalkozó nemzetközi tanácskozásnak. Másfelől azonban azt is meg kell mondani, hogy viszonylag kis számú előadás foglalkozott magyar tárggyal, a 99-ből csupán 9 tisztán magyar vonatkozású és 21 magyar–nem magyar összehasonlító témájú előadást számláltunk össze a három kötetben. Azt lehet mondani, hogy ez a tény mindennél jobban bizonyítja a magyarországi rendezés önzetlenségét. Ám az is igaz, hogy a szomszédos országokban élő magyarokkal nagyon alacsony számú előadás foglalkozik. Az okot nem a kiírt témakörök szűkösségében kell keresni, hiszen ezek közül a második, Egy nemzetiség népi kultúrájának vizsgálata címmel igazán tág teret biztosított, s a két másik tárgy-

kör (Nemzetiségi és többségi kultúra egymásra hatása; A nemzetiségi néprajzi kutatás általános és részeredményei) sem képezhetett akadályt. Valószínűen az előadók tájékozódásának iránya alakult másként: különböző szempontokból előnyben részesítették az összehasonlító vagy az általánosságban mozgó tárgyválasztást, és valószínű az is, hogy magyar témákkal foglalkozó kutatók nagyobb számmal nem is jutottak el a konferenciára. Romániából egyetlen résztvevőt regisztráltak, Kárpátaljáról senki sem jött.

A nagyvonalúan megadott három nagy témakörben az előadások szűkebb tematikája igen nagy szóródást mutat. Ezért nem vállalkozhatunk arra, hogy a hungarológiai tárgyúakat ismertessük. Ellenkező esetben könyvészeti fölsorolást kellene adnunk, legfeljebb annotált bibliográfiát nyújthatnánk át az érdeklődőknek. Csupán annyit jegyzünk meg, hogy a szlovák–magyar és a délszláv(szerb–horvát–szlovén)–magyar összehasonlító kutatások alkotnak egy-egy halványabban kirajzolódó nagyobb előadáscsoportot. Ugyancsak viszonylag nagyobb a száma a szlovákiai magyar és magyarországi szlovák néprajzzal foglalkozó előadásoknak. Nyilvánvaló, hogy a konferencia fentebb ismertetett összetételével mindkét megjegyzés szorosan összefügg. A második konferencia válogatott anyaga idegen, elsősorban német nyelven is napvilágot látott. Hasznos lenne, ha ezzel az előadásgyűjteménnyel is hasonló történne, hiszen így, csak magyarul kiadva, szűk nemzetközi olvasottságra számítva, maga az esemény is sokat veszít jelentőségéből.

Kósa László

Janó Ákos: A Bodrogköz néprajzi irodalma.
Gunda Béla előszavával. Kiadja a Rákóczi Múzeum Baráti Köre. Sárospatak, 1986. 67 l. (A sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei 27.)

Az utóbbi időben örvendetesen szaporodó tájmonográfiáknak sorából mindeddig hiányzik a Bodrogközről szóló feldolgozás. A szerény terjedelmű kiadvány előszavában Gunda Béla többek között ennek pótlását szorgalmazza, melynek igéretét, egyben előkészítését képviseli ez a munka.

Janó Ákos bibliográfiai összeállítását rövid kutatástörténeti áttekintéssel vezeti be, amelyből kitűnik, hogy a Bodrogköz iránti néprajzi érdeklődés csak az 1920-as évektől mutatkozott meg, számottevőbb kutatómunka viszont csak 1945 után kezdődött, meglehetősen szétágazó tárgykörökben. A háromszázat meghaladó bibliográfiai tételt a szerzők nevének alfabetikus rendjében találjuk. Ehhez a fontosabb témakörök szerint szakmutató kapcsolódik a szerző neve és a munka megjelenésének évszáma feltüntetésével, ami viszont az évszám szerinti sorrendet követi. Az általános bibliográfiai gyakorlattól eltérő ezen egyéni megoldás nehézkessé teszi a tájékozódást, bár az anyag szerény terjedelme miatt annak teljes áttekintése nem ütközik nehézségbe, ami az eddigi kutatások meglehetős aránytalanságairól is képet ad.

A kiadvány rendhagyó módjának megfelelően kerül közlésre zárófejezetként Ecsedi István: *A Bodrogköz rejtelmei* című útirajza, amely az 1910-es években tett bodrogközi gyűjtőútjának élményeiről nyújt színes beszámolót a lecsapolás előtti lápi világ életének megidézésével.

Selmeczi Kovács Attila

Jung Károly: Táltosok, ördögök, garabonciások.
(Bevezetés népi hiedelmeink – babonáink – világába.) Forum Könyvkiadó, Újvidék, 1986. 160 l.

Sajátos, információgazdag kötet kerül az olvasó kezébe, amelyben a hagyományos népi hiedelemvilág fogalmát, jelenségeit éppúgy elemzi Jung Károly, mint a modern hiedelmeket, s mindezt kiegészíti tematikusan csoportosított forrásértékű jugoszláviai magyar hiedelemközlésekkel. Tudománytörténeti és elméleti eszmefuttatásai nyomán bontakozik ki a népi hitvilág múltban gyökerező, de a mában is megragadható képe.

Megismerteti az olvasót a népi hiedelem fogalmával, a néphit és a népi vallásosság összefüggéseivel, a népi tudás, időjóslás, népi gyógyítás, növény- és állatismeret jellegzetességeivel. Áttekinti a népi hiedelmek kutatástörténetét a 18. századtól, különös tekintettel a jugoszláviai magyar anyagra. Kísérletet tesz egyes jelenségek elemzésére, pl. a haláljóslásra vonatkozó hiedelmek sorozatából, változatsorából von le következtetéseket a szövegszerveződés törvényszerűségeire, az ellentétpárokra (élet–halál, férfi–nő, elől–hátul stb.), a jellemző mágikus számokra, a térszemléletre. Nemcsak a hiedelmek összefüggő sorozataiban, hanem az egyes hiedelmek szerkezetének a felépítésében is keresi a törvényszerűségeket.

Külön fejezetben foglalkozik a népi hiedelemvilág összetevőivel, különös hangsúlyt helyezve a természetfeletti és a természetfeletti erővel felruházott lényekre. A kötet végén közölt hiedelemszövegek is ezekhez kapcsolódnak (táltos, garabonciás, boszorkány, tudományos, lidérc, ördög, markoláb, világtartó állatok, óriások, hazajáró lelkek, kincsőrző öreg, mitikus növények, betegségdémonok).

A hiedelemszövegeket megelőzi az a fejezet, mely mindennapi hiedelmeinkről szól, melyeknek a ma embere is részese; a bal lábbal való felkeléstől, a péntek tizenharmadikától, a fekete macskától való félelemtől, az ártó hatalmak elleni védekezésig az autóba elhelyezett, felfüggesztett amulettekig, a házasság- és haláljóslásig. Ide sorolhatók a lánclevelek, a gonoszűző zajcsapás stb.

A népi szövegekhez fűzött megjegyzéssel és rövid irodalmi tájékoztatóval zárul a kötet, mely gondolatébresztő olvasmány mind a néprajzkutatók, mind pedig az érdeklődő nagyközönség számára.

Tátrai Zsuzsanna

Kapros Márta: A születés szokásai és hiedelmei az Ipoly mentén.
KLTE Néprajzi Tanszék, Debrecen, 1986. 380 l. (Studia Folkloristica et Ethnographica 18.)

Kapros Márta földrajzilag körülhatárolható területen, saját gyűjtései alapján készítette el tematikus monográfiáját a születéssel kapcsolatos hiedelmekről és szokásokról. Célja elsősorban a recens anyag vizsgálata volt. A gyűjtés és feldolgozás során négy fontos szempontot vett figyelembe: 1. a komplexitást, vagyis a kutatás kiterjesztését az érintkező témakörökre; 2. az időbeli változások regisztrálását; 3. a gazdasági, társadalmi háttér differenciáló szerepét; 4. a közösségi tudatban élő modell alkalmankénti megvalósulását és ennek közösségi értékelését.

A bevezető a szokáskörre vonatkozó eddigi szakirodalomról ad tájékoztatót a múlt századtól napjainkig. Összefoglalja az Ipoly menti falvakban e témakörben elért eddigi eredményeket. Felvázolja a tájegység történeti-, gazdasági-, társadalmi változásainak jellegzetes vonásait.

A tematikus monográfia a gyermek születése előtti szokásokra, hagyományokra vonatkozó kérdéskörrel kezdődik, melyben gazdag információval szolgál a házasulandók életkorára; az érzelmek érvényesülési lehetőségére a párválasztásnál; a házasélet előtti szerelmi életre; a megesett lányok közösségi elbírálására; a házaséletre, anyaságra vonatkozó ismeretekre, a felvilágosításra és annak hiányára.

A szerző sokoldalúan vizsgálja a születésszabályozás kérdéskörét is. A gyermekáldásra vonatkozó szélsőséges állásfoglalásokról, a fogamzásgátlásról, a magzatelhajtásról, csecsemőgyilkosságról, a meddőségről, a spontán vetélésről és a születési rendellenességekről különböző korú és társadalmi helyzetű adatközlőit idézi.

A terhességről szóló fejezetben a terhességgel kapcsolatos hiedelmeket, az állapotos asszony megítélését és életmódját vizsgálja.

A szülés körüli szokások és hiedelmek kapcsán az anya és az újszülött ellátásáról és a tragikus kimenetelű szülésekről is szól.

Külön fejezet foglalkozik a gyermekágyas asszony ellátásával és a gyermekágyasság mágikus vonatkozásaival.

A keresztelés kérdéskörénél a keresztnévadás, a születés hivatalos bejelentése, a keresztszülők kiválasztása és felkérése, a keresztelőhöz kapcsolódó óvó hiedelmek és rítusok bemutatása, a keresztszülők és a keresztgyermek viszonyának a kérdése, valamint a komák kapcsolata került feldolgozásra.

A kötet utolsó fejezete a csecsemőkorral kapcsolatos kérdéseket vizsgálja: az apai elismerést, családbafogadást, a csecsemőgondozást és ápolást, a fejlődő kisgyermek nevelését és gyógyítását.

Az elmúlt 80–100 év változásának figyelembevételével rendkívül sokoldalúan és körültekintően elkészített monográfia a szakirodalom alapos ismeretéről és gondos gyűjtő és feldolgozó munkáról tesz tanúbizonyságot. A kötet nemcsak a néprajztudomány, hanem a nyelvészet, szociológia, történettudomány, sőt az orvostudomány számára is hasznos, új információkat adhat.

A fejezetekhez gazdag jegyzetapparátus csatlakozik. Közel 700 tételből álló bibliográfia, rövid német nyelvű rezümé, német- és magyar nyelvű tartalommutató egészíti ki a kötetet.

Tátrai Zsuzsanna

Kertész Manó: Szokásmondások. Nyelvünk művelődéstörténeti emlékei.
A kísérő tanulmányt Szemerkényi Ágnes írta. Helikon Kiadó, Budapest, 1985. 281 l.

Az 1970-es évek derekán kezdődő, több mint egy évtizede tartó magyarországi reprintkiadási hullámban számos értékes, hosszabb ideje könyvforgalomban nem kapható mű látott napvilágot. Ugyanebben az időben nagyon ritkán fordult elő, hogy sok évtizedes munka nem hasonmásként, hanem valóságos új kiadásban kerüljön az olvasó kezébe. Kertész Manó először 1922-ben megjelent könyve ilyen kivétel. A máig

szokatlanul hangzó cím a szólások és közmondások fogalmát igyekezett volna helyettesíteni, de nem honosodott meg nyelvünkben. Ma a nemzetközi és hazai folklorisztika a proverbium szót alkalmazza helyette. A címmel ellentétben Kertész Manó könyvének eredményei csak kisebb mértékben avultak el. A szólásmagyarázatokkal foglalkozó irodalom rendszeresen idézi őket, noha számos helyen ki is igazították a későbbi szerzők, az érdeklődőknek pedig a jelenben változatlanul színes olvasmányként szolgálnak. Kertész széleskörű tájékozottsággal írta meg számos magyar szólás és közmondás művelődéstörténeti magyarázatát. Eredményeit tizenöt fejezetbe sűrítette: halászat, vadászat; paraszti élet; konyha; népszokások; boszorkányság; egyéb néphit; vitézi élet; céhek; ipar; kereskedés; vámok; pénz, mérték; rovás, számvetés; kártya, kocka, szerencse; igazságszolgáltatás; egyéb emlékek.

Külön figyelmet érdemel Szemerkényi Ágnes kísérőtanulmánya, mely legalább három önálló tudományos dolgozat mondanivalóját sűríti. Először a proverbiumok műfaji sajátságaival ismertet meg széleskörű nemzetközi kitekintéssel, az újabb és korszerű folklorisztikai szakirodalomra támaszkodva. Ezután rövid egyetemes és magyar kutatástörténeti összegzést nyújt, amelyben kijelöli Kertész Manó munkájának a helyét. Végül kerít sort Kertész Manó (1881–1942) élete ismertetésére és munkásságának kritikai értékelésére. Nemcsak az újrakiadott könyvet helyezi mérlegre, hanem többek közt olyan fontos kérdésben is vitázik vele, mint a kulturális javak társadalmi osztályok és rétegek közti cseréjének iránya. Sajnálatos, hogy a kiadó elhagyta Szemerkényi Ágnes tanulmányának irodalomjegyzékét, kényelmetlen helyzetbe hozva ezzel az olvasót és a szerzőt egyaránt. Ugyanis a tanulmányban számos irodalmi utalás található és idézet oldalszámmal megjelölve, de föloldásukat hasztanal keressük.

Kósa László

Kiss Géza: Ormányság.
A kísérő tanulmány Andrásfalvy Bertalan munkája. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1986. 563 l. (A magyar néprajz klasszikusai)

Kevés magyar néprajzi könyvnek volt a maga korában akkora hatása, mint Kiss Géza *Ormányság*ának, amely a Gondolat Kiadó gondozásában harmadízben jelent meg. Az első kiadás 1937-ben hagyta el a nyomdát. Kiss Géza kákicsi református lelkész mögött akkor már országszerte ismert publicisztikai munkásság állt, mely az Ormányságot pusztító „egyke", s a nagybirtok rendszer, a szociális problémák ellen irányult. Az ő és az akkor Zengővárkonyban élő Fülep Lajos írásai Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kodolányi János, Illyés Gyula, Szabó Dezső és a fiatal szociográfusok körében találtak visszhangra. Publicisztikával és szépirodalommal erősítették föl hangjukat. Pedig az *Ormányság* elsősorban leíró néprajzi munka, ami önmagában még aligha lelkesíthette, mozdíthatta volna a falukutatást és a parasztság társadalmi kérdéseivel foglalkozókat. Ez a könyv azonban úgy ábrázolja a hagyományos népéletet, hogy a cselekvő vizsgálódásra, a megoldás keresésére serkent. A mostani kiadáshoz Andrásfalvy Bertalan írt a szerző gondolatvilágával mélyen azonosuló kísérő tanulmányt.

K. L.

A komáromi múzeum száz éve.
Összeállította: Fehérváry Magda, Ratimorsky Piroska, Trugly Sándor. Madách Könyv- és Lapkiadó, Bratislava, 1986. 238 l. (Új Mindenes Gyűjtemény 5.)

1986. december 19-én volt száz esztendeje, hogy megalakult a Komárom megyei és Komárom városi történeti és régészeti egylet. Ez a nap egyben a mai szlovákiai Komárom Dunamenti Múzeumának is születésnapja. Az évfordulóra jelent meg a múzeum száz esztendős történetét monografikus igénnyel földolgozó tanulmánykötet.

A múlt század utolsó harmada Magyarországon a múzeumalapítások kora volt. Sok helyi gyűjteménynek ekkor vetették meg az alapjait. Komáromban különösen sürgető volt a régészeti és a történetkutatás ügyének intézményesítése, mert a Duna jobb partján az akkori Ószőny község közelében nagy számmal kerültek elő értékes római kori régiségek. A gondolatot nem kisebb személy pártolta, mint a hazai múzeumok és a műemlékvédelem apostola, a pozsonyi születésű Rómer Flóris, akihez a szűkebb haza közelsége miatt a komáromi múzeum ügye talán közelebb állt, mint az ország más vidékeié. A tervet azonban nem volt könnyű megvalósítani. Mácza Mihálynak a mostani kötethez írt történeti bevezetőjéből kiderül, hogy a múlt század végi Komárom történetének egyik hullámvölgyét élte. A kereskedelmi útvonal-hálózat átrendeződése, a vasútépítés kedvezőtlen alakulása, az állandó Duna-híd hiánya és több más tényező visszavetette fejlődését. 1891-ben mindössze 13 076 lakosa volt, akiknek 93,2%-a magyar, 3,9%-a német és 1,8%-a szlovák anyanyelvűnek vallotta magát. Nem túlzás azt mondani, hogy a jelentős kulturális hagyományok szinte kényszerítő erővel segítették át a nehézségeken az egyesület és a múzeum megalakulását. Legtöbbet bábáskodtak körülötte a bencés gimnázium paptanárai. Első nyilvános helyiséghez viszont a hajdani híres református kollégiumban jutott a gyűjtemény. Az intézmény története, mint az sok más hasonló esetben tapasztalható, lelkes fölbuzdulások és az időnként beköszöntő közömbösség szélső pontjai között zajlott. Befolyásolták a többszöri államhatárváltozások, és különösen az, hogy ki volt a múzeum gazdája. 1911-ben már harmadszor változott hovatartozása. Ezúttal a Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület vette át gondozását, mely később a szlovákiai magyar kulturális életben vállalt igen fontos szerepet.

A múzeum 1945-ben került állami kezelésbe, miután anyagának jelentős részét elhurcolták. Ezek többsége sosem került vissza tulajdonába. Az eleven intézményi működés csak az 1960-as évek derekától számítható, és ma is tart. A történet egyes korszakait a jubiláris kötetben Fehérváry Magda és Ratimorsky Piroska írta meg. A Dunamenti Múzeum, jelentőségét tekintve, némi túlzással azt mondhatnók, ma már egy kis tájkutató intézet szerepét tölti be. Határozottan magyar jellege pedig a szlovákiai magyar nemzetiség kulturális életének egyik fontos intézményeként működteti. Jelentőségét gyűjteményeinek sokfélesége szemlélteti. A kötetben a régészeti anyagról Ratimorsky Piroska, a történeti gyűjtemény egy-egy részlegéről Tok Béla, Mácza Mihály és Virágh József, a néprajzi gyűjteményről Gaál Ida, a képzőművészetről Farkas Veronika, a természetrajzi tárról Binder Pál és Csütörtöky József adnak fejezetnyi beszámolót. A régészeti anyagból kiemelkednek a már említett római leletek. A történeti gyűjtemény újkori tárgyai többnyire a hajdan forgalmas kereskedő város mozgalmas életéhez kapcsolódnak. A régészeti alapítás eleinte nem kedvezett a

néprajznak, de később föllendült a néprajzi tárgyak beszerzése is, különösen a népművészeti ágakban. Ma is a textilek, a népviselet, valamint a kerámia és a munkaeszközök alkotják a gyűjtemény törzsét. Különösen gazdag a közeli Martos község emlékanyaga. Martoson eredeti állapotban helyreállított és berendezett tájház is várja a látogatókat.

A centenáriumra kiadott tanulmánykötet függelékében a muzeológusok munkásságáról, a kiállításokról, a közművelődési tevékenységről még további sok, értékes adat olvasható. Külön figyelmet érdemel a gazdag fényképes illusztráció. A kötet példaszerű földolgozása egy kisvárosi múzeum és egy nemzetiségi intézmény történetének.

Kósa László

Kotics József: Kalendáris szokások a Medvesalján.
KLTE Néprajzi Tanszék, Debrecen, 1986. 148 l. (Gömör Néprajza III.)

A kötet az egykori Gömör megye néprajzát feldolgozó kutatás terméke. Kotics József a Medves hegység alatti öt falu – Vecseklő, Tajti, Egyházasbást, Óbást, Hidegkút – mellett Almágyon, Péterfalván, Dobfenéken gyűjtött adatokat a kalendáriumi szokásokról.

Bevezetőjében rövid képet ad a vidék népességének történetéről, vallásáról, az egyes szokásokat tiltó rendelkezésekről, valamint a néprajzi szakirodalom e területre vonatkozó leírásairól.

Téli-, tavaszi-, nyári-, őszi ünnepek c. fejezetekben naptári rendben közli az emlékezetben töredékesen élő szokásokról és hiedelmekről, a ma is gyakorolt, élő hagyományokról gyűjtött anyagot. Így például forgatókönyvszerűen írja le az általa megfigyelt Luca-napi alakoskodó játékokat.

A kalendáriumi szokások leírásánál utal az egyes községek eltérő hagyományaira és a szokások, hiedelmek változására, alakulására is.

Számos köszöntőt kottapéldával közöl, pl. a Kánai mennyegzőről szóló ének három változata is szerepel Almágy községből.

A kötet zárófejezete a szokásrendszer átalakulásának kérdéskörét boncolgatja. Vizsgálja a változások gazdasági, társadalmi okait, valamint az életmódban és a szemléletben bekövetkezett változásokat és hatásukat a szokásrendszer átalakulására, mely több periódusban következett be.

Fontos tényezőként említi a fonók megszűnését az 1960-as években, valamint a termelőszövetkezetek megalakulását mint a szokások és hiedelmek elhalásának okait. Ugyanakkor új szokáselemek jelennek meg, mint pl. a karácsonyfaállítás vagy a Miklós-napi ajándékozás. A hagyományos szokások egy része pedig átalakul, pl. májusfa helyett a májusi virág küldése terjedt el. A szokások, hiedelmek, népi vallásosság megnyilvánulásainak ma főként az idősebb asszonyok és a gyerekek a gyakorlói. A szerző megállapítja, hogy a szokásrendszer „gyorsan és visszafordíthatatlanul a kopás, egyszerűsödés, a szürkülés, majd a teljes megszűnés irányába tart."

Kotics József a szakirodalomban csak elszórt adatközléseket talált e terület kalendáriumi szokásaira vonatkozóan. Így e munka fő érdeme az, hogy a ma Csehszlovákiá-

hoz tartozó medvesalji falvak magyar lakóitól az 1980-as években kapunk információt a kalendáriumi szokásokról és hiedelmekről.

A kötetet jegyzetek, német és szlovák nyelvű összefoglalás, valamint három nyelvű (német, szlovák, magyar) tartalommutató zárja.

Tátrai Zsuzsanna

Lapu Istvánné: Viseletek és szokások Zsámbokon.
Közreadja, összeállította, a szöveget gondozta: Korkes Zsuzsa. Petőfi Múzeum, Aszód, 1986. 277 l. (Múzeumi Füzetek 33.)

Zsámbok, Észak-Pest megyei falu három néprajzi tájegység, a Jászság, a Galga-mente és a Tápió vidéke határán fekszik. Nehéz lenne megmagyarázni, vajon a vele szomszédos Tura és Boldog község miért vonzotta jobban a néprajzi kutatást, Zsámbok miért kevésbé, hiszen kulturális tekintetben hasonló típust képviselnek. A néprajzi vizsgálatok hiányát végül Lapu Istvánné, a kötet szerzője, helybeli parasztasszony pótolta. Ő, aki 1920-ban született, azok közé tartozik, akik szerte az országban életcéljuknak tekintették a hagyományos kultúra ápolását, emlékeinek rögzítését, de nem külső pártolóként, hanem benne élve, a folytonosságot személyükben, családi hagyományként is képviselve. Tánccsoportot vezetett, asszonykórust alapított, díszítőművészeti szakkörben tevékenykedett, honismereti szakkör-vezetőként országos pályázatokon eredménnyel vett részt, végül az ő munkájának eredményeként nyílt meg 1982-ben a zsámboki falumúzeum.

A honismereti–néprajzi pályázatokra készült dolgozatokból a kötet három nagy témakört ölel föl. Az első közreadását különösen az indokolja, hogy a község a magyar nyelvterületnek azon a vidékén fekszik, ahol legkésőbb indult meg a hagyományos női viselet elhagyása (1960-as évek). A szerző a helyi viselet 1930-as évekbeli legteljesebb virágzását éppúgy saját tapasztalatából írhatta le, mint a „kivetkőzést", de nem hagyta el a már régebbi öltözködés írásbafoglalását sem. A két másik kérdéskör a római katolikus magyar falu emberéletfordulóihoz és kalendáriumi jeles napokhoz kötődő szokásait öleli föl. Korkes Zsuzsa bevezető tanulmánya mindenekelőtt a szerzőt mutatja be, majd ismerteti a község rövid történetét és vázolja népi kultúráját, egyúttal rámutat a Tápió vidékéhez fűződő néprajzi kapcsolataira. A kötetet számos fényképfelvétel, mintarajz és dallampélda egészíti ki, valamint angol nyelvű összefoglaló zárja.

K. L.

Liszka József: Ágas-bogas fa. Néprajzi ismeretek alapfokon.
Madách Könyv- és Lapkiadó, Bratislava, 1986. 92 + 16 l.

Közhely, hogy minden tudománynak szüksége van a folytonos népszerűsítésre. Nemcsak a frissebb eredmények terjesztése miatt, hanem mert meg kell küzdenie az újabb, felnövekvő nemzedékek érdeklődéséért is. Különösen elmondhatja ezt magáról a néprajz, amely a közelmúltban élte át, hogy eredeti tárgya, az eleven paraszti életmód majdnem teljesen eltűnt. Vizsgálata a jelen leírásából történeti kutatássá vált. Liszka József, a szlovákiai magyar etnográfusok fiatalabb korosztályának leg-

tevékenyebb tagja, arra vállalkozott, hogy néhány íven, rajzok és fényképek segítségével a 10–14 éves gyerekeknek elmagyarázza a legfontosabb magyar néprajzi ismereteket. A feladatot igényesen oldotta meg: alapvető tudományos fogalmakat is bemutat a fiatal olvasóknak, bepillantást nyújt a tudományos módszerek világába, fölvázolja, mi a hagyomány, s végül rávezeti őket a népi kultúra mai műveltségünkben elfoglalt helyének felismerésére. Mondandójának kifejtésére eredeti keretet talált, a szülőföldjét, a Kisalföld északi, Szlovákiához tartozó részét, benne szülőfaluját, a hajdani Esztergom megyei községet. A falu valóságos, ám mégsem teljesen az, mert a szerző sok más tapasztalattal átformálta „összegyúrva", hogy alkalmas legyen minél szélesebb körű ismeretek megjelenítésére. A bő helyi ismeretek nem akadályozták Liszkát a hiteles magyar falukép megrajzolásában. Példáit, az összehasonlítást szolgáló és a távlatokat érzékeltető párhuzamokat az egész magyar nyelvterületről választotta ki. Sőt, ahol lehetett, felhasznált régészeti s történeti összefüggéseket is. A bevezető elméleti fejezetek után az élet színterét, a változatos felszínű határban fekvő községet, az utcát, lakóházat, udvart, szobát mutatja be, majd tizenkét arányos terjedelmű fejezetben következik a „parasztélet rendje". Az olvasó megismerkedhet egy esztendő paraszti munkáival és a kalendáris szokásokkal. A könyv a közelmúlt állapotot tükrözi elsősorban, mintegy arra is buzdítva azokat a korosztályokat, amelyeknek íródott, hogy tüzetesebb utánajárással önállóan is igyekezzenek megismerkedni az elmúló hagyományos életmód és kultúra emlékeivel. Ezt a célt szolgálja a bő irodalmi útmutató, valamint az ötletes kis tárgymutató is, mely a módszeres érdeklődés kifejlődését segítheti.

Kósa László

„Mert ezt Isten hagyta..."
Tanulmányok a népi vallásosság köréből. Szerkesztette: Tüskés Gábor. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1986. 637 l.

A hagyományos életformát át- meg átjáró vallások néprajzi kutatása hosszú ideig elhanyagolt terület volt. Több oka közül kétségtelenül első helyen áll a magyar néprajz fő iránya, az, hogy a népi kultúra kutatását sokáig elsősorban őstörténeti tudománynak tekintették. Az elveszettnek hitt „magyar mitológia" után kutattak, az ősvallás, a pogány kultuszok nyomait keresték a magyar nép hiedelemvilágában, nem pedig azt, hogy a tételes vallások miként alakították a hagyományos életet és világszemléletet. Hosszú ideig az sem tűnt föl, hogy a régi Magyarország az újkorban Európa vallásilag legösszetettebb állama, páratlan összehasonlító vizsgálatok terepe lehetne vagy lehetett volna. A méprajzi kutatás ugyan nem kerülte ki a vallásos élet jelenségeit, de önmagukért nem foglalkozott velük; rendszerint a népszokások, a hiedelmek általánosabb tárgyköreibe sorolva végezte el a számbavételt.

Ezen a helyzeten egy személyben változtatott Bálint Sándor (1904–1980) egykori szegedi egyetemi tanár. Az ő emlékének ajánlva jelent meg ez a kötet, huszonegy szerző tanulmányaival a népi vallásosság köréből. Mint a szerkesztői előszó hangsúlyozza, nem szokványos emlékkönyv készült, hiszen Bálint Sándor olyan történelmi időkben tanított katedrán, amikor ebben a tárgykörben nem nyílott alkalom tanítványok nevelésére. A szerzők azt kívánták bizonyítani, hogy a kötet ajánlásában

a neves német tudós, Matthias Zender nem hiába minősítette Bálint Sándor félévszázadnyi időre terjedő életművét nemzetközileg kiemelkedőnek, a mai magyar kutatás az ő nyomában járva igyekszik a példának megfelelni.

Az alcím – tanulmányok a népi vallásosság köréből – kissé mást jelent, mint amit a köznapi szóhasználatban értünk rajta. A népi vallásosság a kötet tudományos fogalomrendszerében fölöleli mindazt a vallásosságot, ami kívül esik az egyházak által tételekben megfogalmazott hitelveken és gyakorlaton, vagyis nemcsak a parasztság, hanem a társadalomnak a papság kivételével minden rétege vallásosságára kell gondolnunk. Ez a fölfogás eltér a magyar néprajztudomány történeti hagyományától, mert az egész társadalomra és nem annak valamelyik osztályára vagy rétegére tekint, továbbá tárgyát nem osztja föl különböző részágazatok között, s ezáltal egységesen közeledhet a művelődés egy nagyon fontos területéhez. Noha nem volt elméleti beállítottságú s meg sem fogalmazta, ezt a szemléletet vallotta Bálint Sándor is. Munkásságának egyik pillére, Szeged népélete önmagában nem nőtte volna túl a helyi néprajzi kutatás határait, ha nem építi mellé a másik pillért, a népi katolicizmus vizsgálatát, amely az egyetemes művelődéstörténet magaslatára emelte életművét.

Bálint Sándor életének legfontosabb mozzanatairól Tüskés Gábor szerkesztő előszava és a magyar kutatástörténetet részletesen áttekintő terjedelmes bevezető tanulmánya tájékoztat. A függelékben pedig megtaláljuk Bálint Sándor szakrális néprajzzal foglalkozó írásainak bibliográfiágát. Nem volt könnyű dolga a szerkesztőnek a tanulmányok kötetbe rendezésénél, mert bár a néprajzé a főszerep, az eddig elmondottakból is következik, hogy más tudományszakok, egyháztörténetírás, zenetudomány, művészettörténet, pszichológia, szociológia is jelen vannak a könyvben. Az első tanulmánycsoport, „középkor" cím alatt és a záró, a „jelen" hangsúlyosabbak, mint a közbülsőek, továbbá a nem szerencsés névadással „forrásvidékek" és „tájak" címekhez soroltak. A középkori és barokk-kori néprajzi vonatkozások kutatásba vonása, nemcsak vallási értelemben, hanem nagyobb körben is tekintve, Bálint Sándor néprajztudomány-történeti érdemei közé tartozik. Hadd emeljük ki a zárótanulmányt is, amely a múlt és a jelen után – a vallásos élet mai változásai kapcsán – a jövő várható vallásosságára is bátran és széles látókörrel tekint ki.

Bálint Sándor a római katolikus vallásos népélet kutatója volt, a kötet tanulmányainak többsége szintén a római és a görög katolikus vallás köréből választotta tárgyát, ám amint Bálint Sándor is érintett más valláshoz fűződő hagyományokat, úgy a kötetben is helyet kaptak református, zsidó és az ún. kis- vagy szabadegyházak híveinek életével és tradícióival foglalkozó írások is.

Kósa László

Molnár Mária: Egy Borsod megyei község társadalmi átrétegződése. Borsodgeszt 1945–1978.
Miskolc, 1986. 63 l. (A miskolci Herman Ottó Múzeum kiadványai 29.)

Borsodgeszt századunk közepéig hagyományosan Mezőkövesd vonzásába tartozott, utóbb azonban erőteljesen Miskolchoz orientálódott mint központhoz. A község ugyancsak hagyományosan jó minőségű bortermeléséről volt nevezetes. A közeli

nagyváros iparosodása és a termelőszövetkezetek alakulása a fentebb említett változásokkal együtt, azaz velük kölcsönhatásban az elmúlt harminc esztendőben gyökeresen átformálta Borsodgeszt társadalmát. Molnár Mária tanulmánya a szerző doktori értekezése zárószakaszának önálló megfogalmazása. Statisztikák és helyszíni néprajzi gyűjtés segítségével jut arra az eredményre, hogy a községből elvándorlók két rétegből kerültek ki: ez a társadalmi rendszer által egzisztenciájukban megrendített vagy abból kiforgatott, korábban tehetősebb népesség és a korábban is mobil, vagyontalan proletárréteg. A helyben maradóknak csak töredéke talált a falujukban hagyományosnak számító földművelésben, vagy egyéb agrárpályákon megélhetést. A miskolci ipartelepekre való ingázás és más foglalkozási ágazatokban való elhelyezkedés, kedvezőtlen demográfiai mutatók, stagnáló, de inkább széteső társadalmi élet jellemzi őket. Ismert, hogy ezek a kutatók a korabeli Magyarországot általában jellemezték, de kisebb településeken szinte kizárólagosan fordultak elő. Ilyenformán Molnár Mária tanulmánya szerény hozzájárulás a 20. század második felének magyar társadalomkutatásához. A kötetet német és angol összefoglaló zárja.

K. L.

Néprajzi dolgozatok Heves megyéből.
Szerkesztette: Petercsák Tivadar. Kiadja a Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága. Eger, 1986. 128 l.

Az egri múzeum jelen kiadványával több szempontból is fontos vállalásnak tesz eleget: egyrészt publikációs fórumot teremt az önkéntes néprajzi gyűjtők legsikerültebb munkáinak, hozzájárulva a gyűjtőmozgalom aktivizálásához, másrészt nehezen hozzáférhető, értékes ismeretanyagot nyújt a szaktudomány számára.

A szerkesztő 9 díjnyertes pályamunkát ad közre meglehetősen tág tematikai keretek között. *Fejes Katalin* a bodonyi erdőhasználat emlékanyagát tárja fel gazdag terminológiai készlet kíséretében. *Szittáné Gyevnár Éva* a gyümölcsaszalás és szilvalekvárfőzés hagyományos munkafolyamatát írja le Szilvásváradról. A bodonyi kenyérsütésről *Farkas Gábor* ad jól tagolt áttekintést. A poroszlói paraszti kisiparosok tevékenységét, szervezetét, időbeli megoszlásukat *Kovács Károly* gyűjtötte össze. A szilvásváradi Orbán-ház leírását és tulajdonosainak számbavételét adja *Gál Gyula. Maruzs János* életrajzi visszaemlékezésében olvasmányos leírást nyújt gyerekkori summásmunkájáról. Boldog község népviseletét *Újváry Ferenc*, a fedémesi lakodalmakat *Szabó Imréné* mutatja be. Végezetül *Bolykiné Szabó Marianna* alapos leírása következik a mátraderecskei temetési szokásokról.

Selmeczi Kovács Attila

Néprajzi Füzet.
Kiadja a komáromi Dunamenti Múzeum és a Csemadok komáromi helyi szervezete. Komárom–Érsekújvár, 1986. 70 l.

Az érsekújvári Csemadok szervezet és a helyi könyvtár éveken át közösen adta ki a *Iródia* című sokszorosított irodalmi és tudományos periodikát. A Néprajzi Füzet ennek különszámaként készült, megjelenése előtt azonban nem sokkal a hatóságok az

Irodiát betiltották. Így önálló kiadványként látott napvilágot Komáromban 350 példányban. Anyagát Liszka József néprajzkutató válogatta. A kisebb-nagyobb, hosszabb-rövidebb írások néprajzi gyűjtéssel önkéntesen foglalkozó fiatal értelmiségiek, diákok munkái. Noha csupán arra szorítkoznak, hogy Érsekújvár és Komárom térségének magyar néprajzi ismereteit adatközlésekkel gyarapítsák, tekintve az említett vidék viszonylag hiányos kutatását, ezek az írások midnenképpen számontartásra méltóak.

K. L.

Novák László: A Három Város.
Gondolat Kiadó, Budapest, 1986. 400 l.

A szerző mintegy másfél évtizedes kutatómunkájának összegzését nyújtja a Gondolat Kiadó 1959 óta megjelenő, tehát bízvást nagymúltúnak nevezhető sorozatában megjelent könyvében. Mint a nagykőrösi múzeum igazgatója, elsősorban ennek a városnak az újkori történetét és néprajzát vizsgálta, de a helység központi fekvése, kitűnő történeti forrásadottságai, valamint századunkban Kecskeméthez és Ceglédhez viszonyított zárt volta, a múltjukban hasonló települések és a környező Duna–Tisza-közi nagytáj részletesebb kutatását is ösztönözték. Maga a sorozat kialakult profiljával meglehetősen megköti a szerzők kezét. Elsősorban nem terjedelmi korlátokra kell gondolnunk, hanem a tartalmi fölépítés csaknem „kötelező" rendjére és arra, hogy a kiválasztott tájegység népi kultúrájának lehető legteljesebb képét kell megrajzolni. Novák László azonban a sorozat azon szerzőihez csatlakozott, akik igyekeztek minél jobban függetlenedni az előző kötetek sugallta mintáktól. Nagy teret, a könyv mintegy negyedét szentelte a történeti előzményeknek, hiszen Cegléd–Nagykőrös–Kecskemét „három város"-ként összetartozásának ez adja alapját. A késő-középkortól kibontakozó mezővárosi fejlődésnek és a hódoltságbeli életnek számos közös vonása alakult ki, miközben mindegyik település önálló arculatot is kifejlesztett. A hasonlóságok és különbözőségek összefonódása egészen a közelmúltig, a 20. század derekáig tartott. A történeti előzményeket Novák talán a legjellemzőbb területen sűrítve, a társadalmi rétegződés és a társadalmi intézmények bemutatásával ragadta meg. Ezek után – korábbi kedvelt kutatási területei – a település és az építkezés kaptak nagyobb teret, egyszersmind ugyancsak a három település jellegének reprezentáns kifejezőiként. Az anyagi kultúra további szektoraiból csupán a gazdálkodás két legfontosabb ágazatát, az állattenyésztést és a földművelést emelte ki a szerző. Alighanem sok olvasónak kellett csalódnia, mert – igaz, bő terjedelmeben – ezután csupán a hiedelem- és szokásvilággal ismerkedhet meg. Noha elismerően említettük a sorozat megmerevedett mintájától való elszakadási törekvést, szívesen láttunk volna még viseletről, művészetekről, táplálkozáskultúráról egy-egy rövid fejezetet. Annál inkább, mert Novák László korábbi pbulikációkban már tanúsította, hogy ezekről is gazdag ismeretekkel rendelkezik. Visszatérve a hiedelmekre és szokásokra, ezek földolgozásáról mindenképpen meg kell jegyezni, hogy újdonságot is jelenthetnek az érdeklődők számára, hiszen a köztudat a nagy alföldi agrárvárosokat elsősorban mint polgárosult településeket tartja számon, nem számol színes és érdekes folklór-

jukkal. A könyvet irodalomjegyzék és a fölhasznált kéziratos források listája zárja.

Kósa László

Novák László: Mozsgó és vonzáskörzete településnéprajza a XVIII–XX. században. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 154 l. (Folklór és etnográfia 29.)

A Dél-Zselicség területén, egykor Somogy megyéhez, 1950-től Baranya megyéhez tartozó négy település: Mozsgó, Almáskeresztúr, Csertő és Szulimán településnéprajzi változásainak vizsgálata áll a tanulmány középpontjában. Az impozáns méretű levéltári forrásanyagra támaszkodó elemzés a négy falu történetileg megmutatkozó kapcsolódását, településszerveződési sajátosságait, a hagyományos gazdálkodás átalakulását igyekszik megragadni. Kiinduláspontul meghatározza a települések helyét a tájban, aminek függvényében tárgyalja a népesedési és birtokviszonyokat, melyek döntően meghatározták a gazdálkodás jellegét, behatárolták az életlehetőségeket.

Az úrbéri viszonyok részletes ismertetését követően kerül sor a határhasználat és a paraszti birtokszervezet hagyományos formáinak részletes leírására. A szerző rögzíti azokat a lényeges változásokat, melyek különböző időperiódusokban a települések életét alapvetően meghatározták. Az első jelentős változás 1767-ben, Mária Terézia úrbérrendelete nyomán ment végbe, mely ezen a vidéken a földesúri fennhatóság alatt nagyszabású újranépesedést eredményezett. A múlt század közepének második úrbérrendezése a paraszti gazdálkodás intenziválódásához vezetett, egyben jelentékenyebb népmozgással járt együtt. Az 1945 utáni változások a szövetkezetesítés nyomán a vidék folyamatos elnéptelenedéséhez, hátrányos helyzetének stabilizálódásához vezettek. Ennek okát a szerző általánosítható érvénnyel a következőben látja: „az uradalmi gazdaságok szuverén egységek voltak, az egyes falvak paraszti gazdaságai együttesen szintén szuverén egységet alkottak a község területén, évszázados fejlődés eredményeként. A központosított nagyüzem szétrombolta ezt a gazdasági, társadalmi, területi egységet, szükségszerűen következett be a hanyatlás, még ha a mezőgazdasági nagyüzem produktív, rentábilis gazdálkodást valósít is meg. Ez nem segíti a falu-egységek stabilizálódását, erősödését, inkább pusztulásukat mozdítja elő."

Selmeczi Kovács Attila

Novák László: Településnéprajz. Tanulmányok az Alföld településnéprajzához. Arany János Múzeum, Nagykőrös, 1986. 270 l. (Az Arany János Múzeum kismonográfiái 5.)

Novák László gyűjteményes tanulmánykötete a legújabb kutatási eredmények, levéltári forrásanyag és helyszíni adatgyűjtés alapján tekinti át az Alföld településrendszerét. Vizsgálatának kiindulópontjául a különböző aspektusú településkutatások és a néprajz kapcsolatának tudománytörténetét, valamint az egyes szakterületek mód-

szertani, szemléletbeli különbözőségét veszi vizsgálat alá. A történeti kutatások nyomán újólag rögzíti, hogy a honfoglalást követő időszakban az Alföld területén is aprófalvas, sűrű településhálózat alakult ki, annak ellenére, hogy ezen települések életében az állattenyésztésnek volt döntő szerepe. Részletesen elemzi a 14. századtól kiformálódó jobbágyi telekszervezetet, ami a hagyományos paraszti gazdaság kereteként a legutóbbi időkig megőrizte jelentőségét.

A településnéprajz tárgyának és módszerének megfogalmazása kapcsán a szerző részletes ismertetést nyújt a szakkutatás hazai eredményeiről. Újszerű tipológiai rendszerezést nyújt a Településrendszerek az Alföldön című fejezetben. A lokálisan elhatárolható településformákat két nagy csoportba sorolja. A kishatárú helységeket az egységes és megosztott üzemközpontú településforma szerint osztályozza. A nagyhatárú jellegzetes alföldi helységeket a táji jellemzők alapján különbözteti meg és nevezi el, pl. sárréti, hajdúsági, nagykunsági, jászsági stb. településtípusnak.

A mezőváros különösen szemléletes példáját adja az alföldi településrendszernek, mert struktúráját alapvetően a társadalmi-gazdasági viszonyok határozzák meg a történeti, jogi tényezőkön kívül. A szerző megállapítása szerint a mezőváros önálló településkategória, amit önmaga valóságában, a magyar történelem törvényszerűségei alapján szükséges vizsgálni. Ezen szempontot követi a kiadvány másik jelentős fejezete Mezővárosi fejlődés az Alföldön címmel. A korábbi kutatási eredmények rendszerezését követően a szerző meghatározza az alföldi mezővárosi fejlődés főbb jellemvonásait, mint pl. a sajátos társadalmi rétegződést, a gazdasági fejlettséget (határhasználat, munkaszervezet, árutermelés), a szellemi kultúra terén megmutatkozó jelentőségét.

A kötet első részét alkotó, inkább elvi vonatkozású vizsgálódást, anyagrendszerezést konkrét településkutatási feldolgozások követik, melyek alapos levéltári anyagra támaszkodnak. Ezek sorában elsőként a Körös–Tisza–Maros köze, másként a Békés–Csanádi löszhát mezővárosi településrendszereivel ismerkedhetünk meg. Szabadszállás településtörténeti elemzése a redempció történeti hatását a határhasználatban, a birtokstruktúrában, majd a tagosítás realizálódásában méri le. Az Ung vidéki kishatárú települések egy csoportjáról nyújtott leíró tanulmány zárja a konkrét elemzések sorát. A munka összegzésében Novák László megállapítja, hogy a táji adottságok, a történelmi körülmények, az agrár-, társadalmi- és jogi viszonyok mind olyan meghatározó tényezők, amelyek alapvetően alakították az Alföld településnéprajzi képét. A kötetet nagyszámú szemléletes archiválís kataszteri térkép, határrajz, valamint angol- és német nyelvű összefoglalás egészíti ki.

Selmeczi Kovács Attila

Oláh Andor: „Az idő a gazda mindenütt..."
Népi természetismeret, időjósló megfigyelések és hiedelmek. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1986. 142 l. (Mindennapi hagyomány)

Az évszázadokon keresztül végzett népi megfigyelések alapján összegyűjtött és ellenőrzött időjóslások, az ezekkel kapcsolatos hiedelmek és természetismereti tudásanyag a magyar paraszti életmód mozzanatainak irányítói közé tartoztak. Tulajdonképpen a paraszti élet minden területét érintik. Leírásukkal ezért szórványosan is ta-

lálkozhatunk a néhány ismert összefoglaló publikáción kívül, a népi műveltség legkülönbözőbb oldalaival foglalkozó írásokban is.

Oláh Andor két népi gyógyászati könyvével („*Fűbe-fába az orvosság*". Békés megyei Tanács V. B., 1986.; „*Újhold, új király*". Budapest, 1986) csaknem egyidőben látott napvilágot harmadik könyve is, amely népi természetismereti adatokat, időjósló megfigyeléseket és hiedelmeket tartalmaz. Anyagának meghatározó része, csakúgy, mint a két első könyv esetében, Békés megyéből származik az 1953-tól 1966-ig terjedő időszakból.

Az öt fejezetben tárgyalt anyag, amely felöleli az időjóslásokkal kapcsolatos és a jeles napokhoz fűződő hiedelmeket, fejezetenként két részre oszlik: az első, az értelmező tanulmányrész, a második pedig a vonatkozó adattár. „A bevezető tanulmányok – magyarázza a szerző – nemcsak az értelmezést és az értékelést szolgálják, hanem azt is bizonyítják országos adatok felsorakoztatásával, hogy a Békés megyei adatok elég reprezentatívok, jellemzőek a magyar népi természet-, időjárás-ismeretre." Ennek értelmében legfőként az első, Márciusi por, májusi eső című fejezetben találunk részletes hivatkozást más magyarlakta vidékekre is. Külön részt szentel azoknak az időjóslásoknak, amelyekre az állatok viselkedéséből, az emberi szervezet reakcióiból, a növények, tárgyak állapotváltozásaiból, hangváltozásból, az égitestek állásából következtettek. A „meteorológiai mítoszok" jelentését és jelentőségét tárgyalja a második Sárkány, táltos, boszorkány című fejezetben, kozmobiológiával foglalkozik a harmadik Nap, hold, csillagok című részben, amely a szervezetre gyakorolt kozmikus hatásokat részletezi. Foglalkoztatja továbbá a szél és a lélek szerepe a betegségek eredetében; e téma keretén belül csoportosítja a fellegre, szélre, esőre, jégre, hóra, égzengésre, szivárványra vonatkozó adatokat.

A könyv utolsó fejezete az időhöz kötött ésszerű és mágikus „babonás" szemléletek és cselekvésmódok értelmezését tartalmazza, mely során a szerző hangsúlyozza, hogy „... ezek megértése alapján, továbbá a modern lélektani, parapszichológiai, kozmobiológiai kutatások és saját magunk, igazi lényünk elmélyült megismerése segítségével megtanuljuk a negatív gondolatok leküzdésének, és a pozitív gondolaterők fejlesztésének módját, a növény- és állatvilághoz, a természethez, valamint embertársainkhoz való empátiás viszonyulás, alkalmazkodás új módját, magatartásrendszerét". Az említett fejezet adattári részében kapnak helyet egyebek között az egyes napszakokhoz, jeles napokhoz fűződő időjóslások és hiedelmek.

A zárórészben található függelék (egészségre-betegségre vonatkozó adatok összefoglalása), a helységnév-rövidítések magyarázata, az adatközlők jegyzéke és az irodalomjegyzék a kötetben való eligazodást könnyíti meg.

Danter Izabella

Oláh Andor: „Újhold, új király!"
A magyar népi orvoslás életrajza. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1986. 305 l.

Könyvét a szerző így jellemzi: „Kultúrtörténeti és orvostörténeti jellegű munka, ugyanakkor, remélhetőleg, az etnográfia irodalmát is gazdagítja, mert igyekeztem térés időrelációkba, a múlt, a jelen és jövő koordinátáiba helyezni a magyar népi orvoslást, miközben nemcsak Békés megyei és szatmári gyűjtésemnek az anyagát használ-

tam fel, hanem országos adatokat is, és a keleti örökség jelentőségét szintén bemutatom."

A kötet anyaga három részre tagolódik. Az elsőben külön fejezetekbe csoportosítva megismerkedhetünk a magyar népi orvoslás kutatásának a történetén kívül magának a népgyógyászatnak a jellemvonásaival, fejlődésével és helyzetével a különböző társadalmi rendszerekben. Példák részletes elemzésével magyarázza mondanivalóját, melynek értelmében „... a magyar nép kóroktani szemléletének változása az évezredek folyamán három rétegben valósult meg: I. A mai népi orvoslás legősibb rétege (honfoglalás előtti korszak), II. Újabb réteg (10–17. század), III. Új réteg (18–20. század)".

A könyv második része Élet-halál titkai címmel szintén három fejezetre tagolódik, amelyekben a népi gyógyítás jelenével foglalkozik. Keresi a népi bölcsesség anyagában a hosszú élet és a jó egészség titkait: ezek a rendszeres, mértékletes táplálkozás betartásában, a jó vér és a vérmozgás, a férfi nemi potenciájában és a nő termékenységében rejlenek. E téma keretén belül megismerteti az olvasót a hagyományos paraszti étrenddel is. A nép bölcs „tudósai", gyógyító emberei és az okos parasztember szerint a hosszú élet titka a mérsékletesség, a természetesség és a szellemiség. Ebben a részben tárgyalja még a magyar népi orvoslás kóroktanának problémáját is, részletesen foglalkozik a kórokozó tényezőkkel (lelki-szellemi és materiális-szomatikus tényezők), az egyes betegségekkel, azok gyógyításával, a népi gyógyszertannal, s ezen belül a gyógyító szerekkel és azok felhasználási módjaival.

A kötet harmadik részében ír magáról a népi gyógyítóról, a „tudós emberről" és személyiségéről, személyiségének elfogadásáról az egyes történelmi korokban, idézve több kiemelkedő néprajzi szakember munkáját és hivatásos orvos véleményét, de példákat sorol fel a szépirodalomból is. Részletesen elemzi a népi gyógyítók tipikus képviselőit, külön csoportokba sorolva a helyretevő-csontrakókat, kenőasszonyokat, borbélyokat mint népi gyógyítókat, népi bőrgyógyászokat, „vadszőr"-szedő asszonyokat, imával gyógyítókat-szent embereket, a bábát, a pásztort, a csikóst, a gulyást, a kondást, a juhászt, akik szintén értettek egyes speciális betegségek gyógyításához.

A könyv utolsó fejezetében választ keres a szerző arra, hogy milyen feladat vár a hagyományos népi orvoslásra az orvostudomány és a közegészségügy fejlődése során nemcsak a jelenben, hanem a jövőben is. Megismerteti az olvasót az egyes, ma általánosan elterjedt népi gyógyászati eredetű gyógyszerek felfedezésének történetével és felhasználási módjával. „Ma már nemcsak a fejlődő országok veszik igénybe a hagyományos orvoslás értékeit, hanem az ún. fejlett országokban is a népi orvoslásón alapuló gyógynövénykutatás forradalmasítja az ortodox gyógyszertan dogmáit. Világviszonylatban megkezdődött a „biodrogok", a természetes gyógyszertermékek korszaka" – írja könyvében a szerző. De nemcsak a gyógyszereket, hanem gyógyító módszereket is köszönhet a népi orvoslásnak az orvostudomány. Ide tartozik az ún. kiropraktika vagy a pszichoterápiás módszer, a pszichodráma. Összegezi, hogy „Hippokratésztől kezdve a mai napig a népi orvoslás nemcsak alkalomadtán, egyes esetekben hatott a hivatalosnak nevezhető európai orvostudományra, hanem törvényszerűen állandóan, és különösen intenzíven akkor, amikor egy-egy új történelmi korszaknak megfelelően új orvostudomány alakult ki".

A kötetet terjedelmes jegyzettapparátus, valamint Békés és Szatmár megye nép-

gyógyászatában alkalmazott növények népi nevének, latin és hivatalos magyar elnevezésének jegyzéke zárja.

Danter Izabella

Pintér István: Dél-Gömör településnéprajza.
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 171 l. (Gömör néprajza II.)

A debreceni néprajzi tanszék új regionális kutatási témául a történeti Gömör megye komplex néprajzi feltárását választotta, mely nagyszabású munkába nemcsak tanszéki és múzeumi munkatársakat, hanem egyetemi hallgatókat is bevont. A tematikus egyéni kutatások eredményeinek közreadására pedig Ujváry Zoltán szerkesztésében új sorozatot indított *Gömör néprajza* címmel. A vegyes tárgyú gömöri tanulmánykötet (Gömör néprajza I. Debrecen, 1986.) után az egyik legfontosabb témakörrel jelentkezett Pintér István. Noha a szerző csak a mai magyar közigazgatási határok közötti területet vette vizsgálat alá, munkája alkalmas kiindulópontot jelent a szélesebb kiterjedésű regionális kutatásokhoz.

A Sajótól északra húzódó 21 település kedvezőtlen természeti- és gazdaságföldrajzi adottságainak felvázolása után a vidék településtörténetének alakulását kíséreli meg végigkövetni a szerző a jobbágytelekrendszer 14–15. századi megszilárdulásától a múlt század végéig. A török hódoltság alatti elnéptelenedés, majd újranépesedés folyamatának rögzítésére jól hasznosította Ila Bálint és Román János történeti feldolgozásait. Ez a történeti vizsgálat megbízható alapozást nyújt a településrendszer néprajzi értékelésére, mely a 18. század végétől századunk elejéig követi nyomon a szalagtelkes falvak beltelkeinek elaprózódását, határhasználatának módosulását, a gazdálkodás rendjének arányváltozásait. Tanulságos képet rajzol az egyes telektípusokról, azok beépítési módjában megmutatkozó társadalmi tagozódásról, az üzemszervezeti és szociális tényezők hatásáról.

A kiadványt német és szlovák nyelvű összefoglalás, valamint 32 fénykép egészíti ki.

Selmeczi Kovács Attila

Pócs Éva: Szem meglátott, szív megvert. Magyar ráolvasások.
Helikon Könyvkiadó, Budapest, 1986. 285 l. (Prometheusz Könyvek 11.)

A kimondott szó varázserejébe vetett hit az alapja a ráolvasásoknak, melyekhez különböző mágikus cselekedetek, rítusok, gesztusok járulnak. Pócs Éva több mint nyolcezer ráolvasás közül válogatta anyagát és rendszerezte két nagy fejezetbe.

A ráolvasások haszna cím alatt tematikus rendben csoportosította és válogatta az emberi élet különböző területeire vonatkozó ráolvasásokat. Így például olvashatunk szépség-, egészség- és szerencsevarázsló ráolvasásokat éppúgy, mint a szerelemmel, házassággal kapcsolatos jósló, rontó praktikákkal kísért szövegeket. Ugyancsak jósló, rontó, elhárító cselekmények kapcsolódnak a terhességhez, újszülöttthöz, de ráolvasásokkal igyekeztek eltüntetni a gyermekről az anyajegyet, vagy ily módon kívánták elősegíteni a beszéd- és járásfejlődését. A ráolvasások jellegzetes csoportját alkotják a

betegség gyógyítására, elhárítására szolgálók, pl. szemárpa, daganatok, fájdalmak, láz, ijedtség, torokfájás, szemverés stb. ellen. Ugyancsak jelentős csoportot alkotnak az állattenyésztéssel és földműveléssel kapcsolatos ráolvasások. A hétköznapokhoz, házimunkához kapcsolódó szövegek és rítusok javarésze az asszonyi munkák sikerét volt hivatott biztosítani, mint pl. a vajköpülést, kenyérsütést, kendermunkát. A ráolvasásoknak a pénzszerzésben, kincsőrzésben, a tolvaj elleni védekezésben éppúgy szerepet tulajdonítottak, mint a rossz, ártó hatalmak elleni védekezésben.

A kötet második nagy fejezete a magyar ráolvasások szerkezeti rendszerét mutatja be példákkal, az egynemű, egyszerű ráolvasásoktól a bonyolultabbakig, az egyszerű kívánságtól az epikus ráolvasókig, a formailag vallásos szövegekig.

A harmadik fejezet a történeti forrásokból ad ízelítőt.

A jegyzetek és a helynevek jegyzéke után kapott helyet az utószó, mely történetiségében, nemzetközi összefüggéseiben vizsgálja a magyar ráolvasások jelentőségét. Elemzi a ráolvasásokat mint szövegeket és mint mágikus gyakorlatot. Európai párhuzamokkal mutatja be a ráolvasások rendszerét. Végezetül a történeti forráscsoportokról ad áttekintést. Tematikusan csoportosított szakirodalmi tájékoztató, képjegyzék és tartalommutató zárja a kötetet.

A kötet hasznos olvasmány a nyelvészek, irodalomtörténészek számára, s egyben élvezetes élményt nyújt az érdeklődő olvasóknak is.

Tátrai Zsuzsanna

Sárosi Bálint: Folk music. Hungarian musical idiom.
Corvina Kiadó, Budapest, 1986. 188 l. + 24 tábla.

Sárosi Bálint 1969-ben kezdte el népszerű zenei sorozatát a Magyar Rádióban Zenei anyanyelvünk címmel. A hétről hétre jelentkező műsor tizenöt esztendő alatt fölgyűlt repertoárjából hatvan darabot válogatott ki, amelyek angolra fordítva kerültek ebben a kötetben kiadásra. A hatvan előadás három nagy csoportba sorolva olvasható. Az elsőben a magyar népzene felfedezését, népzene és műzene kapcsolatát tárgyaló szövegek olvashatók. A második csoportban a „zenei anyanyelv" módszertani, gyakorlati, művészi kérdéseire keresi a szerző a választ, míg a harmadik egységben Sárosi közelebbi népzenekutatási területe, a hangszerek és a hangszeres népzene kérdésköre kapott helyet. A fényképes táblákon látható hatvannégy illusztráció többsége ritkán vagy eddig még sosem közölt felvétel. A számos szövegközti dallampélda eredetiben magyarul olvasható anyagának angol fordítása a könyv függelékében található.

K. L.

Sebestyén Ádám: Bukovinai székely népmesék IV.
A nyelvészeti gondozást végezte és a szójegyzéket összeállította: Rónai Béla. A kötetet jegyzetekkel és mutatókkal ellátta: Kovács Ágnes. Tolna megyei Könyvtár, Szekszárd, 1986. 580 l.

A hatalmas népmesegyűjtemény negyedik kötetét ugyanaz a munkatársi együttes bocsájtotta ki, amely az előző hármat, módszereik is azonosak. Az újabb kötet tartal-

ma sem sokban különbözik az előzőektől; gazdagítja az azokból már részben megismert bukovinai székely repertoárt. A Dunántúlon letelepedett székelység mesetudói közül ezúttal huszonöt férfi és nő epikus alkotásai kaptak helyet a kötetben, szám szerint száznegyven szöveg. A mesék alműfajukat tekintve igen változatosak, a tündérmesétől a mondák különböző fajtáiig, a trufáig széles skálán helyezkednek el. Vannak köztük folklorizálódott, azaz könyvből újra szájhagyományba került szövegek is. A mesélők közt azonban nincs kiemelkedőbb epikus tehetség. Bár többen tízen felüli számmal mondtak el történetet, de ketten csak egy-egy, hárman csak kétkét mesét tudtak. Sebestyén Ádám, aki a meséket összegyűjtötte, a kötetben a mesemondók rövid életrajzát közli. Kovács Ágnes az igen gazdag és részletes tudományos jegyzetapparátuson kívül kisebb tanulmányban összegzi a bukovinai székely mesemondás kutatásának történetét 1885-től e kötetsorozat létrejöttéig. Rónai Béla értékes munkája a tájszójegyzék.

K. L.

Siska József: A Bodrogköz népi textilművészete.
Kiadja a Rákóczi Múzeum Baráti Köre. Sárospatak, 1986. 44 l. + térkép. (A sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetei 26.)

A kiadvánnyá formált rövid dolgozat a történeti háttér földvázolásával összegzi a bodrogközi fonás-szövés mesterségéről a tudnivalókat. A tömörítve is gazdag néprajzi anyagnak az adja az alapját, hogy a területen a földrajzi elzártságnak és a kedvező természeti feltételeknek köszönhetően a paraszti gazdaságban a legutóbbi időkig eleven volt a kendermunka. A munkafolyamatokról készült 16 szemléletes fénykép és a 38 textilfotó ugyancsak tanúsítja, hogy a Bodrogközt fölkereső néprajzkutatóknak hálás témájuk volt a textilművészet. A tanulmányt német összefoglaló zárja.

K. L.

Soltész István: Szoross parancsolat eljött.
Népballadák háborúkról, katonákról. Zrínyi Katonai Kiadó, Budapest, 1986. 367 l.

A neves újságíró mindjárt bevezetőjének első oldalán siet közölni, hogy „nem tudósi, nem szakemberi, hanem újságírói élményutazás"-ra hívja az olvasót, és a „történelem küzdő emberét" szeretné bemutatni, aki a rossz helyzetekben is talpon marad. Szándékát három nagy fejezetbe sűrítve valósítja meg. Az első „történelmi katonaszemélyek balladákban", a második „a háború, a katona miatt sinylődő otthoniak", a harmadik „a katonaélet keservei" alcímet viseli és tartalmilag valóban megfelelnek alcímeiknek. Sajnálatos, hogy túlságosan tömörre sikeredett a sűrítés. A fejezetek nem tagolódnak alfejezetekre és így gazdag tartalmuk nagyon nehezen hozzáférhető az érdeklődő számára. Ha más nem, talán egy szövegmutató segíthetett volna ezen a helyzeten. Azért sajnáljuk a jobb áttekinthetés lehetőségének elmaradását, mert Soltész István nagyszámú balladát (népi és félnépi szövegek) közöl magyarázatok kíséretében. Közülük sok egyébként is nehezen hozzáférhető. Nemcsak magyar, hanem az egykori Magyarország területéről német, cigány, szlovák, román anyagról van szó. A hosszabb-

rövidebb magyarázatok bizonyára sok vitát váltanának ki a szaktudós olvasókból, ha nem fogadnák el a szerző fenti nyilatkozatát. Olykor, úgy tűnik föl, túlságosan egyéni történelemszemléleten alapulnak, máskor viszont a szerző változtatás nélkül támaszkodik mások véleményére. Tiszteletre méltó nagy olvasottságát terjedelmes könyvészet jelzi. Ismét csak sajnálhatjuk, hogy adatai sok pontatlanságot tartalmaznak, hivatkozásai gyakran hiányosak, ami már nem pusztán filológiai kérdés.

Kósa László

Špravodaj Múzea – Múzeumi Híradó.
Žitnoostrovské múzeum–Csallóközi Múzeum. Dunajská Streda – Dunaszerdahely. X. roč. – 1986. 139 l.

A dunaszerdahelyi Csallóközi Múzeum évkönyve több szempontból is érdemes a rendhagyó módon történő rövid ismertetésre. Először azért, mert eddig füzetenként jelent meg és nem évkönyvként, most viszont összevontan, nagyobb terjedelemben, igaz, csupán négyszáz példányban. Másodszor azért érdemes a figyelemre, mert tematikus néprajzi tartalmú. A múzeumban, illetőleg más munkahelyeken, de a Kisalföldön, közelebbről a Csallóközben dolgozó hat néprajzkutató tanulmánya található benne. A tanulmányok egységes jellemzője, hogy leíró-adatközlő jellegűek. Noha tárgyuk egymástól többnyire távol esik, együttes kiadásuk mégis a hosszú évtizedek óta stagnáló csallóközi magyar néprajzi vizsgálatok nagy lendületének jele. *Danter Izabella* a csilizközi népi gyógyításról közöl adatokat, terjedelmes latin–szlovák–magyar névlista kísértetében. *Vargáné Tóth Lídia* írása a Csallóköz északi részének táplálkozáskultúrájába enged bepillantást. *Marczel Béla* rövid dolgozata hiedelemalakokról szól. *Liszka József* Alistál emberélethez kapcsolódó szokásait mutatja be. *Ürge Mária* gyermekjátékokat, *Ág Tibor* népzenei anyagot ad közre, mindketten természetesen dallamok gazdag kíséretével. Végül *Kopócs Olga* bibliográfiája a múzeum munkatársainak munkásságát ismerteti.

K. L.

Szabadfalvi József: A magyar feketekerámia.
Corvina Kiadó, Budapest, 1986. 87 l. + 66 fénykép. (Magyar Népművészet)

A szakirodalom feketekerámiának nevezi a mázatlan cserépedény egyik fajtáját, mely különleges égetési mód következményeként előálló kémiai reakciónak köszönhetően fekete színezetet kap. Maga a technika bizonyítottan őskori eredetű, az archaikusabb kerámiakészítés egyik módozata. Ismeretes Európa különböző tájairól és előfordul más földrészeken is. Hazánk területén a honfoglalás előtti időkből maradtak fenn régészeti leletek, magának a feketeedénynek a készítését azonban csak a középkor végétől ismerjük részletesebben. Szabadfalvi József több évtizede foglalkozik a feketekerámia történetével és néprajzával. Ez a könyv kutatásainak tömör összegzése. Történeti áttekintés után ismerteti a feketeedény-készítő fazekasközpontokat, a korongolás és égetés speciális technikáját, végül a sorozat jellegéhez igazodva kissé nagyobb terjedelemben a díszítést. A színes népművészetet kedvelő olvasó meg-

győződhet róla, hogy a feketecserép nem marad el a mázas-virágos kerámia mögött. A viszonylag szűk lehetőséget nyújtó díszítő technikát gazdag változatossággal alkalmazták a fazekasok. Ezzel magyarázható, hogy a nagy központok századunk első felében lassan megszűntek ugyan, mert nem volt szüksége a paraszti háztartásoknak cserépedényre, ám a feketekerámia-készítés a díszedény-igény kiszolgálására napjainkig élő mesterség.

K. L.

Szabadfalvi József: Mézeskalácsosság Debrecenben.
Debrecen, 1986. 135 l. (A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei 46.)

A kutatás még nem tisztázta minden részletében a magyarországi mézeskalácsosság eredetét. Sokáig újkori német mesterségnek vélték, ám épp Szabadfalvi József kutatásai is megerősítik azt a véleményt, hogy jóval korábbi, középkori gyakorlatról van szó, amelyre a kétségtelenül német eredetű, elsősorban az ún. *ejzoló* technikát alkalmazó német iparosok rátelepedtek. Végül a 20. században már jellegzetesen magyar kismesterséggé vált a mézeskalácsos ipar, ahogyan azt Debrecen példája szembetűnően bizonyítja. Debrecenben 1713-ban szerveződtek céhbe a mézeskalácsosok, a forma valószínűleg az újabbkori német mesterségréteg meghonosodását jelzi. A 19. századi nagy virágzás után fokozatos hanyatlás következett, amit elsősorban a cukrászdák elterjedése és az üzemi cukorkagyártás siettetett, majd 1955-ben, amikor a szerző tanulmányának anyagát először megfogalmazta, a már kizárólagosan paraszti dísztárgynak számító mézeskalácsot csupán öt debreceni műhelyben állították elő. Maga a kötet az 1950-es évek első felének állapotát rögzíti, s balszerencsés körülmények miatt azóta várt megjelenésre. Szabadfalvi József időközben önálló tanulmányként több részletét publikálta, együtt azonban most látott napvilágot a mézeskalácsos mesterség eredetét, debreceni történetét, a mézeskalács-készítés folyamatát, az iparosok életét, szokásait, továbbá a járulékos műveleteket (gyertya-, offer-, méhsörkészítés) leíró munka, mely a kézművességéről különben is nevezetes debreceni múlt ismeretét új színnel gazdagítja. A kötetet a mesterség műszókincsének jegyzéke zárja.

Kósa László

Szabó Kálmán válogatott írásai.
Szerkesztette Sztrinkó István. Kecskeméti Katona József Múzeum, Kecskemét, 1986. 420 l. (A kecskeméti Katona József Múzeum közleményei 2.)

A múzeum e terjedelmes kötet megjelentetésével ünnepelte egykori nagyhírű igazgatójának, az egy személyben régész, etnográfus, kultúrtörténész, bár képzettsége szerint jogász Szabó Kálmán születésének századik évfordulóját. A szövegválogatás túlnyomó részét néprajzi írások alkotják, a közreadott négy régészeti tanulmány is azok közül való, melyek bátran használnak fel néprajzi analógiákat, mint pl. a 14. századi alföldi konyha, a pártaöv, középkori házalaprajzok vagy kemenceformák ismertetése.

A kötet valójában mint etnográfust állítja elénk a szerzőt, aki a kecskeméti ha-

gyományos pásztorélet kitűnő ismerőjeként monografikus igényű feldolgozást adott közre az alföldi juhászat századeleji formálódásáról, a kolomp- és csengőhasználat módjáról, ezen tárgyak változatos formagazdagságáról, a jószágbélyegek jelentéstani rendszerbe sorolt formáiról, az állatgyógyításnak az alföldi pásztorok körében űzött hagyományos gyakorlatáról. Nyelvészeti érdeklődéséről tanúskodnak az állatok színelnevezéseit, megnevezési formáit, a tenyésztéssel kapcsolatos szólásmondásokat számbavevő írásai. Figyelmet fordított a pásztorok nemzetiségének, babonáiknak vagy mulatozásaiknak a megismerésére is.

Szabó Kálmán néprajzi érdeklődésének másik jelentős területét a kisvízi halászat emlékanyagának feltárása jelentette. A hajdani alföldi mocsárvilág számos archaikus elemzét őrző tárgyi világ felkutatása sokrétű, gazdag tárgykollekciókat eredményezett, melynek alapján nemcsak a Kecskemét környéki vízek ősi halászati módjait rekonstruálhatta, hanem az értékes múzeumi gyűjtemény tárgykatalógusszerű bemutatását is lehetővé tette. Ezen munkájában a középkori ásatási leleteket eredményesen hasznosította. A kecskeméti tanyákról írt önálló dolgozatában a 17. századtól követi nyomon az eleinte állatteleltető, majd idővel a földművelést elősegítő „állás, szállás, kert, tanya" kialakulását, üzemszervezeti formálódását. Korszerű társadalomnéprajzi látásmódja mutatkozik meg a tanyai népesség életviszonyainak érzékletes, tömör felvázolásában. Sokirányú néprajzi érdeklődéséről ad számot azon tucatnyi kisebb terjedelmű írása, melyek sorában a szőlő- és gyümölcstermesztés múltjáról, a subakészítés mesterfogásairól, a szappanfőzésről, a halotti tor emlékeiről, a szekérről, kézfogóról, szerelmi étetőről, a szélmalmokról stb. olvashatunk. Mindezen írásai java részben az Ethnographiában és a Néprajzi Értesítőben láttak napvilágot, ami alapvetően hozzájárult ahhoz, hogy a két világháború közötti szaktudomány Szabó Kálmánt etnográfusként számontarthatta.

Hogy a kecskeméti múzeum létrehozásában és jelentős, komplex gyűjteménnyé való fejlesztésében meghatározó szerepet játszó Szabó Kálmán munkásságát valós arányaiban, jellemző sokrétűségében is megismerhessük, azt a szövegválogatás elé helyezett életpálya-ismertetés és múzeumtörténeti áttekintés teszi lehetővé. *Kőhegyi Mihály* jóval korábban megjelent megemlékezésének újraközlése bevezető tanulmányként tanulságos képet nyújt a két világháború közötti vidéki múzeumszerveződés viszontagságos körülményeiről és ennek az időnek egyik kiemelkedő, egyben tipikus tudós egyéniségéről.

Selmeczi Kovács Attila

Szabó László: A népi társadalom változásai az Alsó-Garam mente magyar falvaiban (1900–1974).
Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen, 1986. 96 l. (Folklór és Etnográfia 25.)

A magyar népi társadalom, ezen belül a legfontosabb alapegység, a család kutatása viszonylag későn, alig fél évszázaddal ezelőtt indult meg. Legfontosabb részeredményeit azonban épp a magyar nyelvterület északi sávjának középső területein érte el, ahová a címben jelzett Garam mente is tartozik. Ám ez utóbbit Szabó László vizsgá-

lataiig „fehér folt"-ként tartották számon. Szabó kutatásai a Garam folyó torkolatvidékére, az Esztergommal átellenben fekvő mintegy tucat községre terjedtek ki. Alapelképzelése szerint a nemzetség, a család és a rokonság állapota érdekelte. A nemzetség nyomait azonban alig lehetett kimutatni a korábban is kevés, utóbb föloldódott egykori nemesi család emlékanyagában. Annál elevenebbnek mutatkozott a család intézménye és hozzákapcsolódva a rokonságé. A tanulmány két nagy részre oszlik. Az elsőben a szerző a vérszerinti, a házassági és a műrokonság változásait ragadta meg a terminológia tükrében. A második azt mutatja be, hogy az élet nagy fordulóinál és a társasmunkák szervezésében hogyan funkcionáltak a változó családi intézmények. Végül megállapítja, hogy a területre a múlt században még jellemző nagycsalád teljesen fölbomlott, de hagyományai a kiscsaládban és a kapcsolódó széleskörű rokonságban (melyhez a műrokonság is hozzátartozik) tovább élnek és hatnak. Ezzel az Alsó-Garam mente szervesen illeszkedik a szomszédos magyar területek lokális paraszti társadalomfejlődésének fő irányához. Ellenpéldául a Nagy-Alföld szolgál, ahol sokkal régebben eltűnt a nagycsalád, a közösségben a területi és vagyoni tagolódás érvényesült.

K. L.

Szedem szép rózsámat. Népi mondókák, versek, dalok a Drávaszögből és Szlavóniából. Válogatta, szerkesztette és jegyzetekkel ellátta: Katona Imre és Lábadi Károly. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 1986. 354 l.

A magyar népköltészet kedvelői minden új folklórkiadványt örömmel fogadnak, azonban kettőzött az öröm, ha olyan vidék szájhagyományaiból lát napvilágot, amelyet kevésbé ismerünk. A *Szedem szép rózsámat* kötet egy az átlagosnál jobban kutatott és egy kevésbé föltárt tájegység, Szlavónia és a Drávaszög folklórjába enged gazdag élményt adó betekintést. A kötet elkészülte szervesen illeszkedik a jugoszláviai magyar néprajzi vizsgálatok immár két évtizede megújult, azóta változatlanul eleven programjába. Szlavóniát, pontosabban szólva, a Vuka menti négy magyar községet már a század elején „fölfedezte" a magyar néprajztudomány. Az egykor virágzó de a török hódoltság alatt elpusztult délvidéki magyarság apró hírmondói ezek a települések. Elszigetelve az összefüggő magyar népterülettől, a XX. század derekáig értékes, régies népi kultúrát és nyelvjárást őriztek meg. Elsősorban ennek köszönhető, hogy a kutatók szívesen utaztak oda és igyekeztek minél részletesebb képet rögzíteni hagyományos műveltségükről. Megjegyzendő azonban, hogy ez a viszonylagos kutatottság csupán jugoszláviai magyar viszonylatban kiemelkedő, a teljes magyar nyelvterület tekintetében nem. A Vuka menti falvaktól földrajzilag nem messze eső Drávaszög, Baranya déli vidéke, kevésbé szórvány helyzetű, mert az északabbra eső magyar községekkel kulturális és házassági kapcsolatokat tartott fenn a legutóbbi időkig. Folklórjáról hosszú ideig keveset tudtunk, s ha ma elmondhatjuk, hogy ma már nem fehér folt a magyar népi kultúra képzeletbeli térképén, azt elsősorban éppen a mostani kötet összeállítóinak, Katona Imrének és Lábadi Károlynak köszönhetjük. Munkájuk eredményeként az elmúlt években mese-, ballada-, találóskérdés- és szólásgyűjtemény hagyta el a nyomdát részint társszerzőségükben, részint egyéni teljesítmény-

ként. Tevékenységük nem valósulhatott volna meg az eszéki székhelyű Horvátországi Magyarok Szövetsége támogatásának hiányában. Jelen kötetük is a Szövetség, valamint a Vajdasági Tanügyi Önigazgatási Érdekközösség hozzájárulásával jelenhetett meg.

A *Szedem szép rózsámat* kis részben támaszkodik az előző kiadványok anyagára is, hiszen antológia. Továbbá nem csupán a gyűjtő-szerkesztők eredeti lejegyzéseiből közöl, hanem nagyobb részben másoktól eredő kéziratokból merített (pl. a budapesti Néprajzi Múzeum Etnológiai Adattárából), kisebb részben pedig megjelent, de nehezen hozzáférhető szövegeket is tartalmaz. Az alcímben megjelölt „népi mondókák, versek, dalok" tudatosan tágan megvont határvonalat jelentenek, melybe a népi líra minden műfaja beletartozik. A több mint félezer szöveg föl is öleli annak majdminden területét, és valóban csak a katonadalokat hiányolhatjuk, melyek – mint írják – terjedelmi okokból maradtak ki. A gazdagságot és összetettséget jól érzékelteti egy rövid tartalmi fölsorolás: a gyermekkor költészete; verses illem- és életszabályok, ünnepi köszöntők, a legény- és leányélet dalai; szerelmi népdalok; lakodalmi mondókák, kurjantások, énekek; táncdalok és kurjantások; bordalok és mulatónóták; tréfás és gúnyos dalok; falusi munkák és foglalkozások dalai; panasz- és átokdalok, keservesek; siratók és virrasztóénekek; halottbúcsúztatók; sírversek; siratóparódiák; bujdosóénekek, betyárdalok; rabénekek. Az egyes nagyobb egységeken belül is találunk újabb csoportokat. Például a gyermekfolklór tíz alegységre tagolódik, köztük altatókra, kiszámolókra, beugrató és csúfoló versikékre, növényekre vonatkozó mondókákra. Az ünnepi köszöntőkön belül öt, a szerelmi dalokon belül tizenegy csoportot különböztettek meg a kötet összeállítói.

Katona Imre és Lábadi Károly kettős szerepet szántak könyvüknek. Az volt a tervük, hogy szakkönyvként és oktatási segédkönyvként is lehessen használni. Úgy érezzük, a mérleg nyelve az utóbbi funkció felé billent, noha az egyes műfajok elé írt bevezetők és a jegyzetek teljes mértékben alkalmasak az elsőként említett szerep betöltésére. Némelyik fejezet – amellett, hogy az olvasót jól érthetően megfogalmazott folklorisztikai magyarázatokkal látja el – külön kis tudományos tanulmányként is értékelhető. A szövegek válogatása pedig reprezentatív. A kötet függelékében találjuk a rövidítések, a források és a szakirodalom részletes jegyzékét.

Kósa László

Szendrey Ákos: A magyar néphit boszorkánya.
Szerkesztette és utószóval ellátta: Fazekas István. Bevezette: Sándor István. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1986. 401 l.

Megkésve, közel húsz évvel a szerző halála után került kiadásra Szendrey Ákos egykori kandidátusi disszertációja. Fazekas István szerkesztette a kötetet, látta el szómagyarázattal és helynévmutatóval. A bevezetőt Sándor István írta, értékelve a szerző nagyszabású vállalkozását.

A kutatás elveinek, módszereinek meghatározása után a magyar boszorkányképzet történeti kialakulásával, interetnikus kapcsolatainak feltárásával foglalkozik Szendrey Ákos. A kötet további fejezetei aprólékos részelemzések a történeti és recens magyar, valamint nemzetközi összehasonlító anyag alapján. Megismerhetjük a boszorkánytu-

domány megszerzésének különböző módozatait, vizsgálja, hogy kiből lehet boszorkány, és azt hogyan lehet felismerni. Külön fejezet szól a boszorkány repüléséről, átváltozási képességéről, a boszorkányok összejöveteleiről. A boszorkányosnak hitt napok közül a Szent György-naphoz, május elsejéhez, Luca-naphoz kötődő hiedelmeket ismerteti. A boszorkányok rontásával kapcsolatosan a szemverés, igézés felismerését, megelőzését és gyógyítását mutatja be, valamint az ún. váltott gyerek képzetét, a szerelmi varázslást, kötést, tehénrontást, tejelvitelt, időjárásvarázslást. A jósló és gyógyító boszorkányhagyományok vizsgálatánál szól a néző és a javas szerepéről, a különböző eszközökkel végzett praktikákról (pl. babvetés, rostaforgatás, viaszés ólomöntés). A rontás elleni védekezés eszközei közül a legfontosabbakkal foglalkozik, mint amilyen a só fejsze, gatyamadzag, seprű, tömjén, olvasó, szentelt kréta. A boszorkányok hatalmának megtörésére gyakorolt módozatokat is elemzi. A zárófejezet a boszorkányhit–varázshit lényegét összegzi. Ábrák, fényképek, szómagyarázat, helynévmutató és bibliográfia egészíti ki a kötetet.

Tátrai Zsuzsanna

Szilágyi Miklós: Gyűjtőmódszerek és forráskritika a néprajztudományban. Oktatási és kutatási kiadvány. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszék, Debrecen, 1986. 72 l. (Folklór és Etnográfia 26.)

A cím annyiban megtévesztő, hogy általános, összefoglaló munkát ígér, ehelyett azonban négy, részterületekkel foglalkozó tanulmányt tartalmaz a kötet. Igaz, ezek mindegyike alkalmas arra, hogy a nagy muzeológusi tapasztalattal rendelkező szerző a néprajztudomány néhány elvi-módszertani kérdését fölvesse.

Az első írás, *A visszaemlékezések gyűjtéséről*, még az 1960-as évek végén készült, amikor az „oral history" fogalmát Magyarországon nem ismerték. Pontosabban szólva, a fogalom ismert volt, de nem ezen a néven nevezték. A néprajznak köztudomásúan a szájhagyomány az egyik legfontosabb forrása, de a legújabbkori történetírás is már több évtizede merít a visszaemlékezők elbeszéléseiből. Szilágyi a kiforrottabb néprajzi gyakorlatnak a történettudományban is hasznosítható módszereit veszi számba ebben a tanulmányban.

A régi fényképek helytörténeti és néprajzi értéke fejezet, mint a cím is jelzi, szintén a néprajz és a történelem határterületét fogja át. Az utóbbi évtizedben a magyar néprajzban több tanulmány is foglalkozott a fényképek tanulságaival, Szilágyi írása elsősorban muzeológusi ismereteket hasznosít, öt nagy fotóműfajt vesz számba és néhány technikai kérdésre is kitér.

A vidéki hírlapok néprajzi forrásértéke szakmai körökben jól ismert, összefoglalóan azonban eddig nem értekeztek róla. Szilágyi Miklós rövid dolgozata a századforduló Tolna megyei (közelebbről szekszárdi) sajtójának anyagából vonja le következtetéseit.

A kötet kétségtelenül legérdekesebb és legértékesebb darabja, a negyedik tanulmány *A néprajzi tárgygyűjtés napjainkban* címmel közvetlenül a megjelenés előtt íródott. Elhatározott vitázó szándékkal a közelmúlt (és nagyobb részt a mai) magyar néprajztudomány eklektikus hagyományfogalmából adódó következetlenségeket elem-

zi, különös tekintettel a néprajzi tárgygyűjtés gyakorlatára. A háttérben az a társadalomtudományokat nem egyszer megkísértő szemlélet húzódik meg, amely vizsgálati tárgyát hajlamos statikusan fölfogni. A néprajzban ez az attitűd azzal súlyosbodott, hogy a tudományból kezdetei óta nem hiányzott az őstörténeti érdeklődés, a korai történetet rekonstruálni kívánó igyekezet. A magyar néprajz megalkotott egy hagyományfogalmat, kutatómunkája, közelebbről a néprajzi muzeológia azonban nem tudván ezt pontosan teljesíteni, különböző engedményekre kényszerült a gyakorlatban, és így még inkább fokozta fogalmi eklekticizmusát.

Szilágyi könyvének az ad jelentőséget, hogy Magyarországon a néprajzi muzeológia kérdéseivel az elmúlt fél évszázadban igen kevés tanulmány foglalkozott.

Kósa László

Takáts Gyula: A somogyi pásztorvilág.
Kiadja a Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága. Kaposvár, 1986. 125 l.

Takáts Gyulát lírai költőként ismeri az irodalmi közvélemény és kevesen tudják róla, hogy éveken át igazgatta a kaposvári múzeumot, közben pedig néprajzi gyűjtéssel is foglalkozott. Néhány idevágó írása napvilágot látott nyomtatásban, néprajzi anyagának többsége azonban kéziratban állt. Egykori igazgatóját 75. születésnapján köszöntve az utóbbiakból adott ki válogatást a kaposvári Somogy Megyei Múzeumi Igazgatóság. A pásztorvilág emlékeinek megörökítésére a szerzőt alapvetően gyermekkorának emlékei ösztönözték, amihez Tálasi István budapesti egyetemi tanár biztatása járult. A kötet anyagát Takáts Gyula 1950–1957 között jegyezte le idős somogyi pásztoremberektől, akik közül a legidősebbek az 1870-es években születtek. A szövegek letisztázott, az interjúkból mondatokká, bekezdésekké fogalmazott gyűjtőnapló-részletek, tehát nem dolgozatok vagy tanulmányok, hanem nyersanyagok. Tartalmukat egyenként rövid előzetes összefoglalók adják az olvasó tudtára. Egyébként a gyűjtő úgy igyekezett rögzíteni az adatokat, ahogyan elmondták neki. A kötet legterjedelmesebb része a somogyi kanászok emlékanyagát foglalja magába. Értékét különösen emeli, hogy a magyar pásztorkodás néprajzi ismerete elsősorban az Alföldhöz és legkevésbé a disznópásztorkodáshoz kötődik. A második rész a Nagyberek környéki halász–pákász–pásztor életmód leírása, míg a harmadik rövid fejezetben idős Kapoli Antal híres faragójuhász önvallomását adja közre a szerző. A kötetet néhány fénykép és számos rajz illusztrálja.

K. L.

Történeti és néprajzi dolgozatok a Káli-medencéből.
Szerkesztette: S. Lackovits Emőke. Kiadja a Veszprém megyei Múzeumi Igazgatóság. Veszprém, 1986. 68 l.

A veszprémi Bakonyi Múzeum köré szerveződve, éveken át tevékeny kutatói együttes foglalkozott a Káli-medence történetével és néprajzával, abból a célból, hogy munkájuk monográfiává terebélyesedjék. Eredményeikről már 1983-ban is kiadtak egy füzetet, s ez a mostani, a második, annál is tartalmasabb. A munkaközösség sze-

mélyi összetételének megfelelően túlsúlya van benne a néprajznak. A tizenhárom hosszabb-rövidebb írásból, melyek – ezt külön kiemeljük – jegyzetek kíséretében, tudományos igénnyel jelentek meg, csupán három tisztán történeti tárgyú. A témaválasztásokból következtetni lehet, hogy egy nagyobb, később kidolgozandó kérdéskör részéről van-e szó vagy egy kisebb téma megfogalmazásáról. Az előzőre példa a szőlészet és borászat területe (mustméz, aszúbor), az utóbbira a hajdani nemesasszonyok virágoskertjével, a források, patakok, kisvizek, a növény- és állatvilág hasznosításával foglalkozó dolgozatok sora. Föltehető, hogy a részesaratás, a bércséplés, a gyógyító növények ismerete, a káposztaételek, az őrzőgyerekek rövid bemutatása ugyancsak hosszabb tanulmány kiemelt része lehet. Azonban akár „előzetesként", akár végleges feldolgozásként jelentek meg ezek az írások, vitathatatlanul értékes hozzájárulások a Dunántúl eddig kevéssé ismert kistájának néprajzi ismeretéhez.

K. L.

Ujváry Zoltán: Fejezetek Gömör folklórjához.
KLTE Néprajzi Tanszék, Debrecen, 1986. 212 l. (Gömör Néprajza V.)

A Gömör néprajzát bemutató sorozat új kötete Ujváry Zoltán tanulmánygyűjteménye, a három évtizedes gyűjtő- és kutatómunka eredményeiből. Az elméleti és módszertani jellegű kérdések vizsgálata mellett az egyes műfajokkal kapcsolatos tanulmányok éppúgy helyet kaptak, mint a levéltári kutatások során előkerült folklorisztikailag értékes adatok.

Az első tanulmány Az interetnikus kapcsolatokról Gömör népi kultúrájában címmel elméleti, módszertani fejtegetést nyújt az interetnikus kapcsolatok kérdéseiről. Olyan fogalmak tisztázására törekszik, melyek a szaktudományban összemosódnak, így az interetnikus kapcsolat, kölcsönhatás, érintkezés, a párhuzam és az analógia fogalma. Az interetnikus kutatásokban az átadás-átvételnél figyelmet szentel a migráció és a kolonizáció vizsgálatának.

Az interetnikus kapcsolatok konkrét példáját mutatja be a szlovák nép nemzeti hősként tisztelt alakjának, Janošiknak a gömöri magyar folklórban élő történeti elbeszéléseiben, mondáiban való felbukkanása.

A gömöri és a szomszédos területek hagyományából a palócok híres betyárjára, Vidróczki Mártonra vonatkozó történeteket, balladákat, énekeket mutat be a harmadik tanulmány, utalva arra, hogy tanulságos párhuzamok figyelhetők meg a Jánošikról szóló hagyományokkal. Felhívja a figyelmet arra, hogy az orális hagyomány és a hiteles történeti adatok összevetése sok tanulsággal szolgálhat a folklorizációs folyamat vizsgálatához.

Ujváry Zoltán három tanulmányt publikál a kötetben, a gömöri mondavilággal kapcsolatosan. Az első a gömöri Bebek-dinasztiát alapító ős hét vár építését megörökítő mondáját közli, idézve a múlt századi irodalmi, verses feldolgozását és a Vasárnapi Újságban ugyancsak a múlt században megjelent monda változatát. A második tanulmány a fejetlen papról és a fej nélküli kísértetről szóló mondai hagyomány recens változatait és múlt századi közlését idézi. A harmadik tanulmány a farkassá változott pásztor mondájának vizsgálatához szolgál új adatokkal. A gömöri falvakban a

találós kérdést „fejtő kérdés" néven ismeri az idősebb generáció. A találós kérdésekkel kapcsolatos a kötet két további tanulmánya. Fejtő kérdések, találós kérdések cím alatt 261 példát olvashatunk. A 261. számú találós kérdés eredetének, változatainak vizsgálatára külön tanulmányt szentelt a szerző.

Kevés dalbetétes mese kerül lejegyzésre. A hűtlen asszonyról szóló egyik változatát (AaTh 1360 C) közli Ujváry Zoltán 1973-as ragályi gyűjtéséből.

A parasztság politikai érdeklődésének vizsgálatához nyújthat adalékot a követválasztással összefüggő folklórhagyomány, a kortesnóták és -történetek vizsgálata. Gömöri kutatása során a szerző népi kéziratos könyvekben bukkant kortesdalokra. Felhívja a figyelmet az idevonatkozó hagyomány gyűjtésének fontosságára.

A műrokonság létesítésének a munkaalkalmakhoz kötődő formáiról szóló tanulmányban a gömöri példákat szlovák párhuzammal egészíti ki Ujváry. Utal a legényavatás alkalmával választott keresztapára, sőt a búcsújárás alkalmával létrehozott műrokonságra, ahol a fiatalabbak az idősebbek közül keresztapát, illetve keresztanyát választottak.

A kötet végén az egyházi anyakönyvek, feljegyzések, jegyzőkönyvek néprajzi és helytörténeti értékének bizonyítására közli Ujváry Zoltán a kolera gyógyításáról szóló 1831-es utasítást a héti református egyház jegyzőkönyvéből. Ugyancsak idéz a héti eklézsia matrikulájának 1787–1848 közötti bejegyzéseiből. Végezetül a szuhafői eklézsia anyakönyvének esküformuláit adja közre.

Tátrai Zsuzsanna

Ujváry Zoltán: Menyecske a kemencében. Világjáró palóc adomák és huncutságok. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1986. 261 l.

A folkloristák mindig tudták, hogy a népköltészet jelentékeny rétegét teszik ki az erotikus történetek, melyek azonban a legutóbbi időkig szalonképtelennek számítottak. A teljesség tudományos igénye, a társadalmi szemérmeskedés enyhülése és a közlés nagyobb szabadsága együtt hozták meg a nemiség folklórjával foglalkozó kötetek megjelenését. Ujváry Zoltán egy viszonylag kicsiny földrajzi kiterjedésű, de annál nagyobb történeti és néprajzi nevezetességű táj, a magyar–csehszlovák határ két oldalán elterülő Gömör magyar községeiben gyűjtötte könyvének anyagát.

A folklórgyűjteményt terjedelmes bevezető tanulmány előzi meg, amelyben Ujváry részletes műfaji magyarázatokkal szolgál az olvasónak. Mondandóját a tudománynépszerűsítés igényével adja elő, de számos pontján saját, szaktudományi dolgozatban ugyanígy kifejthető, folklorisztikai véleményét nyújtja. Így az anekdoták és történetek visszatérő szereplőinek rokonszenves vagy ellenszenves képéről vitázik a közelmúlt sematikus beállításaival és magyarázataival. Például az, hogy a pap rendszeresen pórul járó hőse ezeknek a történeteknek, nem valamifajta népi antiklerikalizmus megnyilvánulása, hanem a helyi társadalom szeme előtt élő vezető ember kifigurázása. Hasonló mondható el a rendőrökről, akiknek kinevetése sem jelenti a mindenkori politikai rendszerrel szembeni ellenállást, a katonák többnyire pozitív szerepe a militarizmus pártolását. Végül a történetek cigány figurája jóval rokonszenvesebb, mint azt a valóságban meglévő társadalmi megkülönböztetés után várni lehetne. A folklór

tehát másképp tipizál és értékel, az anekdota évezredes műfajának pedig megvannak a maga sajátos törvényei, amit nem szabad figyelmen kívül hagyni. A bevezető tanulmány foglalkozik ezekkel is, legfőképpen az alcímben is hangsúlyozott „világjáró" jelzővel. A közölt történetek egy része valóban nemcsak a magyar nyelvterület nagy részén, hanem nyelvi határainkon túl is ismert vándorszöveg, másik részük, amit az alcím „huncutság"-ként nevez meg, olyan helyi jellegű anekdota, mely egy kisebb közösségben keletkezett, jórészt élő nyelvi előadásában rejlik a humora és többnyire feltételezi, hogy a hallgatók ismerik a kárvallott szereplőket. A két pólus között természetesen sokféle változat létezik még.

Ujváry ciklusokban rendezte el a kereken 280 szöveget, bár maga is elismeri, hogy ezek nem valós műfaji alcsoportok, hanem jórészt szereplők szerint készült egységek. Némelyik szöveget több helyre is be lehetett volna osztani. Az átfedéseket főleg az okozza, hogy bár az anyag túlnyomólag erotikus jellegű, bőven található a kötetben ilyen szempontból semleges történet is. Sőt számos szöveg évtizedekkel korábban sem esett volna a „szemérmetlen" vagy a „nem szalonképes" kategóriába, lévén egyszerű humoros történet. A filológus olvasó örömmel nyugtázhatja, hogy a kötet végén a nagyon tömör jegyzetek tartalmazzák nemcsak az adatközlők és a helyszínek nevét, hanem a tárgy legfontosabb szakirodalmát is.

Kósa László

Varga Gyula: Debreceni szíjgyártók. Kathy László, Kádár Gyula.
Debrecen, 1986. 59 l. (A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei 45.)

A szíjgyártó mesterség ma Magyarországon a kihaló foglalkozások közé tartozik, ezért különösen értékes a hozzá kapcsolódó tudás megörökítése. A debreceni szíjgyártók mint céhes iparosok először 1484-ben bukkantak föl a városi iratokban. Ekkor azonban még nem volt önálló céhük, az önállósodásra csupán 1783-ban került sor. Jóllehet termékeikre a kor viszonyai között elengedhetetlenül szükség volt, ezután sem tartoztak a módosabb iparosok sorába. Többnyire paraszti foglalkozást is űztek mesterségükkel párhuzamosan. A céhszervezet fölbomlása után a mesterség egy ideig még virágzott, azután a XX. század második harmadában rohamosan hanyatlott. 1985-ig már csupán egyetlen hiteles folytatója volt Debrecenben, Kathy László. Varga Gyula az ő és a mesterséget megtanuló, hagyományosan dolgozó Kádár Gyula tudásanyagát rögzítette tanulmányában, mely bemutatja a műhelyt, a technológiákat és a termékeket. A két mester az utóbbi évtizedekben már jórészt egyedi megrendelésekre dolgozott, mindenek előtt különlegesen díszített lószerszámokat készítettek. A tanulmányt az utóbbiakat bemutató informatív fénykép-sorozat és egy rövid német nyelvű összefoglaló kíséri.

K. L.

Vasas Samu–Salamon Anikó: Kalotaszegi ünnepek.
Nagy Olga előszavával. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1986. 455 l.

A Kolozsvártól nyugatra fekvő, mintegy negyven, magyarlakta helységet magába foglaló Kalotaszeg Erdély egyik legnevezetesebb magyar néprajzi vidéke. Földrajzilag

változatosan tagolt. Ennek ellenére néphagyományaival jellegzetes egységet alkot. Ezt a megállapítást támasztja alá az ünnepi népszokásairól szóló kötet is. Szerzői, Vasas Samu, a tájegység fővárosának is mondott Bánffyhunyadon élő tanár, és az ő fél emberöltőt átfogó gyűjtőmunkájába utólag bekapcsolódó, ám a kötet megjelenése előtt tragikus körülmények között fiatalon elhunyt kolozsvári folklorista, Salamon Anikó szép és gazdag tartalmú kötetet alkottak.

A kötetet Nagy Olga rövid előszava vezeti be. Ezután olvasható a szerzőpáros bevezetője, amely elmondja és elemzi, miről van szó a kötetben. Maga a néprajzi anyag két terjedelmes részre oszlik, az ünnepi szokások leírására és az adattárra. Az ünnepi szokáskört nem a naptári év indulásával, hanem a paraszti és az egyházi hagyományhoz igazodva, ami a néprajzi kutatás szempontjaival is egyezik, az őszvégi jeles napok fölsorolásával kezdik a szerzők. A betakarítási munkák után az adventi hetek és a karácsonyra készülődés Kalotaszegen is az egyik csúcspontja az ünnepi évkörnek. Az itteni ifjúság ilyenkor leginkább a táncalkalmak szervezésével volt elfoglalva, lévén túlnyomólag református, nem ismerte az adventi mulatságtilalmat. A hetekig tartó mulatságok idejét csak a karácsony ünnepélyessége törte meg rövid időre, vízkeresztkor megkezdődött a farsang, az újabb vidám időszak, amit a református falvakban is pontosan számontartottak. Ennek végével, a húshagyókeddel a téli ünnepkör befejeződött. A tavaszi ünnepkör legfontosabb napjai ma is a virágvasárnap, a nagypéntek, a húsvét, a május elsejei zöldágazás, a pünkösd, és az anyag gyűjtésekor már teljességgel csak az emlékezetben élő Szent Iván napja. A kötet szerzői a jórészt egyházi eredetű ünnepeket nem választották el a gazdasági év ünnepi szokásaitól. Részint azért, mert mind a téli, mind a tavaszi ünnepeknek vannak gazdálkodással összefüggő mozzanatai (jókívánságmondások, termékenységvarázsló cselekmények), részint a gazdálkodással kapcsolatos ünnepek kiegészítik a naptárban a kalendáriumi jeles napokat. A gazdasági ünnepek sorát május elsején ma is egy jellegzetesen erdélyi szokás, a tejbemérés nyitja. A következő, az aratóbál a nyár második felére esik. Noha a vidék nem bortermő, az újkori divatok itt is meghonosították az őszi szüreti bált. Végül több faluban novemberben Márton napi bált is rendeztek az évet záró juhosgazdák. A szerzők a fölsoroltnál is szélesebbre vonták az ünnepek körét a fonóházi szokásokkal, a fonalmosással, a szilvalekvár-főzéssel és a különböző kalákákkal – azzal az indoklással, hogy ezek is közös mulatsággal végződtek, és mindnek kialakult bizonyos szerény rítusa.

Az évkör ünnepeinek leírásánál nem kevésbé gazdagabb a kötet második részében az életfordulókhoz fűződő ünnepek bemutatása. A keresztelés, a reformátusoknál a konfirmáció, az avatás, a komásodás, a legények berukkolása, a házasodás és a temetés tartoznak ide. Különösen változatos tartalmú az utóbbi kettő.

A szerzők nemcsak kikérdezték a kalotaszegi falvak lakóit ünnepi szokásaikról, hanem munkájuk során lehetőleg részt is vettek az ünnepi alkalmakon. Figyelték a változásokat, az új formákat, eredményeikről külön fejezetben számoltak be. Némelyik szokás élénksége ellenére Kalotaszegen is a fokozatos kopás és a sorvadás a jellemző, s az új formák némelyike is végsősoron a teljes eltűnés hírnöke.

A gyűjtés során igyekeztek nagymennyiségű szöveget, verset és dallamot is megörökíteni. Ezek töltik meg a terjedelmes adattári részt. Gazdag a kötet fényképes illusztrációja is.

Kalotaszegről az utóbbi évtizedben több értékes könyv és tanulmány látott napvilágot Romániában és Magyarországon. Ez a mű már nem kapott kiadót Romániában, ezután került Budapestre, s így gyarapítja tovább a valószínűleg legrészletesebben ismert erdélyi magyar vidékről tudottakat. Ha Kalotaszegre gondolunk, elsősorban a pompás népviselet, az építkezés és általában a míves népművészet jut eszünkbe. Az ünnepi szokásokról Vasas Samu és Salamon Anikó könyvének megjelenéséig viszonylag keveset lehetett olvasni. A vonzó kiállítású kötetet forgatva ismét meggyőződhetünk arról, hogy a legjobban ismert néprajzi vidékekről sem mondható el sosem, hogy minden fontosat tudunk róluk.

Kósa László

Viga Gyula: Tevékenységi formák és a javak cseréje a Bükk-vidék népi kultúrájában. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. 195 l. (Borsodi kismonográfiák 23.)

A szerző a Bükk-vidék két kistája: a hegység belsejének telepes falvai, valamint a Bükkalja dombsági vidékének példáin tárja fel az ökológiai tényezőkhöz való alkalmazkodás különböző típusait, ennek kapcsán pedig rávilágít a táji munkamegosztás tendenciáira, a migráció és termékcsere problematikájára. Elöljáróban kijelöli a hegyvidék geográfiai zónáit és termelési övezeteit, majd a táj kiélésének formáit és az ezzel összefüggésben álló javak cseréjét veszi beható vizsgálat alá. Képet ad a nagy múltra visszatekintő gyümölcs- és borkereskedelemről, az állattartással kapcsolatos migrációról, a kővel és mésszel folytatott árucsere formáiról, a faeszközök készítésének és értékesítésének megélhetést szolgáló gyakorlatáról, a kender- és vászonkereskedelemről, majd pedig a munkamigrációról, a munkaerőfelesleg értékesítéséről. A migráció egyéb formái között szerepelnek pl. a víz megszerzésének különböző módjai, a malmok, a hitélettel összefüggő migrációk.

A javak cseréjének formáit a szervezett árucsere-alkalmak és a vándorkereskedelem szerinti megosztásban tárgyalja a témavizsgálat. Az árucsere közvetítői, a fuvarosok tevékenységével párhuzamba állítva ismerjük meg a települések állattartásának időbeli alakulását. Plasztikus képet kapunk a vándorárusokról és vándoriparosokról, ezen tevékenységi formák közvetítő szerepéről. Újszerű megvilágításba helyezi a táji tagolódást és a munkamegosztást az identitás szempontjából végzett elemzés. Az egyes települések egymásról alkotott véleménye és vélekedése is alapul szolgál a táji elhatárolódások kijelöléséhez. A Bükk-vidék településeinek kapcsolatrendszere, kulturális érintkezése elsősorban a dél-borsodi és dél-hevesi alföldi jellegű falvakkal való sajátos kölcsönhatásban mutatkozik meg. Ennek kapcsán mutat rá a szerző, hogy a hegyvidéki népesség életmódja, gazdálkodásának szerkezete csak az alföldi népesség életmódjával, annak gazdasági struktúrájával együtt értelmezhető. Végezetül arra a megállapításra jut, hogy a Bükkalját önálló néprajzi csoportnak kell tekinteni.

A kiadványt nagyszámú szemléletes illusztráció, angol és német nyelvű kivonat egészíti ki.

Selmeczi Kovács Attila

Virágok vetélkedése.
Régi magyar népballadák. Faragó József gondozásában. A dallamokat válogatta és sajtó alá rendezte Almási István. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1986. 380 l.

Nem egyszer bosszankodunk, hogy hiányzik a könyvesboltok kínálatából valamelyik klasszikus magyar költő verseinek kötete vagy neves íróink egyik-másik népszerű műve. Antikváriumokban sem mindig könnyű ezeket beszerezni, újabb és újabb kiadásokra van belőlük szükség. Hasonló a helyzete a klasszikus magyar népballadáknak is, melyeket irodalmi köztudatunk a műköltői-szépírói alkotásokkal egyenrangúan kezel és tart számon. Faragó József életművének jelentékeny részét szánta a balladakutatásra, ennek legfrissebb termése a mostani, régi magyar népballadákat tartalmazó gyűjtemény. Segítőtársul és egyenrangú szerzőtársul Almási István szegődött, aki a dallamokat válogatta és rendezte sajtó alá. Az utóbbi tény külön figyelemre érdemes, mert dicséretesen szaporodnak azok a népköltési kiadványok, amelyekben a vers és a dallam egységére ügyelnek gondozóik. Természetesen csak ott, ahol lehet, hiszen sok évtizeden át nem tartották lényegesnek a gyűjtők a szöveghez a dallamot is lejegyezni. Faragó József és Almási István az érdeklődő nagyközönség számára dolgoztak. Munkájuk nem tudományos kiadvány, kéziratból, saját kiadatlan gyűjteseikből nem válogattak, hanem csak már nyomtatásban megjelent darabokból. A Kriterion-könyvek többsége azonban hagyományosan és szerencsés módon ötvözi a népszerűsítő és a szaktudományi szempontokat. A terjedelmes bevezető tanulmányban Faragó ezúttal is hozzászól egy sor tudományos kérdéshez. Aprólékos tájékoztatást nyújt a ballada mint folklórműfaj mibenlétéről. Foglalkozik eredetével, stilisztikai kérdéseket tárgyal, bemutatja az előadásmódot és ismételten hangsúlyozza a népballada szépirodalmi jelentőségét. Egyéni leleményére vall az anyag csoportosítása (145 szöveg) a következő alcímekkel: próbatételek, szerelem, tiltott szerelem, az eladott leány, asszonyi sors, házasélet, anya és gyermeke, felismerés, rabság és szabadság, csodák. A válogatás az egész magyar nyelvterületre kiterjed, de túlnyomóan a mai Románia területéhez kötődő szövegeket öleli fel. Ez az eljárás tudománytörténeti hagyományra támaszkodik, hiszen Erdély, és különösen a Székelyföld, tradicionálisan a magyar népballada klasszikus földje. Az utóbbi másfél évtizedben egymástól távol eső magyar vidékekről több mint egy tucat újonnan gyűjtött balladakötet látott napvilágot. Ezekből is válogatott Faragó, hiszen az újabb antológiák létjogosultságát a friss szövegek széleskörű publikálása is támogatja. Ezekre tekintve Almási Istvánnak könnyebb dolga volt, mert az újabb dallamgyűjtő törekvés következményeként több kótát közölhetett. Emeli a kötet értékét, gazdagítja tudományos használhatóságát a függelékül hozzácsatolt dallammutató is.

A *Virágok vetélkedése* egy évvel megelőzte Kriza János nevezetes népköltési gyűjteménye, a *Vadrózsák* kinyomtatásának százhuszonötéves évfordulóját. Azóta szívesen nevezik a gyűjtők a magyar népballadákat virágszálaknak. A mostani kötet nevével és tartalmával egyaránt méltán folytatja ezt a nagymúltú hagyományt.

Kósa László

Zalabai Zsigmond: Hazahív a harangszó. Ipolypásztó népélete 1918–1945.
Madách Könyv- és Lapkiadó, Bratislava, 1985. 248 l.

A szlovákiai magyar irodalomtudósok középnemzedékéhez tartozó szerző korábban már kiadta szülőfaluja történetének és néprajzának első részét: *Mindenekről számot adok. Ipolypásztó élete 1918-ig* (1984). Mostani kötete szerves folytatása az előbbinek, noha ezúttal jóval nagyobb teret szentelt a hagyományos életmód bemutatásának, és kevesebbet merített az írott – elsősorban történeti – forrásokból. Találó az alcímben a „népélet" megjelölés, mely ezúttal nem régies hangulatot kelt, hanem pontosan összefoglalja, hogy nem rendszeres néprajzi leírást tart kezében az olvasó, hanem a szerző szülei nemzedékének emlékanyagából a szociográfia eszközeivel megírt falurajzot. Úgy is fogalmazhatunk, hogy Zalabai leírta, amit az előző nemzedékekhez tartozók még el tudtak mesélni a hagyományos életű Ipolypásztóról. Természetesen ehhez kellettek a gyermekkor tapasztalatai és a későbbi ráeszmélések, tárgyi azonosítások is, amelyek végső soron egy ilyen típusú munka egyediségét biztosítják. S noha hangsúlyoztuk, hogy nem rendszeres néprajzi leírás készült, a néprajz bőven meríthet Zalabai anyagából, és módszere is igen tanulságos. Az utóbbinál elsősorban a könyv szerkezetére és a kiemelt témákra gondolunk. A szerző leírja a község társadalmát, a nemek szerinti munkamegosztást, majd magát az életet a bölcsőtől a koporsóig. Az emberi élet fordulói köré tömöríti mondandója nagyobb részét. Valóságos kis társadalomnéprajzi összefoglalót nyújt, amelyet átszőnek a családtörténeti és a személyes szálak. Közben sok értékes folklórszöveget közöl, némelyiket dallam kíséretében. Leírásai hitelesek, habár – s ezt nem bírálatként jegyezzük meg, hiszen a műfaj mibenlétét tisztáztuk – nyilvánvaló, hogy nem tudományos igényű közlésekről van szó. A könyvet az alcímben megjelölt történeti évszámok határozzák meg. 1918-ban a község megszűnt a régi Magyarország része lenni. Ezt az állapotot csak hetekre szakították meg a Tanácsköztársaság felszabadító harcai. A csehszlovák köztársaság két évtizede alatt kevéssé bomlottak meg a tradíciók, de az 1938. évi visszacsatoláskor mégis kiderült, hogy nem ugyanaz az Ipolypásztó került vissza Magyarországhoz, ami 1918-ban volt. Az újabb háború a front legborzalmasabb heteivel végződött, melyek előrevetítették a nem sokkal később bekövetkező újabb megpróbáltatásokat. De ezeket csupán sejteti az „utóirat".

Kósa László

A hungarológia hírei

A Társaság szervezeti élete

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság Végrehajtó Bizottságának tizenkettedik ülése
Ungvár, 1989. augusztus 13.

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság végrehajtó bizottsága 1989. augusztus 13-án Ungvárott, a Kárpát Szálló tanácstermében tartotta meg 12. tanácskozását. A vezetőség az Ungvári Állami Egyetem 25 éves fennállását ünneplő magyar tanszékének meghívását fogadta el.

Az ülést – amelyen *Király István* (Magyarország) és *Jean Perrot* (Franciaország) alelnökök, valamint *Balassa Iván* (Magyarország), *Bori Imre* (Jugoszlávia), *Gianpiero Cavaglià* (Olaszország) *George F. Cushing* (Anglia), *Czigány Lóránt* (Anglia), *Domokos Géza* (Románia), *Hasan Eren* (Törökország), *Faragó József* (Románia), *Jurij Guszev* (Szovjetunió), *Hajdú Péter* (Magyarország), *Valentin Kelmakov* (Szovjetunió), *Kibédi Varga Áron* (Hollandia), *Jean-Luc Moreau* (Franciaország), *Rédei Károly* (Ausztria), *Gert Sauer* (NDK), *Jan Ślaski* (Lengyelország), *Szabó Zoltán* (Románia), *Szegedy-Maszák Mihály* (Magyarország), *Viljo Tervonen* (Finnország), *Tokunaga Yasumoto* (Japán) és *B. Lőrinczy Éva* (Magyarország) vezetőségi tagok nem tudtak részt venni – *Bo Wickman* elnök vezette, aki rövid üdvözlő beszédében köszöntötte a megjelenteket és a III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus előkészítő- és szervező bizottságának meghívott vendégként jelen lévő tagjait, *Csákány Béla* rektor urat, az előkészítő bizottság elnökét, *Kristó Gyula* professzor urat, a szervező bizottság elnökét, és *Monok István* urat, mindkét bizottság titkárát. A vezetőség meghívásáért köszönetet mondott a vendéglátóknak, *Petro Lizanec* professzornak, a magyar tanszék vezetőjének, valamint az ungvári egyetem rektorának. A Társaság elnöke köszöntőjében méltatta a szovjetunióbeli hungarológia történetében igen jelentős eseményt: 1989 tavaszán aláírták a Szovjet Hungarológiai Centrum alapító levelét. *Bo Wickman* hangsúlyozta annak jelképes fontosságát, hogy ez az intézmény épp Kárpátalján, magyarok által sűrűn lakott terület központjában jött létre. A vezetőség nevében is sikeres, eredményes munkát kívánt a világ legfiatalabb hungarológiai intézetének.

A vezetőség tanácskozásának napirendjén első helyen a *III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus* előkészületeinek megbeszélése szerepelt. Elsőként az előkészítő bizottság elnöke, *Csákány Béla*, a József Attila Tudományegyetem rektora kért szót. Megköszönte a megtiszteltetést, hogy Szeged városa és egyeteme rendezheti meg a kongresszust, melynek előkészületei egyre biztatóbbak. A szervező munka nagyon

jól halad, már néhány szponzor támogatja is a vállalkozást, így remélhető, hogy az anyagi támogatás kellő mértékű lesz. *Kristó Gyula*, a szervező bizottság elnöke a kongresszus tudományos programjának kialakítását ismertette, a plenáris előadások és a szekciók terveit. Elmondta, hogy már eddig is nagy számban jelentettek be előadást a részt venni kívánók, ami örvendetes, mert azt jelenti, hogy a témakört sikerült úgy megtervezni, hogy a legkülönbözőbb tudományterületekkel foglalkozó szakemberek számára is vonzó legyen. A sok előadás viszont szervezési gondokat is okozhat, több párhuzamos szekcióülést kell azonos időben tartani, különböző helyszíneken. A szekciók elkülönítése azonban csak a második körlevélre érkezett válaszok után lesz lehetséges, mert sokan még sem előadásuk címét, sem a témát nem jelölték meg pontosan. A szervező bizottság elnöke a vezetőség állásfoglalását kérte arra vonatkozóan, hogy az előkészítő bizottság felkérjen-e a plenáris előadásokra szakembereket, vagy fogadjon el önkéntes jelentkezéseket. Ezután *Monok István*, az előkészítő- és szervező bizottság titkára számolt be részletesen a szervezési előkészületekről. Ismertette a kongresszust szponzoráló intézményeket: Szegedi Nyomda, Szeged Tourist – mely a szállást és utaztatást, valamint a tanácskozáshoz kapcsolódó egyéb programokat biztosítja majd –, az Irodatechnika Vállalat, az Állami- és a Hungária Biztosító sőt, magánszemélyek is, mint Richter Ilona grafikusművész, aki az emblémát tervezte, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. Szívesen részt vállalna a kongresszus programjának színesítésében, gazdagításában a Magyar Nemzeti Galéria egy id. Markó Károly műveiből rendezett kiállítással. *Monok István* elmondta, hogy noha már eddig 600 fő jelentkezett a kongresszusra, a téma vezető szakemberei közül még jónéhányan hiányoznak. Meghosszabbított jelentkezési határidővel és nagyobb publicitás megteremtésével szeretnék az eddig nem jelentkezettek számára is biztosítani a részvétel lehetőségét. Kérte, hogy a vezetőség vitassa meg a második körlevél tervezetét, melyet még az év folyamán szeretnének mindenkihez eljuttatni.

Miután a fő téma a mai magyar szellemi életnek is nagyon aktuális kérdése, *Szabolcsi Miklós* javasolta, hogy ne csak plenáris és szekcióelőadások legyenek, hanem a szervező bizottság teremtsen lehetőséget eszmecserére is, vitaülésekkel, panelekkel, mozgékony, rugalmas vitaformákkal, amelyek keretében ezekről a kérdésekről kötetlenül lehetne beszélni, nem az előadásokhoz, hanem magához a fő témához kapcsolódva. Mint mondotta, a kongresszus és témája korszakjelölő lehetne a tudomány történetében – ehhez persze csak tudományos és szakmai szempontok érvényesülését szabad megengedni. Felvetette, hogy a konferencia végén esetleg lehetne olyan plenáris előadás, amely nem a témát ragadná meg, hanem a módszert, a metodikát venné számba. A vezetőség több tagja is hangsúlyozta, hogy plenáris előadások megtartására a téma legkiválóbb szakembereit kell felkérni, s ha lesz lehetőség ankétokra is, gondosan meg kell választani a vitavezetőt, nehogy parttalanná szélesedjék a beszélgetés.

Rákos Péter úgy vélte, hogy a beérkezett témák már körvonalazzák a bennük rejlő lehetőséget, de hogy egy kongresszus valóban korszakjelölő egy tudományszak történetében, az csak később világosodik meg. A tanácskozás után viszont a legjelentősebbnek ítélt tanulmányokat – nem a teljes anyagot – világnyelveken is publikálni lehetne, mert fontos kérdés, hogy mit tud mondani a hungarológia a nem hungaro-

lógusnak, hiszen csak így léphetünk ki szaktudományunk zártabb keretei közül, s teremthetünk magunknak nemzetközi nyilvánosságot.

A felmerült kérdések alapos megbeszélése és eldöntése után *Klaniczay Tibor* főtitkár köszönetet mondott a szegedi szervezőknek, Szeged városának, az egyetemnek és a szponzoroknak. Megállapította, hogy a korábbi kongresszusok előkészületeivel összevetve minden sokkal átgondoltabb, a munka dinamikus és biztatóan halad. A vezetőség nevében kérte a szervezőket, hogy a következő végrehajtóbizottsági ülésre készítsék el a kongresszus ideiglenes programját és napirendjét, amelyet akkor még megbeszélhet, s esetleg módosíthat a vezetőség. Javasolta, hogy az előkészítő bizottság úgy állítsa össze a programot, hogy biztosítson időt és helyet szabad vitára is.

Az 1991-es közgyűlésen ismét tisztújításra kerül majd sor annak érdekében, hogy a vezetőségen belül biztosítsuk a folyamatosságot, de egyben az állandó megújulást is. Nem lenne szerencsés, ha egyszerre alakulna át a teljes végrehajtó bizottság, hiszen az a működőképességet akadályozná. *Klaniczay Tibor* főtitkár szerint célszerű ha minden alkalommal a vezetőség egyharmada cserélődik. A Társaság alapszabálya értelmében 1991-ben lejár az elnök mandátuma, azoké az alelnököké, akik eddig folyamatosan újraválasztva látták el feladatukat, valamint a számvizsgáló bizottság elnökéé és egyik tagjáé. Kívánatos, hogy néhány, többször újraválasztott vezetőségi tag mandátuma is gazdát cseréljen. Ezekben a kérdésekben a közgyűlés dönt majd, de a vezetőségnek erre vonatkozóan is javaslatot kell a közgyűlés elé terjesztenie. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően célszerű már most megalakítani a jelölő bizottságot, amely a következő végrehajtóbizottsági ülésen már beszámolhat az előzetes konzultációk eredményeiről. *Klaniczay Tibor* háromtagú jelölő bizottság kiküldését javasolta: elnöknek *Balassa Iván* néprajzkutatót, tagnak *Amedeo Di Francesco* irodalomtörténészt és *Richard Pražák* történészt. A vezetőség egyhangúlag jóváhagyta a főtitkár javaslatát, s megválasztotta a jelölő bizottságot.

A tanácskozás délután *Jankovics József* főtitkárhelyettes beszámolójával folytatódott, aki a Társaság kiadványait ismertette. 1989 júliusában megjelent *A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében* című kiadvány első kötete, mely a bécsi kongresszus előadásainak egy részét tartalmazza. Ez a kötet a felvilágosodás kora körüli előadásokat foglalja magában, s néhány dolgozatot, amelyek nem kötődtek a kongresszus témakörében meghatározott egyik időszakhoz sem. A kiadvánnyal rengeteg gondja volt a szerkesztőknek. Az előkészítési, szerkesztési munkák gyors elvégzése után a nyomda – szedési kapacitás hiányára és egyéb nehézségekre hivatkozva – majd másfél évig késleltette a kötet megjelenését. A korrektúrafordulók sem mentek símán, akadt szerző, aki akkor küldte vissza az első levonatot, amikor a könyvet már kötötték! A második rész – mely a XIX–XX. század fordulójának kérdéseit vizsgáló előadásokat foglalja magában – megjelentetését igyekszik gyorsabbá tenni a szerkesztőség, bár félő, hogy anyagi nehézségek hátráltathatják a késés behozását. A kongresszusi kiadvány ugyanis nagyon megterheli a Társaság költségvetését.

1988-ban a vezetőség szorgalmazta, hogy a *Hungarológiai Értesítő*nél a tárgyév és a megjelenési év között távolságot próbálja meg csökkenteni a szerkesztőség. Jelenleg a lap két száma – az 1986-os recenziós és az 1987-es bibliográfiai áll a nyomdában. Az MTA Sokszorosító, mellyel tíz éves, igen jó együttműködésünk volt, ígé-

retet tett, hogy nehézségei ellenére mindkét számot elkészíti ebben az évben. A Hungarológiai Értesítő további munkálatai jól haladnak, nyomdai előkészítés alatt van az 1987-es recenziós, és szerkesztés alatt az 1988-as bibliográfiai kötet. Mindkettő nyomdába kerül még ebben az évben.

1989 tavaszán a titkárság elkészített egy angol nyelvű tájékoztatót a Társaságról, melyet *Richard Aczel* fordított. A füzetet szeretnénk mielőbb napvilágra hozni, hiszen a közelgő kongresszus miatt is fontos az idegen nyelvű propaganda.

Jankovics József főtitkárhelyettes elmondta még, hogy egyre több gondot okoznak a Társaságnak a kiadványok. A nyomdaköltségek, a papírárak rohamosan emelkednek, s az infláció miatt emelni kell a recenzensek és bibliográfusok honoráriumait is. A titkárság eddig az MTA Sokszorosító üzemével készíttette folyóiratait, kongreszszusi köteteit, mert az gyors és viszonylag olcsó szolgáltatást nyújtott. A problémákat azonban igazán csak egy saját számítógépes szövegszerkesztővel lehetne megoldani, mert ezzel nemcsak a kiadványok szedését, hanem a teljes adminisztrációt, a tagnévsor naprakész nyilvántartását, a címek nyomtatását is elvégezhetnénk. Ám egy számítógép megvásárlását a Társaság anyagi helyzete nem teszi lehetővé.

Klaniczay Tibor főtitkár is úgy vélte, hogy átmenetileg legalább szponzorokat kell találni a folyóirat számára, de mindenképpen keresni kell az egyszerűbb, olcsóbb és gyorsabb előállítás lehetőségét. Felhívta a vezetőség figyelmét néhány új hungarológiai folyóiratra is: Rómában már harmadik száma jelent meg a *Rivista Studi Ungheresi*nek, Párizsban elkészült az *Etudes Hongroises,* s Hollandiában napvilágot látott a holland–magyar kapcsolatok kutatásainak publikálására létrehozott folyóirat, az *Erasmus.*

A *Hungarian Studies*-ról készített tájékoztatást – *Szegedy-Maszák Mihály* felelős szerkesztő távolléte miatt – *Kósa László*, a szerkesztőség tagja olvasta fel. A folyóirat 1987. szeptember 1-jén alakult új szerkesztősége már négy nyomdakész számot adott át az Akadémiai Kiadónak, azonban ezek megjelenését nem csak az 1987-es évfolyam egyre nyomasztóbb késése, hanem a kiadói munkálatok elképesztően lassú átfutási ideje is hátráltatja. A szerkesztőség tehetetlenül áll ezen nehézségek előtt. Félő, hogy a folyóirat elveszti a szerzők és az olvasók bizalmát. A szerkesztő tájékoztatta a vezetőséget arról is, hogy főként külföldön élő szerzők írásait igyekszik közölni, így nincsenek fordíttatási költségek és nehézségek. A lap terjesztése is rossz, ezért az lenne célszerű, ha a folyóirat az Akadémiai Kiadótól egy más, jobb esetben nyugati kiadóhoz kerülhetne. A szerkesztőség már csak abban bízik, hogy az 1987-es évfolyam megjelenését követően gyors egymásutánban kikerülhetnek a nyomdából a régen elkészített 1988-as és 1989-es számok is.

A végrehajtó bizottság 1988-as ülésén felkérte *Amedeo Di Francesco* nápolyi és *Sárközy Péter* római egyetemi tanárt, tájékozódjanak a következő, IV. hungarológiai kongresszus olaszországi megrendezésének lehetőségeiről. Beszámolójukban elmondták, hogy Olaszországban fellendülőben vannak a hungarológiai oktatási és kutatási formák és intézmények, szélesednek, sokrétűbbé válnak a tudományos kapcsolatok, s azt tapasztalták, hogy több intézményt is meg lehetne nyerni a kongresszus támogatásához. 1991-ben konkrét tervet terjesztenek majd a vezetőség és a közgyűlés elé.

A Társaság szervezeti életéről, a taglétszám alakulásáról *Nyerges Judit* szervező titkár számolt be a vezetőségnek. Egy év alatt 18 új taggal gyarapodott a Társaság,

8 fő elhunyt, ketten kiléptek. Magyarországról 555 tag tartozik a Társasághoz, külföldről 402 fő. Az ankarai egyetemen újraindult a magyar nyelv és irodalom oktatása, valamint Dél-Koreában, Szöulban is megkezdődött a hungarológiai oktatás, s a titkárság szeretné az ott dolgozó szakembereket is megnyerni a Társaság munkájában való részvételre.

Visóczki Márta gazdasági vezető ismertette a végrehajtó bizottság tagjaival a Társaság pénzügyi helyzetét és a tagdíjfizetési morált. A Társaság költségvetése az elmúlt évben a következő volt:

tényleges bevételek (ezer Ft-ban)		
Akadémiai támogatás	1.359	
tagdíjbevétel	159	
ár- és díjbevétel	119	(folyóiratok és kongresszusi kiadványok értékesítése)
előző évi pénzmaradvány	135	
	1.772	
kiadások		
alkalmazottak bére	234	
honóráriumok	507	(recenziók, bibliográfiák, gépeltetés, szerkesztési díjak stb.)
anyagi jellegű kiadások	236	(postaköltség, papír, írószer, telefon, ajándékkönyvek stb.)
nyomdaköltség	417	(Hungarológiai Értesítő, kongresszusi kiadvány)
egyéb személyi kiadás	42	(vendéglátás, napidíj, szállás)
bérek járulékai	51	(társadalombiztosítás)
egyéb szolgáltatások	7	(alkalmi fizikai munkák díjazása)
beruházás	236	(Rank xerox másológép)
	1.730	
pénzmaradvány	42	

A számvizsgáló bizottság elnöke, *Sivirsky Antal* arról számolt be a vezetőségnek, hogy a bizottság, ellenőrizve a könyvelést, mindent példás rendben talált. Egyúttal kifejezte aggodalmát a Társaság fokozatosan romló anyagi helyzete miatt. A tagdíjbevételből – mint látható – nagyon csekély mértékig fedezhetők csak kiadások, s a kilátások szerint a Magyar Tudományos Akadémiától sem lehet nagyobb összegű támogatást remélni. A számvizsgáló bizottság elnöke javasolta, hogy a titkárság, esetleg a vezetőség tagjai próbálkozzanak támogatást szerezni, legalább a kiadványok árának fedezéséhez.

Bo Wickman elnök megköszönte a végrehajtó bizottság tagjainak aktív részvételét a tanácskozáson, s az ülést berekesztette.

Ny. J.

Király István
(1921–1989)

Nemzedéke – mely alighanem mélyen megosztott volt – egyik legjelentősebb alakjának láttuk. Eltökélten, megingás nélkül szolgálta azt az eszmét, mely számára vereségeiben is a jövő egyetlen lehetséges útját jelképezte. Élete nem volt drámai fordulatok, kilengések, végletek nélkül való. Fokról fokra tudatosodott benne az a minőség-igény, amelyről mind világosabban látta és ellenkezve vallotta, hogy nem hordozhat kirekesztő jegyeket. Király István életének és irodalomtudósi működésének talán az ellentétpárok a legjellemzőbb jegyei, de míg működésének első szakaszában leegyszerűsítve és türelmetlenül, károkat is okozva élt velük – haladó és maradi irodalomra osztva a korszakokat, olykor megbélyegezve írókat és művészeket –, később kinyílt szemlélete, s egyre szenvedélyesebben kereste azokat az alkotókat, akik a szegények, az „alvég" ügyét szolgálták, s élete végén eljutott annak felismeréséig, hogy az ember és világa nem általánosítható: a magányos vagy közösségben élő személyiség egyedi ember marad akkor is, amikor a történelmi utópiákkal szembesül, s azok esetleg a közösség boldogságát ígérik számára a bizonytalan jövőben. A záró szakasz legnagyobb igénnyel, legmélyebbre hatoló önvizsgálattal megírt könyve Kosztolányiról szólt, s nem véletlenül viseli a „vita és vallomás" alcímet. Önmagával, hajdani szemléletével is vitázott benne Király István, de változatlan eltökéltséggel tett vallomást a „peremember" ügye mellett. A Kosztolányi-könyv nem egyszerűen a történelem fordulatai által megingatott irodalomkép revíziójára való törekvés szülötte, hanem egy meglehetősen előzmények nélkül való kísérlet is, hiszen benne a szerző a személyiségközpontú marxista antropológia alapvetését tette meg, azzal a szándékkal, hogy a későbbiekben századunk irodalmának többi maradandó értékeit is e szempontból teszi vizsgálat tárgyává.

Az utókor bizonyára Ady Endréről írt hatalmas monográfiáira emlékezik először, hiszen ezek az Ady-kutatás fontos dokumentumai. Bennük teljesedett ki Király István metaforákkal átszőtt, olykor költői magaslatokba emelkedő, szenvedélyesen érvelő stílusa, Ady segítette abban, hogy magáévá tegye és kritikusan alkalmazza az akkor modernnek számító irodalomtudományi iskolák poétikai szemléletmódját, s Ady útján jutott el ahhoz a gondolatkörhöz, melynek tipológiája nem a legszerencsésebb, amikor az „antiimperializmust" tette vezérelvévé, ám őt ez segítette rendszeralkotásában.

Szenvedélyes személyiség volt, vitázó, közéleti ember, a jelentős hatást gyakorló tanár típusa. Arra volt a legbüszkébb, amikor „tanár úrnak" szólították, mert tudta, hogy szellemisége és gondolatvilága volt tanítványai révén tovább élhet és hathat, jóval szélesebb körökben, mint ameddig az irodalomtudomány hatósugara elér.

Rezzenéstelen méltósággal nézett szembe a halállal. Hősies elszánással igyekezett

bizonyítani, hogy a test gyengülését nem követi a lélek erőtlenedése. Munkái védfala mögé húzódott, anyagával csatázva érte a halál.

Élete és működése olyan kérdéseket vet föl, amelyre az utókornak kötelessége lesz válaszolni, hiszen tevékenységével azt akarta példázni, hogy irodalom és politika egymástól elválaszthatatlanok. Kora e törekvését számtalan díjjal honorálta. E díjak értéke alighanem elhomályosul, de a művek jobbik része bizonyára megmarad.

Rónay László

Paul Ariste
(1905–1990)

1990. február 2-án, 85. születésnapja előtt egy nappal örökre távozott közülünk Paul Ariste professzor, észt nyelvész, az Észt Tudományos Akadémia tagja.

Paul Ariste 1905. február 3-án született Tormában. A tartui egyetemen 1929-ben fejezte be tanulmányait, majd az uppsalai, a helsinki és a hamburgi egyetemen képezte tovább magát, kiváltképpen a fonetika és a finnugrisztika területén.

1933-tól oktatott a tartui egyetemen, 1944-től 1977-ig állt a finnugor nyelvek tanszéke élén, s a tanszék iránti hűsége megmaradt nyugdíjba vonulása után is.

Paul Ariste kezdeményezésére jött létre az Észt Tudományos Akadémia Nyelvi és Irodalmi Intézetében a finnugor nyelvek osztálya, amelyet 1961-ig vezetett. A „Szovjetszkoje Finno-ugrovegyenie–Soviet Finno-Ugric Studies" című folyóiratnak alapításától fogva főszerkesztője volt. Neki köszönhető, hogy az észt Anyanyelvi Társaság 1953 óta rendszeresen megjelenteti az *Emakeele Seltsi Aastaraamat* című évkönyvet.

Paul Ariste nyelvészeti kutatásainak középpontjában a balti nyelvek és népek álltak, s behatóan foglalkozott néprajzukkal is. Különösen nagy figyelmet szentelt anyanyelvének. Az észt szókészlet problémáiról írta *Eesti-rootsi laensonad eesti keeles* című munkáját (1933), amellyel elnyerte a magiszteri címet. Számos tudományos cikkében dolgozott fel német (főleg alnémet) jövevényszavakat. Szláv és orosz jövevényszavakra kiváltképpen a régebbi észt irodalmi nyelvben bukkant. Ugyancsak figyelmet érdemel etimológiai kutató tevékenysége. Ennek alapján sok észt helységnév (Reigi, Mahtra, Pandivere stb.) eredetét tudta megmagyarázni. 1981-ben megjelent könyve, a *Keelekontaktid. Eesti keele kontakte teiste keeltega* foglalja össze az észt szókincs eredetének kutatásában elért legfontosabb eredményeit.

Paul Ariste alapította meg Észtországban a kísérleti fonetikai kutatásokat. Legjelentősebb fonetikai és dialektológiai műve 1939-ben készült doktori disszertációja, a *Hiiu murrete häälikud.* Ehhez a vizsgálódáshoz kapcsolódtak azután további értekezések az észt dialektusok hangfejlődéseiről. Feltétlenül említést érdemel az észt köznyelv hangtanának kézikönyve, az *Eesti foneetika,* amely 1946-ban jelent meg, s később többször újra kiadták.

A közelebbi rokon nyelvek közül különösen a vót nyelv nőtt Paul Ariste szívéhez. Mára jószerivel kihalt ez a balti nyelv, csak néhány idős ember beszéli még. Számos más kutatáson kívül Paul Ariste nevéhez fűződik a *Vadja keele grammatika* (1948), amelynek bővített angol nyelvű kiadását *A Grammar of the Votic Language* címmel 1968-ban adták ki. Ő vetette meg az alapjait annak a nagy vót szótárnak, amelyet a

Nyelvi és Irodalmi Intézetben állítottak össze, és amelynek első kötete idén jelenik meg. A vót nyelv ezen emlékművéhez gyakori terepmunkával maga gyűjtött roppant mennyiségű anyagot. A vótok folklórjáról közzétett könyvei is saját gyűjtésein alapulnak.

Paul Ariste érdeklődéséből nem hiányzott a többi balti nyelv sem. Újra meg újra foglalkozott a finn, a vepsze és a lív nyelv problémáival, és nyelvmintákat publikált. Mélyrehatóan kutatta az inger nyelv problémáit (pl. *A mai izsor nyelv birtokos személyragjai*, 1958). A balti nyelvek általános kérdéseivel kapcsolatban Paul Ariste szempontjai igen nagy jelentőségűek a kutatásban. Ezeknek a nyelveknek a keletkezését, fejlődéstörténetét és érintkezéseit dolgozza fel pl. a *Läänemere keelte kujunemine ja vanem arenemisjärk* (1956), az *Über die früheste Entwicklungsstufe der ostseefinnischen Sprachen* (1961), a *Muinaisista itämerensuomalaisista heimokielistä* (1966), az *S-ovüj illativ v pribaltijszko-finszkih jazükah* (1955) és a *Die Wege des Aussterbens zweier finnisch-ugrischer Sprachen* (1970) című munkája.

Paul Ariste kutatásai kiterjedtek a keleti finnugor nyelvekre is, még az is belefért az idejébe, hogy más nyelvcsaládokba tartozó nyelvekkel foglalkozzék. Különös figyelmet érdemelnek a nyelvi érintkezések és az általános nyelvészet terén végzett kutatásai.

Paul Ariste életművére visszatekintvén ki kell emelnünk főiskolai tanári tevékenységét. Észt finnugristák több nemzedéke nőtt fel a szárnyai alatt. Tanára és szellemi atyja volt azonban rokon népek számos ifjú nyelvtudósának is, akik azután Petroskoi-ban (Petrozavodszk), Szaranszkban, Joskar-Olában, Sziktivkarban vagy a finnugrisztika más központjában céltudatosan foglalkoztak anyanyelvük kutatásával. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy Paul Ariste is megszenvedte a háború utáni időkben a sztálini megtorlásokat. Utólag csak sejtéseink lehetnek arról, mit kellett elviselnie a humanista tradíciókkal összeforrott tudósnak a szellemi elnyomás és gyámkodás éveiben.

Az idők során kialakult a tartui egyetemen egy olyan finnugor kutatási irányzat, amely Ariste-iskola néven ismert. Paul Ariste vezetése alatt vált tekintélyes képzési- és kutatóközponttá a finnugor nyelvek tanszéke. Ariste munkastílusára jellemző volt, hogy mindig eleven kapcsolatot tartott fenn az emberekkel. Vizsgálatainak zöme olyan anyagokon alapszik, amelyeket maga gyűjtött össze az illető népeknél. Több mint ötven kutatóútja vezette a balti népek közé. Ebben a tekintetben is példaképe volt valamennyi tanítványának és munkatársának.

Irányításával több mint ötven tudósjelölt írta meg kandidátusi disszertációját. Felkért opponensként több mint száz kandidátusi és néhány tucat doktori disszertáció megvédésében működött közre.

Paul Ariste jócskán kivette a részét a nemzetközi tudományos együttműködés megszervezéséből. Elnöke volt a Nemzetközi Finnugrisztikai Bizottságnak, a 3. Nemzetközi Finnugor Kongresszusnak (Tallinn 1970), tiszteletbeli elnöke a 6. Nemzetközi Finnugor Kongresszusnak (Sziktivkar 1985), továbbá a Szovjet Finnugrisztikai Bizottság elnöki tisztét töltötte be.

Paul Ariste tudományos érdemeit számos állami kitüntetéssel ismerték el. Több külföldi tudományos akadémiai és más tudományos intézmény, s a Nemzetközi Ma-

gyar Filológiai Társaság választotta meg tiszteletbeli tagjává, több egyetem adományozta neki a tiszteletbeli doktori címet.

Az eljövendő nemzedékekre Paul Ariste rendkívül nagy és sokoldalú tudományos örökséget hagyott. Barátai, munkatársai és tanítványai optimista, közvetlen és melegszívű emberként őrzik meg őt emlékezetükben.

Paul Kokla

Bán Imre
(1905–1990)

Fájdalmas veszteség érte a hungarológiai kutatásokat, különösképp a régi magyar irodalom és művelődés területét: 1990. március 19-én elhunyt Bán Imre, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem nyugalmazott professzora, a Régi Magyar Irodalmi Tanszék volt vezetője, az egyetem egykori dékánja, akit a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság is tiszteleti tagjai közé választott. Tanárnemzedékek nevelőjét, a magyar és az európai irodalmak nemzetközi hírű tudósát, országos irodalomtörténeti vállalkozások, kiadványok, szintézisek elmaradhatatlan munkatársát vesztettük el benne, olyan irodalomtörténészt, akit tudományágának művelésében kiemelkedő hely és a legnagyobbaknak járó elismerés illet meg.

Bán Imre az Eötvös Kollégium magyar–francia szakos hallgatójaként elsősorban széleskörű filológiai tájékozottságával és gazdag nyelvismeretével tűnt ki, nem véletlen, hogy egy évig a Sorbonne ösztöndíjasaként Párizsban folytathatta tanulmányait. Visszatekintve pályafutására, életének alkonyán nem kis büszkeséggel említette, hogy mindössze két munkahelye volt 46 éves tanári tevékenysége során. 1930–1952 között a gyöngyösi gimnáziumban tanított, 1952–76 között pedig a Kossuth Lajos Tudományegyetem oktatója, professzora volt. E két száraz életrajzi tény adott kereteket kutatói, tudósi, tanári munkásságához. A gyöngyösi évek egyrészt a pedagógiai tapasztalatok felhalmozódását jelentették, másrészt a helyi levéltár és ferences könyvtár révén a tudományos műhelymunka számára is ideális terepet kínáltak. Az országos szakmai közvélemény figyelmét rövidesen felkeltették tudományos közleményei, ezért hívta meg őt Juhász Géza a debreceni egyetemre.

Első könyve, az *Apáczai Csere János*ról szóló monográfia (1958) interdiszciplináris felkészültséggel íródott, az irodalomtörténeten kívül a filozófia, a teológia és a nevelés 17. századi történetének is alapvető kézikönyvévé lett. A korabeli Európa szellemi áramlatait tág körképben bemutató kötet kapcsán sokan már-már tudománytörténésznek könyvelték el Bán Imrét, ő azonban alaposan rácáfolt erre *Barokk* című antológiájával (1962), amely épp a kor esztétikájára és irodalmi ízlésének bemutatására fordított különös figyelmet. A barokk stílus árnyalt bemutatása akkoriban nagy újdonságnak számított, szemben állt azzal a vulgármarxista felfogással, amely a „vallásos 17. századot" valamiféle regresszív korszaknak tűntette fel. Kézenfekvő volt ezután, hogy a hatkötetes akadémiai irodalomtörténet 17. századi fejezeteinek jó részét ő írja meg, ennek kapcsán nyílt alkalma arra, hogy Pázmányról, Zrínyiről, Gyöngyösiről korszerű portrékat fessen. Számos szövegkiadás (Tótfalusi Kis Miklós, Zrínyi, Apáczai, debreceni diákköltészet), magyar irodalmi tanulmány (Szenczi Molnár Albert, Melius Juhász Péter, Balassi Bálint, Károlyi Péter, Csokonai, Kazinczy) és

recenziók egész sora következett ezután, több mint kétszázat tart számon belőlük a Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára által kiadott személyi bibliográfiája (1977).

Szembeötlő, hogy Bán Imrét az irodalom fogantatása, a tudomány egyéb szféráitól történő elkülönülése, retorikai beágyazottsága milyen élénken foglalkoztatta. Ebből az érdeklődésből nőtt ki az olasz reneszánsz irodalomelméletet magyarul elsőként tárgyaló tanulmánya (1970), majd pedig az *Irodalomelméleti kézikönyvek Magyarországon a 16–18. században* (1971) című, kis terjedelmű, de annál nagyobb jelentőségű könyve, amely egy addig egészen elhanyagolt témakört mutatott be részletesen, megteremtve általa a korabeli teória és költői praxis együttes elemzésének lehetőségét. Hasonlóképp hézagpótló mű lett *A Karthausi Névtelen műveltsége* (1976), amely a magyarországi későközépkor impozáns szellemi körképét rajzolta meg. Ezzel nagyjából egy időben a magyar reformáció, manierizmus és a korai barokk kérdéseiről is átfogó tanulmányokat adott közre, s mindenütt volt új megfigyelése, minden írásával elősegítette, hogy irodalmi múltunk stíluskorszakairól árnyaltabb, pontosabb képet kaphassunk.

Reprezentatív tanulmánykötete, az *Eszmék és stílusok* (1976) azonban nemcsak a magyar, hanem az európai irodalmak – különösen pedig az olasz – történetét is gazdagította, Dante- és Ariosto-értekezései nemzetközi elismerést vívtak ki (az utóbbit vö. *Litterature de la Renaissance*, Studia humanitatis 3. 1978). Több évtizeden át érlelődő Dante-tanulmányai egyértelműen jelezték: tőle várható a Divina Commedia szerzőjéről szóló magyar monográfia. Az egyre fogyatkozó életerő már nem tette lehetővé a nagy mű kiteljesítését, de a *Dante-tanulmányok* (1988) címen közreadott könyv így is a firenzei költő-vátesz legkorszerűbb, legátfogóbb hazai bemutatása s a hazai Dante-kutatás legkiemelkedőbb teljesítménye.

A tények tisztelete, a nyelvtörténeti–filológiai alaposság Bán Imrében az esztétikai értékek iránti fogékonysággal párosult, a magyar és európai eszmetörténeti jelenségek együttes szemléletével társult, így alakult ki sajátos irodalomtörténészi módszere, adatokban gazdag, mégis olvasmányos stílusa. A műveket egyrészt a szaktudomány eszköztárával közelítette meg, másrészt élvezője, csodálója is volt a költői zsenialitásnak, a filozófiai mélységnek és a formai tökélynek, különösképpen pedig Dante világának. De a „divino poéta" varázslatos szellemiségének bűvöletében sem feledkezett el soha a jóval szerényebb kvalitású magyar históriaszerzőkről, vándorénekesekről sem, s az erkölcsi áldozatvállalásból példát adó gályarab prédikátorok írásait sem hagyta el soha előadásaiból. Hiteltelennek tartotta az olyanfajta modernséget, amely elszakadt a gyökerektől, amely nem óhajtotta tudomásul venni és asszimilálni a hagyományt. Tudományos munkásságát szolgálatnak tekintette, lektori, opponensi vagy recenzensi minőségben kifejtette véleményét szinte minden jelentős tudományos teljesítményről, amely szűkebb szakterületét érintette.

A hazai tudományos életben való aktív részvétele mellett számos nemzetközi fórumon is képviselte a hungarológiát: egyik szerzője az Újvidéken szerbhorvát nyelven megjelent magyar irodalomtörténetnek (1976), számos külföldi konferencián pedig olasz, francia, német nyelven tartott előadást a régi magyar literatúráról, jelentősen elősegítve így a hungarológia nemzetközi stúdiummá emelésének folyamatát. Tudo-

mányos eredményei még sokáig kiindulópontot fognak jelenteni a szaktudományos kutatásban, tiszta embersége, jóságos tanári szigora pedig tanárnemzedékeknek jelent követendő példát és mintaképet.

Bitskey István

A Magyar Néprajzi Társaság centenáriuma

A Magyar Néprajzi Társaság 1889. október 27-én tartotta alakuló közgyűlését. A sokféle előzmény, próbálkozás után Hunfalvy Pál az ideiglenes, majd első elnök életerős, társadalmi és tudományos funkciókat eredménnyel szolgáló egyesületet indított útjára. A magyar néprajznak e társaság mindmáig a leghosszabb életű folyamatosan működő intézménye. Vezetői mindig tartózkodtak a politikai szélsőségektől, hirdették a népek közötti barátságot, szorosan ápolták a nép és tudomány közötti kapcsolatot (pl. önkéntes gyűjtőmozgalom); szociális érzékű, méltán európai szintű egyesületet alapítottak, melynek folyóirata, az 1890 óta folyamatosan megjelenő *Ethnographia* e tudományág legfontosabb tanulmányainak gyűjteménye.

1989. október 27–29-én pontosan száz esztendővel a megalakulás után a Társaság jubileumi emlékülést szervezett. A rendezvényre a több mint ezerfős tagságból közel félezren megjelentek. Százat meghaladta a környező országok magyar kisebbségeiből érkezők száma annak ellenére, hogy Romániából senki sem jöhetett.

Levélben üdvözölte a Társaságot a centenárium alkalmából *Németh Miklós* kormányfő. A megnyitót *Újfalussy József*, az MTA alelnöke tartotta. Majd *Balassa Iván* társasági elnök tekintette át a száz év történetét. Ezután az európai néprajzi társaságok küldötteinek köszöntői következtek – Írországtól Észtországig.

Díszoklevelet kaptak azok, akiknek társasági tagságuk 50 évnél régebbi. Huszonhatuk közül hadd említsem meg *Volly Istvánt*, aki 1929, *Gunda Bélát*, aki 1932, *Korompay Bertalant*, aki 1934 óta folyamatosan tagja a társaságnak.

A Magyar Néprajzi Társaság jubileumi kitüntetéseit a következők kapták: tiszteleti taggá választották a külföldiek közül *Lutz Röhrichet* (NSZK) és *Giovanni Battista Bronzinit* (Olaszország), a hazaiak közül *Csilléry Klárát* és *Katona Imrét*. Györffy István-emlékérmet *Kósa László* és *Ujváry Zoltán*, Ortutay Gyula-emlékérmet *Kovács Ágnes* és *Voigt Vilmos* kapott. Tájkutató díjjal *Krupa Andrást*, az önkéntes néprajzi gyűjtőket illető Sebestyén Gyula-emlékéremmel *Csáky Károly* és *Géczi Lajos* csehszlovákiai magyar, valamint *Faragó Jánosné, Nagy Zoltán, Szigeti György* magyarországi gyűjtőket tüntették ki. A fiatal néprajzkutatók Jankó János-díját ezúttal *Bartha Elek, Balázs Géza* és egy, a jelenlegi politikai helyzet miatt meg nem nevezhető (és az ülésen jelen sem lévő) romániai magyar kutató kapta.

Az első nap ülésein 12 előadás hangzott el a magyar néprajz legfontosabb eredményeiről, állapotáról, kutatási irányzatairól. Ezeknek az előadásoknak a megjelentetését a Társaság tervbe vette. A második napon két szekcióban folytatódott a tanácskozás. Az egyikben további összegző-értékelő felolvasások kaptak helyet. A másikban az 50. éves fennállását ünneplő társadalmi gyűjtőmozgalom részesei beszéltek munkájukról. A harmadik napon közös kirándulásra került sor.

A résztvevők számos ünnepi kiadványt már az emlékülésen kézbe vehettek. Ilyen volt *Kósa László A Magyar Néprajzi Társaság százéves története (1889–1989)* című áttekintése, amelynek borítóján több mint négy évtizedes szünet után ismét látható a társaság hagyományos, Magyarország szimbolikusan megjelenített védasszonyát és a régi magyar címert ábrázoló emblémája. A *Néprajzi Hírek* új köntösbe öltöztetett számában (18. évf., 1989. 1–3.) *Hála József* a Magyar Néprajzi Társaság előzményeiről, megalapításáról, Herrmann Antalról, az egyik alapítóról ad közre eredeti, eddig jórészt publikálatlan, a korszak sajtójából származó dokumentumokat.

Bár a Társaság folyóirata, az *Ethnographia* 1989-es, 100. évfolyama idejében nem jelenhetett meg, már tudjuk, hogy alapvető tanulmányokat, áttekintéseket közöl a száz év történetéről. Az Akadémiai Kiadó viszont – bár ugyancsak egy kis késéssel – megjelentette az Ethnographia utóbbi 19 évfolyamának mutatóját (*Mutató az Ethnographia – a Magyar Néprajzi Társaság folyóirata – 1970–1988. évfolyamához.* Összeállította: Balázs Géza). A *Magyar néprajzi bibliográfia* 1988. évi kötetét ez alkalommal és a jövőben a budapesti Néprajzi Múzeum adja ki. A *Cserbák András* szerkesztésében és *Serfőzőné Gémes Magda*, valamint *Kulin Imréné* összeállításában megjelent kötetet a társaságtörténethez és a Néprajzi Hírekhez hasonlóan ugyancsak ajándékba kapta az emlékülés előzetesen jelentkezett minden résztvevője.

A százéves jubileum alkalmából a magyar néprajz 65 éve megszakadt nagymultú sorozata, a *Magyar Népköltési Gyűjtemény* is újraindult. Megjelent e sorozat új folyama első köteteként *Veress Sándor* eddig publikálatlan moldvai gyűjtése (*Szalay Olga* és *Berlász Melinda* gondozásában, *Voigt Vilmos* szerkesztésében).

Számos alapvető néprajzi szakmunkán hirdeti a papírszalag: „Megjelent a Magyar Néprajzi Társaság centenáriumára". Ezek közül hadd emeljek ki egy terjedelmes összefoglalót: *Balassa Iván: A határainkon túli magyarok néprajza* (Gondolat Kiadó).

A külföld előtt is méltán becsült magyar néprajz a százéves számvetést követően újult erővel lát neki alapvető küldetése és megújuló feladatai teljesítésének.

Balázs Géza

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság vezetőségének és tagjainak névsora és címe

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság vezetősége

Elnök

Bo Wickman
Ö. Ågatan 53
75 322 Uppsala
Svédország

Alelnökök

Benkő Loránd
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Petro Lizanec
Užgorodskij Gosudarstvennyj Universitet
Kafedra vengerskoj filologii
ul. Gorkovo 46
294000 Užgorod
Szovjetunió

Jean Perrot
Université de la Sorbonne Nouvelle
Centre d'Études Finno-Ougriennes
13 rue Santeuil
75005 Paris
Franciaország

Rákos Péter
Filozofická fakulta UK
Nam. Krasnoarmějců 2
116 38 Praha 1
Csehszlovákia

Denis Sinor
Dept. of Uralic and Altaic
Studies
Indiana University
Bloomington, Ind. 47401
USA

Főtitkár

Klaniczay Tibor
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

Főtitkárhelyettes

Jankovics József
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

A Végrehajtó Bizottság tagjai

Balassa Iván
Mezőgazdasági Múzeum
Budapest
Pf. 129.
Magyarország
1367

Balázs Mihály
JATE Bölcsészettudományi Kar
Szeged
Egyetem u. 2.
Magyarország
6722

Bodnár György
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

Bori Imre
Institut za madarski jezik, književnost i hungarološka istraživanja
Stevana Musica bb
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Gianpiero Cavaglià
Torino Università
Facolta di Lettere
Via S. Ottavio 20
Torino
Olaszország

George F. Cushing
University of London
School of Slavonic and East European Studies
London WC 1E 7HU
Anglia

Czigány Lóránt
15 Temple Fortune Lane
London NW 11 7 UB
Anglia

Amedeo Di Francesco
Istituto Universitario Orientale
Seminario di studi per l'Europa Orientale
80134 Napoli
Piazza S. Giovanni Maggiore 30.
Olaszország

Domokos Géza
Editura Kriterion
71341 Bucureşti
Pta. Scînteii 1.
România

Hasan Eren
Cinnah Cad. 41/4
Çankaya, Ankara
Törökország

Faragó József
Str. Drăgălina 8. ap. 14.
3400 Cluj-Napoca
România

Futaky István
Finnisch-ugrisches Seminar der
Georg-August-Universität
Theaterstrasse 14.
3400 Göttingen
NSZK

Görömbei András
KLTE Bölcsészettudományi Kar
Debrecen
Magyarország
4010

Jurij Gusev
Institut mirovoj literatury im Gorkovo
120690 Moskva G 69
ul. Vorovskogo 25 a
Szovjetunió

Hajdú Péter
MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
Budapest
Nádor u. 7.
Magyarország
1051

Ilia Mihály
JATE Bölcsészettudományi Kar
Szeged
Egyetem u. 2.
Magyarország
6722

Imre Samu
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1014

Kálmán Béla
KLTE Bölcsészettudományi Kar
Debrecen
Pf. 38.
Magyarország
4010

Valentin Kelmakov
Udmurtskij gosudarstvennyj Universitet
426037 Iževsk
ul. Krasnogerojskaja 71.
Szovjetunió

Kibédi Varga Áron
Vrije Universiteit Faculteit der Letteren
Postbus 7161
1007 MC Amsterdam
Hollandia

Paul Kokla
Keele ja Kirjanduse Instituut
Roosikrantsi 6
200103 Tallinn
Szovjetunió

Kósa László
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Božidar Kovaček
Újvidéki Művészeti Akadémia
21000 Novi Sad
Dure Jakšicá 7.
Jugoszlávia

Jean-Luc Moreau
Institut National des Langues et Civilisations Orientales
Chaire des Langues Finno-ougriennes
2, rue de Lille
75007 Paris
Franciaország

Nagy Péter
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Karl Nehring
Südost-Institut
Güllstr. 7.
8000 München 2
NSZK

Richard Pražák
Filozofická fakulta univ. JEP
Arne Nováka 1.
600 00 Brno
Csehszlovákia

Rédei Károly
Institut für Finno-Ugristik der Universität Wien
1090 Wien
Berggasse 11/1/2
Ausztria

Gert Sauer
Akademie der Wissenschaften der DDR
Zentralinstitut für Sprachwissenschaft
108 Berlin
Otto Nuschke Str. 22–23.
NDK

Jan Ślaski
Uniwersytet Warszawski
Instytut Literatury Polskiej
00-927/1 Warszawa
Krakowskje Przedmiescie 26/28
Lengyelország

Szabó Zoltán
3400 Cluj-Napoca
C. p. 358.
Románia

Szabolcsi Miklós
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Szathmári István
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Szegedy-Maszák Mihály
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Viljo Tervonen
02620 Espoo 62
Tornihaukantie 2. AS 14
Finnország

Tokunaga Yasumoto
Kansai Gaikokugo University
333 Kokura, Hirakata-shi
Osaka
Japán

Karol Tomiš
Literarnovedny ústav SAV
Konventná 13
80100 Bratislava
Csehszlovákia

Wolfgang Veenker
Finnisch-Ugrisches Seminar der
Universität Hamburg
2000 Hamburg 13
Bogenallee 11.
NSZK

Voigt Vilmos
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Számvizsgáló Bizottság

Elnök

Anton Sivirsky
Laan van Poot 163
25 66 EB Den Haag
Hollandia

Tagok

B. Lőrinczy Éva
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1014

Andrzej Sieroszewski
Uniwersytet Warszawski
Katedra Filologii Węgierskiej
00-311 Warszawa
ul. Browarna 8/10
Lengyelország

Titkárság

Szervező titkár

Nyerges Judit
Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
Budapest
Országház u. 30. I/41.
Magyarország
1014

Gazdasági vezető

Visóczki Márta
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság tiszteleti tagjai

Paul Ariste

Balogh Edgár
Str. Rákóczi 48.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Bán Imre

Barta János

Björn Collinder

Gunda Béla
Debrecen
Dóczy József u. 5.
Magyarország
4032

Astrik L. Gabriel
P.O.Box 578
Notre Dame, Ind.46556
USA

Illyés Gyula

Erkki Itkonen
Topeliuksenkatu 17 A 9
00250 Helsinki 25 F
Finnország

Kardos László

Keresztury Dezső
Budapest
Semmelweis u. 4.
Magyarország
1052

Komlós Aladár

Ligeti Lajos

Lukács László SJ
Istituto Storico della Compagnia di Gesù
via dei Penitenzieri 20
00193 Roma
Olaszország

Emil Boleslav Lukač

Vasilij Lytkin

Klara Majtinskaja
117 333 Moskva
ul. Vavilova 48. kv. 376.
Szovjetunió

Oleg Rossijanov
103055 Moskva
ul. Novalesnaja 18. k. 1. kv. 160.
Szovjetunió

Aurélien Sauvageot

Wolfgang Schlachter
Herzberger Landstrasse 20.
3400 Göttingen
NSZK

Vladimir Skalička
Dřevná 6.
120 00 Praha–Nové Mesto
Csehszlovákia

Cs. Szabó László

Szabó T. Attila

Szeli István
Fruškogorska 41/42
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Carlo Tagliavini

Tamás Lajos

Vargyas Lajos
Budapest
Szemlőhegy u. 4/b.
Magyarország
1022

Kustaa Vilkuna

Tagság

E. Abaffy Erzsébet
Budapest
Hegedűs Gy. u. 3. I/1.
Magyarország
1136

Daniel Abondolo
University of London
School of Slavonic and East European Studies
Senate House, Malet Street
London WC 1E 7 HU
Anglia

Ács Pál
Budapest
Eötvös u. 42. I/9.
Magyarország
1067

Adamikné Jászó Anna
Budapest
Eötvös u. 77.
Magyarország
1153

Ágoston Pálné
Budapest
Katica u. 4. IV./9.
Magyarország
1191

Umberto Albini
Corso Firenze 41/8
16136 Genova
Olaszország

Alexa Károly
Budapest
Gőgös Ignác u. 15.
Magyarország
1158

Alho Alhoniemi
Rätiälänk, 18, as, 5.
20840 Turku 84
Finnország

Alszeghyné Tési Edit
Budapest
Pongrácz út 17. P/I.
1. lp. I/4.
Magyarország
1101

Ferenc Andai
140 Calumet St.
Shawville, Que. JOX 2YO
Kanada

Zsuzsanna Andersen Bjørn
Bakkevej 11 E
3460 Birkerød
Dánia

Andor József
Janus Pannonius Tudományegyetem
Magyar Nyelvészeti Tanszék
Pécs, Pf. 9.
Magyarország
7601

András Sándor
9007 Sudbury Road
Silver Spring, Maryland 20910
USA

Andrásfalvy Bertalan
Művelődési Minisztérium
Budapest
Szalay u. 10–14.
Magyarország
1054

Maria Teresa Angelini
Budapest
Őzgida u. 18/b.
Magyarország
1025

Angyalosi Gergely
Budapest
Báthori u. 19. II/1a.
Magyarország
1054

Aniot Judit
Budapest
Apostol u. 9/c.
Magyarország
1023

Antal Árpád
Str. Scarişoăra 5. ap. 29.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Aradi András
Budapest
Garam u. 27. I/9.
Magyarország
1133

Aradszkiné Bozsik Gabriella
Budapest
Visegrádi u. 43–45. III/8a.
Magyarország
1132

Arató Eleonóra
Budapest
Bertalan Lajos u. 20.
Magyarország
1111

Árpás Károly
Szeged
Hársfa u. 8/1.
Magyarország
6726

Elżbieta Artowicz
02-783 Warszawa
ul. Wokalna 8 m 35
Lengyelország

Marianne Asztalos
A-1060 Wien
Gumpendorferstr. 115/1/5
Ausztria

István Átányi
Gamla Lundagatan 1,5 tr
117 26 Stockholm
Svédország

Markku Aukia
Kahlaajantie 3.
20110 Turku 11
Finnország

Robert Austerlitz
506 Casa Italiana
1161 Amsterdam Ave.
Columbia University
New York, N. Y. 10027
USA

Bába Iván
Budapest
Lövőház u. 28.
Magyarország
1024

Bachát László
Nyíregyháza
Kőrösi Csoma Sándor u. 21.
Magyarország
4400

Bagi Ferenc
Vojnova 32.
21208 Sremska Kamenica
Jugoszlávia

Bakó Ferenc
Eger
Szarvas Gábor u. 7. I/20.
Magyarország
3300

Sz. Bakró-Nagy Marianne
Budapest
Balzac u. 25.
Magyarország
1136

Balassa László
Budapest
Törökvész u. 6/b. fsz. 1.
Magyarország
1022

Balassa Péter
Budapest
Gellérthegyi út 31.
Magyarország
1016

Balázs-Piri Aladár
Josipa Kraša 33
Subotica
Jugoszlávia

Bálint Csanád
Budapest
Tusnádi u. 9/a.
Magyarország
1125

Balla Gyula
Budapest
Tito u. 14.
Magyarország
1045

Balogh Dezső
Piaţa Mihai Viteazul 1. ap. 8.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Balogh István
Debrecen
Dobozi u. 6. I/12.
Magyarország
4029

Balogh Sándor
7 Greenbush Ave.
East Greenbush. N. Y. 12061
USA

Nicolae Balota
93800 Epinay-sur-Seine
25, av. de la Republique
Franciaország

Bańczerowski Janusz
Budapest
Vörösvári u. 7. VI/34.
Magyarország
1035

Bányai János
21000 Novi Sad
Balzakova 45/3.
Jugoszlávia

Bányai László
Pécs
Rókus u. 5/b.
Magyarország
7624

Barabás Béla
Magyarságkutató Csoport
Budapest
Budavári Palota F épület
Magyarország
1014

Barabás Jenő
Budapest
Rákóczi u. 69.
Magyarország
1081

George Barany
2180 South Clayton
Denver, Colorado 80210
USA

Baranyai Zsolt
Szeged
Gyergyói u. 21/b.
Magyarország
6726

Bárczi Ildikó
Budapest
Vöröstorony u. 31.
Magyarország
1025

Barlay Ö. Szabolcs
Budapest
Tömő u. 31.
Magyarország
1083

Baróti Dezső
Budapest
Harrer Pál u. 16. VII/6.
Magyarország
1033

Raija Bartens
Laurinniityntie 5 A 3
00440 Helsinki 44
Finnország

Bárth János
Viski Károly Múzeum
Kalocsa
I. István u. 25.
Magyarország
6301

Bartha Antal
MTA Néprajzi Kutató Csoport
Budapest
Országház u. 30.
Magyarország
1250

Bartha Elek
Debrecen
Görgey u. 12. I/15.
Magyarország
4032

Bartha János
4300 Tîrgu Mureş
Str. Busuiocului 5. ap. 2.
Románia

Enikő Basa Molnár
707 Snider Lane
Silver Spring MD 20904
USA

Batári Gyula
Budapest
Fehérvári út 21/a.
Magyarország
1117

István S. Bátori
Sebastian-Kneipp-Strasse 35
5414 Vallendar
NSZK

Gustav Bayerle
2210 Rock Creek Drive
Bloomington, Ind. 47401
USA

Bécsy Tamás
Budapest
Vörösvári út 5. VII/37.
Magyarország
1035

Beke András
Budapest
Akácfa u. 19.
Magyarország
1214

Beke György
Budapest
Neptun u. 106.
Magyarország
1158

Bekéné Nádor Orsolya
Budapest
Akácfa u. 19.
Magyarország
1214

Békési Imre
Szeged
Szécsi u. 16/D.
Magyarország
6729

Béky-Halász Iván
Budapest
Kisvárda u. 27/a.
Magyarország
1171

Judit Bélangé
94320 Villepinte
Parc de la Noue
Bât C. 1.
Franciaország

Bencze Lóránt
Budapest
Lágymányosi u. 4. II/15.
Magyarország
1111

Bencsáthné Hajós Ilona
Budapest
Vámház krt. 15.
Magyarország
1093

Benda Kálmán
Budapest
Molnár u. 5.
Magyarország
1056

Mihai Beniuc
Bucureşti
Str. Gradina Bordei 51
România

Benkő László
Budapest
Fejér Lipót u. 61.
Magyarország
1119

Erzsébet Beöthy
Dykgraafplein 31
1069-EK Amsterdam
Hollandia

Ildikó Berardi Hortobágyi
Via S. Orsola 8
00162 Roma
Olaszország

Bereczki Gábor
Budapest
Jakab K. u. 28. III/12.
Magyarország
1148

Théodore Beregi
18, rue Charpentier
92270 Bois-Colombes
Franciaország

Berkes Tamás
Budapest
Fehérvári út 38.
Magyarország
1117

Berta Erzsébet Ágota
Debrecen
Micsurin út 70. VIII/137.
Magyarország
4031

Bertha Zoltán
KLTE Magyar Irodalomtörténeti Intézet
Debrecen
Pf. 52.
Magyarország
4010

Bertók Imre
82900 Bratislava
Súmračna 17.
Csehszlovákia

Bese Lajos
Budapest
Kútvölgyi u. 13/b.
Magyarország
1125

Marianna D. Birnbaum
1159 Tellem Drive
Pacific Palisades
Los Angeles, Cal. 90272
USA

Bíró Ágnes
Budapest
Bécsi út 223. VIII/44.
Magyarország
1032

Bíró Ferenc
Budapest
Kende u. 18. IV/12.
Magyarország
1111

Bíró Zoltán
4100 Miercurea Ciuc
T. Vladimirescu 23. C/5.
Románia

Bisztray György
Hungarian Chair
University of Toronto
21 Sussex Avenue
Toronto, Ont. M5S 1A1
Kanada

Bitskey István
Debrecen
Fáy András u. 51.
Magyarország
4027

Robert Blumstock
8 Daleview Court
Hamilton, Ont. L8S 3L8
Kanada

Imre Boba
7336-55th Avenue N. E.
Seattle, Wash. 98115
USA

Bodó Julianna
4100 Miercurea Ciuc
T. Vladimirescu 23. C/5.
Románia

Bodó Sándor
Eger
Kiss L. u. 23.
Magyarország
3300

Bodolay Géza
Budapest
Münnich F. u. 26.
Magyarország
1051

Bodri Ferenc
Esztergom
Irinyi J. u. 2/a.
Magyarország
2500

Bertrand Boiron
119 rue de Montreuil
75011 Paris
Franciaország

Bojtár Endre
Budapest
Szamuely u. 17.
Magyarország
1093

Bókay Antal
Pécs
Darvas J. u. 10.
Magyarország
7632

Bollobás Enikő
Budapest
Határőr u. 24.
Magyarország
1122

Bor Kálmán
Budapest
Ág u. 7. I/1.
Magyarország
1016

Borbándi Gyula
Oberföhringer Str. 12/a.
8000 München 80
NSZK

Borbély Szilárd
Debrecen
István u. 115. 9/29.
Magyarország
4032

Boros Judit
Budakalász
Rákóczi út 19.
Magyarország
2011

Andrew Boros-Kazai
Box 175.
Beloit College
700 College St.
Beloit, WI. 53511
USA

Borsa Gedeon
Budapest
Nyúl u. 5.
Magyarország
1024

Borsi-Kálmán Béla
Budapest
Limanova tér 1. II/2.
Magyarország
1149

Bosnyák István
Balzakova 49. III/66.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Oliver Botar
164 Bellwoods Ave.
Toronto, Ont. M6J 2P4
Kanada

Botka Ferenc
Budapest
Guszev u. 1. V/10.
Magyarország
1051

Botlik József
Budapest
Thallóczy Lajos u. 30. fsz. 2.
Magyarország
1115

Botta István
Budapest
Szered u. 4.
Magyarország
1147

Bradean-Ebinger Nelu
Budaörs
Nádasdűlő sétány 19. III/8.
Magyarország
2040

Michael Arthur Branch
School of Slavonic and East
European Studies
University of London
London WC 1E 7HU
Anglia

Bredár Gyula
Dejvická 34
16 000 Praha 6
Csehszlovákia

Bela Brogyanyi
Kartäuserstr. 32.
7800 Freiburg i Br.
NSZK

Dalma Brunauer Hunyadi
39 Chesnut Street
Potsdam, N.Y. 13676
USA

Salvator Bueno
Calle 60, nr. 1303 (altos)
Municipio Playa Cindad de la Habana
(Marianao La Habana)
Kuba

Alpár Bujdosó
Berglerstr. 17.
1210 Wien
Ausztria

Bujtás László Zsigmond
Budapest
Aulich u. 8. IV/6.
Magyarország
1054

Burány Béla
Gagarinova 24.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Burgler Jezsó Erzsébet
6166 AC Geleen
Beekhoverstraat 4A[3]
Hollandia

V. Busa Margit
Budapest
Árpád fejedelem u. 45. II/11.
Magyarország
1023

Büky Béla
Budapest
Fehérvári út 17.
Magyarország
1117

Büky László
Szentendre
Lenin u. 10/a.
Magyarország
2000

Guglielmo Capacchi
Borgo Felino 39
43100 Parma
Olaszország

Nicolas Cazelles
14 bis rue Mouton-Duvernet
75014 Paris
Franciaország

Rudolf Chmel
Literarnovedny ústav SAV
Konventná 13.
811 03 Bratislava
Csehszlovákia

Marija Cindori
24000 Subotica
Sime Solaja 9
Jugoszlávia

J. G. Coates
Burdett House
Castle Street
Montgomery (Powys) SY15 6PP
Anglia

Lee Congdon
46 E. Laurel
Harrisonburg, Virg. 22801
USA

Carla Corradi Musi
Vicolo dei Mulini N. 1.
43100 Parma
Olaszország

Gustav Cvengros
Lvov–05
Ivan Franko ul. 23. kv. 12.
Szovjetunió

Elżbieta Cygielska
ul. Pięciolinii 7 m 12
02-784 Warszawa
Lengyelország

Czeglédy Károly
Budapest
Alig u. 10.
Magyarország
1132

Czibula Katalin
Budapest
Marx tér 4. VI. 25/b.
Magyarország
1132

Czine Mihály
Budapest
Szabó Ilonka u. 31.
Magyarország
1015

Marina Čaduneli
380054 Tbilisi
ul. Gvetadze 8. I. 52.
Szovjetunió

Csáky Károly
936 01 Šahy
Okružna 20.
Csehszlovákia

Moritz Csáky
Bräunerstrasse 10.
1010 Wien
Ausztria

Csáky S. Piroska
Taras Ševčenko 6
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Csaloghné Pócs Éva
Budapest
Szinyei Merse u. 26. III/2.
Magyarország
1063

Csányi Erzsébet
21000 Novi Sad
Kraljević Marko u. 5.
Jugoszlávia

István Csapláros
ul. Anieli Krzywoń 6 m 21.
01-391 Warszawa
Lengyelország

Csapodi Csaba
Budapest
Hegyalja út 64. III/16.
Magyarország
1112

Csapodiné Gárdonyi Klára
Budapest
Hegyalja út 64. III/16.
Magyarország
1112

Csapody Miklós
Budapest
Fejér Lipót u. 63. VIII/62.
Magyarország
1119

János Csatlós
Lodjurets gata 263
136 64 Handen
Svédország

Csató Éva Ágnes
Seminar für Orientkunde
Universität Mainz
Postfach 3980
6500 Mainz
NSZK

Madeleine Csécsy
Résidence Mont Rabeau
Av. Mont Rabeau
06200 Nice
Franciaország

Csehné Szabó Márta
S. Miletity u. 114.
21 220 Bečej
Jugoszlávia

Cseke Péter
3400 Cluj-Napoca
Str. Gheorgheni 182/30
Románia

Csekéné Gyímesi Éva
3400 Cluj-Napoca
Str. Gheorgheni 182/30
Románia

Csepregi Márta
Budapest
Logodi u. 51.
Magyarország
1012

Csillag András
Szeged
Hársfa u. 12/4.
Magyarország
6726

Andrea Csillaghy
Via Bellini 6
Mestre-Venezia 30171
Olaszország

K. Csilléry Klára
Budapest
Németvölgyi út 72/c.
Magyarország
1124

Csirpák Emil
Budapest
Ady Endre u. 129. C. 1.
Magyarország
1221

Maria Csollány
6803 Edingen/Neckar
Amselweg 5.
NSZK

Csonka Ferenc
Budapest
Logodi u. 51.
Magyarország
1012

Csóra Karolin
Budapest
Batthyány u. 63.
Magyarország
1015

Csordás Mihály
Petőfi u. 18.
24321 Mali Idjoš
Jugoszlávia

Csúcs Sándor
Budapest
Magyar Lajos u. 4. X/54.
Magyarország
1036

Csukás István
Szeged
Fésű u. 3. B. II/7.
Magyarország
6726

Csűrös Miklós
Budapest
Karinthy Frigyes u. 10.
Magyarország
1111

Marinella D'Alessandro
Salita S. Nicola da Tolentino 51
80132 Napoli
Olaszország

Dám László
Báthori István Múzeum
Nyírbátor
Pf. 28.
Magyarország
4301

Dánielisz Endre
Str. Infrăţirii nr. 1.
Jud. Bihor
3650 Salonta
Románia

Dankó Imre
Debrecen
Múzeum u. 4. I. 4/a.
Magyarország
4026

Danter Izabella
Okresné Vlastivedné Múzeum
92401 Galánta
Csehszlovákia

Danyi Magdolna
24413 Palič
Ribarska 1
Jugoszlávia

Dávid Gyula
Editura Kriterion
Piaţa Stefan cel Mare 1.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Dávidházi Péter
Budapest
Pesti út 149. II/23.
Magyarország
1173

Deák Eszter
Budapest
Bartók Béla u. 9.
Magyarország
1225

Debreceni Anikó
Szovjet Hungarológiai Központ
Užgorod
Zamkovaja 12.
Szovjetunió

Debreczeni Attila
Debrecen
Szabadság u. 16.
Magyarország
4028

Linda Dégh
1008 S. Highland Avenue
Bloomington, Ind. 47401
USA

Deme László
Budapest
Gazdagréti tér 5.
Magyarország
1118

Dérczy Péter
Budapest
Mártírok útja 59. V/1.
Magyarország
1024

Pál Deréky
Halmg. 3/5.
A-1020 Wien
Ausztria

Georges Deshusses
22 chemin Rieu
1208 Genève
Svájc

Dévavári (Dér) Zoltán
Matka Vukovića 1/II
24000 Subotica
Jugoszlávia

Dezső László
Budapest
Dembinsky u. 36. III/28.
Magyarország
1071

Dienes Erzsébet
Szolnok
Bercsényi u. 32. fsz. 13.
Magyarország
5000

Dienes Ottó
Székesfehérvár
Münnich lakótelep 2. IV/2.
Magyarország
8000

Dobó Attila
A–7501 Rotenturm a.d. Pinka 69.
Ausztria

Dobó Katalin
Országos Széchényi Könyvtár
Budapest
Budavári Palota F épület
Magyarország
1014

Dobóné Berencsi Margit
Eger
Olasz u. 23. III/8.
Magyarország
3300

Čavdar Dobrev
Kvartal Latera, bl. 4. vhod. A.
Sofia
Bulgária

Bohumil Doležal
Praha–2
Vinohradská 6.
Csehszlovákia

Dombrovszky József
Debrecen
Hajdú J. u. 17. II. 19.
Magyarország
4032

Domokos Pál Péter
Budapest
Budafoki út 10. C. I. 1.
Magyarország
1111

Domokos Péter
Budapest
Iglói út 10.
Magyarország
1118

Leslie S. Domonkos
59 Camelot Court
Canfield, Ohio 44406
USA

Ivan Doszpoly SJ
Jesuite Scholasticate
Kamishakujii 4-32-11
Nerima-ku
Tokyo 177
Japán

Dömötör Ákos
Budapest
Stoczek u. 13. IV/1.
Magyarország
1111

Duba Gyula
Fučikova c. 5.
80100 Bratislava
Csehszlovákia

Zinaida M. Dubrovina
196211 Leningrad
pr. Kosmonavtov 19-1-177
Szovjetunió

Mária Dugántsy Becker
Trallbovägen 7.
75591 Uppsala
Svédország

Dukkon Ágnes
Budapest
Amfiteátrum u. 14. D. I/4.
Magyarország
1031

Truong Dang Dung
Hanoi 53548
20 Ly Thai To
Vietnam

Dümmerth Dezső
Budapest
Schönherz u. 5.
Magyarország
1117

Ecsedy Ildikó
Budapest
Búvár u. 1. I/5.
Magyarország
1035

Éder Zoltán
Budapest
Kisfaludy u. 40.
Magyarország
1082

Egri Péter
Budapest
Hegedűs Gyula u. 3. I/1.
Magyarország
1136

Elekfi László
Budapest
Vöröshadsereg útja 103.
Magyarország
1021

Lajos Éltető J.
ITT=OTT
P.O. Box 112
Ada, OH 45810
USA

Engel Károly
3400 Cluj-Napoca
Str. Septimiu Albini 99. Bl. 1. II/78.
Románia

Erdei Klára
Ottendorferstr. 6.
2300 Melsdorf
NSZK

Erdélyi István
Budapest
Szigeti J. u. 9. V/40
Magyarország
1042

Erdélyi Zsuzsanna
Budapest
Váci u. 79. I/8.
Magyarország
1056

Erdődy Edit
Budapest
Mátyás u. 13 II/24.
Magyarország
1093

Joseph M. Értavy-Baráth
5429 Leatherstocking Lane
Stone Mountain, Georgia 30087
USA

Laszló Ery
708, chemin de la Gaude
Résidence Val Vert 6.
06140 Vence
Franciaország

Viktoria Eschbach-Szabó
Markstr. 258
4630 Bochum
NSZK

Robert J. W. Evans
83, Norreys Road
Cumnor, Oxford OX2 9PU
Anglia

Fábián Pál
Budapest
Zsombolyai u. 8.
Magyarország
1113

Fabiny Tibor
Budapest
Lukács u. 1.
Magyarország
1023

Katalin Faerstain
Lerbjergvej 24
Lerbjerg
8370 Hadsten
Dánia

Falvy Zoltán
Budapest
Szentháromság u. 9–11.
Magyarország
1014

Falvyné Kardoss Éva
Budapest
Szentháromság u. 9–11.
Magyarország
1014

Fancsaly Éva
Pécs
Madách u. 5. Pf. 10.
Magyarország
7623

Faragó Adrienne
Nyúl
Tavasz u. 50.
Magyarország
9082

Magda Farago Leonardi
Via Orto Del Re 30
95 124 Catania
Olaszország

Farkas József
Mátészalka
Móricz Zsigmond u. 63.
Magyarország
4700

Farkas László
Budapest
Hollókő u. 9.
Magyarország
1113

Fáskerti Mária
Olav Duunsvei 1A
1472 Fjellhamar
Norvégia

Fazekas Andrásné
Budapest
Kassa u. 1.
Magyarország
1028

Rolf E. Fazekas
Kiwittsmoor 38. 1. 12.
2000 Hamburg 62
NSZK

Fazekas Tiborc
Lattenkamp 13.
2000 Hamburg 60
NSZK

Fehér Erzsébet
Budapest
Fehérvári út 127.
Magyarország
1119

Fehér Imre
Törökszentmiklós
Kossuth Lajos u. 127.
Magyarország
5200

Fehérvári Győző
Budapest
József A. u. 44–48.
Magyarország
1191

Fejős Zoltán
Budapest
Varga Gyula A. park 4/b. IX/56.
Magyarország
1149

Fekete Péter
Eger
Kohány u. 1/a.
Magyarország
3300

Feng Zhisheng
5 Jianguomeunei Dajie
Bejing
Kína

Fenyő István
Budapest
Bogár u. 35–37.
Magyarország
1022

Aleksandr P. Feoktistov
pr. Ogoevskogo 7-2-212
117574 Moskva
Szovjetunió

Ferdinandy György
Box 5173, C.U.C. Station
Cayey, 00634 Puerto Rico
USA

Miguel de Ferdinandy
Box 21701 U.P.R.
Rio Piedras, Puerto Rico 00931
USA

Ferenczi László
Budapest
Erzsébet krt. 40.
Magyarország
1073

Filep Antal
Budapest
Brassói u. 169–179. A/I. 2/8.
Magyarország
1118

Viola M. N. Finn
50 Claylands Road
London SW8 1NZ
Anglia

Holger Fischer
Am Ladenzentrum 12
2057 Reinbek
NSZK

Fischer Sándor
Budapest
Fazekas u. 4.
Magyarország
1015

Albert Lange Fliflet
Krokeideveien 43
5047 Stend
Norvégia

István Fodor
Niehler Kirchweg 71
5000 Köln 60
NSZK

Fodorné Simon Zsuzsa
Budapest
Molnár Erik u. 2/a.
Magyarország
1113

Fogarasi Miklós
Szeged
Bocskai u. 11.
Magyarország
6721

Fónod Zoltán
Azalková ul. 6.
829 00 Bratislava
Csehszlovákia

Font Zsuzsa
Szeged
Bálint Sándor u. 8. III/8.
Magyarország
6724

Frank Gabriella
Budapest
Köztársaság u. 51.
Magyarország
1188

Katalin Frank-Schneider
Scheffelstr. 7.
69 Heidelberg
NSZK

Fried István
Budapest
Akácfa u. 30.
Magyarország
1072

Gisele Friedrichs
6055 S. Pollard PKWY
Baton Rouge, La. 70808
USA

Fügedi Erik
Budapest
Corvin tér 6.
Magyarország
1011

Fülei-Szántó Endre
Budapest
Maros u. 4.
Magyarország
1122

Fülöp Géza
Budapest
Vérhalom u. 44.
Magyarország
1025

Fülöp Lajos
Budapest
Nárcisz u. 27.
Magyarország
1126

Fülöpné Csanak Dóra
Budapest
Vérhalom u. 44.
Magyarország
1025

Fülöpné Tátrai Zsuzsanna
Budapest
Tapolcsányi u. 6.
Magyarország
1022

Füzes Endre
Budapest
Tornalja u. 4.
Magyarország
1124

Gaál György Elemér
3400 Cluj-Napoca
Str. 23 August nr. 29.
Románia

Károly Gaál
1030 Wien
Löwengasse 44/15.
Ausztria

Gáborján Alice
Budapest
Béla király út 30/a.
Magyarország
1125

Džumber Gagnidze
380015 Tbilisi
ul. Čikovani 55.
Szovjetunió

Susan Gal
420 Grant Ave.
Highland Park, N. J. 08904
USA

Galambos Ferenc Iréneus
Pfarrhof
7501 Unterwart
Ausztria

Gáll Ernő
Redactie Korunk
Str. Motilor 3
3400 Cluj-Napoca
România

I. Gallasy Magdolna
Budapest
Zólyomi u. 38/d.
Magyarország
1112

Gerhard Ganschow
8034 Germering
Harzstr. 3/b.
NSZK

Gárdonyi Sándor
Debrecen
Nagyerdei krt. 92.
Magyarország
4032

Gáspári László
Nyíregyháza
Ószőlő u. 108. III/11.
Magyarország
4400

Gazda Klára
Str. Umbrei 1.
4000 Sf. Gheorghe
România

Gebri Mária
Budapest
Regös köz 4. IV/19.
Magyarország
1118

Emery George
8 Dickinson Street
Princeton, N.J. 08540
USA

Geréby György
Budapest
Kállai Éva u. 18. fsz. 1.
Magyarország
1081

Éva Gerevich-Kopteff
Henrik Sohlbergintie 25. A 4.
Helsinki 64
Finnország

Gergely Katalin
Budapest
Lidérc u. 6.
Magyarország
1121

B. Gergely Piroska
Str. Galaxiei 1/A
3400 Cluj-Napoca
România

Gerics József
Budapest
Dániel u. 23/g. I/5.
Magyarország
1125

Gerold László
21000 Novi Sad
Vojvode Putnika 13.
Jugoszlávia

Danilo Gheno
Via della Chiesa 111.
50125 Firenze
Olaszország

Le Xuan Giang
72 Tuê Tĩnh
Há-Nôi
Vietnam

Ginter Károly
Budapest
Rákóczi út 10.
Magyarország
1072

Gombáné Lábos Olga
Debrecen
Akadémia u. 113.
Magyarország
4032

Marie-Josephe Gouesse
6, rue Paul Bert
92130 Issy-les-Moulineaux
Franciaország

George Gömöri
University of Cambridge
Faculty of Modern and Medieval
Languages
Sidgwick Avenue
Cambridge CB3 9DA
Anglia

Görcsös Mihály
040 01 Košice
Cimborkova 27.
Csehszlovákia

Görcsösné Takáts Gizella
040 01 Košice
Cimborkova 27.
Csehszlovákia

Veronika Görög Karády
69, rue Blomet
75015 Paris
Franciaország

Graf Rezső
Budapest
Krisztina krt. 71.
Magyarország
1016

Maria Green
207 Lake Crescent
Saskatoon, Sask. S7H 3A1
Kanada

Gregor Ferenc
Budapest
Vörösvári u. 5. II/12.
Magyarország
1035

Grendel Lajos
Vazovova 15
81107 Bratislava
Csehszlovákia

Grétsy László
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1250

Grezsa Ferenc
Hódmezővásárhely
Hóvirág u. 14.
Magyarország
6800

Elzbieta Marzena Grzegorczyk
05-420 Józefów
ul. Zawiszy 19.
Lengyelország

János Gulya
Georg-August-Universität
Finnisch-Ugrisches Seminar
Theaterstrasse 14.
3400 Göttingen
NSZK

Naciye Güngörmüş
Nimet Sokak 48/2
Sokullu-Mehmet Pasa Caddesi
Sokullu-Ankara
Törökország

Imre Gyenge
7400 Oberwart
Postfach 61.
Ausztria

Clara Györgyey
42 Derby Ave.
Orange, CT. 06477
USA

Győri János
Debrecen
Knézich u. 32.
Magyarország
4032

Győri-Nagy Sándor
Budapest
Balázs park 1. III/11.
Magyarország
1142

Gyurácz Ferenc
Bük
Ady Endre u. 12.
Magyarország
9737

Tibor Halasi-Kun
389. W. Meetinghouse Rd.
New Milford, CT 06776
USA

Halász Előd
Szeged
Hunyadi János u. 4.
Magyarország
6722

Halász Péter
Budapest
Abádi u. 12.
Magyarország
1116

Hangay Zoltán
Budapest
Néphadsereg u. 30.
Magyarország
1055

Victor E. Hanzeli
411 N.E. 81.
Seattle, Washington 98115
USA

Andrew Haraszti
6176 Eldorado
Niagara Falls, Ont. L2H 2E7
Kanada

Haraszti György
Budapest
Keleti Károly u. 30.
Magyarország
1024

Hargittay Emil
Budapest
Csokonai u. 12.
Magyarország
1193

Robert T. Harms
2609 Deerfoot Trail
Austin, Texas 78704
USA

Harrer Gábor
Sigtuna 3 ög. 2 tr
113 22 Stockholm
Svédország

Horst Haselsteiner
Daponteg 13/12
A-1030 Wien
Ausztria

Ulla Hauhia-Nagy
Budapest
Vérhalom u. 12–16.
Magyarország
1023

Havasi Zoltán
Budapest
Kis Korona u. 8.
Magyarország
1036

Heckenast Gusztáv
Budapest
Határőr u. 13/b.
Magyarország
1122

Heé Veronika
Budapest
Sallai u. 4.
Magyarország
1136

Hegedűs József
Budapest
Kelenhegyi út 35/a.
Magyarország
1118

Hegedűs Rita
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Budapest
Pesti Barnabás u. 1.
Magyarország
1052

Hegyes Angéla
294018 Ungvár
L. Tolsztoj u. 31/59.
Szovjetunió

Héjjas Eszter
Budapest
Beregszász út 56/A.
Magyarország
1112

Heltai János
Budapest
Wesselényi u. 47. I/11.
Magyarország
1077

Leszek Hensel
Instytut Slawianoznewstwa Polska A. N.
Warszawa
Palac Kultury i Nauki
Lengyelország

Herczeg Gyula
Budapest
Rákóczi út 65.
Magyarország
1081

Herman József
Budapest
Csalit u. 3.
Magyarország
1025

Hermán M. János
Kievitstraat 4
8446 GR Hecrenveen
Hollandia

Herner János
Szeged
Szilléri sgt. 51/a.
Magyarország
6723

Robert Hetzron
1346 San Rafael Avenue
Santa Barbara CA 93109
USA

Hévizi Natália
Szeged
Lomnici u. 17. III/14.
Magyarország
6723

Hofer Tamás
Budapest
Szilágyi Erzsébet fasor 17.
Magyarország
1026

Hoffmann Gizella
Szeged
Középfasor 31–33.
Magyarország
6726

Holl Béla
Budapest
Mikszáth Kálmán tér 1.
Magyarország
1088

Honti László
Budapest
Pannonhalmi u. 37.
Magyarország
1118

Hopp Lajos
Budapest
Katona J. u. 35.
Magyarország
1137

Hoppál Mihály
Budapest
Szabó Ilonka u. 26.
Magyarország
1015

Hornyik Miklós
Jovana Bošković 3/I
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Horváth Béla
Bonyhád
Bezerédi u. 39.
Magyarország
7150

Horváth Judit
Budaörs
Szivárvány u. 3. IV/34.
Magyarország
2040

Horváth Károly
Budapest
Határőr u. 58.
Magyarország
1122

Horváth Katalin
Užgorod
ul. Mart 8. 3/58.
Szovjetunió

Horváth Mária
Budapest
Margaréta u. 11.
Magyarország
1126

Horváth Mátyás
Belgrádi u. 12.
24415 Bački Vinogradi
Jugoszlávia

Horváth Tibor
Budapest
Kelenhegyi út 50. fsz.
Magyarország
1118

Hölvényi György
Budapest
Mártonlak u. 19.
Magyarország
1121

Karin Beate Höpp
Eichenkamp 9.
2110 Buchholz
NSZK

Hubert Gabriella
Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 17. II/4.
Magyarország
1065

Hubert Ildikó
Budapest
Hajós u. 19. II/10.a.
Magyarország
1065

Marketta Huitu
5 linja 2 C 26.
00530 Helsinki
Finnország

Stéphane Hunyadi
15, rue Aristide Briand
67400 Plobsheim
Franciaország

Marcella Husová
Vlašska 24
11800 Praha 1
Csehszlovákia

Huszár Ágnes
Budapest
Lónyay u. 45. III/19.
Magyarország
1093

Jevgenij Igušev
167023 Syktyvkar
ul. Komministčeskaja 62–41.
Szovjetunió

Illés László
Budapest
Trombitás u. 27. II/3.
Magyarország
1026

Imre László
Debrecen
Damjanich u. 32.
Magyarország
4028

Imre Mihály
Hódmezővásárhely
Szántó Kovács János u. 87.
Magyarország
6800

Ilma Ingold-Rakusa
Richard Kisslingweg 3
8044 Zürich
Svájc

Terho Itkonen
Krannilantie 8
01900 Nurmijärvi
Finnország

K. Jakab Antal
Str. Vlahuta
Bloc Lama B. sc. 2. VI/68.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Jakab István
Záluzicka 11
829 00 Bratislava
Csehszlovákia

Jakócs Dániel
Szeged
Lugas u. 7. B/10.
Magyarország
6723

Janó Ákos
Sárospatak
Kádár Kata u. 21. 90.
Magyarország
3950

János István
Tokaj
Benedek Pál u. 7.
Magyarország
3910

Janurik Tamás
József Attila Tudományegyetem
Szeged
Egyetem u. 2.
Magyarország
6722

Janzsó János
Budapest
Dévény u. 18/a.
Magyarország
1222

Jolanta Jastrzębska
Finoegristiek
Rijksuniversiteit te Groningen
Grote Kruisstraat 21
9712 TS Groningen
Hollandia

Jávor Kata
Budapest
Mártírok útja 64/b.
Magyarország
1027

Jeney István
Nyíregyháza – Sóstóhegy
Fácán u. 17.
Magyarország
4481

Foma K. Jermakov
426020 Iževsk
ul. Lenina, d. 34. kv. 25
Szovjetunió

Jobbágy Ilona
Budapest
Tarcali u. 20.
Magyarország
1113

Jónás Frigyes
Budapest
Bethlen Gábor u. 14. III/15.
Magyarország
1077

Joó Rudolf
Budapest
Dayka Gábor u. 11.
Magyarország
1118

Mirella Jordanova
Sofia
Bulv. Vladimir Vazov 10. G/14.
Bulgária

József Farkas
Budapest
Karcag u. 59. I/8.
Magyarország
1116

Juhász Antal
Szeged
Vedres u. 18/a.
Magyarország
6726

Juhász Béla
Debrecen
Sinay M. u. 17. IX/39.
Magyarország
4027

Juhász Géza
Radnička 51.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Juhász Gyula
Budapest
Székely Bertalan u. 2/c.
Magyarország
1062

Jung Károly
Balzakova 26/31.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Junger Ferenc
Filipa Filipovića 16/II.st. br. 7.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Karl-Heinz Jügelt
Anton-Makarenko-Str. 2.
2520 Rostock-Evershagen
NDK

Kaán Miklósné Keszler Borbála
Budapest
Bartók Béla u. 7.
Magyarország
1114

Kabán Annamária
Str. Unirii 3. ap. 27.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Kabdebó Lóránt
Budapest
Dózsa György út 19.
Magyarország
1146

Kajtár Mária
Budapest
Anker köz 2.
Magyarország
1061

Kakuk Zsuzsa
Budapest
Csopaki u. 3/a.
Magyarország
1022

Kállay Géza
Budapest
Zólyom lépcső 19.
Magyarország
1124

Kálmán C. György
Budapest
Istenhegyi út 33c. fsz. 1.
Magyarország
1125

Kálmán Judit
Budapest
Róbert Károly krt. 104.
Magyarország
1134

Kálmán Péter
Budapest
Beregszász u. 87 b.
Magyarország
1118

Kambe Takenori
190-01 Nishitama-gun,
Itsukaichi-machi, Todohara 593
Tokyo
Japán

Peter Kamenov
Sofia-1183
Mladost I., Bl. 43. vh. 6.
Bulgária

Henry Kammer
Grote Kruisstraat 2[I]
9712 TS Groningen
Hollandia

Etelka Kamocka
30-091 Kraków
al. Bronowicka 85/31
Lengyelország

Kántor István
Oroszi, Beregszászi járás
Lenin út 75.
Szovjetunió

Kántor Lajos
Redactie Korunk
Al. Motilor 3.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Kántorné Bundovics Judit
Oroszi, Beregszászi járás
Lenin út 75.
Szovjetunió

Karafiáth Judit
Budapest
Vércse u. 25/a.
Magyarország
1124

Outi Karanko-Pap
Budapest
Szirtes u. 14. II/7.
Magyarország
1016

André Karátson
12, avenue Junot
75018 Paris
Franciaország

Károly Sándor
Budapest
Törökvész u. 106/a.
Magyarország
1025

László v. Károlyi
Postfach 702
3400 Göttingen
NSZK

Kárpáti László
Budapest
Mártonvölgyi út 24/b.
Magyarország
1121

Paul Kárpáti
112 Berlin
Klement-Gottwald-Allee 115.
NDK

Katona Béla
Nyíregyháza
Iskola u. 3. I/1.
Magyarország
4400

Katona Gábor
Debrecen
Csanak u. 9. fsz. 1.
Magyarország
4032

Katona Imre
ELTE Bölcsészettudományi Kar
Folklore Tanszék
Budapest
Pesti B. u. 1.
Magyarország
1052

Väinö Kaukonen
Museokatu 30 A 11
00100 Helsinki 10
Finnország

Käfer István
Budapest
Somogyi B. u. 20.
Magyarország
1085

Keck Balázs
21000 Novi Sad
Vojvode Putníka 6.
Jugoszlávia

Kecskés András
Budapest
Nagyszalonta u. 16.
Magyarország
1118

Kékesi Béla
Alsónémedi
Vöröshadsereg útja 75.
Magyarország
2351

Kelemen Tiborné
Budapest
Bem rkp. 15.
Magyarország
1011

Kelényi István
Érd, X.
Mecseki u. 11.
Magyarország
2030

Kemenes Géfin László
Concordia University
English Dept.
7141 Sherbrooke St.
W. Montreal H4B 1R6
Kanada

Kemény Gábor
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1250

Gulnar Kendirbaeva
480 021 Alma-Ata 21
Krasina 124/81
Szovjetunió

Kenyeres Ágnes
Budapest
Városmajor u. 6.
Magyarország
1122

Kenyeres Zoltán
Budapest
Pasaréti út 119.
Magyarország
1026

Kerékgyártó László
Külügyminisztérium
Külügyi Intézete
Budapest
Bem rkp. 47.
Magyarország
1027

Kerényi Ferenc
Budapest
Árpád u. 12. VIII/199.
Magyarország
1215

Keresztury Tibor
Debrecen
Kartács u. 6.
Magyarország
4032

Kertész Gyula
Országos Széchényi Könyvtár
Retrospektív Bibliográfiai Osztály
Budapest
Budavári palota F épület 435
Magyarország
1827

Kertész Katalin Lívia
Budapest
Donáti u. 59.
Magyarország
1015

Keserű Bálint
Szeged
Ságvári E. u. 6. I/24.
Magyarország
6722

Keserű Katalin
Budapest
Csalit u. 5.
Magyarország
1025

Keszler Viktória
Užgorod
ul. Dokučajeva 10/27.
Szovjetunió

Tibor Kesztyűs
Auf dem Lohberge 16.
3400 Göttingen
NSZK

Keveházi Katalin
Szeged
Kukorica u. 4. IV/17.
Magyarország
6724

Kiefer Ferenc
Budapest
Bérc u. 7.
Magyarország
1016

H. Kígyóssy Edit
Budapest
Latinka S. u. 76–80.
Magyarország
1116

Kilián István
Budapest
Vörösmarty u. 19/a. II/12.
Magyarország
1074

Király Erzsébet
Budapest
Enikő u. 10.
Magyarország
1163

Király Lajos
Kaposvár
Szondi u. 22.
Magyarország
7400

Kis Pintér Imre
Budapest
Ond vezér útja 17/c.
Magyarország
1144

Kispéter András
Budapest
Izabella u. 69.
Magyarország
1064

Kiss Antal
Debrecen
Csapó u. 79. V/15.
Magyarország
4029

Kiss Erzsébet
294015 Ungvár
Dosztojevszkij u. 14.
Szovjetunió

Kiss Gy. Csaba
Budapest
Csalán u. 39/a. B.4.
Magyarország
1025

Kiss Jenő
Budakalász
Jókai u. 28.
Magyarország
2011

Kiss József
Budapest
Dózsa Gy. út 66. IV/4.
Magyarország
1076

Kiss Mária
Budapest
Várfok u. 8.
Magyarország
1012

Irmeli Kniivilä
Savikonkatu 5 B6
33820 Tampere
Finnország

Koczkás Sándor
Budapest
Damjanich u. 42. fsz. 1/a.
Magyarország
1071

R. Kocsis Rózsa
Budapest
Nárcisz u. 13–15.
Magyarország
1126

Kodolányi János
Budapest
Szilfa u. 9/a. fsz. 1.
Magyarország
1025

Kókay György
Budapest
Karolina út 51. I/1.
Magyarország
1113

Tiiu Kokla
Sõpruse pst. 210-26
200 034 Tallinn
Szovjetunió

Kollega Tarsoly István
Budapest
Bogdánffy u. 7/b.
Magyarország
1117

Natalja Kolpakova
195267 Leningrad
pr. Lunačarskogo, d. 100. kv. 447.
Szovjetunió

Aladár Komjáthy
Hungarian United Church
50 Graham Boulevard
Montreal, P.Q. H3P 2 Cl
Kanada

Komlovszki Tibor
Budapest
Népszínház u. 23. II/7.
Magyarország
1081

Koncz Virág
Budapest
Vadaskerti út 12/a.
Magyarország
1021

Koncsol László
Fadruszova 1/IV
841 05 Bratislava
Csehszlovákia

Kontra Miklós
Budapest
Vígszínház u. 5. II/9.
Magyarország
1137

Mikko Korhonen
Helsingin Yliopisto Unkarilainen laitos
Fabianinkatu 33
00170 Helsinki
Finnország

Kornya László
Debrecen
Nagyerdei krt. 20.
Magyarország
4028

Korompay Klára
Budapest
Törcsvár u. 20.
Magyarország
1112

Kós Károly
Aleea Scarisoara 8/43.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Kosáry Domokos
Budapest
Fátra tér 5.
Magyarország
1112

Kovács Ákos
Budapest
Váradi u. 17.
Magyarország
1035

Kovács Albert
Bucureşti 63.
Bitolia 25.
Románia

Kovács András
125445 Moskva
Valdajskij, pr. 12. kv. 141.
Szovjetunió

Kovács András
Szeged
Mátyás tér 21.
Magyarország
6725

Kovács András
3400 Cluj-Napoca
cal. Floresti 81. Bl. V/5. apt. 252.
Románia

Kovács Béla
Budapest
Csorvás u. 46. fsz. 3.
Magyarország
1154

Kovács Éva
Debrecen
Kun Béla u. 6. III/1.
Magyarország
4027

Kovács Ferenc
Budapest
Ajtósi Dürer sor 27/b. fsz. 3.
Magyarország
1146

Kovács Gábor Zoltán
Veszprém
Kossa István u. 40/b. I/4.
Magyarország
8200

Kovács Ilona
Budapest
Alsóvölgy u. 11.
Magyarország
1021

S. Kovács Ilona
Budapest
Miklós u. 7. V/28.
Magyarország
1035

Kovács István
Debrecen
Hatvani István u. 13.
Magyarország
4032

B. Kovács István
Barca C. 41.
982 51 Figa
Csehszlovákia

Kovács János
Str. Domnita Anastasia 15. II/7.
70623 Bucuresti
Románia

Jerry D. Kovács
488 McKay Ave.
Windsor, Ont. N9B 1Z8
Kanada

Kovács József
Jirečekova 7/11
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Kovács József
Budapest
Békeharcos u. 8.
Magyarország
1171

Kovács József László
Budaörs
Szivárvány u. 8. II/12.
Magyarország
2040

Kovács László
Žitnoostrovské muzeum
929 01 Dunajska Streda
Csehszlovákia

Kovács László
Budapest
Orsolya u. 5. IV/12.
Magyarország
1204

K. Kovács László
Budapest
Bacsó B. u. 31. III/12a.
Magyarország
1084

Kovács László Lajos
2051 Robin Hood Lane
West Lafayette, Ind. 47906
USA

Kovács Mária Magdolna
3400 Cluj-Napoca
Gheorghe Dima 49. Bl. J/6. III/1/24.
Románia

Martin L. Kovács
250 August Crescent
Regina, Saskatchewan
Kanada

Kovács Tibor
Gemerské Muzeum
97980 Rimavská Sobota
Csehszlovákia

Kovács Zsuzsa
Viale Belforte 122
21100 Varese
Olaszország

Maciej Koźmiński
Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
Rynek, Starego Miasta 29/31.
00-272 Warszawa
Lengyelország

Leslie Könnyű
5410 Kerth Road
St. Louis, Mo. 63128
USA

Könyves Tóth Kálmán
Budapest
Állomás u. 6. III/1.
Magyarország
1102

Köpeczi Béla
Budapest
Tulipán u. 5.
Magyarország
1022

Körmendy Kinga
Budapest
Dob u. 80. fsz. 9.
Magyarország
1073

Kőszeghy Péter
Budapest
Erzsébet tér 5. V/5.
Magyarország
1051

Eva Köves-Zulauf
Vogelbergstr. 15.
3550 Marburg 7
NSZK

Antoni Krawczykiewicz
ul. Egipska 5 m. 96
03-977 Warszawa
Lengyelország

Kresz Mária
Budapest
Gombocz Zoltán u. 12.
Magyarország
1118

Kristó Gyula
Szeged
Hársfa u. 25/2.
Magyarország
6726

Maria Krisztinkovich Horváth
3837 Osler Street
Vancouver, B.C. V6H 2W7
Kanada

Kríza Ildikó
Budapest
Istenhegyi út 35/a.
Magyarország
1125

Julia Krumova
Szófia 1510
u. Rezberska 178. G. II/58.
Bulgária

Kulcsár Péter
Egyetemi Könyvtár
Budapest
Károlyi Mihály u. 10.
Magyarország
1372

Kulcsár-Szabó Ernő
Budapest
Rózsa Richárd u. 28/30.
Magyarország
1221

Kulin Ferenc
Budakalász
Széchenyi u. 42.
Magyarország
2012

Kun András
Debrecen
Nagyerdei krt. 30.
Magyarország
4028

Kun László
Budapest
Kisdiófa u. 11. I/1.
Magyarország
1072

Kunt Ernő
Miskolc
Elek Tamás u. 30. III/1.
Magyarország
3529

Kutszegi József
Budapest
Szabó Ilonka u. 12.
Magyarország
1015

Küllős Imola
Budapest
Mádi u. 70. III/10.
Magyarország
1104

Ago Künnap
202400 Tartu
Kaunase pst. 15-3.
Szovjetunió

B. Labádi Gizella
Humalistonk. 3 A 23
Turku 10
Finnország

Ladányi Sándor
Budapest
Páskomliget u. 4. IV/12.
Magyarország
1156

Ladó János
Budapest
Hímző u. 11. VI/33.
Magyarország
1039

Tuomo Lahdelma
Budapest
Mátyás király útja 38/a.
Magyarország
1125

Lakner Zoltán
Budapest
Remetehegyi út 154.
Magyarország
1037

Láng Gusztáv
Szombathely
Tolbuhin u. 10. VIII/30.
Magyarország
9700

Láng József
Budapest
Mária u. 46.
Magyarország
1085

Lars-Gunnar Larsson
Finks-ugriska Institutionen
Uppsala Universitet
Box 513
751 20 Uppsala
Svédország

László Gyula
Budapest
Alkotmány u. 20. I/5.
Magyarország
1054

Hannu Launonen
Fabianinkatu 3B 18
00130 Helsinki
Finnország

Csilla Lavotha
Lapplandsresan 16
752 56 Uppsala
Svédország

Oscar Lazar
Box 1680
221 01 Lund
Svédország

Rosalyne Lebeau
220 Boul. Voltaire
75011 Paris
Franciaország

Ildikó Lehtinen
Mannerheimintie 2–23. A 7
00250 Helsinki 25
Finnország

Leidal János
Budapest
Orsolya u. 7. I. 7.
Magyarország
1024

Lengyel András
Szeged
Zászló u. 4/B. III/9.
Magyarország
6722

Lengyel Béla
Budapest
Kossuth Lajos tér 16–17.
Magyarország
1055

Lengyel Dénes
Budapest
Corvin tér 5.
Magyarország
1011

Lengyel János
Budapest
Kossuth tér 16/17. fsz. 2.
Magyarország
1055

K. Lengyel Zsolt
8000 München 40
Beich Str. 3.
NSZK

Lévay Edit
Budapest
Hámán Kató u. 32–40. II/18.
Magyarország
1096

Lichtmann Tamás
Budapest
Búvár u. 1. II/12.
Magyarország
1035

Hans Lindholm
Ragnar Lodbroks gränd 19
223 75 Lund
Svédország

Liszka József
Družsterná 37.
94079 Nové Zámky
Csehszlovákia

Barbara Lotze
462 Hartz Ave
Meadville, PA. 16335
USA

Lovász Irén
Budapest
Zugligeti út 34. II/7.
Magyarország
1121

Lőkös István
Eger
Kiss Lajos u. 23. II/6.
Magyarország
3300

Lőrincz Jenő
Budapest
Alpári Gyula u. 7. I/3.
Magyarország
1051

Lőrincze Lajos
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1250

Lőrinczy Huba
Szombathely
Rohonci út 19. V/24.
Magyarország
9700

Andrew Ludányi
423 N. Johnson Street
Ada, Ohio 45 810
USA

Ludányi Mária
Eger
Jókai u. 10.
Magyarország
3300

Miklós Luif
Bucholzstr. 141
8053 Zürich
Svájc

H. Lukács Borbála
Budapest
Herman Ottó u. 7.
Magyarország
1022

Lukácsy Sándor
Budapest
Hegedűs Gy. u. 48.
Magyarország
1133

Georg Lück
8200 Rosenheim
Forststr. 1.
NSZK

Karlheinz Mack
Endemanngasse 6–18/2/1/7
A-1238 Wien-Mauer
Ausztria

S. Madácsy Piroska
Szeged
Április 4. útja 6.
Magyarország
6701

Madár Lajos
Budapest
Sas u. 5. I/2.
Magyarország
1051

Mádl Antal
Budakeszi
Petőfi u. 13.
Magyarország
2092

Judith Magyar
178 Oakdene Avenue
Teaneck, N.J. 07666
USA

Magyar Miklós
Budapest
Apostol u. 12.
Magyarország
1023

Magyarfalvi Lajos
Budapest
Zsombolyai u. 12. II/5.
Magyarország
1113

Magyarfalvi Lajosné
Budapest
Zsombolyai u. 12. II/5.
Magyarország
1113

Sándor A. Magyari
Bächliwis 21
8184 Bachenbülach
Svájc

Lili Maisuradze
Tbilisi-15
ul. Dolidze, korp. 26. 3/kv. 97.
Szovjetunió

Majoros Csilla
Budapest
Koszta József u. 19.
Magyarország
1124

Mák Ferenc
Városi Könyvtár
24000 Subotica
Cava Dušana 2.
Jugoszlávia

Adam Makkai
360 MacLaren Lane
Lake Bluff, Illinois 60044
USA

Manherz Károly
Budapest
Lóránffy lépcső 4.
Magyarország
1026

Gianguido Manzelli
Universita di Pavia
Istituti di Glottologia
Strada Nuova, 65
27 100 Pavia
Olaszország

Angela Marcantonio
Via Dei Venti 11
00186 Roma
Olaszország

Margócsy István
Budapest
Mexikói út 62.
Magyarország
1145

Markó Imre Lehel
Pölöskefő
Magyarország
8773

Markovszkiné Bur Márta
Szófia
Krasna selo 214. vh. 9.
Bulgária

Marosi-Bonaldi Teréz
Via Caldara, 57.
26015 Soresina CCR.
Olaszország

Marosi Ildikó
Str. Köteles Sámuel 5.
4300 Tírgu Mureş
Románia

Eva Martins
Medsolsbacken 17
16237 Vällingby
Svédország

Marton Mária
Szeged
Bihari u. 22/a.
Magyarország
6723

D. Mátai Mária
Budapest
Igiói u. 10. I/8.
Magyarország
1118

Máté Györgyi
Pécs
Szegfü u. 6.
Magyarország
7624

Máté Jakab
Budapest
Törökvész u. 59/c. I/7.
Magyarország
1025

József Matuz
Sundganalle 21.
7800 Freiburg i. Br.
NSZK

May István
Budapest
Benczúr u. 39/a.
Magyarország
1068

Klara Mayer
Moskva
ul. Ibragimova, d. 5. korp. 1. kv. 71.
Szovjetunió

Ivan P. Megela
ul. Malinovskogo 27/23. kv. 432.
252210 Kiev
Szovjetunió

Christa Meisl
Westfälische Str. 26.
1000-Berlin 31
Nyugat-Berlin

Melczer Tibor
Budapest
Eötvös Loránd u. 1.
Magyarország
1053

F. Mészáros Henrietta
Budapest
Goldmark Károly u. 9. I/1.
Magyarország
1122

Mészáros István
Budapest
Csaba u. 8.
Magyarország
1122

Mezei Márta
Budapest
Lajos u. 109. X/59.
Magyarország
1036

Mező András
Oros
Cifra fasor 9.
Magyarország
4551

Mikes Melánia
Fruškogorska 37.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Mikó Krisztina
Budapest
Logodi u. 72.
Magyarország
1012

Mikóné Kékes Marianna
Budapest
Ciklámen u. 14.
Magyarország
1146

Mikola Tibor
Szeged
Középfasor 7/b.
Magyarország
6726

Miska János
1402–71 Somerset St.
W. Ottawa, Ont. K2P 2G2
Kanada

Mizser Lajos
Nyíregyháza
Fazekas János tér 4. VI/50.
Magyarország
4400

Mokány Sándor
Budaörs
Lévai u. 29. II/41.
Magyarország
2040

Mokányné Nagy Katalin
Budaörs
Lévai u 29. II/41.
Magyarország
2040

Mokuterné Katus Elvira
Budapest
Hébelt Ede u. 10.
Magyarország
1026

Molnár Csikós László
Sava Kovačević 43.
24430 Ada
Jugoszlávia

A. Molnár Ferenc
KLTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék
Debrecen
Pf. 54.
Magyarország
4010

Molnár Ildikó
Budapest
Móricz Zsigmond körtér 2. V/1.
Magyarország
1117

H. Molnár Ilona
Budapest
Néphadsereg u. 5. IV/4.
Magyarország
1055

Molnár István
Zana Centrale Bl. F. 1. App. 6.
Cristuru Secuiesc Jud. Harghita
România

Molnár Szabolcs
str. Tîrgu-Neamt 16. Bl. D 4. ap. 29.
77486 Bucureşti
România

Molnár Zoltán
Szombathely
Népfront u. 47/26.
Magyarország
9700

Molnárné Nagy Ilona
Debrecen
Csapó u. 4. VI/100.
Magyarország
4024

Monok István
Szeged
Kukorica u. 4. IV/17.
Magyarország
6724

Elli Moraiti
Saoubert 16.
Ano patissia Kypriadu
Athens
Görögország

Morvay Judit
Szentendre
Vasvári P. u. 8.
Magyarország
2000

Móser Zoltán
Bicske
Erőmű lakótelep I. ép. I/4.
Magyarország
2060

Mózes Huba
Str. Unirii 7. ap. 7.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Mózsi Ferenc
Rauchova 16/V
883 30 Bratislava
Csehszlovákia

Lesja Muŝketik
252211 Kiev–211
ul. M. Gavro 11a. kv. 152.
Szovjetunió

Nagy Csaba
Petőfi Irodalmi Múzeum
Budapest
Károlyi Mihály u. 16.
Magyarország
1053

Nagy Gábor
Budapest
Koszta József u. 3. II/8.
Magyarország
1124

Nagy Ilona
Budapest
Zólyomi u. 29. II/7.
Magyarország
1112

Nagy Imre
Pécs
Bessenyei u. 2.
Magyarország
7625

István Nagy
117449 Moskva
ul. Severnikova 19. kopr. 1. kv. 421.
Szovjetunió

Nagy János
Debrecen
Becskereki u. 2. II/12.
Magyarország
4024

Nagy Jenő
Str. 23. August 33.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Nagy Károly
25 Redbud Rd.
Piscataway, N. J. 08854
USA

Nagy László
Budapest
Hajós u. 19. II/10a.
Magyarország
1065

Nagy Miklós
Budapest
Október 6. u. 5. II/11.
Magyarország
1051

K. Nagy Olga
Str. Soporului 70. ap. 49.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Pál Nagy
141. Av. J. Jaurès
92129 Montrouge
Franciaország

Nagy Sándor
Eger
Lenin u. 6. IV/3.
Magyarország
3300

Jonka M. Najdenova
1606 Sofia-6
Bogdanovec 4.
Bulgária

Gregory Lee Nehler
Evermann 437.
Bloomington, Ind. 47406
USA

Némedi Lajos
Debrecen
Dóczi J. u. 12.
Magyarország
4032

Nemes István
Pécs
Jókai u. 47.
Magyarország
7622

Nemeskéry Erika
Budapest
Gomba u. 12–14. fsz. 1.
Magyarország
1025

Nemeskürty István
Budapest
Pozsonyi út 32.
Magyarország
1137

Németh Gábor
Kalocsa
Vörösmarty u. 111.
Magyarország
6300

Németh S. Katalin
Budapest
Csalogány u. 6–10. II/54.
Magyarország
1015

Németiné Sargina Ludmilla
Budapest
Pozsonyi út 42.
Magyarország
1137

Indra Petrova Nikolova-Markova
Sofia-1000
ul. Turko-45. II.
Bulgária

Nobel Iván
Budapest
Fürj u. 21.
Magyarország
1124

Piret Norvik
Keele ja Kirjanduse Instituut
Roosikrantsi 6.
200103 Tallinn
Szovjetunió

Novák László
Nagykőrös
Czeglédi út 19.
Magyarország
2750

Djuro Novalić
ul. Plemiceva 6. IV.
41000 Zagreb
Jugoszlávia

Jerzy Robert Nowak
Polski Instytut Spraw
Mydzynarodowych
Warecka 1/a.
Warszawa
Lengyelország

Armando Nuzzo
00182 Roma
V. Oderzo 3.
Olaszország

Louis Nyéki
115, rue Jean Bleuzen
92170 Vanves
Franciaország

Nyíri Antal
Szeged
Zöld Sándor u. 2/b.
Magyarország
6724

Nyirkos István
Debrecen
Bethlen u. 42–44. V/25.
Magyarország
4026

Nyírő Lajos
Budapest
Damjanich u. 40.
Magyarország
1071

Ódor László
Budapest
Csalán u. 33/b.
Magyarország
1025

Olasz Sándor
Szeged
Cinke u. 7/4.
Magyarország
6726

Olsvai Imre
Budapest
Mészöly u. 5. I/6.
Magyarország
1117

Oltyán Béla
Szeged
Építő u. 11/b.
Magyarország
6723

Šimon Ondruš
Púpavova 39.
816 00 Bratislava
Csehszlovákia

László Ónódi
Veit-Stoss Str. 10.
8708 Gerbrann
NSZK

Ónódy Éva
Budapest
Ungvár u. 44/a.
Magyarország
1142

Orlovszky Géza
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

Orosz Márta
Šafárikova u. 152.
048 01 Rožnava
Csehszlovákia

Ozsvald Lászlóné Incze Éva
Budapest
Puskás T. u. 21.
Magyarország
1119

Ördög Ferenc
Nagykanizsa
Béke út 31.
Magyarország
8800

Ötvös Péter
Szeged
Oroszlán u. 4.
Magyarország
6720

Őze Sándor
Budapest
Dévény u. 18/a.
Magyarország
1222

Pach Zsigmond Pál
Budapest
Németvölgyi út 72/c.
Magyarország
1124

Paczolay Gyula
Veszprémi Vegyipari Egyetem
Veszprém
Pf. 158.
Magyarország
8201

Pajorin Klára
Budapest
Villányi út 20/a. IV/2.
Magyarország
1113

Pál József
Gyömrő
Bercsényi u. 69.
Magyarország
2230

Pál Lajos
Budapest
Törökvész út 95–97. B. fsz. 1.
Magyarország
1025

Paládi-Kovács Attila
Budapest
Széchenyi u. 1/a. V/82.
Magyarország
1054

Pálfy Gyula
Fót
Tanács u. 18.
Magyarország
2151

Páll István
Nyíregyháza
Kossuth u. 8. V/20.
Magyarország
4400

Pálmai Kálmán
Budapest
Borbolya u. 5.
Magyarország
1023

Pauline Palmeos
202400 Tartu
Ropka 19-38.
Szovjetunió

Jelena D. Panda
117279 Moskva
ul. Ostrovitjanova 33/a.
Szovjetunió

Papp Ferenc
Budapest
Gogol u. 27. I/3.
Magyarország
1133

Tibor Papp
49, rue Pascal
75013 Paris
Franciaország

Jaroslava Pašiakova
Sedlačkova u. 6.
816 00 Bratislava – Rovnice II.
Csehszlovákia

Pastyik László
Kiss Ernő u. 8/c.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Pásztor Emil
Eger
Rózsa Károly u. 4.
Magyarország
3300

Pataky András
54327 Bilje
Jugoszlávia

Pató Imre
Mosa Pijadel ul. 16.
24420 Kanjiža
Jugoszlávia

Ivanka Pavlova
Szófia-1619.
Potocse II.
Bulgária

Giovan Battista Pellegrini
Via Rudena 79
35100 Padova
Olaszország

Penavin Olga
Veljka Petrovića 6/47
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Péntek János
3400 Cluj-Napoca
Bdul. 1 Decembrie 1918. nr. 14.
Románia

Martha Pereszlényi Pintér
45 Sunnyside Lane
Columbus, Ohio 43124
USA

Pesovár Ernő
Budapest
Vöröshadsereg u. 77.
Magyarország
1021

Péter Katalin
Budapest
Határőr u. 41.
Magyarország
1122

Péter László
Szeged – Szőreg
Szerb u. 60.
Magyarország
6771

Petneki Áron
Budapest
Előpatak u 1. V/5.
Magyarország
1118

János S. Petőfi
Heidelberger Weg 7.
4800 Bielefeld 1
NSZK

Walter Pietsch
Spohrstr. 5.
62 Wiesbaden
NSZK

Pintér Márta
Budapest
Dózsa György út 68. IV. 5.
Magyarország
1076

Pintérné Előry Vilma
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1014

Podmaniczky Travers Katalin
42 rue de la Tombelle
72220 Ecommoy
Franciaország

Pók Lajos
Budapest
Pasaréti út 74.
Magyarország
1026

Polgárdy Géza
Budapest
Garay u. 3. III/18.
Magyarország
1076

Pomogáts Béla
MTA Irodalomtudományi Intézete
Budapest
Ménesi út 11–13.
Magyarország
1118

Posgay Ildikó
Budapest
Meredek u. 25/5
Magyarország
1124

Ferenc Postma
Camera Obscuralaan 248.
1183 KE Amstelveen
Hollandia

Pusztai Ferenc
Budapest
Zrínyi u. 3. fsz. 2.
Magyarország
1195

Pusztay János
Budapest
Kárpát u. 10.
Magyarország
1133

Rácz Endre
Budapest
Várfok u. 12. I/2.
Magyarország
1012

Rácz Olivér
Nagyova 15.
841 01 Bratislava
Csehszlovákia

Radics Katalin
Budapest
Rajk László u. 30.
Magyarország
1136

Rosemarie Radomski-Brachwitz
Roonstr. 12.
2300 Kiel 1
NSZK

Ráduly János
3289 Chibed 384.
Jud. Mureş
România

Ilona Reinhardt-Ragályi
Waldenburger Ring 9.
5300 Bonn 1
NSZK

Ress Imre
Budapest
Fraknó u. 30/a.
Magyarország
1115

Révész Bertalan
Leninova tr. 78/7
949 01 Nitra
Csehszlovákia

Erich F. Rieger
Kieselweg 25
7500 Karlsruhe 41
NSZK

Ritoók Zsigmondné
Budapest
Mátyás u. 20.
Magyarország
1093

Ralf-Peter Ritter
Seminar für Vergleichende und
Indogermanische Sprachwissenschaft
1000-Berlin 33
Fabeckstr. 7.
West-Berlin

Rohonyi Zoltán
Aleea Iezer Bl. J^3 ap. 29.
3400 Cluj-Napoca
România

Róka Jolán
Budapest
Abonyi u. 27.
Magyarország
1146

Romsics Ignác
Magyarságkutató Csoport
Budapest
Budavári Palota F épület
Magyarország
1827

M. Róna Judit
Budapest
Fehérvári út 48. I/2.
Magyarország
1119

Róna-Tas András
Budapest
Csörsz u. 1.
Magyarország
1123

Rónai Béla
Pécs
Magyar Lajos u. 7/a. IV/13.
Magyarország
7623

Paolo Rónai
Caixa Postal 299
28600 Nova Triburgo
Brazília

Rónay László
Budapest
Mandula u. 36.
Magyarország
1025

Rottler Ferenc
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
Budapest
Bródy Sándor u. 16.
Magyarország
1088

Rózsa Zoltán
Budapest
Szőlő köz 3.
Magyarország
1032

Ruttkay Helga
Budapest
Mártírok útja 40.
Magyarország
1027

Ruzsiczky Éva
Budapest
Ág u. 5.
Magyarország
1016

Aleksander Marek Sadowski
Am Jesuitenhof 3/002
5300 Bonn 1
NSZK

Kira Šahova
Bulv. Ševčenko 14.
Universitet Ševčenko
Kiev
Szovjetunió

Ivan Sanders
4 Coed Lane
Stony Brook, N.Y. 11790
USA

Paolo Santarcangeli
Via Villa della Regina 26
10131 Torino
Olaszország

Sántha Teréz
Budapest
Erzsébet körút 2. II/15.
Magyarország
1073

Stéphane Sarkany
180 Barrow Crescent
Kanata Ont. K2L 2J1
Kanada

Anna E. Sarkisjan
375019 Jerevan
ul. Barekamutjan 50 b. 18.
Szovjetunió

Sárközy Péter
Budapest
Molnár u. 24.
Magyarország
1056

Sárosi Bálint
Budapest
Áldás u. 11.
Magyarország
1025

Kálmán Sass
Av. de la Couronne 297, bte 12.
1050 Bruxelles
Belgium

Wendy Saul
1868 N. Ave 56.
Los Angeles, Calif. 90042
USA

Schneider Márta
Budapest
Hunyadi János u. 9.
Magyarország
1011

Gabriella Schubert
Steinäckerstrasse 19
1000 Berlin 45
West-Berlin

Schulcz Katalin
Budapest
Felszabadulás tér 1.
Magyarország
1053

Brigitte Schulze
1271 Birkenstein
Am Fliess 60
NDK

Schütz Ödön
Budapest
Magyar u. 52.
Magyarország
1053

Lilla Schwarte
Berlinerstr. 25.
6231 Schwalbach
NSZK

Gavril Scridon
Str. Al. Ciura 6
3400 Cluj-Napoca
Románia

Sebestyén Árpád
Debrecen
Sétakert u. 24.
Magyarország
4027

Tonu Seilenthal
202400 Tartu
Pikk 74/12.
Szovjetunió

Selmeczi Kovács Attila
Göd
Ady Endre u. 94.
Magyarország
2132

Senga Toru
Okusa Higashiyashiki 65
Chita, Aichi 478
Japán

Vjačeslav T. Sereda
117330 Moskva
ul. Družby 10/32. kv. 136.
Szovjetunió

Seregy Lajos
Budapest
Sasadi út 7.
Magyarország
1118

Seres András
Str. Geié 207
4013 Arcus, Jud. Covasna
Románia

Serfőzőné Gémes Magda
Néprajzi Múzeum
Budapest
Kossuth L. tér 12.
Magyarország
1055

Ivan Šestalov
192028 Moskva
ul. Mohovaja 28. kv. 76.
Szovjetunió

Peter A. Sherwood
School of Slavonic and East
European Studies
University of London
London WC 1E 7HU
Anglia

Sima Ferenc
Mudroňova 85
811 03 Bratislava
Csehszlovákia

Sipos Lajos
Budapest
Venetiáner u. 27.
Magyarország
1041

Siposné Sárdi Margit
Budapest
Fehérvári út 215. IV/46.
Magyarország
1116

Blagoj Sklifov
Sofia
Mladost-I. bl. 73/b.
Bulgária

Jurij V. Škrobinec
Generala Petrova 10. kv. 46.
294000 Užgorod
Szovjetunió

Jerzy Snopek
01-318 Warszawa
ul. Grzelszczaka 8 m 40
Lengyelország

Soltész Zoltánné
Budapest
Kálló esperes u. 2. I/7.
Magyarország
1124

Solymos Ede
Baja
Deák Ferenc u. 1.
Magyarország
6500

Somlyó György
Budapest
Irinyi József u. 39.
Magyarország
1117

Songmoo Kho
Helsingin Yliopisto
Dept. of Asian and African Studies
Fabianinkatu 24 A
00100 Helsinki
Finnország

Antti Sovijärvi
Mäntytie 17 B 24
00270 Helsinki 27
Finnország

Stauder Mária
Budapest
Rakéta u. 14/d.
Magyarország
1214

Stier Miklós
Budapest
Meredek u. 19. I/8.
Magyarország
1124

Magdolna Veselinović Šulc
Skofevska 8/II
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Surányi Ibolya
Budapest
Liszt Ferenc tér 6. II/24.
Magyarország
1061

Leonid I. Suvižcnko
199155 Leningrad
ul. Korablestroitelej 46. I/644.
Szovjetunió

Soňa Švecová
Na vrstvách 970
14700 Praha 4
Csehszlovákia

Szabadfalvi József
Herman Ottó Múzeum
Miskolc
Szabadság tér 3. Pf. 4.
Magyarország
3501

Szabics Imre
Budapest
Mátyás u. 13. II/24.
Magyarország
1093

Szabó András
Budapest
Pázsitos sétány 10. IV/27.
Magyarország
1203

Szabó Dénes
Budapest
Mester u. 57. fe. 2.
Magyarország
1095

Szabó Ferenc S. J.
Via dei Penitenzieri 20.
00193 Roma
Olaszország

Szabó Géza
Budapest
Őrlő u. 19. III. 12.
Magyarország
1031

Szabó Géza Lajos
Nárai
Petőfi u. 17.
Magyarország
9797

Szabó Győző
Budapest
Tüske u. 10.
Magyarország
1026

Szabó József
Szeged
Debreceni u. 5/b. 138.
Magyarország
6723

Z. Szabó László
Győr
Petz L. u. 19.
Magyarország
9024

Szabó T. Ádám
Budapest
Meredek u. 25/5.
Magyarország
1124

Szabó Zoltán
Budapest
Haller u. 20.
Magyarország
1096

Szabó Zsolt
Str. Rákóczi 15.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Szajbély Mihály
Szeged/Tápé
Árnyas u. 20.
Magyarország
6753

Szakolczay Lajos
Csillaghegy
Pf. 20.
Magyarország
1311

Manana Szaladze
Budapest
Pagony u. 7/a.
Magyarország
1124

Szalai Sándorné
Budapest
Lovag u. 12.
Magyarország
1066

Szalai Zsuzsa
Budapest
Lajos u. 119.
Magyarország
1036

Vilma Szalay
Centralvägen 21
240 23 Dösjebro
Svédország

Szálka Magdolna
Budapest
Garay u. 42.
Magyarország
1076

Szász János
Uniurea Scriptorilor
Calea Victoriei 115
Bucureşti 1
Románia

Szávai János
Budapest
Szent István krt. 16.
Magyarország
1137

Szeberényi Zoltán
Kukorelliho 301
949 01 Nitra – Storc mesto
Csehszlovákia

Szegfű László
Szeged
Tápai u. 23. II/6.
Magyarország
6723

Székely András Bertalan
Budapest
Neptun u. 82. IX/36.
Magyarország
1158

Széles Klára
Budapest
Csengery u. 24. II/16.
Magyarország
1074

Szende Aladár
Budapest
Kuny Domokos u. 9. fsz. 4.
Magyarország
1012

Szendi Zoltán
Pécs
József u. 35.
Magyarország
7621

Szendrei Janka
Budapest
Nagybányai út 35.
Magyarország
1025

Thomas Szendrey
655 West 8 Street
Erie, Pa 16502
USA

Szentgyörgyvári Artur
Budapest
Pozsonyi út 44.
Magyarország
1133

Szentimrei Judit
Str. Rákóczi 15.
3400 Cluj-Napoca
Románia

Szépe György
MTA Nyelvtudományi Intézete
Budapest
Szentháromság u. 2.
Magyarország
1014

Szepesy Gyula
Budapest
Üllői út 371.
Magyarország
1182

Szidiropulosz Archimedesné
Kolczonay Katalin
Budapest
Virág u. 23. VI/35.
Magyarország
1043

Szigethy Gábor
Budapest
Buday László u. 5/a. I/2.
Magyarország
1024

Szigeti Lajos Sándor
Szeged
Petőfi sugárút 25.
Magyarország
6722

Szíj Enikő
Budapest
Pannónia u. 9. I/3.
Magyarország
1136

Szilágyi Ferenc
Budapest
Somlói út 30/b.
Magyarország
1118

Szilágyi N. Sándor
Str. J. S. Bach 4. sc. B. I/13.
71436 Bucureşti
România

Szili Katalin
Budapest
Felsőzöldmáli út 61–65.
Magyarország
1025

Szirmai Éva
Keszthely
Gagarin u. 12.
Magyarország
8360

Szivek Éva Judit
Dombóvár
Arany János tér 36.
Magyarország
7200

Szkárosi Endre
Budapest
Váci út 34.
Magyarország
1132

Szondi György
Budapest
Fazekas u. 10–14. II. 13.
Magyarország
1027

Szőke György
Budapest
Nyúl u. 14.
Magyarország
1026

Szőllősy-Sebestyén András
Budapest
Nárcisz u. 35.
Magyarország
1126

Szőnyi György Endre
Szeged
Dózsa György u. 10.
Magyarország
6720

Szörényi László
Budapest
Huszti u. 31. fsz. 3.
Magyarország
1031

Darina Borissova Stefanova
Sofia 1680
Ž. k. Beli Brezi 16. ap. 38.
Bulgária

Szuromi Lajos
Debrecen
Pásti u. 2. II.
Magyarország
4025

Szűts László
Budapest
Menyecske u. 5.
Magyarország
1112

Takács András
Učitelska 39
834 00 Bratislava 34
Csehszlovákia

M. Takács Lajos
Debrecen
Lehel u. 20. I/8.
Magyarország
4032

R. Takács Olga
Budapest
Solymár u. 2. II.
Magyarország
1032

Tamás Anna
Budapest
Szentkirályi u. 11.
Magyarország
1088

Tamás Attila
Debrecen
Senyei-Oláh u. 39. V/15.
Magyarország
4029

Andrej S. Tarhanov
626200 Hanty-Mansijsk
ul. Lenina 87. kv. 5.
Szovjetunió

Tarján Tamás
Budapest
Ráday u. 11.
Magyarország
1092

Tarnai Andor
Budapest
Attila út 21.
Magyarország
1013

Tarnóc Márton
Budapest
Balzac u. 9.
Magyarország
1136

Tashiro Naoya
2-54-11 Kinda-chô
Moriguchi-shi
Osaka 570
Japán

Téglásy Imre
Budapest
Vöröstorony lépcső 3.
Magyarország
1025

Albert Tezla
5412 London Road
Duluth, Minn. 55804
USA

Kathy Elaine Tezla
115-C Crescent Crt. Drive
Decatur, Georgia 30030
USA

Vera Thies
Frankfurter Alle 36/c. St.
1035 Berlin
NDK

Thomka Beáta
Bul. 23. Oktober 21/VII.
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Hans Thurn
Emil-Specht-Allee 7
2055 Aumühle
NSZK

Tímárné Tedeschi Mária
Budapest
Muk L. u. 5 c/d. VI/59.
Magyarország
1133

Tinerné Somogyi Magda
Budapest
Böszörményi u. 13–15. III/9.
Magyarország
1126

Tonk Sándor
4300 Tîrgu-Mureș
Str. Magurei 32/11.
Románia

Tóth András
Fučikova 47/12.
945 01 Komárno
Csehszlovákia

Tóth Éva
Budapest
Fehérvári út 127. VIII/27.
Magyarország
1119

Tóth Gyula
Budapest
Ostrom u. 1.
Magyarország
1015

Tóth István
Pécs
Mikes Kelemen u. 17.
Magyarország
7624

Siegmund Tóth
18 Marlow House, Hallfield
London W 2
Anglia

Steven Totosy de Zepetnek
532 Michener Parc
Edmonton, Alberta T6H 4M5
Kanada

Tőkei Ferenc
Budapest
Felvinci u. 22.
Magyarország
1022

H. Törő Györgyi
Budapest
Alma u. 9.
Magyarország
1122

Tripolsky Géza
Miloš Obilić u. 29.
24 400 Senta
Jugoszlávia

Caterina Tropea
Via del Piaggione 1
50124 Firenze
Olaszország

Turczel Lajos
Záluzicka ul. 11. II/21.
829 00 Bratislava
Csehszlovákia

Tverdota György
Budapest
Bonyhádi u. 62. I/1.
Magyarország
1141

Ivanka Udovički
Bulevar Avnoja 160/26
11070 Novi Beograd
Jugoszlávia

Ujszászy Kálmán
Sárospatak
Kazinczy u. 11.
Magyarország
3950

Ujváry Zoltán
Debrecen
Kálvin tér 13.
Magyarország
4026

Ujváryné Császtvai Tünde
Budapest
Fiedler R. u. 25.
Magyarország
1031

Ungvári Tamás
Budapest
Kondorkút u. 1.
Magyarország
1025

Uray Piroska
Budapest
Vadász u. 17.
Magyarország
1054

Urbán Aladár
Budapest
Fehérvári út 127.
Magyarország
1119

Utasi Csaba
Filozofski fakultet
Stevana Musića bb
21000 Novi Sad
Jugoszlávia

Anatolij N. Uvarov
426059 Iževsk
ul. 10 let Oktjabrja d. 2. kv. 37.
Szovjetunió

Váczy Leona
3400 Cluj-Napoca
Str. Republicii 29. ap. 1.
Románia

Váczy Péter
Budapest
Széher u. 46.
Magyarország
1021

Szabolcs Vajay
1, Place de l'Ancien Port
Vevey
Svájc

Vajda György Mihály
Budapest
Jávor u. 3.
Magyarország
1145

Vajda József
M. Pupin u. 28.
24000 Subotica
Jugoszlávia

Vajkai Aurél
Budapest
Balzac u. 32. III/1.
Magyarország
1136

Remi Van Schaïk
Herebinnensingel 14.
9711 GH Groningen
Hollandia

Váradi Sternberg János
Užgorodskij Gosudarstvennyj
Universitet
Užgorod
Černomorskij 2.
Szovjetunió

Ágnes Várdy Huszár
5740 Aylesboro Ave
Pittsburgh, Penns. 15217
USA

Bela S. Várdy
5740 Aylesboro Ave
Pittsburgh, Penns. 15217
USA

G. Varga Györgyi
Budapest
Dessewffy u. 18–20.
Magyarország
1066

Varga Gyula
Debrecen
Hatvan u. 1. V. E. II/1.
Magyarország
4026

Cs. Varga István
Eger
Csapajev sétány 1.
Magyarország
3300

Varga János
Budapest
Jókai Mór u. 19.
Magyarország
1163

Varga József
Budapest
Szent István park 20/b. IV/30.
Magyarország
1137

Varga József
69223 Dobronak
Göntérháza u. 25.
Jugoszlávia

Varga Katalin
Petőfi Irodalmi Múzeum
Budapest
Károlyi M. u. 16.
Magyarország
1053

Varga Lajos Márton
Budapest
Füredi út 7/d. VII/31.
Magyarország
1144

Varga Márta
Budapest
Visegrádi u. 6. II/1a.
Magyarország
1132

Varga Rózsa
Budapest
Kisrókus u. 1. II/5.
Magyarország
1024

R. Várkonyi Ágnes
Budapest
Széher u. 24.
Magyarország
1021

Paul Várnai
Russian Department
Carleton University
Ottava, Ont. K2P OV4
Kanada

Váróczi Zsuzsa
Pécs
Ifjúság u. 6.
Magyarország
7624

Vásárhelyi István
Budapest
Győri út 3. fsz. 1.
Magyarország
1123

Vásárhelyi Judit
Budapest
Budafoki út 9–11.
Magyarország
1111

Vásárhelyi Miklós
Budapest
Hankóczi Jenő u. 15.
Magyarország
1022

Vásáry István
Budapest
Márvány u. 33.
Magyarország
1126

Vasy Géza
Budapest
Dobozi u. 99.
Magyarország
1182

Natalia Vasilieva
125252 Moskva
Tretyja Pesčanaja 5/81.
Szovjetunió

Vaszócsik Vera
294000 Užgorod
ul. Sovetskaja 19.
Szovjetunió

M. Velenyák Zsófia
Budapest
Népstadion út 19. II/2.
Magyarország
1143

Giordano Bruno Ventavoli
Corso Chieri 193
10132 Torino
Olaszország

Veres András
Budapest
Lórántffy Zsuzsanna u. 12. I/5.
Magyarország
1022

Veress Dániel
Str. D. Petrescu 2. II.
4000 Sf. Gheorge
România

Vértes Edit
Budapest
Margaréta u. 15. f. 1.
Magyarország
1126

Lajos Vincze
138 Williams Street
Bowling Green, Ohio 43402
USA

Vita Zsigmond
Al. Hermlane 2. ap. 48.
3400 Cluj-Napoca
România

Vízkelety András
Budapest
Váci u. 56–58.
Magyarország
1056

Vöő Gabriella
Borszék u. 4. ap. 64.
3400 Cluj-Napoca
România

Vöő István
Str. Ciortea 1. ap. 43.
3400 Cluj-Napoca
România

Vörös Imre
Budapest
Sólyom u. 5.
Magyarország
1126

Vörös László
Szeged
Közép fasor 31–33.
Magyarország
6726

Vu Ngoc Cân
39 Hàng Chuôi
Hanoi
Vietnam

Vujicsics D. Sztoján
Budapest
Váci u. 66.
Magyarország
1056

Wacha Imre
Budapest
Aradi u. 52/b.
Magyarország
1062

Waseda Mika
Nagoya
Showa-ku Kawanayama 93
Japán

Wéber Antal
Budapest
Liszt Ferenc tér 6.
Magyarország
1061

Katharina M. Wilson
177 Milledge Terrace
Athens, Ga. 30606
USA

V. Windisch Éva
Budapest
Frankel Leó u. 21/23.
Magyarország
1023

Karol Wlachovksý
Náhr. L. Svobodu 44
80100 Bratislava
Csehszlovákia

Charles Wojatsek
3995 Haro Road
Victoria B. C. V8V 4B1
Kanada

Gyula Wojtilla
Hungarian Cultural Center
New Delhi
Janpath Rd. 1.
India

Vural Yildirim
Grençlik Caddesi 132/12
Anittepe-Ankara
Törökország

Elisabeth Zagon Szentkereszty
Viale del Poggio
Imperiale 46
Firenze
Olaszország

Záhony Éva
Budapest
Tűzkő u. 2. VIII/33.
Magyarország
1118

Zaicz Gábor
Budapest
Böszörményi út 36/a.
Magyarország
1126

Zalabai Zsigmond
Dunajská 25. I/1.
93101 Šamorín
Csehszlovákia

Zékány Imre
Užgorod
ul. Starickogo 4.
Szovjetunió

Zelei Miklós
Budapest
Igmándi u. 9. III/2.
Magyarország
1112

Zelényiné Kovács Annamária
Budapest
Ringló u. 92.
Magyarország
1116

Zelliger Erzsébet
Budapest
Királyhágó u. 5/a. III/2.
Magyarország
1126

Zeman László
Filozofická fakulta UK
Katedra madarského jazyka a literatúry
Gondova 2
81801 Bratislava
Csehszlovákia

Zentai Mária
Szeged
Gát u. 8/A.
Magyarország
6723

Zimonyi Zoltán
Budapest
Zöldlomb u. 2. I lp. 3.
Magyarország
1025

Zircz Péter
Budapest
Zrínyi Miklós u. 10.
Magyarország
1029

Zsilinszky Éva
Budapest
Soroksári út 60.
Magyarország
1095

Zsilka Tibor
Javorová 55.
949 01 Nitra, Chrenová II
Csehszlovákia

Zsovár Katalin
Budapest
112. Pf. 202.
Magyarország
1502

Nemzetközi Előkészítő Intézet
Budapest
Budaőrsi út 73–75.
Magyarország
1118

Kollektív tagok

Humbold Universität
Fachgebiet Hungarologie
108 Berlin
Clara-Zetkin-Str. 1.
NDK

Pártoló tagok

Szirmai Endre
Adolf Krönerstr. 11.
7000 Stuttgart 1
NSZK

NÉVMUTATÓ

E névmutató csak a *néprajzi recenziók* címleírásainak személyneveit tartalmazza.

Almási István 300
Andrásfalvy Bertalan 273
Balogh László 254
Beck Zoltán 255
Benkő Éva 255
T. Bereczki Ibolya 255
Csoma Zsigmond 256
Dám László 257
Dobos Ilona 257
Domokos Péter 258
Dömötör Tekla 259
Ecsedi István 260
Erdész Sándor 254, 268
Faggyas István 261
Faragó József 300
Fazekas István 292
Fehérváry Magda 274
Fejős Zoltán 265
Felhősné Csiszár Sarolta 265
Forrai Ibolya 265
Gáspár Simon Antal 265
Gémes Balázs 266
Gulyás Éva 266
Gunda Béla 270
Györffy György 267
Györffy István 267
Hadházy Pál 268
Hunfalvy Pál 258
Janó Ákos 270
Jung Károly 271
Kádár Gyula 297
Kapros Márta 271
Kathy László 297
Katona Imre 291
Kertész Manó 272
Kiss Géza 273
Korkes Zsuzsa 276
Kotics József 275
Kovács Ágnes 268, 286
Lábadi Károly 291
S. Lackovits Emőke 294
Lapu Istvánné 276
Liszka József 276
Molnár Mária 278
Nagy Olga 297
Novák László 262, 280, 281
Oláh Andor 282, 283
Paládi-Kovács Attila 258
Petercsák Tivadar 261, 279
Pintér István 285
Pócs Éva 285
D. Rácz Magdolna 257
Ratimorsky Piroska 274
Rónai Béla 286
Gy. Ruitz Izabella 267
Salamon Anikó 297
Sándor István 292
Sárosi Bálint 286
Sebestyén Ádám 286
Selmeczi László 262
Siska József 287
Soltész István 287
Szabadfalvi József 253, 288, 289
Szabó Kálmán 289
Szabó László 290
Szemerkényi Ágnes 272
Szendrey Ákos 292
Szilágyi Miklós 293
Sztrinkó István 289
Takáts Gyula 294
Trugly Sándor 274
Tüskés Gábor 277
Ujváry Zoltán 295, 296
Varga Gyula 297
Vasas Samu 297
Viga Gyula 253, 263, 299
Zalabai Zsigmond 301

A HUNGAROLÓGIAI ÉRTESÍTŐ ELŐFIZETHETŐ

Magyarországon: az Akadémiai Kiadó Terjesztési Osztályán (1363 Budapest, Pf. 24., Telefon: 181-2130), a 215-11488-as pénzforgalmi jelzőszámon, utánvéttel vagy az összeg egyidejű befizetésével.

Külföldön: terjeszti a KULTURA Külkereskedelmi Vállalat, H-1389 Budapest, Pf. 149. Bankszámla: Magyar Nemzeti Bank, 218-10990.

Példányonként beszerezhető a Magiszter (1052 Budapest, V., Városház u. 1. Telefon: 138-2402) és a Studium Könyvesboltban (1052 Budapest V., Váci u. 22. Telefon: 118-5680), valamint a Hungarológiai Értesítő szerkesztőségében (1014 Budapest I., Országház utca 30., Telefon: 155-9930, vagy 175-9011, 126-os mellék).

Előfizetési díj egy évfolyamra: 110,— Ft.

E szám ára: 55,— Ft.